

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

$$\frac{5}{452} : \overline{3} : \overline{3} : \overline{3} : \overline{3} : \overline{3}$$

三三

卷之三

三

三

Fr 28th 1882

и в Болгарии и в Европе-Мира
где бы ни был он то везде был
он уверен в том что он —
тот кто будет править миром в
мире и кто будет править миром в
мире и кто будет править миром в

$$\begin{array}{c} \text{The effect} \\ \text{of } u \text{ on } \bar{u} \\ \hline u - E \cdot \bar{P} \cdot \partial \bar{u} \\ f = \bar{u} \cdot \bar{\partial} \cdot \partial \bar{u} \\ \bar{u} \cdot \bar{\partial} \cdot \partial \bar{u} \\ \bar{u} - \bar{E} \cdot \bar{P} \cdot \partial \bar{u} \end{array}$$

in 45-^t low quaff
most hazy air
Mr's lab foggy & fog
Sc 090 wavy
sun bright quaff

5
452 4/22 ԵՐԵՎԱՆ

Е Ф І У В Є Р І І

ՏԵՐԵԲԵԼ

՚Ե Հայրապետութեան և Տեառն Ե ԱԵՐ-
ՍԻՍԻ Ը Ծափակիւ Կոմժուղիկոսի Ամենայն
Հայոց և Ըստեատի զամանակն Եշմաց Ծահա-
տաւ ԿԵՎՈՒԹՅՈՒՆ ՌՈՒՄՑ:

1854 ТЕАТРЪ

Ե Տպարանի Ամենասի Ըստ և Խելաց

Յառաջնորդութեան:

Արել յամինայն սրբէ զհայբենիո իւր,
ցանկալ նմին բարխ և տարածել գլուխ նորս
նոր դիսութեց ՚ի սահմանս նորին, է զործ և
սպարառութուի իւրաքանչիւր ուրուք, ոչ վայե
րէ զբարխ աղջին իւրաց: Զե՞ ինչ՝ եթէ մին
կանխաղբեալ ՚ի շարս ընտրելոց զառաւել ալ
նուազոյնն ՚ի ծռապյունց և զմեծագինն ՚ի նպաս
տից մատուցյէ հայրենեացն. իսկ միւսն զո՞
այնչափ մանձալիս և արժանաւորս իւստից
խոհականաց և գիտնական անձանց: Քանզի յայն
ժամ, ոող առաջինն ունիցի տեղի ընդունել յալ
զակցաց զերախտազիտութիւնն վայ մեծ խմառ
քանից իւրաց, նոյնպէս և երկրորդն համարձա
կի ակն ունիլ թե երևս բարեմատնաւորիլ իւեք
վասն տաժանական ճգանաց: Զայտ հայեցեալ
և մեր և հաւոստի իւալ թէ ոչ ՚ի գերեւ ել
ցեն աշխատանք մեր կամեցաք յայոմ նուազի
օպնել համագուայ մերաց յայն ինչ յո՞ր հառ
ունէր զոյնութիւն կարեցա, և որ զուով յո՞չ
վերնազունից, ունէր գարձեալ բերել նոցա զբա
ւական օգուտու: Առ ՚ի կատար բերել զայտ
դիտաւորուի մեր, ձեռնամուխ եղաք մեծաւ ջա
նիւ փերառիս ՚ի դիպ մուծանել է քի մըրոչ ա-

485 63

նուանեալ դրքոյին, որ յտղի մերում յու գումբը պիտանի լեալ սակաւ յայժ գոտանէր վայ և փափազօղը նորին կոմ ոչ կորեին գոտ նել զայն, կամ թէ և ՚ի ձեռու բերեն սակայն բաղում դրսոք: Առաւել ևս աւիթ ձեռը ՚ի գործ արկանելոյն մեր եղին թափանաձանը ումանց իմաստուն հայրենասիրույց, ուսկս հազարապիւտ լինելոյ վերցիշեալ էֆիմերտէին: Յաց գործ շարժեաց զմեղ և նորոշէն տպագրուունս հաերահաչանկ ճնամարտին Ահանդիշեց մերաց՝ որ այժմ օրէ յօր պայծառացեալ յամ կողմանց և ոչ ոլոկատեալ իւեց, մատուցանէր զամենայն հարկաւորեւուա առ յաւել զեղոցիկ տիօլու արձանացուցանել զմատեանս ՚ի զուարձուլմիւն մերալնէից:

Յայց սլարտ է մեր յայսմ վայրի տռաջի առանել վերծանողաց էֆիմերտէիա, և Պիովիչութիւնս և զյաւելուածս ինչ, որք շահոււշտ ժուեցան մեղ մուծանել յայտ երկրորդ նուտ դի տպագրուան նորին: Զի էր բազում ինչ՝ որ դու՛վ յօրինեալ ՚ի բազում ժամանակաց հետէ, անցեալ էր քան զսահան իւը և ո՛չ կորէր բերել ՚ի մերում դարու և ո՛չ մի օգուտու, և էր ևս ինչ ինչ, որ ամենեին չէր յիշտառակեալ յայն հին էֆիմերտէի, բայց որ ՚ի մէնջ հարկաւոր համարեցաւ վասն հայքակաց: Յայսլիսի փոփոխուեց առաջինն է յանկալի պէտել զհանդամաս

Մշտնջէնուառը գուշակումն առուի կողմէնի հոգինի հանուց, որ ՚ի հին էֆիմերտէի ձգէր մինչև յամն 1908 այլ մեք թուեալ զայն զգուշութ դասաք զգուշակումն մինչև յ1936 ամն և ՚ի նորումն եղաք ևս այնպէս Երկրորդ յաւելաք գՅայտնութեան բուռցան այլէքն այլէքն և յանի յամն 1830 մինչև յտն 1995, որով ամ ոք հեշտեաւ կարէ իմանուլ առանց ովառիելոյ զիսաւարւանն արեգական և լուսնի: Երբարդ ոչ անաեզի համարեցաք մուծանել յէֆիմերտէին զգանազան դեղուաց վասն ցաւոց որ սակալ ստէոլ պատահին մարդկան զի ամ ոք որ ունիցի զղիրու զայտ անվիշով կարասցէ փութով օգնել ախտացելոցն քանզի և զեղորացն են այնպիսիք, զոր իւրաքանչիւր ոք առանց բժշկի անձամբ անձին օգտիւ կարէ ՚ի գործ ածել: Առ այս վերաբերի ևս խրատըն վասն խօլիրացաւոյն, որ ՚ի մերձակայ ժամանակի մահունս զործեաց յեւրօսիան Զորբորդ՝ Համառապ ծառօշութեան էան Աբքարց Ուստանութեան հոյցը, յորում ամենայն ոք կարէ տեսանել զորաբես շնորհեալս յամենոզորմ անբութենէն Ուռացց արժանընտիր Հովուաց պիտիրդ՝ ՚ի վախճանի մասենիս առաջացաք ը Համառապ ծառօշութեան ը Հայէնին ճշատընին Ծեռը Լուղութեանց և կարի իւեց քաջ, քսնզի ուս ումնը ՚ի Ճշմարիս հայրենա սիրաց ո՞չ է յանկալի պէտել զհանդամաս

«ահա չակ Անմարանին՝ յորում բազմաց որդեք
կամ արենակիցք սպայժառանան լուսով կիտու
թեան և Աստուածալաշտութեան, և կամ ո՛
ոք ո՛չ վախագիցէ զիտել զերախտիս բարե-
րարաց բոլոր ազգին հայոց, որք միայն լժերեւ
ի համայն ծագս երկրի հանդիսացեալ են արք
Հշամարիս մեծահոգիք։ Որոց առատութիւն բա-
րերարուեն ՚ի նորումս ևս ընծայեաց Ճամարա-
նին ՚ի լուսաւորուի ազգին գտանծալի տպարանն
ուր հետ ժամանակաց ինչ յուսամք թէ առա-
ւել քան զառաւել կատարելափոք եսցի։

Ահա ամենայն փոփոխութ իմնք և յառել-
ուածք զոր պատշաճ համարեցաք մեք առնել-
'ի նոր տպաղբութ եան էվիմերտէիս: Առաջի-
առնեմք գայս խոնարհաբար սիրելի ազգին մե-
րոյ առ ՚ի քաղել ՚ի սմանէ օդուտ ինքնան սրի-
չական:

7. *Leucosia* *leucostoma* *leucostoma* *leucostoma* *leucostoma* *leucostoma* *leucostoma*

TABLES

ԱՐՏԱՀԱՅԵԼԻՔ ՏԵՇԵՐԵԲ

Digitized by srujanika@gmail.com

Οὐοξων

Երեսկ. ազգակ.

Університет

1. ուստի առ կյայել:

Wimberly

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՊԲԼՈՒԺԸ

Tchou.

Uplandus, nubilus.

Ω, ο Σημ.

Խոսակելը սլղինձ

Quinnipiac

Քայլածու. սեղիկ.

Խօժմն այսոքիկ մոլորակք ունին ինքեանց զիս-
կական աթոռու, և տունու ուր առին գոլ հզա-
րադցն և իշխանաւորք Տաւնք եօժմն մոլորա-
կաց են պատօքիկ:

Երեղական տուն է Առևելքն, Լուսնացն Խեց-
զետինն: Երեակին՝ ջրհոսն և Այծեղիւրն.
Լուսնիժագին՝ Եղեղիաւորն և ձուկն: Հրատին
Խոյն և կորիճ: Լուսաբերին՝ Աշխան և ջու-
լըն: Փայլածուին՝ Երկաւորն և Ացնա: Խոկ ա-
ժմու կամ բարձրութիւնը Մոլորակաց են:
Խոյն Երեղական: Յուլն՝ Լուսնացն: Աշխան Եր-
բեռինն: Խեցզետինն Լուսնիժագին՝ Այծեղ-
ջեւրն Հրատին: Զուլն Լուսաբերին: Կոյսն Փայ-
լածուին:

Երեակն է արշընագոյն, յոյժ ցուրտ, և մի-
ջակօրէն չոր: Է՛ պիտ այծեղջեր, ուր խակա-
սիս իշխէ: Թառպառորէ ընկշուջ: Տիրէ հողա-
նոց, փայծեղաց, ոսկերաց, ծերութեան, աշխան
եզանակին, թանձր, թթութ և ցուրտ իրաց: Է՛
բարեկամ լուսնիժագին, արեղական, և լուսնոյս.
թշնամի հրատին, և լուսաբերին: Իթէ միայն
իշխէ, պատճառէ զդինեաց ցըրտուի, թանձրու-
թէւն առալոց, ուսանի մառախուղ, ձիւն, հողմա-
հառուի, ալէկ ծուլի ծովու, վեստ մըրաց, ձնունդ
զեւսոց, սաղնոց, որդանց և գորսանց. զամս 50
լուռ զըսթաց իւր:

Լուսնիժագին, որևէ քայլառն ասի, է պայ-
ծառ, բարեխառն, միջակ խոնաւ, և ջերմ:

Մանաւանոդ՝ իշխէ, երբ է՝ յաղեղնաւը կեն-
դանակիբալոջ: Տիրէ արեան, չնչոց, երիտա-
սարդուի, թորին, կողիցն, անուշուի, և կար-
մրուի. ՚ի հաղետառան աստիճանի խեցքեանին
ունի զիւր բարձրութի: Է՛ բարեկամ երեակին,
արեկուկան, լուսոբերին և լուսնոյն. թշնամի
հրատին: Աթէ միայն իցէ Տանուտէր տարւոյ,
նշանակէ զառողջութի զարնան, մրգաց, ան-
դորրութի ծովու, և զաջող նաւարկութիւն.
կոտարէ զըսթաց իւր զամս իրբ 12:

Հրատան է՝ կարմրաշաղ, ջերմ և չոր. իշխէ
մանաւանոդ՝ երբ է ՚ի կարիճ կենդանակիբալոջ.
ունի զըսթարձրագահութի լւր ՚ի 28 աստիճանի
ցլոց: Է՛ բարեկամ լուսաբերին միայն: Արե-
տիրէ ոոկ Տանուտէր տարւոյ սրտաճառէ սակա-
ջերմուի, և չորուի, զջիրմ քամիս, զփայլատա-
կունս, կայծակու, զկատաղութի ալեց, զ ցամաքութի
ջրոց, և զնուալզութի պալոց, կամ վասն խոր-
շակահարութի, կամ չորուի և ցամաքութի, և կամ
ոտկս մարտախահարութի. կատարէ զըսթաց
իւր զամս իրբ 2:

Երեղակին, որևէ (Քէլլոս), ունի ջերմութի և
չորուի, զըսթախառն, զլուստար, տրտկան և
բարեբախտ լնութի: Երբ ունի զիեցանկիւնի և
զեռանկիւնի հայեցուած ընդ լուսնոյն՝ է բարե-
բախտուի, խոկ երբ հայի ՚ի լուսինն մուզարի-
ւայ, թարբեղ, կամ քառանկիւնի հայեցուա-
ծով, ևս ծննդեամբն, նշան է վատաքախ-

տուե՞, Երբ է ՚ի խցն, ՚ի ջ ւն, և յԵրկաւորն, յուելու զտամկութիւն և զջերմութիւն յայսմանէ է Գարունն: Երբ է ՚ի Խուցղետին, յարիւծն և ՚ի կոյն պատճառէ զջերմութիւն և աչըռութիւն այսէ առաւն:

Երբ շրջի յընկընու, ՚ի կարիք և յաղեղնաւոր կենդանակերպոջ, պատճառէ զջորութիւն և զյրրութիւն, և լինի Աշուն: Իսկ երբ է յայծեղջիւրն, ՚ի ջըհոննե ձուկն յամելու զյըը տուի, և զլսնաւուի, ուստի յառաջանայ Զմեռըն: Խշիէ արիւնե, սրտի, կենդանութե, աջ աչաց, չնչերակայ, և մեղբագունոյ: Երբ է յիննեւտասմերորդ աստիճանի Խոյին, ասի լինիլ ՚ի Գառհոյի իւրում: Բարեկամ է լուսնթագին, և լուսաբերին, թշնամի հրատին, փայլածուին և լուսնոյն: Ունի կենդանագործ բնուի, և երբ բարձրանայ յերկնամիջակ կիտն՝ ամբ արարածք զուարթանան, կայտուին, ընձիւղին, շառավիղին, բուսանին, և բողբոջին: Իսկ երբ ՚ի սուզական կիտն ցածանայ՝ ամ քն թալկանան, թարշամին, թառամին, նըթին, և նուռոգին: Ուզգիչ և լուսաւորիչ է երկնից, ժամանակուց և աստեղայ, է մեծապոյն քղերկիր իւր 466 անդամ, թանձրուլի դնտի Արեգական ունի զմղոնս, իւր 339,202: Ծրջան և պարաւուի արկանական պարունակէ զմղոնս 2,7361,875: ՚ի բաց կայ յերկրէ իւր զաղոնս՝ 4353,025: Օյլըրաքանչիւր ամ կատարէ զընթաց իւր,

1 ուստաբելին, որևէ արտէմոյ ձայնի, է ցուրտ և դէջ բարեխառնօրէն: Խշիէ սերմոնց, ցանկուեց համոց հոտոց և շշափմանց, կանաչուն և սպիտակուն: թշնամի միայն երեակին, է վոք բակոյն քան զերկիր, կատարէ զընթաց իւր լեարեղամիան, յորմէ ոչ հեռանայ առաւել քան դէջ կոմ' 60 աստիճանու:

Փայլածուն է երկաթամի. յու ընդ բարեաց է բարի, և ընդ վատթմարացն վատթմար. յը Քոջաբախտիցն է բարեբախտ, և ընդ Վատթաբախտիցն՝ թշուառաբախտ: Երբ է՝ յարեւու, ջեռուցանէ: Խշիէ փոփոխանց օդոյն, և մարմնոյն, և յիշողունե, երկակսցունե, յնզուի, կոկորդի և ջլից: Լէ բարեկամ երեւեկին, լուսընթագին և լուսաբերին. թշնամի՝ է արեգական և լուսնոյն: Եթէ միայն իշիէ՝ պատճառէ յամալ զորոստ, զփայլակո, և զկացծակո: ՚ի ծագիլ Փայլածուին առաստանան ջուրք. իսկ յաներեւութանալն նուռովին: Կատարէ զընթաց իւր լը լուսոբերին. ոչ հեռանայ յարեւգ կ անէ սուռել քան զերեսւոն աստիճանու:

1 ուսինն է ցուրտ, և խոնաւ, ջրացին, զիշերային, կական և չարահար: Խշիէ մաղձին, ուղղոց, կզակին, ձախ աշացն, փոքրափորին, և այլ տամուկ և ցուրտ իւրաց: յԵրբորդ աստիճանի Ցլոյն ունի զիւր զա: Լէ բարեկամ Երեւեկին, Լը ւստաբերին, և Լու-

սընթագին. իսկ Հրատին Փայլճուկն, և Արեգակնաշին է թշնամի: Յաջիլ Լուսանցն մինչեւ յհնգետասանն, աճին հիւժք ՚ի ծառու, ՚ի բոյսը և ՚ի կենդանիս. վերանայ, ուռի և փքանայ ծավա. և ՚ի նուազին լուսանցն, նուազին ուռ ջացեալք: Կ' հեռի յերկրէ իբր զմզ նս 229, 687: Լնու զընթաց իւր իբր ՚ի 27 աւուրս և յեօթն ժամ:

Հայութի անհուր Արագ' ապա.

Են ևս առմազսը Առանեղք, որք ո՛չ փոփոխին, ո՛չ ժայռին, և ո՛չ թիւրին ՚ի սեղհական շուշացն սրակէս Մայրամկք. սյլ միշտ՝ զմի և պնդն ձանապորհ ընթանալով՝ կատութեն վընթացս իւրիսաց: Յայուանէ երկոտասոն քն են Գլխաւորք, և ասին Առանակերպք. որոց անուննքն են.

Խոյ	Համել.	Պլուխ
Յուլ	Աշվիլ.	Պարանց:
Երկուոր	Ճուղու.	Բաղուկ և ուս:
Խոյզետին	Անուշթան.	Կուրծ և ըսաւոր:
Առիւծ	Խոյս.	Աիրտ, փայծեղ:
Կոյս	Առանկելէ.	Փաքրափոր:
Աշխո	Միզահ.	Երիկաւուք:
Կորիչ	Արմէպ.	Ամորձէք:
Ազեղաւոր	Գասիս.	Ճուռաք:
Այծեզիւր	Ճէտի.	Օսունկէք:
Գրհա	Պւրջի անէլ.	Ալոգք:
Չուն	* ուլիժ.	Ոտք:

Խոյն է ջերմ և չոր, հրային, մաղձոտ, արիւելիսն, արական, յերեկեաց և դառն:

Յուշն է ցուրտ և չոր, հողային, ուեամաղձ, իգական, միջօրեայ, գիշերային, ոուր և թիւր:

Երիւեորն է ջերմ և խոնաւ, օդային, արիւնարսը, արական, արկեմտեայ, յերեկեայ, հասարակ, քաղցր և թիւր:

Խոյզետինն է ցուրտ և խոնաւ, ջրային, հիւսիսային, շարժւն, մաղձոտ, իգական, գիշերային, անհամբ և ուղիղ:

Առիւծն է ջերմ և չոր, հրային, շեկամաղձ, արիւելիսն, արական, ուեեռուն, ուղիղ, յերեկեայ, գիշերային և դառն:

Կոյսն է ցուրտ և չոր, հողային, ուեամաղձ, գիշերային, հասարակ, իգական, ոուր, միջօրեայ և ուղիղ:

Աշխան է ջերմ և խոնաւ, օդային, արիւնարս, արկեմտեան, արական, դժուռար, շարժելի, ուղիղ և քաղցր:

Կորիչն է ցուրտ և տամուկ, ջրային, մաղձոտ, հիւսիսային, իգական, անեռուն, գիշերեայ անհամբ և ուղիղ:

Ազեղաւորն ջերմ և չոր, հրային, շեկամաղձ, արիւելիսն, արական, յերեկեայ, հասարակ, ուղիղ և դառն:

Այծեզիւրն ցուրտ և չոր, հողային, ուեամաղձ, միջօրեայ, իգական, շարժուն, թիւր, գիշերայ և սուր:

Գրհուն՝ ջերմ և տամնեկ, ողային, արիւնոտ,
արիւնոտեսն, արական, ցերեկեայ, սեւուն, թիւր
և բաղր:

Չուկն է ցուրտ և խոնաւ, ջրային, մաղձոտ,
եղական, գիշերեայ, հասարակ, անհամ և թիւր:

Յաղութեան հայեցուածոց Մոլորդոց

Արդ՝ Հայեցուած, կամ Կալար Մոլորակացն՝
ոչ այլ ինչ է, եթէ ոչ կերպ իմի, որով Մա-
րտական Վառեղք յիրեարս հային մերձաւորու-
թեամբ իւիք, կամ հեռաւորութեամբ:
Հետ են թուով հայեցուածքն, յո Օնունդ,
Լուսն, Անցանկիւնի, Քոռանկիւնի և Եռան-
կիւնի հայեցուածք:

Օնունդն է մերձաւորութի, զուգաւորութի և
կապակցութիւն, երբ մի, կոմը յուով Վառեղք
յայլում Վառեղք՝ ի մի և ՚ընոյն տեղուզ, ՚ի մի
և ՚ի նոյն աստիճանի դտանիւն և նշանակի այսով

Լուսն, կամ Հակադիր, Տրամաչտի, և լը-
րական հայեցուածն հանդիպի, երբ Վառեղք
աստիճանօք՝ ի միմեանց Հեռանտաւ Արու-
Մոլորդոց ձայնի, որին՝ այսով նշանակի:

Անցանկիւնի հայեցուածն, որին թառողիս ասի.
է յորժում Վառեղք 60 աստիճանօք հեռի կան
ի միմեանց:

Քսանկիւնի, կոմը թառլու հազար, ասի՞ Երբ
90 աստիճանօք՝ ի միմեանց հեռի կան աստեղք:
Եռանկիւնի կամ, թառլու հայեցուած, երբ
120 աստիճանօք՝ ի միմեանց հեռանտն աստեղք:
Յայոցանէ Քսանկիւնին է անկատար թը ըշ-
նամուն, և ատելուն հայեցուած: իսկ Լուսնի
կատարեալ, թը շնամուն և ատելուն: Եռանկիւ-
նին կատարեալ բարեկամուն: Անցանկիւնին
անկատար ս'րելուն: Օնունդն՝ երկալւակ. լը
Բորեացն է բարի, և լը Վատիմ արագն լաւա:
Ի հայեցուածց ցուանք առին ջակ զմեանք
և ումանք Զոխս կողմանք: Վջակողմեանքն հա-
յին առ յիրեարս լընդդէմ կարպի իննդանա-
կերպիս, ող յիրեաւորէն ՚ի Խոյն հայիլ: Զո-
խս կողմեանքն հային առ յիրեարս լըստ կարպի
իննդանակերպից ող յիրեաւորէն յառւծն,
կամ ՚ի կոյն և ՚ի կշիռն: Վատկողմեանքն ուժե
դադոյնքն են ք ղձախակղոմեան հայեցուածն:

Հայեցուածն 42. Ալուտառեանի բարից

Խոյն հայի ՚ի ջրհուն վեցանկիւնի, յայծեղ-
ջեւրն քսանկիւնի, յաղեկնաւորն եռանկիւնի
հայեցուածով: ՚ի ձախ կոյս՝ յիրեաւորն վեց-
անկիւնի, ՚ի խեցգետինն քսանկիւնի. և յա-
րիւծն եռանկիւնի հայեցուածով: իսկ ՚ի կշիռն
հակադիր և Արտիսն հայեցուածով.

Յուլին հայի յաջկոյս՝ ՚ի ձուկն վեց, ՚ի ջրհոսն քառանկիւնի, և յայծեղջիւրն եռանկիւնի հույցուլը։ ՚Ի ձախ կոյս հայի ՚ի խեցկետինն վեց. յառիւծն, քառ. և ՚ի կոյսն եռանկիւնի. իսկ ՚ի կարիքն հակադիր հայեցուածով։

Երկաւորն հայի յաջկոյս՝ ՚ի խոյն վեց, ՚ի ձուկն քառ. և ՚ի ջրհոսն եռ. ՚Ի ձախ կոյս, յառիւծն վեց, ՚ի կոյսն քառ, և ՚ի կշիռն եռ. իսկ յաղեկնաւորն լրական հայեցուածով։

Խեցկետինն հայի յաջկոյս՝ ՚ի ցույն վեց, ՚ի խոյն քառ. և ՚ի ձուկն եռ. ՚Ի ձախ կոյս՝ ՚ի կոյսն վեց, ՚ի կշիռն քառ. և ՚ի կարիքն եռ. իսկ յաց ծեղջիւրն հակադիր և լրական հայեցուածով։

Առիւծն հայի յաջկոյս՝ յերկաւորն վեց, ՚ի ցույն քառ. և ՚ի խոյն եռ. ՚Ի ձախ կոյս՝ ՚ի կշիռն վեց. ՚ի կարիքն քառ. և յաղեղնաւորն եռ. իսկ ՚ի ջրհոսն լրական հայեցուածով։

Կոյսն հայի յաջկոյս՝ ՚ի խեցկետինն վեց, յեր կուորն քառ. և ՚ի ցույն եռ. ՚Ի ձախ կոյս՝ ՚ի կարիքն վեց. յաղեղնաւորն քառ. և յայծեղջիւրն եռ. իսկ ՚ի ձուկն լրակի և Առաջնորդության հայեցուածով։

Կըխն հայի յաջկոյս՝ յառիւծն վեց, ՚ի խեցկետինն քառ. և յերկաւորն եռ. ՚Ի ձախ կոյս՝ յաղեղնաւորն վեց, յայծեղջիւրն քառ. և ՚ի ջրհոսն եռ. իսկ ՚ի խոյն հակադիր և լրական հայեցուածով։

Կարիքն հայի յաջկոյս՝ ՚ի կոյսն վեց, յառիւծն

քառ. և ՚ի խեցկետինն եռ. ՚Ի ձախ կոյս՝ յայծեղջիւրն վեց, ՚ի ջրհոսն քառ. և յառիւծն եռ. ՚Ի ձախ կոյս՝ ՚ի ջրհոսն վեց. ՚ի ձուկն վեց, ՚ի խոյն վեց. իսկ յեր կուորն լրական հայեցուածով։

Վայեղնաւորն հայի յաջկոյս՝ ՚ի կշիռն վեց, ՚ի կոյսն քառ. և յառիւծն եռ. ՚Ի ձախ կոյս՝ ՚ի ջրհոսն վեց, ՚ի ձուկն վեց, և ՚ի խոյն վեց. իսկ յուլն վեց, և ՚ի ցույն վեց. իսկ յաղեղնաւորն լրական հայեցուածով։

Վայծեղջիւրն հայի յաջկոյս՝ ՚ի կարիքն վեց, ՚ի կշիռն վեց, և ՚ի կոյսն վեց. ՚Ի ձախ կոյս՝ ՚ի կոյսն վեց, ՚ի խոյն վեց. իսկ յուլն վեց, և ՚ի ցույն վեց. իսկ յաղեղնաւորն լրական հայեցուածով։

Գրհոսն հայի յաջկոյս՝ յաղեղնաւորն վեց, ՚ի կարիքն վեց, և ՚ի կշիռն վեց. ՚Ի ձախ կոյս՝ ՚ի խոյն վեց, ՚ի ցուլն վեց, և յուլն վեց. իսկ յառիւծն լրական հայեցուածով։

Զուկն հայի յաջկոյս՝ յայծեղջիւրն վեց, յաղեղնաւորն վեց, և յուլն վեց. ՚Ի ձախ կոյս՝ ՚ի ցույն վեց, յերկաւորն վեց, և ՚ի խոյն վեց. իսկ ՚ի կոյսն լրական և Առաջնորդության հայեցուածով։

Խոյն Առիւծն և Վայեղնաւորն հրայինք են. արտկանք և ցերեկեայք, ջերմ և չոր, են ընդ եշխանութել Վայեղնական և Լուսնթագլավին։

Ցուլն, կայսն և Վայծեղջիւրն հողայինք, իպոկանք և զիշերեայք, ցուրտ և չոր. ընդ եշխանութել Լուսնոյն, և Լուսաբերին։

Ենկաւորն, Աշխան և Գրհոսն, են օդայ էնք. արտկանք և ցերեկեայք, ջերմ և կո-

նաւ. Ը իշխանութիւն Արևելքին և Փայլածուին:

Խոեցգետին, Կարիքն և Զուկն են ջրայինք, իդականք, և զիշերացք, ցուբու և խոնաւ, ընդ իշխանութիւն Հրատին, լուսաբերին և լուսնոյն:

Անդանատեսակ Գօտին յերկոտասան զուգահաւատար մասունս բաժանի. և այսոքիկ մասունք՝ կոչին նշանք, և կինդանակերպ, զի ձևակերպեն զ սլատկերս կենդանեաց: Իւրաքանչիւր կենդանակերպ ունի դերսունս մասունս բաժինս, կտոր աստիճանս, և զ Արիս տասնապետ Մոլորակո՝ այսու կարգաւ, սկսեալ՝ ի Խոյէն:

Խոյի առաջի 10 աստիճանք՝ են հրատին. երկրորդ 10 աստիճանքն՝ արեգական. երրորդ 10 աստիճանք են լուսաբերին:

Ցուլն ունի առաջի Տասնապետ զ Փայլածուն. երկրորդ՝ զ լուսնին. երդ՝ զ Երեւակն:

Երկաւորին առաջի Տասնապետն է լուսընթագն, երկրդ՝ Հրատն. երդն՝ Վրեգակն:

Խոեցգետնոյն առաջին է լուսաբերն. 2 Փայլածուն. 3 լուսինն:

Առիւծոյն առաջին է Երեւակն. 2 լուսընթագն. 3 Հրատն:

Կուսին առաջին է՝ արեգակն. 2 լուսաբերն. 3 Փայլածուն:

Կըսին առաջին է՝ Հրատն. 2 արեգակն. 3 լուսաբերն:

Կարիքն առաջին է՝ Հրատն. 2 արեգակն. 3 լուսաբերն:

Վղեգնաւորի առաջին Տամնապետն է Փայլածուն. 2 լուսին. 3 Երեւակն:

Վայնեղերն առաջինն է լուսնթագն. 2 Հրատըն. 3 Վրեգակն:

Գոհոսի առաջինն է լուսաբերն. 2 Փայլածուն. 3 լուսինն:

Զկան առաջին Տասնապետն է Երեւակն. Երկրորդ՝ լուսնթագն. Վրլորդ՝ Հրատն:

Յաղագու Երինային Համառեղութեանց:

Համաստեղութիք և Վասեղաբաշխական ձևակերպութիք քեւուեալ աստեղայ առ հին էին 48, իսկ առ նորս՝ են 73: Որոց երկուտասանքըն ասին Օռողիակուեանք, զորս մեք կոչեմք (Կինդանակերպ): Երեսուն երեքն կոչին Հարաւայինք. և բաննեռութքն Հիւսիսայինք: Վասնանք իւրաքանչիւրոց, կարգն և ՚ի քանի աստեղայ բաղադրին ցուցանին յետակայք:

Երինառառն Համառեղութեանց Օռողիակուեանց որս և կոչին Կինդանակերպ:

Խոյն կազմի և բաղադրի ՚ի 20 աստեղաց. որոց վեցըն են պայծառք և երեւելիք: Ցուլն կազմի ՚ի 33 աստեղաց, որոց 12 են պայծառքը Երկաւորն 33. պայծառ. 13 Խոեցգետինն 41,

պայծառ. 8: Առեւծն 44. պայծ. 12: Կոյսն 50.
պայծ. 9: Կըլուն 17. պայծ. 8: Կորիճն 36.
պայծ. 14: Աղեղնաւորն 32. պայծ. 12: Այծ-
եղջեւըն 35. պայծ. 12: Գըհոսն 86. պայծ. 10:
Չուկըն 66. պայծառ. 9:

Ի Ֆուցէալ 61 Համատեղութեանց 33 Հուշն
Հարաւայինք. Խոչ 28 Հանուկոյինք. և Աչ ՚ի շանք
առաւայ բաւհանոն, ցուցանք ՚ի Խուագոցց.

Հարաւայինք	33:	Հետինոյինք	28:
Խէտ Չուկն.	38:	Փոքր արջ.	48:
Հայլ.	63:	Մնծ արջ.	39:
Երասին.	45:	Վիշապ.	33:
Եսպաստակ.	15:	Կէփոս.	33:
Մեծ շուն.	19:	Բնձուզտ.	29:
Աղանի.	11:	Յորդանսն.	31:
Շնիկ.	44:	Արջովան.	57:
Միեղջերու.	23:	Պատկ հիւս.	19:
Օձ ջըային.	55:	Վահագն.	55:
Տոկառ.	11:	Քնոր.	17:
Վգուռ.	11:	Տիկիս գետ.	37:
Խոս.	4:	Կարտապ.	41:
Զայլ.	35:	Գառւոզմն.	15:
Դայլ.	21:	Կասխոպէ.	38:
Վշան.	9 :	Գէրսէոս.	45:
Պատկ հարաւ.	12:	Կառավար.	41:

Չուկն հարաւ.	17:	Օձակալ.	27:
Կրօւեկն.	13:	Օձ.	41:
Փիւնիկ.	15:	Կետ.	8 :
Հնդիկ.	13:	Վրծուի.	24:
Միրամարդ.	15:	Վնտինոս.	12:
Հնեղնացին.	12:	Վլրին.	11:
Ճանջիռն.	5 :	Փոքր ձի.	7 :
Գիտնուուաչ.	10:	Երիվար.	22:
Երանկիւնի հաւ.	5 :	Վդրոմիդ.	34:
Չուկն թուայ.	8 :	Երանկիւնի հիւս 5 :	
Թիրաձուկն.	6 :	Վուշն.	7 :
Վմպ մեծ.	5 :	Բնընիկեան.	12:
Հաւալումն.	9 :		
Հիդրայ.	15:	Ուրեմն ամ Համաս-	
Վմպ փոքրիկ.	5 :	տեղութիւնք այսու-	
Քառանկիւնի.	4 :	քիկ կազմին ՚ի 1352	
Եմու արդուեան.	56:	ատաեղոյշ	

Յաղագ Խուաւընոն Ալէքսէնդր և Լուսնոյ-

Որ ոք ցանկայ զիտել զիսաւարութիւ արեգա-
կան և լուսնոյ, թէ զի՞նչ եցէ զիտասցէ նախ
զի արեգակն մեծապայն է քան զերկիր 106 ան-
դամ, կամ փոքր ինչ աւելի: Լուսինն է փո-
քըրապայն քան զերկիր 59 անդամ, կամ աւելի:
Երկրորդ՝ արեգակն է բաւաւոր և լուսա-

տու մարմին՝ ի մէջ վեց մոլորակաց՝ բոշիէ
պլոյս աստեղաց, մանաւանդ լուսնոյ, որ է լու-
սաղոտ, լուսաղուրկ, և լուսառու յարեղականէ:

Երբորդ գիտացէ՝ զի թմ՝ լուսատու մարմին՝
երբ լուսաւորէ զայլ քան զինքն փոքրապօյն
մարմին, որ իսկ անլուսանցոյց և խաւարամած,
որքան մերձ դայ առ խաւարչուտ մարմին այնք
մեծ քամին խաւարչուտ մարմնոյ լուսաւորի.
և՝ ի յետկոյս անլուսանցոյց մարմնոյ պատճա-
ռի նուրբ պիբրամիդեայ ստուէրի: Խոկ որքան
՚ի միմանց հեռանան մարմինքն երկոքեան՝ լու-
սատան՝ և լուսուռուն, այնքան փոքր մասն խա-
ւարչուտ մարմնոյ լուսաւորի և այլ թանձը
ստուերածութիւն պատճառի: Խոկ երբ լուսաւ-
ուու մարմին ինչ լուսաւորէ զայլ քոն զինքն
մեծառոյն մարմին, որ իցէ լուսառու և անլու-
սանցոյց որքան միմանց մերձ կան մարմինքն
երկոքեան, այնքան փոքր մասն անլուսանցոյց
մարմնոյ լուսաւորի, և հետուու լուսառու
մարմնոյ պատճառը և թանձը ծայրառուր ըստ
ուեր ուստածուի: Այժմ՝ որքան յերերաց հեռա-
նան լուսուռու և լուսառու մարմինքն, այն-
քան մէջ բաժին խաւարչուտ մարմնոյն լուսա-
ւորի. ինչ յառելու ակրուանցոյց մարմնոյն լի-
նի ուու առաջ և պիբրամիդեայ ստուէրի դի հը-
րածե, և առաջանուր շուր:

Արդ առաջ առ բ ուրեք ՚ի ժամու Ֆը-
նուսունաց:

բռնի երբեմն մասամբ իւիք. բայց ո՛չ ուրեք
և ո՛չ երբէք բոլորուիմբ. Զի լուսինն փոքրա-
գոյն զոլով քան զերկիր ո՛չ կարէ բոլորուիմն
բառնալ յերկրէ զշառաւեկոտ արեգական: Արե-
գակն ուրիմն (որ է ակն լուսնոյ և արեւու), ին
ըն ինքնն ո՛չ երբէք խաւարի. այլ յորժամ՝ լու-
սինն՝ ՚ի ժամ ծննդեն հուպ Պլիսյ, կ.մ. Տոյց
Վիշտապին, ուրամատծօրէն, և ուզգակի ՚ի ներքոց
արեգական գառնի զեւր թաճրտմած և զաս-
ւունոյ մորմին միջարկէ ըլբէմ արեգական և
երկրալնակաց. որով նոյն ինքն խաւարչուտ լու-
սինն՝ ինքնուրելուն խուսարուն խավանն զանց առ-
բեգունային շառաւ իդացն՝ ՚ի վը երկը ոբնուկաց
ումանց, բայց ո՛չ երբէք ՚ի վը ումցն, և այսն՝
արեգակի միմանց, նսեմանց, ստուերանց և խա-
ւարի, ո՛չ ինքնը ինքնն այլ միտին երեւի եր-
կրալնակաց օնանց: Խուարութն ուրիմն արե-
գական է ուզգաղից միջարկուի լուսնոյ ՚ի մէջ
մեր, և արեգական: Խուարութն լուսնոյ է ուզգա-
ղիծ միջարկուի երկրի ՚ի մէջ արեգական և
լուսնոյն: Քանզի լուսին ՚ի ժամանակի իւրոց
լրման երբ ուրամատծօրէն և ուզգակի ՚ի ներքոց
արեգակն և երկրի գառնի. երբեմն բոլորուիմն, և
երբեմն ժամը իւիք խաւարի: Զի արեգակն, որ
միշտ անշեղօրէն թաւալի լը կենդանակիրավելյ գո-
տոջ, լուսուրէ զիեսպունդն երկրի. երբեմն առա-
ւել և երբեմն նուազ: Խոկ այլ մնացել իինլունակն

երկրի որ է հակովայ, և դէմ յանդիման շառ
պաւեղացն արեգական, արձակէ զպիրամիտեայ,
բոցաձեւ, և զճայրառուր ստուերն իւր մինչ յը¹
կամարն լուսաքերի Արդ՝ լուսինն հեռացեալ
յարեգուկոնէ ժ'ց կենդանակերպիւք. յ՛ 180 առ
տիճանոք, եթէ իցէ ուզզակի հանդէսկարեգական,
բայց չիցէ մերձ գլխոյ, կամ տոտոյ վիշտապին ոչ
խաւարի: Եթէ իցէ լուսինն մերձ գլխոյ, կամ տը
տոյ վիշտապին խաւարի: Ուրք մերձ գլխոյի ամ ար-
տոյ վիշտապին իցէ, այնք մեծ երեւի խաւարումն լու-
սնոյն: Ի ձեմերան եղանկին՝ առող, և յամալը ժա-
մանկին երեսր լինի խաւարումն. և յորժում արե-
գակն իցէ ը զըլսոջ, և լուսինն ը տոտօջ և վիշտապին
և հակաբարձորէն արեգակն ը տոտօջ և լուսինն ը
զըլսոջ վիշտապին. յայնժամ լուսինն բոլորովին
խաւարի: Օչի լուսինն բոլորովինն մտանէ, ընկդ
մի, և սուրդանի ՚ի թանձրամած ստուերն կիսապն-
դի զորեւ, յ՛, զիոզմի կիսապնդին, որ է դէմ ըդէմ
շառաւեղացն արեգական, ձկէ, արձակէ, և հառու-
ցանէ մինչեւ յկամարն լուսաքերի: Երկքնչիւր ստ-
ուերց խաւարումն, եթէ արեգակն և թէ լուս-
նոյն ոչ հանդիպի, եթէ ոչ՝ մերձ գլխոյ կամ տոտոյ
վիշտապին. յ՛ յերկուս կէռու, ՚ի կիրճու և ՚ի կապս
արեգակնաշաւզին, զարս կտրէ ը մէջ հաւասար
ընթաց բոլորնին լուսնոյ: Կէտն այս գոր լուս-
նոյ սնուաձեւ բոլորակն կտրէ ը մէջ, և բար-
ձրանայ, ՚ի հիւսիս կոյս՝ ասի, կիրճ, կապ, և

հանդոյ բարձրումն, կամ գլուխ վիշտապին: Խոկ
այն գէտան, զոր լուսնոյ տնուածեւ շրջանակն ը
մէջ կտրէ. և ՚ի հարաւ խոնարհի. կիրճ, կապ և
հանդոյ ցածուեն յորջորջի, կամ տուու վիշտապին:
Խաւարումն լուսնոյ երբեմն է ըհանուր և
հանդիպի միայն ՚ի ժամանակի լրմանն:

Ծմբանումն արեգական է միշտ միայն ը մա-
սին, և հանդիպի միայն ՚ի ժամանակի ծննդեան
լուսնոյն: Ուստի խաւարումն արեգական, որ եղեւ
՚ի ժամանակի խաչելուենք քնի, որովհետեւ էր
՚ի լրման լուսնոյն, ո՞չ էր բնական, այլ մանաւանդ-
հրաշական. ըորում զարմացել ը այս ՚ի ոնէ-
սըսոսի Արխապագացւոյն՝ ասաց.
Կամ հեղինակ բնութեն շորտարք, կամ շնորհած աշխար-
հիս եղածնէ:

Օ Հէրացւունիք սուէն Տպաւոր Վաստեպայ:

Տպաւորն աստղն զոյտնայ և բորբըրի ՚ի կուտո
կել գորորշեց ՚ի բարձրդոյն գոււառն օդոյ, ոնկ
ասացին արխատոտեւ և այլը: Խւ չեն ուղիղ կար
Տէք ումանց, թէ տատաւորն ծնանի ՚ի վեր քան
զլուսնակն երկինս: Քանզի երկինք՝ հպատատ
և անապական մարմինք են, վայ ո՞չ կարէ հաւա-
քիլ և բորբըրի ՚ի նոսա գորորշեք, ՚ի նիւթ-
տաւորին: Ուստի մինչ ասեն ոմանք զտտաւո-
րըն տեսնէ ՚ի վեր ք զլուսնան, սովին կամ տե-

ողբն ին պատրելք, և կամ բնեսեալըն ո՛չ էին
ճշմարիտ տոտաւորք, այլ միայն նոր երեսեալ
աստեղք ումանք:

Արդ՝ չորս իրք նկատին ՚ի տոտաւորն. դրձեւ,
շարժումն, զոյն և նշանակութիւն: Զեւս այլայ
լի ըստ տրամադրութիւնիւթոց, որք յատկան հաշ
ուին երեւք: Քանզի նրբագոյն նիւթն՝ որ կա-
ցուցանէ զերկուր հերս տոտաւորին, մինչ միա-
կերպ կարկառի, յայնժամ ասի տոտաւոր: Եւ
մինչ տարածեալ ՚ի զլորշեաց ՚ի մի կողմն՝ հան
գոյն մորուաց, յայնժամ ասի մորուաւոր: (թէ-
պիտ ոմքնք զայսուիկ զերկուս ո՛չ զանազանեն
ի մի եւանոյ յ): Կամ երբեմն շուրջ զմարժուլ
տոտաւորին սիրեն յամեայն կողմանց նրբագոյն
դոլորշեք ըստ կերպի հերաց. յայնժամ ասի
վարսաւորեալ, կամ գիսաւորեալ: Գոյն նաև այլ
բազում ձեւք տոտաւորաց ողի ասեն աստեղագետք:

Կարժումն տոտաւորաց մանաւանդ է յարեւ
լից յարեւմուտու: Քանզի որոշետե են ՚ի վեր-
նագոյն մասն օդոյ, յափշտակին մշտակայ շարժ
մատըն հաստատուե, որոյ ուժինութիւն հաստանի
մինչ ցգաւառն օդոյ: Բայց երբեմն վերամասն
և կորանան, նաև հակին առ քենաւն. ըստ ո-
րում պահանջէ յօժարուի նոցին՝ առ ՚ի խընդ
րել զնիւթ: Գոյնն տոտաւորաց է զանազան
ըստ յատկութ նիւթոյ նոցին՝ ողի և ՚ի մեղ զա-
նազան է գոյնն բոցոյ, ըստ այրի ՚ի զանազան

նիւթոյ: Ուստի ողի բոցն երեւի ՚ի ծծյլքոյ կո-
պոցտ. ՚ի ուշոնց ունեւ. և ՚ի մաքուր իւդոյ ըս-
տիտակի: Այսպիս եւս այն տոտաւորք, որք ունին
կհասու և գտառախլանդ նիւթու, երեւնագեղ:
Ուրք ունին զնիւթ անօսոր՝ երեւն արծաթադոյնտ
Եւ այնք որք թէպի ունին զնուրք նիւթու, քայց
խոսնել գոլով լը միզակոն դուրշեաց՝ տեծնիս
արիւնայինք. ըստ նշանակութիւն Փլինոս կոչէ զնու-
գարհուրեւի տատեղք, որք նշանակին զարէկո-
ծուիս, գհողմունու, գփուփախունու կաց ւեց, և
կայլ ձախողակի պատահմունու: Եւ այսոք իկ կու-
շակիլ կարեն ՚ի յերեւին տոտաւորին. մասն նու-
բնականաբար, և մասն ինչ ՚ի բարեհաճուել ոյ:

Ընականաթաք. քանզի տոտաւոր աստղի մնուցու
նի ՚ի յոլումունէ սլարարտ տամիլացուեց և դու-
լորշեաց: Եւ նովին ծծէ պատրարտուի երկրի.
նաև ծախէ և վատուէ զայն տամիլացուիս, որք
լը ամպոց և ընդ անձրեւացին ջուրց խոսնեալ՝
պարտ էին պատղաբեր առնեւլ զերկիր, յափազո
որոյ պատճառէ գամլուի: Եւ չորագոյն ասուուր
այսպիսէ տամիլացուեց և դոլորշեաց դուռնոն ՚ի
հողմնաւս և ՚ի մրրեկս, յորոց ծնաւին ալէկո-
ծուիք: Խոկ այն զոլորշեք, որք են հաստագոյնք՝
տպականեն զօլն, յորմէ հիւանդուիք և մահք
հետեւին: Կամ յորժամ յառաջածի տոտաւորն,
նշան է թէ իշխէ զերմ և չոր աստղ, յորմէ
պրուին մաղնաւ մարդիկ. վայ ծնաւին կոիւք

և պատերազմունք: Այս զի այնքան այլայլութեան բնուեած ածէ ևս 'ի մարդիկ գայլայլումն և ըզ վափախմունս խռնաւուեց, յօժարուեց և ջանիդ. ուստի հատուի ցանկուի վոլոսելոյ զկոյսալին, նա և ծնննին վափախուելիք թագաւորուեց բարուց, և 'ի բարեհոճուեցն այս, որ ղայսպիսի՛ դիպուածըն նախակուշակեն տառաւորքն, և մանաւանդ զմահս մեծամեծաց, որք գուշակին թարց ու ըուը շշմարիս քնուկնեան հիման: Ա ո սի այս ներ հակ է օրինաց բնուեց, թէ վնէր արդեօք մահարեր գոյրշիք՝ մանաւանդ զիժագ և բու և զիշխանս մեռուցանէն, ք զայլ մարդիկը օ ի ող ընուրեաց Ա, Տ զերինային աղեղն 'ի նշան հոշտուե և ուխտի ՚ի մէջ երկնի և երկրի այսպ ոլուշոնք տեսանի, զի զայն նշանս զարհուրեցին, որպիսիք են տառաւոր տառեղքն, առնու ՚ի նշան բարկութե իւրոյ, և տառտիկ ուատժոյն: Օ որև ցուցանէ մարդարէն Պատէթ յասելն. (Այս 59. 6): Ետուց էրէնեղանցաց չոց նշան. զի ո ողբերգն յըքնաց տղէշան: Եսու տոէ Յօհանն Պամաւկացին թէ՛ յառ ոջ քան զաւերումն երուսաղէմի՛ երեւեցաւ տառաւոր տաղ ինչ, որև տե եայ երկար ժամանակս, նախագուշակ ապառնի սրածութէ եսան:

Հայութեացու ապահով զԱշամընուոց
Տաշէկոն կրկնեալոց զարշակուուն

ԵՐԻ ՀԱՅԱՀԵԿՈՎ ՏԱՊԱՀՈՎ ԶԱՇԱՄԸՆՈՒՈՑ
ՏԱՇԷԿՈՆ ԿՐԿՆԵԱԼՈՑ ԶԱՐԺԱԿՈՒՈՒՆ

Ե Թ Ո Ւ Ւ Ն Ք Ր Ի Ս Ա Ս Ա Խ

1797: 1825: 1853: 1881: 1909:

Հ Ե Ս Բ Բ ՚ ի 24 Մարտի Արեգակն յուռաջ/ն
կէտն խոյն մոսնէ, Տարւց իշխոն լի-
նի Միւշըմարին ը նշանաւ տախէծոյ, որ է տուն
արեգական: Յառաջիկայ տարին լինի յոյժ պար
բարտ և տառու ցորենով, ձիթով, դիսես, տ-
պիլըշմառ ձամբ և այլ ումբ մրգոք: Ակեղըն
ձմբ և լինի ցուրտ ը կորկասովք մէջն չիրծ-
վերջն ը որի խառնն: Գարունն ցուրտ և անձրե-
ացին միւչ ց յունիս ամիսն: յԱ մասան անձ-
րիք և որ տքուղակաս: ն ջուրք յաղթերաց. յնկ
մեռնին ը կմ եզնը: Աշունն առատացուցանէ
զգեստ: Ասէ Պիհակրիտու՛ թէ երկնին հիւն-
դուլիք: զԱ, Տ զաշեաց ւր՝ զի չիցէ մահարա-
ժամ. Լ եր սակս շակիր և արք տռատօրէն զղինիւ
Ասէ ևս ոյն խաստասէրը՝ թէ լինի կոիւ:
Յայսմ ամի ցույցանի ևս թէ Թագաւորն

այլազգեաց հեղի և լշտապնի յոյժ՝ ի թշնամիաց, դուցէ և ՚ի նոցանէ մեռանիցի հանդերձ մեծու հարուածով և կորստեամբ զինաւորացն։ Երեակն յէ անեցն իւր և քառանկիւնի հայեցա զուրն լը Մուշմարւոյն ցուցանէ զարիւնահեղ սլատերազմունս, վակ մարդիկ անձկունան և սրտ նեղին ՚ի թագաւորէն իւրենց ցուցանէ ևս ըզ մոտանզս թաղղց, զիշէս, զիսովուլու և տարա ձայնուիս, նուե զինաս ՚ի վաճառականուե։

1798: 1826: 1854: 1882: 1910:

՚ի մտանել արեգակն յառաջին կէտն խցի ՚ի մարտի 21. իշխան տարւոյն լինի լուսաբերն ընդ կոյս նշանաւ, որ է տուն փայլածուին։ Տարիս այս դիցի ամի՞նառատ և յոյժ պարարտ, առաւ ևել ՚ի դաշտուէտ տեղիս՝ ք թէ ՚ի լեռնայիսս. զի մայլից սովորնայ կոյսն զժանել և զիթ թժուրի։ Հինին տպականի և պակասի. ՚ի մնալ անաղկան գիւղ՝ բարւոք է յետի բարի զիսպոզն։ Միք գըք ծառաց տարտանան. թռչունք պտկասին։ Ակիզըն ձմերան լինի մէջ ոկ և անձրեւային. մէջըն մռայլ. վէրջն ցուրտ։ Պարւուն բարեխառ պըն և զէջ։ Անառն յոյժ ջերմ։ Աշունն ցրտա սպադ և ցաւ սհար, մանաւանդ տղայ ոց աշայտ ունի հսերիսի։ Ա նաւար կումէ աջողակ է և

յոււ լինին պատերազմանը, Հարուածք ծերոց և չորքուանին անու ոնոց։ Դիմոկրիտէս ոտէ թէ եղիցին վնասակար կարկատհարուիք։ Ազաշացնուք զի մի լիյց երկրաշարժութիւն։ Յայոմ տմի երեխն դառնաշունչ կախաք և կատորած մարտոց։ Թագաւորք և իշխանք անիրա ուուր դիցեն ՚ի մի ոսմկաց դժան թէիք հս ըկու յարիցն բազում արք վատժարք և վժուլք, լըմ նշանակն արեգակն հակադիր հայեցաւ ոնոմ լը Հրատանին. և Զօնակն յանեկն առունեցողի տան երկնից։ Եւ քզի Հրատան զտանի հակադիր հայեցուածով լը արքականն, և յերրուրդում տան երկնից, և թաւալումն է ցերեկիայ, վա՛ր ցուցանի լինի արեւնահեղ պատերազմի և անհնապանդու թեան ուռ թապէնո, և կորուանն միոյ ուլրուք թա պաւորուիք։ Տեսանին եօ լիքք, խռովուիք և վի հարթանաւիք, որք լինին ՚ի մէջ եղբարց և բարե կամաց, ընկերաց և բոլոր տան նոցա։

1799: 1827: 1855: 1883: 1911:

Իշխան տարւոյն լինի Երեակն լը կոյս նշանաւ, որ է տուն Փայլածուինս երբ ՚ի 21 մարտի արեգակն մտանէ յառաջին կէտ խոյին։ Միջակ լինի այս տարի ում ինչ բայց վա լորուն կու սին՝ անկանի ժամն և թթմուր ՚ի սերմանիս, է վտանգ։ և կոսկոծ ՚ի նաւարիսուն։ Ակիզըն ձմ

բան լինի ցուրտ կարկտիւ հոնդըձ. մէջն ջերմ վերջն քաղցր: Պարուն լինի ցուրտ մինչև ցը յունիս տմիթն: Ամենիլիստոս ամէ թէ յաշնան թանձրանոն գետք, և լինին հիւանդուիք: Երեքորեաց տենդք: Յայսմ ամի բազմաւան աւալակք, և որք ծնոն ՚ի ներքոյ զօհալին, ու նիցին զփաքք հաւասաւ և բարեպոշտուի: ոտք զօ հալն յիններդմ տան երկնից ցուցանէ: Խռա հրատն կզել լը մուշթարւոյն, և յեօթներարդ տան երկնիք՝ ցուց անէ յիսիլ սաստիկ կուռուց և կոտորածոյ: մեռանին մեծահամբաւ և հարուստ արք: բայց տարին լինի քաղցր: Պարձել լուսոքին յեօթներդմ անկեան երկնից՝ ցուցանէ զոջուու կանանց, և իգաբարոյ արանց:

1800: 1828: 1856: 184: 19թ2:

Յայսմ ամի երբ ՚ի մարտի Զարեղակն մտանէ յառաջն առտիքան խոյին, իշխէ արեգակն լը կշեռն շանուար որ է տուն յուսաբերին: Յառաջի կայ ոտին լինի տմշառաւու բայց վասս զօրուել կշռին՝ գւշտկի առակ ոնուի պատղոյ. հարուծ մարդկային մարմնոյ և պատերազմ: Խոկ առա տուի մեծ ցորենոյ, ձիթոյ, զինոյ, առվլշմի և այլ ոտմ մրգաց, սկիզբն ձմերան լինի ցուրտ հանդերձ կարկտիւ, և վերջն բարեխառն: Պատ-

րուն ցուրտ մինչ ցյունիս ամիսն. լինին ասձրեք, կարկւութք, և չորուիր մեռանիս բաղաւե եղինք: Ասէ ՚ի մոկարդակ ջրելոյ զորթու և պհացական լինի: Տուին աջողակ ջրելոյ զորթու և պհացելոյ զուարտէզու: Շատանայ մարտին գուշակի պատերազմ: Յայսմ ամի տեսանին պատերազմութք, ամբոխք, հրկիկութք, տարաձայնութք և չարութք. թշուառութք և սլդտորութք կրօնից, և կրօնաւոր կարգաց, ՚ի մարդուկ այլև այլ տրտմութք. լում ցուցանէ մեծ կցրդուին զօհալին և մուշթարւոյն, որ եղեւ ՚ի 24 գեկտեմբեր ամսոյն, ՚ի հրային կենդանակերպն: Այսոքիկ կցորդութք, կոս ծնունդք զմեծ մերանշանակին, և դիւիւ հաստատու ուրախ մարդկանց վատժար մահու: Կշառակի ևս այսու ծննդեմք այլեայլ տտելութ և դաւ ՚ի մէջ իշխանաց, ուրով փոփոխին իշխանութք նոցա: Աւ այս լինի ՚ի փոփոխութք յիշեալ ծննդոց ՚ի ջրային եռապատկութ ՚ի հրայինն, որ է յոյժ չարավնաս, զի մարդոց լինիս բազում և զասազնն վնասք: Աւ զի վրանցիս է լը իշխանութք մուշթարւոյ, այսոր աղադաւ՝ անկանի նա ՚ի յոլով վնաս: Աւ զի հրատն զտանի յառաջնուած տան երկնից, է նշան՝ զի յայսմ ամի լինի մեծ արիւնհեղութ: Լուսինն մերձենայ ՚ի մարմին զօհալին ցուցանի մահ մեծի տիկնոջ Հիւանդութ ուամկաց՝ պատշառեալ ՚ի ջերմութք և ՚ի խոնաւութք, զլվացա-

լուիր ցաւ կանանց և այլ տիմն նման ցաւք՝
թռողաւորք և իշխանք յարեցին ըդէմ միմե-
անց և ռամկաց, ժողովուրդը ամբոխին:

1801: 1829: 1857: 1885: 1913:

Երբ արեգակն ՚ի 21 մարտի մտանէ յառա-
ջին կէտն Խոյի. իշխան տարւոյն լինի հրատն
ը կշիռ նշանու, որ է տուն լուսաբերին: Այս
տարին երեխ ցաւաք և տոերջ: Ակիզըն ձմե-
րան լինի ցուրտ, ջրային ը սաստիկ հողմուլ, յոր
մէ որ յատաքի խլին ծառք. մէջն բարեխառն.
վերջն ցուրտ Գարունն անձրեւու: Յսմառան
չորանան գետք և պակասին խոնաւուիք. Աշու-
նըն եղեմնախառ: Պարտ է սակաւ հաց ուտել՝
և շուտ զինի խմել. զի ասէ ՚Իմոկրիտոս՝ առա
տանան դինիք և ձիմունք: Տորին է աջղակ
տնկելց զորիթ և զայդիս, ոչ զ ծառս: Մեռանին
մեծամեծ անասունք և ընտանիկնեանիք: Շա-
տանայ տենդն: Աղաչեցնեք զԱճ: զի մի հան-
դիպեսցի երկրաշորժուի: Յայսմ խռովուի Շի
տեսանի զօհուն յերկոտասաներո՛դմ տան երկ
նից քառանկիւնի հայեցուածուլ ը արեգական.
ևս լուսինն կցել ը հրատին յերրորդում տան
երկնից, ուր են վատաբախտը: Եւս՝ ցուցանի
ալ զի մարդոյ մնաս, նեղուի և ձախորդուի, մինչ
զի ոչ ևս տեսանի սէր, ոչ բարեկամուի և ոչ
շշմարտուի, այլ հասարակ աւերումն: Յայսմ

ամի՞ ՚ի 12 Հոկտեմբերի ՚ի 21 և կէս ժաման՝
խուարի արեգամին, երբ ը լուսոյն շրջի յուրէ
բորդ տան երկնից, ՚ի ներքոյ կշիռ կենդանակեր
պի. վոյ՝ գուշակի մահ մեծ և հզօր թագուա-
րի ուրուք, կամ իշխանի. լինի սով և հասա-
րակ մահատարաժամ: Վակ թագուարք և իշ-
խանք, որք ը իշխան և կշուն կոմ խոյին ծնոն,
կրեսցն զանձկուիս և առաւել նեղեսցին ք Պայլո:

1802: 1850: 1858: 1886: 1914:

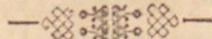
՚ի 21 Մարտի՝ ՚ի մտանել արեգակն յառա-
ջին աստիճան Խոյին, իշխան տարւոյն լինի Փայ
լածուն ը կշիռ նշանաւ: Առաջիկայ տարին լի
նի ամուլ և ստերջ. աւերումն պտղոց, հար-
ուածք մարդոց, մահ պիծակաց և մեղուաց. և
ժանառաբեր ցաւ: Ակիզըն ձմերան ցուրտ. մէջն
բարեխառն. վերջն գար նանային, յոլովասլուա
սառնամանուտ, անձրեսյորդ, և թանձրուի զի-
տորէից: Գարունն անձրեւու: Ծառք վեստին
յանձրեաց. վերջն ՚ի տեղիս տեղիս կարկտա-
հարի: Ամառն անձրեային և մառախլալառ.
պարտէ փութուլ վճարել զհունձն, զի մի ա-
ւերեսցի: Աշունն քամահոր և առողջաբար.
որթք զյուուլ խաղողո առնեն. բարւոք և ոջո
զակէ տնկելն զբոյս և տեղափոխել զորթու. ցոր

Եանն դիւրաւ ապականին տարին ոնցանի առանց
հիւրանդութեաւ: Ալոչեսցուք զԱծ վա պողոց տարիս
է առատանձրեւ. և լինի տարաձայնուի ՚ի մէջ իշ-
խանաց: Յայսմ ամի տեսունի աւերումն գտառի
կամ քաղաքի միոյ այլև անջորդի, նեղուի, և այլ
բազում վեաս մարդոց: Առ զի Պառելին դժանի
յեօթնեցդ տան երկուից քառանկիւնի հայեցաւ-
ծով ը փայլածուին, և Օօհալն յութեցդ տան
երկուից ևս քառանկիւնի հայեցուածով ընդ ու-
րեգսկան. զայ գուշ զի մահ բիւր մարդոց, ա-
ռաւել ևս տեսանի նրբութի և խորանանկութի-
ումանց, որք այլոց զնորխորառու փորելով ինքնուք
տնկցին ՚ի նոյս: Հանդիպի գիրուի և ը մնաւը
կուի մարդոց՝ առաւել ք զշավին. ՚ի մէջ պարո-
ւաց, և ՚ի մէջ այլեւայլ նահանգաց երևեն տա-
րածայնութիք, կուիւք և խոռովութիք, մինչ զի ո՛չ
ևս հանաչի հաւատարին և բարեկամն: Օօհա-
լըն ձախակի հայեցել ՚ի հրատես, ցուցանէ ըլ-
նենպուիս, մասնութիս և զոււտ խըհըդու, յորմէ ՚ի
բազում տեղիս հանդիպի աւերումն և խանզըմն:

Յայսմ ամի՞ երբ արեգակն՝ ՚ի 21 մարտի
մտանէ յառաջին կէտու խօյին, իշխէ Առուշը ա
րին լը կարիք նշանաւ որ է տուն պրատին։ Յա
ռաջնիկաց տարին է առաջուրի ցործույթ, դինեց,

ձիթոյ, տպրշմի և ձկան: Խոկվո գօրուե կարծիք
ձմեռն լինի բազմաձիւն և կոտրած անանոց,
որք յանդեայս արտօնին մըջն ձևուան բարե-
խառն և քամու զերչն զէջ, եղեմնոտ, խաւար
չուտ և խոռն ցաւագարութ: Այսուն լինի նուան
գոլինան: Տարիս է կատկածուտ վթ յդի կանանց-
առանուուի մրդոց: Ասէ Դիմոկրիտոս՝ թէ յայ-
աըմ ամի շատանան գետք, կարկուտք նուընան:
Ըշուն ջրային ձիթունք լինին բաւական այսոն
միսն և գ ւշու գ ւշուկի պ ստերագմ, որումունք
ևս յամառան եղոնակին: Հրաման գտանի ՚ի տառ-
ներդ տան երկնից ուստի բազում կոտրածք,
սաստիկ պատերագմ և հիւանդուի, ուկաւ հա-
ւատարուուի ՚ի մէջ մարդոց: Լուսաբերն ՚ի մէջ
երկնից, և ՚ի շոռաւխզաց յարկագական, դուցա-
նէ զմահ թաղաւորի զնոյն ցուցանէ և Հրա-
տըն թ նշանին ՚ի մէջ երկնից: Մուշթարին
յութերդ տան երկնից թուեւ թէ ցուցանէ ըդ-
յանկարծին մահ. և զի նոյն մուշթարին է կըց-
նի լը փայլածուն՝ ուստի ցուցանէ զվորփ խո-
կան բարս վաճառակենց: Վահուամբ հ րին ե-
րեխայք, Ծմ նշանակէ Փայլածուն յութերդ
տան երկնից լինին զ սնկան հիւանդուիք, հա-
րուածք անանոց, վլասք ծառոց և պտղոց
Փայլովուրդք զ տուժանո կրեսցն ՚ի տե բց-
հոդն ոչ բարւք պտղութերէ, և ոմը խոպանուուի
երեկ միջակօքն, Ծարում ցուցանէ լուսին կցեն

Է երևակին, երևակն՝ ի վեցերդ տան երկնից, և սուսաբերն յինքը տան երկնից, և առիւծ կենդանակերպն՝ ի ժամագիտ տեղւոջ:

1804: 1832: 1860: 1888: 1916:

Երբ արեգակն՝ ի 21 մարտի մտանէ յառաջնին աստիճանն խոյին, լուսաբերն լինի եշխան տարւոյն լը կարճին, որէ առուն հրատին: Յառաջիկայ տարիս լինի յոյժ պարարտ և տռատ ցորենով և այլ պտղովք: Ակիզըն ձմերան լինի ցուրտ լը կարկտիւ. մէջն ջերմ, և վերջն բարեխան. Գալրունն մինչ ցյունիս ամիսն ցուրտ ցուցանէ ևս զանձրես և զորումունս բայց յետոյ պակասին ջուրը յազբերաց, վայ մնանին բազում եղինք: Ասէ Դիմոկրիտոս՝ թէ յաշն աշխի կեռք և լիցին հիւանդուիք. աղաչեսցուրք դԱՌ, դէ չիցէ մահտարաժամ: Պարտէ լինիւ սակաւակեր, և շատ ըմբել զինի: Ի սկիզբն ձմերան անձրիէ, և ձիւնէ աւելի քան զ չափն:

Հայոմ ամի՞ շատանայ տինդն, և այլ հիւանդուի՞ սպառչառել՝ ի ջերմուհէ, ըմ նշանակէ լուսնթաղի՞ ի վեցերորդ տան երկնից: Դարձեալ՝ տիսո՞նի մեծ հարուած՝ մանաւոնդ ծերոց և երախայից. կանանց աւելումն, ոնկ գուշտ կ են հրատն կցնաւ լը երևակին, և քառանկիւնի հայեցւածով լը շիւսին, վայլածաւն բորբոք

եալ՝ ի շառաւիզաց արեգական, և քառակուոյ հայեցւածով լը մառեխին, այլ և՝ ի վեցերդ մը տան երկնից. լուսաբերն կցել լը տուտ վիշտ պին, և լուսինն եղեալ յութերորդ տան երկնից: Յարիցեն վիճմունք և կրիւք, այլեայլ արանց ըդէմ թաղթին իւրինց: Եւս անկանի տարածայնուի՝ ի մեջ եղբարց և սիրելնց, ոնկ ցուցանէ հրատն կցեալ լը երևակին, և քառակուոյ սի հայեցւածով լը արեգական յերրորդում տան երկնից: Տիրեն նենդուիք և խաթեաւիք՝ ի մէջ զրագրաց և վաճառականաց, ոյր աղապատ հանդիպի նոյց մեծ դժունլուուի և նեղուի, ըմ ցուցանէ վայլածաւն բորբոքիլ՝ ի շառաւիզաց արեգական, և քառանկիւնի հայեցւածով ընդ հրատին: Վարքունի սպասաւորաց լինի մեծ միաս և նեղուի, զի տէրն տասներորդ տան է վայլածաւն, որ քառամ կիւնի հայեցւածով և մասսամբ հայի՝ ի հրատն:

1805: 1833: 1861: 1889: 1917:

Յորժամ՝ ի 24 մարտի արեգակն յառաջնին կէտն խոյին մտանէ, եշխան տարւոյն լինի նոյն արեգակն լը աղեղնաւորբին, որ է տուն լուսնթաղին: Յառաջիկայ տարւոջ լինի պարարտուլմանը ցորենոյ և այլ թեթեազին իրաց:

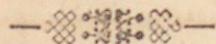
Ակիզըն ձմերան բարեխասն լինի և ջրային.

մէջն յորդուի գետորէից, վերջն յուրատ, և քառ
մի: Պարունն հարաւային և անձրևային: Վաման
բոլեխառն՝ հուկ և զուլ. կանուխ հաւաքել
պարտիս զպտուղս, զի մի աւեքիսցին յանձրեաց:
Յաշնան հաւատուի հնչեն տարեկան հողմք պը-
տուղք լինին բարեհամք և դիւրահամք: Ճաւա-
քադուլին է միացական, և այլ ճաւաք պարտի-
տաբեցք լինին: Տնկել գտունկս լաւէ: մեռա-
նին մնամեծ անասունք և շատ շունք: Օովն
ալէծփի: տկարուի երախայից: յետի քայլէ շըր
ջան տարւայու: Յայում ամի տեսանք բացում ա-
րինհեղուի, և զանազան վնասահարութի: զի զօ-
հարն գտունի լը տուտ վիշտալին, և նոյն երևակն
երևի յառաջնում տան երլինից, վոյ լինին պա-
տերազմունք, սպանութիք, և վտանգ թագաւորից:
իիձմունք, խռովութիք, տարածայնութիք, և վնասը-
ի վաճառականութի: Օնոյն գուշակէ հրասն
լը լուսնթագին կցեալ և քտունկինի հայի-
ցուածուլ լը երևակին եղեալ յանհեան եթիրի:
Մարդիկ պատրաստեացեն վշանապարհս տու-
նել ՚ի հեռի Ծ, և չուեսցին ՚ի հայրենեցն յան-
փունկս վաճառականութե, լոյմ փայլուծուն յեր-
րորդում տան, և լուսին յիններորդ տան երկ
նից նշաննեն զի վայլածուն և լուսին իշխեն՝ ՚ի
մերայ Ճանապարհորդաց, նաւորդաց, և վաճա-
ռական արանց:

1806: 1854: 1862: 1890: 1918:

Խմտանել արեգական յառաջին աստիճան
խցին ՚ի 24 մարտի՝ իշխան տարւայն լինի ընթա-
նըն լը ագեղնաւորին, որ է տուն լուսնթաղին
Յառաջիկայ ամին է պարարտ միջակօրէն, զիսնձ
քմէ քան զչավին աւելի: Զմեռն լիսի բորեխա-
ռըն. մէջն գէջ, տղմոտ և քամոտ, վերջն յոր-
դուի ջրոց, կարկուտք և ձիւք. զկուի ելանե-
ւոյ շնիկ տատեղն, երեսի ջերմութի և յաւահարութի:
Տարեկան քամիք հնչեսցեն: Գուշակի երկրա-
շարժուի. դաշտայինք առաւել պարարտաբերք
եցենք ք զմայրիս, յորենովլ, ձիլթովլ, զենեաւ,
և այլ պտղութիք: Տուրիս է տջողակ վոյ փոքր ա-
նասնոց, բայց ձախորդ երեսի վթ մնամեծ ա-
նասնոց: Յաշնան ժամանակի երեկին գլխացաւ-
ութիք և աշայցաւութիք: Վաղեան դԱՌ, զի սառնա-
մանիք ոչ վնասեացեն պարզոց. և մի յամառան
ի ցեն հիւանդութիք: Լուսնթագին յառաջին տան
երկնից նշանակէ գուռղոզութի մարդկային անդա-
մոց: Երեակին ՚ի տասերորդ տան: և տուն վի-
շապին կցեալ լը հրատին, և հրատու ՚ի շարժուն
կինդանակերպն, են նշան արիւնահեզ պատերազ-
մոց և կոտորածոց: Թագաւորք և իշխանք զան
տանելի հարկս դիցեն ՚ի վթ ժողովդեն, և զանհա-
ջոյ և զանիրաւ արարս ցուցցեն: Երեկին աւա-
զակք և գողք այնքան, մինչ զի Ճանապարհուրդք

ոչ իցեն անկատկածք: որպէս հրատոն յիններդ տան երկնից լը տռւտ վիշտպին ցուցանէ: Առ զի առաջեալ հրատոն գտանի ՚ի տանն երեալին, և երեւակն ոչ հայի ՚ի հը ոտն ուստի կարծի թէ՝ բանտք բռնուր բացցին, և բազումք ելցեն ՚ի բանտից: Փայլածուն յերկոտասաներորդ տան երկնից նշանակէ զանկութիւ վաճառականաց և խմաստնոց յառաջին փառացն և ՚ի պատույն:

1807: 1835: 1863: 1891: 1919:

Յորժամ արեգակն ՚ի 21 մարտի մտանէ յառաջին կէտ խոյին՝ իշխան տարւոյն է մառելին լը այնեղջեր, որ է տուն երեւակին: Տարիս յառաջեկայ լինի ցամաք. անհուն պատերազմունք: Զեռն անձրեային, և առաօսուի մարախոյ. ամերորդ հիւսիսային և քամու ՚ի տեղիս տեղիս: Օկնէ գարնանամտին երեսի մահտարաժամ. մշտակայ անձրեաք. յորդուի և թանձրուի գետոց: Ամառն քարեխառն և առողջարար: Աշունըն քամու և ջերմ. ցաւահարուիք, զլիսայաւուիք և իջուածք. հազք մանաւանդ ՚ի լեռնային տեղիս: Ազատեսցուը զԱ՛ծ, զի չիցէ պատերազմ: Ասէ ՚Իմուկը իտոս, թէ զինիք լինին բարեհարաք, և բոլոր տարին աջողակ կանխեան հաւաքել զպտուզս ոտկու անձրեաց. երեւակն է յանկեան եօթներդ տան երկնից. ուստի թուի

թէ լինին կույւը և կոտրածքք. նոյն երեւակն կցեալ լը լուսաբերին ցւցանէ գլուխ անուանի և հարուստ տիկնոջ: Լուսինն կցեալ լը գլուխ վիշտպին գուշակէ մահ արանց գով ւր արժանեաց. աւելումն, և զնամ պտղոց. շէմնէ յիններորդ տան երկնից, ուստի թագաւոր մի արանցէ զհանոպ որհ. լիսին՝ ող կարծի, ահ ոպին երկ բաշարժք, զի հրատոն է լը լուսոյն:

1803: 1836: 1864: 1892: 1920:

Յորժամ ՚ի 21 մարտի արեգակն յառաջին կէտն խոյին մտանէ. իշխան տարւոյն լինի փայտածուն լը այնեղջեր, որ է տուն զօհալին: Հառաջիկայ ամֆի է երաշտ և ցամաք. խու վուլի մարդոց, կոտորածք մեծամեծ անանոց, ոչպակ մանըը չորքստանի կինդանեաց. ստկաւ ձէթ, շատ զինի և միրդ: Ակիզըն ձմերան ցուրտ, մէջն անցը վիրջն հոգակոծ: Գարունն ջրառատ, ցուրտ և եղիմիահար: Ամառն անձրեսու վասն սոստիկ հոյմահոսուեն. բաժին ինչ ցորենոց և արտօրիէիցն զնասիւ ուղիսք և հեղեղը ջրոց: Յուշամն հնչեն ջրածին քամիք: Այցեսցուք յոյ զի մի լիցի սաստիկ տենդ տղայոց և արանց: Խղեամն, որ է սառուցեալ ցոլ՝ ՚ի բազում տեղիս վնասէ խաղողոյ. յարտօրայս գայցեն դադանք անտուի և թռչունք: Ազոթեսցուք առ Ա՛ծ, զի մի երեւ-

ցի մահուրաժոմ, երկրաշարժովի և կայծականաշարութի: Յայտմ ամի արեգակն է՝ ՚ի վեցերդութան երկնից, ուստի սաստիկ հեւանդութի, յաւագարութի, մասաւանդ յաջո, հարուածք և կոտորածք անամոց, ովակասութի ձիթոյ, զի կշիռն է ժամագիւռ: Փայլածուն արևելեան, և կյետը երեակին յուցանէ մեծի վնասուց և տօւժանաց հանդիպիլ թաղաւորիս, և արօւնի դրագրաց: առասումնան և ցնձռն երաժիշտք թէ կ ւասնաց: Լուսքերն յեօթներորդ տան երկից նշանակէ զաջողութի կանանց, և իգաբարոյ արանց. բայց լրակի ցուցանէ զհարուանս ռամկ սց, զոր և զօհայն հինգերորդ տան երկնից նշանակէ: Եզկի մեծ կոփւ, սպանութի և հեղութիւն արեան: բազումք ոի բանտարկելոյն փախէցին, ըրճ ցուցանեն հրատն յանկեան երկնի, ՚ի զօհալին, և զօհալն առանց հայեցուածոյն ՚ի հրատն:

1809: 1837, I 65: 1893: 1921:

Երբ արեգակն ՚ի 21 մարտի մտանէ յառաջին աստիճանի խոյին: իշխան տարւոյն լինի լուսարեր մոլորակն ը այծեզջեր կենդանակերպին, որ է օժեւան երեակին: Յայս առաջիկայ ամելիցի յոյժ առատութիւնոյ, զինւյ, մետաքսի (ասրըշի) և այլ մրգաց: Ալիզըն ձմբան լիցի յարս և կարկտութառն, մէջն ջերմ: իսկ վերջն

բարեխառն: Պարուն գուրու մինչև յշտ յունիսից Վատն երբեմն անձրեւոցէ և երբեմն որոտացէ: Առևէ Գեմոկիրիտուր թէ յաշնան ժամանակի լիցի առատութիւն ազբերաց, և շարժեոցին հիւանդութիւր: Փարտիմք գգուշանալ յորկրաւութէ, և առաւել ևս յարբեցութէ: Հայտմ ամի զի լուսնժագն յետաքայլ, և ուղղու գտանի, և վատաքախտ յերեակին: է նշան՝ թէ թաղաւորն պատժիցէ դիւր հարատակու, և ևս թէ լինելոց են մեծամեծ պատերազմունք. զի լուսը թագն գատանի յումերորդ տան երկնից: Դարձեալ՝ հրատն քառանկիւնի հայեցողութիւն ը երեւկին և լուսնժակին, նշանակէ յոլով պատերազմունս, և զինուորական կործանմունս: Եւս և քանզի ասացէլ հրատն ը լուսնժագին տիրեն տասներորդ տան երկնից, է նշան՝ թէ թաղաւորն վս պատերազմի՝ երցէ յեւր երկին և արացէ ձանապարհու: Դարձել՝ զի հրատն է հայեցեալ՝ ՚ի լուսոյն քառանկիւնի հայեցողութիւն, ցուցանէ լինել զանազան հիւանդութիւն մարդոց, հանգիպիլ զերմուն և չորութ. ևս սովու և յահ տուրաժում, սատուկումն կինդանեաց: Ուստիմկական ժաղավարդք վնասոյն յլշանաց, ըրճ ցուցանէ լուսինն կցնալ ը երեակին: Աւա՛ զի արեգակն դասնիյերրորդ տան երկնից, նշանակէ՝ թէ թագաւորն առեալ ը բնքեան դաբս բաջս, առնելոց է ձանապարհու:

1810: 1838: 1866: 1894: 1922:

Արք արեգակն՝ ՚ի 21 մարտին մտանէ յառաջին աստղիքան խոցին, իշխան տարւոյն լիսի երեսին ըստ ջրհոսին: Յառաջիկայ ամեն լիցի առատութիւն ընչեց, ուրախութի ՚ի մէջ մարդկան. մահ անուսոց և թռչնոց. ՚ի բոլոր տարին հնչեցին հարաւոյին հողմունք: Ակիզըն ձմերան լիւ բամու, մէջն բարեխառն. վերչն սառնամանիք և հողմունք: Գրալունն լիցի բարեխառն և սակաւ անձրեւու: Վառան լիցի նոյնպէս բարեխառն, և հնչեցին հողմունք բարեհամբոցք. պատղք լիցի առատ, բայց միրզք տպակառաւորք: Յաշնան երեխոցին տկարութիւնք, մանաւունդ ՚ի մէջ երես տառնդաց, խոկ՝ ՚ի մէջ կանանց՝ ջրհոսութիք աշաց, յորմէ մեռանիցին ոչ սակաւք: Լիցին ևս՝ ըստ կարծեց դիմոկրատուի, մնասաքեւ կարկուտաք: ՏԾ ԱԾ փրկեց զմեզ, ՚ի տարաժամը մահուանէ:

Յայսմ ամի թուի թէ՛ ռամփկը կրեցին յիշխանց իւրինց բազում ծանրութիւն և բանութիւն: Եւս և՛ ծանր տկարութիւն սակս արեան ապակունութիւն: Վահ տրանց այնոցիկ որք ըստ երեակաւըն ծնան, և որք ոնցիլ են զամօք, ըստմ ցուցանէ երեակն կցիալ ըստ արեգակն և մերձ ՚ի գլուխ միշտապին ոյր աղապաւ նշանակէ զոշամբաց, և զայլ անուսոց մահ: Գարձեալ լուսն թռչողն գույնի ըստու վիշտապին և ըստ վիշտապին և ըստ սկար

դիրս զետեղել՝ և այս ցուցանէ դժահ մարդոց, զտկարութիւն, զանհաւաստարմութիւն, զողքատութիւն, ըլքանենդ և զջերմեռանդն ախտ: Եսո՞ւ և զի արեգու կըն գտանի յերկուստանեթիք տան երկինից, նշանակէ թէ թագուարք ունիցին զնեղութիւն, և ընտանիքն զանտգան խորհուրդու դիմակացութիւն ըստագաւորաց: ՚Ի վախճանի՞ զի փայլածուն զտանի ՚ի մետասամերդդ տան երկինից, նշանակէ թէ թագաւորն հրաւերէ և պատուել զարս իւստիս:

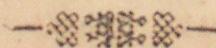
1811: 1839: 1867: 1895: 1923:

Յորժամ՝ արեգակն՝ ՚ի 21 մարտին. մտանէ յառաջին տատիման խոյին. իշխան տարւոյն լինի արեգակն ըստ ջրհոս կենդանակերպին: Տարին լինի առատ ցորենով, գինեեւ, և այլ թեթեսկին ընչեւք. յորդ անձրեւ մահ թռչնոց յարեւելու ձմեռանցին կողմօւնու: զի յայնոովիկ կողմօւնու լիցին ցուրտ մառախլապատ, և հեղեղք ջուրց: Զակնի գանանամտին ՚ի խիստ և լիռնացին տեղիս երեխոցին կարկուտք. բայց պտղաբերութիւն լիցի առատ: Բալոր տարին լիցի առողջարար բայց յաշնանացին եղանակէն: Պարտ է կանխաւ քաղել գլուխութու զի մի վնասիցին յանձրեւաց:

Յայսմ ամի պատուղք և միրզք լիցին բարեհամք, հոլովածութք, փութահականք զկնի պտղաքաղութիւն, ծառք պարարտք և պտղա

Եկաք. բարւոք է տնկելն, մահ մեծամեծ կինդաս-
նեաց. ոչ սակաւ արէկոծուի ծովու, ուժդին և
սաստիկ հոգմունք: Օսանրապնաց թուի յառա-
ջիկայ տարիս՝ ք զհասարակն և զսովորականն:

Յայսմ' ամի երեւեցին բազում' աւազակիք, և
բարեպաշտուի բարձցի՝ ի սըդկանէ ըրմ երեա
կըն ցուցանէ լեալյինեթ տան երկնից: Եւ
զի է հայեցելքառանկիւնի հայեցողուր՝ ի հրա-
տէն՝ զինուորք վիճեցնեն ք միմասն, և փոփո-
խնցին՝ ի տեղուցէ՝ ի տեղ: Եւ զի վերոյիշել
հրասն գտանի երկուառանեթ տան երկնից,
նշանակէ զբազմայ դպնակու. և սրով սպանումն
Եւսկ զի արեգակն գտանէ յինեթ տան երկ-
նից, և կցի լը գլուխ վիշապին, ցուցանէ՝ թէ
թագաւոր մի տռնէ հանապարհ. ցուցանէ ևս
զմահ հզօր արանց և զայլ մարդոց: Զբացին
թագաւորքն, որը բռնուրէ կամիցին թագաւո-
րել, և զայլ իշխանուի լը տէրուրէ ածել: Դար-
ձեալ՝ լուսաբերն և փայլածուն բախտապուրկը
և այրեցիք, նշան է վնաս ինչ հանդիպելոյ
ռամկաց՝ ի թագաւորքն, և թագաւորն՝ ի ռամ-
կաց: Ի վախճանի՝ իշխողն տասնեթ տան է
տնբախտ, և մինչ այրեցի լը գտանի յանկել
տան, ցույանէ դանձուիս, վշտովուիս, և վնա-
սը արքունական պաշտօնեից:

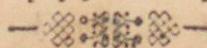
1821: 1840: 1868: 1896: 1924:

Երբ արեգակն ՚ի 21 մարտի մտանէ յառա-
ջին աստիճան խոյին, իշխող տարւոյն լինիլուսինն:
Եւ զի լուսինն գտանի ՚ի մէջ երկնից, ՚ի տոն
լուսնթագին, որէ ձուկն, յառաջիկայ ամի լինի
առատուի ցորենոյ և գինույ, յաճախ կարկուտա-
՚ի լեռնային կողմունս. պտուղը առատանան-
գուոք յորդանան. տարին բոլոր լինի առողջա-
րար՝ բաց յաշնան եղանակին, յորում գուշա-
կի մահ կանանց: Ասէ ՚ի իմոկրիտոս՝ ծնանին
շուշջ զբերանովն ծորակք. ուստի պարտին մա-
նաւանդ երիտասարդք՝ ընպել զգինի, և ոչ ըզ
ջուր մլայն՝ ՚ի գարնան եղանակին. ձիթենիք ոչ
առատ երեխն: Յայսմ՝ ամի լուսնթագն զը-
տանի յերրորդ տաս երկնից, նշանակէ զբարե-
խախտուի և զաջողուի մարդկան: Եւ զի կշիռն
գտանի ընթաստի կիտումն, նշանէ ձիթոյ նուռա-
զուեն: Եւս՝ զի հրատն զցեալ երեխ լը գլուխ
վիշապին, երեխ թէ մարդեկ առցեն զէնս, և լը
միմեանս մարսնչիցին: Ի վախճանի՝ զի երեակն
գտանի յանկեան անդ, նշանէ սաստիկ պատե-
րազմի և ուժգին կոտորածի:

1813: 1841: 1869: 1897: 1925:

Յորժամ ՚ի 21 մարտի, մոյէ արեգակն

յառաջին առաջին խոյն իշոյօլ տարւոյն լիցի փայլածուն վասն զի գտանի ՚ի մէջ երկնից ՚ի տան լուսնիժաղին, (որ է ձուկն), յիւրումը որձուե՛, և յիւրում յառաջնում հայեցողուե՛: Այս տեղի է յայտ ամի գուշակի կատարեալ հաւաքում յորենոյ և մահ մեղուաց տիստ ժանտաբէր և պտղոց ապականուլ: Ակիզբն ձմերան լիցի անձրեւային ցուրտ և որոտախտոն մէջն ըսրեխտուն խիկ ՚ի փերջն առատկուի սառա մանեաց, անձրեւաց և դետոց: Գարունն անձրեւային և վեստակար ծառոց մինչեւ ցաւսրտն ՚ի տեղիս տեղիս լինին կարկուտք: Ամառն անձրեւային և մառախլապատ պարտիմք կանխաւքաղել զունասն, զի մի ապականիցին: Աշունն լիցի հողմաշատ և առողջարար որթք բազմա խաղողք տնկելն զժառս, և զարմատս շահաւելու է ցորեանն դիւրտ ապականի: Պամրտ է աղոչել զի՞ վա պտղոց ևս՝ զի չիսէ խոռովուի ՚ի մէջ իշխանաց: Յայսմ ամի տեսցի սաստիկ մահ մեծանուն և հարուրտ կանանց զի երեւակն և լուսաբերն գտանին կցելք: Պարձել՝ լուսընթագն յառաջնում տան երկնից նշանակէ պազատուի վարդոց յամ հիւնդուէ ապատահոսցին սաստիկ սլատերազմունք՝ և սպանմունք մանաւանդ ՚ի թափաւորս, և ՚ի յօդնիչս իւրեանց ըստորում ցուցանեն երեւակն յանկեան և հրտոն յութերորդ տան երկնից:

1814: 1842: 1870: 1898. 192:

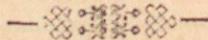
՚ի մտանել արեղական յառաջին առաջին խոյին ՚ի 21 մարտի իշխող տարւոյն լինի լուսութագն: Քանզի սա գտանի ՚ի միջի երկնից ՚ի տան հրատին, որ է խոյն, ուր զոյ իւր բարձրութին յիւր առաջին հայեցողութեան: Այս կարելի է տեղի թէ յառաջէկաց տարիս լինի պտղաբէր, և տռատ ցորենուլ, զիսիաւ, մեղրով, ձիթով, վշով, տպրշմաւ, ձկոմբ, և ոմք բարձր համ պտղովք: Ամի բոլոր լինի բարի և խաղող, բաց ՚ի պատերազմէ: Ակիզբն ձմերան ցուրտ, հանդերձ կարկուովք մէջն ջերմ վիրջըն հանդարտ: Պարունն ցուրտ՝ մինչ ՚ի 22 յունիսի նշան է անձրեւաց և որոտմանց պականին ջողբերաց մեռցին եզիներ ոչ ու կաւք: Օկնի աշխան աճին զետորայք լինին հեւանդուիք: Աղաչեսցուք զի՞ ծից զի չիսէ մահարաժամ: Պարտիմք լինել սակաւակի բք և զղուշանալ ՚ի ջրոց: Արդ զի յայսմ ամի արեկակն գտանի յերկուսասանիցդ տան երկնից ը հրատին, ցուցանէ թէ թափուրն այլազգեաց յոյժ նեղիցի յլ լոց լի շնամեաց, գուցէ աս ՚ի նեցանէ սոլանցի ը սատակմամբ թգում զինուորից: Աւս զի երեւակն է յելն, և ՚ի քառակուսի հայեցողութը ը լութեագին, ցուցանին տրիւնահեղ պատերազմունք, վայ ՚ի կողմանէ լի սպաւորին

Հասանիցին մարդոց սաստիկ նեղութիք և տրտութիք; Առև' նշանուկին վտանգ թափաւորաց, վէճք, տարաձայնութիք, և մնանք ՚ի վաճառականութեան:

1815: 1843: 1871: 1899: 1927:

Յայսմամի՝ երբ արեգակն յառաջին աստիշան խոյն՝ ՚ի 21 մարտի մտանէ. իշխող տարւոյն լինի վայլածաւս, որ դառնի ՚ի մէջ երկնից յու ՚ի մէջ խոյն, որ է տուն հրատին, ևս յառաջնուար հայեցողաւել: Ուստի ՚ի յառաջիկայ ամեն լից յիշակի ոմք իրայ. ցորենոյ, խաղողոյ, ձիթապըտոյ, կտաւահատի, ապրըլըմի, մսոյ և ձկան Վիթիքն ձմերան լինի ցուրտ և կարկուտ. մէջն ջերմ. վերջնքարդր: Գորունն յուրա միշև ցըռեկիղըն առաւուն: Այսուն յոյժ ջերմ: Վշնան լից յի սառնամոնիք, անձրեւ և հիւսնդուլի. մանեկամրդոց հանդիպին ցաւք աշայ: Պաշտային տեղիք լիսի տաւաւելապ սուլք, քան թէ լեռնայինք: Գիսիք թնաղին և նուաղին պա՛րտ է յետիքաղը լլսաղոյն: Պտուղը ծառոց առատասցին. բարւոք է նաւարկութ ուղեւորել. ասէ ՚ի իմուկրիտոս՝ թէ յաճախին կարկուտք և հողմունք ուժգակի հնչեսցին: Պորտ է աղացել զԱ՛ջ զի մի երեւեցին երկրաշարժութիք: Յուցմնինսաս տիկ սլտաերակ մանք և մարտասպանութիք: թա-

դաւորք և իշխանք գիցեն հարկս Տանունս ՚ի մի ժաղովրդեն, զի կատարենողեն գորարո անիբառու Յուրիցեն մարդիկ վաս թարք և վ ծունք, ՚ըմ ցուցանէ արեգակն ներհակ հայեցողութ լը հրատին և երեւակին, յանկին տասներդ տան երկոնից: ՚ի վախճանին ևս հրատն ներհակ հայեցողութ լը հրատին և երեւակին երդ տան երկնից, և թաւալունն է ցերեկիայ, վոյ ցուցանի մեծ և արիւնահեղ պատերազմ, անհնազ անդունի ռամկաց ոռու թագոււրն, և կօրուստ թագոււրուն իւեկ: Երեւեցին ևս վէճք, խռովուին և ինդիրք ՚ի մէջ եղբարց և սիրելեայ, ընկերոց և ընտանեաց:

1816: 1844: 1872: 1900: 1928:

՚ի մտանել արեգական յառաջին աստիշան խոյն՝ ՚ի 21 մարտի, իշխող տարւոյն և ինի երկու կըն: Վարդ՝ զի երեւակն՝ դասնի ՚ի մէջ երկնից և ՚ի մէջ խոյն, որ է տուն հրատին, ուր է բարձրունի իւր. ևս դասնի յառաջին հայեցողութէ վոկ ասելին է, թէ ՚ի յառաջիկայ ամեն լիսի միջակ տառառութէ իւն ցորենոյ. ՚ի բարութէնէ խոյն առատանան ոչխորք, բայց պակասին ձկունք միջակ իւզ ձիթապըտոյ, և մեղք երեքօրեայ և քառօրեայ տենդք տիրեւցին. զանն ողջոյն, հընչին հարաւային հողմունք: Միիզըն ձմերան հողմաւատ մէջն բարեխառն վերջն ջրառատ և սառնամանեաց: Պարունն թեթև անձրեւ և լի

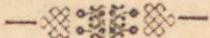
նի բարեխառն. նոյնաղէս և ամսոն. բայց թըլ-
ռւի թէ՛ հողք անոյշ վնասեցէ մրդաց: Աշու-
նըն գուշակէ ղտկարուէ մանաւանդ վայլաշոտ
կանանց. որոյ ոչ սակաւ լիցի մահ: Գոյ կառ-
կած կորկտահարուե՛, և տարաժամկ մահու:

Յայսմ՝ ամի երեւեսցին բազում աւազակք.
որ ընդ երեւակաւն է ծնեալ՝ լինի սակաւահա-
ւատ և անզուլժ. ըսրում երեւակն յիններորդ
տան երկնից ցուցանէ: Եւս՝ հրատն կյորդ ընդ
լուսնթագին (ու ընդ հոկտոտին) յեօթսերդ տան
երկնից, է նշոն արիւնահեղ սպասերազմաց և
մահու փարթամբ արանց և մեծահամբաւաց
Լուսորելն յեօթներորդ տան երկնից յանկեա-
նըն զեկուցանէ ղաջողուէ կանանց և երկշոտ
արանց:

1817: 1845: 1875: 1901: 1929:

Երբ ՚ի 21 Մարտի, արեգակն մտանէ յառա-
ջն աստիճան խոյին. իշխող տարւոյն լիսի լու-
սինն: Արդ՝ յուսո՞նն դտան ՚ի թէջ երկնից, ՚ի
ցւու կենդանակերպի, որ է տուն լրւաբերին,
որ գոյ իւր բորձրուին, առաջին սահման, և
տուաջին հայեցողուին: Վոյ՝ տոհիլի է, թէ տու-
րիս այս լիսի տառա ցորենով, զիսեաւ, պտղով,
ձիթով, ապրշու, քիժանիւ, և ձկանք, եղա-
նակն յոյժ մեղք և անոյշ, տոտտուի ջրոց ոյք
ալբարաւ ոչսորք, և միջուք ոչ ասլականիս:

Մասն եղիցի բաղմանձրեւ և խօժարեր:
Զմբան հասարկէ: Գարունն բարեխառն: Աշու-
նըն ջրառատ: Հարթելին կողմանէ՛ ասպակոմին
որայք ՚ի կալլո: Առողջուլի է մարմոց, զի լու
սընթագն գտանի յառաջին տան երկնից: Եւս
երեւակն ՚ի տասներդ տան, տուտ վիշապին կը
ցորդ ը հրատին, և ՚ի շարժելի նշանն ցուցանեն
զարիւսահեղուլի և զկոտորած: Թագաւորք և իշ-
խանք ՚ի վր հպատակաց և պաշտօւէիցն զիցես
զժանր հարկո, և զայլ ինչ հրաման, և զկարգ
զանհուջոյ ռամկաց: Երեւին աւազուկք հզօրք
և զարք մինչ զի ճանապարհորդք կոսկոծանոք
ուղեւորին. ըմ՝ յայտնէ հրատն յիններդ տան
երկնից հաղըձ տտով վիշապին: Եւ զի առայիշ
հրատն գտանի յերեւակի տան և լուսնթազն
ոչ հայի առնաւ, նշմարի թէ զբանաս բռնութ
բացյան և լրումք ՚ի բանտարգելոցնեցին: Եւս
զի փայլածուն յերկուատաներդ տան գտանի,
զուշակին թէ վաշառականք և իմաստանէրքանկ
ցին յաստիճանաց իւրիանց:

1818: 1846: 1874: 1902: 1930:

Երբ արեգակն ՚ի 21 մարտի յառաջին աս-
տիճան խոյին մտանէ, իշխող տարւոյն լիսին հը-
րատն: Արդ՝ սա գտանի ՚ի թէջ երկնից ը ցլոյն,
և առաջին հայեցողուին ցուցանէ մեզ՝ թէ տ-
ուաջիկաց ամեն լիցի յամաքուի, ցրտուի և ձիւ-

52

միջակ պառւղ, տպրշուր, ձեմ, գինի և ձուկն: Գարըունն և ամառն դէջ: Աշունն չոր և ցամաք: Զմռն առաստ և պատզաբեր, բայց բագմահողմ ցորեանն մեծրողին, ոչխարք սակաւածնդդ: Խոկ մեղուք, վուշն, միսն թամնդակիլսք, և ունդք մի ջուկք: Հրաման դուշակէ դկափիւ. Աճ ազտեսցէ դմեզ յերկրաշարժւէ: Երեւակն է յանկեանն եօթնեցդ տան, վայ լինին պատերազմաւնք և կոտորածք: Երեւակն է կցորդ ը լուսաբերին, ոյք աղապաւ լիցի մահ հորուստ և մեծահամբաւ տիկնոջ ուրուք: Լուսին Ծորդ ը զլուսի վիրշապին ցուցանէ զմահ գովելի տրանց, և զմեծ վնաս պատղոյ: Արեգակն յիննեցդ տան երկնից նշանակէ զՃանապարհ թագաւորի մլոյ. հրատն ը լուսին պատճառեսցեն զմեծամեծ երկրաշարժութիւնս:

1819: 1847: 1875: 1905: 1934:

Երբ արեգակն ՚ի 21 մարտի մտանէ յառաջին աստիճան խոյին իշխող տարւոյն լինի վայ լածուն հանդերձ երկաւորաւն, որ է տուն և օթևան տռառձին վացլածու մոլոքակին: Վայ պատդոք ողբեկի տարւոյ լինի նուռազ գուշտիկի և սկրիւ, և հարուած չորքստանեց, պիֆտկաց, մեղուաց, և ցաւ ժանետամհ: Վիկքն ձմերան լինի ցրտացին, մէջն բարիխառն, վերջն յոյժ սառն, անձնեսցին և առատաջուք: ՚Ն գարնան լիցին

ածրիք՝ ծառոց վնասովկարք, ՚Ն վերջն ՚ի տեղիս տեղիս անկցիս կարկուտք: Ամառն անձրևոտ և մառախլալատ, պարտ է փութօլք քաղել զցորեանս, զի մի՛ ապակսնետցին: Աշունն եղից յի քամոտ և առողջարար, որթք դըզմ խաղողը բերցին: Տարիս այս է բարի տնկելոյ, տեղափոխելոյ, և պատուաստելոյ. ցորենն դիւրաւ ապականի: Աղաչեսցնէք զԱճ վապտղոյ: Յայսմ ամի ցուցանի աւերումն և խանգարումն գաւառի կամք քաղաքի միոյ, և վատաբախտուի ազդի մը դկան: Եւ զի հրատն դտանի յեօթներորդ տան երկնից և քառակորսի հայեցուածով ըփայ լածուին, և զօհալն յութեցդ տան երկնից, ևս քառանկիւնի հայեցութելք ը արեգական, նշանակեն զմահ անմիւլ մարդոց: Առաւել ևս բաղմանան նենդադործք, որք այլոց զլսորխորատ փորեն, բայց ինքեանք անկցին ՚ի նոյն, տեսանի անթիւ կերուի մարդոց: Խռովուի և կռիւք ՚ի մէջ մեծամեծաց, և զանազան գաւառաց, այնպէ՝ զի ՚ի մէջ սիրելոց և բարեկամաց՝ հաւատարմագոյն ոչ ձանաչեսցի:

1820: 1848: 1876: 1904: 1932:

Երբ արեգակն ՚ի 21 մարտի յառաջին կէտն խոյին մտանէ, իշխող տարւոյն լինի մուշթարին ը երկաւոր նշանան, որ է տուն վայլածուին:

54

Առ զի գտննի ուս 'ի մէջ երկից 'ի բարձրութեաւում և յառաջին հայեցողութեաւում ամսայս լինի առատ 'ի մեղմութեաւում:

Ակիզըն ձմերան ջրաւետ. մէջն բարեխառն և քամուտ. վերջն գէջ և եղեմախարար: Գարունն քամուտ. վերջն գէջ և հիւանդութեաւում: Ամառն նմանի դարձինի խառն լը հիւանդութեաւում: Աշունն գէջ և 'ի ոկուբան անդ սակաւ ինչ հիւանդութի: Տարիս այս լինի կասկոծութ վոյ յղի կանանց: Զիթենիք լինին բաւուկան: Մին և քամեանն սակո ինչ ժամանկապին երեխն: Յայսմ տմի՝ որովհետեւ արեկագին յերկոտասաննեղդ տան դուանի լը հրատին, նշան է սաստիկ նեղելոյ այդուանի լը հրատին, նշան է սաստիկ նեղելոյ այդուանի լը հրատին: Եղանակ մարդկան ի թշնամեաց իւրօյ. Ճուտզից թտպաւորին 'ի թշնամեաց իւրօյ. Ճուտզից գույէ մեռանիցի հանդերձ արիւնահեղ կոտորածովք սինուորացն: Չօհալն 'ի բարձրատուրածովք սինուորացն: Չօհալն յինեղդ լուսնժագին նալ, քառանկիւնի հայեցողութ լը լուսնժագին ցուցանէ զսաստիկ պատերազմ, որով նեղին և տրտմին մարդիկ 'ի թտպաւորէն իւրեանց, ցուտանէ ևո՛ զիտանդ ինչ թտպաւորայ. զվէճս, ցանէ ևո՛ զիտանդ ինչ թտպաւորայ. զվէճս, զիտովուիս և զանդումն վաճառականութեաւում: Եւ զի գտանի 'ի սեեռել նշանն, տարին լինի միջակ բազմասցին կուիք, ցաւք ինչ և իջաղիկք:

1821: 1849: 1877: 1905: 1933:

Յորժամ արեգակն 'ի 21 մարտի մտանէ յառաջին աստիճան խոյին, եշխող տարւոյն լի

նի գօհսոյն, որ դտանի ի մէջ երկնից, 'ի կշեկանդանսակերպի, որ է տուն լուսութերին, ուր է 'ի բարձրութեաւում և յառաջողութեաւում առաջ առաջիկոյ տարիս լիսի միջակ և ուրախութ ի մէջ մարդոց, և զարարիս բոլոր հո լուսային հողմի վշէ: Ակիզըն ձմերան լինի քամուտ. մէջն բարձրեաւուն, վերջն սառն և հովի: Գարունն լին միջոկ և անձրեային: Ամառն միջոկ և բարձրեաւուն, և վոյ անոյշ հոչելոյ հողմոց պտուլոր ապակմնին: Աշունն զուշակէ զիւանդութի 'ի մէջ վավաշատ կանանց, յորոց բազունքը տեսամասուցին: Եղէ Դիմոկրիտոս' թէ լինի վասակար կարկուտ, աղաշեոյնուք զէնք, զի մի երկեսցի մահուրաժամ: Հայոնմ ամի բազմանան աւաղակք, և որք 8նան 'ի ներքոյ գօհսալիք ունիցին գիտքը հաւատ և զբարեսլաշտութի. զոր ցուցանէ զօհալն յինեղդ տան երկինց: Եւս հիստն կըլ եալ լը մուշմարւոյն, և յեօթմեղդ տան երկնից ցուցանէ վանատիկ լուիս և զկ առրածու, և զմահ մեջահամեռ և հարուստ արանց. բացց տարիս լինի քաղցր: Պարձել՝ լուսութերըն յիհաժնեղդ անկին երկուց ցուցանէ զուշա

1: 22: 1850: 1878: 1906: 1934:

Երբ 'ի 24 մարտի արեգակն մտանէ յառաջին աստիճան խոյին, իշխան տարւոյն լիսի արե

զալն թ եւցդրոտին կ'ըսդամնակերպին, որ է տուն
լուսնին: Արեգակն գունի ՚ի մէջ երկնից, ուր
ունի զիւր բ որչուղի և զիւր տռառջին հայեցուած:
Այս ցուցանի թէ տարին այս լինի յոյժ տռառ
բերրի և պարարտ ամ թեթեադին ընչեւր:
Իւր ձւոքաղուղի շատ սլուռդ, զինի, տարշում,
ձէժ, միու և ձուկն: Ամ բոլոր լինի տառողջ և
խաղաղ: Չնաւն ջերծ: Դարտուն դէջ: Ամ-
ուրն և Աշունն քամու: Առասուլի ոչխարաց,
մեղեր և ըստոց: Առ հանինին սիուրք պարտի-
պայ, մաս և հարուած երսիսցից: Յացոմ ամի
զատսին գողք բազումք, և ՚ի մարդիկ ոչ տեսանի
բարեթաշտուի. ըսմ ցուցանի զօհալն յիններորդ
տան երկնից: Եւ զի զօհալն ունի քառանիկիւնի
հայեցչ թ շրատին: ուստի զինուորք ունիցինը գ-
խոռովութիւն իրենք: և վոխեսցին զառաջին տեղին:
Եւ զի առայեալ հրատն դասնի յիրկոտաններդ
տան երկնից, էնչան անկաներոյ դան սկառ և լը ը-
րով: Եւս արեգակն յիններդ տան երկնից, և
կոյեալ թ պիտոյ միշտալին, յուցանի զառնել
ժապաւորին զՃանապարհո, զմաս մեծ սմեծաց
և փոքրւաց, երեկիլ աուր թափաւորաց, որք բլու-
նութեամբ կամեցին իշխել և տիրել այլոց:
Առատքերն և փայլածուն վաստաբախտ և կիզ-
եալ նշասակեն զվառ ժողովրդեան և թափա-
ւորին, նմանապէս և զվառ ժափաւորին ՚ի ժո-
ղովրդենէ: ՚ի վախճանին տասներորդ տանուան
ըւն վաստաբախտ, և յանկեան տան դոլով, և կիզ-

եալ ևս յուցանի զցաւս, զնեղուլս, զիկուտու
և զվառ արքունի պաշտօն էից:

1825: 1851: 1879: 1907: 1935:

Յորմամ ՚ի Վ մարտի արեգակն մտանի յտ
ուն ն եւս խցին իշխան տարւոյն լինի լուսնին,
որ գոտինի ՚ի մէջ երկնից յառիւծ կենդանսկի բ-
ով, որ է տուն արեգու կան, վնյ տարվու լինի պա-
րու: Յամառան ժամանակին բազում ջուրք և հի-
ւու գլիք: Զմեռ շատ յուրտ և մուայլ: Գնաք
թաձբանն զկնի գուրնանտմախն: Յապառուժ
և ի լուսոցին ու զնու յուրավ կարկւառ, բայց տա-
ցեն զբազում պատզու ծառք լեռ այինք: Ամ բ-
ովոր լինի տառոգ՝ բաց յաշնան: Առէ Դիմո-
կրիստոն թէ շուրջ զբերանավեն ծւանին վշբա-
կըք, և թէ մանաւանդ ելլուստաբդք պարտին
խոն զդարնան զինի, և զիյթունն յայսմ ամին
լինի բաւուկան: Եւ զի մուշթարին յառաջնին
տան երկնից զատնի, նշանակէ զառազութի մարք
կային մարմայ: Եւ տուտ վիշատին կցեալ ընք
հրտուն, և հրատն ՚ի շարժուն կենդանակերպին,
ց ւցանեն զմեծ սրտերազմ: և զկոտուած:
Թագու ըն և իշխանքն զիցեն ծաւը հարկու-
հւազանդելոց և ռամիաց, և արասցեն զայլ
ան իրաւուլու: Տեսանին շատ աւագակք և զողք
այնպէս զի Ճանապարհք իցեն երկիւղալի և կաուկա-
ծու, ըսմ ցուցանի հրատն յիններդ տան երկ-

հից ը պարոյ վիշտապին: Առ զի տուացեալ հրատն
դատանի ՚ի տան վահարին: և մուշթարին ոչ հա
յե ՚ի նա: վակ կարծիք է, թէ բանտք բանուլը
բացեալ լինին և բազումք ՚ի բանտարգելոցն ել
ցին: Փայլածուն յերկոտասանելոդ տան ելինից
ցուցանէ թէ վաճառականք անկցին յաստիճա
նաց և ՚ի պատօւոց իւրեանց:

1824: 1852: 1880: 1908: 1936:

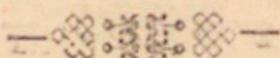
Խշ'ան տարեցն լինի հրատն, երբ ՚ի 21 մար-
չի արեգակն մտանէ յուածջին տառեջան խոյին,
և հրատն ունիցի ը իսրեան վառիւն, որ է տուն
արեգական: Վառել և ցամոք երեւի տարին այս:
Վիեղ ըն ձմերան ցուրտ, ջրային և քամուն այնով
զի ծառք արմատաքի խլուցին: մէջն բարեխսա
պըն: մէջն ցրտիկ: Պարագնն անձրեւու: նման
պմին լիցի տմառն: Վշունն թռուի լինել ջերմ,
ցաւուր: ի իջուած, հազ: և անձրեւի կրծոց,
զայ հարկ է ուսելակաւ դհաց, և ըստիւ շատ
զգինի: Վոէ ՚իսմոկըրիտոս՝ թէ զեյթունն լինի
տուառ տարին աջողակ որթոց. բայց չէ պարտ
ջրել: մեռանին ըզում մեծամեծ կենդախնք տան.
զազ ու ո ս տառանանց հիւանդուի կանանց, ձայն
բօժարի դօրոց: Պարտ է աղաչել զ Ած, զի մի
երեխացին ել կրտշարժութիւն: Զօհաւն յանկեան
կօժմարդ տան երեկոից ցուցանէ զ արքսահեղ

պատերազմուն և դեռար ոճ: Այս նոյնն է իը ցեալ լը լուս ոքերին, վայ տիկին մի մեծ անուռ նի և հարուստ մեռնափ: Առւինն կղեալ է ընդ պլուս վիշտավին, զոյ մարդիկ գովառե արժանիք մեռնէն: պատուդք վնասին յոցք և տալականին: Բնակառարն ուզգեւորեացին զի հրատն է լը լուս նոյն, ուստի սաստիկ երկրաշրթք դւչակին:

Վարդակական դրու 28 ամս, և զմբեշութեալ բառականին, դաշտական ուղարկութեան, զի յշտ օշակառը շատ աշխատական է: Հրայր վորուսոյ զառաշական քաշի տակ ըստ 1937. և սաշան ըստ հայութեան:

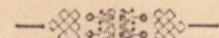

Վաշտ օշակառը գուշակութիւն հաշտոց և զառաշական գործույն ըստ եւրոպական ամսոց:

ՅՈՒՆԱՎ. Ե. Բ.

Վարջին օքն Յուկնալորի ցուցանէ զադ և դեռ զանակ Օդուստու ամսոց եթէ իցէ օդն պարզ ի մոքուր, առաջիկաց տարին լիցի սպարաբա, եւ թէ հնչէ քոմին արևելեան լիցի մահ անասնոց թէ արևմտեան, մահ մեծամեծ տրանոց եթէ հարաւ, մահ ռամպաց: և եթէ հիւսիս հնչէ առ արին լիցի անքեր՝ ամուլ՝ և ստերջ: Արալիսի լիցէ երկրորդ օքն, նոյնալիսի Վեպտեմբեր ամիսն, և

այսօր օդն երեկի անհաւառատ: Երկրորդ օրն օդն փոխութիւն և ցուցանէ զբուռլի չոկամըքեր ամուսնոյն: 'ի 4. կէս ձմերան: Հարաւ լիչէ, անձրւ, և զուշակէ զնդանակ Նոյելքեր ամսով: 5. ցուցանէ դրապիսուլի Դիկուհմըքերի: երեկի ևս հոգմախառն մրրիկ: 'ի 6. 7. 8. երբեմն արեւմուտ հնչէ: 'ի 9. Հարաւ և անձրւ, 'ի 10. 11. 12. օդս վառիսի, 'ի 13. հոգմակոծուլի: 'ի 14. 15. 16. 17. Հարաւ և անձրւ: 'ի 18. 19. ձմերան եղանակ, 'ի 20. 21. արեգակն մտանէ 'ի ջրհոս: 'ի 22. ամսէ, 'ի 23. միուց յ27. ալեկոծուի: 'ի 28. 29. հալուն: 'ի 30. 31. մըրկախառն օդ:

ՓԵՏՐՎԱՐ

Յառաջին տւուր Փետրվարի վիշեն քամիք արեւելեան: երբեմն Հարաւ ըլ եղեմակը: 'ի 2. 3. առիւծն և քնարիկն բոլորովին ցածանան: Հնչէ արեւմուտ կամ հիւսիս: 'ի 4. 5. դլիինն ը ջրհոսին զածանայ: անձրւ, մրրիկ, կացակ, հըն չ'ն արեւմուտին քամիք: 'ի 6. 7. հորեային: 'ի 8. 9. հունիկին երեկի, անձրւ և հողմ: 'ի 10. 11. 12. վէղաղ ատաղն է. Հնչէ հիւսիս, հողմ և անձրւ: 'ի 13. ձուկն հիւսիսային երեկի, քամիք հիւսիսայ վիշեն: 'ի 14. եւանէ նաւաղէտ ատաղն, սլոնդխտի ծիծեռն, վիշեն զանազան քամիք. յայսմ ժամանակի զայդիս, և դըռւ ըստանո յօրինեն: 'ի 15. 16. կարիճն ցածանայ: նշան ալէկոծուի: արեւմտեան քամին վիշէ: 'ի 20. 21. արեգակն 'ի խոյն մտանէ. հիւսիս վիշէ: 'ի

յերեսուն օր: 'ի 22. երեկի տուրն տիջին, օրն ցուրտ, զանագան քամիք, անձրեային: 'ի 23 ուր լաք ատաղն երեկի, է ժամանակ տեկիլոյ զորթու: ձիթենիս, ծնելքեկու և զայլ ունդու: 'ի 24. ջըրհանն վնասէ և անձրեւէ: 'ի 25. տուրտ ալջին ելանէ: օրն անձրեային: 'ի 26. մինչ յվերջ ասսոյն տուտօրէն հնչէ հոգմն արեւմտեան, որ բարեխտառն է դէջ ջրայն և անձրեածին, և որու տաքեր ըստ եղանակին:

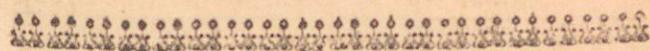
ՄԵՐՑ

Յառաջին օր Մարտի վիշէ Հարաւ: երբեմն ևս եղեմակը և ձիամը: 'ի 2. Ճեաքաղ ատաղն երեկի, հնչեն հիւսիսայինք 'ի 3. 4. հուէ հարաւ, երբեմն արեւմուտ, օրն է ցուրտ. 'ի 5. քը նարիկն ը հոգմուլ երեկի: 'ի 6. արծիւ ատաղն ը ուժդիս հոգմուլ ցածանայ: 'ի 7. արծիւն կանուն ելանէ: 'ի 8. 9. այծեղջիւրն երեկի, անձրւ և հողմ: 'ի 10. 11. 12. վէղաղ ատաղն է. Հնչէ հիւսիս, հողմ և անձրւ: 'ի 13. ձուկն հիւսիսային երեկի, քամիք հիւսիսայ վիշեն: 'ի 14. եւանէ նաւաղէտ ատաղն, սլոնդխտի ծիծեռն, վիշեն զանազան քամիք. յայսմ ժամանակի զայդիս, և դըռւ ըստանո յօրինեն: 'ի 15. 16. կարիճն ցածանայ: նշան ալէկոծուի: արեւմտեան քամին վիշէ: 'ի 20. 21. արեգակն 'ի խոյն մտանէ. հիւսիս վիշէ: 'ի

22. 23. ոկտոնի երեւել խոյն, ոռհձրնային օդ, եր
բեմի ձիւն. և է գորսոնսցին հառարակածու: ՚ի
24. 25. ձիւնը երեխն, ձիւէ: ՚ի 26. հողմակու-
ծուի հանդերձ որումամբ: ՚ի 27. 28. կարիքն
ցածոնայ. քամի, անձրեւ, և որոտ: ՚ի 29. 30:
հարաւ հնչէ; անձրեխ: ՚ի 31. քամի և անձրեւ:

ԱՊՐԻԼ

Յառաջին օր Ապրիլի կարիքն ցածանայ, և է
նշան ալէկոծուե: ՚ի 2. 3. օդ մառախյաղտ: վեր
ջիշեայ ասուեղքն ո՛չ երեխն: ՚ի 4. 5. հնչէ հըւ:
՚ի 6. անձրեւէ: ՚ի 7. փշէ արեւմտւ և հարաւ լը
եղեւմամբ: ՚ի 8. վիրջիւեայքն ցածանան և լինի
ցուրտ: ՚ի 9. 10. 11. հարաւայինք հնչեն; լինի
հողմակոծուի: ՚ի 12. ցուրտ: ՚ի 13. կշեռն ցա-
ծանայ և ցրտէ: ՚ի 14. հողմ, մրբիկ և ջուր: ՚ի
15. 16. 17. 18. 19. ջրային: ՚ի 20. 21. մուտ ա-
րեղական ՚ի ցուրտն. մէջ գարնան, ջրային: ՚ի 22.
վիրջիւեայքն երեխն. հարաւայինք քամիք հնչեն:
՚ի 23. քնարիկ ասուզն երեխ, և է նշան ալէկո-
ծուե: ՚ի 24. 25. 26. 27. լաւ օդ: 28. հարաւ
և անձրեւ: ՚ի 29. երեխ այծիկն. հնչէ հարաւ,
երբեմն անձրեւէ: ՚ի 30. խեցգետինն ցածանայ
յիրեկոյիք: և է նշան ալէկոծուե: Յայսմ աւուր
բարի է պատուաստելոյ զձիթենիս և զայլ բոյս:

ՄԵՅԻՍ

՚ի 1. 2. Մայիսի առի թէ արեգակն կոց ՚ի
միումը տեղւոջ. հնչեն հիւսիսային քամիք: յ5.
չենտովը ասուզն երեխ, է նշան ալէկոծութե: ՚ի
3. 4. 5. նոյն ասթղի գուշակէ զոհնձրւէ: ՚ի 6. 7.
կէու կարգի ցածանայ. է նշան հոգևակոծութե: յ
յառաւօտու երեխն վիրջիւեայ ասուզքն. փշեն
արեւմտեան քամիք, երբեմն անձրեւէ: յ8. 9. ՚ի
10. ցածանան վիրջիւեայքն հնչեն արեւմտեան
հողմք բղուամ անձրւէ: ՚ի 11. 12. 13. 14.
քնարիկն յառաւօտու երեխ. է նշան ալէկոծուե
է լաւ ժամանակ սրբելոյ զկահու և զսպասու չո-
րացնելոյ զհնձետլ խոսու, և տնկելոյ դամսու ծա-
ռոց: ՚ի 15. 16. քնարիկն երեխ ևս յառաւօ-
տու. հնչեն հարաւային, կամ արեւուեան հողմք.
երբեմն անձրեւէ: ՚ի 17. 18. 19. 20. նոյն հողմք
հնչեն հնդըձ ջրովլ: ՚ի 21. է մուտք արեգակն յեր
կտուոր կենդանակերպն. հիւսիսային քամիք հըն
չեն. երբեմն հարաւայինքն լը չրովլ: ՚ի 22. 23.
24. յառաւօտու ցածանայ տուտ արջին, և է նը
շան ալէկոծուե: ՚ի 25. 26. 27. երեխ այծիկն
յառաւօտու, հնչեն հիւսիսայինք: ՚ի 28. հնչէ
հարաւ: ՚ի 29. երախն վիրջիւեայքն: յ30. 31.
հողմակոծութե. է լաւ եզանակ՝ կրկնն բըելոյ
զայդիու և սրովիրելոյ զորթու:

ՅԱՒՆԻՍ

՚ի 1. 2. Յունիսի արծիւ տատղն երեկի հողմ.
 ՚ի 3. 4. 5. վիշն հարաւային հողմք հանդերձ
 անձրևաւ: ՚ի 6. Հնչէ հիւսիս և անձրեկ: ՚ի 7.
 ցածրանայ տուռ արջին, և տիրեն արեւմտեն քա
 միք: ՚ի 8. Դլիքին աստղն ոկասին երեկիլ: ՚ի 9. Հըն
 չէ հիւսիս և անձրեկ: ՚ի 10. յերեկոյի երեկի
 դլիքին. հանէ արեւմուռ. երբեմն թե եթ և անձ
 րեկ: է ժամանակ տնկերց զորթս, առաքերց
 յարօտ զանասունա: ՚ի 11. ՚ի 12. Հնչէ յարեւուռ,
 ոդն մրբեկ լը որոտիւք: ՚ի 13 ոկասին ջերմ, ե-
 րեկ դլիքին. Հնչէ հարաւ: ՚ի 14. երեկի հայկն,
 որ է շամփուրն: ՚ի 15. մրբկառդ. Հնչէ հարաւ:
 ՚ի 16. ալէկոծւլի. փշեն հիւսիսային քամիք: ՚ի
 17. արեւմտեան կամ հարաւային քամիք: ՚ի 18.
 19. հարաւ և արեւմուռ փշեն: ՚ի 20. 21. արեգա
 կըն մասնէ ՚ի խեցգետին. ալէկոծուլի, է ամառ
 ասոյին արեւակցուլի. ցերեկն ոկասին կորճանալ,
 զիշերն երեւորիլ: ՚ի 22. 23. ոճ և շամփուրն ե-
 րեկն, և է նշան ալէկոծուլի: ՚ի 24. 25. 26. իւ-
 լէկոծուլի. շուն տատղն երեկի: ՚ի 27. 28. 29. ու-
 լէկոծուլի. շուն տատղն երեկի: ՚ի 30. ցածրանայ
 տուռ արջին ալէկոծուլի հանդերձ: ՚ի 31. յու-
 նիսի 24. անձրեկ. վետոսին ընկուղք, և հիտեին
 40. առուրք անձրեւայինք և ՚ի պակասին անձ-
 րեաց առատանան հունձք:

ՅԱՒԼԻՍ

՚ի 1. 2. 3. Յուլիսի ամույ. տիրէ արեւմուռ, և
 ՚ի ինի շոք: ՚ի 4. յառաւ ըստու ցոճանայ լուսակ տառ
 զըն: ՚ի 5. 6. կէս խեցգետին ցածրաւայ: ՚ի 7. 8. կէս
 ոյցեղջեր ցածրանայ: ՚ի 9. յերեկոյի ձիուկ տառ
 զըն երեկի: ՚ի 10. կշին քամիք: ՚ի 11. ՚ի 12. Հնչէ
 հարաւ: ՚ի 13. ՚ի 14. հիւսիս և հարաւ փշեն: ՚ի 15.
 նուապիտ առազե երեկի. հարաւ և արեւմուռ
 փլչեն ՚ի 16. ՚ի 17. Հնչէ հիւսիս: ՚ի 18. վիշէ
 արեւմուռ: ՚ի 19. անհաստատ քամիք: ՚ի 20.
 ՚ի 21. արեգակն մասնէ յառեւծն. Հնչէ արեւմուռ
 ՚ի 22. Հնչեն արեւմտեան քամիք. իշխէ շնիկ ասո-
 ղըն որ ՚ի հուց կոչեցաւ շիկ աստղ արամակդայ: ՚ի
 23. արծուեն ցածրանայ: ՚ի 24. վայլածու աստղն
 երեկի, ՚ի կուրծ սուբւծոյ, երբեմն ալիկոծուլի:
 ՚ի 25. ըլհոսն ոկասին ցածրանալ, հարսւ կամ
 արեւմուռ Հնչէ: ՚ի 26. շնիկ աստղն երեկի. ջերմը
 եղանակք ՚ի 27. արծուեն երեկի: ՚ի 28. 29. 30.
 ներ երեկին վայլուն աստղ ՚ի կուրծ առեւծոյ,
 լսնարհի, ալէկոծուլի:

ΟΡΘΟΣΑΥ

Յառաջին օր Օգոստոս ամսայ հնչեն տարեւ
կ ան քամիք. հիւսիս ևու: յ2. յ3. փշեն հարաւա
յինք: ՚ի 4. 5. կէս առիւծոյ երևի, ալէկոծուլի:
՚ի 6. ընարիկն երևի ջերմ է: յ7. կէս ջրհոսին
ցածանայ: յ8. 9. 10. 11. առիւծն երևի. ջերմ
և մոսյլ: ՚ի 12. քնարիկն ցածանայ. քամիք: ՚ի
13. 14. դլիինն հանդերձ նազպտակ առուղը ցա-
ծանան. հոգմակոծուլի: ՚ի 15. 16. մթնապատ օդ:
՚ի 17. ոկիզբն աշխան: ՚ի 18. քնարիկն ցածանայ:
՚ի 19. դլիինն խոնարհի, ջերմ միջակ: ՚ի 20.
21. մուտ արեգական ՚ի կոյն. հոգմակոծուլի: ՚ի
22. 23. քնարիկն ցածանայ. պարզ լինի: ՚ի 24.
երևի վիրջիեայքն. փշէ հիւսիս: ՚ի 25. փշն
տարեկան քամիք: ՚ի 26. երևի դլիինն: ՚ի 27.
Տռաքաղն երևի, փշէ հարաւ. ալէկոծի, տուտ
ու ջնի խոնարհի: ՚ի 28. երևին վիրջիեայքն: ՚ի
29. փշէ արեմտեսն: 30. երևին ուսոք կուսին և
վիրջանան տարեկան քամիք: յ31. երևի անդքօ
մէդու աստղն. լինի հով: ՚ի 15. յուլիս ամսոյ
մինչ դայուո՞ւ պատուաստին. և աղքին քայլք:
Եթէ ՚ի 10 օգոստոսի լինի օդն պարզ, ցուցա
նի լու առառուլի գինույ. նոյնպէս և ՚ի 15. որ-
պիսի օդ իցէ ՚ի 24. նոյնպիսի լինի աշումն:

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES

Յառաջին օր Ախտեմբերի լինի չերմ։ յ2։
Երեխ բերէնիչ առաջն հարաւային, շնորիմ։ յ3։
անձրևէ, որոտայ։ 4. ՚ի երեխ տուտ արջին լը
Ճռոքսողին։ ՚ի 5. իշխան քամիք, անձրևէ։ ՚ի 6.։
ձիուկ առողդ երիի։ յ7. ձւկն և արձեւն ո՛չ
ևս խռովիչն. երեխ այծն, ալէկ-ծի։ յ8. երեխ
տուտ արջին լը քամոյ, որոտամն։ յ9. 10. 11.
փշէ հարաւ կոմը արեմուտա։ ՚ի 2. 13. երեխ
տուտ արջին, անձրևէ։ ՚ի 14. ծինհեռիկն չուէ
յայլ երկիրը։ ՚ի 15. 16. 17. երեխ տուտ արջին,
փշէ հարաւ կամ արեմուտա։ ՚ի 18. երեխ ուլու-
պուլ կուսին, փշէ արեմուտա։ ՚ի 19. երեխն ձը
կունք։ ՚ի 20. 21. մուտ շէմսին ՚ի կշխան. հստա
բակուլի առուրց. երեխ յառաւուու ընզունակ
առաջն. յաշնանամուտ, անձրևէ։ ՚ի 22. խօնաբ
հի խցին, ցհարաւ անձրևաւ, կոմ փշէ արեմուտա։
՚ի 23. խանաբհի նուռ ասաղն։ ՚ի 24. կէստաւրն,
հոգմակուծուի հանդբձ ջրով։ ՚ի 25. ջուր։ ՚ի 26.։
27. երեխն սցենամունք, հնչէ արեմուտա։ ՚ի 28.։
29. խանաբհին զիլըիւեայքն, ո՛չ ևս երեխ։ յ30.։
երեխ սցծիկն, լինի հոգմակուծութիւն։

ՀԱԿԱՑԵՄԻԵՐ

ՀՈԿՏԵՄԻԵՐ

Յառաջին օր Հոկտեմբերի հոչէ հոգմ, երեխն վիրջիեայք: յ2. Կոյնութ յ3. Խանարհի կոսավ պին դառնայ արձիւն: ՚ի 4. երեխ անձրեւթեր բազմատեղն անձրւէ: ՚ի 5. երեխ պլստին: ՚ի 6. ցածանայ կէո խոյի լը կործին: յ7. երեխն այծիմօւք: յ8. երեխ վայրուն աստղ պսակին ամբոխի օդն: յ9. 10. երեխն վիրջիւն հայք հանդերձ հոգլուլ: ՚ի 13. 14. երեխ պստին բոլոր առաւօտ փշէ ձմեռնային հարաւ և անձրւէ: ՚ի 15. 16. 17. հոգլուկոծուլի, երբեմն անձրւէ: ՚ի 18. 19. փշէ հոգմ արևմտանան: ՚ի 20. 21. մուտ արեգակն ՚ի կարիծն. ՚ի ծաղել տրեւու մտանեն վիրջիւնայք ալէկածուլի: ՚ի 22. ցածանայ տուտ ցրցն. հոչէ հարու, երբեմն անձրւէ: ՚ի 23. իջանէ կորիծն: ՚ի 24. 25. խոնրհին վիրջիւնայք լը չէնառաւթին յառաւօտուն: ՚ի 26. քամիք աւէկածուլի ծովու, երեխ ճակատ կարծին: ՚ի 27. 28. խանարհի տուտ արջին լը քամուլ: ՚ի 29. ծածկի սեադէլ տոտին, օր է կաստիովէն: ՚ի 30. 31. սկանի ցած անալ, հային կամ շամ փուլնա երեխ քնարիկն յերկոյեւի: ի լու ժամանակ պատուաստելոյ, մաքրելոյ ըդքայոս, ցանելոյ ուրեխնիս տափրելոյ զորթա, վա-

բերոյ, տնկելոյ և սոցին նմանու դրբելոյ: Եթէ յայոմ ամույ ոչ կանուխ ցուռին տերեւք ծառոց լինի ձնոն ցրտային: Եւ թէ տերեւք ծառոց իցեն ցիրցանք, յառաջնկայ տարին լինի տարբջ, և անցանի տմուլ: Խմա ևս՝ արեւելեան քամին է առողջարար, ջերմ և չոր: Արեւմտինն ցուրտ և խոնաւ: Հարաւայինն՝ ջերմ, խոնաւ և վլաստ բար: Հիւսիսային հոգմ է միշտ ցուրտ և չոր:

ՆՈՅԵՄԻԵՐ

Յառաջին օր Կոյեմբերի յառաւօտուն ցածանան վիրջիւնայքն լը տուտ արջին ամբոխի օդ, անձրւէ: յ2 փշեն ցուրտ քամիք, անձրւէ: յ3. երեխ քնարիկն: ՚ի 4. 5. հոչեն քամիք, անձրւէ: ՚ի 6. ծածկի տուտ արջին, օդն մոայլա պտու: յ7. ծածկին վիրջիւնայք և հայկ քամիք: յ8. 9. խոռոչի դօն: ՚ի 10. սկիզբն ձմերուն: ՚ի 11 ծածկին վիրջիւնայք: ՚ի 12 երեխն փայլուն աստղըն կործին: ՚ի 13. ծածկին վիրջիւնայք և շամփիւրն յառաւօտու: ՚ի 14. ցածանայ կարիծն յառաւօտու: ՚ի 15. 16. երեխ քնարիկն յառաւօտու հոչէ հոգմ: ՚ի 17. օր հոգմակոծուլի: ՚ի 18. երեխն հայկ և քնարիկն հոգմակոծուլի: ՚ի 19. ցածանան եղջերք ցլոյն լը արեգական, հոգմակոծի: ՚ի 20. 21. մուտք չէմսին յա-

զրին սւարին, ուստ սիկ հողմակոծութեա: 'ի 22. ջրհռ
սի և ձիւնէ: 'ի 23. ցածանայ եղջիւր յոյսն: 'ի 24.
Տալի շնիկն յառաւօտուն: 'ի 25. 26. հնչեն
ցուլու քամիք: 'ի 27. 28. 29. ցածանայ շուն,
մոայլապտու օդն: հոմ: ջուր: յ50. ցածանայ
շամիւլուն: քամիք: անձրեւէ: 1. լաւ ժամանակ
ցոնեւոյ, և ջրելոյ դորվսո. բայց յառաւլու ջեր-
մոյնս, և թէ գիշերայն ծեռէ՝ բայց յոյժ լու-
է դործել 'ի դաշտի, կամ՝ այդեաց 'ի կատար
ածելն յառաջ քոն զկաղանդ դեկտեմբերին:
Եթէ յետ մտանելոյ արեգակոն յաղեղնաւորն
որոտաց ամսն, լինի տառատուլի միգաց 'ի լեռնա
կամո, և պակասուի 'ի ձրացին տեղին: Որպիսի
իցէ չորեքտասանեցդ օրն, եպնողի լիցի հետեւն
մարտ ամիսն: Եթէ 'ի 11. նոյեմբերի անձրեւէ,
կամ՝ ամսէ, անհաստատ ձմռոն հետևի: եթէ
իցէ պարզ, է նշան ցրտուի, և թէ զկնի անձրեւ-
ն ցրտի օդն՝ նշանակէ զստերջութիւն:

ԴԵԿԱՄԵՐԻ

Յառաջին օր Դեկտեմբերի լինի պլտոր.
յառաւօտու աներեւութանայ բոլոր հայկն: յ2.
ցածանայ շուն յերեկոյն, քամիք: յ3. ալէկո-
ծի և ամպէ: 'ի 4. 5. հնչէ քամիք: անձրեւէ խո-
նարհի աղեղն ուօըն: 6. երեւի 'ի կէս կարճին: յ7.

յ8. երեւի արծիւն, կարճի բոլորն ևս. քամիք
յ9. 10. 11. երեւի յառաւօտու շուն. ոչ զոյ քո
մի. մոայշ: 'ի 12. 13. 14. 15. 16. 17. հնչէ քա-
միք: անձրեւէ: 'ի 18. երկինք խուարչուտ, հնչեն
զերկուս հակառակ քամիք: 'ի 19. երեւի այժիկն:
'ի 20. ըարձրանան արծիւն, լը այծեղ ջեր, մուտք
արեպական այծեղ ջուրին աջի ցերեկն: 'ի 21.
22. քամիք. երեւի արծիւն յերեկոյեան: 'ի 23.
երեւի այծիկն յառաւօտուն: 'ի 24. խոնարհին
արծիւ և պատկն. լինի հողմակոծուի: 'ի 25. 26.
երեւի դլիին յառաւօտուն: 'ի 27. ալէկոծի-
ցրտէ: 'ի 28. 29. 30. խոնարհի շնիկն. յերեկո-
յեան. ալէկոծուի: յ31. քամիք ալէկոծուի
Յայոմ ամսոյ վերջ անան ամմ հողմակոծութիք:

Որպիսի է գեկտեմբերի չորրորդ օրն, նոյենէ
և բոլոր ամիսն: Հինգերորդ օրս նմանի Յուն-
վարին վեցերորդ՝ Փետրվարին. այսողու ևս յոյշն
Եթէ որոտան երկիւր, լինի քամիք: Խոնաչուլը
առուր ծննդեանն Քափ՝ գուշակէ զատկային ըզ-
ձիւնու: Եթէ 'ի 24 և 25, այսորիկ ամսոյ ամ-
սիցին, նշանակէ առատուի ցրենոյ, դիւոյ և
մրգաց: Խոկ եթէ լինի քամիք և անձրեւ. ցու-
ցանի լինել ժանտ և մաչ:

Յուղմանք կտան պատահնան եղանակոց ՞՛ և էլլոյ
երգուստուն ամսոց:

Յունիաբ

՚ Եռնվորի ոջ է հօռի թէ յուսինն խաւա
րի, երանէ թագաւոր յարեւելից, և առնէ բա-
զում արինչեղուի, յաղթէ բազում զօրաց-
աղ և ձիւն շատ. լինի մարելի, և լիուլի յարե
մուսու: Աւ յառնեն մեծամեծք ՚ի վը միմեանց
պատերազմին ըլ բազարու և առնեն: Թէ բակ ու
նի ջուրք պակասին. ՚ի յաւաջանու տարւոցն՝
թագաւոր մի փախտական լինի: Թէ եղջիւրն
ողորդ՝ ցուրտ լինի, և թէ ՚ի կախ՝ անձրեւ լինի:
Թէ արեգակն խաւարի ոմն թագաւոր երանէ ՚ի
վը մարդկան, շորժէ զուրը՝ և աւերի զոմ. և լի
նի յայն տարուց բարկուի: Թէ բակ ուսի
բազմանն զո՞րք, և թագաւոր ոմն փախչի. խա-
շանց մահ. շորժին պատերազմունք: Թէ իջա-
նէ աղիկն յարեւելու անձրեւոց առատուի, և կը
ընէ սորդիկ գցաւա: « Թէ յարեւեւասա / ջանէ
տորին բարի և հօգմայն հայ, զինի և պատե-
րաւուր յոյժ: ՚ թէ ՚ի հիւսիս՝ կամ հարա-
ւաց շատ շորք: Թէ կայծակ լիու շոշէ հոգմ

յարեւեւից. Տառք պակասին ՚ի պատզուի. բարդ
տարին լինի բարի: Թէ պատայ, բարի է տմ ի
բաց և յաւելումն խաշանց ցրեան, զինի շատ և
էլլոյի յամ երկրի: ՚ թէ յաւուր շարժի՝ լինիս
պատեթզմ ևնք, և պակասին չորքուսանիք: Բայց
տմ իրաց սռատուի: Թէ ՚ի զիշերի, յահի մահ
տարբաժայ, բարգաքայ վափախումն և կռիւր. նե-
ղին զմիմեանու, փախուսատ յարեւելու հիւսնդուի
և յարեւայմունք դեսոց:

Փետրիլաբ

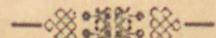
՚ Վիետրվարի որ է Ասհմի՝ թէ լուսինն խաւա
րի, լիսի արունչեղուի ՚ի մէջ թագաւորաց, և
յարեւելից երանէ թագաւոր մի, և համիլթ առ-
նուա և վայ լիսի արանց բազմաց և մահ. ՚ թէ
բակ՝ զինի և բամբակ յայժ: ՚ թէ եղջիւրն ո-
դորդ լիսի, լիցի ցուրտ: ՚ թէ կախ՝ հարկանի
մուտք տարեայն: Թէ արեգակն խաւարի, նուա-
զուի երաց յայսմ ամի յամ երկրի: ՚ թէ բակ
թագաւոր մի երանէ յարեւելից և զբազումն հը-
նապանդուցանէ և անկանի ՚ի վը երկրի տու-
զանք: Թէ իջանէ աղեղն յարեւելու, բազում ցառք
տիբեն բաբելացւոց, և շարժումն լիսի հեծելոց
յարեւեւուս բազում պատերազմունք. թագաւոր
մի ՚ի զօրաց իւրոց կորնչի ձիւն յոյժ. խազա-
զուի ՚ի մէջ մարդկան. բազմութիւ գազանաց

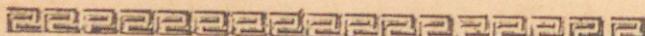
մտամել հեծելոց յարեւառաս. հողմք և անձրեք: | թէ յարեւառաս իջանէ, հողմ սաստիկ. աղքատուլ յամ երկրի. արիւնհեղուլ. հալուծումն. պտուերազմանք, և զօրանան պարուիկք: թէ լինի կայծակ՝ սովլ յարեւելից կողմանէ, մահ մարդոց սակաւուլ կերակրոց, և պակասումն սլողոց ՚ի ծառս: | թէ որոտայ, գարունն գեղեցիկ. լիցի պտուղ յոյժ: | թէ յուրբախի ոռըոտայ, լինի կարկուտ և սովլ. հարք վաճառեն շարդիս: թէ յաւուր և թէ ՚ի գեշերի լինի երկրաշարժուլ, ապականուլ է մարդոց, իսկ առանոց առողջուլ և ուր իրաց առատուլ. լիցին ևս պտուերազմանք. | թափաւորք կռուիցին ըմբ մեանս, մեծամեծք քաղաքայ անկանիցին, և ը միմեանս խաճակիցին. մորդիկ լիցին նենգաւորք. իշխանք ապաստամբողք. արեւելից զիլստ ուրի կոլոչի. հեծելոց լիցի դադարումն, և յեպիսոս անկանի սովլ:

Վարտ

՚ի մորտի ռռ է տրէ, թէ լուսինն խուտրի, առ իրաց թանիկուլի բայց առողջուլ է. ՚ի պարուիկս մեծամեծք մեռանին, և լինի տարին բարի: | թէ բակ ունի, նշանակէ աւեր՝ ահ և մահ: | թէ եղջիւն ողորդ՝ այգուց պտուղք չորանան: | թէ ՚ի կախ երաշտ և հողմ. | թէ արեգակն խուտրի

՚ի հոռոմոց ել անէ ոք հեծելովիք յորապիհա, ըստ դում աղօւեկք յիւն: | թէ բակ՝ հեւանդութիւննի և զտեղի նը ոռցէ այլ ոք: | թէ իջանէ աղեգն յարեւոյ, հեծեալիք ելանեն. բայց հաստատուլ յիւն ՚ի մէջ թափաւորաց, պտուղք շուտանոն. բայց երեք ամիս ողջոյն մահ անասնց թափաւորն զօրանաց ՚ի վեր մեծամեծակ իւսորդոց. մահ ՚ի վերայ երկրի և ամձեւ: | թէ յարեւմուտս իջանէ, տառաւուլ յամ իրս և խորագուլ յամ երերի. | թէ կայծակ լինի բազում չարեք տիրին երկրի բայց մեզր յոյժ: | թէ որոտայ աշունն յինի չօր և պարզ, ձմռու երկայն, խաշանց մահ, և մարդկան առողջուլի: | թէ յուրբախի որոտայ, գարուեն հողմային. մարդկան առողջուլի մեզր և դինի յոյժ, և պաղոց առաւուլի: | թէ յաւուր շարժի՝ ՚ի մէջ գաղանայ և թագոււուց կռիւ լինի. գողք կորնչին. աղքատք հովանան, յարեւելից կողմն վնաս լիսի. բայց ՚ի բոլոր երկրի և յամ քաղաքու բարութիւ. բարկուլ վիրանայ. լինի սակաւ հիւանդուլ, և թափաւոր ոմն մեռանի: | թէ ՚ի դեշերի շարժի՝ լինի խաղաղուլ. սաստիկ հոմն, յոյժ ցորեան. ոահմանն ոիմակաց լինի թշնամւոյն, և թը ըստնք բաղմանան:

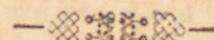

Ապրիլ

Յաղթիկ ոքէ Քաղոց՝ թէ լուսինն իս ռաբի, ոռվ և տրտմուլի լիսի յերկրի. մեծամեծք խոնարհն ըստ ՚ի հայու լիսի առառուլի և ամեն ըստի. ՚ի պարսիկու լիսի ոռվ մեծ և թագաւորք նոցանուածին; | Թէ բակ՝ ցաւք՝ ՚ի մարդիկ. վաս խուսա թշնամեաց, ուր սխուլի յամ երկրի. | Եէ եղջւրն ողօրդ լիսի, այդիք լինին բարի; | Թէ ՚ի կախ՝ մահ լիսի և խառնակի օդն; | Թէ արեգակն խուսորի, սաբ սնուանի թագաւորաց և պահատումն զօրաց; | Թէ բակ առառու, լիսի արիւնահիղուլի. հողմ, հոլով հիւսնդուլի ՚ի մարդիկ պահառումն ջուրց. ըստ զմուլի գողոց, և ահ ՚ի մարդիկ; | Թէ իջանչ աղեղն յարեւելս, խառնա կումն լիսի ՚ի թագաւորուե պարտից. մեծամեծաց կարուստ և ոռվ և տրտմուլի. յարեւելս մահ մեծի ուրումն, և հակառակուլի լը թագաւորին արեւելից; | Թէ յարեւմուստ իջանչ, ելանչ չփառաւոր մի յարեւելից կուսի, հեղուազարիւս տիբէ քաղաքաց, լիսի ես լուսու պատերազմ, զեր բուլի յերկրիս պարսից. բազմուլի գողոց, վաս խուսու մարդոց, և սակաւ խաղալուլի. | թէ որոտայ գազանք եւ խաշինք կուստըին, և տղայոց մահ; | Թէ յւերբաժի որստայ, ՚ի կողմանս հարաւայ

տորին լինի բարի, և առողջուլի մորդոց. մողք յոյժ. խոշանց բարի շարժմունք և հարուստք մեծամեծաց. և կանանց բազմածնուլի: Թէ յտուր շարժի, լինի արիւնչեղուլի յարեւելու. հեծեալք տարածին լը ամ երկիր, և խաղաղուլի լինի անհառտատ. և ես կործանումն թագաւորց և գլխաւորաց: | Թէ ՚ի գեշերի շարժի՝ գերւուլի լինի. և ՚ի տեղիս տեղիս բարի անձրեւ. բայց պատերազմունք յայժ և ամբաւ:

Մայիս

՚ի մայիսի ոքէ Արաց՝ թէ լուսինն խուսորի, Բորի է ամ արմտեաց, և հակառակուլի երկրին հռուսաց, և կատորումն խոտագոյն այլազգեց. աւեւ ընոցենդը զում տեղիս. յամ երկիր ծագեսցի սուգ և մեծ տրամուլի յանօրինաց. կանայք յղիք մեռանիցն. թագաւորն ոպանանից զոսուս իւր. և ինքն մեռանիցի թողլու զամոռ իւր որդւոց իւրոց: | Թէ բակ՝ խառնակումն լիսի յարապիկու և գաղտնք մեռանին: | Թէ եղջւրն ոտորդ՝ զոդք բազմանան, և գաղտնք մեռանին: | Թէ կախ՝ թանկուլի հայի և հիւսնդուլթիւն: | Թէ արեգակն խաւարի՝ թագաւոր ոմն մեռանի, և լիսի հակառակուլի մեծ: | Թէ բակ՝ թագաւորը ոմն մտանէ յօսար քաղաք. բայց ոչ յանզի և յետս գառնայ, և լինի մարդկան առող-

Ճ աւ ն: | Թմէ իջանէ աղեղն յորեւելս՝ մռւոք շտա-
մին արդիւնաւոր. մղը և բամալակ թաննի պա-
տերագմ. բ.սղում. յարեւմուտս աղքատուի. թա-
գաւորն արեւելից ՚ի գերուի վորի խոկ մարցն պա-
տերագմի չեայլ թագաւորի, և յետոյ խաղաղա-
նայ: | Թմէ յարեւմուտս իջանէ հիւանդուի. զերմ՝
ծաղիկ և ցաւ: | Թմէ կայծակ լինի, երեք օր
հողմ ելանէ, և յինի արիւնչեղուի, և այր մի
մեծ մեռանի: | Թմէ որուայ, պառւղք շատանան.
գինիք քացախին, և հիւանդուի: | Թմէ յուրբա-
թի որուայ, մարդկոն մահ և անասնոց ծախը.
հայ պակասի. դողիք շատանան. հոււտքն կորն
չին. մարդիկ դիւտհարին. մեծամեծք չքանան.
տղայք խանգարին յորովայնի: Թմէ յաւուր շար
ժի՛ ջերմ յոյժ, և թագաւոր մի ելեալ՝ տանէ
արիւնչեղուի. և լինի մահ մեծամեծայ. մար-
դիկ սպասին. չէհեթանոսս կռիւ. ցորենոյ պտ
կասուի. թշնամիք քաղմանան. հաւստայելոց
թերահաւատուի: Թմէ ՚ի զիշերի շարժի, ար-
քունեաց և հարտաց մահ. թագաւորաց ան-
կումն. առատուի ցորենոյ. և մարախ բնկանի:

Յ ո ւ ն ի ս

Դ յունիսի որէ Անհեկի թէ լուսինն խաւա-
րի, սասանութիւնք աղքատաց և արիւնչեղուի.
անձրեցն պակասին քառասուն օր. թագաւորն

թարելաց սպամննէ զոտոխ իւր: Թմէ բակ՝
յետ հիւգ աւուր հողմ սասատիկ. անձրեւաց մլ-
կասումն. գագանք մեռանին, և խաղաղուի լինէ:
Թմէ եղջեւն ողորդ, գաղանք մեռանին, և օղք
խաւնակին: Թմէ կախ երաշտ և թանկուի: Թմէ
արեւակն խաւարի՝ թագաւոր մի ելանէ յա-
րեւելո: և վեր ՚ի վայր առնէ ղըագում տեղիս,
աղմուկ և սասանումն երկրի յերեսաց նը: թէ
բակ՝ երթան հեծենք ՚ի հոռոմոց յարեւուտսու-
և առանին զ քաղաքս բաղումս: Թմէ իջանէ աղեղն
յարեւելս, վաստակ բարի ՚ի կողմն հարաւայ ցու-
անկանի. մարդիկ և շունք կատաղին յերկրին
պարսից: Թմէ յարեւմուտս իջանէ, անձրեւ շտա-
մէ գիսի և մղը նոյնող շատ. Թմէ կայծակ լի-
նի սղուի լինի անասնոց և թռչնոց: Թմէ որու-
այ արիւնչեղուի լինի. հայ առատ և զինի լունի
բայց մարդկան առողջուի: թէ յաւուր շարժի
արիւնչեղուի, որտնեղուի, արտասուք և հիւան-
դուի, անկանի աժոռո մեծ, ճառք ապականին,
և Ած քացրուք հայի յաշխար թէ ՚ի զիշերի
շարժի, մանր անասունք կոտորին. աղքեւք քաղ-
մանան. ցորեան շատ. աշխարհի խալաղուի:

Յ ո ւ լ ի ս

Ե յուլիսի որէ Արելի՝ թէ լուսինն խաւարի,
արիւնչեղուի լինի ՚ի խորպասն և աւեր շատ.

քաղաքք շոր էին թագաւոր ժոռանդէ զնաւ-
յարհեմուսու պատերազմունք: թէ բակ՝ անսա-
նց և հող մոց և անձրեւոց քաղմուլի և աղբեւոր.
տառափանան և մարդկոս առաջ ջուլի: թէ եղ-
ջիւրն ողորդ լինի երաշտ: թէ 'ի կոխ անձ
րի լինի: թէ արեգակն խաւորի, որդի թագաւ-
որի սովոնանէ զհացը իւր, անցանէ ը արևել և
տանէ թգում քաղաքու բաց հեծելք նորացը
ուին թ ոմ երկիր: թէ բակ՝ մահ հասանէ
թագաւորի և որդւու նը. լինի թ շուտառունի զօ-
րաց սը. ելանէ տրապեկն և առնէ մասու թզում:
թէ իջանէ աղեղն յորիւեր՝ մեւցի թագաւո-
րըն, և խափանին գործք նը. հեծելք ելաննն և
մոնեն յորիւմուսու պարտիկը պատերազմին ը-
սոյլոգիս և յալթեն նոցա՛ ի բարի ծի և յարե-
մուսու պատերազմունք լինին. ցորեան առաս:
թէ յորիւմուսու իջանէ, արիւնչեղունի 'ի կող
մըն հարաւոց: թէ կայծկ լինի պակտուսին անձ-
րեր, մեղք և բանդոսկ լաւ. ահ 'ի վը երկրի
և պատերազմ: թէ օրոտաց խաշանց մահ և ծա-
ղիկ տղագոդ. զորեն շատ և ազատաց մահ: թէ
յուրը սիծի օրոտայ՝ ձնուն երկայնատեւ, տարին
քարժի ծառոց և տնկոց: թէ յաւուր շարժի՝ ա-
պականուլի տղայոց, նեղունի մեծ 'ի վերաց երկրի.
ձայնը և որոտունք շարժին: թէ 'ի զիշերի
շարժի, արբունիք յառանն ի վը միմեանց. մե-
ծամեծաց հիւանդունի, և նուռոց կործանումն:

Օգոստոս

Յօդոստանի ոչ է Ծնկի թէ լուսին խռուս
րի, յոյժ ցուրտ լինի. առա անձրեէ, հիւանդուն
սոսորիկ 'ի կողմն հարաւոց և հոցն առաս. յա-
րեմուսու սով և նեղունի. թզում փայլատակմունք
ծառք նեղունի կրեն. առաջ ջանի մարդկան. երեք
ամիս անձրեն պակոսի, զբաղաքս հայաստան-
եայց առնուն այլազգիք յամթ քաղաքու ձայնահչ
և 'ի խորուսան արիւսեղունի: թէ բակ ուսի
հողմն ելանէ և լիսի անձրեւ, 'ի տեղիս սեղիս
խռովւկի հորով: թէ եղջիւրն ողորդէ հօտք
քաղմանան. յոտմի բարի: թէ կախ, անսաւոց
մեռանին: թէ աղ' գոկն խաւարի, մտալէ թա-
գաւորն հռոմոց յարապեկն և ելանէ արապն և
կոտորէ զհռոմն, և լինի մեծ խառնակումն: թէ
բակ՝ թագաւորն մեռանէ և այլ ոք յա թագաւորէ.
յաւուրս նը լինի խաղողունի: թէ իջանէ ազե-
ղըն 'ի յորիւելու 'ի յաւացիկաց ամիսն ձիւն լի-
նի, պարզ և ցուրտ. 'ի հռոմս պատերազմունք
բարամք, սրբամտից թագաւորն 'ի զերունի վարի
ուուսք ը միմեանս պատերազմին. խաղողունի ընէ
ոմ երկիր: թէ յարեմուսու իջանէ, տարիս
բարի՝ պատերազմ առաս՝ և վախումն թագաւորն-
մարդիկ 'ի քաղաքէ 'ի քաղաք փոխիս. ասկանի
մահարաժամ: թէ կայծակ լինի, ողբումն և
աշխարհ լմն. հոլոծումն և խռովունի թագարից և

երկրինոյտ թէ յաւուր շարժի, լինի կռիւ և ըստ
դումք անկանին յերկիր. աշխարհք ապականին.
ծովք ցամաքին, ցորեն և ամբ պտուղք լինին առ
ուաստ թէ՝ ի գիշերի, անձրև ոաստիկ միչե ցե-
րեսուն օր. լինի սաստիկ ցուրտ և տղայոց մահ:

Ա Ե Ա Մ Ե Ժ Բ Ե Ր

Խեպտեմբերի ոջ է Մարերի՝ թէ լուսինն
խաւարի, ցուրտ նեղուլի և խոռոշուլի յամ երկ-
րիղի յաւնեն քաղաքք՝ ի վեց քաղաքոց, և մե-
ռանի յարեւուստ այր մի մեծ և նոր խորհուրդ
շրժի՝ ի վեց երկրի և պատճառէ մաս մորդին.
սրուղք երկրի չորսնան: | թէ բակ՝ անձրև,
կարկտախառն եկեսցէ, կոմ ձիւն հոգեով հան-
գերձ. ցամաք և ցուրտ լինի, ձմեռն բարի հողմ
ապատիկ: թէ եղջիւրն ողորդ լինի, անձրեւ բա-
տում և մահ, և բարուն պակասի: թէ կախ,
անձրեւ սակաւ և բարի յոյժ: թէ արեգակն
խաւարի ամ իրաց նուռազուլի և մահ, պատե-
րազմուղք և արիւնչեղուլի շատանան մորդառ-
պանք, և ապա առատուլի յամ երկրի: թէ բակ
լինի ցամաք և ցուրտ, և զարհուրումն՝ ի քաղա-
քի, և մուտք զիւց պակասին, ցորենն բազմա-
քի, և մուտք զիւց պակասին, ցորենն բազմա-
քի և խաղաղուլի յամ երկրի. բայց սերմն պա-
կասի լինին բարելացւոց երեք ամ սով լի-

նի, և յարեւուստ անձրեւ տուժք մարդոց
եօմն ամիսն մաս առնեն: թէ յարեւուստ իջա-
նի, անձրեւոց պակասուլի ցաւք տղայոց. հաւուց
և խաշանց առողջութիւն թէ որոտայ առատուլի
հայի, անձրեւ բազում և հիւանդութիւն: թէ կայծակ
լինի, առատուլի ամ իրաց. և զօրք յարեւելից
յարեւուստ երթան, և բազում պատերազմուղք
լինին, և բարկուլի՝ ի վեց երկրի: թէ յաւուր՝
երկրաշարժուլի լինի և խաղաղուլի յամ. պատե-
րազմոց դադարումն, մեծատանց մահ, կանանց,
տղայոց և խաշանց ցաւ: թէ՝ ի գիշերի երկրա-
շրժաւի, խաղաղուլի և ուրախուլի ցորենոց լիու-
թիւն. ծովք բազմանան:

Հ Ա Կ Մ Ե Ժ Բ Ե Ր

* Ի հակոեմբերի ոջ է Մարդաց՝ թէ լուսինն
խաւարի, տարին բարի, առատուլի հացի և ամ
երաց, խաղաղուլի՝ ի մէջ մարդկան. անձրեւ յոյժ
և լիուլու այր մի անկանի յիշխանութն՝ ի քեռէն
տիւրոսի: թէ բակ, ձիւն շատ և սաստիկ ցուրտն
անձրեւ մեծամեծք: թէ եղջիւրն ողորդ՝ ի յա-
ռաջանալ տմինքբարի լինիչ թէ կախ՝ զուշակի
մահ և կարկուտ: թէ արեգակն խաւարի, տա-
րին ցաւպին և մահաբեր լիցի: թէ բակ՝ ահա
լից լինի. հոռոմք փախչին, ծաղիկ բզում: թէ
որոտայ, անձրեւ բզում և սաստիկ ջերմուլի. մեծց

մահ: թէ յուրքաթի որոշաց, ելոննն իրաւունք դրաւան մարդիկ՝ ՚ի տեղիս իւթեանց հոց և զի նին յոյժ, շարժութի զօրաց յարեւմաից և ՚ի հեւ սիսոյ: թէ իջանէ աղեղն յարմեւլո, անձրեւ շատ և վաստակոյ առաւմն, և թղում լիուի լիսը յելք կրի. բայց մարդիկ վասնդին ՚ի ցաւց, և բագում սրատերպմունք լիսին յարեւմուսո, և ՚ի թքելքն ժանգ. յարմեւլո քաղմուի վաստակոյ: թէ յարեւմնւոս իջանէ, անկափալ ՚ի կողմն հարաւոյ: թէ կայծակլ լինի, պատուի ծառոց պիկասին և բղաւթ քաղաքաց ասուլ ոլումն: թէ յաւուլ երկրաշարժուի լինի, առկու սասանի երկիր և ոչ խարաց մահ: թէ ՚ի գիշերի շարժի, թապուորք քաղաքաց հեթանոսաց յօւար աշխարհ վասն չին, և այլք առնուն զնոցտ տեղի և զժապաւորուիս. պտուլք ծառոց պակասին անձրեւ քաղաքը ցորեանն զօրանայ. վայրի կենդանիք կորն չին, և ապա երեւի բազում խազաղ ուժիւն:

• ՞ ո յ ե մ բ ե ր

Դ նոյեմբերի ու է Հրատից՝ թէ լուսինն յաւրի, ՚ի ժամանակո զարեան, աճի վաստակուում իրադ առաւուի, և տղաց ց շահեկանուի և յիշմ լինի անձրեւ յոյժ, և ՚ի մէջ թապաւորաց կրիւ, և մինն մեռանի: թէ բակ առաւու թիւն և խաղալուի, և գիտք քաղանահ: թէ

եղիւրն ողոոդ՝ հոց և զեսի շոտ, և ցուոտ: թէ կախ զուշակի մահ և անձրեւ: թէ արեգա կըն խուարի, կոտորութի անսանոց և գողանաց, և հեւանդուի տղայոց: թէ բակ շարժին հեծծեալք՝ յարեւմուս երթալով: թէ իջանէ տղեղն յարեւերու երաշտուի, վաստակոց ժանգ, և յարեւերու թափաւոր մի ՚ի թշնամեաց իւրոց մե ռանի և տրուուի լինի, ևս լինի ձիւն շատ: թէ իջանէ աղլուն յարեւմուս, առողջուի, խոզադուի և առատուի: թէ որոտայ, լինի մահ, վաստակը և այզեք լաւանան ցորենն և զինին շատ: թէ յուրբաթի որոտայ՝ լինի աւերումն շարժին քաղաք և զիւղք ելանէ թագաւոր ոմն յարեւելից և ապականէ զերկիր առաջի իւր: թէ յաւուր շորժի, ջուրք շատանան, և լինի հողմ: և ամե պտղաբեր առատուի անչափ: թէ ՚ի գիշերի շարժի՝ յայն տեղին ուր լինի, կրիւ լինի և սասանուի, և վախուսոտ մարդկան:

Դ ե կ ո ւ ե մ բ ե ր

Դ զեկտեմբերի ու է Կաւասարդ՝ թէ լուսինն եւաւրի, լինի շատ անձրեւ և եղեամն. բայց օրն պարզ. դառնուի օդոյ. խաղաղուի քաղաքի. յամանան պտտերազմունք. բայց լիուի լինի մարախ և ՚ի նմանէ ֆաս, գարունն իսաւակ և ծաղիկ անկանի: թէ բակ ունի, ՚ի մէջ եշանց սէր և խաղաղուի, ձիւն և կարկուտ թագաւորք

մեռանին, և պարսիկը յանձրեւաց ապականին։
Թէ եղջեւըն ողբրդ լինի, պակասուի և ցրտուի
նշանակէ։ Թէ կախ, լինի անձրւ։ Թէ արեգակն
խաւորի, լինի խաղաղութիւն։ բայց 'ի չորից
կողմանց տարին խառնակ և տղայոց ծաղիկ։ թէ
քակ ունի, շարժիս հեծեալք յարեւելից և յա-
րեւմուսու երժան։ զինի շատ և ուրախուի լինի
մարդկան։ Թէ իջանէ աղեղն յարեւելու, երաշ-
տանան աւուրք, խառնակին ամպք, և շարժի
սուր 'ի վը երկրի, թէ յարեւմուսու իջանէ, ա
ռատուի մմ իրաց և յամ երկրի առողջութի
մարդկան։ Թէ կայծակ և թէ հրացայտ լինին
աստեղունք, հեւանդութիւն մարդկան, ցորեն
և զինին շատ, պարսից կոտորումն։ թէ որոտայ,
յամ երկրի քարուի լինի, և վաստակ բռզում։
Թէ յուրբաժի որոտայ՝ նուազուի լիցի յա-
րեւելս։ թէ յաւուր շարժի, այն տեղաց մեծի
յերկրին սատակութն և կռիւ լինի, և բազում
պատերազմունք։ թէ 'ի զիշերի շարժի, մեծա-
մեծայ տրտմուի, հեծելք շարժին և զօրք ելա
նեն։ մարդկան նեղուի և աւերումն քաղաքաց.
զիսաւորաց կոտորումն։ և վաստակոյ նուազու
մըն։

Յուղանահայ կը մէսաց երկարագուն հէնդիտուն...
հէստին, ոսք կոչէն Տանհաւութէն:

June

Յորժամ՝ Խոյն Լիսի տաճուտէք, գարեւնն
ապնիւ, ոմք իրաց և ցորենոյ առատուի, և 'ի
հռօմ' տունկը չորսնան. վաստակ բարի, յիրկ
ըին բաթիւնի սովութեանի յասութեան զիսին ա-
ռատ. յերկրին Հսդկաց անկանի մահ, և խո-
ղաղուի յերկրէն դկլամթայ մինչ ՚ի ծովն հիւսի
սոյ. յարեւճուտս լիսի երկրաշարժոււի, և քպում
քաղաքք տապալին: Աւ յորժամ ՚ի հիւսիսց
կողմն սուտդ ելանէ, քաղաքք ըմբեանս հարկա-
նին. մեծամեծաց կորուտս ՚ի թագաւորաց կամ'
յշյ: Աւ յորժամ աղեղն իջանէ, ոմք աշխարհի
խաղաղուի ցուցանիւ յամառն գաստակ բարի, և ո
և լիսի անձրեւ. մեղք և կիթ շատ, ձիւն թեթև-
և մարդկան առողջութիւն:

302

Յոթամ Յուլն լինի ասառաւելք՝ գարունն գի
Ճային. յառաջ շոտ մի ցմնիր՝ զի մուտք տաք
և յն չէ բարի; Յերկրին բաքիւնի լինի ոսկ և
մահ; Յետ դարնան՝ հոգ այս պի ցոյլ՝ պէջ
է և ջիրֆն. ելանէ ասպականութիւն գառակից
՚ի յերկնից; Յասորին՝ մահ եղանց և խաշնայ. և

՚ի տեղիս տեղիու ամբուն տօժային՝ սաստիկ ջեր
մային բայց հակառակ սաստիկ լինի, յառաջ
ձմեռն քաղցը և յեռոյ ձիւն շտա գարունն ավ
նիւ. ամ բարւոյ աղէկութիւն ցույանէ:

Երկառութիւն

Յորժամ Երկառուն լինի տանուտիքը գարունն
միջակ. ՚ի բազում տեղիս սով և տրտմութիւն:
Յերկրին պարսից վաստակ ոչ լինի, և ձմեռն սաս
տիկ վտա լինի եղիյի կռիւ և ոլատի բազմ լիք
եալու. խռովի երկրին ՚ի սահման պարսից, և
շորժութե երկրին դլիկաթայ մինչ ցովկիանոս
ծովն և ՚ի բաբելօն՝ բայց ոչ սաստիկ: Յասու
րիս և ՚ի միջակետո ձմեռն կակուզ, և գինին շատ
քան զյորեան, և տարին առողջ. յեռոյ ահապին
հողմ ելանէ, և ծնունդը ոչ բազմանան. սաս
տիկ բերանապառ և որահասութիւն աղբերաց:

Խեցգետիւն

Յորժամ խեցգետինն լինի տանուտիքը գարու
նըն յերկար և հողմային. ամ պտղաբերք ապա
կանին և զիւին սակաւ. վաստակ բարի լինի.
բայց ստկառանայ անձրւե: Վեռուոց և գաղանց
անկութիւն, և տրտութիւն ՚ի վրերկրի, ստկառութ
արօտոց անամոց, և ՚ի տեղիու տեղիս մարեխ ե
րեկ. ՚ի ձմեռն ելիցի թանկութիւն, և հողմ ելանէ
Որ հիւ դանայ ստրուն զ զի՞ւ ցաւս: Աշւնն
երկար տևէ, բայց լինի ցուրտ:

Վահեն

Յորժամ Վահեն լինի տանուտիքը. գարունն
բարի. լիարար. վաստակիք և ամ տրտմութիք պլու
դորերք. պատառին ոստք վա շտա լինելոյ. և
գինին շատ համուռան անձրւե բաղում, և բաղութք
աւերիս ՚ի սմբակոց: ՚Ի բաբելօն շարժումն լի-
նի ժաղովրդոյ: Յասորլս տրտմութիւնին զի
օդն առնաւ զ վաստակին անձրւե անուշ՝ յեռոց
երոշակի: Զմեռն ստկաւ. ցւրտոն սատակ, և ՚ի
ստուկուն ձմեռն մառախուղ նտի, և գաղանք
ստակին: ՚Ի տանէն յունաց զօրք ելանես, և բա-
զում գտւառք լի սաս հոգեսնին:

Կրյու

Յորժամ Կրյոն լինի տանուտիքը. գարունն
բարի, և լաւ վաստակ. բայց մուռք տարւոյն սլա-
կուին. յայգուջ մի վաստակիր՝ զի գինին ոչ լինի,
և պտղաբերք աչ տան զպտութ: ՚Ի յերկրին ա-
րեւելից ամպոց ստկառութ. տարիս ցաւագին և
աշացաւ թզում. գարօրին՝ սով և մարտխ հարկա-
նէ: Յերկրին պարսից գլխառոր մի անկանի, և
զորք ելետ տոսքաստակին, և զբազում դաւառու-
տանուն: ՚Ի տեղիս տեղիս աշունն լի երկարութէ
ձմեռն քաղցը և սով ոտառիկ. յորմէ հարք զոր-
դիս վաճառեսցեն, և տեսոյեն ասքս զ վայս իբենց:

Ավագ

Յորժամ Ավագն լինի տանուտիքը. ՚ի գարնան-

սնձլեւ սակաւ. բայց ցորեան շատ և զինին առականի: 'Ի հռօմ տրտութի անկանի և խառնակութի սաստիկ: 'Ի հայս աւերջմտանէ, և բաժանեն զերկիր 'ի մէջ իւրենց, և տունք մեծամեծաց տապալին: ջաւք անասնոց և եզանց, բայց վաճառութի սակաւ. պիծակ հարկանէ զերկիրն: փորացաւ յարենէ. դադանաց մահէ Ամառն անձրեային, և ամ՝ պտղաբերք բարի լինին չշրկիրին դիկամթայ խաղաղութի: Յաշնան անձրեւ. յետոց երաշու: Ջմռոն բարի և ձիւն շատ: 'Ի տեղին անձիս կարկուտ:

Արքէմ

Յորժամ Կորինք լինի տանուտէր. գարունն անձրեսու ամսով՝ բայց կոտը յառաջ երաշու և յետոյ ցուրտ ահեղ և լոսուկալի. վատ եղիցի տարին, զի օդք տրտմին 'ի հրամանէն այց, և լինի խառնակութի ամսոյ և Տայլժումն փայլատակւմանց, և ահեղ որոտմանց, սասանի երկիր. գետք և ծովք յառնեն, և տուիկոծելու մըրկին: 'Ի արքունն խառնակ զայ յամպոց՝ մինչ ցելանել բազմատեղն. պտղաբերք չորանան, զինին սակաւ. վատակ բարի: Բայց հւանձ սակաւ հասանի. կամ յամպոց, կամ 'ի կարկտէ, կամ այլ պատահարուց սակաւ շահեցի, և թթվածուք երկեի: Յերկիրն պարսից խառնակւթին և անկանին լը իւրեարս և պարժին զօրք նը, և թթագաւոք երկիրն այնորիկ շարժին զօրք նը, և թթագաւոք երկիրն այնորիկ ի հոգի անկանի և թթագաւոքն յունաց շալ մի

զարօք իւրովք յամթուոյ իւրմէ, և իգում գումառք տոլականին 'ի ոմբակոց, և խոռովի երկիրն զի մուտք տարւոյն պակտոթին: Եւ 'ի մտանել աղիկնաւորին՝ լինի ոով. և անցանել աշնան լաւ և նի: Վառան հողմային. ձմեռն թեթև և. բայց սաստիկ ցուրտ, և 'ի ձմեռան բոլոր անձրեւ:

Ամեղնատուք

Յորժամ Վայեղնատուքն լինի տանուտէր. գորունն խառնակ զայ յամպոց մինչեւ յամառնացին եղանակին, տարին հողմային. դաշտք և իս բար վատուկոք դինեաւ. և ամ՝ պտղով. բայց այզեք ապականին 'ի կարկտէ, կամ յայլ պատահարաց սաստիկ սինծակ, և ոով 'ի բազում սինձիս, և շարժութի զօրաց և ձայն պատերազմաց յորեւելից, և շարժութի ժողովրդոց 'ի նը և բերաց: Զի գաւառք բազումք սպականին 'ի ոմբակոց. ուունք մեծամեծաց տապալին 'ի թագաւորաց, կամ յայց, և 'ի ժամանակի նեղուեն ուրանան ծնողք զորդիս իւրենց, և տափնասլի երկիր իրեւ նաւ ալէկոծել. բայց յերկիրն սոսորուոց խաղաղութի, և լի ամ բարւով. 'ի սկիզբն յառաջ ձմեռան, ջերմ և ցամաք, և ցորեան լաւ լինի քան զգաբի, և ոչխարաց մահ:

Այծեղջեւուք

Յորժամ Վայծեղջիւրն լինի տանուտէր. գորունն լաւ և անձրեւ. պիծակ սաստիկ. պտուզք պակասին. դաշտք լիսար վաստակովք վայ յա

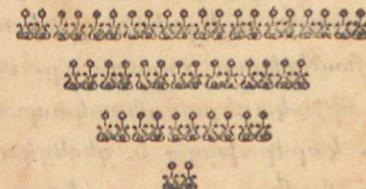
ուաջ սերմանողաց. բայց 'ի թարձր տեղիս՝ զվաս
տակն օդն տանիք: 'Ի հայո տրտմուլի անկանի, և
մեծամեծք թափին յընչից իւրենց: 'Ի կողմէնիւ
սինց և 'ի հարաւայ բարկուլի շարժի 'ի տմբակաց
և ցաւաքին աղբէւրք անդնդոց և գետոց. լինին
Հայթմաւնք յերկնիդ, դաւառք տպակնին 'ի
կարկտէ. տարին լինի յաւագիս. և քաղոքք բա
զու 'ք կորնչին և մեզու պակասին: Խոկ որ յետոց
սերմանեսցին, յաշանն բարի լինի: Զմեան բա
րւոք, յուրոտ և ձիւն ոչ լինի: Հացն յապրե-
լին ողէ մինչ ցյունին: Թե՛ լուսինն խաւարի
պատաբելք տպականին. մուտք բարի լինին ելթէ
'ի տեղիս տեղիս ոչ ժանդահարեսցի:

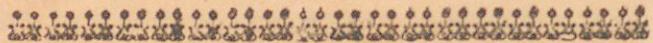
Գ Հ Ա Յ Ա Ն

Յորժամ ջրհանն լինի տանուտէր դարունն
գիշացին. անձրեք մեծամեծք. պտղոց տւառուլի.
'ի գտշտացին տեղիս մի սերմաներ, զի ժանդն տո
նու զվատուկն. և շարժումն զօրաց յարեւելիք
մինչեւ 'ի մուտս արեւու. և տպահովման մար
դիկ 'ի ծերպու լիմաց: Մահ խաշանց. տռաջնոր
դոց կորուսու. մեզու սակու. լըտմ' երկիր յարդ
կաս տռապցուի առ հասարակ. գնացք կ. բկախ. և
հաղմ զայ 'ի հետինոց սրուց լինի պակասուլ. 'ի
տեղիս տեղիս հարկանէ թրթուր: Զմեան յասաք.
ց որեան և գարին շոտ լինի: Խոկ յարեւելս տովլի
նի 'ի խաչին ամսոցն 'ի վեր. և դաշոք ոչ բերեն
դպաւուք. վաստակն 'ի լերին. այգիք լինին
միջակ:

Չ Հ Ա Յ Ա Ն

Յորժամ Զուկն լինի տանուտէր դարունն
միջակ, կտուր և անձրեային. և յարուցմունք
գետոց: Յորենց և պտղոց առատուլի, մեզը սա-
կաւ. և 'ի տեղիս տեղիս պատերազմունք: Մահ
տարաժամ խաշանց, և սաստիկ փորացու: 'Օ վե
շարժին. և լերինք լիարար վաստակօք: Մարա
խըն և թրթուր ապականէ զերկիրն պարսից:
Յարեւելս խաղաղուլի. և յերկրին հռոմոց պս-
տերազմունք: Վատոն անձրեային՝ և բարւոք
'ի հունա հասանէ. մեծամեծաց մահ. խառնա-
կումն ազգաց լիքեարս: Յաշնան անձրեք թղում.
և զոր յանես 'ի խաշին ամիսն՝ բարի լինի. 'ի տե
ղիս տեղիս ձիւն շատ: Եւ 'ի հարկ ձմերան հար-
շարժի՝ անձրե. զայ, և լինի յուրոտ: Պինին շատ,
բայց ոչ յամ՝ տեղիս. մուտք միջակ. ամսոց որ
'ի մէջ ձմերան 'ի տասն կամ 'ի տասն և հինգ՝
եկանց բարի՝ և տղայոց մահ:

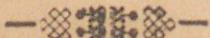

՚Ի Հերոյ եօնն Առուբոհաց՝ հանդէլչ կաղամա-
դուցողիւ, և ծանօթութեանս զն յըւզաքան
շնոր առոր ծնէաւ անձանց

Առեգորիա

Արեգակն է իբր թագաւոր և ուղևորիչ մա-
լար աստեղաց. գի ունի պառաւել աղդողակա-
նութիւն քան զայլս: Օր արեգական է կիւ-
րակէի առաջին ժամն ՚ի ցերեկն կամ յերթ-
կոյեան: Կաղանդն եթէ ՚ի կիւրակէի հանդիպես
ցի, ձմեռն լինի ոսատիկ ցուրտ. դարբանն բա-
րեխտուն ամառն չոր և սակաւագութ. աշունն
հողմային: Ոտքիկ առատ. յու զարին, ցորեանն.
գինին. ձէթն. մեղրն. ոչխարն և անդեայք. փառ
քըսութիւն ՚ի մէջ աղնուաց. քսուի ընդդէմ
մեծամեծաց. մահ տղայոց և մանկամարդոց: Ծըն
եալ լի իշխանութ արեգական լինի մոեղ. շա-
ռադոյն. լայնաճակատ. բարագունք. աշեղ. յար
մարաքիթ. միջակաբերան. միջակապունդ. յար
մարակակ. կարմրախայտ և զեղեցկադէմ: բա-
րուք ծանր. համեստ. առատասիրոտ. խորախոհ.
պատուսսէր և քաղցրաբերան:

Լուսունն

Ունի զանազան տրամա. մանաւանդ յոտքին և
՚ի նուռագին: նոյնական համարի յաճման
լուսնոյն զ կենդանիս կրտելն. դարժախ հաւա-
քելն. զուգակցութ ամուսնացելոցն, և այլ սո-
ցին նման առք և արագք: Խակ՚ի լրման շահե-
կան, և պիտանիք: Օր ըստով է առաջին ժամն
երկուշոբաթի. յաւուր և ՚ի զիշերի: Կաղանդն
եթէ յերկուշաբաթի հանդիպելի, ձմեռն բարե-
խտուն. զարունն զովական. ամառն միջակ և
աղնիւ. աշունն յոյժ խոնաւ, ջուրք բնաւ ո՛չ
պակասին. պակասութիւն ցորենոյ. բայց այլ
սերմանց առատութիւն զինի և ձէթ միջակ. սառ-
տիկ նուազութ անամոյ. հիւադութ մարդկան.
վեռեկտութիւն ՚ի մէջ մեծամեծաց. արգութագու-
կանսնց. պակասութիւն ապրշմի և մեզու: Օնելն
լի իշխանութ լուսնոյն լինի սոլիտակամարմին.
մազասոտ. ննզակակ. բոլորադէմ. տամանա-
յարմար. միջակաչեայ. քնարի. փոքրաբերան.
գաղտերակ. հաստաթիկունք. երկայնութագուկ.
յամբաշարժ սպիտակամալ. լայնաճակատ.
նստաքիթ. բացերիս. փոփոխական. զիւրահե-
ւանդ. երկրասէր. ջրասէր. և վաւաշոտ:

Հայունն

Պատճառ է զանազան վոտքորիկու. տանամանիս
ալէկոծութիւն և զայլ օդային պղտորութիւն. երբե-
մըն և զսամտիկ ջերմութիւն ծանր հիւադութիւն.

և շարժէ զանձինս ՚ի խռովութի՝ ՚ի վեհաբանութի յասլատամբուլի՝ յարեանհեղուլի, և յայլ բալ-
մատեսակ թշնամութի: Օր հրատիս է առաջին
ժամն երեքշաբաթի, ՚ի ցերեկն կամ յերեկոյին:
Կաղանդն եթէ յերեքշաբաթի հանդիպի, ձը-
մեան լինի ցրտային՝ անձրեայլն խռարչուտ և
շատաձիւն, գործնն գիշային, ամուսն զերմ՝
աշունն՝ չոր: | Յուածիկայ տարին՝ լինի ալէկա
ծուի ծովու, նաւաբուկուն: Ն-ւովուի ցորենց,
և այլ արեւեց, միջակուն մելու, ձէժոյ և
մըրդոց, առ սոսուի մաշի և հանդ սերմանց՝ պա-
կառ ւի պիտոյ, մահ մանր կինդանից, նաև ի-
դայ առաւել հիւսնդուն և մահ, քան թէ
արուաց: Երկի թէ քողումք յարկն աւաց մահա-
ւութ զիեսու փոխեացն: Ծնեւ լի իշխանութը
հրատիսն լինի թժամար լին: շառուն սեսիլ, ոլոր
և փոքրամաղ, հրաշեայ, մեծապինչ, սակաւածօ-
րուք և անյաշմարատամի, սրովաու, չարաբա-
րոց, չարահնար, չարտիսդոց, լեռապար, կա-
մապ ոշտ, թեր սհուտա, արինսաբու, անքար-
տաւան, իգուսի, խաթեթայ, ստերտմեայ, ան-
գուտ, յալիշտակոյ, թշնամի խաղ սումե և ան-
յալ ՚ի վնասահրաւթենէ:

Քայլաճառաւ

Ե այլայրուն ՚ի ՚ի խական և երկուուն, ընդ
բարեցն բարեբարոց, ընդ չարին չարաբարոց
Օր վայլածուսն է առաջին ժամն չորեքշաբա-

թի, յառաւուի, կամ յերեկոյի: Կաղանդն ե-
թէ ՚ի չորեքշաբաթի հանդիպի, ձմեռն դժուար
է ինի բաց ոչ սաստիկ ցուրտ, դարսւնն զէջ
ի ու զովի ի ամառն քաջ չերմ և ազնիւ: | Միջակ ցորեան, և այլ հունդք կում զի-
նոյ՝ ձիթոյ՝ մեղու՝ առաստ բաց ՚ի տեղիս առ
զիս սակաւուի ոռջկաց: Երկի թէ յաշնան բ-
յէ մահ զբանուր արանց, խելաւուիք կողացու-
ուիք, զիսացու և լուք, վիժութք, և նոր համբ-
ըւ ւք: Ծնեան ընդ իշխանութ փայլածունի՝ յի
նի մաղատակորչ, ծանր և փափկամարմին,
ունոյն սխոն երկրասերք՝ քաղցրախօն յօժարա-
ծիծազ՝ մարդելոյզ, հարաւ սաստաց՝ խորա-
մանի նկած կատ, երկայնահոնք ունացեայ՝ յար
մարադէմ նեղուքիթ՝ հաստաշուրիթն յարմա-
րակլուկ՝ և սիրոջ սեաւ զկետուաց:

Առանձակն

Պատճառէ զբարեկամուիս, զխագողքուն: ըզ-
հանդարտուն՝ և զիերմեանդուխս: մանաւանդ
՚ի մանկուն հասակին: | Խշմէ ՚ի վը խոչեմ՝ հա-
մասաւ ամօթ և ոք ներհուն սպատաբարոյ՝ զը-
ուարձամիւտ, և բարեսպաշտ անձանց: Օր լու-
սնիմ ազին՝ է առաջին ժամն հնդշաբաթի, առ-
առաւուու կամ յերեկոյին: Կաղանդն եթէ ՚ի
հնդշաբաթի հանդիպի, ձմեռն լինի անոյշ, գա-
րունն հողմաւ, ամառն ցանկալի, աշունն անձ-
րեացն: | Առաստել ցորենոյ՝ ոռջկի մըդաց

արմաեաց զինւոյ և ձիթ ոյ: «Օնեալն ը իշխանութ լուսնթագին՝ լինի գեղեցկահասակ՝ կարմ բախայտ՝ վատիկամին՝ հաստերակ՝ բարեձև՝ միջտ կամատնեայ՝ դորշահեր՝ մեծաճակատ՝ մեծաքերան՝ մեծակոկորդ՝ հաստաքիթ՝ սկաչեայ՝ տառամիալիխտ՝ լայնածնօտ՝ լայնակուրծ՝ և լայնա թիկունք: | Բարւոք լինի հանդարտ՝ համեստ կենցաղ՝ բարեհաջոյ՝ անդատիր հաւատարիմ՝ ժուժկալ՝ ընդունակ ոմ բարեայ և հանճարոյ:

Լ Ա Խ Ա Մ Ա Հ Ե Ր Ա Ն

Որեւ զիշերավար ձայնի, էշնէ ՚ի վր կանանց երախայից՝ երժշտաց՝ բարեքախտ՝ և զարդարուն անձանց: Օր լուսաբերին՝ է ուրբաթ, առողջին ժամ յառաւօտու կամ յերեկոյին: Կողանդն եթէ յուրբաթի հանդիպի, ջուրք ո՛չ ոլակասին. ձմեռն ծոնր, և սաստկու դառն ցըր տոյ գարունն հազմոտ, ամառն գէջ և անոյշ. աշունն մ' ստանք չոր՝ մասումք հողմակոն և անձ րեային: | ապրուսն առատ, թէ ձաներագին. կութն շատ և լու, երեխնշան աշացտուե, ծանըր տաղնազ մեծանուն և պատուական անձնց. տարածայնու յայլեայլ կողմանս աշխարհի. և ՚ի աեզիս տեղիս դեռնաշարժու: «Օսեալն ընդ իշխանութ լուսաբերին՝ լինի բարձրահասակ զուարձերես՝ աշեղ՝ ծիծաղադէմ՝ հրատաց և արծուաքիթ: | Բարւոքն ձարսարաբան՝ խոչեմ՝ զիթոտ՝ սիրելի՝ համեզախոս՝ դըօսասէր՝ ի-

Լ Հ Յ Ի Մ Ի Շ Ի Ն

Պատճառէ զերկո և զաշխատանս, զոոլ և ըզ մահ՝ զանձկուի՝ զաւերածուի՝ և զոյնպի թը ըշ ուսուուիս: | Տիրէ ՚ի վը ծերաց՝ անկելոց՝ և առանձնացելոց. զօշաբաղ՝ վաշխակեր՝ կախարդ՝ գծուծ և մտահոյշ անձանց: Օր երեակին է շաբաթի առաջին ժամաւօտու կամ յերե կոյին: Կաղանդն եթէ ՚ի շաբաթի հանդիպի, շրօնի և տրուի. ձմեռն ընդ երկար՝ հոդմակոն՝ սպրոււ և սակաւ անձրեային. գարունն հուէ ամբան գէջ՝ աշունն չոր և հով: | բազմատե ոսկ աթունն ալիք. անկեռն հին տանց, երկօրեց և չորեքօրեայ տենդ. մ' ահ ձերոց՝ անկելոց, ուշ խարայ, և ապրշմագործ որդանց: «Օնեալն ը իշխանութ երեւակին լինի սեամազն. թիստիմ, մեծակոտկ. մազսոտ, հաստապառնպ, ջլոս և նեղակութ: | Բարւոք ապահ՝ խորախոհ՝ մտայոյզ յամբաշարժ՝ նենգոտ՝ բղջախոհ՝ պատնձնակեց, և սիրող սեաւ հանդերձից:

Օ շաբահ ժամաց Տ ա ւ շ ա ն ե լ լ ո յ :

Յանվար ամսոյ օրն 10 ժամ. և գիշերն 4:
Փետրիվոր օրն 11 ժամ. և գիշերն 13:
Մարտի օրն 12 ժամ. և գիշերն 4:
Ապրիլի օրն 13 ժամ. և գիշերն 4:
Մայիսի օրն 14 ժամ. և գիշերն 40:
Յունիսի օրն 15 ժամ. և գիշերն 9:
Յուլիսի օրն 16 ժամ. և գիշերն 10:
Օգոստոսի օրն 17 ժամ. և գիշերն 11:
Սեպտեմբերի օրն 18 ժամ. և գիշերն 12:
Հոկտեմբերի օրն 19 ժամ. և գիշերն 13:
Նոյեմբերի օրն 10 ժամ. և գիշերն 14:
Դեկտեմբերի օրն 9 ժամ. և գիշերն 15:

Բայց ծանրէց ու այս ոչ ոք աւընչ այսուհետ լենին այլ
ըստ առաջնակի երկութիւն բարձրաւ և սահման լենի և
երկութիւն առաջնակ և ըստ երկութիւն

Յողոք և շաբահութեց բաշտողիք և երգութուն, ոք
պատահին յիւսուսունչեւը տառը յը լուս երջուածան
ամսոյ տուրացին հնարքուց ՚ի հոգնածութաց, ուրի մէ
երան տառ ՚ի հորք համանան նիւթաց, ՚ի լինին լեզուն
սոն բանակիւրու զորու պեսցին ՚ի ենթաց ու սահմանեցուու
ուղ իւսուկաչիւ ելլենց

Հ ա մ

Յ ո ւ ն վ ա ր ի :

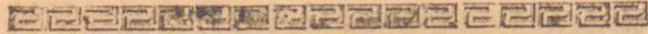
Հ ա յ

Վ ր ա ց :

Տ ա մ

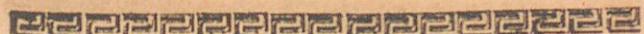
Օ խ լ գ ո ւ ն է :

Երայեցիք Ա վ ե լ, Է ս ո ր ի ք Վ ա հ կ ո ւ ն, Ք ա զ
դ է ա ց ի ք Թ ե լ ո ւ ն, Յ ո յ ն ք և Մ ա կ ի դ օ ն ա ց ի ք Փ է
ա յ ի ք ս ա հ ե ն ի զ ա մ լ ս ա : Յ ո ր ո ւ մ խ ու ն ի ն, ս պ ա լ
զ մ ն յ ո ւ լ ա ն ա յ յ ա ն ա ն ձ մ ա ր դ ո յ ն, և ս ո տ ա
մ ո ք ս ն տ կ ա ր ա ն ա յ ՚ի կ ե ր ա կ ր ո յ . վ ո յ յ ա տ ա ւ ո
տ ու չ ե ր մ ջ ո ւ ր ը մ ա կ ե ն օ պ տ ա կ ը է կ ե ր ա կ ո ւ ր ք
ա յ ո ւ ր ա մ ա յ ՝ ս պ ա ր ա բ տ ա զ ո յ ն մ ի ս ք, լ ա ւ ա զ ո յ ն ձ ը
կ ո ւ ն ք, ա ն ո ւ շ ե ղ է ն ք և ք ա լ ց ր ա հ ա մ, զ ի ն ի ք:
Պ ա ր ո ւ ն ս ո կ ա ւ ա կ ի ք լ ի ն ի լ, և հ ե ր ի կ ո ւ լ ՚ի ս ո ւ
ո լ ն կ ե ր ա կ ր ո ց, և ՚ի ս ո տ ա ն ջ ո յ, մ ա ն ա ւ ա ն դ յ ե
ր ե կ ո յ ի ն բ ա ց մ ա լ ո յ, զ ի զ ա ւ բ ե ր է : Օ գ ո ւ
լ ի ն ի լ պ ի ա յ է ՚ի հ ա ն ե լ ո յ զ ա ր ի ւ ն, ՚ի զ ն ա լ ո յ ՚ի
բ ա զ ա ն ի ս, ՚ի լ ո ւ ս ն ա լ ո յ զ ա լ ո ւ ն, ՚ի լ ս մ լ ո յ
զ ա լ ո ր ա յ ս, և ՚ի գ ի շ ե ր ա յ ի ն ժ ա մ ո ւ մ ա լ ո յ յ ա ր
տ ա ք ս, ա ն ո ս ւ ո լ զ ա լ ն ո չ վ ե ա ն է :

Յաւիկ:

- 1 Այսօր տարեմուռ է հաօմայեցոց:
- 2 Երևի համառեղաւթիւնն խոյի:
- 3
- 4 Այսն է ձմեռնային եղանակին:
- 5
- 6 Այսօր ժամ՝ մի կայ, ասեն յոր դառն ջուր
7 քըն քաղցրանան, և ծովք խառնակին.
- 8 Այսօր բարի է սկսանիլ վդոբծո ինչ. և
- 9 ծովք խառնակին:
- 10 Եղանակն և օդն անհաւասորի է:
- 11 Պարզ է և սայտ:
- 12 13 14 Օռվք ալէկոծին:
- 15 Չեռն սկսանի սաստկանալ:
- 16 Հիւսիսային հողմունք սաստկանան:
- 17 18
- 19 Ամրըն արպային է լն օրն կատարի, և ձմե-
20 ռան վերջն: Օռվք շարժին:
- 21 Ակիզըն ճաւուրն է, որ այլաղզիք ինթէպոյն
- 22 իսմինյը ասեն, և արեգակն ՚ի ջրհոսն մտա-
23 24 նէ:
- 25 Այսօր զոր ինչ սերմանէն լաւ բուսանի,
26 և ծովք շարժին երեք օր:
- 27 28 Լուսինն միատեղ ընթիյ լը իւլքերին:
- 29 30 Այսօր ձկունք ՚ի բուռոց յըտքս ելանն
31 Օդն մըլիկախառնի:

Հաօմայեցոց: Հայոց: Տաճակ:

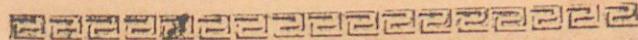
Փետրվար: Մեհեկի: Օքլիքակ:

Կայս ամիս առ Եբրայեցիս ասի՛ Ամառ, առ
Վորիս Վարդ, առ Քաղղէացիս Մէհեկ, առ
Յայն և Մակեղոնացիս՝ Տեպրոս: Եւ յայսմ
ամսեան խառնակ հողմունք հնչեն, ձիւնք՝ անձ-
րեւ առատանան, և անամնոց կերպարանքն
հարկանին, և ջուրն սկսանի բարձրանալ ՚ի
Ճիւղս ծառոց: Կերակուրք սոյն ամսոյ՝ չոր միսք
չոր մրգունք, և զանազան թռչունք. օգտէ ՚ի
կիր առնուլ դիստոր ՚ի վը տնկեցնել հաւեղե
նայ, և մանաւանդ խաշուն՝ հանդերձ կարմիք
տաքտեղիւ, բայց չափաւորանք: Ըստ խրամու-
թշշկաց՝ եթէ տկար և ցաւագար իցէ բնուլին,
պիտոյանայ գործածել դգործունեայ մաճունս,
առ ՚ի լուծանել զցուրտն զցաւ գլխոյ: Եւ
առաւել հակիլ պարմտ է ՚ի ջրով եփեալ. մսունս
քան ՚ի խորովիւալս: Պիտոյ է սակաւ ուտել, դի
արիւն աւելանայ, և հին սրիւնն ՚ի յերակունս
նըբունայ, զգուշանալի է ևս ը երկար անսուազ
մնալոյ, Պ յաճախ բաղանիս գնալոյ. յարիւն հա-
նելոյ, յաղի ուտելոյ, և ՚ի յըրտային տեղիս նըն-
ջելոյ:

Փառական:

- 1 Մինչ յերեք օր անձրև լինի, կամ ամպոտ
- 2 լինի եղանակն. և ըստ ժամփելց զանձրեն ա-
- 3 ռասութիւն ցուցանէ:
- 4 5 Հնչէ նօտոսն. մըրկէ և որոտայ:
- 6 Այսօր սկսանի ջուրն բարձրանալ ՚ի ծառա:
- 7 Այսօր ջերմութիւն արեղական յօդն իջանէ,
- 8 և ծառք սաղարթ անալ սկսանիս:
- 9 Տնօրին է. ծովք երեք օր խառնակն:
- 10 11
- 12 Յօրէս ՚ի վեր ցուրտն սկսանի պակասիլ:
- 13
- 14 Այսօր ջերմութիւն արեղական ՚ի ջուրն իջանէ:
- 15 Արագին դայ. և լինի ցուրտ, և ծովք խառ
- 16 17 18 նակին երեք օր:
- 19 20 Ումանք ասեն թէ՝ արագին սյոօր դայ:
- 21 Արեղակն ՚ի ձուկն մտանէ, և ջերմութիւն
- 22 արեղական ՚ի հողն իջանէ, և մանր թը ըռ-
- 23 չունք և մժեխը ՚ի դուրս դան:
- 24 Յօրէս ՚ի վեր՝ լուռք յայտնի լինին:
- 25
- 26 Աստի մինչ Ե օր ցուրտ լինի, զար ուշաքը
- 27 28 աճէլու ասեն. յն, պառուռ ցուրտ:
- 29 Օքնուռնքն սկսանին դարձ առնել ՚ի սահ-
- մանս մեր:

Հոօժ:

Սարս:

Հոյ:

Տաճ:

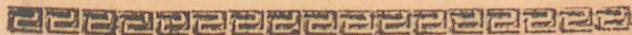
Պուհարբէմ:

- Յորջորջեն դայս ամիս Ներսյեցիք և Ասորիք
Նետան. Քաղդէացիք Ֆանէնք. Յոյնք և Սա-
կեդոնացիք Օտառիւռոս: Յոբում երկիրն արթ-
նանց և պալզամն սկսանինուազիլ ՚ի մարդն:
Հաճամաթ առնելին և գղեկ խմելն առ ՚ի մաք-
րել գլեզին՝ օքս սկսոր է: Բայց ոչ է պար ո-
հանել զարիւն յերակաց և ըմպել ըզզօրել շէր
պէթ առանց հարկաւորուել. պուտէ ևս լուանալն
շինքն ջրով խոտոց: Աերակուրք սայն ամսոյ պար
տին Լիսիլ նուրբ միոք, բարեխառն ըմպելիք,
քազ ցը ուտելիք, և թերախնվ ձուք: Բայց որով
հետև միշտ սպահք քառանըդց հանդիպի մեզ
յայսմիլ ամսոց, պարտիմք հնագանդիլ պատ-
ուիրանաց եկեղեցւց, և ըստ կարողուել հեռի կալ
յանեփ սպարսից, ՚ի սոխից, ՚ի խստորաց և ՚ի սպ-
ղայից, որք վասեն, և վարել անվնաս կերակրօք
պահոց, և ուկաւ ուտելով: Քանզի յայսմ ժա-
մանակի բաղում անզսոմ պատահի մարդկան
աշացաւութիւն, վողացաւութիւն, և խաղնա-
կումն արեան:

Առքի:

1 Յօրէս ՚ի վեր քունն մարդոյ աւելանայ, և
2 մինչեւ ցԵ օր ծառք պատուաստին:
3 Յուրու և ֆրթունայ լինի:
4 Այսօր վերջն է պէրտիւլ աջիւլին, և
5 քարքազն դայ յերկիրն հոռմոց:
6 7 Մըջիմ ՚ի դուլս ելանէ:
8 9 10 Ֆրթունայ և անձրեւ:
11 Վ երջն է ծ աւուր, զոր այլաղգիք նշանաց
12 13 կոշին, որ է գարնանամուտ և լասիխաց:
14 ԱԼ էլուծութիւն երեք օր:
15 16 Այսօր զեռունք ելանեն յերէս հողոյ:
17 18 Սայու է, և սերկելի ծառ անկելն լաւէ:
19 Յօրէս ՚ի վեր նաւք ելանեն ՚ի հանապարհ:
20 Այսօր գարնանամուտ է Հայոց:
21 Այսօր արեգակն ՚ի խոյն մտանէ:
22 Պիւլուիւն խոսիւլ սկսանի:
23 Բ ստ եղանակ աւուրու, լինի մինչ
24 ցելիսուն օր:
25 Այսօր ծովք շարժին, և ծիծեռնին
26 դայ:
27 Յօրէս ՚ի վեր կարելի է դեղ ըստել:
28 Կ արալի շէմս է, և ցուքու լինի մինչ ցե-
29 րեք օր:
30 31 Առուրքս անձրեսային լինին

Համա:

Ապրել:

Հայ:

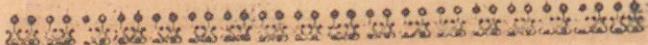
Տաճ:

Ահկի:

Ափէր:

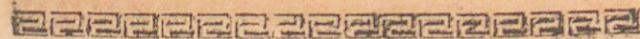
Բ ստ եբրայեցաց Աստ, ըստ Աստրաց Խոր. ը
Քաղգէացւոց Փառամուճին, ըստ Յունաց և Ու-
կեղուացւոց Առեւէմիջիս ասի սոյն ամիս: Յո-
րում՝ մարդ ուրսիս, և զուարձ լինի, զի գար-
նան եղանակն զընուին մարդոց զօրաւոր անձէ
և յառաւուուց զամկաւ ջուր ըմպելի օգուտ է
առեն բժիշկք: Աիրակուրք անոյս այսորիկ են՝
պատիրու միս, և քաղցրեղէնք, նուև գառինք,
դալիսյք, և թթու կիրակուրք: Փակչէլ պարու
է յաղի իրաց, ՚ի բողէն, ՚ի թարայէ, և յամ
տեսակ դառն և կծու խոտոց, զի զի՞նս բե-
րէ: Արիւն հանելին յերկաց, ՚ի կիր առնուեն
զդեղորացս, օծանիին անուշահոտ խողովք և ը
պահանջելոյ զնալին ՚ի բաղանիս, առողջարար է
մարդկային անձին: Ականին հւշել քաղցրու-
շունչ հօգմունքն արևելիան, զեղեցկան զար-
դարին երեսք դաշտաց և ձորոց, և երևին հա-
մայն վայել չուժիւնք ծաղկանց, և ծառք ցու-
ցանեն զորպիւուիս պաղոց իւրեանց:

Ապէլ

- 1 Այսօր կարիքն ցածանայ:
 2 Ֆրթունաց երեք օր:
 3 4 Մառախլապատ Լինի օդն ուժ ուրեք:
 5 Հողմ հարաւային և անձրե:
 6
 7 Այժէ այսօր անձրե Լինի, նշան է առատուն
 8 թէ ուկաւ Լիցի, և եթէ ոչ Լինի անձրե:
 9 10 տարին չոր Լինի:
 11 Սայտ և չնորհաւոր է յոյժ այս երկու օրու
 12 և ամենայն իր և դործ բարեշնորհ
 13 44 45 Լինի:
 14 17 Քրային, քամու, և ֆրթունաց Լինի:
 18 Ուսնք տահն այսօր եմուտ նոյ ՚ի տապանն,
 19 բայց այս ոչ է այնքան հաւասորի:
 20
 21 22 Այսօր արեգակն ՚ի ջուլն մտանէ:
 23 Օր ոք գէորգոց է. զոր այլազգեք Շաբախը
 24 25 տահն և ֆրթունաց մի օր:
 26 Յօրէս ՚ի վեր փշեն արևելեան հոգբք, և
 27 28 նիմատք սկսանին շնչել:
 29 Գարունն ոկասնի գօրանալ:
 30 Կըսն է ալէկոծութեսն, և հողմաց:

Հոօտ:

Հոյ:

Տաճ:

Մայիս:

Մարիսի:

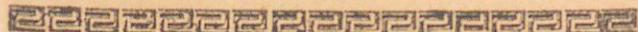
Բէսիլէվլիէլ:

Յերայեցւոց Ավան. Յատորւոց Հաղեստն. ՚ի
 Քաղդէայւոց Փաւհան. ՚ի Յունաց և Մակեդո-
 նացւոց Տէպիս կոչ ի ոյն ամիս: Յորում ջուրը
 մաքրին, քաղցրոշունչ հողմունք փչեն, սավ-
 րայն աւելանայ ՚ի մարդն, և այլ շատ ախտք
 Լինին: Ռատ բժշկաց ոչ է պարս շատ ուտել
 այլ չափաւոր, դի յայսմանէ վէրէմ ընծայի.
 և որ շատ ուտէ, և ՚ի ցերեկն քնին ըղիո Լինի:
 Կերակութք պարտին նուրբք և դիւրամարսք
 Լինիլ, որպիսիք են զլուխք գառանց, և Ճուռք
 բէզէնէ խոտն ևո օգուտ է նախ քան դկերա-
 կուրն: Հեռի Լինիլ պիտոյ է ՚ի սլախըռւ մոէ,
 ՚ի փաչսաց յաղի իրաց, և յոչ քամեցեալ
 մածնից, դի ամենելին սաֆրաց Լինի: Արիւն
 առնուլն, դգեղորայս դործածելն, և չափաւո-
 րապէս ՚ի բաղանիս գնալն օգտակար և առող-
 ջարար է:

Մայթ:

- 1 Այսոր նահս է, ոկիղըն մտլժային, և անձ
- 2 ըւ դալն դադտրի:
- 3 Կռան ծաղկուսքն սկսանին բանիլ:
- 4 Օսպ.ք խունակին. Փրժունայ երեք օր:
- 5
- 6 Յածանալն կիսոյ կարճէն, է նշան հողմակո
- 7 8 9 ծուլժեան չորս, կամ հինգ օր:
- 10 Հնչէ արևմտեան հողմ, և ելքեթի լինի
- 11 12 13 անձրեւ:
- 14 Գարնան հողմ.ք դադարին 'ի հնչելոյ, և
- 15 այս օրս ոտք լինի՝ այսպէս գնայ մինչեւ երե-
- 16 սուն օր:
- 17
- 18 Անձրեային քամիք հնչեն:
- 19 20
- 21 22 23 Աըեղակն յերկաւորն մտանէ:
- 24 Յայս օրէս 'ի վեր սկսանին ելանել 'ի
- 25 26 հովանոցն, որ է էացոն:
- 27 Ակսանի ջերմութիւնն յաւելանալ:
- 28 29
- 30 Ալէկոնութիւն, և է ժամանակ բրելոյ
- 31 զայդիս:

Հայոց:

Հայ:

Տաճ:

Յունիս:

Վարդաց

Բէպելախըլը:

Առ երբայ: Յատմառաղ: Յասորիս՝ թաշտառաղ: 'ի քաղցէ: Փայշն'ը: 'ի յոյն և 'ի մակեդ, Փօ-
հու կոչի այս ամիսս: Յարում արիւնն մարդոյ
եջանէ, և սաֆրայն զօրանայ, և որովայնի ցաւս
ընծայէ, և մերթ ևս տենդ: Ուստի 'ի վաղոր-
դայն ջութ ըմալեն օգուտ է՝ առ 'է յուանալ, և
մաքրել զնոյն սաֆրայն. Աերակուրք սոյն ամ-
սոյս պիտոյ է լինիլ միս ուլից, և հաւուց, և
թարմագոյն ձուք, որք ունին զցուրտ բնութիւն օգ-
տակար է դդում, և վարունդ առածելին լը սո-
սա. յու ինու, և զինին ևս ջրախառն լինիլ պի-
տոյ է: Պա՛րտ է զգուշանալ յայնց ուտելեաց.
որք են բնութ ջերմայինք. և ո՛չ պիտոյ երբէք
հոտոտալ զմուշկ և զափրամն, այլ զ.բարեխառն
բնութիւնոց ծաղկունս: Եւ մի՛ ախորժեսցիս
դատարկ մնալ յայսմիկ ամսոջ, այլ աշխատեա-
լը կարեացդ. և եթէ հետիսոտ քայլես յաճախ,
օգտակարութիւն գտանես:

ՅԱՅՆԻՒ :

1 Յօրէս՝ ի վեր՝ հնչեն հիւսիւային հողմք:

2

3 4 Երևի համաստեղութիւնն կուսին:

5 6 Շնէ հարաւային հողմ:

7 8 Օովլք շարժին և ֆրթունայ երեք օր.

9 10 11 Այնտիս գնաց տոնեն:

12 13 Տաքութիւնն տռատանալ սկսանի:

14 15 Այսօր զինչ գործ և սկսանին բորի է:

16 Կաև նիլ գետն աւելանայ, և այլ ջուրք

17 պակասին:

18 19 20 Այսօր ամառնամուտ է այսոյ:

21 Այսօր արեգակն ՚ի խեցքետին մոտանէ:

22 Այսօր սկիզբն տռնու փշել սամելին.

23 Փրթունայ երեք օր:

24 Յիսուն աւուր տաքութ ոկիզբն է:

25 Այսօր ննեալ է Աղեքտանդը յակեդոնա-

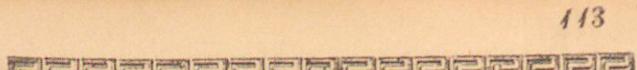
26 ցին, և ֆրթունայ է:

27 28 Շուն կոչեցեալ համաստեղութին եքել:

29 Այսօր յոյժ լաւ է առ ինչ թէ հանասլահ

30 գնալ, թէ վաճառ առնել, և այլ ինչ այս-

պիսիք:

ՀԱՅՈՒ : ՀԱՅՈՒ : ՏԱՅԱՎԵԼՔՎԵԼ :

Եբրայեցիք Առահօն, Ասորիք Աւ. Քաղղէա-
ցիք Եբիբի, Յոյնք և Մակեդոնացիք Տեռ ա-
սեն զայս ամիս: Յորում ջերմութին զօրանայ.
Էռւք, մոծակք և մորելոք բազմանան: Կերա-
կուրք ամսոյս այսորիկ պարտի ուղ անցելնն՝ դեւ-
րամարսելի և թեթև լինիլ. և պարարտք միսք
ուլից և հաւուց, և թարմ խոտեղէնք, և սառն
օշարակք, շռոփիք և շերպէթք: Օգուշանալ
պիտոյ է ՚ի ջերմ և ՚ի չոր կերակրոյ, ՚ի պահա-
րելինայ, որք ջերմայինք են բնուը. և ՚ի խակ
մրգայ, յո՞չ քամեցիլ մաջնից նաև յանսուաղ
մնալոյ, ՚ի յաջախ բաղնիս գնալոյ, յարիւն
հանելոյ, և ՚ի կեր արկելոյ զգեղորայս՝ առանց
հարկաւորութ: Քանզի ՚ի մէջ ամսոյս այսորիկ՝
բնութիւնն մարդոյ թուլանայ. վայ պատրաս-
տիլ պիտոյ է յայսիսեաց զի մի՛ վասիցի:

Յաւլիս:

- 1 Հերեկցին երևի համաստեղութիւնն կուռ
2 սին, որ է տուն լուսաբերին:
3 4 Թերմ լինի զի իշխե արևմտեան հողմն:
5 Այսօր զօհքեռմանի աստղն Տնանի, ֆրթուռ
6 7 8 նայ օր մի:
9 Այսօր նոյ ՚ի տատանէն ել առեն ոմանք:
10 11 Ֆրթունայ երեք օր:
12 Յայսմ օրէս խազողն խայտ լինի:
13 14
15 Միջ ֆրթունայ է և ժովք խառնակին:
16 17
18 19 Անկայուն եդանակք և հողմք:
20 Յայսմ օրէս ժամանակ է փայտ կտրելոյք
21 Այսօր արեգակն ՚ի կոյմն մտանէ:
22 Այսօր զույնուղ աստղն սկսանի իշխել
23 և ֆրթունայ երեք օր:
24 Այսօր ձմեռնային ցան ցանեն՝ լուռ է
25
26 Խառնակ հողմանք հնչին:
27
28 Ոմանք տոկն գլուխեռուղ աստղն այսօր
29 Տնանիլ. ֆրթունայ երեք օր:
30 31

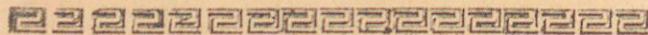
Հաօմ: Հայ: Տաճ:

Օպոսում: Կաւասարիկ: Շհմաղելախըր:

Օայս ամսիս Եբրայեցիք Խըռւ Սոորեք Ի-
լուս Քաղդէացիք Աշումսի. Յայնք և Մակե-
դոնացիք կրակրէսս տոհն: Յայսմ ամսոյ յոյժ
աւելի ջերմ հողմունք և ուրեք ուրեք սամեհ-
լեք շնչին. և մարդկային կազմուածքն յոյժ
թուրանան. և գրեթէ յամ զիշեր հիւսիսա-
յին հողմք հնչին. վոյ ոչէ պարս մերկննչել:
և զծիս առանց չուլի թողուլի բացօթեայ տեղ-
ւոջ: Կերակուրք թթուռ ասլրներ. դրմի զալե-
այք. ուլի միաք և ջուռք. և սառն քնուրի ունօղ-
կերակուրք, միրգք և ջրաւէտ զինիք: Հեռի
կալ պիտոյ է՝ ՚ի կտրամբոյ. ՚ի լահանայէ. ՚ի
լուծական դեղոց, յարիւն հանելոյ. ՚ի ծոմ կե-
նալոյ. ՚ի ջերմ մերձննալոյ. ՚ի շատ աշխատելոյ.
յանջուր պինի ըմպելոյ. և ՚ի չքամած մածուն
ուստելոյ. զի վնաս քերէ:

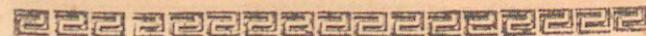
- Օդուստու:
- 1 Այսօր նեղոս զետն եղիպտոսի աւելանայ.
 - 2 3 և այլ ջուրք ցածանան:
 - 4 Այսօր սամեհելին վերջն է, և յայտը յօ-
 - 5 րէսս՝ ոչ շնչէ հողմ հիւսիսային:
 - 6 7 Ծոռլք խառնակին և է փրթունայ:
 - 8 Այսօր գտաւ ասեն եբրայեցոց զի՞ն:
 - 9
 - 10 Այսօր արտղին, թթ լէյլէկն՝ գնայ յայլ
 - 11 12 երկիր՝ ի խշլա անել:
 - 13 Համատեղութիք նապաստակին, և դլին
 - 14 ձկան երևին, ծոռլք խառնակին:
 - 15 Այսօր զօհալ աստղն ծնանի՝ ի մաքքայն
 - 16 ՚ի հարաւ:
 - 17 18 Ակլբնաւորի աշունն հետևաբար:
 - 19 Յայսոփիկ աւուրս լինին վնասակար ջերմու
 - 20 թիւնք. բայց յետոյ խաղողին:
 - 21 22 Այսօր արեգակն մտանէ ՚ի կոյսն:
 - 23 Օձ աստղն երկեր ընդ շամփուրին:
 - 24
 - 25 26 Այսօր խաղողն՝ կատարել հասունակի:
 - 27 Այսօր զլսոյն ՚ի մաքիաց զատեն.
 - 28 Փրթունայ երեք օր:
 - 29 Տարերք խառնակին ՚ի մարդն, և լինի
 - 30 բաղզւմ փորձութիւնք:
 - 31 Յայսմ օրէս՝ հրաման գոյ դեղ ըմպելոց:

Հաօ:	Հայ:	Տաճ:
Սեպտեմբեր:	Հոռի:	Ըէչէպ:
Ե բրայիցերէն թշշէ Ասորերէն թշշէ ա- քաղդերէն թհհաւ. Յունալէն և Մակեդոնա- ցերէն Ինչուպէսէմէն անունի այս ամիս: Եւ ՚ի մէջ սոյն ամսոյն՝ ջերմութին բարեխունի, և սէրն զօրանայ, գոյն ժարդոյ աւերի. ՚ի տե- ղիս տեղիս լինին հիւանդուլիք, և վայծեղա- ցաւուի երեւի: Ուստի արիւն առնելն, դեղ ըմ- պելն՝ թէ պիտոյ իսկ, և սնուշեղէն ուտելն, և քաղցրահամ հիւթօք օծանիլն՝ օգուտ է ա- մեն բժիշկք: Կերակուրք սամոյս, շիշնի միս, և մուհուստիլ ուտել իք՝ չափաւորան պահարե- ցեալք. ՚ի ջրեղերո, և ՚ի զբոնատեղի խնոտին օգուտ է: Ոչ է պիտոյ ևս ձգուիլ ՚ի միս այ- ծեաց, նապաստակաց և սազից, և ոչ ևս արա- գել ՚ի բաղանիս. զի վնաս բերէ: Այս ամիս նմանի մարտ ամսոյ:		

Աւուլէնէն :

- 1 Այսօր նահս է ասեն աստղաբաշխք,
- 2 պատրաստ մնալ պիտո՞յ է:
- 3 Հարաւային բէրէնիչ աստղն երևի. որոտայ
- 4 և անձրեն:
- 5 Յայսմ օրէս՝ արիւն առնելին պատեհ, և
- 6 շնորհաւոր է:
- 7 Օ՞վը խառնակին, և այծ կոչեցել աստղն
- 8 9 երևի:
- 10 Ֆրթունայ, և վրդովումն ծովու տամն օր:
- 11
- 12 Այսօր նեղոս գետն՝ յիւր տեղին իջանէ:
- 13
- 14 15 Բայոք և ծառք դադարին յաճելոյ:
- 16 Այսօր շատ հայել յամսն առաջուժի է:
- 17
- 18 Այսօր աշնանամուտ է հայոց:
- 19 Օառոց ջուրն՝ ի վայր դառնայ, և տերեն
- 20 սկսանի՝ ի վայր դալ:
- 21 Այսօր արեկակն՝ ի կշիռն մտանէ, և հաստ
- 22 րակի օրն ընդ զիշերոյ:
- 23 24 Ֆրթունայ է երեք օր հետեւաբար:
- 25 26 Հրէայք յոյժ մեծարեն զայս օրս:
- 27 Առեմտեան հողմն հնչէ. երևի նշան անձ
- 28 29 ըւոյ:
- 30 Հողմակոժութիւն, զի այծիկն տեսանի:

Հայութ:

Հայ:

Տաճ:

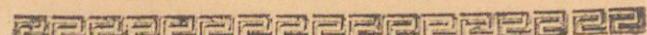
Հոկտեմբեք

Սահի

Շապան

Եթրայեցիք Մարտէն. Ասորիք Թաշրին է. Քաղիկացիք Փառօքի. Յոյնք և Մակեդոնացիք Տէսա անուանեն զայս ամիս: Ուստի պարտիս զիտել, զի յայսմ ամսոյ խառնի խուռն հողմունք շնչեն, և արեւելեան հողմն զօրանայ, և ախտակրուիք խրոխտանան՝ ի մարդկային մարմնի: Կերակուրք այս ամսոյ՝ պարտին լինել խորովուք հորթեմսից, և խաշմունք հաւելինացմուհտատիլ ըմպելիք և ուտելիք. Քաղցը և թթու նուռք և խնձորք: Արիւն և հաճամաթառնեն, և զկակուլ դեղորայ ՚ի կիր առնուլն լաւ է: Պատրաստիլ պանրտ է յանսուաղմաւոյ, ՚ի վր կերակրոյն խառնակ միրդս ուտելոյ, ՚ի բաղանիսն շատ նստելոյ, զի վնասակար է: Ասեն կոս ոմանք, թէ յայս ամսոյ տասնեհինգին կին՝ կտրած փայտն անագանգիտի:

Հ ո վ ա լ ի ւ մ է թ :

- 1 Այսօր աքեւելեան հողմն հնչէ, և նահա է:
- 2
- 3 Այսօր սողունք ՚ի ներքոյ գետնի մտանեն:
- 4
- 5 Պասկ համաստեղութիւնն երեխ:
- 6
- 7 Այծեամբ կոչեցեալ համատոեղութիւն երեխ,
- 8 9 և ծովք շարժին, մի օք:
- 10 Օուլք ալեկոծին, և նահս է:
- 11 12
- 13 Պատրաստիլ սրորոնէ ՚ի ծուլէ:
- 14 Խղանակն այսուշետե ցրտանալ սկսանի:
- 15 Այսօր կտրած փայտն ո՛չ փուլթով փտխ
- 16
- 17 Հողմային, և անձրևային ժամանակ է:
- 18 19 20
- 21 Արեգակն ՚ի կարիքն մտոնէ:
- 22 Այսօր եղիալտայիթք սերժանեն:
- 23 24
- 25 Պ տալմի օրն է, տօն դեմքտրեայ վկային:
- 26 Յայտ օրէս՝ խոյք ՚ի մաքիս թողանին:
- 27 Այսօր ծիծեռունք ՚ի խշայն երթան:
- 28 29
- 30 Այսօր ամ թռչունք ՚ի բոյն սկսանին մը
- 31 նալ, և սողունք ՚ի ներքոյ երկրի:

Հ ո վ ա լ ի ւ մ է թ :

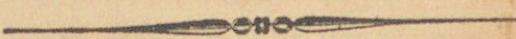
Կ ո յ ի մ ը ե ր :

Հ ո յ :

Տ ո մ :

Ո է մ է զ ա ն :

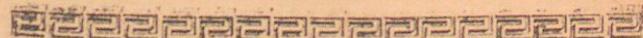
Բ ոտ եքրայեցւոց Քոռով. ըստ Ասորւոց Քհօնի
։ ըստ Քաղղէացւոց Ամէհով. ըստ Յունաց և
Մակեդոնացւոց Անէլուս կոչի սպն ամիսս: ՚Ի
մէջ որոյ սկսանի ցուլսն, ոյժն մարսելութե
աւելիսաց: Կերակուրք այս ամսայս են պարարտ
միսք ձկունք ըստ Ժամանակին, և հէլվայք
մեղքաթորմք, և յառաւօտուց ստկաւ մի տաք
ջուր ըմպելն օգուտ է առողջութ, զի փարա
տութիւն է բազում ցաւոց, և հիւանդուեց: Պատ
րաստ կեալ պիտոյ է՝ զիշելն ՚ի պաղ ջուր ըմ
պելոյ, ՚ի յահախ բաղանիս գնալոյ, ՚ի դեղ ըմ
պելոյ, յարիւն առնլոյ: սակայն օգուտ է կեր
առնուլ զմառաւնս ինչ բժշկականս, եբբ ըզ
դել նախապահողական:

Վայելին:

- 1 Ակնդըն է հարաւային հողմոց շնչելոց. ծավաք
- 2 խառնակին, և նահս է:
- 3 Այսուհետեւ ոկտանի անձրևել, և աստի ՚ի
- 4 մեր՝ ծովու ջանապարհ ո՛չ լինի:
- 5 Այս ուսանք փորձիւ, թէ ըստ հայոց նոյնու
- 6 բերի ու և ըստ ֆռանկաց Ա ուղ լինի, նոյնա
- 7 պէս գնայ ձմեռն:
- 8 Ծովաք խառնակին երկու օր:
- 9 Անձրեւք, և ջուրաք բազմանան. Քրթունայ
- 10 11 12 երեք օր:
- 13 14 Իւլքերն, տուրուլմիշ լինին:
- 15 Ծովաք գրգովին, և շարժին:
- 16 Հիւխային հողմ՝ հնչել սկսանի:
- 17 Քրթունայ մի օր:
- 18 Ումանք ասեն՝ ուկուլքէրն այսօր անք
- 19 20 Այսօր սարդք, և ջանճք ջարդին:
- 21 Արեգակն յաղեղնաւորն մտանէ:
- 22 Յայսմ օրէս՝ ՚ի զիշերի սառն ջուր ըմպե
- 23 Լըն շատ վնաս տանէ:
- 24 Այսօր ծառոց տերեւք՝ ամէնն ՚ի վայր
- 25 գան:
- 26 Սառն հողմունք հնչեն, ալէկոծուլի, և անձ
- 27 28 ըս գայ:
- 29 Ջամանակ է զձմենային սերմունս սերման
- 30 նելոյ:

Համազ:

Համայ:

Տամաճ:

Դեկտեմբերի:

Քաղաք:

Եկեղակալ

Օսոյն ամիսն Խըրայեցիք անուանին Տէ՛բէ՛լ
Սորիք Քօնն Է. Քաղդէացիք Քօնն. Յայնք
և Ամկեդոնացիք Աքրէնէս. և Ըմենացիք
Տօստիքն: Յորում ոկտանի ցրտութին սաստէ
կանալ, և հէրարէթն խողազի յանձն մարդոյ,
և պուլղամն բազմանայ: Կուղլոյ, զիւքեամը և
այլ պալղամային ցաւք յայտնի ՚ի մարդն անսպա-
կառ, և մանսունդը հազն: Կիրտկուրք ամսոցն
այսորիկ են հերիխայք, փաշայք, խորովուք և զա-
լեայք չողգամից և քաղաքից. նաև հաւք և իսլի
կըք և զլուիք ոչ խարօց: Պատրաստ կեալ պի-
տոյ է յայնյ կիրակլոց, որք ունին սառն ընուլի:
և ՚ի յաճախ բազմանիս գնալոյ, յարիւն հանե-
լոյ, ՚ի գեղ խմելոյ, ՚ի սառն ըլոյ, և ՚ի մրսե-
լոյ:

A decorative horizontal border element consisting of a repeating pattern of small, stylized floral or geometric motifs, possibly made of gold or a similar metallic material.

卷之三

- 1 2 Անպային և պղտոր լինի աւուրքս:
3 Արդք և Ճանձք ջարդին:
4 5 Վճռ փրթ ռւնաց լինի:
6 Աղեղնաւորն խոնարհի, և 'ի կէս կարճին
7 8 երևի:
9 10 11 Կահս է ասեն այսօր ֆրթունայ 5 օր:
12 Ակիզըն է խ տւուր, զօր ալաբացիր՝ ուսպա
13 14 15 իյն ասեն. և տաճիկք՝ վշիհուն:
16 Այսօր քաղցր ռւտելն՝ լաւ է ասեն. և զը-
17 լուս ածիլիլ՝ վատ:
18 Զեռնամուտ է Հայոց:
19 Հինգ օր ֆրթունայ հետեաբար:
20 Ակիզըն առնու ձիւն գտուց:
21 Այսօր արհգակն յայծեղջուրն մտանէ:
22 Յայսմ' օրէս՝ չերմուժին 'ի ներքոյ երկրի
23 24 անցանէ:
25 Ֆրթունայ լինի եօթն օր:
26 Յուրան սատուկանայ:
27 Վանրագոյն մժեխքն սատակին:
28 Վէլքաղնո, էլք այս Շերգործումիւնք ո՛չ պա-
29 սուհելին՝ ի գուտուի ինք, ո՛չ պարզեն հուտին:
30 Նէ հարէ պատահիւ այլուր յան ո՛չ գառնին պա-
31

የመተዳደሪያ በመሆኑን የሚከተሉት ስራውን እንዲያስፈልግ ነው፡፡

		Ճամ.	ՀԱՅԻՆ.
1	Լուսաւորէ	0 57.	յետոյ ո՛չ
2	Լուսաւորէ	1 55.	յետոյ ո՛չ
3	Լուսաւորէ	2 53.	յետոյ ո՛չ
4	Լուսաւորէ	3 52.	յետոյ ո՛չ
5	Լուսաւորէ	4 50.	յետոյ ո՛չ
6	Լուսաւորէ	5 48.	յետոյ ո՛չ
7	Լուսաւորէ	6 45.	յետոյ ո՛չ
8	Լուսաւորէ	7 43.	յետոյ ո՛չ
9	Լուսաւորէ	8 40.	յետոյ ո՛չ
10	Լուսաւորէ	9 38.	յետոյ ո՛չ
11	Լուսաւորէ	10' 36.	յետոյ ո՛չ
12	Լուսաւորէ	11 33.	յետոյ ո՛չ
13	Լուսաւորէ	12 31.	յետոյ ո՛չ
14	Լուսաւորէ	13 26.	յետոյ ո՛չ
15	Լուսաւորէ	14 24.	յետոյ ո՛չ
16	խաւար	0 57.	Յետոյ լուսաւորէ
17	խաւար	1 55.	յետոյ լուսաւորէ
18	խաւար	2 52.	յետոյ լուսաւորէ
19	խաւար	3 50.	յետոյ լուսաւորէ
20	խաւար	4 48.	յետոյ լուսաւորէ
21	խաւար	5 45.	յետոյ լուսաւորէ
22	խաւար	6 43.	յետոյ լուսաւորէ
23	խաւար	7 40.	յետոյ լուսաւորէ
24	խաւար	8 38.	յետոյ լուսաւորէ
25	խաւար	9 36.	յետոյ լուսաւորէ
26	խաւար	10 34.	յետոյ լուսաւորէ
27	խաւար	11 31.	յետոյ լուսաւորէ
28	խաւար	12 28.	յետոյ լուսաւորէ
29	խաւար	13 26.	յետոյ լուսաւորէ
30	խաւար	14 24.	յետոյ լուսաւորէ

የኢትዮጵያውያንድ ቤትና የፌዴራል ምክንያት ስምምነት

թէ ոք յանկայ վերահսուռ լինիւ, թէ
յորում կիտի լուսինն ծնունդ առնու:
Լից զըմպանակ մի արծաթեայ ծովու ջրով, և
արկ ՚ի ջուրն ձիթենեաց մոխիր. յորժոմ լու-
սինն նորի՝ խառնեալ գալարի մոխիրն և պղղ-
տորի ջուրն: Պտուշառ սորին է զի լուսինն իշ-
խէ ՚ի վը արծաթոյ, ձիթենեաց, ծովու և այլ
ամ ջրոց, և ջրային իրաց: Աթէ եղջիւր լուս-
նոյն յարեւելո հայի՝ է նոր լուսինն, իսկ եթէ
յարեւմուս հայի՝ է հին:

¶ սց թէ կամիցիս գիտել՝ լուսինն յորում
կենդանակերպի է, կա՛լ զքանիս լուսնոյն յո-
րում ամի, կամ ամսի և իցես, մուտ ՚ի յառա-
ջեկայ աղիւս մկս. և գտցես անսխալ: Խսկ՝ զօր
ծննդեան յուսնոյն մի՛ համարեք, այլ՝ յերկ-
ըորդ օրէն լժուեա:

卷之三

Յամի Տեառն 1797 նոյեմբերի 2, է լուսնի
24, բայց դու կալ 25, և մուտ ՚ի խորանսն աղ
իւսակիդ, և գացես լուսինն ՚ի կըս կենդանա-
կերպին;

ՏԱՐԾՈՒՅԹ	ՅԱՆԴ	ՀԱՅԱՀ	ՏԱՐԾՈՒՅԹ	ՄԱՐ-	ՏԱՐԾՈՒՅԹ	ՅԱՆ-
1	ՀԱՅ	ՀԱՅ	առ	է՛ւե	սկ	ներկ
2	ՀԱՅ	ՀԱՅ	իսոյ	ցուլ	երկ	խեց
3	ՀԱՅ	ՀԱՅ	ցուլ	երկ	երկ	խեց
4	ՀԱՅ	ՀԱՅ	ցուլ	երկ	խեց	առ
5	ՀԱՅ	ՀԱՅ	ցուլ	երկ	խեց	առ
6	իսոյ	ցուլ	երկ	խեց	առ	կոյս
7	իսոյ	ցուլ	երկ	խեց	առ	կոյս
8	ցուլ	երկ	խեց	առ	կոյս	կշե
9	ցուլ	երկ	խեց	առ	կոյս	կշե
10	ցուլ	երկ	խեց	առ	կոյս	կշե
11	երկ	խեց	առ	կոյս	կշե	կար
12	երկ	խեց	առ	կոյս	կշե	կար
13	խեց	առ	կոյս	կշե	կար	աղե
14	խեց	առ	կոյս	կշե	կար	աղե
15	խեց	առ	կոյս	կշե	կար	աղե
16	առ	կոյս	կշե	կար	աղե	այծ
17	առ	կոյս	կշե	կար	աղե	այծ
18	կոյս	կշե	կար	աղե	այծ	ըլհ
19	կոյս	կշե	կար	աղե	այծ	ըլհ
20	կոյս	կշե	կար	աղե	այծ	ըլհ
21	կշե	կար	աղե	այծ	ըլհ	ձռւ
22	կշե	կար	աղե	այծ	ըլհ	իսոյ
23	կար	աղե	այծ	ըլհ	ըլհ	ձռւ
24	կար	աղե	այծ	ըլհ	ըլհ	իսոյ
25	կար	աղե	այծ	ըլհ	ըլհ	ձռւ
26	աղե	այծ	ըլհ	ձռւ	իսոյ	ցուլ
27	աղե	այծ	ըլհ	ձռւ	իսոյ	ցուլ
28	այծ	ըլհ	ձռւ	իսոյ	ցուլ	երկ
29	այծ	ըլհ	ձռւ	իսոյ	ցուլ	երկ
30	այծ	ըլհ	ձռւ	իսոյ	ցուլ	երկ

ՀԱՅՈՒԹ	ՅԻ-ԼԵ	ՕՎԻԹԻՆ	ԱՌԵՒ	ՀԱՅ-	ԴՐԵ	ՔԵՒ-
1	առ	կըսո	կշե	կոր	ազի	այծ
2	առ	կըսո	կշե	կար	ալե	այծ
3	կըսո	կշե	կոր	ազե	այծ	չըհ
4	կըսո	կշե	կար	ազե	այծ	չըհ
5	կըսո	կշե	կար	ազե	այծ	չըհ
6	կշե	կար	ազե	այծ	չըհ	չու
7	կշե	կար	ազե	այծ	չըհ	չու
8	կար	ազե	այծ	չըհ	ձու	խոյ
9	կար	ազե	այծ	չըհ	ձու	այ
10	կար	ազե	այծ	չըհ	ձու	խոյ
11	ազե	այծ	չըհ	ձու	խոյ	ցուլ
12	ազե	այծ	չըհ	ձու	խոյ	ցուլ
13	այծ	չըհ	ձու	խոյ	ցուլ	որի
14	այծ	չըհ	ձու	խոյ	ցուլ	որի
15	այծ	չըհ	ձու	խոյ	ցուլ	երկ
16	չըհ	ձու	խոյ	ցուլ	երկ	խեց
17	չըհ	ձու	խոյ	ցուլ	երկ	խեց
18	ձու	խոյ	ցուլ	երկ	խեց	առ
19	ձու	խոյ	ցուլ	երկ	խեց	առ
20	ձու	խոյ	ցուլ	երկ	խեց	առ
21	խոյ	ցուլ	երկ	խեց	առ	կըսո
22	խոյ	ցուլ	երկ	խեց	առ	կըսո
23	ցուլ	երկ	խեց	առ	կըսո	կշե
24	ցուլ	երկ	խեց	առ	կըսո	կշե
25	ցուլ	երկ	խեց	առ	կըսո	կշե
26	երկ	խեց	առ	կըսո	կշե	կար
27	երկ	խեց	առ	կըսո	կշե	կար
28	խեց	առ	կըսո	կշե	կար	ազե
29	խեց	առ	կըսո	կշե	կար	ազե
30	խեց	առ	կըսո	կշե	կար	ազե

Պատշաճութեան պարագաներուն ըստային մէջ աղոթքը
ինչ Ճիշտը, ունակ լուսուն է կամ պարզ ցուցուն:

¶ 1. ուսնոյ յառաջին աւուր ծնեալն լինե
կարձակիաց: Հիւանդայեալն երկրայի
յառուրո 14, 21 և 23. յետոյ առողջանայ: Օ ե-
րակ թողույն դեղնահարմէ:

Ճ^{2*} Աւուր ծննդալին՝ Լինի երկայնակեաց. հե-
տանդացեալն՝ մինչ ց՛Հ օրն երկմիտ, յե-
տոյ բաւանայ. զարիւն յուղելն՝ բերէ և
պատճառէ զսենդ:

J3^o Աւուր ծնեալին՝ լինի կարձակեաց. հիւան
դայեալին՝ տաղնապի, իսկ յետոյ առազ-
ջնադ, դարին թաղաւըն մնաս է:

24 օր տաղնապի, ասդա լաւանայ. արիւն
յուղեցին միջակ:

¶ 5. Οὐκέτι γένεται μέσανθή, τε ζευκάνητων
ερήμων αγένετος, απόλυτη παντού στην θάλασσαν
ηπιεῖν φρουρούσαντας:

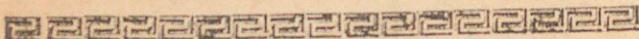
Հ7* Օնեալն երկայնակիրադ, հիւանդացեալն

- Երկմտի, արիւնն վնաս է:
- ՚8 Օնեալն յերիդաստրդութ մեռմնի, հիւնդայեալն դկնի 14 աւուրց մեռմնի, արիւնն վնաս է:
- ՚9 Օնեալն թուլօմտրմին, հիւնդայեալն տագնապի և բաւանայ, արիւնն քոռոսի զմարմինն:
- ՚10 Օնեալն երկայնսակեաց, հիւնդայեալն մահտովիթ արիւնն բերէ ղդեզնացաւովի:
- ՚11 Օնեալն վտանդտուր, հիւնդացեալն յերիս աւուրց յայտնեոյի, արիւնն վնաս է:
- ՚12 Օնեալն միջուկակեաց, հիւնդացելոյն ըդկնի 13 աւուրց առիթ մահու, արիւնն յոյժ շահաւշու:
- ՚13 Օնեալն կեցցէ, հիւնդայեալն ՚ի 48 երդդ աւուրց վտանդի, արիւնն վնաս է:
- ՚14 Կյանեալն տկար, հիւնդայեալն 45 օր ՚ի մէջ վտանդի, յետոյ ուրարդի, արիւնն բերէ դիւնդութիւնն:
- ՚15 Օնեալն երկայնսակեաց, հիւնդացելոյն դկնի չորից աւուրց առիթ մահու, արիւնն շահաւշու:
- ՚16 Օնեալն առոյդ, հիւնդայեալն յետ 28 աւուրց առողջանայ, արիւնն վնասէ:
- ՚17 Օնեալն առոյդ, հիւնդայեալն յետ աւուրց առողջոնայ, արիւնն բերէ ըդշնաս:

- ՚18 Օնեալն երկբայ, հիւնդացեալն դկնի 3 աւուրց առողջանայ, թուլութիւն զարիւն շահաւշեր:
- ՚19 Օնեալն անոյժ, հիւնդացեալն դկնի 3 աւուրց առողջանայ, արիւնն բերէ ըդշնապելիւն:
- ՚20 Օնեալն յաղթունդոմ, հիւնդացելոյն դկնի 7 աւուրց առիթ մահու, արիւնն վնաս է:
- ՚21 Օնեալն երկբայական, հիւնդացեալն ՚ի տանիերդ աւուրց հետեւեալ ամսոյն առողջանայ, արիւնն շահաւշեր:
- ՚22 Օնեալն միջակակեաց, հիւնդացելոյն յառաջնութ աւուրց հետեւեալ ամսոյն թուրն զարիւն շահաւշեր է:
- ՚23 Օնեալն տկար, հիւնդացելոյն դկնի 42 աւուրց առիթ մահու, արիւնն շահ:
- ՚24 Օնեալն երկբայական, հիւնդացեալն առողջանայ, թողուլն զարիւն է շոհ:
- ՚25 Օնեալն թուլամմարմին, հիւնդացեալն յետ ութիւն աւուրց հետեւեալ ամսոյն պար դիւ, թողուլ զարիւնն շահ:
- ՚26 Օնեալն և հիւնդացեալն վտանգաւոր, թողուլ զարիւնն շահ է:
- ՚27 Օնեալն միջակակեաց, հիւնդացելոյն դկնի 10 աւուրց առիթ մահու, արիւնն վնասական:

՚ի 28 Օ՞նեալն միջակակետաց. Հիւսնդացեալն
յառաջնում աւուր հետեւեալ ամսոյն պար
զի. Պարիւն յուզելն, կամ զերակ

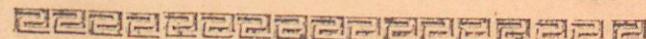
՚ի 29 Օ՞նեալն լինի վատացժ. Հիւսնդացեալն
՚30 փոանգաւոր. թողուլն զարիւն վնաս:

Գրուշակունի նառաբնանէ տոտէպայ:

Աքրեպական խուարումն պատճառէ զծանը
յրուութիւն, իոկ լուսնոյն՝ զըորութիւն: ՚Ի յա
ճախել այսոյիկ խաւարմանյն՝ հարկիւ հետեւի
տոերջութիւն յասպագայ աւա: թէ իշխօղ
աստովն խաւարման՝ իցէ երևակն՝ հետեւին երկար
տկորուիք, աքսորանք, պախասուի կինքամեայ,
չէիլք չոլեքօրեայ տենդք, մահ ձեանց, հեղեղ
դետորէիլ, ասդականուի պտղոյ, ժանկահարուի
և սոյնալիոի վնասք: Բայս այսմ գուշակեամ և
զայլ իշխօղ աստեղայ: Վեաւ և կապտաշող
զայն խաւարացիւյն զարարու երևակին ունի.
ոսկիսակապոյնն՝ լուսնթաղին, և կարմրաշաղն՝
հրատին. դեղնադպյնն լուսաթերին. իոկ զայն
զդոյն վայլածուին:

Խաւարումն աստեղաց ՚ի հոգմային կինքամա
կերպս բերէ զստերջուի և զցամաքուի. ՚ի Ծրա
յին՝ խոնաւութիւ և զմահ. յօդայինս՝ պհազմն,
զփեռէկտումն և զժանտ. ՚ի հրայինս՝ զհրդեհու-
թիւն, զտար, զմահ և զպատերազմ:

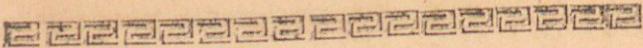
Գրուշակունի զէնիսուոր առուշոյոց:

ՀՀ կ. Հասաւոր ստանդաձեքն և տտաւորքն նախ
պատճառեն զժանտամահ. զի ապակա-
նեն և դ բեր և զպառուղ հողայն. ուստի սով-
ժանտամահ:

Պատճառեն ևս զաղմուկ՝ զարստամբուլի և
զկաիւ. քանդ ի ունին զարարս կռուսուէր հրա-
տին, երկադէմ վայլածուին և մարդասեաց
երեակին: Պատճառեն ևս մահ իշխանաց և մե-
ծամեծաց քանդ ի դիւլեաւ սահին զրգամար-
մինք և վասիկասունք յապականեալ օդոյն:

Պատճառեն ևս դիեզափոխուի օրինաց՝ կար-
գագրուեց և իշխանուեց, զի յետ պատերազ
մաց՝ փոփօխին իշխանք և թագաւորք, յաղ-
թողք ունիցին զտեղի յաղթելոյն, վոփոխես-
ցին զօրէնս և զիրաւունս, երբեմն և զկրօնս:

Գառշաբան է և վերայ հողմոց և անչընդաց

ԹՎապատճեց Աստծ է. Ուզդոց ձմեռն առանց
հողմոց, ու պատերազմ առանց կանանց:

Հոգի ուր կամի շնչէ, և զձայն նորա լոհս,
այլ ու դիտես, ուստի գայ՝ կամ՝ յո՛ երթաց:
(Պատճեց Աստծածոցին. Յշհան. Յ. 8),

Հիւսիսացին հողմի է ցուրտ և չոր. պարզէ,
առողջարար և պաշտպան եղանակեաց: Տաց
վեստարար ծաղկանց, նորասունկ որթոց և բա
տաղ տնկոց, սակա սաստիլ ցըտութեանն:

Հարաւային՝ ջերմ և խոնաւ, տօժտահար,
ժանոտաքեր լուսազօտ, վշտագին, վեհերու, կամ
դանողաղ, պտտառ վիժեալ տեսդի, կողայա
ռութեան՝ և ուռուցման թռքի:

Արեւմտեանն առմուկ և բարեխառն ըըրա-
յին, անձրեանցին և որոտաքեր, ուրեք ուրեք
յամառն պարզէ զօդն, ի զալման և ի ձմեռ
ուն բերէ զանձրե կամ զձիւն:

Արեւելեանն է բարեխառն ջերմ և չոր. ա-
ռողջ, թշնամի փառեալ ժանդի՝ մարմապաշտ-
ուն, իսկ ձմեռնային ցուրտ և սառն Լինի, փշէ

Ճարեւոդալին, և զիշերայն յաւելո դադարին:
Հողմի տարեկան կամ՝ յարամեայ, (որ ՚ի զանու-
գան ժաման սակո տարւոյն հաւատոեաւ հնչէ)
երկդիմի է, տմառնային և ձմեռնային:

Վմառնային տարեկան հողմի սկսանի փշել
ութ տւութք յաւաջքան զելն Շնիկ ստանին
և մայ 40 օր, բայց ՚ի զիշերի ունչէ: Զմեռ-
նային է հակառակ ամառնայն՝ շնչէ հակա-
կաց ժամանակի:

Երեւակն շարժէ զարեւելեան հողմի: Լուըն-
թագի զիւսիսայինն: Լուսաբերն զմիջօրեայն:
Փայլածուն ընկերանայ ընդ այլոց: Աթեգակն
և լուսին շարժեն զարեւմտեան հողմի: Յոր-
ժամը լուսինն է ՚ի մէջ խոյին՝ առեւծոյն և
աղեղնաւորին, հողմի շնչէ ՚ի մէջ արեւմտից և
հիւսիսոց: Երբ ՚ի մէջ ցլոյն՝ կուսին և այծեղ-
ջեր, յարեւելեց և ՚ի հարաւոյ: Երբ ՚ի մէջ
յերկաւորի կշռոց՝ և ջրհօսի՝ յարեւելեց և ՚ի
հիւսիսոց շնչէ. իսկ երբ ՚ի մէջ խեցգետնի՝
կարծի՝ և ձկան փշէ ՚ի հարաւոյ և յարեւմտից:

Եւանս հողմոց յէթինն:

Վմալ շառագունեալ ՚ի հիւսիսոց, կամ ՚ի հա-
րաւոյ ՚ի ժամը արեւոդալի, էնշան հողմահառու-
թեան: Շառագունեալ մուտք արեւու. կարմ-
բացայտ ամպ զինի մտանելոյ արեւու՝ զինի յորդ
18

անձրեաց, է նշան հողմոց:

Առօին կարմրացեալ կամ ստուերամած նշանակէ զհողմ և զանձրւ:

Թէ ՚ի պարզ արևաբանն երեխ ամպ կամ յառաւօտու որոտայ, հնչէ հողմն:

Թէ հորտացին Տայը, կամ եղջեւր լուսնոյն լից սուր՝ հնչէ հարաւ, թէ հիւսիսային՝ փէ հիւսիս, իսկ թէ երկաքանչիւր լուսնոյ Տայըն լից սուր, հետեւ հողմակոծ զիշեր:

Յօր կոյս ՚ի զիշերի ցոլանայ աստղն անտի փէ հողմն:

՚Ի Տննդեան լուսնոյ եթէ հնչէ մինչեւ ցերպորդ օրն, հնչեսցէ զրեթէ մինչ ցլ բռտին:

՚Ի մտանելն արեգակոն ՚ի ձմեռացին կենադանտիերալն եթէ որոտան երկինք տարին Լինի հողմակոծ:

Յաջախել որոտմանց յամառան քան զիայր լառակին դուշակէ զհողմ:

Յօրժամ հարաւ փէտ, չէ պարտ ո՛չ սերմանել և ո՛չ հերկել:

Եշտիս հողմոց ՚ի Հանդինէաց:

Թէ բաղդ յաջախ ՚ի ջաւրս զօլին հնչէ հողմ: Ապդ եթէ ՚ի հիւսիս թռառնին փէտ հարաւ, իսկ եթէ ՚ի հարաւ հնչէ հիւսիս:

Երբ Մըջեւնք ո՛չ աշխատին, ոյլ դոլին

՚ի բոյնո, երբ ընտոնի հաւը մերձ ջրոց լժը չեն, նշան է հողմոց:

Եշտիս անջրեաց ՚ի լուսնութեան որդէւթիւն:

Յերեկեայ անձրեւքն յարեւագոլ էն, և ցայդեայն՝ յարեւմուն դուշակին:

Արեգակն երկաթագոյ ամպով ելեալ՝ եթէ Պշառաւիզո իւր ձրէ ՚ի հարաւ և ՚ի հիւսիս, հոսէ և անձրեւէ:

Ամու կապտագոյն՝ խարսնեաշ՝ և մթնաշորթ՝ յարեւելո, կամ յարեւմուտո, պայծառատիսիւլ արեգակն յարեւելո՝ կամ ՚ի մուտս շաճկեցելք յամպոյ, եթէ երբ հրացել զունտ երեւ արեգակն, եթէ երբ ընդ վանդակապտոս ցրուէ արեգակն դեւր շառաւիզոն դուշակին անձրեւք:

՚Ի յարտիւնքն լուսնոց:

Եղջեւր լուսնոյն բժաւոր յառաջքան գլըրութիւն, անձրեւէ:

Լուսցեալ լուսնոյ մէջն բժաւոր, պարդ օդ:

Թէ նոր լուսինն ունիցի զծայրի վերին կողմէ մութ յետ լրմանն, և երբ մէջ լուսնոյն երեւ մութ, մերձ լրմանն հետեւ անձրւ:

Յետ երից աւուրց՝ եթէ նոր լուսինն ո՛չ երեւ և շնչեցէ հարաւ, բոլոր լուսինն Լինի ձմեռ նացին:

‘Ե՞ր լուսինն ամենուստեք սկայեալ՝ սաստիկ ալէտանջութիւն։

Եթէ յերբորդ աւուր լուսնոյն ծայր եղջերն
իցէ շլապոյն, որ է արձակագոյն և մեռելապոյն,
երկար անձրև:

Արկեն վազողողեայն շառաղումեալ՝ մը կե.
յերեկոյի կարմբացեալն պարզե:

Լուսինն մեռելաղոյն՝ կամ շլաղոյն դանձրե-
շառափոյն՝ դհողմ, սպիտակաղոյնն՝ դպարպու-
թիւն գուշակէ:

Ասաւուստ յաստեղաբանից ասի շլադոյն լուսին անձեռէ, կարմրացեալն՝ վչէ. սպիտակն՝ սլարդէ:

ԱՐԵՎԱՏՅԱՆ ԱՐԵՎԻ ԽՈՏԻ

Ամպն եթէ հարաւոյ՝ ի հիւսիս չուէ, և ոթէ
՝ վեր ելանէ, անձըև, խոկ եթէ՝ վայր եցանէ
կամ սփռի, և ցրի, օդն պարզ է:

Հմասն որուն, և ամառն յառաօտու կամ
երեկոյեան որոստին՝ բերէ զանձրեա:

Աշնան յաճախ վայլատակելն 'ի հիւսիսոց,
բերէ զանձրե: Եթէ 'ի սրբու հարաւոյ ոտեպ
ստէպ վայլատակէ, հետեւել օլն անձըևեցէ:

Փայլատակին տռամոց որոտման, երբ օդու է
պղտորուն. է նշան անձրկի:

Օխածանն կամ ավելին օդոյն դէպ ՚ի հաւըաւ ձկտեալ. ևս՝ թէ արևմտին աղեղն յարեն երկնելի, նշան է աւձրեաց:

‘Եշտու ՚ի հՀերթակողի:
ՏՊԱՅ արտք եթէ վոյթ ընդ վոյթ բդ կբզ կան:
ԱՔ Աքաղաղի լկի արեմուն խօսի: Համբ յա
Ճախ թառալին՝ և զիսքեանո քթթն, ևս՝ կա-
նուխ ՚ի բայս եթան, և անաղան յարօս եթ-
նին յառաւօտն: Օիծեռաւնքն սաւառել մերձ
Ջրաց, կամ հուպ լուսու որժոց և դետնոյն թը ը-
ռանին: Ճնշղուհիք վաղ բաջ Ճնիվնկան:

Ճանձք, և լուր յոյժ քան վընդածին բարու
իւրեանց խայթեն: Մեղուր ՚ի մեղուցէն ո՛չ
հեռանան: Վզինք բարձրացուցեալ զգութս,
հոտուեն զօդն: Գայլք ուրսին միրձենալու՝ ՚ի
շինուին կայեն: Եւ այլ բաղում նման սոցին,
են նշանք անձրեաց:

Արեգակն եթէ յառաւոսու՝ կտմ յէ բեկոյի ամ
պատպատ հանդերձ տապոխաւն տօթով երեխ
և այս ՚ի դպրուան՝ և յաշնան եղանակին, կամ
յուղըանն ամառան, զորոտ և զփացլատակ բերէ;
Կոյնակն յարդ բնդ աւագոյ հոգևակածու:

Աղիտակագոյն ամսին է անվտանգ:

Առաջարկութեան:

Վամենայն սցովիսին և նման սոցին դուշակելիք պատճառին յաստեղոց՝ յահմը վայրի և տեղ-
ւոջ միայն, ուր աստեղը ծագեն, կոմը խոնար-
հին ՚ի մի և ՚ի նոյն ակնտհայեաց շրջանակի, որ
ձկոտի քառակուսը ՚ի ծայրածաւալ դաշտի,
ցայն վայր՝ յոր տեռութ աշաց հազիւ հասանի,
յո՛ աւասն և վեց մզնոս:

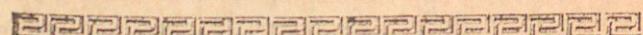
Առաջարկութեան:

Օդոյ խառնուածն կարօղէ երբեմն դդուշա-
կելին յեղաշրջել և փոփոխել: Քանզի թէ
դուշակիցի անձրեւ, և օրն իցէ բորեխառն, անձ-
րեւէ, եթէ ցուրտ՝ ձիւն է, կամ կարկոտ, իսկ ե-
թէ գաղջ ցողէ, կամ մառախչապատի:

Օքուշակեան:

Վի՛ ոք աստանօր անհրահանդ և անկիրթ՝
դայգլուի դուշակելիս դժուարանեւն, և դժու-
ուարահուր իրորութ համարելով՝ յաւակնեալ՝
նախատիցէ զմեզ: Քանզի ոքք միանզամ՝ (ըստ
որումքաջ և անյաղթ վիլիսովիսն Պատեթ աք
ձանազրէ) Խմաստափրութ տենչան բանից, և
ուր ՚ի նմանէն հեշտուէ ծայրիւ միայն մատին
հանդիպին Տաշակնալք, յոմը կենցաղական հո-
գոց բորեաւ մնալ տացելք, իմաստուն տենչ-
մամբ, բազում յօժարութք, և ողջախաչ իմն

մոլուք տու յայողինի հանդէս վարեալք բերեն:
Վայալիսի հարապատք՝ և զաւակք բնութե-
գերազանցազիս ևս (աներկեցայաբար ասեմ).
կարեն իմանալ՝ քան զոր զբեմ:

Ինտիան գուշակնանս՝ տու ՚ի գիտէ լուսուհանութար ըն-
դունան Անչուաց. Հովհաննես Գեղրաւենան և Ալեհ-
յանիւսան:

Կաշան պարզ և լուս եղողիութեան:

Ուստի Ուստագոյն անձրեն՝ ջուրն և ձիւնն ՚ի
համար հային ժամանակին նշանակէ դջեր-
մուլն զարնան, և շամառան:

Օխոծանն (ոք և հոչ է ըստիս առէն) մինչ
յոյժ բարձրացեալ երեխ յանձրեային եղանա-
կի դուշակէ զպարզ և զլաւ եղանակ:

Օխոծանն յոր երեկոյին երեխ յարեելեան
կողմն սակաւ հող խով, ցուցանէ զլաւ եղանակ:

Փայտատակէն յարեեմուսու կոյս յերեկոյին
նշանակէ զպարզ և զլաւ եղանակ:

Մաշկաթէ թռչունքն եթէ բարում թռուով
և յանսուփոր ժամանակի (թռանին յերեկոյի, ցու-
ցանին զհետեւել օրն լինել պարզ, և ջերմ:

Եղինք եթէ ընկողմանիցին ՚ի վը ձախ, կող-
ման դուշակումն է պարզուե եղանակին:

Աղուաւը եթէ կաչողիցին յառաւօսու, է
նշանակ և պարու եղանակին:

Կանչ անջրեաց:

Օսպային կամ ճային ջուրն՝ մինչ անդք քան
զատիքն անշարժ, նոյնու տրեգական առանց ջեր-
մուեն, նշանակն զանձրեւ: Առատաբար, նաև նո-
րանդ հոսեալ ջուրն, և անդք քան զշավն վե-
րապետին նշանակէ դյորդ անձրեւ:

Սակաւ ջուր լինին ՚ի ձմերնային եղանակին
ցուցանէ զգարունն ջրաւէտ լինիլ: Եթէ ՚ի
հիւսիսակաղմն միայն փայլառակ լիցի յերեկոյին
նշանակէ զապառնի անձրեն:

Յաւէտ խայժժող ջերմուլն ՚ի յամառան, դու-
շակէ յետոյ անձրեւ լինիլ:

Խուսին եթէ ունիյի զսեաւ եղջեւը, դու-
շակութն է անձրեային եղանակին:

Սպիտակ և թանձր ամպն կուտակացեալ,
ցուցանէ զանձրեւ որոտմամբ:

Կանչ հոչմոց:

Բարդն, և կամ առջըս կոչեցեալ երկակենցաղ
թռչունն, եթէ բազուցանդամ թռողիցի ՚ի ջուր,
և բարսիսացէ զթես, է նշան հողմոյ: Կարմ-
րագյն ծիածանն զուշակէ զհողմն: Յերեկոյին
փայլառակելն ՚ի հիւսիսակողմն միայն նշանա-
կէ հողմ, և ցրտութիւն:

Փայլակի ՚ի կէս աւուր ցուցանէ հարաւային

հողմն: ՚Ի պարզ զիշերին նշանակէ յայնմ կող-
մանն զալ հողմն, ուր փայլակն է:

Ըստն մինչ դառնայ, և պատի դէպ յերկիլը
նշանակի հողմ: Եթէ յերեսս պարզ երկնից
փաքրիկ տամպք տարածեալ լինին, նշանակի մեծ
հողմ: Դլիքին ձկունքն. յու էնուշը պուլընիսն
մինչ խոտուու ըրջն ՚ի խաղաղ ծովու, ցուցա-
նի հողմ զալ յայն կողմանէ ուստի զան նք:

Խուսին մինչ երեսի սպիտակ, և կտրմիլ շըր-
ջանակաւ, նշանակի հողմ:

Կանչ ըլքնութեան:

Փայլառակելն ՚ի պարզ ժամանակի մինչ
օդն է ջինջ. նշանակէ ջերմութիւն:

՚Ի զարնան, և յաշնան ժամանակի եղեամ
անկանին նշանակէ լինիլ լաւ և ջերմ եղա-
նակ և օր:

Աղուաւը մինչ զան լնդդէմ տրեգական, և
կուցօք քորին զինքեանս զուշակի լինիլ եղա-
նակն ջերմացին:

Քառալոն թռչունքն մինչ թռանին յերե-
կոյին ժամու, ցուցանի լինիլ ջերմ եղանակ:

Կանչ ալքութեան, և չըպէսց:

Մինչ տոտեր աստղ երեսի. նշանակ ալէ-
կոծուն, և մրրկի: Մինչ շուրջ զլուսնիւ երե-
սին կանաչ շրջանակք և պղտութիք. նշանակի
ալէկոծուն: Մինչ նոյն ըրջանակք իցին ճա-

աղադք, և կանուչ կամ՝ սեւաւ գուհով, նշանակի մը բրիկ մեծ: Ապիստակ և թանձ ձր առ սին երեւեալ յամորայնի, գուշակէ գոլէկուծուլի և զմը ըրլըկութի եղանակին որոտմամբ հանդնրձ: Ու խարք և եղինք մինչ փոքին ոտիւք իւրեանց զեր կիր՝ ՚ի յաշնան, և մօտ իրերաց ընկողմանին. նշանակի մըրկացին լինիլ ձմեռան: Յերկոյցին որոտալի, նշանակէ զիստանակուլի եղանակին, և յետ սուզ ժամանակի տլէկոծուլի և մըրիկ:

○○○

Եշտիչ լուսնի, որու չոքը է ճոննոցէն
զդուցը և նատակալ եղունակին:

Այոր լուսինն եթէ երեխցի նուրբ՝ ուպրզ և ջինջ՝ յերբորդ կամ՝ ՚ի չորբորդ աւուր. նշանակէ զպարզուլի եղանակին:

Կիսաբոլոր լուսինն՝ եթէ երեխցի յոյժ կարմիր, նշանակէ զհողմ: Եթէ երեխցի նսիմ և սեւաւ ՚ի սեղին ինչ ցուցանէ զանձրեւ:

Եթէ երեխցի սեւաւ, և բժային եղջերօք, նշանակէ զանձրեւ և զշուր: Եթէ երեխցի կարմիր և միգամատ շրջանակաւ և բակիւ. ցուցանէ զալէկոծուլի և զկարկուտ:

Երացեալ լուսինն եթէ ունիցի ՚ի շրջապատ տըն իւր սեւաւ բիծ ինչ. նշանակէ զամպ, և զմնձրեւ: Եթէ լոյն շուրջ զլուստիւ երկու

կամ երեք շառաւիղք ունու տևողով. ցուցանիք ալէկոծուլիւն:

Եպաղին ճանենք. զի ըստին ունի զ չորս ժամանակն, եւ զարդ ժամանեան:

Եպաղին մասն և ժամանակն, որ սլարունակէ զեօթն օր, նաև է ջերմ և խոնաւ. նմանի գար նան եղանակ: Երկուորդ մասն և ժամանակն՝ նմանակ սլարունակելով զեօթն օր, դոլով ջերմ. և չոր. նմանի ամարան եղանակի: Երրորդ մասըն ևս ունելով զեօթն օր, նաև ցրտուի և չորուի. նմանի գալնան եղանակի: Չորրորդ մասըն նմանակ պարունակելով զայնքան աւուրբա և դոլով ցուրտ և խոնաւ. նմանի ձմերային ժամանակի:

Եշտիչ արէգուշտի, յորոց ճանաչ է նշանակն:

Երեգակն մինչ երեխ սլարզ՝ ջինջ՝ և յոյժ պայծառափայլ. դուշակէ զլաւ եղանակ, թերեւս առանց փոքր ամալց ինչ: Երեզակն մինչ հակի առ մուսու, լինի սլարզ՝ լուսաւոր՝ և առանց տմոլց. և նշանակէ զոլարզուլի հետեւել աւուր:

Եթէ հակիցի ՚ի մուտս պարզ և առանց ամպց, բայց մերձ առ իւր ունիցի զհաճանչաւոր և զհրափայլ ամալ. որ է նշան՝ ոչ անձրևելոյ ցայնմ զիշերի, և ոչ ևս ՚ի հետևեալ աւուրնէ

Արեգակն մինչ հակի ՚ի մուտք ունելով մերձ
տո իւր ըստ նկատման մեր՝ կարմբազյն, հա-
ճանչափայլ, և ճապաղ ամպս. հաւաստի նշան
է թէ անձրեւ:

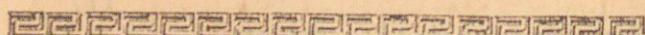
Արեգակն մինչ կարմիր, և նույն երեսի. նշա-
նակէ գանձըրեւ: Արեգակն մինչ բարձրանայ ՚ի
կորնթարդն երկնից, եթէ ցուցցէ ՚ի ճառապայ-
ժի իւրում ամպն նոյ մթին և սեռ. նշանա-
կէ գանձըրեւ: Արեգակն ՚ի հաղիլ իւրում ՚ի
մուտք, եթէ ունիցի ՚ի ծախտեկողմանն սեռ ամպ
նոյ, նշանակէ գարտպութիւն անձրեւ:

Կամանք ծիստանիք ուսուչ գուշակն էլլանին:

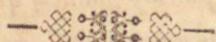
Օխածանն եթէ յամպային, և յանձրեային
Ժամանակի երեսի. նշանակէ սբարզութիւն:

Օխածանն եթէ առակացիլ տեսանի յարե-
գական երանելն իսմ ՚ի մտանելն, նշանակէ ըլլ-
պարզութիւն նղանակին հանդերձ հօղմու: Մինչ երեսւ ծիստանք երեսին ՚ի միտախն նշա-
նակի անձրեւ: Օխածանն եթէ երեսի ՚ի սբարզ
Ժամանակի. ցուցանէ պհողմ: Օխածանն եթէ
յայժ կարմիր և ղեղին երեսի. նշանակէ ըլլ-
հօղմ: Օխածանն եթէ երեսի յառաւօտեան ժա-
մու զուշակէ պհողմ ղեղու յերեկոյին ժամու:
Օխածանն եթէ երեսի յառաջքան ղեցս օրն,
նշանակէ գանձըրեւ և ղհողմ: Օխածանն եթէ
երեսի շուրջ ղեցս սբարբ, ցուցանէ ղջուր:

Օխածանն եթէ երեսի ղենի կէս տռուք. նշա-
նակէ գոտիաւ անձրեւ, և ղլառութիւն եղանա-
կին: Օխածանն եթէ երեսի տրոտաքոյ տովորա-
կան եղանակին և ժամանակի տարւոյն. զուշա-
կէ ղլարզութիւն և ղչորութիւն: Ուստի զիսէլ
սբարտիս յայսմ տեղուց բարձրամ հեղինակաց
հաստատելն. թէ յառաջքան ղվարուսն Քի
՚ի դատաստան՝ քառատուն ամ ոչ երեւելոց է
բնաւ ծիստանն, ՚ի նշան ահազին վրէժինդիրուն
ոյ, որ ապառնացեալ է ՚ի վերաց դատասպար-
տեալ մեղաւորաց: Եսոյն հեղինակք տան՝ թէ
նաև յառաջքան ղջրեհեղեղն՝ ոչ տեղաց եր-
բէք անձրեւ ՚ի մերսոց երկրի. այլ ոմ երկիր ուսա-
գաներ յառաւութէ ջուրց ալլեւրց և զետոց:
Եւ վիկ պրոռզքն որք էին յառաջքան ղջրէւ
ղեղն, յայժ քաղցրապայնք էին քան զայժմեան
սրուղու, և խոտեղէնքն ևս ունէին զառանել
ներգալճութիւն և ղզորութիւն:

Համառօտ բնաշնորհիւն Տորիկային Տոռանց, հասա-
քէու ՚ի գրեանց արքատուելի, և յայլց հւզ բնակայ
տու ՚ի ճանաչել պենահան բնորո, և ոյօժարդութեան
նոցին:

Յաղագ Գլուխ:

❖❖❖
❖❖❖ Լուիս որ է սլուք դէպ ՚ի գագաթն նշու-
❖❖❖ նակէ դկայունուի, և դհաստամութի,
գանուսումնականուի, և զնախանձուուի, և զան-
պատկանուի, առ իմաստ:

Դլուխ որ է մեծագոյն քան զպատկանն. նշա-
նակէ զողիսուի և զյիմարուի:

Դլուխ որ է միջակ կազմութ բացայաց-
տէ զնրբամուուի, զուշիմուի, զխորագիսուի,
և զյիշողականուի:

Դլուխ վոքք՝ բայց ոչ առաւել երկայն. նշա-
նակէ դհանձորիզուի, և դխոչեմուի:

Դլուխ երկայն և կակուդ, բացայացտէ ըլ-
դուշուի, և զկորգադրութիւն:

Դլուխ վոքք՝ բայց երկայնավիզ, արտայաց-
տէ զտարաբախտուի, զսակաւախելուի, և ըզ-
տկաբութի:

Դլուխ տափարակ. ցուցանէ զցովուի, և ըզ-
յանդիմնաութիւն:

—————
Յաղագ Ճակապիտ:

Միծրագոյն Ճակատն. նշան է ծուլութ դանդա-
ղուե և փոքրտվելուի, ոպ տեսանի յեղինս:

Նեղագոյն և փոքրտվոյն Ճակատն. ցուցանէ
զոնուսմնականուի գոգիսուի, և զշատակերու-
թիւն:

Բաղրամ Ճակատն նշանակէ զբարկութիւն.
կտարաբաղ գութիւն:

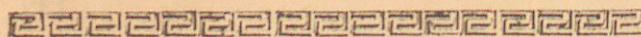
Քառակուսի և չափաւոր Ճակատն ցուցանէ
զգօնութի, և զմեծագիտութի, որպիսի երեխ
յառիւծն:

Երկայն Ճակատն նշանակէ զիմաստութիւն,
և զուշիմութիւն:

Փսուրակ Ճակատն գուշակէ զամօթխածուի,
և զպարկեշտութիւն:

Անձուուեալ Ճակատն. ցուցանէ զթալսծուի,
և զտրտմութիւն:

Դիսալի Ճակատն. ցուցանէ զհամարձակն և
նմանի ցլոյ և առիւծոյ, որոյ օրինակն երեխ ՚ի
շունս, որք թէ ունիցին զբրդալի Ճակատ
յոյժ բարկացողը լինին. բայց եթէ ունիցին
Ճակատս առանց մակոյ երկչոտ լինին:

Յաղագն Յօնիշ:

Յօնք՝ որք են վայրահակիք դէպ ՚ի քունն. ցուցանէ գնենզ, և զալառազ ութիւն:

Յօնք՝ որք հակեալ են դէպ յըռունին, արտացայտէ զնախանձ, և դըբնախնդրութիւն:

Յօնք՝ որք են կարմաքանձեք՝ համեալք մինչ յըռունին. նշանակէ զուսումնասիրութիւն, և զնըրաբանաւթիւն: Բայց եթէ կարի միակցին ընդ էրեարու, նշանակէ զսակումնաստան և զտխուրն:

Յօնք՝ որք երկայնամաղք, և լայնադերք ցուցանէ զզադանաքառութիւն:

Յօնք՝ որք են Ճապատամալք. նշանակէ ըլլամեզմի, դշեզն, և դշբջանկատն:

Մէ՛ հաւատասյես զքերդ երբէք տուն իշտառանք, մարդոյ՝ որ ունիցի ՚ի մի կյեալ դյօնս իւր վայրահակաքառը, և միշտ ՚ի խոնարհ նկատիցէ, նաև այնմ՝ որ ՚ի ծնէ շել ծնանիցի, զի ըստ մեծի մասին, և զքերթէ ամենեքեան սոյնակեակը նենդառոր են:

Յաղագն Երեսոց:

Երես վախու և նիշար, ցուցանէ զհողացողն և գիցթեանդն:

Փոքրպայն երեսն՝ բացայացէ զփոքրառիւութիւն:

ոք ցուցանէ նմանութեամելք կատկին:

Մէծ երեսն՝ ցուցանէ զյամըն, և զդանեղաղն, որպէս երեսի յեզն, և յէշն:

Սառաւը և լի երեսն՝ ցուցանէ զվալիկանէրըն, և զհեշտառէլին:

Յոյժ բոլորակ երեսն՝ ծանուցանէ զտըզիւութիւն:

Տղեղ երեսն՝ հաղիւ կարէ ունիլ դըմըրի վարու, և զովորութիւն:

Երես՝ որ բաղում անդամ քըսնի դիւրապէն վաճին սակաւ շարժմանց, և տշխատուեց. ցուցանէ զլսորամանկութիւն, զքսութիւն, և շատակերութիւն:

Երես՝ որ է վոստրակ ՚ի Ճակատաց մինչեւ ՚ի կզակն, կամ ՚ի բերանն. նշանակէ զվար բարու և զովորութիւն. քանոլի զայսպիսիս՝ տեսանեսք լեալ բաղում անդամ կաշառասէրս, տոկոսառու և զող:

Յաղագն աչաց:

Աչք՝ որ արտկապէս, և ՚ի գանագան կերպն շարժի, և որտպէս տեսանէ, նաև մերթ շարժի, և մերթ դադարի. նշանակէ զանհաւատարմութիւն, զզողութիւն, զնենդութիւն, և ունիլ զպէսպէս չարիս ՚ի սրտի:

Փոքրադժն տչքն, ցուցանէ զտղիտուի, ըդշ
փոքրտուի, զարքեցողուի, և զտրտմուի բա-
րուդ. որոց նմանութիւն տեսանի ՚ի կապիկո:

Աչք՝ որ է մեծ և փոս նշան է գործեն և
աւազակութեն:

Չափաւոր աչքն որ սակաւ ինչ հակի տէս
ամսն ունք, ՚ի կալուտաշորթն, նշանակէ ըդ-
բարուի, զնուրք իմայտամութի, զհաւատար-
մուի, զէտառք.բր.բրուի, զբարի բարուի, և ըդ-
խաղաղասիրութիւն:

Խոժակի՞ բայց փայլուն, բացացայտէ ըդ-
յանդզնութի, և զհակումն ՚ի չարութիւն:

Օռուրթապին, և քաղցրանկատ ակունքն
նշանակեն զերկարակիցուի:

Վմենեին սեաւ աչքն, նշանակէ զերկչոտուի,
զտկարուի, և զշահասիբուի: Տայդ մինչ երեխն
մնի շիթք ստկաւ ինչ մելուաղոյնք. նշանակէ
զարդարամիան, զուշիմն, և զարին:

Եւ մինչ ումանք յայնյանէ երեխն քառա-
կուսիք. նշանակէ զունօղն գերազանց բարոյ:

Աչք՝ որ այնքան խորանկեալ է, մինչ թը-
ւի թէ ծանկեալ լիյէ. նշանակէ զչարագոր-
ծուի, զբարկուի, զվատմար սովորուի, ըդ-
յանդզնութիւն, զիստաքարոյութիւն. զստուի
զմոլեսիբութիւն, զվալաշոտութիւն, զհալար-
տութի, զդաւազամութիւն, զնենդութիւն, և
զնախանձ:

Կարի իմն կոկոն աչքն՝ կարբաջորթ և փոր-
թիկ. նշանտեկէ զանտանձ ալի լեզուին, և զան-
հաստատութիւն որտին:

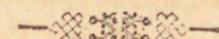
Նեղաղցն աչքն, ցուցանէ զանհաստատուի,
և դդիւրափոխութիւն յամ դործա:

Դժուարտհայեաց աչքն՝ թէ եցէ զիջային.
ցուցանէ զջշմնրտախոռուի, և զկարգադրուի
՚ի դործո յապարացոյ:

Յոյժ կարտապցն աչքն՝ դեղին թարթչօք.
ցուցանէ զվատուի, և զխարէութիւն:

Վաք՝ որ բարկամ անգամ փակի և բանի.
ցուցանէ զիրկչոտուի, և զթուելութիւն:

Այժմ աղոյն աչքն, ցուցանէ զբղջախոհուի,
և զգինեսիբութիւն:

Յաշտ Ռահեկան:

Քումանին՝ որ է մեծ և լայնանիստ. նշանակէ
զվավաշոտուի, զնենդզուի, զյանդզուի, զնա-
խանձ, զտուհուլի, զտութանուլի, զժլատութի,
զբթամտուի, և զերկչոտուի:

Մեծ ըստանին՝ բաց ոչ լայնանիստ. նշանա-
կէ զբարեմտուի, և զբասուի:

Արծուառանին յու քիթ՝ որ կեռացեալ է նման
կտուցի արծուց դուցանէ զվիճմնդրութիւն,

զմեծառութիւն, դիմուլւթիւն, և դպավաշոտութիւն:

Քայլաւնչն. յու այսպիսի ըռունկն, որ ունի զիրկու սլինչու իւր բաց. նշանակէ զուարթաւմութիւն, և զկորովութիւն:

Քառւնկն որ է սուր և բարակ ՚ի ծայրն. ցուցանէ զչարակամն, զկորուարարութիւն, և ոտք երեխ օրինակն ՚ի շունն:

Քառւնկն որ է բոլորակ, և կլորակ ՚ի ծայրըն. ցուցանէ զմեծառողիւթիւն, ոտք տեսանի օրինակն յառիւծն:

Քառւնկն երկայն. նշանակէ զլթեթեամսութիւն, և զդիւրացարթութիւն:

Քառւնկն կարի փոքրիկ. ցուցանէ զգողութիւն:

Քառւնկն յոյժ հակեալ ՚ի մի կողմն. բացայսէ զանարդարն:

Քառւնկն որ հաւասար զիջիւ իջանէ վերուստ ՚ի վայր՝ ոչ ունելով զբարձրութիւն ըլցածութիւն. նշանակէ զարլութիւն և զիսիւմութիւն:

Յաշուկ Աշուկ Զայս:

Միջուկ ականջն որ ոչ մեծ իցէ, և ոչ փոքր. նշանակէ զհամեսան, և զկորթեալն:

Մեծ ականջն որ ՚ի վերկոյս բարձրացեալ:

Է. ցուցանէ զանիսոհմնութիւն, զշտութեամսութիւն, և զմարզութիւն յիշողութիւն, և զիրկորութիւն կենաց:

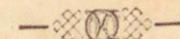
Փոքր ականջն ցուցանէ զշտութեամսութիւն, զխորամանկութիւն, զնախանձութիւն, և ըլքկարձութիւն կենաց:

Նորը և երթայն ականջն նշանակէ զնախանձութիւն:

Ականջն որ ընկողմանեալ կոյ ՚ի վերայ վըլեայ. նշանակէ զլթամտութիւն, և զծուլութիւն:

Վայլ լաճեւ ականջն նշանակէ զանհասկայցաղութիւն, և զանխելամսութիւն:

Վայլ խառու ականջն ցուցանէ զլաւ ուկնդըրութիւն: և զուշեմութիւն:

Յաշուկ Աշուկ և Շահնայ:

Վերան. որ է մեծապղն և լայնաձիգ. բացայսէ զշտութեամսակիրութիւն. զհամերձակութիւն զպատերազմասիրութիւն, և զանդթութիւն:

Վերան փոքր. նշանակէ զփոքրասրտութիւն, և զկանացէ բարս:

Վըլթունք մեծ. ցուցանեն զտղիտութիւն, զլթանձրամսութիւն, և զկորուարարութիւն:

Երթունք կարմիտպայն։ նշանակին գմաքրութիւն, նաև զբորի և զառալ ննտկան կտղուի։

Երթունք խամբացեալ և զունազուրկ, բացացայտան զլոտիտութիւնն առաք ննութիւն, և բարյատկանութիւնն։

Երթունք հասու, և ստիտ մի էտիտեալ յարտաքս չի բերմանց, նշանակին զտարտամութիւն, կիակամութիւնն, զդիւրահաւանութիւն, և զտիւհանելի բարտ որպէս երեւ չի ձիս և չեզրիս։

Երթունք հուրբ, և չի վերկայս սակաւ ննչստաւոր ընդ նմին և բերան մեծ, ցուցանեն զմեծապութիւն, զուժեղութիւն, զավատառ բարյութիւն, և զիմաստութիւն։

Երթունք այնպէս վերացիալ ՚ի մեք, մինչեւ երեխել լնտերաց, ցուցանեն զկառաւարութիւն, զտրակնութիւն, զննքնահաւանութիւն, և բզեզուադարութիւն։

Զափաւոր շրթունքն ըստ քանակութիւն, և ըստ որակութիւն, ցուցանեն զխորհրդապութիւն, զխորագիտութիւն, զբարութիւն, զզառում, նաև զիւրութիւն։

Երթունք նուրբ ունելով զքերան վոքք նշանակին զեզիւնագործութիւն, և թուլասլըտութիւն։

Յաշուկ կէղուի և շառնանց,

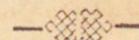
Եկու թանձր և լայն նշանակի զբամտութիւն, և զկուլութիւնն։

Եկու սպիտակ, բացայացակ զողբանութիւն, և զողովանչութիւն։

Եկու կարմիր և բարակ, նշանակի զորամութիւն առ ՚ի ստանալ զիւթ, և ստացուածը բազում։

Երկայն, հասու տառամունքն, ցուցանեն ըլլտրտմութիւն, զարբեցութիւն և զեղեռնապարծութիւն։

Հասու և լայն ստամունքն, որք հակին դէսլ յարտաքս, կամ դէսլ ՚ի ներքս, նշանակեն ըլլալշուտութիւն, և լհշտամիութիւն։

Յաշուկ ջնօթից, որ ասի չէյնէ։

Ծնօթ վոքք և կործ, նշանակի զխստաբարյութիւն, զնախանձուտութիւն, և զմոլեկանութիւն։

Ծնօթ ըոլոր և կլորակ, նշանակի զիգաբարյութիւն, և զմեղկութիւն։

Ծնօթ երկայն և սուր, արտայայտէ զնենք ժոստութիւն, և զաւաւել բարկայուղութիւն։

Օ՞սոս մոալի ՚ի ներքին կողմանէ, նշանակէ
դ բղջախաչութիւն:

Օ՞սոս չտիտուոր, և երբ քառակուսի. բար-
ցայցայտ զ բարի բարօյ ւեժիւն:

Յաղագու Հերոս, Ա՛յ Գլեոյ և Ճնոպես:

Խարտիշ. յի կիսառե և կակուղ հերքն. ար-
տայցանն Պնիբութիւն, և զ լուչիմութիւն:

Գանգուոր, և զառով հերքն. նշանակեն Ըլ-
հովարտութիւն, զ մասթարութիւն, և զանիբրկցուութիւն:

Հերք՝ որք բուսեալեն դէպ ՚ի ճակատն. ցու-
ցանեն զանզամուի, և զ զաղանաբորոյուի:

Հերք շիկադոյն և հաստ. նշանակեն զանխո-
հականութիւն, և զանխերամուսութիւն,

Հերք հաստագոյնը և խիստք. ցուցանեն զ կա-
մակորութիւն, և զ ինքնահաւանութիւն:

Հերք սպիտակը, նշանակեն զ բրկչուութիւն
և զամօթխածութիւն:

Շաղատ մորուն. նշանակէ զ բղջախութիւն,
և զ հեշտասիլութիւն:

Բարեկազմ մորուն. նշանակէ զ բարեբար-
ցութիւն, և զ համեստութիւն:

Յաղագու Զայնի,

Զայն հաստ՝ նման փողոյ. նշանակէ զ զօրի-

դութիւն, և դարձութիւն:

Զայն հաստ, և բարձր. ցուցանէ զ համար-
ձուկութիւն, և զ ճառամաբանութիւն:

Զայն բարտկ, և մեզմ. ցուցանէ զ տիբակա-
նութիւն, զ կարծկուութիւն, և զ երկչուութիւն:

Զայն միջակ՝ ո՛չ հաստ, և ո՛չ բարտկ. բա-
ցայցանէ զ խոհիմութիւն, և զ շմարտախոսութիւն:

Զայն՝ որ է նման ձայնի ոչխարաց, կամ այ-
ծից. է նշան տղիսութեան:

Զայն՝ որ ընդ ըռունկմն երանէ. բողայատէ
զառաբանութիւն, և զ չարակամութիւն:

Մարդ՝ որ հաղի թէ ծիծաղի. է նրբիմաց,
և ուշիմ:

Մարդ՝ որ բազում անդամ ծիծաղի. է ան-
խոհիմ, և սակաւիմաց:

Մարդ՝ որ բարձրածայն ծիծաղի. է ստա-
բան, և ստասաց:

Մարդ՝ որ առանց պատճառի ծիծաղի և ՚ի
ծիծաղին բազում անդամ հապայ, կամ շարժէ
զ զուբն. է անհաւան, անմիտ, և անխելք:

Մարդ՝ որ նուալ, և ցանցառակի ծիծաղի.
յի ՚այլէ՛. է մտացի, ժլատ, և հնարաւոր յար-
ուեսան, զոր ունի:

Յաղագու պաշտառոցի. ոլմ ասի վիլ:

Վիլ՝ որ է հաստ, բայց ո՛չ զիբութիւն մայ,

այլ մեծութեամբ ոսկերաց, և ջլոց. նշ մեռկէ
զւժեկութիւն, և զգօրիկութիւն:

Վիզ հաստ, և մոաւոր, ցուցանէ վլքարկա-
ց դութիւն, և զպրայկանի:

Վիզ երկայն և քարակ. բացայացտէ զերկ-
չուութիւն, և զշարախորհօւրդ և իսին:

Վիզ կորձ ցուցանէ զհամարձակութիւն, և
զյանդգնութիւն:

Զգոյշ լինիւ պարտիս տան իմաստունք՝
յայնպիսի արանց, որք ՚ի բնութ ունիս զ սր-
կառուի և զերեւի տգեղութիւնը յանդամն,
զի բնապէս արատքուստ ցայտնիւ են նշան-
քը:

Յազագութ թէ հանց, Լանջաց, Սահետց, և Ռունցնէ:

Թիվունք յայն, ցուցանէ զկորովութիւն, և
զքոչութիւն:

Թիվունք միջակ. ցուցանէ վդովիւի անձն:
Թիվունք կարձ. նշանակէ զազահութիւն, և
վլունչասիրութիւն:

Լանջք որ և տսի կուրծք, եթէ ծածկեալ
իցէ ձագիւք մինչև ցորովայնն նշանակէ լզ-
դիւրափոխութիւն, զանդթութիւն և զանկո-
ւութիւն:

Լանջք որ. միայն ինքն է մւզուս. ցուցանէ
զարիսաւթիւն:

Լանջք մեծ, ցուցանէ զմեծառդիութիւն, և
զհամարձակութիւն:

Մտինք որք են կախեալ ՚ի կրծոց. նշանա-
կեն զքոջութիւն, և զգօրութիւն:

Որովայն մեծ, արտացայտէ զհպարտութիւն,
և վլունչապոհութիւն:

Յազագութ բառեաց:

Բազուկն թէ այնքան երկար. լիցի, մինչ ցը-
ծունին հասանիցէ, նշանակէ զնըբիմացուի, զու-
ժեզութիւն, զյանդգնութիւն, և զիզչ իշխե-
լոյ:

Բազուկ այնքան կարձ, որ մինչև ՚ի բարձ-
ան հասանիցի, նշանակէ զշաբամութիւն, և
զշարախնդութիւն:

Եյն՝ որ ՚ի խօսիլն յառէտ շարժէ զձեռն և
զքութուին, է. նախանձու, շատաքան և էտո-
շու:

Եյն՝ որ. ՚ի խօսիլն յառէտ շարժէ զձեռն և
զքազուկն, է հասունակ մտօք, մեծախորհօւրդ,
և խոհեմ:

Յաղագին Զէտոյ. Մատունց, և նշնչող:

Զեռք՝ որ է տռաւել կարծ և փոքր, նշանակին զուզ զութիւն, և զհնարաւորութիւն:

Զեռք երկայն բարտկ, և բարեկազմ, նշանակին զբարի սովորութիւն, զերկարուի, կենաց, զուզզասիրուի, զպատուափուի և զերկիւդ, ժութիւն յԱստոււց:

Զեռք ստուար՝ եթէ ունիցին զկարծ մտունս քան զշտին աւելի, արտայայտէ զնենպաւորուի, զդարանակալուի, և զդուրուի:

Զեռք լիւր՝ նշանակին զշատակութիւն, և զշտախօսութիւն:

Եթէ դոդայ ձեռք ուրուք յառնուին զիրինչ, նշանակէ թէ վաւեմով դառնայ ՚ի բարկուէ, և է մարդ բարի քնութեամբ և ամօլիսան:

Մատունք մած, և վայրակոր, նշանակին ըզ չարաբարցութիւն, և զագահութիւն:

Մատունք՝ փոքրիկ և բարտկ, ցուցանեն զյիմարութիւն, և զուկուախելութիւն:

Մատունք փոքր և հատու, նշանակին զհամարձակութիւն, և զշարակնութիւն:

Լզրունին ուլիսակ՝ տափակ՝ կակուզ՝ նօսր՝ կարմրակաց՝ և կարի փայլուն, նշանակէ, զուշինութիւն, և զհնարաւորութիւն:

Նզունին կոր և դար, ցուցանէ զյատիշտա-

կութիւն, և զբժամանութիւն:

Եղունին յոյժ կարճ, ցուցանէ զչաբակամութիւն, և զչարակնութիւն:

Յաղագին Ալունէց, և Ուից:

Արունք բարտկազոյն, նշանակին զողիտութիւն, և զմուռացկութիւն:

Արունք հատապայն, ցուցանեն զհամարձակութիւն, և զտրիութիւն:

Արունք ջաւալից, նշանեն դւժմեղութիւն:

Արունք կառտ, հատու, ցուցանեն զանբարդականութիւն, և զտմարդութիւն:

Արունք կողմանէ, բայցայտն զվատութիւն:

Արունք կարութիւն, հատու, ցուցանեն զարութիւն:

Արուք փոքրիկ, նշանակին զթենթթութիւն և անձնութիւն:

Արոք հատու և կարճ, ցուցանեն զառաւելուկարութիւն:

Արոք բարտկ և կարճ, են նշան չոր մարուց:

Արոք երկարագոյն, նշանակին զնենգաւորութիւն:

Արոք բարտկ, և ծայրքն վերամբարձեալք, ցուցանեն զշարանակալութիւն:

Վրձնափայլն. ցուցանէ մեծասիրո դորն,
Վրագըմթացն, որ կազէ զինքն, և կօրակինէ
պիրեսն, և կծէկ զբոլոր մարմինն. նշանակէ
զերկչոտուի, գժւատուի, և վաղուեաթարուուի:

Մանկաքայլ աթագողն չարաքարոյ և անզօք
ասի լինել:

Յաշտու Հանոց Արքաց:

Աւամորմն. ցուցանէ զնորդումանկութիւն, և
զխորագիտութիւն:

Ապիտակ և կարմիր գրյնն. նշանակէ զուժեռ
զութիւն, և զարիտութիւն:

Ապիտակ գոյնն համուրձ դերմուկ. ցուցանէ
զպակատութիւն ուժվան:

Հրային գոյնն համուրձ վայլուն աչօք. ցուցանէ
զձկիլն առ ՚ի մոլեգնութիւն:

Միջակ զոյնն ՚ի մէջ սակրտակին, և սեին
ցուցանէ. զբաքեքարոյութիւն, և զուշիմուին:

Յաշտու Հանոտու Շնորհնելոյ:

Կոլին պարտիս հաստըտկապէս պտհել ՚ի մտի
քում. զի (ըստ մեծին ալպերտոսին) չափակից
անդոմթքն, ըստ գունոյն, ըստ ձեռյն, ըստ քա-
նակութ, ըստ կալուածոյն, և ըստ շարժման. ցու-

ցանեն զրտի մտացն զընդարձոյս յարմարութի
բայց անդոմթքն, որք տեսանիս ներհակ դտա-
նիւ ասոցեալ յատկութեանց ցուցանեն ըզ-
թիւրամիտսն:

Երկրորդ՝ պարտիս զիտել. զի թէպէտ
նշանօք անդամոց չանտչին բարք, և յօժա-
ք ուժիւնք մարդկացին. բայց ոչ դնեն նորո
զհութկաւորութիւն. իբր թէ ՚ի հարկէ այնու
լինիւ պարտի մարդ. այլ ցուցանեն միայն ըզ-
ձկութիւն, և զտկութիւն բնութեան:

Երրորդ՝ վասն արտաքին նշանայ՝ զորոց առ-
ուայւ մինչեւ ցայժմ, ոչ է պարտ իսկոյն գատել
զմարդն. զի գուցէ լիսիցի նշան պատահական,
և ոչ բնական. կամ գուցէ յազթել իցէ զայն-
պիսի նշանաւոր հակմունս՝ ներհակ սովորութ-
կամ թէ թերեւո յետո ընկրկեալ ներգործու-
թեամբ աղօթից:

Չորրորդ՝ զի կլիստորաքար կայանայ կա-
տարեալ բնագննութիւն յաջո. ուստի եթէ դա-
տութիւն աչաց համաձայն գտանիցի ընդ բնագննութ-
այլոց մտանց, յօյնժամ է սովոր բննութ, և
ենթադրութիւն: Խոկ եթէ տարաձայն գտանի-
ցի աչաց. յայնժամ հաւանելի երևեացի ենթա-
դադրութիւն, որ լինի զաշաց: Վասնորոյ ա-
սեն բնագէտք բազումք թէ աչքն է կարա-
պետ սրտին:

Առաջարկութեան մէջ այս գույքը կազմութէ պատճեն

Sōshū Ōtomo

U. S. & Son

5th Aug:

‘Умножитель’

二三

Ամսագիր
Ընդ

505.

•
L'Amour:

U'lu'sh'b'l

Cubiq:

134

Jumping Up

Digitized by Google

L'ebrium

三

17, 1111

1,000

71

զօր ամ՝ ստվարին սննիսաւ,

COLD SOUP LUGAS

卷之三

乙卯仲夏
王之春

կրկնակ ամսոյն այտալէս արահ կալ ըղ-
նուասարդի ամիսն և երթ է՛ք, որ մնայ-
կրկնակէ հօռի ամսոյ: Կալ գհոռի ամիսն և
դիւր կրկնակն և Երթ է՛ք, որ մնայ կրկնակէ
սահմի ամսոյ: Այնալէս և զայլն արասցոն:

U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE 1917

Օ կեսակ ամսոյն այսպիս արան: Կալ զնաւասար
դի ամփան՝ և ե՛թ քսանելին և կէս, որ մնայ,
կիսակէ հռով ամսոյ: Կալ զհռով ամփան և
զեւը կիս ոկն և ե՛թ քսանելին և կէս, որ մնայ
կիսակէ սահմի ամսոյն: Եղնալ և զայլան արան:

○ 二月一日

Օթուական այսպէս արա: Կալ զթիւ մի յառաց ամսոյն, և թուեա՛ մինչեւ ցյայտնութիւն, չորեքալատկեա և այն է: Եւ տես թէ յառջին տմի իցես՝ 4 թիւ ՚ի բաց երթ: Յերկրորդին՝ 2: Յերրորդին՝ 4: ՚Ի չորրորդին՝ մի ինչ երթար, զի՞նահանջ է:

Կալ զմուտկանն և բաժանեա՛ ՚ի չորս մի
մասն նահանջ է:

Եթէ կամիցիս զիտել՝ թէ յորում ամի լցեա
կալ զմուտկանն և ե'րթ 4 4, թէ 4 մնայ առա-
ջին ամը է, թէ 2՝ երկրորդ, թէ 3՝ երրորդ,
թէ 4՝ չորրորդ ամ է, որ է նահանջ:

Խննեալոսն էլետին է:

Խննետասներեակ այսպէս արա՛: Կալ զմուտ-
կանն և ե'րթ ժթ ժթ, որքան ժթ է այնքան
խննետասներեակ է, և որքան ՚ի տասնեխէն ՚ի
խնարհ մնայ, յայնք ամի լցես խննետասներեակն:

Վ էլետին է:

Վ երաղիր այսպէս արա՛: Կալ զմուտկանն և
տե՛ս թէ քանի նահանջ կայ ՚ինմա, կամ քանի
խննետասներեակ: Վ այս զմուտկանն բազմա-
պատկեալ՝ զմին ժամ արա՛: Ըստ նահանջիցն
պակասեա՛, և ըստ խննետասներտկայ՝ յաւել:
Ութն թիւ հանապաղ ՚ի բաց ե'րթ: Եւ զայլն
ե'րթ լլ, որ մնայ՝ վերադիր է: Վ երադրով
վերադիր այսպէս արա՛: Կալ զմնցեալ ամի վե-
րադիրն, ժամ ՚ի վերաց ած՝ վերադիր է առաջի
կայ ամին: ՚ի նահանջն՝ Ժ ած: Յննետասնե-
րեակն՝ ժթ ած: Եւ թէ նահանջն և խննետաս-
ներեակն ՚ի միում ամի հանդիպին, ժամ ած՝ և
այն է:

Խօննելու էլետին է:

Եօթներեակ այսպէս արա՛: Կալ զմուտկանն,
երեք ՚ի վը ած կամ չարս ՚ի բաց ե'րթ, և զայլն
երթ է՛ն, որ մնայ եօթներեակ է: Եշք՝ առե-
լաց պատկեր առուբըն՝ եօթներեակ է առաջի-
կայ ամին, և քանիք լուսնին՝ վերադիր է տար-
ւոյն: Բայց ՚ի նահանջի ամին թիւ մի պակաս
կալ պառուբը լուսնին և այն է:

Այս ՚ի ահա լուսնէ տրամաջոց. և այլք:

Զամս ՚ի ոկլբանէ արարածոց՝ այսպէս արա՛:
Կալ ըջնկ, զմուտականն ՚ի վերաց բեր և
այն է:

Յննետասներոցն աղօնմաց՝ ՚ի դրախտէն մինչ ՚ի ծը-
նունդն քրիոտոսի՝ են ամք՝ ըջնկը: ՚ի քրիստո-
սէ մինչ ՚ի սուրբն զրիզոլ՝ յե՛ ամք է:

Զամս ծննդեանն քրիոտոսի այսպէս արա՛:
Կալ ե՛ջնկ, զմուտականն ՚ի վը բեր և այն է:

Զամս սը լուսաւորչն այսպէս արա՛: Կալ
յիշը, զմուտականն ՚ի վը բեր և այն է:

Գիւտ գրոյ այսպէս արա՛: Կալ ձժէ, զմուտ-
կանն ՚ի վերաց բեր և այն է:

Տանուտէր տարւոյ այսպէս արա՛: Կալ զմուտ-
կանն, ը ՚ի վը ած կամ զ ՚ի բաց ե'րթ. և զայլն
ե'րթ ժլ, ժլ, որ մնայ՝ զսիլբըն ՚ի խայէն արա՛,

և առը ՚ի կենդանակերպն մի մի թիւ ուր դադարի՝ այն է տանուտէր տարւոյ:

Դարձեալ՝ կալ զթուականն և ե՛րթ ժբժք,
որ մնաց գոկելքն յագեղնաւորէն արան և առը
՚ի կենդանակերպն մի մի թիւ ուր թիւն աստ
ոի, այն է տանուտէրն. քանութ ժուականն
յաղեղնաւորն եղաւ:

Եւ տանուտէտք չն այսէի:

- Խոյ. Յուլ. Երկուոր. Խոյգետին:
- Վահեծ. Կոյս. Աշխա. Կորիճ:
- Ազեղնաւոր. Այծեղջեւ. Զարհուս
- Չուկն:

Օհունդ շաման:

Օհունդ լուսնի այսպէս արան: Կալ հանապազ
լ կամ կ, զիբադիլն և զկիսակն ՚ի բայ ե՛րթ.
որ մնայ լրութիւն է լուսնի:

Լրութիւնի այսպէս արան: Կալ հանապազ
լ լոհ, զիբադիլն և զկիսակն ՚ի բայ ե՛րթ, որ
մնայ լրութիւն է լուսնի:

Զաւուրո լուսնի այսպէս արան: Կալ զաւուրո
ամսոյն և զկիսակ նորին ամսոյն և զիբադիլ
տարւոյն, և ե՛րթ Լ.Լ, որք մնան աւուրք են
լուսնի:

Յաղէիւ լուսնին այսպէս արան: Կալ ՚ի նաւա-
սորդի ամսամակն մինչեւ ուր ես. զէիս վիբա-
դրին ՚ի վր բեր և երթ 60.60, որ մնայ բաղէ է:

Դարձեալ՝ կալ զրոպէս և զթիւ վաթանիցն,
և զմայեալն ՚ի վիբադրէն ՚ի վր բեր. և երթ
30.30, որք մնան աւուրք են լուսնի:

Դարձեալ՝ կալ զրոպէս և կրկնան, և տես
թէ լ 60 ելանէ, զվաթառւն՝ գլշւրայն տուր-
և զուելի մնացեալն համար ժմ ժամ արան և
տունջեան տուր, և զառնես զծնունք լուսնից
թէ յորում ժամու է: Խոկ ՚ի լ բման, զվաթ-
առւն՝ տունջեան տուր, և զմայեալն՝ վիշնրայն
զտանես զլրութիւն թէ յորում ժամու է:

Եւ ժամէ տաշ ըստն՝ չն այսէի:

Այդ. Օսայդ. Օսպացիուլ. Շառապայթ ել
Շառաւելիքեալ. Երկրասուս. Շանթ ակող. Հրու-
կովժ. Հ ւրիայլեալ. Թառպաթեալ. Առազօտա
Արփող:

Ժամէ Գէլքըրոյ:

Խաւորնակ. Աղջամուղ. Վթացեալ. Շա-
զաւուր. Կամաւու. Բաւուկան. Խօթափայլ.
Դիվակ. Լուսաջեմ. Առաւու. Լուսափայլ.
Փայրուծու:

Եթէ կամիցիս զիսել զծնունդ լուսնի և զլը-

բուժն և անի թէ տիւ իցէ թէ զիշեր: Կալ դա-
ւուրս ամսոյն յոր և իցես, զհասարակածն հա-
յոց՝ ի վը բեր: թէ ՚ի ծառաւնքն և թէ ՚ի լւ-
րութիւ, և երթ 30 30, որ ՚ի խոնարհ վայ, երժ
և առա տիւ, զիշեր: ուր թէ իւն սպասի անդէ:

Բայց ՚ի ծառագեան՝ զտիւն դեր յառաջ, և ՚ի
լրաման զիշերն:

Ա ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ է:

Վաստաւուտ այսպէս արան: Կալ թիւ մի՝ և ըջ-
կրկնակ նորին ամսոյ՝ և զէ երեակ տարւոյն, և
երթ 7 7, թէ մին մնայ կիրակէ է, թէ 2°
բշե. թէ 3° զշե. և այլն կարգաւ:

Օ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ է:

Օրսկիւտ այսպէս արան: Կալ գտաւորս ամսոյն
և զկրկնակ նորին ամսոյն՝ և զէ երեակ տա-
րւոյն, և երթ 7 7, թէ մին մնայ կիրակէ է,
թէ 2° բշե. և այլն ՚ի կարգին,

Ա ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ է:

Վաստաւորաց բարեկենդան այսպէս արան: Կալ
հանսարազ 36. զիերադիրն ՚ի բաց երթ, և տես
թէ քան զյայտնութիւն աւելի է. և թէ ՚ի նմին
անսեան է ուր յայտնութիւն է. և թէ պա-
կառ է՝ ՚ի յառաջիկայ ամիսն անյո՞: Օրս-
կիւտ արան և կիրակէ տուր. և թէ ՚ի կիրա-

կէ հանդիպի՝ ՚ի միւս կիրակէն տուր՝ առաջա-
ւոր է:

Դարձեւ և թէ թէ լժաւով՝ կամ երկու, կամ
երեք զյայտնութիւն աւելի է՝ ՚ի յառաջիկայ առ-
միսն անյո՞, օրտղիւտ արան և ՚ի կիրակէ տուր.
և թէ ՚ի կիրակէ հանդիպի՝ ՚ի միւս կիրակէն
տուր, առաջաւորաց բարեկենդանն: Դարձեալ՝
կալ զյանութիւն. 4 թիւ ՚ի վերայ ած և ըկ-
զիր տարւոյն ՚ի վը բեր՝ առաջաւորաց բարե:

Ա ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ է:

Լրութիւն Օտարկի այսպէս արան: Կալ հանսարազ
46. զվերադիրն ՚ի բաց երթ, և տես թէ բան
զհասարակածն աւելի է, ՚ի նմին ամսեան է ուր
հասարակածն է, և թէ պակաս է, ՚ի յառաջի-
կայ ամիսն անյո՞, օրտղիւտ արան և ՚ի կիրակէ
տուր. և թէ ՚ի կիրակէ հանդիպի՝ ՚ի միւս կի-
րակէն տուր՝ գտանիկ է: Դարձեալ՝ կալ զհա-
սարակածն: թիւ մի՝ ՚ի վը ած և զգեր տարույն
՚ի վերայ բեր՝ զտանիկ է անսխալ: Բայց ՚ի նաև
հանչին թիւ մի պակաս կալ, և այն է:

Գ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ է:

Գիւտ զրոյ այսպէս արան: Գիւտ զառաջաւորն,
և տես զմիջոցն թէ քանի օր է. և 5 ՚ի բաց
առ, որ մնայ յայէէն յառաջ տուր. ուր դա-
դարի այն է զիր տարւոյ:

Եւ զ Ծիսահ ընդ տուաջն ուղղիսն պրով.քն ոյցու
որէս թէ աշխ լինի զիր տարւոյն, մեջ պահոց
շերկորորդ շաբաթի օրն պայ: Այսպէս՝ յայթէն
չէն մեծ պահոց յառաջն կիրակէն զայ յետո
կոյս, որ է որյի թէսոգորոսի: Եւ յլլէն ՚ի
չայն ՚ի բուն բարեկենդանի կիրակէն զայ: Եւ ՚ի
չէն ՚ի չն ՚ի սահսրկայ պարթեւի կիրակէն
զայ: Եւ ՚ի նուին ՚ի առաջ ՚ի որ Սարդոփ կիր
պակէն զայ: Եւ ՚ի սէն ՚ի փետն յառաջուորի
ր կէն զայ: Եւ ՚ի սէն ՚ի փետն յառաջուորի
ր կարեկենդանի կիրակէն զայ: Եւ ՚ի սէն ՚ի
նոյն շաբաթի օրն զայ:

Կա և զաւետիսն ուղղեա՛ պրով.քն այսպէս: Թէ
այսն լինի զիր տարւոյն, յետ աշխարհամասորան
կիրակէն դշի աւետիք լինի: Թէ թէն թշի թէն
գէն կիրակէ. և այսպէս կարգաւ: ՚ի բայցն ՚ի
չն ՚ի նոր կիրակէն զայ: Յնին ՚ի ձայն ՚ի
պատկի կիրակէն զայ: ՚ի պատկի յն ՚ի ծաղկա
զարդի կիրակէն զայ: ՚ի չայն ՚ի սիւն ՚ի
լուսաւորչի կիրակէն զայ: ՚ի բէն ՚ի փետն ՚ի
լուսաւորչի դշն զայ: Եւ սէն օր չկայ:

Այլ զամարդավասի միջոյն ուղղեա՛ պրով.քն
այսպէս:

յԱյլքն ՚ի Պիմն 7 շաբաթի: ՚ի
՚ի Պայցն ՚ի Փէն 6 շաբաթի: ՚ի
յԽնին ՚ի Զայն 5 շաբաթի:

՚ի ՚ի ատէն յՈ՞ն 4 շաբաթի: ՚ի
՚ի Զայցն ՚ի Տիւնն 3 շաբաթի: ՚ի
՚ի Ըհն ՚ի Փիւրն 2 շաբաթի: ՚ի
և Քէնն նայնպէս օր չկայ:

Այսանահոնչէ: Ամանահանջն և
երթ լլ, որ մնայ ամսանահանջն է:

Աչքանի բն

բ	եզ	գ	ժդ	թ	զ	ղ	ժ
ժթ	բ	զ	եէ	ղ	ժէ	ին	դ

Ութն ած ՚ի վերայ ամսանահանջն յԱրաց
տուր, Գարնանամուր է: Տիւն ունի ժամս 42:
գիշերն 42: Ժողովէ յինքեան աւելըս 94:
ժամս 6 մասունս 45: կենդանակերպս Յւ խոյն,
ցրւն, երկառուն:

Քամս և մից ած յԱրաց տուր աւետիք է:
երեք աշ ՚ի Մեհեկի տուր, անկասող է: Տաս
ներեք ած յԱրեգ տուր, ելասող է: Խն ած
յԱհեկ տուր, ամառնամուր է: Տիւն ունի
ժամս 45, զիշերն 9: Ժողովէ յինքեան աւելըս
91, ժամս 3, մասունս 45: կենդանակերպս Յ.
խեցէստին, առեւծն կրյան:

Աեց ած ՚ի Մարգաց տուր, Ածածն է:

Վեց ած ՚ի Հրոտից տուր՝ սբ Խոչէ: Տառն
ած ՚ի Հրոտից տուր՝ Աշխանամուս է: Տիեն
ունի ժամ 42. զիշերն 42: Ժողովէ յիւքեան
տուրը 91. ժամ 6. մասուն 45. կենդանա-
կերպն 3. կշեռն, կարե՛ն, աղջող առաջն:

Տառնեին ած ՚ի Հրոտից տուր՝ պատպահձումն
է գաքարիայի: Երկու ած յԱւելայ տուր՝ յդու-
թիւն է եղիսաբեթի: Վեց ած ՚ի Հառիտուր՝
յիսնակայ բարեկենդան է: Քառն և եօթն ած
՚ի Հոռիտուր՝ սբ յոկըայ բարեկենդան է:
Վեց ած ի Ասհմի տուր՝ Զմեսնամուս է: Տիեն
ունի ժամ 9. զիշերն 45: Ժողովէ յիւքեան
տուրը 92. ժամ 6. մասուն 45. կենդանա-
կերպն 3. այժեւընըն. ջրհան. ձռւն:

Եւ թէ՞ր ձմեռն եղանակն 92 է: Վասն զի 6:
Ժամըքն ի 4 եղանակացն ժողովին և լինի օրն
մի՛ 24 ժամ, ըստիւ և ըստիշերը: Եւ մասուն-
քըն ժողովին ի 4 ամին և լինին օր մի՛ 24 ժամ.
ըստիւ և ըստիշերը Եւ օրն այն ի ներք սահկա-
նելով, ժժիւ մի ի մերադրացն հայոց պակասե-
ցուցանէ. և զէնքեակ այլազ զացն կրկին ածե-
ցուցանէ. և զիկեադրակ ամիսն 29 օր առնէ. և
զչուապային եղանակն 93 օր: Եւ այն է ամ նա
հանջին՝ յարում այս լինի:

Տառնեօթն ած ի Ասհմի տուր՝ յայտնութե՛
քարեկենդան է: Քսան և հինգ ած ի Ասհմի

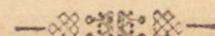
տուր՝ յայտնութե՛ է: Չորս ած ի Քաղոց տուր՝
Տիենընդառաջ է:
Զանձածնին, զուուրբ Խաչին, դյանակամտին,
և զուուրբ յակոբայ Օրբագիւտն՝ ի չորեքշութ-
թէն յիտ բեր՝ և ի կիրակէ տուրը Եւ ի հինգ
շաբաթէն յառաջ տար՝ և ի կիրակէ տուր՝ և
այն է:

Զայտոգիւթին է:

Զայտոգիւթա այտոկու արան: Կուլ ի չառեկէն մինչ
ուր ես. և երթ՝ 40 40, ուր ի խանարձ մնաց՝
երթ՝ 8 8, և գառնես:

Եթէ կամիցիս զիտել՝ թէ ձայնն որոյ դասու-
է: Տես զիթուական եթէ կոչու է, աջակազ-
ման դասուն է՝ ուր սուրբ աւաղանն է. և թէ
դար է՝ ձախակողման դասուն է:

Ով եղբայր իմա, զի ի Հայոց թուականն՝
թէւ մի տեւելի կայ և բազում սխալանս գործէ: Յորժամը վոքը թուական տանես Հայոց՝ և Հա-
ռավմայեցայ և Կահանջ. և Խննեմերեակ. և
զայն օր առէ, Եթէ կամիցիս զիտել՝ թէ յա-
րում ամի իցես: Զայտ հինգ բանս յորժամը
առնիցես, զաւելի թէւն ի բայց երթ՝ զի ու-
ղեղ զայ:

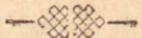

	Ա թու	Հ ա ս	Վ ա ր	Շ ա ն	Ե պ ա կ	Ը ա յ ե ց ա յ	Հ ա մ ա ն	Վ ա ր	Շ ա ն	Ե պ ա կ	Ը ա յ ե ց ա յ
q	31 Յունիլ: չկ	չկ	բ	դ	դ	ե	ե	լ	է	ա	ա
b	28 Ժետը:	գ	ա	ե	զ	է	ա	շ	գ	դ	դ
b	31 Մարտ:	գ	չկ	ե	զ	է	ա	բ	դ	դ	դ
L	30 Վարիլ: վ	ա	ա	բ	գ	դ	հ	լ	է	ա	ա
L	31 Մայիս: ա	բ	գ	դ	ե	զ	է	ս	բ	բ	բ
b	30 Յ ա խ ո: դ	գ	դ	ե	ա	բ	դ	լ	է	ա	ա
b	31 Յուլիս: դ	դ	ա	բ	գ	դ	դ	լ	է	ա	ա
q	34 Օդոստո բ	ե	դ	դ	է	է	ա	բ	դ	դ	դ
q	30 Ս պ տ մ: ե	է	է	ս	բ	գ	դ	լ	է	ա	ա
q	31 Հ ո կ տ մ: չկ	է	է	բ	դ	դ	ս	լ	է	ա	ա
F	30 Կ ո յ ե մ բ: գ	լ	հ	լ	է	ա	բ	դ	դ	դ	դ
F	31 Դ ե կ ո ւ յ ե	լ	հ	ա	բ	գ	դ	ս	լ	դ	դ

Ա ս ա լ ի և Ե ն ե ր ե կ ո լ ի ն ե լ ք ո ւ մ ո ւ տ ո :

Ս օ թ ն ե ր ե կ ն ի վ ե ր ու ս ո : և ա մ ս ի ն ի թ ի մ ա ց , և գ տ ա ն ե ս զ օ ր ա մ ս ա մ տ ի ն բ ա յ ց ի ն ա հ ո ն ն ջ ի ն ե ր բ ի մ ա լ ս ի ո ւ մ լ ո ւ ն մ ա ս ա ն ի յ ե ս , թ ի ւ մ ի ա ւ ե լ ի կ ա լ գ ե օ թ ն ե ր ե ա կ ն :

Տ օ մ ո ւ ն ա յ ե ց ա յ :

Հ ա մ ա ն ն ա յ ս պ է ս ա ր ա : Կ ա լ գ ա յ ո ց
մ ե ծ թ ո ւ ս կ ա ն ն . 304 ի վ ե ր ա յ բ ե ր , մ ե ծ
թ ո ւ ս կ ա ն է հ ո ւ մ ա յ ե ց ւ ո յ : և գ շ ը ջ ա ն ն . 532,
ա ն տ ի ի բ ա յ ե ր ի մ , ո ր մ ն ա յ ՝ փ ո ք բ թ ո ւ ս կ ա ն է⁵
հ ո ւ մ ա յ ե ց ւ ո յ , ո ր ք ն ն ի կ ո ւ ն է :

Վ ե ր ա ղ ի ր ա յ ս պ է ս ա ր ա : Կ ա լ գ ա յ ո ց թ ո ւ ս
կ ա ն ն . և ե ր ի մ 49 49 , ո ր ի խ ո ն ա բ չ մ ն ա յ ՝ լ զ ւ
մ ի ն 14 ա ր ա . 9 թ ի ւ հ ա ն ա ս փ ո զ ի բ ա ց ե ր ի մ և
զ ա յ լ ն ե ր ի մ 30 30 , ո ր մ ն ա յ վ ե ր ա ղ ի ր է :

Վ ե ր ա ղ ր ո վ վ ե ր ա ղ ի ր ա յ ս պ է ս ա ր ա : Կ ա լ
գ ա յ ո ց ե տ լ ա մ ի վ ե ր ա ղ ի ր ն , 41 ի վ ե ր ա յ ա մ ա ց վ ե
ր ա ղ ի ր է :

Ե ւ յ ո ր ժ ա մ վ ե ր ա ղ ի ր ն 9 լ ի ն ի յ ի ն , ի մ ի ա
մ ի ն 12 ա մ ա ց վ ե ր ա ղ ի ր է :

Վ ե ր ա ղ ի ր չ ն ի ն ի ն :

Ժ ա	ի բ	գ	ժ դ	ի բ	գ	ժ դ	ի բ	գ	ժ դ	ի բ	գ
Է ա	բ	ժ գ	ի բ	բ	ժ գ	ի բ	բ	ժ գ	ի բ	բ	ժ գ

Էջոթսիրեակ այրոնց տրա: Առևլ զ միոքը թուակառ
Կլն, և ել թ 28 28, որ ի խօնարհ մնայ լը 44
թռուոյն 1 1 յուել, և երթ 7 7, որ մնայ
հօթնիրեակ է: Եւք դեկտեմբերի պատկիր առ
առւրն եօթնիրեակ է տառչիկայ ամին, և քա-
նիք լուսնին՝ վերադիր է տարւոյն, բայց ի նա-
հանջին՝ յորժամ ի մարտի ամին մտանիցեառ
թռուով մի տւել ի կալ զ նիրեակն: Եւ մուտք
ապրիլին ևո՞ն նիրեակ: Յորժամ մուտք տալրի-
լը՝ ի շրե և ի կիրակէ հանդիպի, միջոց անձ-
նին և նը խաչին՝ լը շաբաթ և ինի, և յայլն՝ 4:
Եւ լժէ ի եշի և յուրածոթի հանդիպի, յետ
որբայի գէ ըրպաց լը շաբաթ և ինի, և յայլն՝ 7:
Եւ լժէ ի եշի հանդիպի, մէջ նը յակոբայ և
յայլնուեն, 42 օր լինիւ և լժէ յուրեւթի, 43
և այլն կորուաւ:

Օկտինակն, գէ կիսուկ, զհնունդ լուսնին, ըղ-
լոււթի լուսնին, զատուրու լուսնին, զրասլէն
զայսամսւուն և զարագիւսն, սուլ զհայցն արա:

Յորժամ 8հունդ լուսնի առնես, կոմ տւուրս,
կոմ լ բաշ և տեղի կիսուկին՝ զայսամսն
թիւն կալ, զի ուղիղ զայ: Եւ այսպէս տրա
ամեսաթիւ, ի յունվարէ մինչեւ ուրես՝ յամէն ամ-
սայ թիւ կալ, իսկ յայն ամսոյն որպ ի մէ-
ջըն ես՝ անտի մի՛ առցես:

Վատաշաւորաց բարեկենդան սցոպէս արա: Ա՛ Հ
հանապաղ 35. ի նահանջին՝ 36. զ վ բադիրն ի
բաց երթ, և տես թէ քան զտառն ի մեր է
ի յունվար, և թէ պակաս է, ի վետրվար ան-
ց: Օրսպիւտ արա և ի կիրակէ տուր, և թէ
ի կիրակէ հանդիպի, ի միւս կիրակէս տուր՝
տառչաւորաց բարեկենդան է:

Դարձեալ՝ կալ զ յոյտ ւն, 4 թիւ ի վլ բաց
ած՝ և զդիր տարւոյն ի վերայ բեր՝ առաջա-
ւորաց բարեկենդան է:

Յայլէն մինչ ի չն՝ տառչաւորն ի յունվար
է: Ի նուէն մինչեւ ի չն՝ ի վետրվար է:

Լրումն զտուկի սցոպէս արան: Առևլ հանապաղ
46. զ վերադիրն ի բաց երթ, և տես թէ քան
զհասարակածն աւելի է, ի նմին սմսի է՝ ուր
հասարակածն է, և թէ պակաս է, յառաջը-
կայ ամիմն անցու, օրադիւտ արա և ի կիրակէ
տուր, և թէ ի կիրակէ հանդիպի, ի միւս կի-
րակէն տուր՝ զտարիկ է:

Դարձեալ՝ կալ զ հասարակածն, թիւ մի ի
վլ ած և զ զիր տարւոյն ի վլ բեր՝ զտարիկ է
անսխալ: Բայց ի նահանջին՝ թիւ մի պակաս
կալ, և այն է:

Յայլէն մինչ ի չն, զտարիկն ի մարտն է,
յնէն էն ի վերան յուսլին է:

Դիւտ դրոյ այսպէս արա: Գլխ քառաջաւորն
և տես զմիջոցն՝ թէ քանի օր է, և 5 ի բաց
առ, որ մնայ, յայտնէն յառաջ տառ. ուր դադաշ
րի՝ այն է զիր տարւոյ:

Եւ տես թէ առաջաւորն ի յունվար է, 10 ի
բաց առ զիր է տարւոյն: Եւ թէ ի փետրվար
է, 21 ՚ի վը աճ, զիր է տարւոյն: Յետին օր
բւն բարեկենդանի՝ քանիք փետրվարին զիր
է տարւոյն:

Աշակերտ Եղանակներ:

Յունվարի 1 օրն կաղմնոյ է. 6 յայտնուի է:
Փետրվարի 14, Տեամնընդառաջ է: Մարտի
17, սկիզբն աւուրց արարչուե է, և արեգակն
՚ի մարտ աստեղս մտանէ. որոց անուանքն են
այսոքիկ. Լուծ. Եղջերու. Ծոկութիւն. Փառ
ռազնութիւն. արտախցյր: ՚ի մարտի 20, Գարնա
նամուտ է ՚ի 22 Արարչագործիւն մարդոյն է:
Եւ արեգակն ՚ի խոյն մնանէ: Վաղիւն 7, աւե-
տիք է: ՚ի 14 անկաստղ է: Մայիսի 27, եւե-
ռումն խոչ է: ՚ի 17 խաչ է զիւտ է: ՚ի 23 եւաս-
տիղ է: ՚ի 19 յունիսի, Վմառնամուտ է, և
դարձ արեգակն ՚ի խմարհ: ՚ի 11 յուլիսի,
ոք Յուհունիուն ծնունդն է: ՚ի 15 յոգստոսի,
Աջածին է: ՚ի սեպտեմբերի յ8 ոք Աջածնի

ծնունդ է ՚ի ծնուպաց իւրաց. ՚ի 14, ոք Խոչ է,
՚ի 18, Աշնանամուտ է. ՚ի 27, պապանձութիւն է
դաբարիսայի. ՚ի Հոկտեմբերի 10, յդութիւն է
նզիստրիթի. ՚ի Նոյեմբերի 8, արեպադն ՚ի
ծով մտանէ. և 40 օր ՚ի վերայ Տովուք պնաց.
՚ի 18 Գեկտեմբերի դաւայ ՚ի յիսո. ՚ի 27,
յունվարի ելանէ ՚ի ցամաք. ՚ի 18 Նոյեմբերի
յինակամուտ է ՚ի 23 ընթաղ է. յ9 Գեկ-
տեմբերի, ոք յակոբայ բարեկենդան է. ՚ի 18
ձմեռնամուտ է, և բարձրանց տրեղակն. ՚ի 29
յայսնուե բարեկենդան է: Խնն ած ՚ի վր գտո-
կին՝ յի կու ամիսն տուր՝ Համբարձութիւն է.
բաց ՚ի մարտի ութ ած: Լովծն ած՝ ՚ի 4 ամի-
սըն տուր՝ վարդապահէ. այլ ՚ի մարտի վեց ած:

Եւ տե՛ս՝ թէ յորում ամի վերադիրն՝ 28.
27. 30. Լինի, յորժամ տառջաւոր կամ պա-
տիկ առնիցեն, թիւ մի ՚ի յունվար՝ և թիւ մի
՚ի մարտ թաղ. և զալոն ՚ի վետրվարի և յառ
ըելի կոցեն:

Վառն Աշակերտութիւն:

Եթէ կամիցիս զիւել՝ թէ արեգակն յորում
կենդանակերպի է. կալ՝ ՚ի մարտի 22 էն մինչե-
ռու ես, և տուր ՚ի կենդանակերպն՝ 30 30 սկըս
եալ՝ ՚ի խոյն ուր դադարի, յայն կենդանա-
կերպի է արեգակն: Հայ ՈՒ ԴՐԱՄԱԿ ՀԱ-

Եթէ կամիցիս զիւել՝ թէ արեգակն յա-

բուժ՝ զօտւոջ է՝ կալ՝ ՚ի հասարակածէն մինչեւ
ուր ես, 2 թուռով պակաս, և երթ 70, 70. Աթ
՚ի խոնարհ մնայ 10, 10 թիւ տուր ՚ի զօտւան,
ոկտոտալ՝ ՚ի հրատէն, ուր թիւն ոպառի, յայն
զօտւոջ է արեգակն:

Առ դասիք ես սցուքիւ. Հրատ. Արեգակն.
Լուսաբեր. Փայլածու. Լուսին. Երեսի. Լու
ունիժալ:

Աթէ կամփիս զիտել՝ թէ արեգակն յորում
զրի է՝ կամ քամի տառիչան բարձրացիալ,
կամ բանի խոնարհեալ, կալ յայծեղջրէն մին-
չեւ ուր ես, և երկերիւբաստակեամ, և տուր
յամէն զիր՝ 1000, 1000. կամ 5, 5 օր, սկսէլ յայ-
ըլէն; ուր թիւն սպառի, յայնմ տառիչանի է
և դրի: Օի բարձրանց արեգակն յայծեղջր-
րէն մինչեւ ցիւցութիւնն, և խոնարհ ՚ի խոցեա-
նէն մինչեւ ցայծեղջուրն:

Հայրէն մինչեւ ՚ի քէն բարձրանայ, և ՚ի
քէն դարձեալ խոնարհ մինչեւ ցայրն:

Աթէ կամփիս զիտել՝ թէ արեգակն քանի
հոլով առնուն կամ քանի առպարէղ ընթանաց,
կալ զժամ առուրն, երեննապատկեամ, այնչափ
հոլով առնուն: Պարձեալ՝ կալ զհուվան, հըն-
պապատկեամ: այնչափ առպարէղ ընթանաց յա-
մն օր՝ 10 ժամն և կէս սցէ աւելի՝ քան լ²⁴
ժամն:

Եթէ կամփիս զիտել՝ թէ արեգակն յորում
կիտի է, կալ զամս ՚ի ոկտ բանէ մինչեւ ՚ի մեծ-
թուականն հացայ 5976, և զմէ թուականն ՚ի
մը բեր, և երթ 365, 365: Որ ՚ի խոնարհ մնայ
զոկիկ ըն յերկնամիջակ կիտէն արա և տուր
յամէն կէտ 91 ամ երեք ամիս և երեք ժողո-
աբ թիւն սպառի, յայնմ կիտի է արեգակն:

Առ հէտեւ Յն այսուին:

Աշտ երկրամիջակ՝ Գարբնան ային:
Աշտ ժամարդիսուկ՝ Ամառային:
Աշտ եթերական՝ Աշունային:
Աշտ առզական Զմեռային:

Վասն Վասնի:

Աթէ կամփիս զիտել՝ թէ լուսնն յորում
կիեթանակերպի է, կալ զաւուրս լուսնին, եր-
կառաստնապատկեամ:

Հայց յառաջարպին դիտուցեն թէ արեգակն
յորում կիեթանակերպի է, լից վլթիւ սպակա-
ռակն արհագույնն, և անտի յառաջ տուր յայլ
կիեթանակերպն 30, 50, ուր թիւն սպառի,
յայնմ կիեթանակերպի է լուսնին:

Պարձեալ՝ կալ զաւուրս լուսնին և կըրկ-
նամ հինգ ևս ՚ի վլթ աճ, և 5, 5 թիւ տուր ՚ի

Իենդանակի բարին. բայց յայն կենդանութիւնը թու
թռաւեմ՝ ուր լուսինն ընծայեցաւ, և պայիս սե-
սրիամ :

Ավել է կամբցիս գիտել՝ թէ լուսնին յորում
գուշոջ է, կտը զաւուրս լուսնին, երկաստա-
նապատճեան. բայց յառօջադոյն պիտայիս թէ
արեգակն յօրում գուշոջ է. լից զ թիւն սպա-
կուուն արեգականն. և անտի յառաջ տուր-
յալ գուշին 10, 10 թիւն, ուր թիւնն սպակի-
յալուն դաւոջ է լուսնին:

《詩經》中「子」字的用法，是研究《詩經》的一個重要問題。

Օօշամլ. Առաջդարձի. Առանին. Շեմա. Օօշամլ.
բայ. Օստրին. Վաճառք:

Concluding Remarks

Օշակիդ բուօնի սցոսի՞ն աղան կալ գրանին
լուսնին, երկառաւանապատկեան. և տուր յօրէն
յառաջէն ամսոյն, և տան այս անուն անոյց
յոր օրն այսէավի՞նչ էր՝ ը որ յայնմ տուր
արեգակն գնացեալ էր, յայսմ դիշերին բօսին
ը նոյն շատիդ երթայ ՚ի տեղուջն ՚ի կենդանա-
կերպիցն. և օրապիւտիւ պացես:

Պարզեմուն կալ պ'սցի քանիս շաւզին, և առանց պահանջման հետի է լուսինն յարկադիմությունը պահանջման օր 12 յանվ հեռանայ լուսինն յարկադիմությունը 15 օրին 180 մասն, և առաջ դիմությունը պահանջման օր 12 մասն մերժ

զայ. և ՚ի լրմանէն յառաջ խուլարիչ
Եւ եթէ կամփիս զիտել՝ թէ լուսինն ըտնին
ժամը լցու ապ ՚ի գլխիլի՛ կոմքը քսնի ժամ՝ և խոչ
ար հետեւի. կալ զաւուրս լուսնին, չորեք պատա-
կեան, և 5. 5. թիւ ժամն արած և զմայցեալին
կրկնեած և հան զհինդ և կես ժամ՝ և զաւե-
լութն ՚ի մասունս կիսաժամաւն. բայց յընծայ-
մանէն մինչեւ ՚ի լըումնե զլցան դի՛ն յառաջ
և ՚ի լրմանէն զ խուլարի:

Օսկարովուի հայոց լեռ հաօպաքից և այսպիս
արմա, կաէ գոտուր հայոց ամսոյն, և զգարա
կախ հաօպաքից այ թի վրը քեր, և թէ չեցէ բա
ռ օկտն, զանցն ամիսն զհետ կալ. և դաշտութիւն
հայոց ՚ի բաց երթ, որ մեայ առաւրզ են հա-
մայիցաց ամսոյն: Քարձել՝ կալ զառուր հաօ-
պաքից ամսոյն, և զիւր յարտկայն ՚ի բաց
երթ. ո մայսնութիւն հայոց ՚ի լիլ բեր առաւրզ են
հայոց, ՚ի նաւասարդէն մինչ ՚ի յայտնութիւն զա-
ռ մի աց ճ. օքն զհետ հայոց ասայն. կալ: Եւ ՚ի
նահանջի ամիսն յորթամ ՚ի մարտի ամիսն մասնէ
ցնու, թռուու մի պո կառ, կառ դժ որտկայի:

13. *Microtus* (L.) *oreocetes* (Gmelin).

Օսմանիքը սկզբունքը լրացրեց պատճեն՝ պահանջական է 1281 թվականին, բայսական առաջնահանգ է յայրած ամիս, ուստի գցող դրավ եղիսակը տառիքն առաջանանքի տարիքին են: Խոկ դռաւ յարթամը տառ լին առաջանանք լիսին և գաս հասանիս ՚ի մարտի

ամիս՝ տուալի մի չեղեր եւ ըստ կարգինս դնա յս
համրան և ոչ վրիպիս: Օ ի նոհանջ ամիսն՝ վի-
ալբարիարի ամիսն, 29 օր լինի, և յայլաթքին 28:
Օ խոն՝ 7 օր է: Յ վիարիարի յի՞ն առառ, և
4՝ ի մարտի մաւաս: Երբ տարին նոհանջ լինէ
4՝ ի վետրիարին առանու: և երեք չի մարտէն:

Դարձալ՝ և զայտ ծանիք, դի չոպւզյա-
լաւեան կիսակէի օրն՝ բարեկենդան է եղիական
պահոց: Յ իս եղիական պահոցն 2 շաբաթ ու-
անեմք, սբ Լուսաւորչի պահք են:

Յ իս սբ Լուսաւորչին 2 շիմ ուանմք, վար-
զու վաւի պահք են: Յ իս յինկանամին 2 շիմ
ուանմք, սբ յակուբայ ու սհքեն: Յ իս սբ տարի-
ախ 2 շիմ ուանմք, մեծ պահք են: Ա յոտ մի-
ջոյն առելի և պակաս ոչ զայ մինչ ՚ի կործ ոի:
Դարձալ՝ անս թէ ճննդեան բարեկենդանն, ՚ի
դշի զայ դու յրշի արան և թէ յուրբաթի
զայ, դու ՚ի հշի արան դի բարեկենդանն վայս
սըն ոչ լուծանէ: բայց իվթումն լուծանէ:

՚ի թռեխ 30 չ ին՝ լրումն լուծանն ոք պարա էք
գիսի գարնանամախն լինիւ՝ ոք է հասարակածն
տախ ք դհասարակածն եղեւ, դի ՚ի մարտի տախն
և ութին՝ լրումն լուծանի հանդիպեցաւ, ՚ի բառ-
ախն՝ զարմանամաւաս: ՚ի իրհակ լիսաւ հինք հարիւ-
րի լիս, ոք գէ բումն մարտիս ցուցանէ և զպատ-

կիր աւուրն շաբաթ:

Յ եւ էսէն Ա յու տէն ոք հետեւն զէն Ե սամակն
գուատ լուսն, յուղանէն վլուառէտն. Երկորոշն՝ զէն
տուրայն, Երաբրդն՝ զէն երեւն. Զարրադն՝ զէն
բուտին և Հնիդասսարդն՝ զտառ ու դէլն. Ուստի հունուն
Գէր պարայն զէն ան: Տարեկուան՝ պարատօնէն
հատակը. Ա յօնեցէհան՝ ենէ ուստի ենէ օրու-
գէտ և ամանութ առան: Ա յերաբրդն՝ աշեասէ լու-
սոյն (յորաւ ջնաւուն լուսն և Ա յունի լուսնն հան-
դէրէ ժամուս տառարն ոք գոն եղէուց) գոտոն: Ի ոչ
պանուադէն՝ ուշ և պարոյն:

S. H. H. M. - 1975

$\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} dx = \sqrt{\pi}$ $\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^2 dx = \frac{1}{2}$	$\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^4 dx = \frac{3}{8}$ $\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^6 dx = \frac{15}{16}$	$\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^8 dx = \frac{105}{128}$ $\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^{10} dx = \frac{315}{256}$
$\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^{12} dx = \frac{3465}{2048}$ $\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^{14} dx = \frac{135135}{16384}$	$\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^{16} dx = \frac{135135}{131072}$ $\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^{18} dx = \frac{10395}{8192}$	$\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^{20} dx = \frac{10395}{65536}$ $\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} x^{22} dx = \frac{10395}{524288}$

89 ^u JL ^m	5	է	իս	կոյսն
88 ^u JL ^p	2	շ	ը	կը իս'ն
84 ^u JL ^q	Ճ	էա	ոզ	կարլձն
85 ^u JL ^r	4	բ	իդ	Աղեղնաւորն
86 ^u JL ^s	2	գ	ե	Այծեղջօւրն
87 ^u JL ^t	4	ր	ժզ	Զոհուն
88 ^u JL ^ւ	Փ	ւ	ի՛ւ	Չուկս
89 ^u JL ^լ	Ճ	եռ	ը	Խոյն
90 ^u JL ^մ	ի	ս	ժթ	Յուլն
91 ^u JL ^ս	տ	բ	լ	Երկուորն
92 ^u JL ^{սո}	հկ	գր	ժա	Խոցպետին
93 ^u JL ^{սը}	է	չ	իբ	Կախծն
94 ^u JL ^{սդ}	2	ւ	գ	Կոյսն
95 ^u JL ^{սդ}	Լ	չ	ժդ	Կը լուն
96 ^u JL ^{սե}	Դկ	ով	իւ	Կարիճն
97 ^u JL ^{սզ}	2	գ	դ	Աղեղնաւորն
98 ^u JL ^{սէ}	կ	ր	ժէ	Այծեղջօւրն
99 ^u JL ^{սը}	ս	ւ	իը	Զոհուն
100 ^u JL ^{սլ}	մ	ւ	լժ	Չուկս
101 ^u JL ^յ	ի	ս	իս	Խոյն
102 ^u JL ^{յո}	ս	ս	ը	Յուլն
103 ^u JL ^{յը}	հ	ժ	ժզ	Երկուորն
104 ^u JL ^{յզ}	Մ	իէ	իդ	Խոցպետին
105 ^u JL ^{յդ}	Զ	շ	գ	Կախծն
106 ^u JL ^{յե}	Լ	չ	ժդ	Կոյսն
107 ^u JL ^{յզ}	ը	ս	ի՛ւ	Կը խսն
108 ^u JL ^{յէ}	ը	ր	ի՛ւ	Կուրիճն
109 ^u JL ^{յլ}	ու	բդ	ը	Աղեղնաւորն
	Ը	ր	ժթ	Երեղնաւորն

¶ မြန်မာနိုင်ငြား ပေါ်မှု နှင့် နိုင်ငြားရေး

Часы швейцарские (У.)

卷之三

Էռաջաւորաց բա. յունիարի 11:
Փետրվար 28 օր է. կիւակի մտանէ:
Տուն բարեկեն՝ փետրվարի 1:
Տեսանընդուռաջ՝ փետրվարի 14 օրն շըթ:
Մարտ 31 օր է. կիրակի մտանէ:
Գալինանամուտ մարտի 20. օրն ուրբաթ:
Զատիկ մարտի 22:
Սպրին 30 օր է. չորեքշնի մտանէ:
Եւետիք՝ ապրիլի 7. օրն երեքշաբաթի:
Անկաստեղ՝ ապրիլի 14. օրն երեքշաբաթ:
Երեսան խոչ՝ ապրիլի 19:
Համբարձում՝ ապրիլի 30:
Մայիս 31 օր է. ուրբաթ մտանէ:
Հոգևոյ գալուստ՝ մայիս 10:
Եւլատղ՝ մայիսի 24. օրն կիրակի:

Ս և թ Պարիգորի. բարեկենդան՝ մայիսի 31:
Յունի 30 օր է. երկուշաբաթի մասնէ:
Վ առաջամուտ յանիսի 19. օրն ուբաթի:
Վ արդավառ՝ յանիսի 28:
Միջոց ուստիք՝ 6 շաբաթի:
Յուլիս 31 օր է. չորեքշաբաթի մասնէ:
Օնուուդ յունի յանիսի 44 օրն շաբաթի:
Օգոստոս 31 օր է. շաբաթ մասնէ:
Վ ճաճին՝ օգոստոսի 46:
Միջոց ուստիք՝ երեք շաբաթի:
Անպահ յընը 30 օր է. երեք շաբաթի մասնէ:
Մ ու ը իսաչ սեպտեմբերի ժկ: .
Վ շնորհամուտ սեպտեմբերի ժը. օրն ուրբաթի:
Մուրթ զէոլ գայ բարեկեն. սեպտեմբերի ի:
Միջոց ուստիք՝ 5 շաբաթի:
Հ ակտեմբեր 31 օր է հինգ շաբաթի մասնէ:
Յ ողութիւն Եղիսաբետի հոկ ժ. օրն շաբաթի:
Գ իստ իսաչ հոկ. իի:
Ե ցեմբեր 30 օր է. կիրակի մասնէ:
Յ ինակաց բարեկենդան՝ նոյեմբերի ժի:
Ք մբանակ նոյեմբերի իդ. օրն երկուշաբաթի:
Ք իկոնամբեր լու օրէ. երեքշաբաթի մասնէ:
Մ ու ը յակոբաց բարեկեն. դեկտ. զ:
Միջոց ուստիք երկու շաբաթի և չորս օրէ
Զ մասնամուտ զեկումբերի ժը. յուրբաթի
Յ այտնուեն բարեկեն. դեկ իթ. օրն երեք շըն

Բ

Եպիկեակ դ

Յուն վար լո՛ օր է. չոքեք շաբաթի մտանէ:
 Յայտնութի յունվարի գ. օրն երկուշաբաթին
 Միջոց ուտիք՝ ա շաբաթի:
 Առաջաւորաց բարեկենդամ՝ յունվարի ժք:
 Փետրվար իը օր է. շաբաթ մտանէ:
 Հուն բարեկենդամ՝ վետրվարի թ:
 Տնինդառաջ՝ վետրվարի թք. օրն ուրբաթ:
 Մարտ լո՛ օր է. շաբաթ մտանէ:
 Գարնանամուռա՛ մարտի իւ օրն հշի:
 Զատիկ մարտի իւ:
 Քարիլ լ օր է. երեք շաբաթի մտանէ:
 Աւետիք՝ ապրիլի է. օրն ըշի:
 Կոկոսակը՝ ապրիլի ժդ. օրն ըշի:
 Արևման խաչ՝ ապրիլի իւ:
 Մայիս լո՛ օր է. հշի մտանէ:
 Համբարձումն մայիսի մո:
 * ագւայ գալւաստ մայիսի ժամ:
 Ալասուղ՝ մայիսի իւ. օրն շաբաթ:
 Յունիս լոր է. կիրակի մտանէ:
 Յունիս լոր է. կիրակի մտանէ:
 Յուրբ գրիգորի բարեկենդամ՝ յունիսի թք:
 Վառանամուռ՝ յունիսի ժթ. օրն հշի:
 Վարդապոռ՝ յունիսի իլժ:
 Միջոց ուտիք՝ վեց շաբաթի:
 Յուլիս լո՛ օր է. երեք շաբաթի մտանէ:

Օհունիդ յովհան յունիսի ժն. օրն ուրբաթ:
 Օգոստոս լո՛ օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Սծածին՝ օգոստոսի ժէ:
 Միջոց ուտիք՝ Յ շաբաթ է:
 Միզոնեմբեր լ օր է ըշի մտանէ:
 Մ սրբ Խոսչ սեպտեմբերի ժգ:
 Վշանամուռ՝ սեպտեմբերի ժը. օրն հշի:
 Ալ գէարգայ բարեկենդամ՝ սեպտեմբերի լուա:
 Միջոց ուտիք՝ Ե շաբաթ է:
 Հոկտեմբեր լո՛ օր է. չորեք չըի մտանէ:
 Յլ լի եղ խոտեթի հոկտեմբերի ժ. ուրբաթ:
 Գեւո խաչ՝ հոկտեմբերի իզ:
 Նոյեմբեր լո՛ օր է. շաբաթ մտանէ:
 Յնիսկաց բարեկենդամ՝ նոյեմբերի ժզ:
 Ու բանալ՝ նոյեմբերի լիք. օրն կիրակի:
 Գեւումբեր լո՛ օր է. ըշի մտանէ:
 Ար յակոբաց բարեկենդամ՝ գեւումբերի Ե:
 Միջոց ուտիք՝ երկու շաբաթ և երեք օր:
 Զեւնամուռ՝ գեւումբերի ժը. օրն հշի:
 Յատնուե բարեկենդամ՝ դեկտեմբերի իլժ. ըշի

• • •

Գ.

Եպիկեակ թ:

Յունիվար լո՛ օր է. երեք շաբաթի մտանէ:
 Յայտնութի յունիվարի գ. օրն կիրակին
 Միջոց ուտիք՝ ա շաբաթի և ա օր:

Առաջաւորի բարեկենդան, յունիորի ժղբ
 Փետրվոր իւը օր է: ուրբոմի մտանէ:
 Բուն բարեկենդան, փետրվորի դ:
 Տնընդառաւջ, փետրվորի ժղ, օրն էշի:
 Վարտ լա օր է, ուրբոմի մտանէ:
 Գարնանամուտ մարտի իւ, օրն չորեք շլի:
 Զատիկի մարտի իւր:
 Եպրիւ լ օր է, րշի մտանէ:
 Եւասիք, տապիւ է, օրն կիրակի:
 Եւկատակ, տապիւ ի ժղ, օրն կիրակի:
 Երևան Խաչ, տարիւ ի խա:
 Մայիս լա օր է, չորեք շոբաջի մտանէ:
 Համբարձ ւմ, մայիսի իւ:
 Հոպոյ գոյէ ետո, մայիսի ժը:
 Եղանակ, մայիսի իր, օրն ուրբոմի:
 Յունիս լ օր է, շաբաթ մտանէ:
 Ար գրիգորի բարեկենդան յունիսի թ:
 Եմանամուտ յունիսի ժիթ, օրն չորեք շլի:
 Վարդակական յունիսի լ:
 Վեցոց ուտիք, զ օր:
 Յուլիս լա օր է, երկու շաբաթի մտանէ:
 Օհունդ յովին, յուլիսի ժա, օրն էշի:
 Վճածին, Օպատուի ժը:
 Վեցոց ուտիք, եքեք շաբաթի:
 Վարտեմբեր լ օր է, կիրակի մտանէ:
 Ար Քառ, սիստեմբերի ժի:
 Վհանամուտ, սեպտեմբերի ժը, չորեք շլի:

Ար գիւղոց բարեկենդան, օեպտեմբերի լը
 Վեցոց ուտիք, է շաբաթի:
 Հոկտեմբեր լա օր է, չորեք շին մտանէ:
 Յունիսի եղիսաբեթի. հոկտեմբերի ժ, օրն էշի:
 Գևոր խաչ, հոկտեմբերի իւ:
 Նոյեմբեր լ օր է, ուրբոմի մտանէ:
 Յինսկաց բարեկենդան, նոյեմբերի ժէ:
 Ռմբանաղ, նոյեմբերի լու, օր շաբաթի:
 Դեկտեմբեր լա օր է, կիրակի մտանէ:
 Ար Ճակոբաց բարեկենդան, դեկտեմբերի ըտ
 Վեցոց ուտիք երկու շաբաթի և երկու օր:
 Զմիւնամուտ գեկանմ ժը, չորեք շաբաթի:
 Յայտնուեն բարե, դեկտեմբերի լիթ. կիրակի

Դ

Եօմելլուկ լու:

Յունվար լա օր է, երկու շաբաթի մտանէ:
 Յայտնուեն յունվարի զ, օրն շաբաթի:
 Վեցոց ուտիք, ա շաբաթ և լ օր:
 Վարչական յունվար, յունվարի ժղ:
 Փետրվար իւը օր է, էշի մտանէ:
 Բուն բարեկենդան, Փետրվարի դ:
 Տնընդառաւջ՝ փետրվորի ժղ, օրն չորեք շլի:
 Վարտ լա օր է, էշի մտանէ:
 Գարնանամուտ մարտի լ, օրն երեք շաբաթի:
 Զատիկի, մարտի լին:

Եպիլ լ օր է. կիրակի մտանէ:
 Եւսիք, ապլիլի է. օրն շաբաթ:
 Եմբատեղ, ապրիլի ժդ. օրն շաբաթ:
 Երեման լուս, ապրիլի լր:
 Մայիս լուս օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Համբարձւմն մայիսի դ:
 Հոգոց գոյուսու, մայիսի ժդ:
 Ելուսզ, մայիսի լուս. օրն հինդշաբաթի:
 Յունիս լ օր է. ուրբեսթ մտանէ:
 Ար գրիգորի բարեկնդան, յունիսի դ:
 Եմունիսմուտ, յունիսի ժթ, երեքշաբաթ:
 Յուլիս լուս օր է. կիրակի մտանէ:
 Վարդավառ, յուլիսի տ:
 Վիջոց ուտիք, ե շաբաթ:
 Յնունդ յուլիս, յուլիսի ժա, չորեքշաբաթ:
 Օգոստոս լուս օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Ացունին, օգոստոսի ժը:
 Վիջոց ուտիք, չորս շաբաթ:
 Աեղունիմբեր լ օր է. շաբաթի մտանէ:
 Ար խաչ, սեպտեմբերի ժդ:
 Աշունամուտ, սեպտեմբերի մտանէ:
 Ար գերգոց բարեկնդան, սեպտեմբերի լր:
 Վիջոց ուտիք, ե շաբաթ:
 Հոկտեմբեր լուս օր է. իշխ մտանէ:
 Յորովի եղիսա, հոկտեմբերի ժդ. օրն ուրբաթ:
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի լր:
 Դյունիմբեր լուս օր է. եշխ մտանէ:
 Ելուսնակաց բարեկնդան նոյեմբերի ժը:

Ռմբանաղ, նոյեմբերի լր. օրն ուրբաթ:
 Վ կտեմբեր լուս օր է. շըթ մտանէ:
 Ար յակաբայ բարեկնդան գեկտեմբերի լր:
 Միջոց ուտիք, երկ և շաբաթ և միո օր:
 Զմանամուտ, գեդա ժը. օրն չորեքշաբաթ:
 Յայոնանե բարեկնդան լր. օրն շըթ:

 Ե
 Եւսնեցւող է.
 Յունիքար լուս օր է. կիրակի մտանէ:
 Յայոնանի յունիքարի վ. օրն ուրբաթ:
 Միջոց ուտիք, ա շաբաթ և երեք օր:
 Վատչաւարաց բարեկնդան, յունիքարի ժե:
 Փետրիւնի լր օր է: չորեքշաբաթ մտանէ:
 Բուն բարեկնդան, փետր վարի ե:
 Տնը գառաջ, վետրվարի ժդ. օրն երեքշաբաթ:
 Վարտ լուս օր է. շըթ շաբաթ մտանէ:
 Վարդանամուտ մտանէ օրն թւե:
 Զառիկ մարտի լր:
 Վարիւ լ օր է. շըթ մտանէ:
 Եւսիք, ապրիւ է է. օրն ուրբաթ:
 Յուկառանդ, ապրիւ ժդ. օրն ուրբաթ:
 Երեման խոչ, ապրիւ լր:
 Վարեւ լուս օր է. երկու շաբաթի մտանէ:
 Համբարձւմ, մայիսի դ:
 Հոգոց գայլ ւաս, մայիսի ժդ:
 Եւսնակաց բարեկնդան նոյեմբերի ժը:

Յամիս լոր է. շաբաթ մտանէ:
 Աւ զրեպորի բարեկենդան բամիսն որ:
 Վաստամաւա յաւիսի ժի՞ժ. օրն ըշե:
 Յուլիս լա օր է. շաբաթ մտանէ:
 Վարդավառ, յուլիսի թ:
 Միջոց ուտիք, և շաբաթ:
 Օտնանդ յովիչ, յուլիսի ժամ, օրն ըշե:
 Օգոստոս լա օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Վճածին, Օգոստոսի ժդ:
 Միջոց ուտիք, չորեք շաբաթ:
 Վնակեմ բեր լոր է. ուրբաթ մտանէ:
 Ալ խաչ, սեպտեմբերի ժի՞ժ:
 Վնակեմուտ, սեպտեմբերի ժը, օրն ըշե:
 Ար դէպրաց բարեկենդան, սեպտեմբերի իդ:
 Միջոց ուտիք, և շաբաթ:
 Հոկտեմբեր լա օր է. կիրակի մտանէ:
 Յուլիս եղիսա, հոկտեմբերի ժ, երեքշբի:
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի իժի՞ժ:
 Դոյեմ բեր լոր է. չորեքշաբաթ մտանէ:
 Յիսուսկաց բարեկենդան, նոյեմբերի ժի՞ժ:
 Ու բանալ, նոյեմբերի լիդ, օրն իշմբաթ:
 Դեկտեմբեր լա օր է. ուրբաթ մտանէ:
 Ալ յակոբայ բարեկենդան, գեկտեմբերի ժ:
 Միջոց ուտիք երկու շաբաթ:
 Զմեւնամուտ գեկտեմբերի ժը, երկու շաբաթի:
 Յայտնուե բարե, գեկտեմբերի իժի՞ժ. ուրբաթ:

Օ.
 Եշտերեան դ:
 Յուլիսար լա օր է. շաբաթի մտանէ:
 Յայտնուե յաւիպ րի դ. օրն եւի:
 Միջոց ուտիք, լա շաբաթ և դ օր:
 Վաստամաւա բարեկենդան, յունիփարի ժդ:
 Փիորդար լը օր է. երեքշբի մտանէ:
 Բան բարեկենդան, Փարավարի դ:
 Ծինիքառաջ՝ փետրվարի ժդ, օրն երկուշբեթի:
 Վարդ լա օր է. երեքշաբաթ մտանէ:
 Գորիսամաւա մարտի ի. օրն կիրակի
 Շատիկ, մարտի իի:
 Վորիկ լ օր է. ուրբաթ մտանէ:
 Վետիք տպրիկի է. օրն իշմբաթ:
 Վերբատիկ, ապրիլի ժդ. օրն իշմբաթ:
 Երեման խաչ, տպրիկի իդ:
 Մայիս լա օր է. կիրակի մտանէ:
 Համբարձումն մայիսի է:
 Հոկտեմբեր մայիսի ժի՞ժ:
 Վլատող, մայիսի իդ, օրն երեքշաբաթի
 Յունիս լ օր է. չորեքշաբաթ մտանէ:
 Ալ գրիգորի բարեկենդան, յունիսի ի:
 Վառառամ ուտ, յունիսի ժդ, կիրակի:
 Յուլիս լա օր է. ուրբաթ մտանէ:
 Վարդավառ, յուլիսի դ:
 Միջոց ուտիք, և շաբաթ:

11

卷之三

Յօւ մօր լա օր է, ուղիամբ ժամնեց:
Յայտուի յաւալ օրի կը, օրն չըիփշաքամբ ին
Ակաց ակաց և լուս կը և միադ օր.

Ամազուսրաց բարեկենդան՝ յաւալարի ժէ;
Փետրվար լը օր է, երկուշաբաթի մասնէ;
Բայս բարեկենդան՝ վիետրվարի է;
Տնընդառաս՝ վիետրվարի ժդ, օրն կերակի;
Մարտ լա օր է, երկուշաբաթի մասնէ;
Գործնախուռա՛տ մարտի ի, օրն ըթիթ:
Զատիկէ մարտի լը;
Եպքիլ լ օր է, չիսչաբաթի մասնէ;
Եւետիք՝ ապրիլի է, օրն չըհքշաբաթ:
Ենկառաել՝ ապրիլի ժդ, օրս չունի չուլաթ:
Երեսան խաչ՝ ապրիլի ին:
Մայիս լ ա օր է, շաբաթի մասնէ;
Համբարձւմն մայիսի դ:
Հապայ գարւուսն մայիսի ժդ:
Երասուզ՝ մայիսի լդ, օրն երկուշաբաթի:
Յունիս լ օր է, երեքշաբաթի մասնէ:
Յուրը զրիգորի բարեկենդան՝ յաւետի դ:
Վայսամուռա՛տ յունիսի ժիթ, օրն շըթ:
Յուլիս լ ա օր է, հինգշաբաթի մասնէ:
Վարդակակա՞տ յուլիսի դ:
Միջոց ուտիք՝ հինգ շաբաթ:
Կրնունիք յավիչ յուլիսի ժդ, օրն կիրակին
Օգոստոս լու օր է, եկիրակի մասնէ:
Էնձածին՝ օգոստոսի ժիթ:
Միջոց ուտիք՝ Յ շաբաթ:
Վակոնմբիք լ օր է, չորեքշաբաթի մասնէ:
Վարդ յա չ ապրամբը րի ժիթ:

Վշանամօւտ՝ սեպտեմբերի մը, օրն շըմ:
 Ար գեորգաց բարեկենդան՝ սեպտեմբերի ժիթ:
 Միջոց ուտիք՝ ը շաբաթ է:
 Հոկտեմբերի շոյ օր է, ուրիշ սթ մտանէ:
 Ըղուի եղ խոռքեթի հոկտեմբերի ժ, կիրակի:
 Գիւտ խոչ հոկտեմբերի իդ:
 Կրտութբեր լոր է, երկուշաբաթի մտանէ:
 Հիմնակաց բ որիկենդան՝ նոյն քերի յա:
 Ծ բանալ, նոյն բերի լիք, երեւշաբաթի:
 Վիեկտեմբեր լոր օր է, չորեք շյի մտանէ:
 Ար յակոբաց բարեկենդան, գեկտեմբերի ժը:
 Միջոց ուտիք, մին շըբաթ և հինգ օր:
 Զմանամօւտ, գեկտեմբերի ժը, օրն շըթ:
 Յայտնօտ բարի, դեկտ ժիթ, օրն չորեք ժըթ:

Ը

Յօհանէսէ ակ դ

Յունիար 31 օր է, հինդշաբաթի մտանէ:
 Յայտնօւի յուն վարի 6, օրն երեւշաբաթի:
 Միջոց ուտիք՝ մին շաբաթ և վեց օր:
 Վանչառաց բարեկենդան, յունիարի ժը:
 Փետրիար 23 օր է, կիրակի մտանէ:
 Բաւն բաբեկին՝ փետրիարի ը:
 Տեսանցնուած՝ փետրիարի 14 օրն շըթ:
 Մարտ 31 օր է, կիրակի մտանէ:
 Գարնանամօւտ Խաբի 20, օրն ուրբաթ:

Օտակի մարտի լիթ:

Մարի 30 օր է, չորեքշնի մտանէ:
 Վւետիք՝ ապրիլի 7, օրն երեքշաբաթի:
 Վնկասանդ՝ ապրիլի 14, օրն երեքշաբաթի:
 Երեման խոչ՝ ապրիլի 26:
 Մայիս 31 օր է, ուրբաթ մտանէ:
 Համբարձուտ՝ մայիսի 5:
 Հոգուց գուլաւու՝ մայիսի ժիթ:
 Վւասազ՝ մայիսի 24, օրն կիրակի:
 Յունիս 30 օր է, երկուշաբաթի մտանէ:
 Վւեր Գրիգորի բարեկենդան՝ յանիսի 5
 Վւառնամօւտ յունիսի 19, օրն ուրբաթ:
 Յուլիս 31 օր է, չորեքշաբաթի մտանէ:
 Վարդակակա՝ յուլիսի ն:
 Միջոց ուտիք՝ ն շաբաթ:
 Յնունդ յունիս յուլիսի 14 օրն շաբաթ:
 Օդուտոս 31 օր է, շաբաթ մտանէ:
 Վճածին օգոստուու 16:
 Միջոց ուտիք՝ լուրի շաբաթի է:
 Վեպտեմբեր 30 օր է, երեք շաբաթի մտանէ:
 Սուրբ խաչ՝ սեպտեմբերի յգ:
 Վշանամօւտ՝ սեպտեմբերի ժը, օրն ուրբաթ:
 Սուրբ գեօրգաց բարեկեն, սեպտեմբերի ն:
 Միջոց ուտիք՝ ն շաբաթ:
 Հոկտեմբեր 31 օր է հինգ շաբաթի մտանէ:
 Յղութիւն Աղիսարիթի հոկ թ, օրն երեքշաբաթի:
 Գիւտ խաչ՝ հոկ լիթ:

Աղեմքը թ 30 օր է. կերակի մտանէ:
 Յինսկաց ք. բեկենդան Դյեմբերի ժե՞
 Ռմբանալ, նոյ. մբերի լի. երկ շաբաթի:
 Դեկտեմբեր լա օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Ար յակուս բարեկենդան, դեկտեմբերի զ.
 Միջոց ուստիք, երկու շաբաթ և չորս օր:
 Զեռամամաւ, դեկտեմբերի ժը, օրն ուրբաթ:
 Յայունեւ բարեւ, դեկտեմբ լիթ. երեքշաբաթ:

Թ

Խօնակետի գ.

Յունվար լա օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Յայտնուի, յունվարի զ, օրն երկուշաբաթի:
 Միջոց ուստիք, երկու շաբաթ:
 Վռաջաւորաց բարեկենդան, յունվարի ժիթ:
 Փարավար իւ օր է. շաբաթ մտանէ:
 Բաւ բարեկենդան, փետրվարի ժիթ:
 Տնընդառաջ, փետրվարի ժիթ, օրն ուրբաթ:
 Մարտ լա օր է. շաբաթ մտանէ:
 Գրիգորանամ ւու մարտի ի. օրն հիւզշաբաթի:
 Զառիւ, մարտի լ:
 Վապել լ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Վեւտիք, ապրիլի ի է. օրն երկուշաբաթի:
 Վականակ, ապրիլի ժիթ օրն երկուշաբաթի:
 Վաւման խաչ, ապրիլի ի իէ:
 Մայիս լա օր է. հիւզշաբաթի մտանէ:
 Հաւ բանաձաւ ապրիլի լ:

Հոդի դ գոլշւնա, մայիսի ժը:
 Յունապ, մայիսի իդ, օրն շտքաթ:
 Հնախո լ օր է. հիւմանի մտանէ:
 Ար գիւղորի բարեկենդան յունիսի ը:
 Վաւանամաւ յունիսի ժիթ, օրն իշի:
 Յուլ իս լ ա օր է. երեքշաբաթ մտանէ:
 Աշորքավան, յուլիսի զ:
 Միջոց ուստիք, Ե շաբաթ:
 Օնունդ յովի, յուլիսի ժան. օրն ուրբաթ:
 Օգոստոս լա օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Վճածին, Օգոստոսի ժիթ:
 Միջոց ուստիք, երեք շտքաթ:
 Մայոմիմբեր լ օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Առ խոչ, սեպտեմբերի ժիթ:
 Վնանամաւ, սեպտեմբերի ժը օրն իշթ:
 Սի դերկայ բարեկենդան, սեպտեմբերի իստ:
 Միջոց ուստիք, Ե շտքաթ:
 Հակամիմբեր լա օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Օգուլի եղիսա, հոկտեմբերի ժ. ուրբաթ:
 Վեւ խաչ, հոկտեմբերի իւլ:
 Նոյեմբեր լ օր է. շտքաթ մտանէ:
 Օհսա կաց բարեկենդան, նոյեն բերի ժիթ:
 Ը բաշազ, նոյ. մբերի լի. օրն կիւրիկի:
 Դեկտեմբեր լա օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Սի յակուս բար կնուպաս, դեկտեմբերի է:
 Միջոց ուստիք երկու շաբաթ և երեք օր:
 Զեռամամաւ դեկտեմբ ժը օրն իշաբաթի:
 Յայուն լեւ բարեւ, դեկտեմբերի իթ, իշեթի:

Ժ

Եպերեակ ք.

Յօնավար ւ մ օր է. երեւաբամի մտանէ:
 Յայտնուի յ ւ դ ը զ. օրն կիր ակի:
 Միջ ուսիք, թ շաբամի և որ:
 Վառջաւոր յ ը բարեկենդան, յ ւ վարի ին
 Փետրիար լը օր է. ուրբամի մտանէ:
 Բան բոր կենդան, Փ արժարի ժ:
 Տէրնդասանջ՝ փետրիարի աղ. օրն հինգշըմի:
 Մարտ լ մ օր է. ուրբամի մտանէ:
 Գործանաւում մարտի ի. օրն կչօրի շաբամի:
 Օտափի, մարտի լ մ:
 Ապրիլ լ օր է. երկուշըմի մտանէ:
 Եւստիք, ապրիլի է. օրն կիրակի:
 Մեկասեպ, ապրիլի ժդ. օրն կիրակի:
 Երեման խոչ, ապրիլի ի լը:
 Մայիս լ մ օր է. չորրեքշըմի ալճի մտանէ:
 Համբարձումն մայիսի լժ:
 Հոգւց գալուստ, մայիսի ժժ:

Երասող, մ այխի լիդ. օրն ուրբամի:
 Յաւիս լ օր է. շաբամի մտանէ:
 Ար զրիզորի բարեկենդան, յ ւ իսի լժ:
 Վառաւում ուստ, յ ւ նիսի ժժ, չորրեքշըմի:
 Յուլիս լ մ օր է. երկ ւ ը բամի մտանէ:
 Վարդապառ, յ ուլիսի է:
 Մայոց սւտիք, ն շաբամի:

Յանուար յովի, յուլիսի ժաւ. օրն եշաբամի:
 Օգոստոս լ մ օր է. հինգշըմի թի մտանէ:
 Վճածին, սպասարի ժը:
 Միջոց ուստիք, երեք շաբամի է:
 Անպահմբեր լ օր է. կիրոկի մտանէ:
 Աբ խոչ, սպասարի ժի:
 Վշակամուտ, սենմ ժը օրն չորրեքշըմի:
 Աբ գիր բարեկենդան, սպասարի լը:
 Միջ ուստիք, ն շաբամի է:
 Հ կառ բեր լ մ օր է. երեքշըմի մտանէ:
 Յ վ ի եղիսա, հ կա ժ. օրն չուզաբաթի:
 Գ իստ խոչ, հսկում բի ըի իէ:
 Եղին բեր լ օր է. ուրբամի մտանէ:
 Յիսուկաց բարեկենդան, նոյեմբերի ժէ:
 Բ բանապ, նոյեմբերի լիդ. օրն շաբամի:
 Դ եկուն բեր լ մ օր է. կիրակի մտանէ:
 Մ ւ բ յ հօրոց բարեկեն. գիսամ. ը
 Միջոց ուստիք երկու շաբամի և երկու օրտ
 Զմանաւում դեկում ժը. օրն չորրեքշըմի:
 Յայտնուե բարեկեն. դեկ լիժ. օրն կիրակի:

Ի

Եպերեակ լ մ:
 Յու վոր լ մ օր է. երկուշաբամի մտանէ:
 Յայտնուէ յունիսի զ. օրն շաբամի:
 Միջոց ուստիք թ շաբամի և թ օրտ
 Վասջ արաց բարեկենդան յունիսի լա:

Փետրիար 16 օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Տաւն բարեկենդան՝ վեսրիարի ժան:
 Տնինդառաջ՝ վետրիարի ժող. օրն չորեքշնթէ:
 Մ բար 17 օր է. հինգշ բարի մտանէ:
 Գուրնաւաճուտ՝ մարտի ի. օրն երեքշնթէ:
 Եպրել 1 օր է. կերպակի մտանէ:
 Զատիկի Եպրելի ա:
 Եւետիք՝ տարիելի է. օրն շաբաթէ:
 Եւկառատեղ՝ տարիելի ժող. օրն շաբաթէ:
 Երւեման խոչ՝ տարիելի լիթ:
 Մայիս 17 օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Համբարձումն այսինի ժ:
 Հազոյ գարւառ՝ մայիսի ի:
 Երտող՝ մայիսի իդ. օրն հինգշաբաթի
 Յունիս 2 օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Սուրբ պրեկութեքարեկ նդան՝ յաւիսի ժ:
 Երտանամուտ՝ յաւիսի ժ ժ. օրն երեքշնթէ:
 Յուլիս 17 օր է. կիրակի մտանէ:
 Վարդուփառ՝ յուլիսի ը:
 Միջոց ուտիք՝ չորս շաբաթէ:
 Օնունդ յուլիսի ժան. օրն չորեքշնթէ:
 Օդառաս 17/օր է. շրիքշաբաթի մտանէ:
 Եծածին՝ օգոստոսի ժը:
 Մէջոյ ուտիք՝ 4 շաբաթէ:
 Անպատմբեր 17 օր է. շրիմ մտանէ:
 Մուրը խոչ՝ մեպտմբերի ժող:
 Եշանամուտ՝ սեպտեմբ ժը. օրն երեքշնթէ:

Ար գեորգայ բարեկենդան՝ սեպտեմբերի իզ:
 Միջոց ուտիք՝ 5 շաբաթէ է:
 Հոկտեմբերի թիւ օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Ծով և եղիսա հոկտեմբերի ժ. օրն չորեքշնթէ:
 Գիւտո խոչ՝ հոկտեմբերի իզ:
 Կյամբերի 1 օր է. հինգշնթէ մտանէ:
 Յինակայ բարեկենդան՝ նոյեմ թերի ժը:
 Բ բարձող, նոյեմբերի իզ. օրն ուրբաթէ:
 Դեկտեմբեր 17 օր է. շրիմ մտանէ:
 Ար յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմբերի թէ:
 Միջոց ուտիք, երկու շ բաթէ և մին օր:
 Զմեանաւուտ, դեկտեմբ ժոր. օրն երեքշնթէ:
 Ցայտիուն բարի դեկտ ժ ժ. օրն շրիմ:

Խօնակութակ է

Յունիսը 31 օր է. կիրակի մտանէ:
 Յայնուունի յունիպարի 6. օրն ուրբաթէ:
 Միջոց ուտիք՝ երկու շաբաթ և երեք օր:
 Վաւջաւուն ց բարեկենդան, յ ւոյ ը իզ:
 Փետրիար 28 օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Տուն բարեկենդան վետրիարի ժը:
 Տնինդառաջ՝ վետրիարի 14 օրն չորեքշնթէ:
 Մարտ 31 օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Գուրնաւաճուտ մարտի 20. օրն երկուշաբաթի:
 Եպրել 30 օր է. շաբաթ մտանէ:

Օ ասելի ապրիլի թ:

Ա մետիք՝ ապրիլի 7. օրն ուրբաթ:

Ե սկսածեղ՝ ապրիլի 14. օրն ուրբաթ:

Ե րեման խոչ՝ ապրիլի 30:

Վ այիս 31 օք է. երեւաշբաթի մտանե:

Հ ամբարձուա՝ մայիսի ժամ:

Հ ամառ՝ յայիսի 24. օրն չորեքշնթի:

Յ ունի 30 օք է. հինգշաբաթի մտանե:

Ո ւրբ Գրիգորի բարեկենդան՝ յաւեսիսի ժամ

Վ ամանաւուա յաւեսիսի 19. օրն երկուշաբաթի:

Յ ուլիս 31 օք է. շարաթի մտանե:

Վ արքափառ՝ չուլիսի ժամ:

Վ իջոց ուսիք դ շաբաթի:

Դ անունդ յովիշ յուլիսի 45 օրն երեքշաբաթ:

Օ գոստոս 31 օք է. երեքշաբաթի մտանե:

Վ ճածին օգոստոսի 43:

Վ իջ զ ուսիք՝ չորս շաբաթի է:

Վ եղունքի յըեր 30 օք է. ուբթաթի մտանե:

Վ ւրբ խաչ՝ սեպտեմբերի ժէ:

Վ շնունդուա սեպտեմբերի ժը. օրն Շշթի:

Վ ուրբ զերգայ բարեկեն. սեպտեմբերի իզ:

Վ իջոց ուսիք՝ Է շաբաթի:

Հ ասեմբեր 30 օք է կիրակի մտանե:

Յ ըլութի Ելիսաբեթի հոկ Ժ. օրն երեքշնթի:

Կ իւառ խաչ՝ հոկ ի ժի:

Ն ոյինքի 30 օք է. չորեքշաբաթի մտանե:

Յ իսակաց բարեկենդան՝ նոյինքի ժի:

Բ մ բան աղ, նոյեմբերի 7. հինգշաբաթի:
Դ եկտեմբեր Լա օր է. ուրբաթի մտանե:
Ա բ յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմբերի ժ:
Մ իջոց ուսիք, երկու շաբաթ:
Զ նունամ ւա, դեկտեմբերի ժը. օրն Շշթի:
Յ այսնուն բարե, դ' կտեմ լ ի ժ. ուրբաթի

Խ

Ե պ Ե րեակ դ.

Յ անվար Լա օր է. շաբաթի մտանե:
Յ այսնունի, յունվարի դ, օրն հինգշաբաթի
Մ իջոց ուսիք, երկու շաբաթ և չորս օր:
Վ առջ ուսարաց բարեկենդան, յունվարի իզ:
Փ իսրավար իը օր է. երեքշաբաթի մտանե:
Ի ւն բարեկենդան, փետրվարի ժգ:
Տ նըլադաւազ, վիետրվարի ժգ. օրն Շշթի:
Վ արտ Լա օր է. երեքշաբաթի մտանե:
Գ արինանամուտ, մարտի ի. օրն կիրակի:
Վ ապել Լ օր է. ուրբաթի մտանե:
Զ ատիկ, ապրիլի դ:
Վ աետիք, ապրիլի է. օրն հինգշաբաթի:
Վ սկսածեղ, ապրիլի ժգ օրն հինգշաբաթի:
Վ այիս Լա օր է. կիրակի մտանե:
Ե րեման խոչ, Մայիսի առ
Հ ամ բարձութին՝ մայիսի ժը:
Հ ոգւց գալուստ մայիսի իը:
Վ ալատղ, մայիսի իդ, երեքշաբաթի:

Յաւել լ օր է. չըրեքշաբաթի մ'տանէ:
Ս ւրբ զրիդորի բարեկենդան յունիսի ժը:
Ե մահամնաւ յունիսի ժիթ. կիրակի:
Յ ւլիս լ տ օր է. ուրբալժ մ'տանէ:
Վ արդագուռ, յուլ խի ժ:
Մ ից ուտիք, չըր շաբաթ:
Օ հունիդ յովի յ ւլիսի ժա. երկուշաբաթի
Օդունու լ տ օր է. երկուշաբաթի մ'տանէ:
Վ ճ. ձիս օգոստոսի ժդ:
Մ իջոց ուտիք, երեք շաբաթ է:
Մ ուղարք բեր և օր է. հինգշաբաթի մ'տանէ:
Մ ւրբ Խոչ, սեպտեմբերի ժա:
Վ շնուռա ուտ, սեպտեմբերի ժը օրն կիրակի:
Մ իր զէ բդայ բարեկենդան, սեպտեմբերի ժը:
Մ իջոց ուտիք ութ շաբաթ է:
Հ պկտեմ բեր լ տ օր է. շաբաթ մ'տանէ:
Յ զուի եղիսաբեթի, հոկտեմբեր ժ երկուշբաթի
Գ եւս Խոչ, հոկտեմբերի իգ:
Կ ցիւմ բեր լ օր է. երեքշաբաթի մ'տանէ:
Յ նուակաց բարեկենդան, նցիւմ բերի ի:
Ը մ բանալ, նցիւմ բերի իգ, օրն չորեքշաբաթ:
Դ եկամեմ բեր լ տ օր է. եշբժ մ'տանէ:
Մ իր յակոբայ բարեկենդան գեկոսիմ բերի ժան:
Մ իջոց ուտիք միս շաբաթ և լից օր:
Զ մեռնամուռ դեղա ժը. օրն կիրակի:
Յ այտնուեն բարի գեկա լ ժ, օրն եշբժ է:

Ես Անելու եւ առ է: ուրբաթ մտանէ:
Յայտնոնի յունվարի գ: օրն չորեքշաբաթ ի:
Միջոց ուտիք՝ թ շաբաթ և հինգ օր:
Վապահաւորաց բարեկենդան, յունվարի իդ:
Փետրվար իը օր է: երկուշաբաթի մտաել:
Բուն բարեկենդան փետրվարի ժդ:
Տնը դասաւաջ փետրվարի ժդ: օրն կիրակի:
Մարտ լա օր է, երկուշաբաթի մտանէ:
Գարնաճամուա մարտի ի: օրն շլթ:
Վապել ւ օր է: եշլթի մտանէ:
Չատիկ ապրիլի դ:
Վետիք ապրիլի է, օրն չորեքշաբաթ:
Վնկաստեղ, ապրիլի ժդ: օրն չորեքշաբաթ:
Մայիս լա օր է, շաբաթ մտանէ:
Երեման լուս, մայիսի թ:
Համբարձում, մայիսի ժդ:
Հոլոց գալումատ, մայիսի իդ:
Վլաստղ, մայիսի իդ, օրն երկուշաբաթի:
Յունիս լ օր է, երեքշլթի մտանէ:
Ան գրեգորի բարեկենդան յունիսի ժդ:
Վմասամաւա յունիսի ժթ, օրն շլթ:
Յուլիս լա օր է: հինգշաբաթի մտանէ:
Վարդապատ, յուլիսի ժամ:
Սիջոց ուտիք, 4 շաբաթ:

Յանունդ յովհ, յուլիսի ժամ, օրն կիրակի:
 Օգոստոս լուս օր է. կիրակի մատնէ:
 Վճածին, Օգոստոսի ժե:
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ:
 Սիալտեմ բեր լոր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Ալ խոչ, սեպտեմ բերի ժը:
 Վճանանամուտ, սեպտեմ բերի ժը, օրն շրիթ:
 Ալ զէորդայ բարեկենդան, սեպտեմ բերի ժը:
 Միջոց ուտիք, և շաբաթ:
 Հոկտեմ բեր լուս օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Յղուհի եղիսա, հոկտեմ բերի ժ, օրն կիրակի:
 Գիւտ խաչ, հոկտեմ բերի լոր:
 Նոյեմ բեր լոր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Յիսոնակաց բարեկենդան, նոյեմ բերի խաչ:
 Ըմբռնակ, նոյեմ բերի խաչ, օրն երեքշաբաթ:
 Դեկտեմ բեր լուս օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Ալ յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմ բերի ժը:
 Միջոց ուտիք մին շաբաթ և հինգ օր:
 Զմեռնամուտ դեկտեմ ժը, օրն շաբաթ:
 Յայտնուե բարե, դեկտեմ իժ. չորեքշաբաթի

¶

Յօհաննէսէ դ.

Յունիար լուս օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Յոցանուե յունիարի դ, օրն երեքշաբաթի:
 Միջոց ուտիք, և շաբաթ և դ օր:

Վարչաւորաց բարեկենդան, յունիարի լե:
 Փիտրիվար լը օր է. կիրակի մտանէ:
 Տնիքնդառաջ՝ փիտրիվարի ժղ, օրն շրիթ:
 Բան բարեկենդան, Փիտրիվարի ժե:
 Մարտ լուս օր է. կիրակի մտանէ:
 Գորինանամուտ մարտի լ, օրն ուրբաթ:
 Վարիել լ օր է. չորեքշրիթ մտանէ:
 Զատորիկ, տարիելի ե:
 Վաւետիք, տաղիելի է. օրն երեքշաբաթ:
 Վեկտոտիք, տաղիելի ժղ, օրն երեքշաբաթ:
 Մայիս լուս օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Երեման խոչ, տաղիելի գ:
 Համբարձումն մայիսի ժդ:
 Հողույ գալուտո, մայիսի լոր:
 Ելասող, մայիսի լոր, օրն կիրակի:
 Յունիս լ օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Ալ զրիտրի բարեկենդան, յունիսի ժդ:
 Վամանամուտ, յունիսի ժժ, օրն ուրբաթ:
 Յուլիս լուս օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Օնունդ յովհ, յուլիսի ժամ, օրն շաբաթ:
 Վարդապատ, յուլիսի ժը:
 Միջոց ուտիք, և շաբաթ:
 Օգոստոս լուս օր է. շաբաթի մտանէ:
 Վճածին, օգոստոսի ժդ:
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ է:
 Սիալտեմ բեր լ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Ալ խոչ, սեպտեմ բերի ժը:

Աշնանամուս, սեպմ ժը: օրն ուրբաթ:
 Ար գեղորգայ բարեկենդան, սեպտեմբերի ին:
 Միջոց ուտիք, Ե շաբաթ է:
 Հոկտեմբեր լու օր է, հինգշրթի մտանէ:
 Յղուլի եղիսա, հոկտ ժ, օրն շաբաթ:
 Դիւտ խաչ, հոկտեմբերի ին:
 Եղելմբեր լ օր է, կերպիկի իմտանէ:
 Յիսնակաց բարեկենդան, նոյեմբերի ժի:
 Բարձրակալ նոյեմբերի իզ, օրն երկուշաբաթի:
 Դիկտումբեր լու օրէ, երեքշաբաթի մտանէ:
 Մարտ յոկոբայ բարեկեն, դեկտ, զ:
 Միջոց ուտիք երկու շաբաթ է չորս օր:
 Զնունամուս՝ դեկտեմ ժը, օրն ուրբաթ:
 Յայտնուն բար, դեկ ինժ, օրն երեքշաբաթի

Եօլնելեակ դ:

Յունիսը լու օր է, չորեքշաբաթի մտանէ:
 Յայտնուն՝ յունիսի զ, օրն երկուշաբաթի:
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ:
 Սաջաւորայ բարեկենդան՝ յունիսի իզ:
 Փետրվար իր օր է, շաբաթ մտանէ:
 Տնընդառաջ՝ փետրվարի ժդ, օրն ուրբաթ:
 Բուն բարեկենդան՝ փետրվարի ժզ:
 Մարտ լու օր է, շաբաթ մտանէ:
 Գրինանամուս՝ մարտի ի, օրն հինգշրթի:
 Կոմիլ լ օր է, երեքշաբաթի մտանէ:

Զատիկի՝ Կոլրիլի զ:
 Աւետիք՝ ապրիլի Է, օրն երկուշաբաթի:
 Անկատեղ՝ ապրիլի ժդ, օրն երկուշաբաթի:
 Մայիս լու օր է, հինգշրթի մտանէ:
 Երևման խաչ՝ մայիսի դ:
 Համբարձումի մայիսի ժի:
 Հոգւոյ գոլուստ՝ մայիսի ին:
 Երաստ՝ մայիսի իզ, օրն շոբաթ:
 Յունիս լոր է, կերպիկի մտանէ:
 Խորք զրիդորի բարեկենդան՝ յունիսի ժի:
 Արանսամբւուտ՝ յունիսի ժի, օրն հինգշրթի:
 Յուլի խ լու օր է, երեքշաբաթի մտանէ:
 Օնունդ յուհ, յուլիսի ժու, օրն ուրբաթ:
 Վարդու վաշ՝ յուլիսի ժզ:
 Միջոց ուտիք՝ չորս շաբաթ:
 Օգոստոս լու օր է, ուրբաթի մտանէ:
 Վծածին՝ օգոստոսի ժի:
 Միջոց ուտիք, Յ շաբաթ:
 Ակտումբեր լ օր է, բշեթի մնանէ:
 Մորք խաչ՝ սեպտեմբերի ժդ:
 Կշնանամուս՝ սեպտեմ ժը, օրն հինգշրթի:
 Ար գեղորգայ բարեկենդան՝ սեպտեմբերի լու:
 Միջոց ուտիք՝ Ե շաբաթ է:
 Հոկտեմբեր լու օր է, չորեքշաբաթի մտանէ:
 Յղուլի եղիսա, հոկտեմբերի ժ, օրն ուրբաթ:
 Դիւտ խաչ՝ հոկտեմբերի իզ:
 Կոյեմբեր լ օր է, երեքշաբաթի մտանէ:

Հիմնակաց բարեկենդան՝ նոյեմբերի ժղ. ք. բանադ, նոյեմբերի լի. օրն կիրակի:
Դեկտեմբեր լուս օր է. ըշբթի մասնէ:
Ար յակոբաց բարեկենդան, գեկտեմբերի եզ:
Միջոց ուստիք, երկու շաբաթ և երեք օր:
Զմեանամուտ, գեկտեմբ ժր. օրն հինգըթի:
Յայտնուել բարեկ գեկտ իլժ. օրն ըշբթի:

2

Եօվէնէլէալ բ.

Յունիար 31 օր է. երեքշբթի մտանէ:
Յայտնուել յունիամբարի 6. օրն կիրակի:
Միջոց ուստիք, երեք շաբաթ և մին օր:
Կոնջուռաց բարեկենդան, յունիարի լի:
Փետրվար 28 օր է. ուրբաթի մտանէ:
Տնընդառաջ՝ փետրվարի 14 օրն հինգըթի:
Բուն բարեկեն փետրվարի ժէ:
Մարտ 3 օր է. ուրբաթի մտանէ:
Գարնանամուտ մարտի 20. օրն չորեքշաբաթի:
Կոլպել 30 օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
Զատիկ տալլիլի ե:
Եւետիք՝ տալլիլի 7. օրն կիրակի:
Ենկաստեղ՝ տալլիլի 14. օրն կիրակի:
Մայիս 31 օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
Երեւան խաչ՝ մայիսի ե:
Համբարձում՝ մայիսի ժղ:

Հոգույ դ ոլուստ՝ մայիսի լի:
Ելասաղ՝ յայիսի 24. օրն ուրբաթ:
Յունիս 30 օր է. շաբաթ մտանէ:
Առւրբ Գրիգորի բարեկենդան՝ յունիսի ժղ:
Վասանամուտ յունիսի 19. օրն չոր քշաբաթի:
Յուլիս 31 օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
Օհունիդ յուլիս յուլիսի 11 օրն հինգշաբաթ:
Վարդապառ՝ յուլիսի ժղ:
Միջոց ուստիք՝ դ շաբաթ:
Օդոսոս 31 օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
Վճածին՝ օգոստոսի 18:
Միջոց ուստիք՝ երեք շաբաթի է:
Մեպտեմբեր 30 օր է. կիրակի մտանէ:
Սեպտեմբեր յասչ՝ սեպտեմբերի ժի:
Վշանամուտ՝ սեպտեմբեր օրն չորեքշբթի:
Առւրբ դէորգայ բարեկեն, սեպտեմբերի իբ:
Միջոց ուստիք՝ է շաբաթ:
Հոկտեմբեր 31 օր է երեքշաբաթի մտանէ:
Յղութի Վղիսաբեթի հոկ ժ. օրն հինգըթի:
Գիւտ խաչ՝ հոկ. իէ:
Նոյեմբեր 30 օր է. ուրբաթի մտանէ:
Յինակաց բարեկենդան՝ նոյեմբերի ժէ:
Ծմբանագ, նոյեմբերի լի. շաբաթ:
Դեկտեմբեր լուս օր է. կիրակի մտանէ:
Ար յակոբայ բարեկենդան, գեկտեմբերի ը:
Միջոց ուստիք, երկու շաբաթ և երկու օր:
Զմեանամուտ, գեկտեմբ ժը. օրն չորեքշաբթի:
Յայտնուել բարեկ. դ' կտեմբ լի. օրն կիրակի:

Դ

Խօնաբերէալ ա:

Յունիսը լա օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Յայսնունի, յունվարի զ, օրն շաբաթ:
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ և երկու օր:
 Վատչաւորաց քարեկենդան, յունվարի լը:
 Փետրվար լը օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Տնընդառաջ, մետք ժդ, օրն չորեքշեթի:
 Երան քարեկենդան, փետրվարի ժը:
 Մարտ լա օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Գարնանամուտ, մարտի լ. օրն երեքշաբաթի:
 Եպրել լ օր է. կիրակի մտանէ:
 Եւետիք, տալրելի է: օրն շաբաթ:
 Զատուկի ապրելի ը:
 Ենկատեղ, տալրելի ժդ օրն շտթաթ:
 Մայիս լա օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Երեման խաչ, մայիսի զ:
 Համբարձումն մայիսի ժէ:
 Ելաստղ, մայիսի լդ: օրն հինգշաբաթի:
 Հոդաց գալուստ մայիսի լէ:
 Յունիս լ օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Ուրբ գրիգորի քարեկենդան յունիսի ժէ:
 Եմանամուտ յունիսի ժիթ, երեքշեթի
 Յուլիս լա օր է. կիրակի մտանէ:
 Յնունդ յովհ. յուլիսի ժա. չորեքշաբաթի:
 Վարդավառ, յուլիսի ժիթ:

Սջաց ուտիք, չորո շաբաթի:
 Օգոստոս լա օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Վճածին օգոստոսի ժիթ:
 Միջոց ուտիք, չորո շաբաթի է:
 Մերուեմբեր լ օր է. շաբաթ մտանէ:
 Մուրբ Խաչ, սեպտեմբերի ժիթ:
 Վնասամուտ, սեպտեմբերի ժը: օրն երեքշաբաթի:
 Ալ զեռդաց բարեկենդան, սեպտեմբերի լիք:
 Միջոց ուտիք է շաբաթի:
 Նվանեմբեր լա օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Յղուն եղիսաբեթի, հոկտեմբ ժ չորեքշեթի:
 Գիւտ Խաչ, հոկտեմբերի լը:
 Նոյեմբեր լ օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Յեսնակաց քարեկենդան, նոյեմբերի ժը:
 Ռմբռնաղ՝ նոյեմբերի լիք, օրն ուրբաթ:
 Դեկտեմբեր լա օր է. շըթ մտանէ:
 Ար յակոբաց քարեկենդան՝ դեկտեմբերի լժ:
 Միջոց ուտիք՝ երկու շաբաթ և մին օր:
 Զմեռնամուտ, դեկտ ժը, օրն երեքշաբաթ:
 Յայտնուն քարե դեկտ լիթ, օրն շըթ:

Ճ

Խօնաբերէալ է.

Յունիսը լա օր է. կիրակի մտանէ:
 Յայտնունի յունվարի զ: օրն ուրբաթ:
 Միջոց ուտիք՝ երեք շաբաթ և երեք օր:

Առաջաւորաց բարեկենդան, յունվարի իթ:
 Փետրվ. ը իլ օր է: չորեքշաբաթի մտանէ:
 Տուն բորեկենդան, փետրվարի ժթ:
 Տնընդառաջ, փետր ժդ. օրն չորեքշաբաթ:
 Մարտ լատ օր է, չորեքշաբաթի մտանէ:
 Գարնանամուտ մարտի ի. օրն երկուշըթ:
 Վարիլ լ օր է. շըթ մտանէ:
 Վւետիք, ապրիլի է. օյն ուրբաթ:
 Զատուիկ ապրիլի ժթ:
 Վնկաստեղ, ապրիլի ժդ. օրն ուրբաթ:
 Մայիս լատ օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Էրևման խոչ, մայիսի է:
 Համբարձամ, մայիսի ժըթ:
 Եկատող, մայիսի իդ. օրն չորեքշաբաթ:
 Հոգւց գալւաստ, մայիսի իլը:
 Յունիս լ օր է. հինգշըթի մտանէ:
 Ար գրելորի բարեկենդան յունիսի ժըթ:
 Վմառնամուտ յունիսի ժթ. օրն երկուշըթ:
 Յուլիս լատ օր է. շաբաթ մտանէ:
 Կոնունդ յուլի, յուլիսի ժամ. օրն երեքշաբաթ:
 Վարդավառ, յուլիսի ժկ:
 Միջոց ուտիք, Յ շաբաթ:
 Օգոստոս լատ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Վճածին, Օգոստոսի ժդ:
 Միջոց ուտիք, չորս շաբաթ:
 Սպատիմբեր լ օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Յէ խոսք յունիսի մտանէ:

Վաշտամուտ, սեպտեմբերի ժըթ. օ ն լշ իթ:
 Ար զեռպաց բարեկենդան, սեպտեմբերի լդ:
 Միջոց ուտիք, Յ շաբաթ:
 Հոկտեմբեր լ օր է. կիբակի մտանէ:
 Յլուկի եղիսա. հոկտեմբերի ժ. օրն երեքշըթ:
 Գիւտ խոչ, հոկտեմբերի լ ժթ:
 Նոյեմբեր լ օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Յնսուկաց բարեկենդան, նոյեմբերի ժթ:
 Բմբանող, նոյեմբերի իդ. օրն հինգշաբաթ:
 Դեկտեմբեր լ օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Ար յակոբաց բարեկենդան, դեկտեմբերի ժ:
 Միջոց ուտիք երկ և շաբաթ:
 Զմեռնամուտ դեկտեմբերի ժըթ. օրն երկուշաբաթ:
 Յայտնուե բարե, դեկտեմբ լ ժթ. օրն ուրբաթ:

Մ

Եօթնէնէտի դ.

Յունիսիր լատ օր է. շաբաթ մտանէ:
 Յայտնուե յունիսիրի զ. օրն հինգշաբաթ:
 Միջոց ուտիք, Յ շաբաթ և 4 օր:
 Վաշտամուտ բարեկենդան, յունիսիրի 30:
 Փետրվար իլ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Տնընդառաջ՝ փետրվարի ժդ. օրն թշրիթ:
 Քանի բարեկենդան, Փետրվարի ի:
 Մարտ լատ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Գարնանամուտ մարտի ի. օրն կիբակի

Ապրիլ լ օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Վետիք, ապրիլի է. օրն հինգշաբաթ:
 Զատիկ, ապրիլի ժ:
 Մնկատեղ, ապրիլի ժդ. օրն հինգշաբաթ:
 Մայիս լո՛ օր է. կիրակի մտանէ:
 Երեման խաչ, մայիսի ը:
 Համբարձումն մայիսի ժիշ:
 Ելսատղ, մայիսի իդ. օրն երեքշրթ:
 Հոդոյ գալուստ, մայիսի իթ:
 Յունիս լ օր է. չորեցաբաթի մտանէ:
 Ար զրեզարի բարեկենդան, յունիսի ժիշ:
 Վաւանառ ուս, յունիսի ժիթ, օրն կիրակի:
 Յուլիս լո՛ օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Օհունդ յովհ, յուլիսի ժա, օրն իշաբաթ:
 Վարդափառ, յուլիսի ժէ:
 Միջոց ուտիք, 3 շաբաթ:
 Օգոստոս լո՛ օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Վճածին, օգոստոսի ժդ:
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ է:
 Վեպումբեր լ օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Ար խաչ, սեպտեմբերի ժա:
 Վշանամուտ, սեպտեմբերի ժը:
 Ար զեսրդայ բարեկենդան, սեպտեմբերի ժը:
 Միջոց ուտիք, 8 շաբաթ է:
 Հոկտեմբեր լո՛ օր է. շրթ մտանէ:
 Յուլի եղիսա, հոկտ ժ, օրն իշաբաթ:
 Գիւտ խոչ, հոկտեմբերի իդ:

Նոյեմբեր լ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Յինսոկաց բարեկենդան, նոյեմբերի ի:
 Բմբանաղ, նցեմբերի իդ. օրն չորեքշրթ:
 Դեկտեմբեր լո՛ օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Սուրբ յակոբ այ բարեկեն. դեկտմ. ժամ
 Միջոց ուտիք մին շաբաթ և վեց օր:
 Զմեանամուտ՝ դեկտեմ ժը, օրն կիրակի:
 Յապանումբ բարբ. գեկ իմթ. օրն հինգշաբաթ:

Յ

Եօթէէլէանէ ն:

Յունիսը լո՛ օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Յայուն եի՝ յունիսարի ը, օրն չորեքշաբաթ:
 Միջոց ուտիք՝ երեք շաբաթ և հինգ օր:
 Վուջաւորաց բարեկենդան՝ յունիսարի լո՛:
 Փետրիար իլը օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Տնինդառաջ՝ փետրիարի ժդ. օրն կիրակի:
 Բուն բարեկենդան փետրիարի լու:
 Մարտ լո՛ օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Գարնանումուտ՝ մարտի ի, օրն շրթ:
 Վալլիլ լ օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Վւետիք՝ ասթիլի է. օրն չորեքշաբաթ:
 Զատիկ՝ ասթիլի ժա:
 Մնկատեղ՝ ապրիլի ժդ. օրն չորեքշաբաթ:
 Մայիս լո՛ օր է. շոբաթ մտանէ:
 Երեման խաչ՝ մայիսի ժիթ:

Համբարձումն՝ Խայիսի իւ
 Ելաստղ՝ մայիսի իու, օրն երկուշաբաթ:
 Հոգւայ գալուստ՝ մայիսի լ:
 Յունիս լոր է, երեքշաբաթի մտանէ:
 Վայանամնւտ՝ յունիսի ժիջ, օրն շըլդ:
 Սուրբ պրիխորի բարեկնդան՝ յունիսի ի:
 Յուլիս լու օր է, հինգշաբաթի մտանէ:
 Օհունդ յովհ՝ յուլիսի ժա, օրն կիրակի:
 Վարդապտ՝ յուլիսի ժը:
 Միջոց ուտիք՝ երեք շաբաթ:
 Օդուսոս չու օր է, կիրակի մտանէ:
 Վճածին՝ օգոստոսի ժն:
 Միջոց ռատիք՝ Յ շաբաթ:
 Մետամբեկը չ օր է, չորեքշիքի մտանէ:
 Մուրբ Խաչ՝ սեպտեմբերի ժը:
 Վշանամնւտ՝ սեպտեմբը օրն շըլդ:
 Այս գեորգայ բարեկենդան՝ սեպտեմբերի ժիջ:
 Միջոց ուտիք՝ Յ շաբաթ է:
 Հոկտեմբեկը չու օր է, ուրբաթի մտանէ:
 Յուլի եզիստ հոկտեմբերի ժ, օրն կիրակի:
 Գիւտ խաչ՝ հոկտեմբերի իու:
 Կոյնմբեկը լոր է, երուշաբաթի մտանէ:
 Յիսուսկայ բարեկենդան՝ նոյեմբերի լու:
 Բարձրագալ, նոյեմբերի իու օրն երեքշաբաթ:
 Գերեկեմբեր լու օր է, չորեքշիքի մտանէ:
 Այս յակուբայ բարեկենդան, գեկուեմբերի ժը:
 Միջոց ուտիք, մին շաբաթ և հիսդ օր:

Զեսն ուտուտ, դեկտեմբ ժր, օրն չիթ:
 Յայտնուե բորեկ՝ դեկտ իլթ, օրն չորեքշիթ:

Ն

Երեսնելունդ դ
 Յունիսը 31 օր է, հինգշիթի մտանէ:
 Յայտնուլ՝ յունիսը 6, օրն երեքշաբաթի:
 Միջոց ուտիք՝ երեք շաբաթ և վեց օր:
 Փետրվար 28 օր է, կիրակի մտանէ:
 Վաշջաւորաց բարեկենդան, փետրվարի առ:
 Տնընդառաջ՝ փետրվարի 14 օրն շըլդ:
 Բուն բարեկեն փետրվարի իբ:
 Մարտ 31 օր է, կիրակի մտանէ:
 Գարնանամնւտ մարտի 20, օրն ուրբաթ:
 Կորիլ 30 օր է, չորեքշաբաթի մտանէ:
 Վետրիք՝ ապրիլի 7, օրն երեքշաբաթ:
 Օտարիկ ապրիլի ժը:
 Վիկաստեղ՝ ապրիլի 14, օրն երեքշաբաթ:
 Մայիս 31 օր է, ուրբաթի մտանէ:
 Երեման խաչ՝ մայիսի ժ:
 Համբարձոււ՝ մայիսի լու:
 Ելոսալ՝ մայիսի 24, օրն կիրակի:
 Հոգւայ գուլուստ՝ մայիսի լու:
 Յունիս 30 օր է, երկուշաբաթի մտանէ:
 Վառնամնւտ յունիսի 19, օրն ուրբաթ:
 Մուրբ Գրիգորէ բարեկենդան՝ յունիսի իա:
 Յուլիս 34 օր է, չորեքշաբաթի մտանէ:

Յաւանդ յովիչ յուլիսի 11 օրն շաբաթ:
 Վարդավառ յուլիսի իպ:
 Միջոց ուտիք՝ 2 շաբաթ:
 Օգոստոս 31 օր է. շաբաթ մտանէ:
 Ածածին օգոստոսի 16:
 Միջոց ուտիք երեք շաբաթ է:
 Սեպտեմբեր 30 օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Սուրբ խաչ՝ սեպտեմբերի 3դ:
 Վշանամաւատ սեպտեմբեր թը. օրն ուրբաթ:
 Սուրբ զերպայ բարեկեն, սեպտեմբերի է:
 Միջոց ուտիք է շաբաթ:
 Հոկտեմբեր 31 օր է հինգշաբաթի մտանէ:
 Ցղութի Եղիսաբեթի հոկ թ. օրն շրթ:
 Գիւտ խաչ՝ հոկ իւ:
 Նոյեմբեր 30 օր է. կիրակի մտանէ:
 Յիսոնակաց բարեկենդան նոյեմբերի ժի:
 Ռմբանաղ, նոյեմբերի իւ. օրն երկուշաբաթ:
 Դեկտեմբեր Լու օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Ալ յակոբաց բարեկենդան, դեկտեմբերի զ:
 Միջոց ուտիք, երկու շաբաթ: և չորս օր:
 Զեռնամաւատ, դեկտեմբերի ժը. օրն ուրբաթ:
 Յայտնուե բարե դեկտմ իթ. օրն երեքշրթ:

Յ

Յայտնուե դ.

Յունիսը Լու օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Յայտնուե յունիսի դ, օրն երեքշաբաթ:

Միջոց ուտիք չորս շաբաթ:
 Փետրիվար իւ օր է. շաբաթ մտանէ:
 Վռաջաւորաց բարեկենդան, փետրիվարի լու:
 Տնանդամաջ, մետաք ժդէ, օրն ուրբաթ:
 Խուն բարեկենդան, փետրիվարի իպ:
 Մարտ Լու օր է. շաբաթ մտանէ:
 Գարնանամուն, մարտի ի. օրն հինգշաբաթ:
 Կոպել Լ օր է. երեքշրթի մտանէ:
 Վեւտիք, ապրիլի է. օրն երկուշաբաթ:
 Օատիկ ապրիլի ժկ:
 Միկատեղ, ապրիլի ժկ օրն երկուշաբաթ:
 Մայիս Լու օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Երեման խաչ, մայիսի ժան:
 Համբարձումն մայիսի լու:
 Երանզ, մայիսի իդ, օրն շաբաթ:
 Յաւիփու Լ օր է. կիրակի մտանէ:
 Հոդեոյ գալուստ յ անիսի ու:
 Վասաւամնաւատ յունիսի ժի: օրն հինգշրթ:
 Սուրբ զբիստի բարեկենդան յունիսի իւ:
 Յուլիս Լու օր է. երեքշրթի մտանէ:
 Օնունդ յովիչ յուլիսի ժան, օրն ուրբաթ:
 Վարդավառ, յուլիսի ի:
 Մջայ ուտիք, երեք շաբաթ:
 Օգոստոս Լու օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Ածածին օգոստոսի ժէ:
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ է:
 Վերանդինը Լ օր է. իշտաթ մտանէ:

Աւրբ Խոչ, սեպտեմբերի ժղ:
 Աշխանամուտ, սեպտեմբ ժը. օրն հիմլշաբաթ:
 Ար դէ բոց բարեկենդան, սեպտեմբերի իս:
 Միջոց ուտիք է շաբաթ է:
 Հոկտեմբեր Լին օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Յունի եղիսաբեթի, հոկտեմբ ժ օրի ուրբաթ:
 Գիւտ Խոչ, հոկտեմբերի իզ:
 Նոյեմբեր Լ օր է. շաբաթի մտանէ:
 Հնեսակաց բարեկենդան, նոյեմբերի ժղ:
 Ըմբռնաղ՝ նոյեմբերի իզ. օրն կիրակի:
 Դեկտեմբեր Լին օր է. բշբթի մտանէ:
 Ար յոկոբաց բարեկենդան՝ դեկտեմբերի է:
 Միջոց ուտիք՝ երկու շաբաթ և երեք օր:
 Զմեռնամուտ՝ գեղտ ժը. օրն հինգշաբաթ:
 Ցայտնուեր բարե գեկու լիթ. օրն լշնիթի:

Ա

Եօթնէբէտէ թ.

Յունվար Լին օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Ցայտնուի յունվարի զ. օրն կիրակի:
 Միջոց ուտիք՝ չորս շաբաթ և մին օր:
 Փետրվար լիթ օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Առաջաւորաց բարեկենդան, փետրվարի Յ:
 Տնընդառաջ, վետր ժղ. օրն հինգշաբաթ:
 Բուն բորեկենդան, վետրվարի իզ:
 Մարտ Լին օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Գարնանամուտ մարտի ի, օրն չորեքշաբաթ:

Վորի Շօր է. բշբթի մտանէ:
 Վեկտիք, ապրիլի ի Է. օրն կիրակի:
 Զատիկի ապրիլի ժղ:
 Վնկաստեղ, ապրիլի ժղ. օրն կիրակի:
 Մայիս Լին օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Երեման Խոչ, մայիսի ժղ:
 Հարբ բարձամ, մայիսի լիթ:
 Ելստաղ, մայիսի իզ. օրն ուրբաթ:
 Յունիս Լ օր է. շբթի մտանէ:
 Հոպույ դոյլուստ, յունիսի րի:
 Վմառնամուտ յունիսի ժիթ. օրն չորեքշաբաթ:
 Ար զեխզարի բարեկենդան յունիսի իզ:
 Յուլիս Լին օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Օնունդդ յուլի, յուլ խոի ժամ. օրն հինգշաբաթ:
 Վարդապատ, յուլիսի լուտ:
 Միջոց ուտիք, Ֆ շաբաթ:
 Օգոստոս Լին օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Վճածին, Օգոստոսի ժը:
 Միջոց ուտիքը եթեք շաբաթ:
 Աւգոստեմբեր Շ օր է. կիրակի մտանէ:
 Ար Խոչ, սեպտեմբերի ժիթ:
 Վնանամուտ, սեպտեմբ ժը. օրն չորեքշաբաթ:
 Ար զեխզար բարեկենդան, սեպտեմբերի լիթ:
 Միջոց ուտիք, Է շաբաթ:
 Հոկտեմբեր Լին օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Յուլի եղիսաբատ, հոկտեմբերի ժ. օրն հինգշաբաթ:
 Գիւտ Խոչ, հոկտեմբերի լիթ:

Այսեմբեր լ օր է. ուրբաթի մտանէ:
Յինս կաց բարեկենդան, նյիմբ բերի ժԷ:
Ըմբանազ, նյիմբերի լիք. օրն շաբաթ:
Դեկտեմբեր լ մ օր է. ոկտոբեկի մտանէ:
Առ յակոբայ բարեկենդան, գեկոհմբերի ը:
Միջոց ուտիք երկու շաբաթ և երկու օր:
Զերնամուտ դեկտեմբ ժը. օրն չպերշաբաթ:
Յայտնուն բարե, դեկտեմ ի ժ. օրն կերակի.

2

Եօլենեցւոք լ.

Յունվար լ մ օր է. երկուշաբաթ: մտանէ:
Յոյանուն յունիք բի զ. օրն շաբաթ:
Միջոց ուտիք, և շաբաթ և 2 օր:
Փետրվար իլ օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
Վառջաւորոց բարեկենդան, փետրվարի 4:
Տնընդառաց՝ փետրվարի ժդ. օրն չորեքշիմբ:
Բան բարեկենդան, փետրվարի ին:
Մարտ լ մ օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
Գարնանամուտ մարտի լ, օրն երեքշիմբ:
Կորիլ լ օր է. կերպիկի մտանէ:
Եւեաիք, տապիլի է, օրն շաբաթ:
Վականեկ, տապիլի ժդ. օրն շաբաթ:
Չատիկի, տարիի ժ: է
Մայիս լ մ օր է. երեքշիմբի մտանէ:
Երիման խոչ, մայիսի ժ:

Ելսատղ, մայիսի լիդ. օրն հինգշիմբ:
Յունիս լ օր է. ուրբաթի մտանէ:
Հոկտեմբեր, յունիսի 3:
Վմանամուտ, յունիսի ժիմբ, օրն երեքշիմբ:
Ար պիգորի բարեկենդան, յունիսի ժիմբ:
Յուլիս լ մ օր է. կիրակի մտանէ:
Օնունդ յուլի, յուլիսի ժամ, օրն չորեքշիմբ:
Վարդակառ, յուլիսի լիք:
Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ:
Օգոստոս լ մ օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
Եծածին, օգոստոսի ժիմբ:
Միջոց ուտիք, չորս շաբաթ է:
Մեպտեմբեր լ օր է. շաբաթի մտանէ:
Ար խոչ, սեպտեմբերի ժգ:
Վմանամուտ, սեպտեմբ ժը. օրն երեքշաբաթ:
Ար պիգորոց բարեկենդան, սեպտեմբերի լիդ:
Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ է:
Հոկտեմբեր լ մ օր է. երկուշիմբի մտանէ:
Յըռի եղիսա, հոկտ ժ. օրն չորեքշաբաթ:
Գիւտ խոչ, հոկտեմբերի լիք:
Նյեմբեր լ օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
Յինակաց բարեկենդան, նյիմբերի ժը:
Վմբանազ՝ նյիմբերի լիք. օրն ուրբաթ:
Դեկտեմբեր լ մ օրէ. շուբաթի մտանէ:
Սուլբ յակոբայ բարեկեն. դեկտմ. ժիմբ:
Միջոց ուտիք երկու շաբաթ և մին օր:
Զմենամուտ, դեկտեմբերի ժը. օրն երեքշիմբ:
Յայտնուն բար. դեկ լիթ. օրն շաբաթ:

¶

Յալլէ էլլէսէ է:

Յունի վար լու օր է, կիրառի մտանէ:
 Յայտնուի յունի վարի գ, օրն ուրբաթ:
 Միջոց ուրոիք՝ չորս շուրջ եւ երեք օր:
 Փետրիար իւր օր է, չորեքշաբաթի մտանէ:
 Վառջուորուղ բարեկենդան՝ փետրիարի ե:
 Տիղուորուղ՝ փետրիարի Ֆդ. օրն երեքշաբաթ:
 Բայն բարեկենդան՝ փետրիարի իզ:
 Մ բայ լու օր է, չորեքշաբաթի մտանէ:
 Գարնանաւուա՛ մարտի ի, օրն երկուշբաթ:
 Վարիւ լ օր է, շաբաթ մտանէ:
 Վահուիք՝ տարիւ է, օրն ուրբաթ:
 Վակ պատկղ՝ տարիւ ի Ֆդ, օրն ուրբաթ:
 Օտտիկ՝ տարիւ ի Ժդ:
 Մայիս լու օր է, երկուշբաթի մտանէ:
 Վրեման խաչ՝ մայիսի Ժդ:
 Երտոսող՝ մայիսի իզ, օրն չորեքշաբաթ:
 Համ բարձութին մայիսի ին:
 Յունիս լոր է, հինգշոբաթի մտանէ:
 Հոգոյ գործասոն՝ յունիսի Ա:
 Վարանամաւա՛ յունիսի Ժ, օրն երեքշաբաթ:
 Պաւրը զրելորի բարեկենդան՝ յունիսի ին:
 Յուլիս լու օր է, շաբաթ մտանէ:
 Օն մայ յունիսի Ժմ, օրն երեքշաբաթ:

Վարդավառ՝ յուլիսի լդ:
 Վիջոց ուտիք՝ երկու շաբաթ:
 Օդ ուսու լու օր է, երեքշաբաթ մտանէ:
 Վճածիք՝ օգոստոսի Ժդ:
 Միջոց ուտիք՝ Կ շաբաթ:
 Սեպտեմբեր լ օր է, ուրբաթի մտանէ:
 Սուրբ Խաչ՝ սեպտեմբերի Ժի:
 Վշանամաւա՛ սեպտեմբերի Ժը:
 Վի դէորդոց բարեկենդան՝ սեպտեմբերի լդ:
 Միջոց ուտիք՝ Ղ շաբաթ է:
 Հոկտեմբեր լու օր է, կիրակի մտանէ:
 Յզուի եղիսա հոկտեմբ Ժ, օրն երեքշաբաթ:
 Գիւտ խաչ՝ հոկտեմբ ը լի լիթ:
 Նոյեմբեր լ օր է, չորեքշաբաթի մտանէ:
 Յինակաց բարեկենդան՝ նոյեմբերի Ժժ:
 Բ Մբանաղ, նոյեմբերի լդ, օրն հինգշաբաթ:
 Դեկտեմբեր լու օր է, ուրբաթի մտանէ:
 Վի յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմբերի Ժ:
 Միջոց ուտիք, երկու շաբաթ:
 Զմենամաւա՛, դեկտեմբ Ժը, օրն նշանիթ:
 Յայտնուե բարի կենդան, դեկտեմբերի Ժ:

9.

Յալլէ էլլէսէ պ

Յունիար 31 օր է, շինժ մտանէ:
 Յայտնուի յունիարի 6, օրն հինգշաբաթ:
 Միջոց ուտիք՝ երեք շաբաթ և չորս օր:

238

Վետրիար 28 օր է. երեքշնթի մտանէ:
 Վռաջաւորաց բարեկենդան, վետրիարի զ
 Տնինդառաջ՝ վետրիարի 14 օրն թշնթի:
 Հուն բարեկեն՝ վետրվարի լի:
 Մարտ 31 օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Վարնանամուտ մայրտի 20. օրն կիրակի:
 Եպրիլ 30 օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Վւետիք՝ ասլրելի 7. օրն հինգշաբաթ:
 Վնկասունիլ՝ ասլրելի 14. օրն հինգշաբաթ:
 Զատիկի ասլրելի ժէ:
 Մայիս 31 օր է. կիրակի մտանէ:
 Երևաման խաչ՝ մայիսի ժե:
 Երաստղ՝ մայիսի 24. օրն երեքշաբաթ:
 Համբարձում՝ մայիսի լի:
 Յունի 30 օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Հոդոյ կալուստ՝ յունիսի ե:
 Վմառնամուտ յունիսի 19. օրն կիրակի:
 Սուրբ Գրիգորի բարեկենդան՝ յունիսի լի
 Յուլիս 31 օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Օհաննդ յովին՝ յուլիսի 11 օրն թշնթի:
 Վարդավառ՝ յուլիսի լի:
 Միջոց ուտիք՝ շաբաթի:
 Օդոստոս 31 օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Վճածին՝ օդոստոսի 14:
 Միջոց ուտիք՝ երեք շաբաթ է:

Ակտումբեր 30 օր է. հինգշաբաթի մտանէ
 Սուրբ խաչ՝ սեպտեմբերի Ժա:

Վշնոնտմուտ՝ սեպտեմբեր Ժը. օրն կիրակի:
 Սուրբ դէմրդայ բարեկեն. սեպտեմբերի Ժը:
 Միջոց ուտիք՝ 8 շաբաթի:
 Հոկտեմբեր 31 օր է շաբաթի մտանէ:
 Յղութի Եղիսաբեթի հոկտեմբերի ժուլիուսի:
 Գիւտ խաչ՝ հոկտեմբերի լի:
 Կոյեմբեր 30 օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Յինակայ բարեկենդան՝ նոյեմբերի լի:
 Բմբանող, նոյեմբերի լի. օրն չորեքշաբաթ:
 Դեկտեմբեր Լի օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Ալ յակոբայ բարեկենդան, գեկոտեմբերի ժամ:
 Միջոց ուտիք, մին շաբաթի և լից օր:
 Զերոնամուտ, դեկտեմբերի ժը. օրն կիրակի:
 Յայտնուեց բարեկենդան, օրն հինգշնթի:

Ո

Համբարձում

Յունի լի օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Յայտնուի, յունի արի զ, օրն չորեքշաբաթ:
 Միջոց ուտիք, չորս շաբաթի և հիսուս օր:
 Փետրվար լի օր է. լշաբաթի մտանէ:
 Վռաջաւորաց բարեկենդան, վետրվարի է:
 Տնինդառաջ, վետր ժող, օրն կիրակի:
 Հուն բարեկենդան, վետրվարի լի:
 Մարտ լի օր է. լշաբաթի մտանէ:
 Վարնանամուտ մարտի ի, օրն շաբաթի:

Ապրիլ Լ օր է. հինգշընթի մտանէ:
 Աւետիք, ապրիլի Է. օրն չորեքշաբաթ:
 Անկաստեղ, ապրիլի ժդ օրն չորեքշաբաթ:
 Չատիկ, ապրիլի ժդ:
 Մայիս Լ առ է. շաբաթի մտանէ:
 Երեման Խաչ, մայիսի ժդ:
 Եւասող, մայիսի իդ. օրն երկուշոբաթ:
 Համբարձումն մայիսի իդ:
 Յունիս Լ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Հոգուց գոլուստ յունիսի լը:
 Վառնամուս յունիսի ժթ. օրն շինթ:
 Սուրբ զրեգորի բարեկենդան յունիսի իդ:
 Յուլիս Լ առ է. հինգշընթի մտանէ:
 Օնունդ յովհ. յուլիսի ժամ. օրն կիրակին
 Վարդապառ, յուլիսի իդ:
 Մջոց ուտիք, երկուշաբաթ:
 Օգոստոս Լ առ է. կիրակի մտանէ:
 Վճռածին օգոստոսի ժե:
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ է:
 Ավագանընթը Լ օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Աւրբ Խաչ, սեպտեմբերի ժը:
 Աշնանամուս, սեպտեմբ ժը. օրն շաբաթ:
 Ար գեղրդաց բարեկենդան, սեպտեմբերի ժթ:
 Միջոց ուտիք 8 շաբաթ է:
 Հոկտեմբեր Լ առ է. ուրբաթի մտանէ:
 Յղուկ եղիսաբեթի, հոկտեմբ ժ օրն կիրակին
 Գիւտ Խաչ, հոկտեմբերի իդ:

Կողմանը Լ օր է. երկ ևշաբաթի մտանէ:
 Յիսուսկաց բարեկենդան, նոյեմբերի լատ:
 Ըմբռնող՝ նոյեմբերի իդ. օրն երեքշաբաթ:
 Դեկտեմբեր լին օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Ար յակոբաց բարեկենդան՝ դեկտեմբերի ժը:
 Միջոց ուտիք՝ մին շաբաթ և վեց օր:
 Զմենեամուս՝ դեղտ ժը. օրն շաբաթ:
 Յոյանունը բարե դեկտ լիթ. օրն երեքշաբաթ:

Ա

Վանելետի դ.

Յունիվար լին օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Յայտնունը յունիվարի լը. օրն երեքշաբաթ:
 Միջոց ուտիք՝ չորս շաբաթ և վեց օր:
 Փետրվար լը օր է. կիրակի մտանէ:
 Վառաջաւորաց բարեկենդան, փետրվարի 8:
 Տիւլինդասած, փետր ժդ. օրն շաբաթ:
 Մարտ Լ առ օր է. կիրակի մտանէ:
 Բուն բարեկենդան, մարտի լին:
 Գարնանամուս մարտի իւ. օրն ուրբաթ:
 Վալին Լ օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Վւետիք, ապրիլի Է. օրն երեքշընթ:
 Չատիկ ապրիլի ժթ:
 Անկաստեղ, ապրիլի ժդ. օրն երեքշընթ:
 Մայիս Լ առ օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Երեման Խաչ, մայիսի ժը:
 Եւասող, մայիսի լը. օրն կիրակին

Համբարձում, մայիսի իլլ
 Հունիս լոր է. երկուշընթի մտանէ:
 Հոգւոյ գալուստ, յունիսի Է:
 Ամառնամնուտ յունիսի ժիթ. օրն ուրբաթ:
 Աբ գրիգորի բարեկենդան յունիսի իլլ:
 Յուլիս լատ օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Օնունդ յովհ, յուլիսի ժամ, օրն շաբաթ:
 Վարդապառ, յուլիսի իլլ:
 Միջոց ուստիք, Զ շաբաթ:
 Օգոստոս լատ օր է. շաբաթի մտանէ:
 Ենածիւ, Օգոստոսի ժկ:
 Միջոց ուստիք, երեք շաբաթ:
 Վաղոնմբեր լոր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Աբ Խոս, սեպտեմբերի ժկ:
 Վշանամուտ, սեպտեմ ժըլ, օրն ուրբաթ:
 Վիր կէրդայ բարեկենդան, սեպտեմբերի իլլ:
 Միջոց ուստիք, Է շաբաթ:
 Հոկտեմբեր լատ օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Յղուհի եղիսա, հոկտեմբերի ժ, օրն շիթ:
 Գիւտ խոս, հոկտեմբերի իլլ:
 Կոյեմբեր լոր է օր է. կիբակի մտանէ:
 Յիսուսկաց բարեկենդան, Կոյեմբերի ժիթ:
 Ըմբանալ, Կոյեմբերի իլլ, օրն երկուշաբաթ:
 Պահկամբեր լատ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Աբ յակոբայ բարեկենդան, Պահկամբերի զ:
 Միջոց ուստիք երկու շաբաթ և չորս օր:
 Զմանքամուտ դեկտեմ ժըլ, օրն ուրբաթ:

Յայտնութ բարե. դեկտեմ իլլ. օրն երեքշաբաթ:
 Վ.
 Ես մանելէմ դ.
 Յունիվար լատ օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Յունիսութի յունիվարի գլ, օրն երկուշաբաթ:
 Միջոց ուստիք, Ֆ շաբաթ:
 Փետրվար իլլ օր է. շաբաթի մտանէ:
 Առաջաւորաց բարեկենդան, փետրվարի Զ:
 Տնընդառաջ՝ փետրվարի ժիթ. օրն ուրբաթ:
 Մարտ լատ օր է. շաբաթի մտանէ:
 Ինան բորեկենդան, մարտի իլլ:
 Գրդանամուտ մարտի իլլ, օրն հինգշեթ:
 Վայել լատ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Վահակիք, ապրիլի Է, օրն երկուշաբաթ:
 Վնիպուտեղ, ապրիլի ժկ, օրն երկուշաբաթ:
 Օատիկ, ապրիլի իլլ:
 Մայիս լատ օր է. հինգշեթի մտանէ:
 Երեման խոչ, մայիսի ժկ:
 Ելուսող, մայիսի իլլ, օրն շիթ:
 Համբարձումն մայիսի իլլ:
 Յունիս լատ օր է. կիբակի մտանէ:
 Հունիս լատ օր է. կիբակի մտանէ:
 Հոգւոյ գալուստ, յունիսի 8:
 Ամառնամուտ, յունիսի ժիթ, օրն հինգշեթ:
 Աբ գրիգորի բարեկենդան, յունիսի իլլ:
 Յուլիս լատ օր է. երեքշեթի մտանէ:
 Օնունդ յովհ, յուլիսի ժամ, օրն ուրբաթ:

Վարդավոռ, յուլիսի 7է:
 Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ:
 Օգոստոս լա օր է. երեքշնթի մտանէ:
 Եջանին, օգոստոսի ժէ:
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ է:
 Մեպտեմբեր լ օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Ար խոչ, սեպտեմբերի ժդ:
 Ենանամուտ, սեպտ ժը. օրն հինգշաբաթ:
 Ար գէորգաց բարեկենդան, սեպտեմբերի լա:
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ է:
 Հոկտեմբեր լա օր է. չորեքշնթի մտանէ:
 Յորդեկտոս, հոկտ ժ. օրն ուրբաթ:
 Գիւտ խոչ, հոկտեմբերի լզ:
 Կոյդմբեր լ օր է. շաբաթ մտանէ:
 Յիսուսկաց բարեկենդան, Կոյմբերի ժկ:
 Ռմբանալ, Կոյմբերի լզ. օրն կիրակի:
 Դեկտեմբեր լա օրէ. երկուշաբաթի մտանէ:
 Մուբ յակոբայ բարեկեն, դեկտմ. Է:
 Միջոց ուտիք երկու շաբաթ և երեք օր:
 Զեռանամուտ՝ դեկտեմ ժը. օրն հինգշնթ:
 Յայտնուե բար. դեկ լիժ. օրն երկուշաբաթ:

S

Յօնէլէլէտի Բ:

Յունվար լա օր է. երեքշնթի մտանէ:
 Յայտնուե յունվարի դ. օրն կիրակի:

Միջոց ուտիք՝ հինգ շաբաթ և մին օր:
 Փետրվար լը օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Վառջաւորոց բարեկենդան՝ փետրվարի 10:
 Տնրնդաւաջ՝ փետրվարի Ժդ. օրն հինգշնթ:
 Մուրտ լա օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Տուն բարեկենդան՝ մարտի 3:
 Գարնանամուտ՝ մարտի լ. օրն չորեքշնթ:
 Վորիլ լ օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Վեստիք՝ ապրիլի է. օրն կիրակի:
 Վնկաստեղ՝ ապրիլի ժդ. օրն կիրակի:
 Զատիկ՝ ապրիլի լա:
 Մայիս լա օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Երեման խոչ՝ մայիսի ժիթ:
 Ելատող՝ մայիսի լիդ. օրն ուրբաթ:
 Համբարձումն՝ մայիսի լ:
 Յունիս լ օր է. շաբաթ մտանէ:
 Հունոյ գալուստ՝ յունիսի 9:
 Վառջանամուտ՝ յունիսի ժիթ. օրն չորեքշնթ:
 Վուբ գրեգորի բարեկենդան՝ յունիսի 30:
 Յուլիս լա օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Ծննդնդ յալի՛ յուլիսի ժամ. օրն հինգշնթ:
 Վարդավոռ՝ յուլիսի լը:
 Միջոց ուտիք՝ երկու շաբաթ:
 Օգոստոս լա օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
 Եջածին՝ օգոստոսի ժը:
 Միջոց ուտիք՝ 3 շաբաթ:
 Մեպտեմբեր լ օր է. կիրակի մտանէ:

Աւրբ Խոսչ սեպտեմբերի ժե՞ն
 Աշնանամուտ՝ սեպտեմբ ժը, օրն չորեքշըթ:
 Այս գէորգայ բարեկենդան՝ սեպտեմբերի լը:
 Ահջոց ուտիք՝ Դ շաբաթ է:
 Հոկտեմբեր լը օր է, երեքշաբաթի մտանէ:
 Յղուն եղիսա հոկտեմբ ժ, օրն հինգշաբաթ:
 Գիւտ խոչ հոկտեմբերի լէ:
 Կոյնեմբեր լոր է, ուրբաթի մտանէ:
 Յինակաց բարեկենդան՝ նոյեմբերի ժէ:
 Ռմբռնալ, նոյեմբերի լիդ, օրն շաբաթ:
 Դեկտեմբեր լոր օր է, կիրտկի մտանէ:
 Ալ յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմբերի 8:
 Միջոց ուտիք, Դ շաբաթ և երկու օր:
 Զմենամուտ, դեկտեմբ ժը, օրն չորեքշըթ:
 Յայտնուն բարեկ դեկտ իլժ, օրն կիրակի

● ● ●

Բ

Եօլնելուական ա

Յունիար 31 օր է, լշըթ մտանէ:
 Յայտնուն յունվորի 6, օրն շաբաթ:
 Միջոց ուտիք, հինգ շաբաթ և երկու օր:
 Փետրվար 28 օր է, հինգշըթի մտանէ:
 Վառջաւորաց բարեկենդան, փետրվարի ժը:
 Տնընդառաջ՝ փետրվարի 14 օրն չորեքշըթ:
 Մարտ 31 օր է, հինգշաբաթի մտանէ:
 Յուն բարեկեն մարտի 4:

Վանդանամուտն մարտի 20, օրն երեքշաբաթ:
 Եպրիլ 30 օր է, կիրտկի մտանէ:
 Վեհանիք՝ ապրիլի 7, օրն շաբաթ:
 Վնկասուեղ՝ ապրիլի 14, օրն շաբաթ:
 Օտոտիկ ապրիլի լը:
 Մայիս 31 օր է, երեքշաբաթի մտանէ:
 Երեման խոչ, մայիսի լի:
 Վլանտիկ յայիսի 24, օրն հինգշաբաթ:
 Համբարձում, մայիսի լոր:
 Յունիս 30 օր է, ուրբաթի մտանէ:
 Հոպւոյ գալուստ՝ յունիսի 10:
 Վանամամուտ յունիսի 19, օրն երեքշաբաթ:
 Յուլիս 31 օր է, կիրակի մտանէ:
 Ուրբ Գլենդորէ բարեկենդան՝ յուլիսի որ:
 Օնունդ յուլիս՝ յուլիսի 11 օրն չորեքշաբաթ:
 Վարդապառ յուլիսի լիթ:
 Միջոց ուտիք՝ 4 շաբաթ:
 Օգոստոս 31 օր է, չորեքշաբաթի մտանէ:
 Վճածին օգոստոսի 12:
 Միջոց ուտիք՝ չորս շաբաթ է:
 Մեպտեմբեր 30 օր է, շաբաթ մտանէ:
 Ուրբ խաչ՝ սեպտեմբերի 3լ:
 Վշնանամուտ՝ սեպտեմբ ժը, օրն երեքշաբաթ:
 Ուրբ գէորգայ բարեկեն, սեպտեմբերի լիզ:
 Միջոց ուտիք՝ 7 շաբաթ:
 Հոկտեմբեր 31 օր է երկուշաբաթի մտանէ:
 Յուլիթի Վղիսաբեթի հոկտ օրն չորեքշըթ:

Գիւա խաչ՝ հսկ. իլ: Այեմքել 30 օր է. հինգաբտթի մտանէ:
Յիսնակաց բարեկենդան՝ նոյենքերի ժը:
Ռմբանազ, նոյեմբերի լոկ. օրն ուրբաթ:
Դեկտեմբեր լա օր է. շաբաթ մտանէ:
Ալ յակոբաց բարեկենդան, դեկտեմբերի լթ:
Միջոց ուտիք, երկու շաբաթ և մին օր:
Զմռնամուտ, դեկտեմբ. օր. օն երեքշաբաթ:
Յայտնուե բարե. դեկտմ լթ. օրն շբթ:

8

Խօնէլէտէ է.

Յունվար լա օր է. կիրակի մտանէ:
Յայտնուե, յունվարի զ, օրն ուրբաթ:
Միջոց ուտիք, հինգ շաբաթ և երեք օր:
Փեարվար լը օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
Վռաջաւորաց բարեկենդան, փեարվարի ժը:
Տնընդառաջ, փեար ժդ, օրն երեքշաբաթ:
Մարտ լա օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
Տուն բարեկենդան, մարտի ե:
Դարնանամուտ, մարտի լ. օրն երկուշաբաթ:
Կպրել լ օր է. շբթ մտանէ:
Վւետիք, ապրելի է. օրն ուրբաթ:
Վնկաստեղ, ապրելի ժդ օրն ուրբաթ:
Զատիկ, ապրելի լոկ:
Մայիս լա օր է. երկուշաբաթի մտանէ:

Երեման խոչ, մայիսի լա:
Եւսառզ, մայիսի իդ. օրն չորեքշաբաթ:
Յունիս լ օր է. հինգշաբաթի մտանէ:
Համբարձութիւն յունիսի մա:
Հոգւոյ գալուստ յունիսի ժան:
Վմառնամուտ յունիսի ժթ. օրն երկուշբթ:
Յուլիս լա օր է. շըթ մտանէ:
Մայրբ զրեպարի բարեկենդան յուլիսի թ:
Օնունդ յոկ. յուլիսի ժան օրն երեքշաբաթ:
Վարդալուս, յուլիսի 30:
Մջոց ուտիք, մին շաբաթ:
Օկտոսոս լա օր է. երեքշաբաթ մտանէ:
Վծածին օգոստոսի ժզ:
Միջոց ուտիք. չորս շաբաթ է:
Վեպտերեր լ օր է. ուրբաթի մտանէ:
Վուրբ խոչ, սեպտեմբերի ժէ:
Վճանամուտ, սեպտեմբ. ժը օրն երկուշաբաթ:
Ալ զերբաց բարեկենդան, սեպտեմբերի լոկ:
Միջոց ուտիք 7 շաբաթ է:
Հոկտեմբեր լա օր է. կիրակի մտանէ:
Յզուն եղիսա, հոկտեմբ. ժ օրն երեքշաբաթ:
Դեւա խաչ, հոկտեմբերի լիթ:
Նոյեմբեր լ օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
Յիսնակաց բարեկենդան, նոյեմբերի ժթ:
Ռմբանազ՝ նոյեմբերի լոկ. օրն հինգշաբաթ:
Դեկտեմբեր լա օր է. ուրբաթի մտանէ:
Ալ յոկըաց բարեկենդան՝ դեկտեմբերի ժ:

Ակաց ուտիք՝ երկու շաբաթ:

Զմեւնամուտ դեղտ ժը. օրն երկուշաբաթ:
Յայտնուէ բարե դեկտ իժ, օրն ուրբաժ:

Տ

Եօլուներեան գ.

Յունփոք լա օր է. շաբաթ մտանէ:

Յայտնուէ յունպարի զ. օրն հինգշաբաթ:

Միջոց ուտիք՝ հիւգ շաբաթ և չորս օր:

Փետրվար իլ օր է; երեքշինթի մտանէ:

Վառջաւոխաց բարեկենդան, փետրվարի 43:

Տնընդաւառջ, փետր ժդ. օրն երկուշաբաթ:

Մարտ լա օր է. երեքշաբաթի մտանէ:

Բուն բարիկենդան, մարտի զ.:

Գարնանամաւած մարտի ի. օրն կիրակի:

Կպրիլ. Շ օր է, ու ըբաթի մտանէ:

Վւետիք, տպրիլ ի է. օրն հինգշըթ:

Վնկասահղ, տպրիլ ի ժդ. օրն հինգշըթ:

Օտտիլ տպրիլ ի լո:

Մայիս լա օր է. կիրակի մտանէ:

Երեւան խոչ, մայիսի իր:

Լրտառ, մայիսի իդ. օրն երեքշաբաթ:

Յունիս լ. օր է. չորսերշինթի մտանէ:

Հոբրըարձում, յունիսի ի:

Հոդւց դաշտաս, յունիսի ժը:

Վականամաւած յունիսի ժժ. օրն կիրակի:

Յուլիու լա օր է. ուրբաթի մտանէ:

Յի գրեգորի բարեկենդան յուլիսի 3:

Ծնունդ յովհ, յուլիսի ժա. օրն իշաբաթ:

Վարդավառ, յուլիսի լա:

Միջոց ուտիք, և շաբաթ:

Օգոստոս լա օր է. երկուշաբաթ մտանէ:

Եծածին, Օգոստոսի ժդ:

Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ:

Սփուռեմքեզ լ օր է. հինգշաբաթի մտանէ:

Վի խոչ, սփուռեմքեզի ժա:

Վշանամաւած, սփուռեմք ժը. օրն կիրակի:

Վի գէորգաց բարեկենդան, սփուռեմք լի ժը:

Միջոց ուտիք, և շաբաթ:

Հոկտիմքեզ լա օր է. շաբաթ մտանէ:

Յըռի եղիսա, հոկտիմքեզի ժ. օրն երկուշըթ:

Գիւտ. խոչ, հոկտիմքեզի լո:

Նցիմքեզ լ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:

Յինսկաց բարեկենդան, նոյեմքեզի լի:

Բմ բանտլ, նոյեմքեզի լի. օրն չորեքշաբաթ:

Դեկտիմքեզ լա օր է. հինգշաբաթի մտանէ:

Վի յակոբայ, բարեկենդան, գեկտիմքեզի ժա:

Միջոց ուտիք մին շաբաթ և վեց օր:

Զմեւնամաւած դեկտիմք ժը. օրն կիրակի:

Յայտնաւէ բարե, դեկտիմք լիժ. օրն հինգշըթ:

Փ

Եօլնէզէտէ եւ.

Յունիար լա օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Յայտնուեի յունիվարի զ. օրն չորեքշաբաթ:
 Միջոց ուտիք, 5 շաբաթ և 3 օր:
 Փետրիար լը օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Առաջաւորսց բարեկենդան, վետրվարի 14:
 Տնընդառած՝ փետրվարի ժդ. օրն կիրակի:
 Մարտ լա օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Ռաւն բարձրենդան, մարտի 7:
 Գալուսնամուտ մարտի ի, օրն շրթ:
 Մարիլ լ օր է. հնդշաբաթի մտանէ:
 Մւեաիք, տարիիլի 7. օրն չորեքշաբաթ:
 Անկաստիլ, տարիիլի ժդ. օրն չորեքշաբաթ:
 Օտտիլ, տարիիլի լիւ:
 Մայիս լա օր է. շթթ. մտանէ:
 Երեման խաչ, մայիսի ժդ:
 Եւստղ, մայիսի լիւ. օրն եպկուշթ:
 Յունիս լ օր է. երեքշաբաթի մտանէ:
 Համբարձումն յունիսի 3:
 Հոգւոյ դալուստ, յունիսի 43:
 Ամառնամուտ, յունիսի ժժ, օրն շթթ:
 Յուլիս լա օր է. հնդշլթի մտանէ:
 Ալ զրիգոբի բարեկենդան, յուլիսի 4:
 Օհունդ յուկի, յուլիսի ժդ. օրն կիրակի:

Օգոստոս լա օր է. կիրակի մտանէ:
 Վարդավառ, օգոստոսի լա:
 Միջոց ուտիք, 1 շաբաթ:
 Ընծածին, օգոստոսի ժի:
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ է:
 Անպատմբեր լ օր է. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Ար խաչ, սեպտեմբերի ժի:
 Եշնանամուտ, սեպտեմբերի ժի:
 Ալ գէորգոյ բարեկենդան, սեպտեմբերի ժի:
 Միջոց ուտիք, 8 շաբաթ է:
 Հոկտեմբեր լա օր է. ուրբաթի մտանէ:
 Ցուլի եղիսա, հոկտ ժ. օրն կիրակի:
 Դիւտ խաչ, հոկտեմբերի լիւ:
 Նցեմբեր լ օր է. երկուշաբաթի մտանէ:
 Յիանակաց բարեկենդան, նոյեմբերի լիւ:
 Շմբռնաղ, նոյեմբերի լիւ. օրն երեքշլթ:
 Դեկտեմբեր լա օրէ. չորեքշաբաթի մտանէ:
 Սուլբ յակոբոյ բարեկեն. դեկտմ. ժի:
 Միջոց ուտիք մին շաբաթ և հինգ օր:
 Զմանամուտ՝ դեկտեմ ժը. օրն շթթ:
 Յայտնուե բար. դեկ լիթ. օրն չորեքշաբաթ:

Եալուելուակ կ:

Յուն վար լու օր է. հինգշրթի մտանէ:
Յայսնութիւն յունվարի կ. օրն երեքշաբաժն:
Միջոց ուտիք՝ հինգ շաբաթի և վեց օր:
Փետրվար իւր օր է. կիրակի մտանէ:
Տնը լուդառաջ՝ փետրվարի թղ. օրն շրթ:
Առաջ աւորաց քարեկենդան՝ փետրվարի 15:

Վիճակ համապատասխան հանդիպն է:
Խաչ պահապահալուն հարց ՚է
Փառւընա:

Խւ քի մարդասիրին՝ փառք
յաւիտեանս ամի՞ն

Կը ու Տօմարին՝ օր վերջացնեալ
կարգ ւելապահողն՝ առ հշտեկու:

Որով ք լիսիս՝ դու դիտացեալ,
ի՞ւ է՛ր ծնուանոք՝ լուանին տուեալ:

Վերադիր Փառ

Օմանկար ըստակի.

Ամսէ.

$\frac{1}{2}$
 $\frac{1}{2}$

Լուսակ ըստակի.

Ամսէ.

$\frac{1}{2}$
 $\frac{1}{2}$

Յունիլ

Ժ

Պ

Յունիլ

Լ

Բ

Փիմբ

Ժ

Բ

Փիմբ

Ե

Բ

Վարս

Ժ

Բ

Վարս

Ե

Բ

Վալիլ

Ժ

Բ

Վալիլ

Ե

Բ

Վայիս

Ժ

Բ

Վայիս

Ե

Բ

Յունիս

Ժ

Բ

Յունիս

Ե

Բ

Յուլիս

Ժ

Բ

Յուլիս

Ե

Բ

Օգոստ

Ժ

Ա

Օգոստ

Ե

Ա

Սեպտ

Ե

Ա

Սեպտ

Ե

Ա

Հոկտ

Ե

Ա

Հոկտ

Ե

Ա

Դեկտ

Ե

Ա

Դեկտ

Ե

Ա

Կոկտ

Ե

Ժ

Կոկտ

Ե

Ժ

Վերադիր Փառ

Փառ

Օմանկար ըստակի.

Լուսակ ըստակի.

Ամսէ.

$\frac{1}{2}$
 $\frac{1}{2}$

Յունիլ

Ժ

Բ

Փիմբ

Բ

Բ

Վարս

Ժ

Բ

Վալիլ

Ե

Բ

Վայիս

Ե

Բ

Յունիս

Ե

Բ

Յուլիս

Ե

Բ

Օգոստ

Ժ

Ա

Սեպտ

Ե

Ա

Հոկտ

Ե

Ա

Դեկտ

Ե

Ա

Կոկտ

Ժ

Ա

$\Psi_b \in \Omega$

A decorative horizontal border at the bottom of the page, featuring a repeating pattern of stylized floral and geometric motifs in a dark brown or black color.

$\Phi_1 \vdash p \wedge q \vdash p \quad \Phi_2$

ՕՇԽԱՑԻՒԹ ՀՐԱՄԱՆ		ԼՐԱԿԱՑԻՒԹ ՀՐԱՄԱՆ	
ԱՌԵՍՏ	ՇՐՋԱՐԱՐ	ԱՌԵՍՏ	ՇՐՋԱՐԱՐ
Յունիլ	Ժա	Յունիլ	Խէ
Փետր	Ժ	Փետր	խլ
Վարստ	Ժա	Վարստ	խլ
Աոլլիել	Ժ	Աոլլիել	խլ
Վայիս	Ժ	Վայիս	խլ
Յունիս	ը	Յունիս	խդ
Յուլիս	ը	Յուլիս	խդ
Օգոստ	զ	Օգոստ	խբ
Սեպտեմբ	ե	Սեպտեմբ	ժի
Հոկտեմբ	դ	Հոկտեմբ	ժիժա
Դեկտեմբ	ը	Դեկտեմբ	ժիժա

Ա ե լ ա դ ե լ ի լ ի

Օ ն ո ւ ն ի ք ը ս տ ի ք.

Ա մ ս ս կ ս կ ս կ

Լ ո ր ո ւ ն ի ք ը ս տ ի ք.

Ա մ ս ս կ ս կ ս կ

Յ ո ւ ն ի լ

ա

է

Յ ո ւ ն ի լ

լ

է

Վ ա ր ս տ

ա

է

Վ ա ր ս տ

լ

դ

Վ ա ր ե լ

թ

դ

Վ ա յ ի ս

ե

դ

Յ ո ւ ն ի ս

է

դ

Յ ո ւ լ ի ս

լ

դ

Օ դ ս ս տ

թ

ժ

Վ ե ր ս մ մ

թ

ժ

Հ ո կ ս մ մ

դ

ժ

Կ ո յ ե մ մ

դ

ժ

Ք ա կ ս մ մ

ե

ժ

Վ ե լ պ ա դ ե լ ի լ ի

Օ ն ո ւ ն ի ք ը ս տ ի ք.

Վ ա ր ս ս կ ս կ ս կ

Լ ո ր ո ւ ն ի ք ը ս տ ի ք.

Վ ա ր ս ս կ ս կ ս կ

Յ ո ւ ն ի լ

ե

փ

Փ ե տ ր

ժ

բ

Վ ա ր ս տ

ե

բ

Վ ա ր ե լ

ժ

բ

Վ ա յ ի ս

ե

բ

Յ ո ւ ն ի ս

ա

բ

Յ ո ւ լ ի ս

ա

բ

Յ ո ւ լ ի ս

ա

բ

Օ դ ս ս տ

ա

բ

Վ ե ր ս մ մ

ա

բ

Հ ո կ ս մ մ

ա

բ

Կ ո յ ե մ մ

ա

բ

Ք ա կ ս մ մ

ա

բ

Յ ո ւ ն ի ք ը ս տ ի ք.

Վ ա ր ս ս կ ս կ ս կ

Փ ե տ ր

Վ ա ր ս տ

Վ ա յ ի ս

Յ ո ւ ն ի ս

Յ ո ւ լ ի ս

Յ ո ւ լ ի ս

Օ դ ս ս տ

Վ ե ր ս մ մ

Հ ո կ ս մ մ

Կ ո յ ե մ մ

Ք ա կ ս մ մ

Յ ո ւ ն ի ք ը ս տ ի ք.

Վ ա ր ս ս կ ս կ ս կ

34

A decorative horizontal border at the bottom of the page, featuring a repeating pattern of stylized floral or scrollwork motifs in a dark color.

W. B. WOODWARD

Արաբական լուսակի.	Հայոց	Արաբական լուսակի.	Հայոց
Յաւան	Յաւան	Յաւան	Յաւան
Փաթու	Փաթու	Փաթու	Փաթու
Սամաս	Սամաս	Սամաս	Սամաս
Սպաթել	Սպաթել	Սպաթել	Սպաթել
Վայիս	Վայիս	Վայիս	Վայիս
Յունիս	Յունիս	Յունիս	Յունիս
Յուլիս	Յուլիս	Յուլիս	Յուլիս
Օգոստ	Օգոստ	Օգոստ	Օգոստ
Սեպտ	Սեպտ	Սեպտ	Սեպտ
Հոկտ	Հոկտ	Հոկտ	Հոկտ
Դեկտ	Դեկտ	Դեկտ	Դեկտ
Ենիշ	Ենիշ	Ենիշ	Ենիշ
Տարի	Տարի	Տարի	Տարի

A decorative horizontal border featuring a repeating pattern of small, stylized flowers and geometric shapes like diamonds and circles, rendered in a dark blue-grey color.

P. L. M. T. P. S.

Ապահով լրացնել.	Լրացնել լրացնել.				
Ապահով.	Համար	Վահակ	Ապահով.	Համար	Վահակ
Յաւդար	իէ	ժ	Փետր	ժա	Դ
Փետր	իբ	ժ	Վարս	ժգ	Դ
Վարս	իէ	թ	Վալրիլ	ժգ	Դ
Վալրիլ	իղ	թ	Վայիս	ժա	Գ
Վայիս	իե	թ	Յունիս	թ	Կ
Յունիս	իդ	թ	Յուլիս	թ	Կ
Յուլիս	իդ	ը	Օդոստ	է	Բ
Օդոս	իք	ը	Վեպտոմ	զ	Բ
Վեպտոմ	ի	ը	Հոկտոմ	հ	Բ
Հոկտոմ	ի	ը	Ենիս	դ	Բ
Ենիս	ժը	ը	Դեկտոմ	դ	Բ
Դեկտոմ	ժը	ը	Յաւնիլ	է	Բ

Ա Ե Բ Ա Դ Ե Բ Ժ Վ

Ա Ե Բ Ա Դ Ե Բ Ժ Վ

Օ Խ Ա Խ Ա Խ Ա Խ

Ա Խ Ա Խ
Ա Խ Ա Խ

Յ Ա Խ

Փ Ե Մ Բ

Մ Ա Ր Ա

Ա Կ Ր Ի

Մ Ա Ր Ի

Յ Ա Ն Ի

Յ Ա Ն Ի

Օ Գ Ո Ո

Մ Ե Ա Մ

Հ Ա Կ Մ

Ե Ս Ե Մ

Դ Ե Կ Մ

Լ Ա Խ Ա Խ Ա Խ

Ա Խ Ա Խ
Ա Խ Ա Խ

Յ Ա Խ

Փ Ե Մ Բ

Մ Ա Ր Ա

Ա Կ Ր Ի

Մ Ա Ր Ի

Յ Ա Ն Ի

Յ Ա Ն Ի

Օ Գ Ո Ո

Մ Ե Ա Մ

Հ Ա Կ Մ

Ե Ս Ե Մ

Դ Ե Կ Մ

Ա Ե Բ Ա Դ Ե Բ Ժ Վ

Լ Ա Խ Ա Խ Ա Խ

Ա Խ Ա Խ
Ա Խ Ա Խ

Յ Ա Խ - ի ժ ա մ ա ն ի

Փ Ե Մ Բ - ի ժ ա մ ա ն ի

Մ Ա Ր Ա - ի ժ ա մ ա ն ի

Ա Կ Ր Ի - ի ժ ա մ ա ն ի

Մ Ա Ր Ի - ի ժ ա մ ա ն ի

Յ Ա Ն Ի - ի ժ ա մ ա ն ի

Յ Ա Ն Ի - ի ժ ա մ ա ն ի

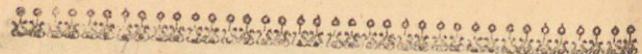
Օ Գ Ո Ո - ի ժ ա մ ա ն ի

Մ Ե Ա Մ - ի ժ ա մ ա ն ի

Հ Ա Կ Մ - ի ժ ա մ ա ն ի

Ե Ս Ե Մ - ի ժ ա մ ա ն ի

Դ Ե Կ Մ - ի ժ ա մ ա ն ի

Ա կ ե ր ա դ ե ր ե

Օ ն ո ւ ն ի լ յ ա ն ի լ ի

Ա մ ի ս ի ս

Յ ո ւ ն ի լ

Փ ե տ ո ր

Վ ա ր ո ւ

Ե պ ը ի լ

Վ ա յ ի ս

Յ ո ւ ն ի ս

Յ ո ւ ն ի ս

Օ գ ո ս տ

Խ ե պ ո ւ մ

Հ ո կ ո ւ մ

Ե ր ց ե մ

Բ ե կ ո ւ մ

Լ յ ա ր ա ն ի լ յ ա ն ի լ ի

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Է կ ա զ ա զ

Ա կ ե ր ա դ ե ր ե Փ օ ք

Օ ն ո ւ ն ի լ յ ա ն ի լ ի

Ա մ ի ս ի ս

Ժ ա մ լ

Ժ ե տ ո ր

Վ ա ր ո ւ

Ե պ ը ի լ

Վ ա յ ի ս

Ե պ ը ի լ

Վ ա յ ի ս

Ե պ ը ի լ

Վ ա յ ի ս

Ե պ ը ի լ

Վ ա յ ի ս

Ե պ ը ի լ

Վ ա յ ի ս

Ե պ ը ի լ

Վ ա յ ի ս

Ե պ ը ի լ

Վ ա յ ի ս

Ե պ ը ի լ

Ա ե ր ա գ ե ր ի լ ի

Յ ո ւ ն ի կ ը լ ս տ ե լ ի .

Ա պ ո ս տ

Բ ա յ լ

Լ յ ս ո ւ ն ի ը լ ս տ ե լ ի .

Ա պ ո ս տ

Բ ա յ լ

Յ ո ւ ն ի լ

Բ ա յ լ

Փ ե տ ր

Փ ե տ ր

Վ ա ր տ

Վ ա ր տ

Վ ա պ ի լ

Վ ա պ ի լ

Վ ա յ ի ս

Վ ա յ ի ս

Վ ա յ ի ս

Վ ա յ ի ս

Յ ո ւ ն ի ս

Յ ո ւ ն ի ս

Յ ո ւ լ ի ս

Յ ո ւ լ ի ս

Օ գ ո ս տ

Օ գ ո ս տ

Վ ե պ տ մ

Վ ե պ տ մ

Հ ո կ տ մ

Հ ո կ տ մ

Կ յ ե մ

Կ յ ե մ

Դ ե կ տ

Դ ե կ տ

Ա ե ր ա գ ե ր ի լ ի

Յ ո ւ ն ի կ ը լ ս տ ե լ ի .

Ա պ ո ս տ

Բ ա յ լ

Լ յ ս ո ւ ն ի ը լ ս տ ե լ ի .

Ա պ ո ս տ

Բ ա յ լ

Յ ո ւ ն ի լ

Բ ա յ լ

Փ ե տ ր

Փ ե տ ր

Վ ա ր տ

Վ ա ր տ

Վ ա պ ի լ

Վ ա պ ի լ

Վ ա յ ի ս

Վ ա յ ի ս

Վ ա յ ի ս

Վ ա յ ի ս

Յ ո ւ ն ի ս

Յ ո ւ ն ի ս

Յ ո ւ լ ի ս

Յ ո ւ լ ի ս

Օ գ ո ս տ

Օ գ ո ս տ

Վ ե պ տ մ

Վ ե պ տ մ

Հ ո կ տ մ

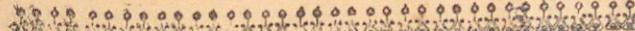
Հ ո կ տ մ

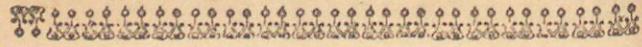
Կ յ ե մ

Կ յ ե մ

Դ ե կ տ

Դ ե կ տ

Վերադիր Փթ.

Օմանիկ լուսնի.

Ամս.

Բ
բ

Շ
շ

Լուսնի լուսնի.

Ամս.

Բ
բ

Շ
շ

Յունիլ

Ժ

Ե

Յունիլ

լե

ժա

Փետր

Ը

Ե

Փետր

իդ

ժա

Մարտ

Ժ

Ե

Մարտ

իլ

ժա

Կորիլ

Ը

Դ

Կորիլ

իդ

ժ

Մայիս

Ը

Դ

Մայիս

իդ

ժ

Յունիս

Ղ

Դ

Յունիս

իլ

ժ

Յուլիս

Ղ

Դ

Յուլիս

իա

ժ

Օգոստ

Ղ

Դ

Օգոստ

ժի

ժ

Սեպտ

Ղ

Դ

Սեպտ

ժի

ժ

Հոկտ

Բ

Դ

Հոկտ

ժի

ժ

Նոյեմ

ա

Դ

Նոյեմ

ժի

ժ

Դեկտ

Լ

Դ

Դեկտ

ժի

ժ

Վեկտ

Լ

Դ

Վեկտ

ժի

ժ

Վերադիր Փթ Լ.

Օմանիկ լուսնի.

Ամս.

Բ
բ

Շ
շ

Լուսնի լուսնի.

Ամս.

Բ
բ

Շ
շ

Յունիլ

լը

բ

Փետր

ժը

ը

Փետր

իէ

բ

Մարտ

ժէ

է

Կորիլ

իէ

բ

Մայիս

ժէ

է

Յունիս

իէ

բ

Յունիս

ժէ

է

Յուլիս

իէ

բ

Յուլիս

ժէ

է

Օգոստ

իէ

բ

Օգոստ

ժէ

է

Սեպտ

իէ

բ

Սեպտ

ժէ

է

Հոկտ

իէ

բ

Հոկտ

ժէ

է

Հունիս

իէ

բ

Հունիս

ժէ

է

Նոյեմ

իէ

բ

Նոյեմ

ժէ

է

Դեկտ

իէ

բ

Դեկտ

ժէ

է

Վեկտ

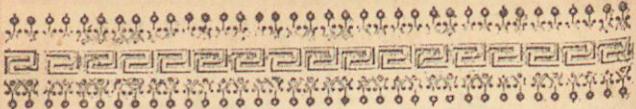
իէ

բ

Վեկտ

ժէ

է

Իգուանին արարեալ Տարբանապապոց Պարզեւու

Է դադուն խաղայ՝ շահի և մեծուն նշան
Է հարկիք և բարի գտանէ, անուն և
լանէ հարկած. ՚ի բարի Ճանապարհ երթաց և
ուրախանաց:

Թէ դագսթն խաղայ՝ բարի է. և սիրի յառ
մենիցունց, մեծուն և վառաց հանդիսի. մեծ
թափառը տեսանէ. յիշ խանաց պատիւ առնու
ի Ճանապարհ երթաց. շահի և ուրախանաց:

Թէ ծոճքակն խաղայ՝ դիքանի ՚ի չարէ և
՚ի հոգուն և ՚ի տանջանաց:

Թէ աջ կողմն զլիսցն խաղայ՝ զոր ատէ, սիրէ
երկար Ճանապարհ երթաց, և շատ շահի և բար
աց հանդիսի և դառնաց բարով։ Թէ ձախ
կողմն զլիսցն խաղայ՝ ՚ի չարէ ազտափ. կամ որ
դի լինի, մեծ բարի դաց իւրին յառագաց և յազ
է, ըռդպակի հանդիսի. շահու և մեծուն։

Թէ զլիսցն վերի կողմն խաղայ՝ ՚ի հոգս ան
կանի. բայց պատիւ առնու։ Թէ ոմաց զլութն
խաղայ բարի և շատ իրադ հանդիսի, և շատ
իրք անկանի իւրին գողտ իրք տեսանէ և բու։
Թէ Ճանան խաղայ՝ պատուի ՚ի բարդաց և

Չորմ կոր լսէ առնէ, զանձ զտանէ. դատաւու
բուի վայելէ. մեծանաց յառապէ և ՚ի վառա
հառնանի։

Թէ աջ քներակն խաղայ՝ զնայն մեծուն այց
յառապէ. ՚ի սգոյ զերծանի. ՚ի հոգս անկանի յա-
ղագու կանանց և մեռանի։ Թէ ձախ քներակն
խաղայ՝ լիուն և ուրախուն հանդիսի. շնորհք
տունու. պատուզ և մեծուն է խորհուրդ. կամ
կուռի ընդ մաքրեց։

Թէ աջգի յօնքն խաղայ՝ որտհեշտուն է, և
կորուսո գտանի։ Թէ ձախն՝ լիուն և ինդման.
հանդիսի. քիրկար կիոնփ. յորգորի և շահն
կամ հիւանդանալոյն նշան է։

Թէ յօնամեջն խաղայ՝ համբաւ լոէ նեղուն.
անսպաս հբան առնէ, վնցի արամի և մերտուրի։
Հ թէ աջ աջաց առաջինակը իւրին խաղայ՝ որըսու
նեղուն, սգոյ և տրտմուն հանդիսի բացց բարի
գտանէ. կամ ընդ թշնամւոյն կռուի, վէրք և
լոց լինի։ Թէ ձախ աջացն շատ բարեց և
տուզջուն հանդիսի. գետապուլն տեսանէ և
սրաննեղի։

Հ թէ աջ աջաց յետի ազ բիւրն խաղայ՝ շատ
բարեց հանդիսի, զիսր հեռաւուն տեսանէ և
ինցայ. իբայ հանդիսի և վայելէ։ Թէ ձախ
աջացն հաբացուն և մեծուն հանդիսի. տօնե
նաց առ առաջ. տեսանէ զաւ զականս և ինցայ.
բարտի կամ իրք անկանի իւրին ՚ի նմանէ. թէ

շատ և թէ սովոր իրք գտանէ:

Թէ աջ աչաց վերի կոսին խաղայ՝ հարստութ
և հարկիք է. մեծանաց յաւաղէ. ինչ ժողովէ
և ցնձռւի կրէ. կամ արտառուէ և սրտնեղի.
բայց շուտով զերծանի: Թէ ձախ աչացն՝ առե-
րուի և լայ է. բայց յերաց բարի է. ուրախութ
և խնդռւթ, և սրտնեղութ հիւր գայ:

Թէ աջ աչաց ներքի կոսին խաղայ՝ 'ի հեռի
շանտալարհ երթայ. դհեռաւորն տեսանէ. բարի
գտանէ և խնդռւթ: Թէ ձախ աչացն՝ շատ բա-
րուց հանդիպի. ցանկայ և հոտանի. ցնձայ և
ուրախանայ. կամ ազգի աստելութ է. լալայ և
սպոյ հանդիպի:

Թէ աջ պտուղն խաղայ՝ որտնեղութ է:

Թէ ձախն՝ բարի գտանէ:

Թէ աջ ակն ամէն խաղայ՝ շատ բարուց հան-
դիպի. առող ջանայ և ազատի՝ 'ի դժուարութ.
'ի մեռելոց իրք անկանի բւըն և ընտանեաց, և
հեռաւորն գայ: Թէ ձախն՝ շատ և տռատ բար-
ուց հանդիպի. մեծարի յաւաղաց և գանձ գտա-
նէ. հարկիք և հարստութ. բայց սրտնեղի և
չարտնայ:

Թէ աջ ակն ամէն վայրօքն խաղայ՝ զիւը
հեռաւ արդի տեսանէ: Թէ ձախն հիւանդա-
նայ, բայց ապրի:

Թէ աջ վերի տրտեաւնունքն խաղայ՝ հեռա-
ւոր մարդ գայ իւըն, տրտմի և լայ. բայց իւը

բանն ըլ կամոցն լինի: Թէ ձախն՝ հիւանդար
կարեւոր տեսանէ և խնդռայ, և առողջութ խնդռե-
մըն և բարի գտանէ:

Թէ աջ ներքի արաւետնունքն խաղայ՝ լայ և
սրտնեղութ է. կամ մեծ բարի գտանէ 'ի մարդ-
կանէ: Թէ ձախն՝ լայ և սրտնեղութ է. բայց
իւը հեռաւորն գայ:

Թէ սկսաւառակն խաղայ՝ 'ի մեծ մարդոց հար-
կիք տանու:

Թէ աջ կողմն քթին խաղայ՝ սակաւ մի հե-
ռանդանայ. յատելութ և 'ի նեղութ զերծանի.
կռուց և վիճի հանդիպալի՝ որ ոչ է կամակից.
բայց զօրանայ և ազատի՝ 'ի չարէն: Թէ ձախն
երք անկանի կամ որդի լինի իւըն. մարտնչե-
լը թշամւոյն բայց յաղթէ. բան զոր վուգէ
բարի կայ իւըն. նոյն 'ի հիւանդութ առողջանայ
և սիրոց հանդիպի:

Թէ ամ քթն խաղայ՝ 'ի մեծամեծաց շահ
առնու:

Թէ քթի ծայրն խաղայ՝ 'ի պարտուց ազա-
տի և հորսասանայ:

Թէ աջ կողմն ծայր քթին խաղայ՝ ցաւոց
հանդիպի: Թէ ձախն՝ յանկալծ մարդ կռուի
ընդ իւըն:

Թէ աջ քթափողն խաղայ՝ ը մարդ:

Թէ ձախն՝ 'ի պարտուց ազատի:

Թէ քթին օդն խաղայ՝ հարսամանայ:

ԹԱՅ երկու պինչն խաղայ՝ հարստանաց. բայց
իւր ընտանին մեռանի:

ԹԱՅ աջ այսն խաղայ՝ տրտմուն հանդիսին
դործ գործէ և ամաչէ. սակաւ մի հիւանդանաց
և ողջանայ. գոլիք և տատահարք հանդիսին
փոքրն: ԹԱՅ ձախն՝ որդի լինի իւրն և խնդայ ուրբա
հեշտի. բարի սիրելոց՝ զանձի լիուն հանդիսին:

ԹԱՅ աջ քնատեղն խաղայ՝ որտնեղութիւն է.
խիստ հիւանդանայ՝ բայց ապրի: ԹԱՅ ձախն՝
ձայն դուժի լոյն և տրտմի. ՚ի ձանապարհ երթայ
և իւր բանն ողելի դայ:

ԹԱՅ աջ երեսն խաղայ՝ առողջութիւն է. և պանձ
զատանէ. ՚ի նցն տեղաց փոխի և որտհեշտի:
ԹԱՅ ձախն՝ սակաւ մի տրտմի և տկարանայ. վերք
լինի իւրն ապակաս ցաւոյ հանդիսին և շուտով
մեռանի:

ԹԱՅ աջ կողման կլիման խաղայ՝ դառնայ
յիւր ձանապարհէն. օրտհեշտի և շատ բարի լի
նի իւրին. կամ սակաւ մի տկարանայ: ԹԱՅ ձախն՝
հետ իւր աղդին կռուի. հիւանդանայ, բայց ապ-
րի. ըստակ դայ իւրն և ուրախանայ:

ԹԱՅ աջ կողմի կզակին խաղայ՝ վիճի և կռուի
և իւր աղդին. սակաւ մի տկարանայ և ուրբա-
հեշտի. ՚ի նեղութիւն կամ լի և ԱԾ փրկէ. ՚ի ցա-
ւոյ և ՚ի չարէ ազատի: ԹԱՅ ձախն՝ հեռաւոր
ձանապարհորդ դայ յիւր աղդէն. կամ հեռաւ-

որ ձանապարհ երթայ. ՚ի սակաւ ցաւոց աղ-
ջանաց և խնդայ:

ԹԱՅ աջ ականջն խաղայ՝ համբաւ լոյն յաղ-
գուկանէ. խնդութիւն և լիութիւն. յանկարծ բար-
եց հանդիսին. սիրի յամենեցունց, շահի և
պուարձանայ. բայց տկարանայ՝ կամ սպակոնն
մեռանի: ԹԱՅ ձախն՝ հեռաւորն դայ. յիշեն զին-
քընն ՚ի բարին ՚ի հեռաւոր բարի զրոյց լոյն.
յանկարծ խնդութիւն և մեծ տռողջութիւն է աչք
առաջաց իւրն քաղցրանայ. ըռզակ դայ իւրն
ուստի ակն ոչ ունի:

ԹԱՅ աջ տկանջի դիմակն խաղայ՝ ընդ մարդ
գոտախազի: ԹԱՅ ձախն՝ զինքն ՚ի բարին յիշեն:

ԹԱՅ աջ ականջի վերի կողմն խաղայ՝ ՚ի հոգս
անկանի: ԹԱՅ ձախն՝ յանկարծ գանձ գտանէ:

ԹԱՅ աջ ականջի տակն խաղայ՝ բարի գանձ.
ուստի ակն ոչ ունի: ԹԱՅ ձախն չէ բարի:

ԹԱՅ տմ բերանն խաղայ՝ ՚ի որակ սիրեցեալ
սիրելի հեռաւոր համ բուրի և մեծորի ՚ի սի-
րելոյն:

ԹԱՅ լեզուն խաղայ՝ կռիւ խռովութիւն է. տաե-
լութիւն և աղաղակ. թշնամի խօսի լը ինքն. սրանե
զութ և միջոյ նշան է:

ԹԱՅ աջ կողմի յեղուին խաղայ՝ հարստանայ:

ԹԱՅ ձախն՝ բարւոյ հանդիսին:

ԹԱՅ լեզուն ամէնն խաղայ՝ ՚ի մատնողաց և ՚ի

լը պարտողաց վկայը լիցի և պատրաստ կացէն:

Թմէ վիերի շուրթն խաղայ՝ համբառ լոէ ըու-
պանման, վէճ է և խոռվ լթի, կռիւ և տառե-
լուի, սրտնեղուն և զէն, կամ հեռաւոր գայ իւլին
չօշը է, վաս զրցց լոէ և տրտմի:

Թմէ ներքինն՝ սրտնեղի, վէճի և յաղթէ,
ում ցանդայ՝ հաստի, հեռաւորն դայ, և բար-
ւոյ նշան է:

Թմէ շրթոնց երկու կողմի խաղայ՝ խօսք լոէ
և վիճի, խնդայ ՚ի զաւակի, բամբառի ՚ի մարդ-
կանէ, զէն է՝ տրտմութիւն և սուդ:

Թմէ ներքի և վիերի շրթունքն խաղայ՝ սի-
րելին համբուրէ:

Թմէ աջ կողմի վիերի շրթան խաղայ՝ կռիւ
լիսի և խօսք, ՚ի մարդկանէ սրտնեղի և ՚ի սուդ
անկանի, կամ զաւորի լիսի խնդման, սրտհեշտի
և ուրտխմնայ: Թմէ ձախն՝ ուշը, խնդունի և խա-
ղաղութիւն է զաւակ լիսի բարի և շնորհաւոր
յանկարծ խնդայ ՚ի զաւակի, վճարէ զպարտու
և սիլելի գայ իւրն:

Թմէ վիերի շրթանց մէջն խաղայ՝ համբուրէ
զա և կամի, զըրցց լոէ և տրտմի:

Թմէ ներքին՝ տրտմի:

Թմէ աջ կողմի ներքի շրթան խաղայ՝ սըրտ-
հեշտի և ուրախանայ: Թմէ ձախն ուրախանայ:

Թմէ աջ կ դմի շրթան խաղայ՝ իւր անձին տառզ
զուի է: Թմէ ձախն կտրիճ տղայ լիսի իւրն:

Թմէ շրթներն խա՝ բարի և ըռզակ գայ իւրն:

Թմէ աջ կողման բերանոյ կտան խաղայ՝ բարէ
բանայ և յաղթէ զթ շնորհին իւր: Թմէ ձախն՝
յաղթէ ևս թշնամւոյն: Եթարփի հեռաւոր տեղ
երթայ: յաղթէ չարտկամի և մեծանայ:

Թմէ աջ կողմի վիերի բերանոյն խաղայ՝ գանձ
գտանէ, սրտհեշտի և բարւոյ հանդիպի: ըռ-
զակի և մեծուն: Թմէ ձախն յաղթէ թշնամ-
ւոյն և բարւոյ հանդիպի: հեռաւորն դայ և զօ-
քանայ:

Թմէ առաստուն խաղայ՝ սրտհեշտի անկանի:

Թմէ աջ կողմի առաստուն խաղայ՝ բարփի գտու-
նէ և ուրախանայ: Թմէ ձախն՝ սրտկաս մի հե-
տանգանայ և շաւառվ առաղջանայ:

Թմէ աջ թուշն խաղայ՝ ՚ի թշնամւոց պատ-
րաստ կոց: Թմէ ձախն՝ մեծ բարուն գտանէ:

Թմէ աջ երախն խաղայ՝ հարստուն նշան է:

Թմէ ձախն՝ իրայ մի ըռզակի:

Թմէ աջ կողման կրախն խաղայ՝ սրտհեշտի և
ուրախանայ, և տչքն շամ բարփի տեսանէ:

Թմէ ձախն ըռզակ գանձնէ:

Թմէ կլափան ծայրն խաղայ՝ դոսկի և զար-
թաթ գտանէ:

Թմէ կլափին խաղայ՝ շահի նշան է:

Թմէ աջ խամ ծէծն խաղայ՝ առողջուն է:

Թմէ ձախն խնդայ և ուրախանայ:

Թմէ փութին խաղայ՝ սրտնեղուն զթոց է:

Թմէ աջ կողմի վլուն խաղայ՝ ՚ի հեռաւոր

Թէ աջ ծղին խաղայ՝ դլխացաւի անկանի եւ լաւանայ. զնոյն ՚ի սավիրայէ ցաւոց հանդիպի հարկանէ. թէ ձախ՝ խնդումն և յնծութի է. զինք բարի կամի՝ գտանէ յընկելաց. սլալու ՚ի մարդկանէ. շահի և ըռդակի:

Թէ աջ արմունկն խաղայ՝ մեծ սեղուի զայ իւր վերայ. իւր կեանքն պակասի. կամ սրով հատանի վիզն և տունն այրի:

Թէ ամէն վիզն խաղայ՝ մեծ սեղուի զայ իւր վերայ. իւր կեանքն պակասի. կամ սրով հատանի վիզն և տունն այրի:

Թէ աջ կողման թիկնամէջն խաղայ՝ որանեղաք է: թէ ձախն բան առանէ՝ զոր չէ արժան:

Թէ աջ թիկն խաղայ՝ յորոգայթէ սպատրաստ կեալ պարտ է: թէ ձախն՝ ուրախանայ իւր սրտիւ:

Թէ թիկնամէջն խաղայ՝ հարստանայ ինքն:

Թէ աջ անթտակն խաղայ՝ յիւր ձեռաց զործոյն ըռդակի: թէ ձախն՝ մեծութ հանդիպի. ցածուե և սիրոյ նշան է:

Թէ բէջն խաղայ՝ հարստանայ և սրտհեշտի, կամ յնորք է և արտմուկ, պատրաստ կացցէ ՚ի կնջէ: թէ ձախն՝ առողջութի է, սոր ագոնի. բարի լինի իւրն, կամ անսղասեհ բան զործէ:

Թէ աջ թիկնամքն խաղայ՝ նոր սպանի:

Թէ ձախն՝ խնդիրք իւր կատարի:

Թէ աջ բաղուկն խաղայ՝ զայը և կին համարէ. ՚ի կնջ ջէ սիրի. հասանէ խնդութի, և սիրելի գոտնէ. թէ ձախն՝ մեծ բարոց և շուհի հանդիպի. բարի և շնորհաւոր է: սպատութի մարդկանէ, և ըռդակի գտանէ:

Թէ աջ թիկն խաղայ՝ ցաւոց և սեղուեն հանդիպի. թէ ձախն՝ զնոյն մասնէ:

Թէ աջ բաղկի ձուկն խաղայ՝ զի խացաւուեն հանդիպի. թէ ձախն՝ յիւր ընտանեացն. բարէ. Պարոց լոէ և բարի լինի:

Թէ աջ ձևաց թամբն խաղայ՝ վէջ զայ մեծ և ծեծ. արլուկ է և յոյժ վիրաւորի ՚ի մարդկանէ. թէ ձախն խաղայ՝ բարի գտանէ. արջաթոց ուկւոց, և զանձի հանդիպի. յաւագէ կրք տանու, կամ վիճի ընդ մոլու.

Թէ աջ ամին խաղաց՝ բարի դործոց հանդիսի, կամ կաւայ և ապագակի. թէ ձախն՝ շատ բարւոց հանդիպի. կամ արծաթ շահի:

Թէ բայթն խաղաց՝ ՚ի մեծ մարդոց սիրի, և պատուիր յաւաղէ իրք առնու, ոնկատկած բարի գամնէ. շնորհի ՚ի մեծաց պարզեք և մեծուի բարի խօսին զնմանէ առ մարդիկ. ազգ կամ եղ բարք իւրօվ ինքան. թէ ձախն՝ հարըստակի և հարկիք է ազնէկ լինի իւրն. բարւոց և զանձի հանդիպի. դինչ կամի՞ առնաւատին սուտ իրք փասն իւր, և բնքն ՚ի մեզա անկանի:

Թէ աջ խոժի մասն խաղաց՝ տարի հանդիպի. դէշ խօսք լոէ. ճաշոն դ բնքն, և զուր միրաւորի. ՚ի լիզու ոնկանի. վաս խօսին զնմանէ առ մարդիկ. թէ ձախն՝ բարի է ու ուրախուի. խորհուրդ բարի խորհի. գումար գումնէ. գովք լոէ. իրք զոր կամի գումնէ:

Թէ աջ միջի մասն խաղաց՝ վէջ անկանի պիչի և յաղթէ թշնամեցն. բարի գումնէ ուստի ակն ոչ ունիք վտինի ՚ի մեծ բան հարստութիւն ըսպակ լինի իւրն ՚ի մեծէ:

Թէ ձախն կռւեց և որսնեցութե նշոն է. վիճի և յաղթէ. իրք գումնէ և բնդաց. դիբժանի ՚ի որուութիւն, և բարի զայ իւր վերաց:

Թէ աջ ծագ մասն խաղաց՝ ՚ի բարին յեւ և հատ բարի գումնէ. հարստանաց և շահի:

Խնդրուածքն կտուրի. հեռաւոր ուրիշների զայ յոյ բարի գումնէ. թէ ձախն խաղաց՝ դ ինքն ՚ի բարին յիշեն. շատ բարւոց հանդիպի. ՚ի յաւաղի մեծանաց, որտիւ յօրդորի և խաղաց, և իւր սրտի խորհուրդն յայտնի:

Թէ աջ Ճկոյթն խաղաց՝ ըսպակի հանդիպի գանձ գամնէ և հարստութիւնն. պարզեք յոյ զուր արտալ. ՚ի Ճշք անկանի և զիրծանի. թէ ձախն վէջ է և աղողակ. վաս խօսք առն վս իւր. կամ բարձրանաց և հարստանաց, ՚ի տրտմութէ աղատի, ՚ի բարի տեղ յիշե ՚ի մեծամեծաց:

Թէ աջ ձեռն ամէնն խաղաց՝ հարկի ՚ի մեծաց. մեծարի ՚ի մարդկանէ, հարստանաց և ցնծաց. կամ զայ իւրն պատրաստ կացցէ. թէ ձախն՝ բարի գամնէ ուստի ակն ոչ ունի. ՚ի մեծ մարդոց հարկիք առնու. պարզես ՚ի թագաւորէ. ինդաց և հարստանաց. ամէնն բարի լինի իւրն:

Թէ աջ ձեռաց ամէն մատունքն խաղան. տրտմի. բայց յետոց սրտհշտութիւն զայ իւրն. չարն հեռաւաց իւրմէն. Վճ ը բնքն է. թէ ձախն գունձուց և պտտւոց հանդիպի:

Թէ աջ ձեռաց վիրի թաթն խաղաց՝ նաև խանձ և դաւ դնեն ը իսքն, և յաղթեւ չկարեն:

Թէ աջ ուսն խաղաց՝ առողջուն նշան է, և նոր հալաւս աղանի. թէ ձախն իրք անկա-

Դի իւրն և խնդայ, պլորդես յայ առնու, պլոր-
տուի ՚ի մեծաց:

Թէ աջ Տիգն խաղայ՝ ռո՛ջկի և ուրախանայ-
ագ գոկանքն զօրանան. ոիրելիքն բազմանան.
նոյն և ծանօթք շատանան. թէ ձախն՝ հեռա-
ւոր մարդ տեսանէ, և յընտանեաց խնդայ. մեռ
ծուե հասանի կոմ վիճոց հանդիպի, և ակամաց
վիրաւորի և դժուարի:

Թէ աջ կողմն կըրծոյն խաղայ՝ բարւոց հան-
դիպի. ՚ի չարէ և ՚ի հոգոց ազատի. կույսչի
տիրանայ և մեծուե հասանի. կոմ գործ գործէ
զոր չէ արժան. և աղաշաւէ շատ. թէ ձախն՝
ամքն ոիրեն զնու, զչարն որ գալոց է. Աման
ցուցանէ ՚ի նմօսէ:

Թէ ամէն կուրծքն խաղայ՝ զոր սիրէ՝ զիրկո
տրկանէ. խնդան յըառջքէ. բերկըռումն անձնն
բարւոց աւետիք է. հարստանայ և սէլ գտանէ:

Թէ աջ կողմն որտին խաղայ՝ բազմանան պլո-
րելիքն և ուրախանայ. թէ ձախն՝ որտմուի
հասանի:

Թէ սիրան խաղայ՝ սրանեղուի է և հոգ. իւր
մարդն մեռանի. յանկարծ սրանեղուե և ուըրտ
մութեան հանդիպի:

Թէ աջ դիէ թէ սիներքի կողմն խաղայ՝ յօտար
երկիր երթայ. թէ ձախն՝ հիւանդանայ և
շուտո պլչանայ:

Թէ աջ դիէ կողիցն խաղայ՝ շահի հան-

դիպի. ՚ի տեղւոյն փոխի և ՚ի Ճանապարհ եր-
թայ. սովուալ մի տկանանայ՝ բայց յառնէ. թէ է
ձախն՝ իւրն որդի ծնանի. կոմ վեցյն ՚ի Ճանա-
պարհ երթայ. փոփոխումն է տեղեաց ՚ի տեղ:

Թէ աջ ողն խաղայ՝ կին առնու և զաւակ
խնդան լինի. թէ ձախն՝ զաւակ բարի լինի
իւրն, և մեծութիւն գտանէ:

Թէ մէջ ողնն խաղայ՝ բարի է իւրն:

Թէ աջ մասնն խաղայ՝ հարստանայ. թէ ձա-
խն՝ նոյն է:

Թէ երկու մոանքն խաղան՝ հըստուի է իւրն:

Թէ աջ կողն խաղայ՝ մեծութի զտանի. կին
առնու բարի. բարձրուի և խնդուի է. զոր ինչ
խնդըէ յայ՝ կատարի. թէ ձախն խաղայ՝ կին
առնու և զաւակ խնդան լինի. ՚ի հոգոց
զիրծանի. սրտհէշտի և մեծ լինի:

Թէ աջ կողմն փորուն խաղայ՝ մեծանաց և
ըռպակի. թէ ձախն՝ շատ լայ և տրտմի:

Թէ ամէն փոքն խաղայ՝ զինչ խնդըէ յայ՝
տայ նմա ԱՃ:

Թէ փ ըն խաղայ բարի է և մեծուի:

Թէ աջ կողն խաղայ՝ ՚ի հիւանդուէ առատի.
թէ ձախն՝ յայլ հանապարհ երթայ:

Թէ աջ կողմն կողին խաղայ՝ բարի է իւրն.
թէ ձախն՝ նոյն է:

Թէ աջ քովին խաղայ՝ մեծ ուրախուի զտա-
նէ. թէ ձախն՝ որդի լինի իւրեան. կոմ ՚ի

մահու երկիւղէ ազատի:

Թէ պարան խաղայ՝ շահ զայ իւր՝ իւր բառ
ըիքն բազ անսն, զերծանի ՚ի հաղայ, կիսառ
նու, կոմ՝ ՚ի կնոջէ խնդայ:

Թէ աջ կողման փորբափորն խաղայ՝ հարըո-
տանայ, թէ ձախն՝ ըսպակի յոյ, և յաղըա-
տութենէ ալատի:

Թէ փոքր փարն ամէնն խաղայ՝ բարի զըրայ
լոէ՝ և խնդայ, բազմանան իւր ինչքն, բորի
կնոջ դիոլի, հարստանայ և մեծանայ:

Թէ երանքն խաղայ՝ մեծ բորի լինի յուտա-
գաց, Ած տայ զինդրելին, զինչ ուզէ առ-
նու, խորհուրդն կատարի, և արու գոււսի լի-
նի խնդամն:

Թէ աջ կողմն երանայն խաղայ՝ հարստանայ,
թէ ձախն մեծանայ և ուրախանայ:

թէ ծացըն խաղայ՝ կոմ տակն մեծանայ, կոմ
զէն զայ իւրն:

Թէ ծածուկ մարմինն խաղայ՝ յաղզէ բորի
գոտնէ, խնդուի և ուրախուի:

Թէ աջ ձուն խաղայ՝ հարստանայ, և ծերո-
նայ, և իւր կամքն կատարի, թէ ձախն յպէ-
կին, մերձենայ, և իւրն չնորհաւոր որդի լինի,
խիստ սրտչեցաի, հարկիք առնու և դովի ի, ՚ի
տուն ցնծուեն երթայ, կոմ հարսանեաց հան-
դիոլի:

Թէ երկու ձուն միսհետ խաղան շնորհաւոր

որդի լինի, թէ աջ ձուտոտին խաղայ՝ լուզոկ
առնու, ուռոտի ակն ո՛չ ունի, կամ յայտնի լի-
նին գաղտնիք իւր, թէ ձախն առնու զով ու-
զէ և ուրախանայ, կոմ սրանեղանք է:

Թէ ցացըն խաղայ՝ լի կնոջ նոցէ և ՚ի բա-
րն յիշէ, հասանէ իւր ցանկուեն, զնոյն իրք
ո՞ր ուզէ, առնու, իւր խորհուրդն կատարի և
բանն յաջողի:

Թէ ցացըն խաղայ՝ ըսպակի յիւր գործոցն,
թէ ձախն ՚ի մեզ անկանի, և ՚ի չարէ պատ-
րաստ կացցէ:

Թէ աջ ձուն խաղայ՝ լինի իւր բանն զոր
առնէ, թէ ձախն խնդուի և սրտչեցուի է,
ինդրման և շահի հասունի:

Թէ մէջ ոզին խաղայ՝ սրտչեցոի և խնդայ:

Թէ աջ կողմն ոզին խաղայ՝ բորսւի գոտնէ
և յաւուր փորի, թէ ձախն նոյն է:

Թէ նուայ տեղին խաղայ՝ դէպ ՚ի ձուն չար
է, տուղանաց հանդիպի, ծախսւի իւր իրքն և
զէն լինի, սուզ հանդիպի իւրեան, անկատկած
տրումի:

Թէ աջ բուժըն խաղայ՝ մատնի ՚ի մարդոց,
այլ Ասաւուած յաջոզէ նմա և զերծանի, և
իւր թշնամիքն մեռանին, զուր խօսին զիւր-
մէն զօրաւոր, առն բան անպատեհ, թէ ձա-
խըն սուս տան վտան իւր, բորի առնէ մար-
դոց և շշահի, ՚ի մեղս անկանի և սրտնեղի:

բայց շուտով ուրախանայ:

Թէ երկու բումբի ներքևն խաղայ՝ իրք անկանի իւրն՝ ուստի ակն ոչ ունի. յանկարծ շահ. անջնորհ մարդոյ բարի առնէ:

Թէ աջ անդամն խաղայ՝ բարի է և խնդուի ցնձայ և սրտհեշտի. կամ զաղա զրուցին զինքն պակաս մի երկնչի. վախէ յիւր անձնն. աըրտմուի է և զէն. թէ ձախն՝ բարի է. ով ուստի լինի. նոր ազմնի և խնդայ. կամ ճօշան զինքն. մարդ թշնամանայ ը ինքն, և զինի հանդիպի ապկառ մի յիւր բանէն:

Թէ անդամոյ դրուցի կողմն խա՝ զօրուի է:

Թէ աջ անդամոյ դրուցեն խաղայ մհծանայ և բարձրանայլ յայժ. թէ ձախն շաս ըռզակի տիրանայ:

Թէ աջ անդամոյ ներուին խաղայ՝ սրտնեղուի հասանի. թէ ձախն՝ սրտհեշտանք է:

Թէ աջ ծունկն խաղայ՝ մօտենայ առ աւագո մհծուի և հարկիք է, կամ ՚ի վէջ և ՚ի դաւանկանի. թէ ձախն՝ առ աւագ մօտենէ. ՚ի հարկիք երանէ, կատարի իւր բանն առ աւագ, կամ զէշ զըսց լոէ:

Թէ աջ զրուցի ծունկն խաղայ՝ մատնեն զ ին բլն. և բարով զերծանի. թէ ձախն՝ առ ժամանի զերծանի:

Թէ աջ ներսի ծունկն խաղայ՝ աւետիս լոէ. թէ զուն՝ ՚ի դաւաստանէ ուրախանայ և խնդայ:

Թէ աջ սրունքն խաղայ՝ հարսոււի է. ՚ի մեծաց զովառանուի առնու. թէ ձախն՝ հարսոււթիւնն է:

Թէ աջ ում սրունքն խաղայ՝ ոհ որ կայ իւր վլր տնցանի. թէ ձախն՝ յոմ նեղուէ ազատի:

Թէ աջ ոլոքն խաղայ՝ յոր է սրունքն, բարուց նշան է. միջի և բարի զտանէ. ցանկայ և խնդայ. յիւր մօտուրացն մարդ մեռանի. ձաւենայ առ աւագի հարկիք առնու և մեծուցոց. թէ ձախն՝ թշնամայ յաղթէ ըռառ բարի և շնորհաւոր լինի. կամ ուսգ է և արտօւթիւնց յիւր բարի զտանէ. հարկի յոյ. պարզես և ոէր առնու ՚ի մեծ մարդկանց և հարսանայ:

Թէ աջ ներու ոլոքին խաղայ, բարի գրչց լոէ և ուրախանայ. թէ ձախն՝ ՚ի ճանապարհ երթաց:

Թէ աջ կոճեն խաղայ, ողոյ և լույց հանդիպե. իւրն սիրելէ մարդ մեռանի և տրոմի. թէ ձախն՝ խօսք երանէ իւր վերաց խնդութն և ցնձուեն է. բերկրի ՚ի սիրելեաց. զտանէ բարի յաւագաց. հասանի ուրախաւուի:

Թէ աջ զոճի դրուցի կողմն խաղայ, յետ մեռնի երթաց. թէ ձախն՝ սրտհեշտանք է:

Թէ աջ կոճի ներսի կողմն խաղայ, ՚ի մեծ մարդկանց հարկիք առնու. բարի է և սրտհեշտանի. թէ ձախն՝ ուրախութիւն է յայժ:

Թէ աջ ոտից թալմն խաղայ. սրբակաշտանք
է և ուրախուն լցոց. ծանրանոց ՚ի զեր մարդ
կան. հաստատի իւր զարձն յոց. ՚ի զարձ մեծ
պահ վճառ նշանակի. ՚ի Ճանապարհ երթայ
դատի վասն իւր առպահացն և գառնայ ըտ-
բով. թէ ձախ ոտիցն, բարի է և շահ, ըստա-
կըն շատանայ. մօտենայ առ առադ և վառաւառ-
րի. Ճանապարհ է ինդմն և ըսրձլուն. մաս-
նէ յսրբռանիս. շար խնդաց և հարատանայ:

Թէ աջ ոտից կ Ճն խաղայ դինի հանգիստի
և յեռոյ ըսրդակի:

Թէ աջ կրընիսն կախ ջի՞ն խաղայ. օստար
դ ըսց լոէ. թէ ձախն՝ տօվլաթ առնու և ոըրտ
հեշոն:

Թէ աջ ոտից ներբանքն խաղայ. ՚ի Ճանա-
պարհ երթայ. վէրքի հաստինի իւրն. հերքի իւր-
առլ գէն. ՚ի ծանօթից արտմի. ահի երք հան-
դիպի. բայց յեռոյ բարի լինի իւրն. ՚ի տըրտ-
մուն ապատի. իւր գառնէ և շահի. հարատա-
նայ և խնդաց. թէ ձախն, ՚ի ձեռն առաքայ,
մեծուն և իշխանաթի և հարկիր առնու. իւր
քանն յաջողի. ՚ի զարձառ. մասնէ. մեծանայ և
հարատանայ:

Թէ աջ սալց ոմ թալմն խաղայ. տբումի
յիւր աղ գէն, յեռանայ յաղցէ իւրմէ. նոյն և
թիթենանայ առ ծանօթս իւր. կամ ՚ի Ճանա-
պարհ երթայ և էշխանունի զառնէ, և շահի:

Թէ ձախ ոտիցն հեռանց յար դոկ մասն և
որտմի. առկուռ վի հիւնդայ առ առպի. ՚ի Ճան
հասպարհ երթայ. հարկիր և շարք ուռնաւ առ-
տի ակն ոչ ունի. մեծանայ և բարձր մայ:

Թէ աջ ոտից ներքեն կամ վերին խաղայ. ՚ի
Ճանապարհ արդիւնաւոր ելթայ. մեծուն հա-
ստի և որտհիշտի յանկարծ խնդաց և հարըն
տանայ. թէ ձախ ոտիցն բարի լինի իւրն յան
կործակի յաւագոյ ուռնիկ առնու. խնդաց ՚ի
Ճանապարհի. ուշի է և բարձրունի:

Թէ ոտից մէջն խաղայ. մարդ վիճի ը լինըն
և ծեծ զի:

Թէ աջ կրնկան վերեն խաղայ. օստարանայ
յիրկըէ, և զ ըսց լոէ բարի. թէ ձախն՝ ՚ի
մէջ չարւոյ անկանի:

Թէ աջ կրունկն խաղայ. մեծութի է. բայց
հետ մեռնի ի լիթանայ. մասնն զիսքն և բա-
րով զերծանի. թէ ձախն՝ տօվլաթ և բարի է.
ուրախանայ և խնդաց:

Թէ աջ ոտն ամէնն խաղայ. ՚ի Ճանապարհ
երթայ. թէ ձախն՝ բարի զայ եւրեան ուստի
ակն ոչ ունի:

Թէ աջ ոտից բոյթն խաղայ. դնայ յիւրմէն
տրտունի. հեռաւորն զայ, ՚ի մարդկանէ շահի
և հարատանայ. թէ ձախն՝ առողջունի է անձին
հեռաւոր տեսանէ. սիրելիքն բազմանան. յաս-
տուժոյ ըսրդակի և խնդաց, և ամենեքեան սի-

բ' ազգային կույր յառաք դիմուլի խուզն և հետամովաց նայ սաստիկ:

թէ՛ աշ առից խոժէլ մասն խաղաց՝ հիւանեցանց մինչ ՚ի մահ, արտօնի և գոխէ. բայց յերաց քարի լիսի խըրն ՚ի փարձումի անկանի և ուզուածի, և իւր գնացած մարդն զայ. թէ ձ ա խըն՝ հարուստէ և հարկեաց, մեծունէ և խնդունէ հապանի, կամ մերք լինդունի ՚ի սոսոյ՝ և արտօնի, վախէ ՚ի շատէ՝ որ ոչ զայ իւրն:

թթէ աջ ստից միջի մասն լողայ՝ սրտնեց
դուի գայ. ՚ի վիշտ և ՚ի տրտմւի անկանի, և
մեծ փոխժորակ գայ իւլն. մարդ կռուի լը ինքն
և ծէծիի, և չար լինի. թէ ձախն՝ վիշտո մն է.
՚ի մեծ աղաղակ անկանի: գուժ առնու. բաղմա-
նայ կռիւ. մեծ պէն անկանի լը աղդականի և
զիճի. կամ ցնծումն է մոսացն. սիրով հետ
մարդոյ առուլիս առնէ. շատ բարւոյ հանդի-
պի և ուրախանապ:

Թէտ աջ ոտից ծագ մասն խաղայ՝ գտնել
դինչ ուղի է. հարկիք և սէր. կամ վիճի ը ծա-
ռաթի և թշնամիքն շատանան. թէ ձախն՝ յաղ-
պէ հեռանայ. բաժանի ՚ի տանէ և յորդւոյն.
պնայ յայլ տեղ և յաջողի. կարի հանդիսու և
ըստ լինի. բայլքառեն դինքն առ կանայ:

Թէ աջ ոտիս Ճկցթն խաղայ՝ մեծութիւն
հարստութիւն տոց ԱՇ իւրն. լիսի դոր կամփ.
յաւաղայ չնորմը աւնու, լրւզակի և բարւոց

Հոմանիշ, կամ իր զ կորուստնել:

թօհ՝ ձախն՝ տրումի յաւաղէ, աղ բուլ՝ ՚ի սիւ
բնիկոցք վէրը ՚ի յաւաղաց տնկառահ բան
լուէ, յաղթեն աղ գականքն իւր կամ՝ ՚ի վա-
ճառէ շահի, գանձ և առողջուլի և շոռ բարի
կոռանէ:

թե՛ աջ ոտից ամէն մ ստունքն խորան՝ հետեւակ՝ ՚ի Ճանապարհ երթայ. բարի լինի իւրըն և խնդայ. ցնծուի և մեծ մէր զառնէ. պարզես սռնու ՚ի յայ. հեռաւոր օտար մ արդ ծանօթանայ ընդ խնքն. ՚ի մարդկանէ ուղարուի և բարւոյ հանդիպի:

Ահեք ձախս ստիլին՝ խիստ դատումն է, նեղութիւն և գերք. ցաւք լինի. որտեսեզի՞ ՚ի խօսից. աղքատանայի և դարձեալ փորձին:

Թէտքովն խաղայ՝ խողայ և՝ ի ձի հեծնու
և՝ ի բարի Ճանապարհ Երթադա:

~~478~~ 188

A horizontal line with three small circles at its center.

卷之三

Եղանակին հայտնութեա է պարզ, ոչ առաջը և գործը է պահանջվութեա:

卷之三

Տականուն յերտող իւ լու է անոնաւ
զի՞ս և յամին չարէ ապամի և
հարկիքն աւերանց և ՚ի բանուշ առ
պամի թէ աղքատ է հս բառանց յ թէ հիւանդ է
ող ջանաց Ած ՚ի տան քում աւեռանձնի նորոգուի է
Աստղ աւեսաննեւ լուէ Աստղ յիւր տանն աւե
սաններ իւր տան քարիքն աւերանց թէ օստ
րական լինին խաղողուը ՚ի տուն երթաց Ար
տըղը տես ՚ի հանուպորէ երթաց և շահի Աս
տղիք յերինից սնկեալ տես" մեծ ավեծաց ամէ
է և կորուս Ապար աւանուլ տես" զի իւր կամ
զայրոցն պատիշ է Ապարն որ է պալսունն
երկիքի տեր մեաց Աբեղոց աւեսաններն պառք և
ոլ տիւ է և կու կուն ։ Ադապարն ՚ի պատարաց
քարի է և կուռաց նշնն է Ապարը տես" թէ պայման
արձակի արձակին ՚ի փերաց քո աղօթք աւ
ու այ ող պամի Աթուն մեծաւի և բարձրութիւն
այս սատիքն թարձրուի է Աւեր զինքն

նորի է և լու: Ազրատին իրք շնորհեն՝ շահ
է և բարի. և պարզե՞ ՚ի յայ քեզ կատարեաբ:
Ազեկ հալաւն՝ շատ ժամանակ է ուրախութիւն և
շնորհք: Ամանաթ առնուլն և պահեն՝ ըդոր
դուի է: Ամբաստանել ղոք յերաղի՝ վնաս է
խիստ և վատ. Ած օգնէ: Արմաւն՝ շատ բա-
րի է և անցը խօսք: Այժն և քօշն ճանապարհ
ցուցանէ: Այրեցեալ զհանդերձն տես” վնաս
մահուէ և երկիւզ: Այրել և աւելել տեսանէ
զտուն իւր՝ տմբնելն պիծիջ չար և վնաս է: Ան-
ձրեն ժամանակ բարի է: Անդաստան՝ վաս-
տակիէ և ժամանակ բուրպաց: Անտաւն՝ հարա-
բուժիկ է: Անցը ուտելու զինչ որ լինէ Լու-
է և հարալ ուժիկ, և անցը խօսք է: Անուշու-
հու իրքն լուէ և հարալ ուժիկ: Անկանիլ ՚ի
պեսն թօքմափի յընչեցն և աղքատանաց: Աշքն՝
զանձի շատուի է: Ա.ք բազում տեսանէն՝ հս-
րլատուի է: Աչո մեծու ունիլ կենաց յաւելումն
է: Աչո հանելն՝ կինն կատ որդին մեռնի: Աշ-
պարանջանն նեղութիւն և հոգ: Ապաշանա հոր-
եւոր կիրկ է: Ապաջանն այր մարդոյ պարսուի
է: ապաջանն աւեանու կին մնարդ՝ թէ սպիրի է,
այր տանու թէ այր ունի տպայ լինի: Ապար-
շումն լուէ և ուժիկ և շահ: Ապաշխարօդն
իւր հաւատաքն է: Ա.իւծ տես” թապաւոք է
լերբ, կայ աւագ իշխան՝ և մեծ մարդ: Առ-
քաջք երկուք ընդ միմանս կառւին, բ թաղա-

սոր կատ լ մեծ մարդիկ կառւին: Ա.ո իւծին հետ
կալիս, ը մեծ մարդոյ կալիս, կամ ՚ի կուեւ ոնչ
կանիս: Ա.ո իւծին վ երաց նստած լ ինիս և քշես
նա դու ՚ի պարմութիւն վարիս: Ա.ո իւծէն թէ
փախչեն և առաւեծն յետեւետ չգայ, ՚ի չար
կամիշ անհօդանատ: Ա.ո իւծն ՚ի դէ եդ ելանէ և
հրանաց քեզ՝ նու ահ հասանի քեզ ՚ի մեծ մար-
դոյ: Ա.ո իւծն առ ո մօժմանաց, թժ չնամի ս ըձակի
յերկիրն այն: Ա.ո իւծի միտ ուտել յերազին ՚ի
չար կամէն ը րի զայ իւրեան: Ա.ո ու տեսանելն
՚ի տան քում, զանձի և շահ: Ա.տամունքն՝ ակ-
զերն է: Ա.տամունքն ո մէնն ը կի ՚ի շատ զոնչ
զատուէ: Ա.տամն ուտաջին ընկնի, եւրի ուրդ հան-
դիսի, կամ ՚ի ճանապարհ երթաց: Ա.տամուն
ուտաջինն հանե՛ որդոց մահ է: Ա.տամուններ-
քինն հանել՝ արամուի է, և թէ վերին ո զ-
պական մեռնի: Ա.տամունն մեծ հանել՝ մօտա-
ւոր աղղական որ մեռսնի: Ա.տամուն որբեյն
Կ այլոց վ ատակն ուտէ: Ա.տամունքն սեացին՝
հիւսնգուէն է: Ա.բեղակն տեսանել՝ թազաւոր է:
Ա.բեղակն յիւր ձեռքն տեսնուի՝ պարմուի է
տեսնովին: Ա.բեղակն խուար տես” այն տեղաց
պարմոն չար գայ: Ա.բեղակն յիւրում տեղուց
տես” թազաւոր մեծ է: Ա.բեղակն յերկիրն ան-
կեալ տես”: թազաւոր մահ է: Ա.բեղակն ՚ի
կողմանէ տես” նեղութիւն: Ա.բեղակն ՚ի հերքոց
անպայ տես” երկրի նեղութիւն է՝ կամ պայծառութիւ-

Վրեպանի և Լուսին բնդ երևարա ընթանառ
լով տեսո՞ւթագուառը են կախե չւանդու
թիւնը ցուց մնեն: Վրդ կ ին և Լուսին ազք
մեղք լինթահալ տես՝ բաժանութիւն է երկրի:
Երեպանի և Լուսին նորին բաժանուի երկրի է:
Վահամթ պը և յիսուայ տեսանեա հաւառք է:
Վածամթն կում նեղուի և ծանրուի է: Վարաեւ
նին զրեսի է և ուրախուի: Վաճառինին ծառն
քան զամեն ծառ լ աւ է: Վարեւ հեղուլն վլու
մեն է և զէն: Վարեւ տես՞ կում որիւն աւանուի
շնորհը է: Վածին յերազիւտագ է և մեծ պա
րան: Վանայն մը նասին պարանուե տիրանատ:
Վանայն յեպ կում զարնեն: Հետ մեծ
մորդկանց նախանձնու և կուփիս: Վածին ըրեզ
զարնէ, ՚ի պընէ զէն հասանի քեզ կամ լեզու
ով անհարկուի: Վարաւը հաւք տեսանես, կոիկ
է հարիւտը, գեղեցիկ և շնորհոք: Վաջ տեսա
նես անիրաւ և անդիւ մըդոյ խօսք է, և ամեն
զէշ զազան, թշնամի է: Վաւտարան տեսանես,
հայալ մուրատ է: Վաւգ տես, հաբաք ուռչէկ է
կ շահ: Վաւգէրէց մեռած, կենդանացեալ տես՞
մեծ գրայց կենդանաց: Վաւգուկ տես՞ զրու
շապիր ՚ի կամոյ: Վաւգ զիթըն տեսաներ, բաւ
րի է և խիստ լ աւ: Վաւգ տեսանես թշնամի
արձակի յերկիրն: Վաւգ տեսանեւ կում խօսին
շնորհէ և բարի: Վարէց որ է սուլուխ, շատ
զանձէ:

Յառնայի զինըն յունի է տես՝, շահ է և բաշ
րի: Յառնալ և ընկենու զիթըն յաւմբրէ, մը
նու մահու է Յարձր տեղաց բնկիքն, չէ բաշ
ին, վետ է: Յարձր տեղուց վերաց քայլու մե-
ծուի զանձն: Յարբռառափի ձայն Լոս և այլ
սովորու, անոյշ խօսք է: Յարի տու յըրազի
կուի է: Յազաց տես՞ որդի է և մեծա և նշն.
կում լու մարդ է: Յազուկ աղնիւ անա՝ շահ
գուշակի: Յանդուկ աղուզիի, զրուշոցիք ՚ի մեզոյ:
Յաղնիք տես՞, հոգ է: Յաղնիք երթաս, ՚ի պատ-
րինք անկունին: Յաղնեց գուրու դու, ՚ի հոգոց
աղուտին: Յ գիքք, Եւ առ մ զն, չարչար մնաք
ըրածիք է: Յազանին լու որդի ինը կում մէշն կի-
նարին, մեծ նեղութիւն է Յազ տես՞ մեծ մարդ
է: Յակ շինելն կում չինը որիսնելն, բարու-
թիւն է: Յանն, Եւզու է: Յանզակ տես՞, որ-
դարտաթիւն է և սրբութիւն: Յանձար տես՞
շահ է: Յանձար տեսը տես՞ չէ Եաւ: Յաշը
կուրն, չէ աղէկ: Յաւես ժաղովիլն, լեզուք է:
Յաւեկն տես՞, կում ժաղովիլն, մեծ բարութիւն
է: Յարդ տես՞ ՚ի վերաց թշնամեաց իրաւա-
նաս Յերդ մատնելն, ամրութիւն է և պարիսապ:
Յերդ ութիրելն, ՚ի նեղութենէ աղատիս Յե-
րանն, ձեւնատառութիւն է: Յերանոյ ցամաքին
եւը առջիկն պակասի: Յիլ տես՞ կամ առնաւ

եղբայր է կոմ որդի: Անր կոտսրելն՝ եղբայր
մեռանի. կոմ ազգականն: Տնօւթ տես" երկրի
շինուն է և խաղաղութի: Բռու տես" նեղութիւն է:
Բարիքառ առնուլն կոմ չըրժելն չէ աղէի
կոիւ է: Բուրդ սպիտակ տես" կոմ առնուլ
մեծ տառջալի և հալոյ ռոճի և շահ է: Բուր
ուն սուզ է և բաց: Բռուք արկանելն՝ ձայն գուշ
է կայ յերկիրն: Բուզ կորջ խօսիլն՝ փառք է:
Բռոյ անունել կոմ խօսիլ և կոմ խաղալն՝ շահ
է: Բռուի զինքն տես" զէն զայ իւրն: Բռուս
զինքն տես" զանձն շատանայ. մեծուն և շահ է:
Բռուսկ տես", կոմ ժողովել կոկիծ է: Բռոյ
ուսեին, առողջութի և շահ: Բրինձ տեսանել
շահ է և բարի: Բրել կամ գործել մեծ բար
ըրութիւն է և շահ:

¶

Գառինու տեսա" մեծ շահ է: Գառինս զինք
լըն, չէ բարի: Գառինու մուռանուլ, զէն է և
արածութի: Գառզան տեսա", կոիւ է և երկիւլ տ
ունյ վնասու: Գառզան շատ տես", ահ է: Գառ
զանն որ զոչէ, երկրի նեղութի է: Գառզանի խու
զալն, թշնամւոյն հաշուութի է: Գառզանի փախ
շին, խաղաղութի է: Գաբանքն, աւագ է և մե
ծութիւն: Գառնձ տեսա" կոմ առնուլ, շահ է:
Գառնձն և կումաշն՝ խխտ սղէկ է: Գաբրի տի"

ըւղուն է, դարի սերմանել կոմ ժողովել առջեկ
է: Գայլ անախօթ տես" թշնամի է: Գայլն
թէ սպանանեն զթշնամի դապթես: Գայլուն
վարնեն և չի մեռանի, նու հետ կնոջ մեղը գոր
ծես, և թէ մեռանի, քս բանն ՚ի բարին յա
ջողի: Գայլի մին թէ ուստես, ՚ի մարդոյ հա
րամ ուստես: Գայլուղուն անհաւատ մարդ է:
Գառաղան տես" ամրանսու ըդէլ թշնամւոյն
Գառաղան ՚ի յափին, լուտ է: Գառաղան ՚ի
ձեռին որդի է կոմ մեծ շահ է: Գառաղթ բըն
նել ՚ի ձուք զաւուլ խնդման է: Գնու և հե
ղեղ ելանելն յերազի հեծելի նշան է: Գիտ
անյաներն հեծել է: Գիտ յատակ հային ա
ռատութի է: Գիտ պղտոր լիուլի է: Գիտ լուսց
վին նեղուն է: Գիտին ՚ի վայր երթարն՝ թըն
նամին յաղթէ զինքն: Գիրի տանին նեղուն է:
Գիրի զինքն տեսանել մեծուն է և շահ: Գի
րանն որ կոտրի, տանուստէր մեռանի, և վնաս է:
Գիրեղման բանալն, վնաս է: Գիրեղման զինք
քըն, վնաս է: Գիրեղի պատկերօք զինքն տե
սանել, վնաս է. գիրեղի պատկեր նկարած տե
սնոյն է: Գէշ հոտ առնուլն՝ զէշ խօսք է: Գէշ
զինքն տեսանել, տղայոց առաւմն է: Գինի ա
նապակ տեսանել կոմ խմել և կոմ պնելըն
ուժ է և շահ: Գինի դեղով խմելն, հարամ
ուոջիկ է: Գինձ տեսանել, անոյշ խօսք է: Գինձ
ուտել կոմ ժողովելն, կոիւ է: Գինտ հաբն իւ

լըն, շահէ մեծ: Գիշնու հասելն յականջէն,
վկաս մահու է: Գիշրի 'ի հանապ ուրէ երթառ
լըն, նեղութիւն է: Գիսաւոր աստղ տես", մեռ
ծուի է և պատիւ: Դիրք կարդալն, ժողովք
ցուցանէ: Գիր տեսանել կամ կարդալն, իւր
մարմարյն նեղութիւն է և ցաւ: Գիր զըելն,
բարի և հալալ մուրատ է: Գլխատել զինքն
տես", վետա մահու է: Գլուխն յանձնէն 'ի զտո
տեսանել, յօտարուի երթայ: Գլուխն կարած 'ի
ձեռքն առնուի, շատ դանձ գտասէ: զլուխն քեզ
քսելն, անոյշ խօսք է, զլուխն յածիւէն, յա-
մէն նեղութենէ ազատիս, զլուխն այլոց ածիւե-
լըն, 'ի ցաւոց դժուար զերթանի: գլուխն լուսա-
նալ կամ գլխաւոր տեսանելն, զէն ցուցանէ: զը-
լուխն սպիտակն, յանկարծ շահ է: Գիսաւոր տես",
ցնորք ևաղքատուի է Գնտի խաղալն, սփարոնին
լաւ է, փոքր մարդոց գէշ է: Գոյժի զքեզ տե-
սանելն, հարստութիւն է և լաւ: Գոյժշ տե-
սանելն, շահ է և ուրախուի: գոմիշ 'ի գետն, բա-
րի զրոյց դայ իւրեան: Գոյմ շինելն, շահ է և
սւրախութիւն: 'Գոյնզդոյն հայաւն, ինդուի է:
Գորո տես", հաւատացեալ մարդ է, գորտ շատ
հաւատացեալ մարդիկ են, գորտան ձայն լսելն
ինդութեան զրոյց դայ, գորտն թէ սպանանես,
հետ հաւատացեալ մարդոց հաշումն առնես:
Գոյուկ հագնիլ տէ՛: հարկիք է: Գրաւական հա-
նել 'ի տանէն, վետա մահու է: Գրող տեսա",

մահն մօտացերէ: Գոյիչն և կտղամ սրն իրեցան
լսելք է, կամ հանպրհ, զրչի ամանն, կին է:

Դ

Դահեկանն յումբէ 'ի յինքն առնուլ և տե-
սանել, շահէ. կամ կին առնու և տղաք վաս-
տովի: Դամոնն, հիւանդուի է: 'Դանակ տեսա",
կամ գնել, չէ լաւ, վատ լեզու խափանի: 'Դա-
նուկ շինողն հիւլլայով մարդ է: Դաշտ տես":
ահու բան առնես: Դաշտէն 'ի դուրս դաս, 'ի
նեղութէ ապատիր: Դատաւորն Ած է. դատա-
ւոր տեսանել, պորտնին պարզութիւն յաւելա-
նայ, դատաստանն, մեղաց քննուի է: 'Դարպաս
շինելն, կամ դարպասի դուռ շինելն, կամ դար-
պաս տեսանելն, հարուստ կին է: դարպաս լայ-
նացեալ, պարունուի է: դարպաս փակելն, մեծ
մարդ անկանի: դարպասն, 'ի թագաւոր է, պա-
տիւ է: Դարբեն տե", մեծ մարդ է: 'Դարբ-
նուին թէ ինքն տռնու, չաւ տանուետիր լինի՛:
Դարբնի սարուածն զինչ որ լինի, ամէնն բա-
րի է: Դեկանն 'ի յայլ մարդ տայ, կամ կորու-
սանէ, կամ գողանան, ամէն հոգոց ալատի: թէ
հիւանդ է, ողջ անայ: Գեկան և զրամ, թէ ա-
շունն տեսնուս, արբիւնհեղութիւն է. և թէ 'ի
դարնան ժամանակին տեսնուս, բոր և ծաղիկ է:
Դեղին պղիսն, հուճտթէ որ կատարի: Դեղին

աթեմ, դեղին հալաւն, դեղին ձի հեծնուելն,
դեղին տմնելն վատէ և հիւանդութի: Դե
տեսանել, վնաս, նեղուի և մեղացնշանէ: Դը
դում յանելն, ջերմէ, և ուտելն, հիւանդու
թիւն: Դի տեսանես, զրոյց բարւոյ է: Դի
այսկ տե", կամ ազանիլ, մեծ պատիւ է: Դակ
անս", կամ ուտելն, հիւանդուի է. կամ անհո
քութիւն: Դուռն տեսանել կամ առնուլ, պա
տիւ է և հետ մեծ մարդոյց ծանօթանայ: Դուռ
բանալն, իւր բախտն բացվի և իւր կամքն
կատարի: Գուռ ձգելն, մեծ մարդ անկանի, և
կործանութի: Դուռ կոտրելն, մահու նշանն է:
Գուռն ելանելն, չէ բարի: Դուր տես" պա
տիւ է: Դրամ տես" կամ ժողովել, ազահուի է:
Դրացնին բարե տալն դռիւ է:

Ե

Եզն տեսանել՝ ահն գնոյ: Եզն նսոմտն ան
հագուի է. կամ մեծ աւետիս գոյ, կամ զուգա
նիս սիրելի: Եզին միսն ուտելն, աղէկ է: ու
ժանք ասեն թէ նեղուի և հիւանդուի է: Ե
զ ինք և սայլք, նեղուի է: Եզան կովիլն, երկ
չէ ահն է կամ թշնամի: Եզն մորթել՝ վնաս
հայուէ: Եզեզցի տեսա" կամ շինելն փառ թ
ք բայց ուտեց ասեն թէ նեղուի է: Ել ու
հալն բարի է Ելնին ՚ի տան տես" դրագա

կից է. կամ սիրելի գոյ իւրն: Եղջ երաւն երկ-
րի նեղուի է: Երկէհոնն տրտութիւն է: Երկիրն
խնդուի է: Երկանք աղալն կամ տեսանելն,
անհանգստութիւն է: Երկաթ տիսա", կամ զնել,
տրտութիւն է յցչ վատ: Երկաթով ծեծիլն
նեղուի է և ցու: Երակ առնուլն սրբութիւն:
Երակ կորիլն՝ վնաս մահու է: Երես լուսանալ
տես" զէն է: Երես կարմիր բանն աղէկ լիսի:
Երես դեղին մեղք է: Երես տղէկն մեծ վառք է:

Զ

Զ անգակի ձայն Լսես յերազի խնդութիւն է և ու-
րախութիւն: Զարտալու ուտելն տրտութիւնն է:
Զաֆրանն հիւանդուի է: Զաֆրանով կերա-
կուրն լու է: Զինելն մեծ նեղութիւն է: Զինու-
որ տեսանելն պատշաճ կաց, զի տրտութիւն է:
Զմբութն լաւ է հաւատքին և բանին: Զզն-
տանն յերազի, մեծ հոգս է և սուզ: Զուր-
նայն կամ զձայն լսես անձրեւ է կամ կոււ:
Զըրոյց տալն նեղութիւն և չարութիւն է: Զըրէն
պարանութիւն է: Զըրի հագնիլն զէն է:

Է

Էրէց մռած տեսանել մեծ զրոյց խտիանի:
Էրէց ՚ի մռաելոց յառնել հիս խոռք ՚ի զրոյց
գոյ: Էշ բազւած տեսա" նեղութիւն: Էշ խա-
ռըն չէ նախանձ է: Էշ անամօթ, չէ սգէկ:
Էշ զմեղութ ծամեկ թշնամեաց կորուստ է:

Եշ Ճերմակ տես", կամ յօտալ, կամ բարձեալ
և հեծեալ՝ բարի է և պատիւ:

Բ.

Ընդ իշխանոն խօսիլ տեսա", բարի է և յան
կարծ չնորհք: Ընդ այլ ումեմն մարդոյ խօսիլն
շահ է և փոռք: Ընդ այլ կնոջ խօսիլ, ուըստ
մութիւն է: Ընդ անօրինի խօսիլն որբուի է:
Ընդ աղքի խօսիլն չէ աղէկ: Ընդ կուսի հաց
ուտելն բարի է: Ընդ բող կնոջ ննջելն վըս
նաս է: Ընդ մօրն ննջել՝ անհօդութիւն է: Ընդ
անասուն վմտաւ ածելն՝ վատ է: Ընտել զըս
նալն բախտաւոր լինիս: Ընդ խաղաղ գետ ան-
ցանելն, չէ աղէկ: Ընդ պղտոր գետ անցանե-
լըն նոյն է: Ըղունկն կտրել, վասս է: Ըղունկ
ունենալ, աղքատութիւն է: Ընկղի ծառ տես"
աճամութիւն է: Ընկուզ ժողովելն, չէ աղէկ:
Ըռումըն, երկիր է: Ըրախի խմբն ուըստուի
է: բայց ումանք ասեն թէ տրամութիւն է:

Բ.

Թագաւոր ողջունելն յերադի վառք է: Թախ
տըն՝ մեծուի է: Թախտ կոնսանչ տեսանե", յառ
է: Թամքարտըն՝ իրաւաբար մարդ է: Թանաք
եփելն, լաւ է: Թանաք ՚ի վերատ թափէս
գէշ խօսք է: Թարախտով զինքն տեսան" շահ է
և հարսաուի: Թարախտն թէ արիւնախառն ե-
լանէ, ՚ի մեղք դործ ժպրէի: Թաքստի զինքն

տեսանել՝ բարի է: Թմւաւոր զինքն տես" հոգ
լոյ դիսլի: Թմթու մածուն ուտելն, հորամ
ոսթի է: Թմթի ծառն, հորուստ մարդ է: Թմիւր
զինչ և լիչ, նեղութիւն է: Թմզի ծառն, լիրը
մարդ է: Թուուզ դալար տեսանել կամ ուտել՝
վնաս է և փոշիմանուի: Թուուզ չոր ուտելն շահ
է: Թուուս մօրուս ալեւոր տեսանելն շահ է:
Թուուս զինքն տես", մեծութիւն է անձին: Թըս-
չին յերազի յայլ տեղ երթայ: Թէ յեւր կը
տուրէն յայլ կտուր թռչի նա իւր կինն թռո-
ղու և այլ կին առնու: Թէ թռչի որ բարձրա-
նայ, ՚ի լաւուի հասանի: Թէ թռչուն յանձըն
քո մերձենայ, մարդ երանէ զքեզ: Թռչուն
արձակելն, մեծ բարութիւն է: Թռչուն վախա-
չիլն մեծ վնաս է: Թռչուոց կուվիլն վնաս է:
Թռչունն թէ խաղայ ընդ քեզ, քո թշնամիքն
սիրեն զքեզ:

Յ.

Ժամատուն զարդարած տես" արքայուն ար-
ժունի լինիս: Ժամ երթալն՝ կեանքն բարչ
լինի: ՚ամատուն մտանելն հաւատքին լաւ է:
Ժամատուն աղօթելն՝ լաւ բան տանել է: Ժամ
առնելն, աղէկ է: Ժամահար տեսանել դըսլուու-
թեան հասանիս կամ նեղութիւն է: Ժամագալն,
ոչ է աղէկ: Ժողովք տեսանել, ժխորումն է:
Ժամացոյ տեսանել՝ ոգուտ է:

ի

՚ի մանկութե՛ զի՞նքն ալեւոր տես" կենոց յաւելումն է: ՚ի յալեւորութե՛ զի՞նքն մանուկ տեսանել՝ նոյն է: ՚ի ծովակի նստիլ, զուարթութիւնի անձինն: ՚ի նու նստիլն, պատիւ է: ՚ի բարձր տեղւոջ նոտիլ, պատիւ առնու յաւագաց: ՚ի յանապատի նոտիլ, հիւանդութիւնուցանէ: ՚ի բարբարոս նոտիլ նեղութիւն է: ՚ի կին նստիլ, բարի է և լուս: ՚ի ձի Ճերմակ նոտիլ կամ ՚ի սեւ, պատիւ է և բարի: ՚ի ձի վազան նոտիլն խիստ աղեկ է: ՚ի ձի գնացօղ նոտիլ, շահ է: ՚ի սեւ ջորի և ՚ի ձի նոտիլն, ՚ի մեծամեծաց շահ տեսանէ: ՚ի դայլ նոտիլ, նեղութիւն է: ՚ի կտո նոտիլ, մեծ պատիւ է: ՚ի լաց նոտիլն՝ շատ նեղութիւն է: ՚ի բարձր տեղւոջէ՛ անկանիլ, ՚ի փառաց անկանի: ՚ի լուծս դնել զեզինս՝ զրոյց է: ՚ի սերմանիս ձեռն արկանել կամ վարել՝ բարի է: ՚ի ջրհոր կամ ՚ի գետն անկանիլ, ՚ի նեղութիւն է: ՚ի ջրհորէ ՚ի գետէ կամ ՚ի ծովիչ եղանելն, պատիւ է և ազտուութիւն չերպնելն, վնաս է մեծ: ՚ի բիցու խոչ առնուլն՝ տրումութիւն է: ՚ի բը մի ուզեն քեզ անէ, պատիւ է: ՚ի գերեզման զի՞նքն տեսանել, դատաւանաց հանդիսի և բանուի: ՚ի մեռելոց երք առնուլն, շահ է և բարի: ՚ի մեռելոց պատ առնուլն, զի՞ն է և վնաս: ՚ի թռչման զի՞նքն տես" յայլ երկիր վարի և մեծուն հանդիպի: ՚ի վայրի դադանէ հալածիւ

՚ի զօրաւոր մարդոյ պատրանստ կայեր, կամ թշնամի յաղթէ քեզ:

Լ

Լոյս տեսանենքի խաղաղութիւն: Լոյս շիշեալ տրումանի է առաջնորդաց: Լուսին և արեգակին տեսանես յացին, վնաս է առզին: Լուսնի աստղն, խիստ շահ է: Լուսինք բարդուք՝ առջումն է երկրին: Լուսինն կարմիր, վնաս է: Լուսինն խաւար՝ թառչաւորի մահ է: Լուսինն ը տեսանես, ը թագաւոր յաւանն ՚ի վեր միմեանց: Լուս, ուռչի է: Լուծ դնելն, վաս է Լուծք եղանց, բարի է: Լեռն բարձր տրումութիւն է աղատիս: Լէշէպին, հարուստ կնին է: Լիմոնն անցը խօսք է:

Խ

Խաչակիսել զի՞նքն տես" մեծ պատույ նշոն է: Խաչն չարչաբանք է: Խաչախարն՝ դատարկ մարդ է: Խաւարն՝ նեղութիւն է: Խաւարն՝ հիւանդութենէ: Խաղողն՝ անձրին է և յնարք: Խաղողի առնեն լուս է: Խաղող սպիտակ՝ ինդութիւն է: ուս խաղ զի՞ն լաց է: Խաղ դ ժադոված՝ զունձ է: Խացու հանդիբաճ տեսն՝ տուզ մեռանի: Խաց տալ տեսն՝ օտար կին մերձենաց: Խարիկիզմակ ու եւ սովիսակ կամ կանաչ առնունին՝ ոդէկ է բայց ուտելն՝ հիւանդութիւն է: Խիստին՝ ուրա

իսկ է: Խոցեղին աման ունիլն՝ ուրախ ութիւն
է: Խեր ուտելն, շահ է: Խնդալն, չէ աղեկ: Խըն
ծարն, աղայ և աղախն է, և ուտելք շահ: Խըն
ծարն թէ թէ քիզ առն աւետիս է: Խնծորի ծա-
ռըն՝ մեծ մարդ է: Խուլն և հաօրն, շահ է:
Խանկ ծխելն, նսչք և ապրանք է և աւաց խօսք
Խըրոված միտ ուտելն շահ է: Խոզ մեծ տեսն
մահ է, կամ այլ տպիք: Խոզի միտ ուտելն, աղ
գահանց մահ է: Խոտն, լաւ մարդ է: Խառ
ժողովիլն սբառիս է և փառք:

४५

Օսպիկեալ անդաստան տեսանես՝ շահէ և ու-
բախութիւն: Օսպիկս անհագութիւն: Օսպիկ քաղիկ,
կըն առնու: Օսպիկին բարի է: Օսպիկած ծա-
ռըն, նոյն է: Օսպիկն և բորս, սրտսեղութիւն
է: Օսառ տնկիւն, յիշտառի է. կոմ այլ բան
բարի: Օսառ պտղով, բարի է: Օսառ կարել
կոմ այրել, վնաս է: Օսառն լժէ ծուլս լիսի,
է լու ծառին տերեկին թափի, արիւն հեղու-
թիւն է. ծառ անկանիլ, մարդոց մահ է. ծառ
լեծ խլիլ, յաւագաց ոմն անկանի. ծառոց տե՛
զ ի զ աստիպալ, վատք է. ծառի վը գնալն, նոյն
ծառ կանոն, գանձ է. ծառ չօր, տրտուռի է
արդ և չարսկամ է քեզ: Օսառ զուզի
է ու է: Օսառ կարիլն, բաժան ոմն է: Օս-
այս, առետք է և խնդութիւն: Օսարաւիլն,

չէ բարի: Ծանր շոք ակել նա մեծ մեղք է: Եթի
ծաղկելն տրտմունի է: Ծիծն տղայ է կամ մե-
ծուն: Ծնանիւ կնոջն, մեծ շահ պայ: Ծունը
ածելն առ ԱՃ՝ յայս է: Ծով տեսանել՝ շատ
հեծել է ծովի պղտոր, նեղութիւն է, ծով ցամաք
Լի վի է Ֆի. ծովն լուսայլիլն՝ շահ է. ծովայ-
ին, մեծ թշնամի է. ծովն ՚ի ներս երթաս, ՚ի
վեր թշնամուաց իրաւանաս. ծովն զ մարդն ՚ի նե-
րըս քարշէ, տեսնողն զօղի ձեռուք սպանվի:

11

կոմուրջ շինելն՝ յոյժ լաւ է: Կայծակն՝ խռո-
վուի է: Կանոչ ժաղիկն, բարի է: Կապած տե՛՛
անհոգութ է: Կարկուտն, երկրի նեղութմ իւն է:
Կարսան, նեղուի է: Կապուան, տւերութիւն է: Կա-
զամբի տակ հանելն, միասէ ը Դանիէլի: Կեն-
դանի զինքն ի՞ցերեկմանի տես՝ մեծ վըսց է:
Կին առնուլն, միաս մահու է: Կին հերարձակ,
նմյն է: Կին զեղեցիկ և զարդարած, երկիք է
կամ քաղաք: Կնոջ հեր կտրելն՝ յոյժ միաս է:
Կյու զինքն տեսանել՝ լիսու շահ է: Կումբն՝ որ
դի է: Կուժ. ջրով տեսս՝ բարի է ամենելին,
կուպղաց տես՝ պտտիւ է. կումաշ տեսան՝ հութ
է. կորիկ տես՝ կամ ուստել՝ լիսու է: Կրակ
անկու իլն՝ մահ է և սով: Կուռ հանել՝ չէ բա-
րի: Կրշիկ տեսանել կամ ադանիլ, Ճանապարհ
է: Կյու տեսանել՝ ժողովք է:

Հաց տեսանելն՝ բարի է և լաւ: Հաւն՝ ու
ուարժուն է: Հաւ սիրամարդ տեսն՝ մեծ իշ-
խան է: Հաւ՝ ՚ի ձուի վր՝ յանկարծ շնորհք է:
Հաւ՝ ՚ի խօսիլն՝ մարդ՝ ՚ի կենաց անկանի: Հաւ-
դորդ տառնուլն՝ ծեծ է մարդոյն: Հասկ քաղե-
լըն, ուրախութիւն է ըստ սղատոնի: Հաբսանիսն՝
տրտութիւն է: Հայրազետն՝ մեծ դրոց է: Հայրն
մեռած կենդանացեալ՝ մեծ շահ է: Հարաւն այ-
րած՝ շահի ՚ի կնօջ է: Հանդերձն՝ հեծել է և
թշնամի: Հանդերձ կորուսամնելն՝ պնակ է: Հան-
դերձ գոյնպայն ունիլ՝ նոյն է: Հետաւոր պնա-
քըն տեսո՞ւ կամ զայլ ոք՝ շատ շահ է և բարի:
Հիմն արկանել՝ հարստութիւն: Հիմն՝ ՚ի վր՝ հե-
ման զնել և շնել բարի է: Հիմն՝ ՚ի շինուա-
ծոյն դուբու տեսն՝ գերեզման է: Հիւանու տեսու-
նել՝ նեղութիւն է: Հոգ բառնալ տեսանել՝ նոյն է:
Հում միս ուտելն՝ մեծ դրոց է: Հոր փարեկ յոյժ՝ նեղութիւն է:

2

Չուն լումուլ տեսն՝ բարի է: Չուն չքաղ՝
րդի լիսի: Չիժ եփելն՝ հիսուդովմ իւն է: Չի-
թենու օծանին՝ շնորհք է: Չիժ ապառուզ ժո-
ղոյիւն բարի է: Չնստիլն՝ մուլստ է և լաւ:
Չու տեսանել կամ ժողովել՝ կալւ է: Չոր տե-
սանել կոչ անցանելն՝ ՚ի նեղութիւն տպատի:

Չուկն ՚ի ջրեն հանել՝ ամոլ լինի կոմ ձին, ի-
կոմ լինի ջերմ: Չուկն՝ ՚ի կրտպին՝ երկրի նե-
դուի է: Չուկն չար լեզու է, և վատաքանութ:

3

Դան կամ սուլթան տեսն՝ անչափ աղել է: Դ ե-
կաւ դիտին, հետ մեռելոյ զնոց: Դ առաջար վառ-
ուելն բարի է: Դ եսաի տեսանել չէ բ սրի:

4

Շամսապարհ երթայն և յետ դառնուն՝ բարի:
Է: Շամսապարհ երթայն՝ ՚ի նեղութ աղտափի:
Շապան կամ չուան տեսանել երկայն Շամս-
ապարհ է: Շատ զրոց տեսանել և լուլ՝ հօս է:
Շնչզուկ տեսն՝ կամ ունիլ՝ բարի է: Շրոկ վրա-
ռեալ տեսն՝ ծածուկ գործք յացանին: Շրաբ
անցեալ տեսանել կործանութիւն է տան:

5

Մանղուկ մորուք կամ ծեր ալեւոր տեսանելք
կենաց յաւելութիւն է և շնորհ: Մատանի կամ
ովտութան տեսո՞ւ կամ շնինել տառ՝ իշխանութ-
իւն է: Մատանի կոտրած վնաս է: Մատանի կորու-
սնել՝ կին կամ սիրելին մեռանի: Մատանի այ-
լոց տառուլ՝ անհօգութիւն է: Մատանի թ ու-
նիլ՝ թ կին առանու: Մատանի արծաթի ՚ի նեղութ-
աղտափի: Մատանի յուզու նստիլն՝ հիւանդուլ:
է: Մարգարիտ տեսն՝ մեծութիւն նշան է: Մար-

դայ լետրդ ուտել՝ գանձ տեսանէ: Մարդոց ուսկը ուտել՝ ուտել՝ 'ի բանա մտանէ: Մեծահասակ զի՞նքըն տես" փառք է: Մեծ փակեղ ուտովին արկի մեծ չնորհ է: Մեռել տես" կամ ռապգակ մն կամ 'ի մեռելէ իրը ուռնուցն կոմ մեռել կի՞նդանանալն մեծ և անցեալ զրոյցն քառանէ: Մեռած զի՞նքն տես" շոտ առըրի: Մեռելին թէ խօսի, զդոյշ լեր մի հաւատաբ ումեք: Մեռելի թագին՝ շփոթումն է: Մեռել 'ի զիքի գմանի տեսանել խոփանի շարն: Մեռել բազում տեսուարձակին թժնումիք: Մնդր ուտելն մեզք է և սրմանեղ անք: Միս տես" և կոմ ուտել, հիւանդուի է: Միրք ցը եճշեղէն ուտելն հիւանդուի է: Մու վառած ուրախուի է և որդի: Մորելուն՝ հօգու է և ոչի նեղութ: Մութն, և մուկի մնաս է և չար: Մորուօք զի՞նքն տես" չնորհք է: Յորուս գէշ, զէն է, և փետելն խապաղութ:

Յ

Յաթոռ նստին՝ բարձրուի է: Յաւագ երթաւըն՝ բարի է: Յաւազսի ձեռն արկանելն՝ 'ի մեծ մարդոց իրք առնուա: Յաղբերէ ջուր խմելն բարի է: Յամարց հայթմունս լսելն՝ չէ բարի: Յարջ է հայածիլ՝ 'ի կռւոյ աղատիս, կամ յաւագ է սկարբանս կոյ: Յեկեղեցի երթաւ տեսունել՝ 'ի ծանրութ ազատիս: Յերկինս ելանել, մեծ պատիւ է: Յերկինս ձեռն՝ 'ի վեր կուլով, մահ է: Յերազի իրք ուզելն՝ պատիւ է:

Յերազի երազ պատմին՝ յոյժ լու է: Յերկը երկը էն ելանել՝ 'ի նեղութ աղատի: Յօրս ելաթալն՝ բարի է: Յուզտ նստիլն՝ պատիւ է:

Ն

Նախին տեսանեօ որ 'ի զիւղն դայ՝ տւագ է: Նախիրն որ շուրջ դայ՝ խուլութի է: Նապատակ ունենալ՝ իւրն նման տղայ կուլինի: Նաւորդ ինիլն՝ զրոյշ ելանէ: Նու ոոկւց կոմ արծաթի տես" բարի է: Նաւ նստիլ, շատ ժամանակ ապրի: Նու երանվ, 'ի հեռաստանէ շահ դայ: Նաւ գանձավ, նեղութիւն է: Նաւ այրիլն՝ երկրի նեղութի է: Նաւ կոտրած՝ մահուն շահն է: Նոր իրք տեսա" յօտարութիւն երթայ: Նուռան՝ յօտարաց շահ է:

Շ

Շապիկ սպիտակ տեսանել կոմ ագանիլ՝ արդարութի է, սկս տրտմութի է, աղտան՝ մեզք է: Շեղ չ ցըրենց տեսանել՝ զամ է: Շէնք չ ինելը՝ բարութի է, և քակելն՝ մնաս: Շէրպէթ խմելն՝ խելաց հաւելումն է: Շիշ էւղով ռոշիկ է և շահ: Շողի վառք է: Շուք առնելն մեծ պատիւ է: Շունք լնդ իրեար կուլին՝ չէ առնէ: Շունք հացէ կոմ խածնէ, լեզու է, և 'ի չար մարդէ պատրաստ կոյ: Շունն կամ թեւոր գագանք՝ թժնամիք են:

Ուկի խնձօք տեսանես՝ պատիւէ: Ուկին կոմ
արթավթն շահէ: Աչխար սև" ձմռան է և ցուբա
Աչխար սև՝ սուբէ և արտաւուի: Աչխար ՚ի Ճա
նագուրհին հարսաւթիւն: Աջիւ կոտրելն՝ մաս
շաշմին: Ուկի քերերլն՝ լուն: Ուզու տեսանես
պարսն է: Ուզու ՚ի հասման՝ հաւատք է կոմ նը-
ւազուին Ուզու պէսէլինէն չէ լուն: Ուզու ՚ի կը-
պիք իշխանք կուպին:

2

Չամբիչն՝ յոյժ վկասուի; Չամանն՝ կռիւի և առ
դակուիկ; Չանկն՝ տրտմութիւն; Չարիս վիսքն տե
սանիւ ՚ի չարէ ազատի; Չիրս՝ սակու շահ է;
Չողանն՝ Ճանապարհ է; Չոր Տառն՝ մեռեալ
մարդ է; Չօր միսն՝ ռոճիկ է և շահ; Չւլսայ սպի
տակ տեսո՞ւ արդարութիւն; Չւլսայ կանանչ՝ հա-
րըստութիւն; Չւլսայ սկը տրտմութիւն է;

三

Պատուիսդ տեսանել՝ կայւ է: Պարտեզն՝ բուրի է և արդարութիւն: Պարտեզ գործելն՝ բարի է: Պաղ կատրել տեսան՝ խափամնի չարն: Պըր պեղ տեսն՝ կոկիծ է: Պզպեղ ուտես՝ թշնամեաց պատրահաւ կայ: Պահկիվն յոյժ լաւ է, ունիք առան թէ՝ կրիւ է: Պառկ զարդարած աեւուննել արեն է: Պառկ արծաթի հիւանդաւթիւն է: Պառկ

ի պաշտ մեջ չափելու գործությունը մեջությունը կազմությունը կազմությունը

Քաղաքաց շնորհն՝ մեծութիւն, և առելին ընդու
թիւն; Քաղաքի սպառն և ջհատ սպառն; Տի-
ւանդութիւն; Քհաւա տեսանեն, Ծառ անհա-
ւան մորդոյ խօսիս; Քպյամ հաւա (որ է ահ-
վեղութիւն) թէ սես" ՚ի նեղութէ ազատիս; Քուր
սբ ըստիւն խիստ լաւէ; և սպրկէ կ ջաւրն
նոյն է; Քուր ՚ի տան քում տեսան" չէ աղեկէ;
Քուր պղտոր տես" կամ ըստիւ տրամադրէ;
Քուր ՚ի զնացման տես" բարի է; Քուր ՚ի զիւ-
տէ առնուլն վետսէ, լոկ յաղբերէ առնուլն
բարի է; Քուր շատ տեսան" կամ անյանեւ Տի-
ւեալիք են;

60

Ուսպատ մտանելն՝ նեղութիւն: Առէհան Տաղեկն
թարի է: Առօջիկ տեսանել ցոյժ վաս է: Առօւմբ
կանգնած տեսանել մեծութիւն է և պատիւ:
Առօւմբ ՚ի ձևութա ունի՛ Ճանապարհ է և երկեր:
Առու տես" մեծ հակառակութիւն: Առ վախ ձը-
պելն թշողութիւն է հզուց և մարմաց և ամ բանի:

三

Ասդ ակնաներ՝ մեծ մարդ է; Առլուն ամեղ-
ջամի է; Ապաւալստին՝ անհպատվի է; Ասմիթ-
դալար անո՞ւ լուս է; Ասմիթ շու՛ չէ ու Ասմ

գուշակ անցաւի է և բարի: Ասել
կըս և զրեհն՝ ծանրութիւն: Սպար աջելն՝ զի՞
է: Սորօք ջորի կամ ձի տես՝ մեծաւե հասա-
նիս: Անեակ քակելն՝ ՚ի կողջէ բաժանի: Ա-
ռեան՝ բարի է: Ավան նեղութիւ և կախ է: Աըս-
տըն և սոխն և սապոնն՝ կոկիծ են: Ասխ և
սագի միտ ուստիին՝ հիւանդութիւն է: Առկա՛ ու
բախութիւն է:

四

Վախետալ կամ վառեալ զինքն տեսա" հարըս-
տուի է: Վանք և աբեղայ տես" նեղութե՛ ամ-
բով է: Վառած զոք տեսա" վաս է: Վարդ
տեսանել կին առնու: Վարդ քաղեն՝ բարի է:
Վարսիսն՝ բարի է: Վիշտալ տես" պարու ամ-
առագ է: ումանք առեն ԾԵ նեղութեւն է:

S

Տաճար զարդարած տես" բարի է: Տ շա այ-
րին՝ խռովութիւն է: Տաճիկ տես" արձակութեան
է թշնամեաց: Տախտ դիպակով, բարի է: Տանձ
ուտելին՝ հիւանդութիւն է: Տարեխն՝ Ճանապարհ
է: Տեկն և տիկինն՝ տրտութեալ է: Տղայ ՚ի
պիրեն առնուլ՝ ցու է և հիւանդութիւն: Տօւն
շինելն՝ յոյժ բարի է: Տուն աւերել՝ չէ բարի
գոնձի և ոսկեց զէն է: Տուն իւր կամ զայլոցն
աւելած տեսանել, չէ յաւ անիրաւութիւն է:
Տուն իւր կամ զայլոցն արջաթի տեսա" պատ

մահու է։ Տունկ արկանելով՝ ազգաց օր և այլ է։

3

Յիշն որ է չամռած վնաս է և տրտմութիւն Յեց-
յլուն լեզու է։ Յիշն չար լեզու է։ Յիշ հանե-
լուն անդուի է, ումանք առեն թէ լու է։ Յար-
եանն պարք է։ Յուլ բռնելո՞ւ աղէկ է։

四

Փայտ տեսանելն կամ առնուլն՝ յոյժ բարի է:
Փիթեա ուտելն՝ զի՞ն է: Փող հարելն՝ թըլը-
նամիք կորնչին: Փող հարկանելն՝ մեծուի է, և
բախտի տիրանաց: Փուշկայ խմելն՝ հիւանդուի
է: Փուշ հատանելն՝ թընամեայ կորուստ է: Փու-
շըն թէ ՚ի յտփդ ժողովես՝ չար ժամանակ է:
Փաքը մարդ տեսու՛ չնորհը է:

四

Քաղաք մտանել տեսա՛' բարի է: Քաղցը երգ
ուստի՞ն չէ լաւ: Քար ձգելն՝ միաս է: Քա-
րիս ժողովելն՝ լեզու է: Քար ՚ի հիմն ձգել
թշնամի է: Քարի վը նստի՞ն դամ է յր գերք:
Քաղաք խմել տեսա՛' խափանի; շաբն: Քաղաքի
հագիկն՝ խնդութիւն է:

四

Օձն թէ հետ իւրն խօսի՛ այնպէս բան առնէ՛
ոք ամէն մարդ և ա ամ գարմանայ։ Օձն թէ

ուղստանե՛ զիւր թշնամին յաղթէ: Օձն թէ
?ի մահաց տեսնու՛ կին առնու: Օձն թէ խոյ-
թէ՛ ?ի թշնամեաց գէն պայ: Օձն թէ յիւր
վերայ յարձակի՞ ՚ի թշնամեաց ահ պայ: Օձն
թէ՞ ՚ի փոքր մանու՞ ՚ի թշնամեաց չար խօսք
լոէ: Օձն թէ՞ ՚ի վերայ անկողնոյն պալանանէ
իւր կինն մեռանի: Օձն թէ տեսնու և չկ ունէ
?ի թշնամեաց անհօգանայ: Օձն թէ յիւր
բառ մէջն տեսմու՛ իւր կինն հետ իւր թշնա-
մանայ: Օձն թէ երկու կտոր առնէ՛ յիւր թըլը
նաւելոյն իւրեան շահ պայ: Օշնոր սեսանէ՛
կամ խմել՝ կուլէ:

Արք առ երտղ տեսնու՝ զարհութի և վու
խէ, յիշեցէ դՊանիկէ մարդարէների ք Սան
իունքն և զԱթանաղինէ հայրապետն. Եւ ե-
րիք ժոմ վաճէ յեկեղեցին, և եօթն ծանը-
կրիէ, և ոլիբրոց զբեալ առւրբքու յիշէ, ամէն
չըրեզէ երազ նի բարին կատարի առավ:

وَالْمُؤْمِنُونَ الْمُؤْمِنَاتُ وَالْمُؤْمِنُونَ الْمُؤْمِنَاتُ

Համակարգություններ

卷之三

Օրին ւ ուսմին բարի է ամբ իրաց. զի աղոթ
Նոր ստեղծաւ սիրածինիւ, անկեւ՝ ՚ի Տան-
պարհ Երթաւ. Հիմն արկանեւ, ու ոսօր ըս-
կի ոքի ուրաքանչ տապահին, և մայսիս այսօր
իշխան զժ զալուրդն յւելակառիշ, և զաքրիեւ-
ացնը ևս աւցից մարխաւու, և պազան այսօր
սիլիցըն արար տաճարին. Հիւանդն ողջաւ աշ-
կորդասն զանի երազն ՚ի բարին կատարի:

卷之三

Օլն՝ չէ բարի, զի նպաստեղջն այսոք սննդաւ
և կացէն այսոք սպան զհաբէլ և շաղսիւցառ
Երիբը յարձենէ նորաւ որ ծննդի հեզ և խռ-
նարհ լինի, այլ շնորհօգ. հիւանդն չոպրի. կո-
քուստն մինչև ՚ի ին օրն դժանի, տունկ դիմին
նաւ ուղղելու լու է, երազն երիք օրն կամբէն:

卷之二

Օլն՝ Բարեկէ ամաց՝ որ Տնանի շնորհաւոր լինի և պատրաստող՝ զի ոյսոր դժմով

Հեղիսէ զլսաչն եղիս, և սողոյն այսօր ծնաւոցնել, վաճառել, բարի է. կորուսեալն գտանի. հիւանդն ողջանայ. վախուցեալն դաւայ. երակն ՚ի բարին կատարի:

Չորս

Օրն՝ պահպանուել է. մի՛ դներ. մի՛ վաճառեր. մի՛ ՚ի դուրս ելաներ. զի այսօր քահիւաց նաբաւոգունսար գտաճարն, և մոդքն այսօր բերին զընծայն, և հերովդէս խաթեցաւ ՚ի մոգուցն. որ ծնանի՞ շնորհաւոր լինի և մեծութեն հսանի. հիւանդն մեռանի երակն սուտ է:

Հինգ

Օրն՝ բարի է առ իրաց. մեղուն տղէկ գայ. սերմանել. տնկել. ՚ի ճանապարհ երթալ նաւուզել, որ ծնանի՞ բախտաւոր լինի. զի այսօր եմուտ նոյ ՚ի տապան, և սողոմն գտաճարն շինեաց. կօրւուն գտանի. հիւանդն ողջանայ երակն ՚ի բարին կատարի:

Վիս

Օրն՝ բարի է առ իրաց. մանկունու յուսումն տալ. զի այսօր եմուտ Տըն առ դոլելու զամբինչ գործել բարի է, և այսօր առաքեաց Տըն գոռաքեալն ՚ի քարօգուլ. հիւանդն ողջանայ. որ ծնանի, բախտաւոր լինի. կորուսուն մինչեւ ՚ի լու օրն գտանի. երակն ՚ի տարին կատարի:

Լուսն
Օրն՝ պահպանուել է. զի այսօր արտաքսեաց Աջ զադոմ ՚ի զբախտէն. որ ծնանի պիտակութիւնի և գող. հիւանդն յայժ նեղի բայց ապրի. երակն սուտ է:

Ութ

Օրն՝ բարի է առ իրաց. զի այսօր եղեւ սկիզբն թւիւասութեն, և լեզուքն ացոր բաժանեն ցան. հիւանդն ողջանայ. կորուսուն դտանի որ ծնանի՞ ձայնեղ լինի և ծերանայ. երակն ութօլն կատարի:

Ինն

Օրն՝ բարի է. զի այսօր մկրտեցաւ Քա. որ ծնանի՞ յերկարակեաց լինի. զնել. վաճառել. ՚ի Ճանապարհ երթալ. մանուել մկրտել. թագուցը տեսանել. առ աւագ ՚ի գտասաստան մտանել. կորուսուլն բգտանի. հիւանդն լաւանայ. երակն ՚ի բարին կատարի:

Տասն

Օրն ՚ի ծնունդն է. մի ինչ գործեր՝ չէ բարի պատրաստ կաց յամ իրաց. մի երդնուլ և մի երդումն տալ. մազ մի հարթել. որ ծնանի՞ լինդդայահ լինի. հիւանդն ողջանայ. վախուցեալն դտանի. երակն երեք օլն կատարի:

Տասնեւեց

Օրն՝ աշխատըհ ջրհեղեղու յջնջեցաւ. ամ ինչ

ՊՐԾԾԵԼ չէ բարի. մի՛ երդուու և մի՛ երդուց
տալ. զի այսօր էկուու կէսն զյօնան, և մի՛ ՚ի
ջ էր մտանել. որ ծնանի՝ շուտով մեռանի. մի՛
՚ի ծանալքարչ զնալ. զի այսօր երաւ աղամ ՚ի
դրախտէն. հիւանդն յանձնէ. երազն օրն կտրի:

Տառելիութեան

Օրն չէ բարի. մի՛ երդուու և մի՛ երդուց
տալ. յան երաց պատրամու կաց և ազօթեան.
զի այս օրն պահպանութիւն. հիւանդն մեռանի.
երազն երեք օրն կատարի:

Տառելիութեան

Օրն բարի է ամ իրաց. պործել. հիմն արկա-
նել. հարսանիս տառել. որ ծնանի՝ իմաստուն
լինի. հիւանդն նեղի. երազն ՚ի բարին կատարի:

Տառելիութեան

Օրն հնագանդուու է ամ իրաց. մի՛ ինչ գործել.
որ ծնանի՝ չարեաւ մեռանի. հիւանդն նեղութիւն
կրէ. զի Քս յայն օրն խաչեցաւ. երազն քա-
ռասուն օրն կատարի:

Տառելիութեան

Օրն բարի է ամ իրաց. որ ծնանի՝ դորուոր
լինի. որ հիւանդանայ՝ յառնէ. զի Քս ոյն օրն
տեհրաց զգմուխն. շինել. անկել. վաճառել.
բարի է զար ինչ զործես շնորհաւոր լինի. կո-
րուսոն դաշնի. երազն յօրն կատարի:

Տառելիութեան

Օրն բարի է յոյժ ամ իրաց. ոերմանել. տըն
կել. հարսանիս տռնել. մանուկ ՚ի յուսումն
տալ. առ աւագ մտանել. զի Քս յայն օրն պատ
ուեցաւ ՚ի մոգուցն. որ ծնանի՝ զեղիցիկ լինի.
շատակիաց և մեծատուն. կորուսոն նչ գտանի.
հիւանդն ապրի. երազն երեք օրն կատարի:

Տառելիութեան

Օրն բարի է. հիմն արկանել. պատերազմիլ.
հիւանդն ամբողջ ելանէ. երազն յօրն կատարի:

Տառելիութեան

Օրն բարի է հարսանիս տռնել. ՚ի ձանանըրհ
երթալ. զի Քս այսօր աղատեաց զհողիսն. որ
ծնանի՝ դրախոս լիսի. հիւանդն ողջ անաց. երա-
զըն բարի է:

Տառելիութեան

Օրն բարի է ամ իրաց. ոերմանել. տնկել. մա-
նուկ յուսումն տալ. յաւագ մտ սնել. զի Քս
յայն օրն պատուեցաւ. որ ծնանի՝ բախտաւոր
լինի և հանձարեղ. բացց արբեցող և իզուու ան
վատ և շնացող. ոի ոկիզբն կայէնէն է և դըս-
տերաց նօրա. հիւանդն մեռանի. ՚ի թշնամեաց
պատրամատ կաց. երազն ՚ի բարին կատարի:

Տառելիութեան

Օրն բարի է ամ իրաց. զի ԱՃ յացն օրն ե-
42

բեկյու արքսհամիւ և որշնեայ զոտ արքմա-
նուլ շինել վաճառել ։ ՚ի Ճանապարհ երթար
յաւագ մտանել ։ և ամ ինչ գործել բարի է ։
որ ծնանի խոնարհ լինի և արօթասէր բայց
՚ի հուը անկանի կամ ՚ի ջուր զի ԱՇ յայն օրն
տւերեաց զառդոմ ։ հիւանդն վտանգի երազն
սուտ է ։

Քառենեացէ

Օրն չէ բարի մի լինչ գործել ։ զի պատղան-
ձումն զաքարիայի է ։ մի վաճառել ։ մի գուել ։ մի
երդնուլ և մի երդումն տալ ։ հիւանդն նեղի
կամ մեռանի որ ծնանի արօթասէր լինի ե-
րազն սուտ է ։

Քառենեերկուս

Օրն մի լինչ գործել մեզս որ չփթորակիս ։
բայց հիմն արկանել ։ վաճառել ։ գուել ։ մանուկ
տալ յաւումն և ամ լինչ բարի է գործել ։ որ
ծնանի յերկարակեաց լինի և աւագաց սիրելի ։
զի յայն օրն հրաման եռ ՏԵՌ գործիէլի աւե
տիս տալ որյ կուսին Վարդիանու հիւանդն լո-
ւանայ երազն ՚ի բարին կատարի ։

Քառենեերէս

Օրն բարի է ամ իրաց զի ՔԱ աշոկերտա-
ցըն երեկուու ։ որ ծնանի քախտաւոր լինի ։ ա-
ռատումիտ և յաջողակ ՚ի Ճանապարհ երթար
զաել և վաճառել ։ բարի է ։ վախուցեալն դայ-
ցայ ։

Կորուսն զտանի հիւանդն ահառիմ երազն
յերեսուն օրն կատարի ։

Քառենեաչսպա

Օրն չէ բարի պատրաստ կաց յամ իրաց ։
ոչ ՚ի Ճանապարհ գնալ ։ ոչ վաճառել և ոչ զը-
նել ։ և ոչ առ աւագ մտանել ։ որ ծնանի անօ-
զուտ լինի և անվաստակ վախուցեալն դառն այ-
դի յայն օրն աւերեցաւ ենմ երազն սուտ է ։
հիւանդն ողջանայ ։

Քառենեենգուգ

Օրն պահպանուի է ամ իրաց մի երդնուլ ։ մի
երդումն տալ ։ և մի ուրեք գնալ ։ զի չոր է
և յայն օրն ծնանի նեռն ։ որ ծնանի շէկ լինի ։
շատաւորուս և ցանկացօղ վախուցեալն դառ-
նայ ։ հիւանդն մեռանի ։ երազն սուտ է ։

Քառենեալլյ

Օրն բարի է ամ իրաց գործել ։ բայց մի երդ
նուլ ։ որ ծնանի շուտ մեռանի վոխ առնուլ ։
սերմանել ։ ՚ի Ճանապարհ երթար ։ հսրսանին
տանել ։ կորուստն վտանի ։ զի ՔԱ յայն օրն ծը-
նաւ ։ հիւանդն վտանգի ։ երազն բարի է ։

Քառենեօլլն

Օրն բարի է ամ իրաց զի աբբահամ յայն
օրն պատրագեաց զորդին իւրբ և մանանայն
յայն օրն տուաւ ինչի որ ծնանի կարգաւոր

ինի և երկիւղած յիշ. կորուսան գտանի. երա
զըն սուսո է:

Քստիեռութ

Օրն՝ քարի է ամ ինչ գործել. մանուկ յուսու-
մըն տալ. առ աւագ մտանել. հարսանիս առ-
նել. զի յայն օրն տարան վընծայն քնի որ
ծնանի՝ զեղեցիկ շնորհաւոր լիսի. կորուսան
ոչ դասանի. հիւանդն ոչ ապրի. երազն երեք օ-
րըն կատարի:

Քստիեռութ

Օրն՝ քարի է ամ ինչ գործել. տնկել՝ շնել
հարսանիս առնել. որ ծնանի՝ բախտաւոր լիսի
և հանձնարեղ, բայց արթեցող. լիզուսան սկրե-
էի և գործալքն շացող. հիւանդն մեռանի. ե-
րազն լու է:

Արքաթե

Օրն՝ քորի է ամ իրաց. կնքել. պատկել. հիմ
արկանել. ՚ի ճամասլարհ երթար. զի այլազ-
դիքն յայն օրն դարձան. հիւանդն ողջանայ-
կորուսան դտանի. բայց ՚ի նաւ մի նստիկ. ար-
կորուսան դտանի. և բախտաւոր լիսի. երազն
քարի է:

Երտշոյոց հրիմն՝ ՚ի վերոց երիտասարդ
հնորդանուկնական:

- 1 Աշումի ըռզակի. երազն բարի է միշտ:
- 2 Ազմուկ և կոիւ է. յընկերաց տրտմիւ:
- 3 Զայն սաւետեաց բուս օսար վասնկ ուտես:
- 4 Բնդ վայր մի լուր շահիս ՚ի բասէդ:
- 5 ՚ի կանաց վէլք հասանի. սիսկալուլժի է:
- 6 Անը տեսանես. յցոն բարի է:
- 7 Պատրաստ կոց. սուս և ընդ վայր է:
- 8 Առաւագո բարձրանատ. ՚ի բացեցն տրտմիւ:
- 9 ՚ի շարէ պատրաստ կոցս մի մարդ հար-
կանի ՚ի քէն:
- 10 Յորդոր է և ուրախ առնուս դոր խորհիս:
- 11 ՚ի տանէ վնասիս. միջակ է:
- 12 Վո ըռզակն շատանայ. հեռաւոր զայ:

ԴՎ երոյզրեալ երազացոյցն՝ կորես իմանալ ը-
լուսնայ կենդանակերպից ընթացիցն՝ որք ե-
գեալ կան ՚ի միւսում երես:

Վամին մէկ բնաբանի տոտշըն շարքն՝ տուաջին
շար կինդասնակերպիցն են. ոյ, Խոյին, Զուլին
Երկաւորին. Խնցգետնին. Վահւծի... Կւևին:
Եւ երկրորդ շարքն՝ երկրորդ շար մից կեն-
դանակերպիցն են. յո, Աշովին, Կողձին. Վ-
ղեղնաւորին. Վայեղջիւրին. Գրհոսին. Զկան:
Յորոյ սպատճառ է և բնաբանքն նօտր զրով
Երբ շարդիւպելով զերկոսին շարսն՝ ՚ի միջոցի
երկուցն եղան:

Աբովոն-Շեն Յառաջակեր Յուղունց:

Կա՛ զաւուրս լուսնոյն՝ կրկնեալ զքանիս լուս-
նոյն. 5 թիւ ևս ած՝ ՚ի վր տւուրց լուսնոյն.
յեռոյ՝ 5 5 թիւ տուր ՚ի կինդասնակերպիցն.
յայն կինդասնակերպէ թուերով՝ ուր լուսինն
լնծայեցաւ և նորեցաւ. կոմ ուր Վարեգակն
ներկայարէն գտանի, և զի կինդասնակերպ լուսն ոյն
անսխալ գացիս: Վարս տես՛ թէ քանի՞ ըդքն
է լուսնի կինդասնակերպն՝ ՚ի խոյին համարիւլով:
յայնքան եցդ համարն ցուցանէ զեցդ ինդիք
Քըշ Օչընաց:

Յամի Տն 1799, Յունիսի 14 Կոմի ո.ք իւլո-
նոյ թէ Լուսինն յորմուն կինդասնակերպի իցէ:
Գիտացէ ՚ի յունիսի 14 լուսինն է իւր 22.
կրկնեացէ զ22, լինիւ44. 5 թիւ ևս զերադիք
որոսցէ լիսին 49. որ ունի 9 անգամ 5, և 4
թիւ առելի թեց: Կա՛ աշեղուկն՝ ՚ի յունիսի

Կանան Արքան առաջայ. Գեշ իւնչը. Բառին գու-
շյ. Ենուած շնէնչը. Ուստայ. Փայտ և տու-
տոկ իւնչը. Աւելմանելոյ պունչը և
պատրաստունչը:

Ի ներքոյ եղել աղեւասկին դիրն (1) նշանակէ
շաւ. (2)— քջուկ. (3)— վաս: Խոկ զինուեկալ
կանանս կորնո գտանել նմանապէս. ը լուսոյ
կենդանակերպից ըսթացիցն:

12 Աբովոն-Շեն Յառաջակեր Յուղունց:

Խ. Յ. Ե. Խ. Ա. Կ.
Կ. Կ. Ա. Ա. Յ. Զ. Զ.

Արքան	L	Վ	Վ	L	Մ	Վ
առաջայ.	L	L	L	Վ	L	Մ
շնէնչ	L	Վ	·	L	L	Վ
գուշ	L	Վ	Վ	Մ	L	Վ
պատրաստ	Մ	Մ	Վ	L	L	Վ
ուստած	Վ	L	Վ	Վ	Վ	L
կանան	Մ	L	Մ	Վ	Մ	Վ
շնէնչ	L	Վ	Մ	Վ	Վ	L
գուշ	Վ	Վ	Վ	Մ	Վ	L
պատրաստ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	L
առաջայ.	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	L
շնէնչ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	L
գուշ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	L
պատրաստ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	L
առաջայ.	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	L
շնէնչ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	L
գուշ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	L
պատրաստ	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	L
առաջայ.	Վ	Վ	Վ	Վ	Վ	L

336

14, է ՚ի խեցգետին կենդանակերպն: Բայց լու
սիմ՝ ՚ի հերկաւոր կենդանակերպն նորեցաւ:
Առաջի զջ անզայ հինգն՝ ՚ի յերկաւոր կենդ-
անակերպէ յառաջ տալով՝ դնաւիք: (ող ՚ի վե-
րոյ ասացաւ: թէ ուր լուսինն ընծայեցաւ և
նորեցու): Այսպէս. մին 5 յերկաւորն. մին
5 ՚ի խեցգետինն. մին 5 յառախճն. մին 5 ՚ի կո-
ղըն. մին 5 ՚ի կշիւն. մին 5 ՚ի կարիքն. մին
5 յաղեղնաւորն. մին 5 յայծեղջիւրն. մին 5 ՚ի
ջրհօնն. և մնայ 4 թիւ աւելորդ վասն ձկան:
Արքեթի յայսմ ամի ՚ի յունիսի 14. Լուսինն. է
՚ի ձուկն. որ է երկոտառաներդ կենդանակերպն
՚ի խոյէն համարելով: Արդ՝ տես յերկոտասանն
երրորդ համար երազայուցին՝ որ առէ. Քո ը-
զակին շատանայ. հեռաւոր գայ: Խո. միւս առիւ-
սակի երկոտասաններորդ կենդանակերպն առէ
Արիւն առնուլն՝ միջակ է: Դեղորայս խմելն՝
լաւ է. ը այսց և զայլսն կարդաւ իմա:

Մուստ Աբէժական յեղինառասն կէնդանակէնդան:

Արեգակն ՚ի 10, կամ ՚ի 11 հետեւել ամսոցն
մոտանէ ՚ի կենդանակերպն, յո. ՚ի Մարտի ՚ի
խոյն յԱպրելն ՚ի ցուն. ՚ի Մայիսի յերկաւ-
որն. ՚ի Յունիսի ՚ի խեցգետինն. ՚ի Յուլիսի
յԱշուրն. ՚ի Կոյեմբերի յԵղինառարն. ՚ի
Դեկտոմբերի յԱյծեղջաւորն: Բայց յՕգոս-
տոսի 11, կամ 12, մոտանէ ՚ի Կոյն: Ենցալէս

՚ի Աւոտերբերի ՚ի կշիւն. ՚ի Հոգուրերի ՚ի
կոյրիքն: Այլ ՚ի Փետրվարի 7, կու 8. ՚ի ձու-
կըն. և ՚ի յունվարի 9, ՚ի Զվհոնն մտանէ ա-
րիդակն:

Յայտնութիւն

Խուսափան Աբէժական և Լուսնի՝ յամ 1830,
Քիչ յամ 1995:

՚ի 1830 և 1926 տիր: Խուսափան Լուսնի՝
՚ի 24 փետրվարի յառաւօտու, և ՚ի 20 օ-
գոստոսի. արեգակն՝ ՚ի 10 փետրվարի յա-
ռաւօտու. յթ մարտի և ՚ի 8 օգոստոսի յա-
ռաւօտու:

՚ի 1831 և 1927 տիր: Լուսնի ՚ի 48 յունի-
սի. ՚ի 13 դեկտեմբերի ՚ի կէս առօւր:
Արեգակն՝ ՚ի 4 յուլիսի յառաւօտու, ՚ի
17 դեկտեմբերի յառաւօտու:

՚ի 1832 և 1928 տիր: Լուսնի ՚ի 12 յունվա-
րի ց1 ժամու կէս առօւր, ՚ի 24 դեկտեմ-
բերի յառաւօտու. արեգակն՝ ՚ի 24 յու-
լիսի յառաւօտու:

՚ի 1833 և 1929 տիր ոչ Լիսի:

- ՚ 1834 և 1930 ամի: Լուսնի՝ յ8 յուլիսի յ9
առաւտու, ՚ի 24 նոյեմբերի յառաւտու,
արեգական, ՚ի 24 մայիսի ՚ի կէս առուր, ՚ի
17 նոյեմբերի ՚ի կէս առուր:
- ՚ 1835 և 1931 ամի: Արեգական, ՚ի 14 մայիսի
սի յառաւտու, յ7 նոյեմբերի յառաւտու:
- ՚ 1836 և 1932 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 18 ապրիլի
յառաւտու, արեգական, յ2 մայիսի յառ
աւտու, ՚ի 20 հոկտեմբերի:
- ՚ 1837 և 1933 ամի: Լուսնի՝ յ9 ապրիլի յ7
ժամու յառաւտու, արեգական՝ յ2 մայիսի
սի յառաւտու, ՚ի 26 հոկտեմբերի:
- ՚ 1838 և 1934 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 28 մարտի
յ1 ժամու յառաւտու, ՚ի 20 օգոստոսի
յ1 ժամու կէս առուր, արեգական՝ ՚ի 1
մարտի յառաւտու, ՚ի 26 օգոստոսի ՚ի
կէսաւուր:
- ՚ 1839 և 1935 ամի: Արեգական՝ յ2 մարտի
յառաւտու, ՚ի 15 օգոստոսի ՚ի կէսաւուր:
- ՚ 1840 և 1936 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 4 փետրվար
ի 10 ժամու յառաւտու, արեգական՝
՚ի 20 փետրվարի ՚ի կէսաւուր, ՚ի 14 օ-
գոստոսի յառաւտու:
- ՚ 1841 և 1937 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 18 յունիսի
յառաւտու, ՚ի 22 յուլիսի յառաւտու,
յ7 փետրվարի յառաւտու, ՚ի 4 յունիսի.

- ՚ի կէսաւուր, յ30 դեկտեմբերի յառաւտու:
- ՚ 1842 և 1937 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 6 յունիսի
՚ի կէսաւուր, ՚ի 14 յունվարի յառաւտու,
արեգական՝ ՚ի 24 յունիսի յառաւտու,
տու, ՚ի 16 դեկտեմբերի յառաւտու:
- ՚ 1843 և 1938 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 28 մայիսի
՚ի 24 նոյեմբերի ՚ի 11 ժամու կէսաւուր,
արեգական՝ ՚ի 14 յունիսի ՚ի կէսաւուր,
՚ի 6 դեկտեմբերի:
- ՚ 1844 և 1939 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 18 մայիսի
յ9 ժամու կէսաւուր, ՚ի 11 նոյեմբերի ՚ի
11 ժամու ՚ի կէսաւուր, արեգական՝ յ5
մայիսի, յ5 յունիսի, ՚ի 17 հոկտեմբերի
՚ի 25 նոյեմբերի:
- ՚ 1845 և 1940 ամի: Լուսնի՝ յ8 մայիսի ՚ի
կէսաւուր, յ31 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր,
արեգական՝ ՚ի 23 ապրիլի յառաւտու,
՚ի 17 սեպտեմբերի ՚ի կէսաւուր:
- ՚ 1846 և 1941 ամի: Արեգական՝ ՚ի 11 ապրիլի
յառաւտու, ՚ի 5 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր:
- ՚ 1847 և 1942 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 18 մայիսի
՚ի կէսաւուր, յ9 սեպտեմբերի յառաւտու, տ
րեգական՝ յ9 ապրիլի յառաւտու, ՚ի 24
սեպտեմբերի յառաւտու:
- ՚ 1848 և 1943 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 4 մարտի
յառաւտու, յ50 օգոստոսի արեգական՝

- ՚ի 20 փետրվարի յառաքօտու. ՚ի 18 մարտի
տի. ՚ի 15 օգստոսի ՚ի կէսաւուր:
- ՚ի 4849 և 1944 տիբ ո՛չ լինի:
- ՚ի 1850 և 1945 տիբ: Լուսնի՝ ՚ի 22 յունվա
րի յ7 ժամու. ՚ի կէսաւուր. արեգական՝ ՚ի
20 յունիսի ՚ի կէսաւուր:
- ՚ի 4851 և 1946 տիբ: Լուսնի՝ յ3 յունվարի
յառաւօտու. ՚ի 28 յունիսի արեգական
՚ի 14 յուլիսի յառաւքանու:
- ՚ի 4852 և 1947 տիբ: Լուսնի՝ յ3 յունվարի
յառաւօտու. ՚ի 18 յունիսի ՚ի կէսաւուր
՚ի 5 հոկտեմբերի յառաքօտու. արեգա
կան՝ ՚ի 6 յունվարի ՚ի կէսաւուր. ՚ի 4
կոն. ՚ի 6 յունվարի ՚ի կէսաւուր. ՚ի 4
յուլիսի յառաւօտու. ՚ի նոյեմբերի ժա
ռաքօտու:
- ՚ի 853 և 1948 տիբ: Կմերդական՝ ՚ի 21 մայիսի
սի ՚ի կէսաւուր. ՚ի 17 նոյեմբերի յառաւօտու:
- ՚ի 4853 և 1949 տիբ: Լուսնի՝ յ50 տօլրիլի՝ ՚ի
կէսաւուր. ՚ի 21 հոկտեմբերի ՚ի կէսա
ւուր. արեգական՝ ՚ի 12 մայիսի ՚ի կէսա
ւուր. ՚ի 6 նոյեմբերի:
- ՚ի 4855 և 1950 տիբ: Լուսնի՝ ՚ի 19 տպրիլի
՚ի ժամու յառաւօտու. յ22 մայիսի յառաւօ
տու. ՚ի 27 սեպտեմբերի յառաւօտու:
- ՚ի 4856 և 1951 տիբ: Լուսնի՝ յ7 տպրիլի յ
ժամու յառաւօտու. յ50 օգոստոսի յ7

- ժամու ՚ի կէսաւուր. արեգական՝ ՚ի 10 մարտի
յառաւօտու. ՚ի 4 սեպտեմբերի ՚ի կէսաւուր:
՚ի 1857 և 1952 տիբ: Արեգական՝ ՚ի 12 մարտ
տի յառաւօտու. ՚ի 4 սեպտեմբերի յառաւտիւ:
՚ի 1858 և 1955 տիբ: Լուսնի՝ ՚ի 14 փետրվա
րի ՚ի կէսաւուր. ՚ի 10 օգստոսի ՚ի կէսաւուր.
արեգական՝ յ2 մարտի յառաւօտու. ՚ի 25 օ
գոստոսի յառաւօտու:
- ՚ի 1859 և 1954 տիբ: Լուսնի՝ ՚ի 28 յունի
սի. ՚ի 22 յուլիսի ՚ի կէսաւուր. արեգական՝
յ7 յունվարի յառաւօտու. ՚ի 17 փետրվարի
՚ի կէսաւուր. ՚ի 15 յուլիսի ՚ի կէսաւուր ՚ի
11 յուլիսի ՚ի կէս զիշերի:
- ՚ի 1850 և 1955 տիբ: Լուսնի՝ ՚ի 22 յունվա
րի ՚ի կէսաւուր. արեգական՝ յ9 յունվարի ՚ի
կէսաւուր. ՚ի 17 յունվարի յառաւօտու. ՚ի 4
յուլիսի ՚ի կէս զիշերի. ՚ի 6 գեկտեմբերի
՚ի կէս զիշերի:
- ՚ի 1861 և 1956 տիբ: Լուսնի՝ յ7 յունիսի
՚ի 5 գեկտեմբերի յառաւօտու. արեգական՝
՚ի 23 յունիսի ՚ի կէս զիշերի. ՚ի 16 դկտմբերի:
- ՚ի 1862 և 1957 տիբ: Լուսնի՝ ՚ի 29 մայիսի
յ3 ժամու յառաւօտու. ՚ի 22 նոյեմբերի ՚ի 4
ժամու յառաւօտու. արեգական՝ ՚ի 13 մայիսի
սի. ՚ի 13 յունիսի. յ9 նոյեմբերի. ՚ի գեկտե
մբերի:
- ՚ի 1863 և 1953 տիբ: Լուսնի՝ ՚ի 18 մայիսի

՚ի կէս զիշերի. ՚ի 11 նոյեմբերի յառաւօտու-
արեգական՝ յ8 մայիսի ՚ի կէսաւուր. ՚ի 27
սեպտեմբերի յառաւօտու:

՚ի 1864 և 1959 ամի: Արեգական՝ ՚ի 11 ապ-
րիլի ՚ի կէս զիշերի. ՚ի 46 հոկտեմբերի յա-
ռաւօտու:

՚ի 1865 և 1960 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 29 մարտի
յառաւօտու. ՚ի 49 սեպտեմբերի ՚ի կէսաւուր.
արեգական՝ ՚ի 19 տարիի յառաւօտու. ՚ի 4
հոկտեմբերի ՚ի 45ս զիշերի:

՚ի 1866 և 1961 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 14 մարտի
՚ի կէսաւուր. ՚ի 10 սեպտեմբերի. արդական
յ2 մարտի ՚ի կէսաւուր. ՚ի 28 մարտի. ՚ի 25
օգոստոսի ՚ի կէսաւուր:

՚ի 1867 և 1962 ամի ոչ լինի:

՚ի 1868 և 1963 ամի: Լուսնի՝ յ2 փետրվարի
յ2 ժամու յառաւօտու. արեգական՝ ՚ի 24 յու-
լիսի ՚ի կէսաւուր:

՚ի 1869 և 1964 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 13 յունիսո-
րի ՚ի կէսաւուր. յ8 յուլիսի. արեգական՝ ՚ի
24 յուլիսի ՚ի կէսաւուր:

՚ի 1870 և 1965 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 13 յունիս-
րի յառաւօտու ՚ի 11 ժամու. ՚ի 28 յուլիսի
՚ի կէսաւուր. ՚ի 16 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր.
՚ի 14 յունիսի յառաւօտու. յ9 հոկտեմբերի

յառաւօտու:

՚ի 1871 և 1966 ամի: Արեգական՝ յ3 յունի-
սի ՚ի կէսաւուր. ՚ի նոյեմբերի. յառաւօտու:

՚ի 1872 և 1967 ամի: Լուսնի՝ յ8 մայիսի ՚ի
կէսաւուր. յ31 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր.
արեգական՝ ՚ի 3 հոկտեմբերի յառաւօտու. ՚ի
5 դեկտեմբերի:

՚ի 1873 և 1968 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 29 ապրիլի
յ8 ժամու. ՚ի կէսաւուր. ՚ի 20 հոկտեմբերի
յառաւօտու. արեգական՝ ՚ի 11 ապրիլի. ՚ի
12 մայիսի յառաւօտու. ՚ի 6 հոկտեմբերի:

՚ի 1874 և 1969 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 17 ապրիլի
՚ի կէսաւուր. ՚ի 10 սեպտեմբերի յ2 ժամու
յառաւօտու. արեգական՝ յ30 մարտի ՚ի կէս
աւուր. ՚ի 25 սեպտեմբերի յառաւօտու:

՚ի 1875 և 1970 ամի: Արեգական՝ ՚ի 4 և ՚ի 22
մարտի յառաւօտու. ՚ի 14 սեպտ յառաւօտու:

՚ի 1876 և 1971 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 26 փետրվա-
րի ՚ի 11 ժամու. ՚ի կէսաւուր. ՚ի 20 օգոստու-
սի ՚ի 10 ժամու. ՚ի կէսաւուր. յ3 սեպտեմբե-
րի ՚ի կէսպիշերի:

՚ի 1877 և 1972 ամի: Լուսնի՝ յ8 յուլիսի.
՚ի 1 օգոստոսի ՚ի կէսաւուր. արեգական՝ յ9 և
՚ի 27 փետրվարի ՚ի կէսաւուր. ՚ի 24 և ՚ի 25
յուլիսի յառաւօտու:

՚ի 1878 և 1973 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 1 փետրվարի
՚ի կէսաւուր. արեգական՝ ՚ի 27 յունվարի յա-
ռաւօտու. ՚ի յուլիսի ՚ի կէս զիշերի:

՚ի 1879 և 1974 ամի: Լուսնի՝ ՚ի 18 յունիսի,
՚ի 15 դեկտեմբերի յառաւօտու. արեգական

- Հ 6 յունվարի յառաւօտու. յ ջունիսի ՚ի
կէսաւուր. ՚ի 23 դեկտեմբերի:
- ՚ի 1380 և 1075 տմի: Լուսնի՝ յ 8 յունիսի ՚ի
10 ժամու յառաւօտու. յ 2 դեկտեմբերի ՚ի 11
ժամու յառաւօտու. արեգակն՝ ՚ի 23 մայիսի
՚ի 23 յունիսի ՚ի 16 նոյեմբերի. ՚ի 15 դեկտե
բերի:
- ՚ի 1381 և 1076 տմի: Լուսնի՝ ՚ի 25 նոյեմբեր
ի յառաւօտու. արեգակն՝ ՚ի 13 մայիսի ՚ի
կէսաւուր. յ 7 հոկտեմբերի յառաւօտու:
- ՚ի 1382 և 1977 տմի: Արեգակն՝ ՚ի մայիսի յ ա
ռաւօտու. ՚ի 26 հոկտեմբերի յառաւօտու:
- ՚ի 1383 և 1078 տմի: Լուսնի՝ յ 8 ապրիլի յ ա
ռաւօտու. ՚ի 29 սեպտեմբերի ՚ի կէսաւուր: ա
րեգակն՝ ՚ի 28 ապրիլի ՚ի կէսաւուր. ՚ի 14
հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր:
- ՚ի 1384 և 1979 տմի: Լուսնի՝ ՚ի 24 մարտի ՚ի
կէսաւուր. արեգակն՝ ՚ի 23 մարտի ՚ի կէսաւուր.
յ 7 ապրիլի. ՚ի 5 սեպտեմբերի յառաւօտու:
- ՚ի 18 5 և 1980 տմի ո՞չ լինի:
- ՚ի 186 և 19 1 տմի: Արեգակն՝ յ 3 օգոստո
սի ՚ի կէսաւուր:
- ՚ի 1387 և 1982 տմի: Լուսնի՝ ՚ի 23 յունվար
ի կէսաւուր:
- ՚ի 1883 և 1983 տմի: Լուսնի՝ ՚ի 23 յունվար
ի կէսաւուր. յ 9 յուլիսի յառաւօտու. ՚ի
23 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր. արեգակն՝ ՚ի

- 17 յունվարի յառաւօտու. ՚ի 24 յ սնիսի ՚ի
կէսաւուր. ՚ի 18 հօկտո ՚ի կէսաւուր:
- ՚ի 1889 և 1934 տմի: Արեգակն՝ ՚ի 14 յու
լիսի յառաւօտու. յ 7 դեկտեմբերի ՚ի կէսա
ւուր:
- ՚ի 1890 և 1985 տմի: Լուսնի՝ ՚ի 15 վետրվա
րի յ 8 ժամու յառաւօտու. ՚ի 12 սպհիսի յ ա
ռաւօտու. արեգակն՝ յ 2 յ նիսի յառաւօ
տու. ՚ի 15 դեկտեմբերի յառաւօտու:
- ՚ի 1891 և 1986 տմի: Լուսնի՝ ՚ի 10 մայիսի
՚ի 5 ժամու յառաւօտու. յ 30 հոկտեմբերի
յառաւօտու. արեգակն՝ ՚ի 11 ապրիլի ՚ի
կէս զիշերի. ՚ի 22 մայիսի ՚ի կէսաւուր. ՚ի 46
հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր:
- ՚ի 1892 և 1987 տմի: Լուսնի՝ ՚ի 27 ապրիլի
յ 9 ժամու ՚ի կէսաւուր. ՚ի 20 սեպտեմբերի
յառաւօտու. արեգակն՝ ՚ի 10 ապրիլի յառա
ւօտու. ՚ի 4 հոկտեմբերի յառաւօտու:
- ՚ի 1893 և 1988 տմի: Արեգակն՝ ՚ի 1 ապրիլ
ի կէսաւուր. և ՚ի 25 սեպտեմբերի ՚ի կէս
աւուր:
- ՚ի 194 և 1989 տմի: Լուսնի՝ ՚ի 6 մարտի ՚ի
5 ժամու յառաւօտու. ՚ի 15 օգոստոսի ՚ի 4
ժամու յառաւօտու. արեգակն՝ ՚ի 20 մարտի.
՚ի 25 սեպտեմբերի ՚ի կէսաւուր:
- ՚ի 1895 և 190 տմի: Լուսնի՝ ՚ի 18 յուլիսի.
՚ի 12 օգոստոսի յառաւօտու. արեգակն՝ ՚ի

16 զետրվարի ՚ի կէռուուր. ՚ի 6 մարտի յառաջընթացը՝ 43 օպոստուի բառաշար:

՚ի 1897 և 1902 տմի: Լուսնի՝ ՚ի 28 յունիսի
արեգական՝ ՚ի 16 վետրվարի յառաջընտառ. յ
լույսին՝ ՚ի կհօսուութ:

՚ի 1896 և 1993 տմբ: 1 ունի՞ ՚ի 5 յունվարի յառաջաւութ, յ8 յունիսի ՚ի 4 ժամու ՚ի կէսաւուր, ՚ի 12 դեկտեմբերի ՚ի 5 ժամու ՚ի կէսաւուր, արեգական՝ ՚ի 6 յունվարի. յ2 յունիսի. յուլիսի, ՚ի 26 նոյեմբերի. ՚ի 25 դեկտեմբերի:

՚ի 1899 և 1904 տարի: Լուսնի՝ ՚ի 29 մայիսի
յառաւօտոռը. ՚ի 21 նոյեմբերի յառաւօտոռ
արեգական՝ ՚ի մայիսի յառաւօտոռ. ՚ի 17 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր:

Ե 1600-և 1995 ամի: Արեգական՝ ի 12 մայիսի յառաջաւոտու. ի 5 նոյեմբերի՝ ի կէսաւորութիւնը:

A decorative horizontal border at the bottom of the page, consisting of a repeating pattern of small, stylized floral or geometric motifs.

Վարդի եղանգը առանձիւյց, համարմալիք և լուսա-
շույնը որպէս շաբաթ:

§ 1. § ուսնի առաջին օրն՝ ոչ է բարի. բորբոքութիւն կու բերէ: Երկրդ և երրդ օրն՝
երակ մի՛ առնուը եռք կու բէրէ և հւանդուի 4՝ 5 և 6 օրն՝ երակ մի՛ առնուը, և թէ առնուը արիւնդ պակասի, և դու չըրանաս և հիւանդանաս 7 և 8 երակ մի՛ առնուը, և թէ սանուը՝ զինչ որ ուտես՝ թիվ ոյժ չտայ և սիլոտդ դորայ. 9՝ արիւն մի՛ առնուը, և թէ առնուս՝ երեք անգամ երեսիդ դոյնն երթայ: 10 և 11՝ ոչ է բարի. զմարդն չըրացնէ և հիւանդացուցանէ: 12 և 13՝ երակ առնութիւն բարի է. զմարդն զիւացնէ: 14՝ արիւն մի՛ առնուը կու հիւանդնու:

15. յառ ժամ արիւն մի առնուր. շամարդն կու տէիրէ և դոզութի կու քերէ, և զինչ որ ուտէ և խմէ՝ վամբնեն փոխէ: 16. բարի է հթէ՝ ի տարւոջն մի անդամ՝ առնուր: 17. եթէ տանուս՝ այն տարին տռողջ լինիս: 18. և 19. ոչ է բարի, մի առնուր: 20. յայծ բարի է, ո ինչ որ ուտեամ մարտացնէ և վներսեն սրբէ: 21. բարի է առողջ կենայ մարդ: 22. ուժով և պնդամիրտ առնէ դմարդն: 23. սիրտդ ուրախ

343
լիսի և բարի է: 24 խելքն տւելանայ մարդոց:
25 և 26՝ բարի է: 27 երակ առանուլն՝ ինչ ցիլ
որ է յանկարծամահ լինի մարդ: 28՝ 29 և 30՝
ոչ է բարի՝ մի առանուը. նա ևս՝ է՝ ոչ ըդունկ
կարէ, և ոչ դեղ խմէ:

ՅԱՐԱԳԻ ՀԱՅՈՒԹՈՒԹՅՈՒՆ

Այս է չար տառղն՝ գոր յայտնեաց ԱՇ յեւ-
ուց քահանացին և տառց: Յորժած երկուի
գէլ լինի մի զնոր, բարի բան մի գործեր:
յօւղթ մի զբեր: Յորժած յանդունդըն լինի
տօնն մի շիներ: Հինձն մի ձգեր, մի վարեր: մի
տնկեր: Վ գու յապթեաց Յիառ քահանացին որ
դւցին ինի յայն ժամանակին որ էն կռապշո:
Լուսի 4 14 21' յարեկքին է: 2 12 22' ՚
մէջ հարաւոյ և արևելից է: 5 13 23' ՚ի հարա
ւոյին կողմն է: 4 14 24' ՚ի մէջ հարաւոյ և ա
րևմտեան է: 5 15 25' յարեւուեան կողմն է: 6
46 26' ՚ի մէջ արեւմտի և հիւսիսոյ է: 7 17 27'
՚ի հիւսիս լինի: 8 18 28' ՚ի մէջ շուսիս և ա
րեւելից է: 9 19 29' ՚ի յանդունդըն լինի: 10
20 30' ՚ի յերկնու լինի:

A decorative horizontal border featuring a repeating pattern of small, stylized floral or geometric motifs in a dark color against a light background.

Տանը յօրինեալ ՚ի Կուրք! զ սնեամն՝ Վանան-
դիցւոյ:

՚ի Ճաշակս Հայկալունեաց:
Բանասիրաց անձանց բարեաց:

¶ այս էլեմենտը Տաղապահութեան կամաց:

§ § § զին Յ անձինք՝ Վարուժ, Հայկ և Տեղաբնի
§ § § խաղացողք, իսկ Վաշտի չորրորդ տաճառ
խողի գուշակով:

Եցեն ևո ՚ի մէջ խաղացողոցն Յ իրք. թէ է փայ
տեսայ և թէ քարքիսայ. կամ՞ այդ ինչ նիւթոյ
եցէ իրն զաղելի: Ասելք թէ Եցեն մին Լե-
մուս մին Բաւրբնած. մին Խնձոր. կամ՞ այլ ինչ
հ. Եցէ ը հաջոյիցն. որք թագուցին Ճերից
անձանցն:

Ացեն ևս ՚ի մէջ խաղայօթոց 24 մանր քար՝
կամ ոխուան, և կամ ո՛յլ մանր ինչ որ համարի՞ց
Չեսոյ Արշակ որ է գուշակօդի՞ ՚իմակի իւրում
տալիցէ և սպահիցէ վանուանս երից գաղելի իրաց
այսպիսի Այլբուբենի պրովը; Եւ Ռ. Պ. Խոկ՝
Չերին խաղացօղ անձննա՞ ՚ի մտի իւրում ձևա
կերպիցէ այսու կարգաւ. Եւ Զ. Որ է առաջ

զին. երկրորդ. և երրորդ անձն. յու Արտմ,
Հայկ և Տիգրան. կամ՝ ով ոք և լցէ:
Եւ յառաջ քան զվարագուցնիլ երից իրացն
յերից անձանց՝ Արշակ որ է գուշակովս, 'ի մի
ջոց եղեալ 24 համարելի մանր բարանցն՝ տացէ
Եւ առջեցն՝ մին քար: Երկրորդին՝ 2. Երրոր-
դին՝ 3 քար տացէ:
Արտմ՝ գուշակովս տացէ երից անձանցն զարու-
պատուէրը ով ոք 'ի ձեռջ թաքուցանէ Ա՝ տա-
ցէ 'ի միջի մնացեալ 1 քարանցն զայնքոն քար
որ քան ինքն ունի, որ գուշէ 3՝ երկիցս այնքան
քար տացէ՝ որ քան ինքն 'ի ձեռին իւրում ու-
նի. իսկ որ առնու Գ՝ չորս անգամ այն քան քար
կալցէ որ քան ինքն ունի, և զմնացեալ քարինս
թողցին 'ի յայտնի. որ լինի անխախտ մինն այս
թուոցու. I. 2. 3. 4. 5. 6. 7: Յետոյ ինքն Ամ
շակ զերիս իրսն և զերիս անձինսն բարւոր ըլ-
մառաւ ածեալ և տպեալ կարդաւ 'ի մ'տի իւ-
րում, հեռանայցէ ուսկաւ ինչ՝ մինչ երեքեան
անձինքն թագուոցն զերիս իրան ըստ հաճայից իւ-
րեանց, և կոչեայի թուրն 'ի տևս զ 'ի միջի եղել
քարիւոն և 'ի գուշակումն մնացեալ քարանցն՝
թէ ով զինչ թաքոցց: Երբ Արշակ դառնայ
և տեսանէ զ 'ի միջի մնայիլ քարինս՝ թէ մին
քար է մնացեալ, առաջինն ունի Ա, 2 ունի Ը
3 ունի Գ: Իսկ զմնայեալ քարանցն գուշա-
կումն՝ յաղթեամենցոց:

Քարենք:	Անձնենք:	Երանք:
1	1	Ա
2	2	Բ
3	3	Գ
4	4	Բ
2	2	Ա
3	3	Գ
4	4	Ա
3	2	Գ
5	3	Բ
1	1	Բ
2	2	Գ
3	3	Ա
4	4	Գ
6	2	Ա
3	3	Բ
4	4	Գ
7	2	Բ
3	3	Ա

Հայոց և Պատմանքանի Ուսուհնական Դի հոգ Հայ-
ոց և Պօղոյ:

Խորհած թուոյ իմանալոյ, այլ և այլ Օրինակաւ:

Օչենու Զաւես Թառաց:

Հայկ.
Խորհեաց,
Երեքպատկեա,
Կիսեա,
Հաւասա՞ր է կիսածդ,

Խորհեցայ 4.
Ալարի 12.
Կիսեցի, 66.

Այս.

Զմին կիսած բաժինն եռապատկեա Խռապատ
կեցի 13. Զարքան ընսեակո ունի բազմացու-
ցածդ, Զերկուս Աւրեմի քո տռաջին խոր-
հած թիւն էր 4: Այս այդպէս էր: Զի յայ
ուզ կերպի որքան ընսեակ, այնքան երկեակ
համարի:

Օչենու Քաղը Թառաց:

Հայկ.
Խորհեր,
Երեքով բազմացն.
Կիսէ.
Կիսածդ բարտըա՞ր է,

Խորհեցայ 3.
Եղաւ 9.
Կիսեցի 5 4.
Զէ:

Աստ հայէ ու Տառ պահէ ու թ մըսին ևիւ:
Կիսածիդ մեծ բաժինն երեքպատկեա. Երեք
պատկեցի, 15: Որքան ինն ունիս: Մի միայն
Աւրեմի քո խորհածներ 3, այն: Զի որքան ինն
այնքան երկու, և մին համարն որ ՚ի մտի ուր
հեցին:

Այս հետո Քաղի Հետո:

Խորհեա,

Խորհեցայ 5.

Կրկնեան:

Դիր վերայ 4 հու:

Հազոր բազմացն:

Կիսան հետն 12.

Տաղնել բազմացն:

Քանի է ողջն:

Ես յիսոյ լուերեայն՝ մածքո բառաւու 320 ՚ի

620 թուրյն միան 300. ուրեմն իս բած թէւս
էր 3: այսպէս և յէրկու թիւս զի որքան հո
բեր ելանէ այնքան մի մի թիւ իմացեալ մէնի
փոխան հարիւրոցն: բայց յիս բառաւույն ՚ի
նմանէ պթիւն 320:

Գառշանիւսն Խորհեցայ աւանդ Շաղինիւսն:

Խորհեր. Խորհեցայ. Ուրբովիժ-

Վաւու թիւն կրկնեան. Կրկնեցի 12:

Վերագիր արա 5 թիւ. արարի 17:

Բազմացն հնզով. Եւու 83:

Բազմացն տամանով ևս: Երաւ 850:

Քանի հարիւր աւնիս. Ուժ:

Ես ծածուել մոօքս 200 կոտ 250 դուրս ձիւն
միան 600: Ուրեմն վեցեթզ օրն, ՚ի Աւրբովիժն
է քո խորհած օրն: Այսպէս և յայսմի՛ քաւ-
նի հարիւր որ երանէ, ՚ի բայց բառնուին է ՚ի ոս-
ցանէ զթիւն 250 լը վերցողիւսն խնառու:

Տղայունի Շաղինիւսն:

Երաւ մի հաւուց արածեր ՚ի դաշտի՞ւ և յան
45

Կրկնեցի 6:

Դրի 10:

Բաղվացուցի 50:

Կիեցի 62:

Արտարի 620:

Ակայսրիւր 20:

Ես յիսոյ լուերեայն՝ մածքո բառաւու 320 ՚ի

620 թուրյն միան 300. ուրեմն իս բած թէւս

էր 3: այսպէս և յէրկու թիւս զի որքան հո

բեր ելանէ այնքան մի մի թիւ իմացեալ մէնի

փոխան հարիւրոցն: բայց յիս բառաւույն ՚ի

նմանէ պթիւն 320:

յանելը այն այլ միւս հաւու, ողջաւնեալ զնն՝
ուսայ. բարեւ ձեզ հարիւր հաւ, և նաքաւ ասու
ցին. մեք ոչ եւք հարիւր հաւ, այլ՝ մեք և քան
զմել, և քան զմեր կէնն, և կիս ց կէնն, և դու
հո ը մել. սպաւ լինիք հարիւր հաւ: Արդ՝ ե
մու քանի հաւէնն՝ ի դաշտին՝ 56.

Քառասուն մարդ զնացին՝ ի բաղնիս, Բաղնե-
սպանն էաւ ՚ի նայանէ 40 ստակ՝ բայց երեք
տեսակ մարդ էնն բաղնիս զնաոգործն. Մին տե-
տակ մարդն՝ կէս կէս ստակ, մինն մին ըս-
տակ, և մին տեսակն երկու երկու ստակ: Ե-
թէ կտմիս իւմանալ թէ, յամէն տեսակէ քա-
նի մարդ կային՝ ի բաղնիսն, էնն 20 մարդ
կէս կէս ստակ տուօղ. տասն մարդ՝ մէկ մէկ
ստակ տուօղ, և 10 մարդ՝ երկու երկու ստ-
տուօղ:

Մին մարդ ունէր իւրն յետ մին դառն. մին
գայլ, և մին խորձ խոս: Իւրիւ եհաս՝ ի գե-
տափ, ը գետն անվետ անցոյց զ՞ո այօռ կեր-
պիւ, Յառաջ անցոյց զգառն միայն, յետոյ ըդ
խոտն միայն, և երեր յայս կողմն գետոյն զգա-
ռըն. Ծովետալ աստ զգառն՝ անցոյց զգայն մի-
այն. ապա եկն՝ և զգառն վերստին անցոյց:

Օեր օֆն օրհնեաց զմանուկ մի և ասէ. ապ-
րիս՝ որքան ապրեցար, և այլ այնքան կեցցես՝
երկիցս ևս այնքան: Կաև՝ ԱՇ յաւելցէ քեզ
զմէնն՝ ի սարերց լմոց՝ որ լինիցիս հարիւրա-

մեայ: Արդ՝ եթէ կոմիս իւմանալ թէ որքուն
ամեայ էր մանուլին այն, էր ութ ամեայ և երեք
ամեայ:

Մին մարդ՝ ունի մին ութ լորանոց աման լի
ձկթով. կամի կիսել զայն ձէթն, և ունի եր-
կու այլ ուրիշ աման, մէկն 5 լորանոց և մէկն
5 լորանոց. այս երկու ամանաւո զայն ութ լի.
ուրբ ձէթն այսպս կիսեա: Յառաջ՝ լից 3 լոր-
անոցն և ժամփէ՝ ի հինդ լիտրանոցն. դարձն լ
լից երեքանոցն և ժամփէ՝ ի հնգանոցն, և մայ-
յերեքանոցումն՝ մէկ լիտր՝ ժամփէն զհսգանո-
ցըն որ լի է՝ ի մէջ ութանոցին. և զմիւիտրս
որ մասց յերեք լորանոցն՝ լից՝ ի հնգանոցն.
յետոյ լից միւսանդամ 5 լորանոցն և ժամփէ
՝ ի հնգանոցն և լինի 4 լիտր՝ ի հնգանոցն և 4
յութանոցի մէջն:

Աժանագին Բաշկուկոն Դեղորոյց ըստն Հաղէ:

Օխոտորն խորովեալ՝ և զաջնին՝ ի մեղըն Ծո-
ժան խետալ կեր. կամ զինքն զիստորն եվեալ
մեղով կեր:

Ա. Հ. Քէշ:

Օխորոված բողին՝ տաք տաք մեղրով կեր:
կամ զգարդն՝ գինին և մեղըն՝ ը երեար խառնել
կեր: կամ զնուշն աղա և մեղրով խառնեա՝ այ-

դույն և երեկոյի ժաման, մին մին երկալ կեզ
մինչեւ յերեք օր: Առ կոս զՄիահալովիս՝ որ
օդուտ է աչ սակաւ, նոյնողս յերեկոյիս և առաջ
քառուն կեր:

Վանա ճիշտութեան:

Առ զդեղձն և զտերեն. քամեան զիւը ջուրն
յառաջ խմեան դկալն՝ որ Ճիշտուն ի կոլթնյա
մէ. յետոյ խմեան զդեղն՝ որ հասէ զերեկոյն պըս
լոր և զտափակ Ճիշտուն:

Վանա օլլի ոչ արիւնին շտառտութեան:

Աղիեան զմերմէան ոով փոշի և լից ՚ի քիթն
կու զպահուածի ասպասակի ներքին քերէ և լից
՚ի քիթն:

Վանա հայտութեան:

Օռուդուռ մշկն Յ անգամ անօթի խմէ, մա՞ծ օ
գուտէ, և բաւանայ:

Վանա օչտահարէ:

Օ զաղուիկուռն Տեծեան, զիր ՚ի վը: Զ, զՊառ
նիրն բայկ քացախով արարեալ, զիր ՚ի վը:
Յ զԱՅ աւատակին՝ որ է քազզր մօրուն, Տեծեան
և զիր ՚ի վիրայ: Կ զինծորի տեքիւն Տեծեալ
երեք առամ զիր ՚ի վերայ:

Վանա ապահովացաւքի:

Կանաչ պըրպան Ճրագուն և թէ յինքն հայուս

դանես, դուրս զայ կամ զեղինք խոտն եվեմ
և զբերանդ ՚ի վը զոլորշոյն կալ. կամ ըդա
նանկին և զընկուզն անապակ զինով եվեմ և
մա բերանդ:

Վանա ոջլի:

Վան սպանդի հրեսդ և դրամ. ազն և խպանեան
՚ի պախու Ճրագուն և օ՞ծ զանձնդ. Կամ ըդ
թթու կուան կեզեն և խնկի վշին շիրիկ ձր-
թով եռացն, և օ՞ծ զանձնդ երկու տ զան ՚ի
տարին: Կամ (ը հաւասարէ) առ ՚ դրամ Ժի
պոկ, և շաղեան դայն տակաւ խչ ժըք վհետ հի
կայի, և մից ՚ի վաքրիկ տառպակ մի, և որկ ընդ
պարանցդ ՚ի ւայր. կամ պահեան ՚ի ծոցդ.
ոջիւք բնաւ չքանան:

Վանա սրբանց տէ կոս:

Օ հծոււմըն ծխեան կոմ թթեան զծծոււմըն և
միացն լը ջրայն. պալա ցանեան յո և կամիա սա
տակին:

Վանա լուս:

Օ չուտառոկի օւլոն առեալ ներկեամ դկուռն
և մա ՚ի վերայգ. կամ ձկէ ՚ի ներք ՚ լուս
ոչ մերձենան:

Վանա լեւուտուգին գուշնեւս:

Ո՞վ օք զվարդենոյ արմատն յինքն պահէ
յօձէ ոչ լամձանի:

Աթէ զոք կատաղմաց շուն խածանէ, զթթենս
ոյ տերեւն ծիծեալ, դիր՝ ի վը խածածիս:

Որ դեղ մահու իցէ աբբեալ, զտատասկն ծեռ
ծեռալ, թող զջուլն խմէ:

Ո՞վ ոք սուլորի միշտ սուկու ինչ մէջ խմել
չիւրն կամ պմտապէ ջերմն, ՚ի բագում ցաւոց
ազտու լինի առանց կարծեաց յոյժ օգուած է:
Կորիձն չորացուցեալ և փոշի եղեալ՝ կարձաւ
հարի դեղ է:

Օ՞վ ք եթէ կարիձ հարկանէ աղ առանու ՚ի
բերան և ցուրտ ջուր. փուժով անցանի կլստ
կիծն:

Ա՛ռ զիտրիձն կենդանի և դիր՝ ՚ի շիշայ մի՛ ոք
իցէ ձիթինի լւղով լին. ոբբան հնանայ այս ձէս
թըս՝ այնքան ուժովանայ վանորոգ կարձհարիւ

Եթէ ոք հարկանիցի յօձէ կամ ՚ի կարձայ
կամ այլ թունալի կենդանեայ, կարցէ կայծ մի՛
հրոյ մերձ խածաճ տեղոյն. մինչև թոյնն ՚ի մի՛
ժողովեալ և ռոռուցեալ պայմ իցէ ժայթն և
ապատիցի թիւնառլեալն:

Դարձեալ եթէ ոք հարկանիցի ՚ի թիւնալի
զիւնոյ, առցէ լիթորթիկ խոռն՝ կամ զծաղիկն
և կամ զարման նորիս՝ որն և զտոնիցի ՚ի
պատրաստի, և ծեճեալ՝ դիցէ ՚ի վը խայթաճ
տեղոյն. որ իսկայն քարշիալ զժահըն թափէ

տրտաքու: Այս և մեղրածնում կոչի. որոյ զծաւ
դիկն յոյժ ժողովիշ մեղուն:

Զծոթը ինն եփեալ քայտսով, առ ՚ի բերանդ
և մանանելին ծեճեալ, քուե՛ ՚ի գլուխէ զմու-
ռացկութիւնն տանի:

Եթէ կամիս սպիտակայուցտնել գանօժ ինչ
ծիւեա կայնալիսին ծխով ծծմբով:

Եթէ կամիս որ սլտուկ մի կրակի վը ո՛չ ե-
ռայ, ձգեա զնտակ մի արձայ ՚ի մէջ սլտկան:

Եթէ կամիս խևնատլ պլատձառ անձնելութե,
արոնն իցէ թէ էդն. առ զջրվաթն երկոցունց
յայլ և այլ անօթս, և ՚ի նո արկ սակաւ ինչ
թեփի, և ծածկեալ պահեսցես կաւուրս ց. ապա
բայ զնս, և տե՛ս՝ յորոյ ամանումն և անօթի
գտանիցին որդունք կամ այլ ժժմունք. նա՛ է
պլատձառ անձնելութեան:

Կանանց ծիծն եթէ ուռոյց պատահի, առ զա-
ֆրան բաւականին, և եփէ ջրով թոննձր ոոլ
սպիտականի, և ՚ի վը կտաւոյ քսեալ դիր՝ ՚ի վը
ուռանին, ուռոյցն քաշէ, և ատպաքինէ: Խւ՛թէ
՚ի վը ծծին խոյ բացուէ. զաֆրանն ծեծէ բա-
րակ, և ցանէ ՚ի վը խոյին, և առողջունայ:

Վասն ստոտիկ տաքուե. որ պատահի ՚ի մըր-
ստծուէ (որ տոի սաթլձամ): Ա՛ռ 1 ֆունդ
մարալի պօզ, և ձգէ փէչի թունտ կրակի մէջն
այրէ մինչ որ սպիտակի ոոլ ձիւն, և ապա առ

բարտկ ծեծէ և կմլ քարի վերայ ջրով հարէ՛
որ հարելով չըրանց և լինի ողլ փոշի, բոլորն
'ի միասին խառնեա բաւականին յատակ ջրով և
տուր տաքուի ունօղ հիւանդին խմէ սհաթն 4
ըստուկայ. և որքան աւելի խմէ յոյժ օգուտ է:
1 Վասն թերանի լաքայի, կամ եաքայի դեղ ան
կ'ու ֆունդ երախ մարտի պոզ. 12 մսխալ շիալ:
2 տոտքան կարմիր գինւց լժութ քացախ ՚ի
միասին եիին այնքան՝ որ բաւ ցաւաքի հան և
բարտկ ծեծէ, և ու խառնեա ՚ի մէջ 2 մսխալ
բաւ լեզակ, և 2 մսխալ քեաթ հնտի, 3 մսխալ
ծեծած նաբաթշաքար, բոլորն ՚ի միասին լաւ
հարէ որ յինի ողլ փոշի, և ապա ցանէ ՚ի մը
հարացին, կամ լաքային և թէ խոցն բերանի
երկար լինի որ մատու ոչ հասանի; յայնժամ
կարես փչել եղեգամբ ՚ի վերայ խոցին:

Առ Տաղ. թ' չուսանէ:

- 1 Արդաւի ճրագուն ուր օֆանես մաղ ոչ
բուսանի:
- 2 Ազանց լեղին յոթ վայր քսեն մաղ չէ
բուսանիր:
- 3 Շանկաթն ուր քսեն մաղ չի բուսանիր:
- 4 Այնու լեղին նշագրով շաղամեալ ուր քսեն
մաղ ոչ բուսանի:
- 5 Կատուի չըրացած աղբն փոշի արա և մա-
դեան քարե քացախի հետ մածեան ոց լե-

յի թանձը օձուն սովար շիեա դժավակիլի
մազըն՝ ոչ երբէք բուսանի:

Առ Տաղ. բուսանի:

- 1 Խաւշանն եփեալ կոթնով քոեա, կամ
բուպ ուր կամիս, մաղ բուսանի:
- 2 Գազի, կամ խոզի իւզն ուր կամիս օ'ձ
մաղ բուսանի:
- 3 Ամբէիթիս, կոմ ֆարմաթիչիս, ըստ
լուցուց: Ե, հող ինչ սեւու ողլ վկուսիր, ստէու
սովու ներկելով զէքրս և զյօնս, օգուտ է,
և սկանի մաղ բուսուցանել:
- 4 Առ այսքանս բաւական համարի ք տատու
նոր վս օգտի հերաց, և հերաթափութեց:
Ունիմք ևս զդոյզն ինչ դեղուացք սակա հե-
րաթափութեց, նշանակեալ ՚ի միւս փոք-
րիկ քժշկարանի, տեսցես ՚ի վերջն:
- 5 Դարման վասն կորեալ անդամոց կայլ-
նով, կոմ դանակով: Այս է դեղ՝ ճարմակ լո-
րին, լաւ չորացուցանել և ապա ծեծեալ բա-
րակ, իբրև զփոշի, յետոյ մազեա և ցանեա՝
վշ կորեալ խոցին այնքան մինչ դադարեսցի
արիւնի; և առողջանայ:
- 6 Առ մարմնոց Ճարդամձի, յոր և իցէ տհսակ
Այս է դեղն 4 թառ լաւ երադ. 1 թառ լաւ
քացախ, և մտն ինչ սատրն 1 կոմ կէս չադի-
վար, և 1 մսխալ զնիարայ. այս բոլորն ՚ի

մի ու իս իւ անհը ջ'րմ ոյ է, առկո վից Ե ըլ փոյթ, և թաղեալ կոտուով դիօ ՚ի վ'րոց Ճորտեցն և ուռուցին, սուշով սուշով վիտիւով: Առ քեզ այլ իս դարձան, եղան աղբն ջերմաջերմ դիօ իս ՚ի վ'ր ջորդվածն և ուռուցից, կամ եթէ դժուար ճժուեցի աղբն այն դ'րձածել ոմանց՝ կարին այս աղբն քամել, և պջուրն առ ող բրիմօչկայ, թացեալ կոտով դնել ՚ի վ'ր տկարացիալ անգամնց, միայն ոլորտ է շուր շշւու վիտիւ դբրի բնչկայ: Կաւո դարձան եթէ ՚ի բարձր տեղւոյ կամ յարաբայէ, և կամ ող և իցէ եթէ անկանիցի ոք լիալ անյոյն և թէ բոլոր անդամքն լինի ջարդեալ, պարտ է նաև թողուլ զարիւն և տպա՝ 1 կամ 2 կենդա նի ռչար մօրթէլ խօկոյն և մաշկով նոյնի ջնը մաջերմ, փատատեամ նովա զհիւանին, և թակ այնպէս, մինչև առողջառուի:

Դարձեալ ևս դարձան, կրտկով, կամ եռացած ջրով, եթէ երփած լիսի որ անդամն և իցէ մարմաց: Կալ զմերոցը բետ զարբն, և կամ զջուր նորա, ոպ նշանակեալ եմք վ'ր ջարդվածն, և ըստ այնմ օրինակի կար ող ես դարձանել զլուս: Խոկ եթէ սոստիկ լիսի երփածն, և սկսանի բանուածեան չար վիտիւ: Տարիէ վուժով հոգու վ'ր այն, որ սկսանի սոստ առ սակաւ սեա առու և ու վշուգ մե, լաւ բերեա, և դիօ ՚ի վ'ր բայցն շուր շուր վիտիւ լով դշողդամն: Խոկ

եթէ սցուռ դեղով աչ բժշկեցի հիւանդն յայն ժամ, հարկէ հմուտ բժշկաց ձեռնարկել: Յոպակո ուրան ցաւոյն [որ ասի պոպակ այ ցու]: Եթէ ՚ի մրածութէ պատահի այսէ դեզ: Առ 1 տփ շալիէն 2 դրգալ քայախ, 1 դրգալ մեղք, խառնեա ՚ի միասին եփեա 1 բութիլ ըըրով. տպա քամեա. յետոյ այս ջրով ող զնա վուլն և լափեան: Այլ ևս դեզ սրտի ուրան կամ ձայնի, եթէ ՚ի մրածութէ բռնուած լինի ու ձուի դեզ ուցի և կարմիր նաբախժ վարքը ինչ. 1 թառ ուօմ. 2 դրգալ չայի ջուր. 1 փոքր դրգալ նուշի իւզ, այս բուրս բարտքաղէս խառնեա դրգալով, զի միաւորեսցի. յետոյ յառաւօտու անօթի բմպէ:

Վայ ուռուցի ոտից, որ պատահէ երբեմն ու մանց անյայտ պատճառիւ: Առ եռաշանի գլխի ծաղկունքն մասն ինչ, և սակաւ երազով ան ՚ի մէջ պղուղի, և չորս կողմունու լուս ծեփեա, դեր ՚ի վեչն, միայ անդ մինչ վօր մի յետոյ հանեալ զայն բանա ՚ի վ'ր ուռուցիալ տեղւոյն:

Վայ կատանց տեռատեսից՝ որոց որիւնն կառք ինի: Այսէ դեփին ան զ չօռն սպիլ խոսան, և անւը ըսպիլ հիւանդին ՚ի տեղի չայի, և ընմին խառնեան դոյլն իուշ զափքան, օգուէ յայժ. և արձակէ զարիւն: Բայց հարկաւոր է այսպիսիաց ջերմ սպահէլ զինքն, մանաւանդ սոքերն, առելի ևս հարկաւորի զաւշանալ ՚ի վնագիլ ց:

Ավագ աղնիւս Խոհեմայ շնչելոյ:

Վ'ա 43 մոխալ սև կլստոր խոժոր ջարդեալ թ'
մին 6 կտոր. 36 մոխալ սև զաղ առաւել կա-
նաչ լինի. թ' լաւն. 12 մոխալ սամիս տրավի
լաւ սպիտակն լինի: Կախ՝ կլստորն մին օր դըր
ջել այնքան ջրով, որ դինքն ծածկէ, ասդու լից
մին բութիլ գինուոյ թունսու քացախ, զարի և
սամիսն, ՚ի միասին բոլորն խառնեայ թաղ միայ
մինչ ց2 օր. յետ ց2 առուրց լից ՚ի վը նը ևս
2 բութիլ պարզ ջուր. (իսկ եթէ լինի անձ
իւի ջուր յոյժ լաւէ) և ապա բերանն լաւ
կապեա դիր ՚ի ջերմ տեղուզ դէմ արեկական
կու ՚ի վը առք փեշիւ միալ մինչ ց5 օր, և յետ
3 առուրց ձգեան մէջն 3 մոխալ նապալժ, թաղ
և միայ մինչ ց5 օր, ՚ի ջերմ տեղուզ ՚ի լրա-
նալ յիշել սռուրյն քամեա յստակ շրով յայլ
բութիլն. և բերանն լաւ ամբայ պահուան ՚ի
հով տեղուզ. և այնպիս սկսեա գործածել:

Խոկ ՚ի միացեալ տակի տուրտն, լից ևս ՚ի վը
նը 2 բութիլ յստակ ջուր. և թաղ միայ 16 օր
՚ի ջերմ տեղուզ, և ապա քամեա առ լիւի հա-
սարակ թանաք:

Դարձեալ եօ՛ կերպ սև թանաք շինելոյ: Վ'ա
24 մոխալ սև մազու, 24 մոխալ յստակ կա-
նաչ կուպարու. (թ' և զաղ), և 24 մոխալ
սամիսարապի. բոլորն ջոկ ջոկ բարակ ծեծեա
և խառնեան ՚ի միասին, և ապա լից ՚ի մէջ 3 ըշ-

տովանոց շուշայի մէջն, և լիր վերէն կէս վինդ
դինուոյ լոււ քացախ. ևս 2 ըշտոփ անձրեի յըս
տակ ջուր և ձգիր ՚ի նմա զամոգունդ մի ադ, ա
պա դիր զշուշայի յարեգունդ. 5 կամ 6 օր, և
կամ ՚ի մուբայիմ վիճն, և օրն 3 անգամ շար
ժիր զշուշայի, և որբան տեելի շարժես այնքն
շուտով հասանի թանաքն, և յետոյ պարզէ ա
այլ շուշայի մէջն և սկսիր ՚ի գործածել:

Կամ առ կէս վինդ սև մազու. խոժոր ծածէ
և արկ 2 ըշտոփ քացախի մէջն և դիր ՚ի վը վե
չէն, կամ յարեգակաս, միալ մինչ ց15 օր. և
ամէն օր զ շուշայն շարժիր. իսկ յետոյ խառ-
նեան մէջն 6 մոխալ երած ու զար, թաղ միայ
և լինի գործելի սև թանաք:

Ավագ Մոհ Աղեղակացուցանելոյ:

Վ'ա դեղին մոմ որբան կոմիու, և 2 այնչափ աղ
բերի ջուր խառնեան ՚ի միտուն՝ և դիր ՚ի վը
կլսելին մինչեւ օր սկսանիցի մամ հալիլ. յետոյ
թաղ սակաւ ինչ դադարի օր բովանդակ հա-
րեալ մամն դայ յերես ջրոյն աօր առան
մի ապակի՛ սր արտաքուստ ողորկ և կոկ լինի-
զապակիէ ամանն թաց ցուրտ ջրով, և մինչեւ
՚ի կէսն կոխեան հալած մամի մէջն. հան զարս
կի ամանն լը խոր կպած մամին. թաղ այն կուծ-
մամ սուրի յետոյ բաժանեան զառաւծ մ. մ.

յապակի ուժանէն: Եւ այսպէս՝ այնքան կրկնեա՞սը բոլոր մռմն յաւարտ հասանի: Եհոյ՝ այսպիսի ոի կերպիւ ասուուցեալ մռմն դիր յարեն և՝ ՚ի գիշերեայ ցօքն մայխոի ամռոյն: յաճախ անդամ շրջեա զտարածեալ մռմն, և այսպէս այնքան ժամանակ թող՝ որ նման բանքակի սպիտկանայց բաց՝ եթէ արևն իրէ ստոտիկ ջերմ որ հալեցէ զմ մռմն, երկիցս յաւուրն ցօքնակ աղբեր ջրով զտարածեր մռմն:

U.S. ECONOMIC

Պինը զմանն յարեւն, հանոսպազօր թաց միան
գամ աղբեկրի ջրով. յաճախ լուս զմոնն ջինջ
և մաքուր ջրով. յնտես զմոնն շնեսատափակ
տախտ ոկ բարտկ ոոկ թուղթ՝ որ արեւն լու ՚ի
ներոն մտանէ և ունիցիս պայծառ մոմ ոոկ ձիւն²

Այս հայութեան գործադրութեան մեջ էլեկտրական-է գուշակաց:

Այս հինգ քրիստութեայ բոլորշի ապակի այլ և
այլ դուռսով, և սպիտակ, երկթղն՝ դեղին, երրորդ
դըն՝ կորմիր, չորրդն՝ կապոյտ, վերջինն՝ սեռակ:
Եվմէ յարեաւ ժամանակին կարցիս թղթով
գշող արեւու յերից կամ յերկուց կամ յըր-
քանից և իցէ քրիստութեայ և բոլորշի ապա-
կեայն վայրուսու ՚ի վեր միմեանց ուղղուկի հան
դէօլ և կեց եղելոց զացես պարմանալի գաղտ-
նիս և արհեստա:

Ապեսակ զգին թ սեղն լինի մօխրացագ :

Ե գեղարվայն՝ լիսի գեղինուշըթ, Ե կար թը բայի, լիսի գոյն որդան, Ե կառաւատոյն՝ լիսի մասիրապոյն:

Դեղին գոյնն ը կարմրացն լինի ոսկէզրացն ը
կապուտոյն լինի կանաչ ը ուեցն լինի
թռուխ:

Կարմիր գոյնի՝ լը կապուտոյն՝ լիսի ծերանի: լը
սեղին՝ թռուխ կարմիր:

Հայութի բարեկարգ աշխատք է ըստ ուղարկությունների:

Վախեն է ազատական՝ հոգայական՝ ընտելական՝ յաղթասէր՝ հզօր՝ արդար՝ զիմուտ՝ հսկաբաւեցածոց:

Փիղն որ է Փիլն, է խոհեմ. դաւաճան և նա-
խանձու:

Օւզո՞ն՝ վրէժիսորդիր և պէտքարեցօդ:

Արեւադրու որ է ձին, փոփոխական՝ մեծամիտ ները
ըստկմօց՝ արշաւող՝ սրտմտոց և սնապարթ:

Եշն է աղտուղի՝ լսութելի՝ ծցյլ՝ հըռւ՝ բղջախոչ
համընկող՝ անզգաց և երկայնակեաց:

Վարազն՝ որ է վայրի խոզն, դժնեաց և արիւնահեղը խոզն՝ վատվաշուս, երկլըտէք՝ անյագ

խուլ, տղոնիզի և բղջախոհ։ Խնձն ամբարտու-
ւան, չարտախրա, քնքուշ պոռոզ, նենգաւոր, վլո-
տահ, և երթեմն երկչոտ։ Արջն՝ որկրամոլ կը-
րմնօդ, խստաբարց, բղջախոհ, կտատղի, վայրա-
բառկ, խորամանկ, նենդարոր, կեղծաւոր, և չա-
րտաշահ։ Գայլն՝ անհաշտ և յափշտակօդ։ Մ-
զուէմն է՝ խափշեկ, նենգաւոր, չարագործ և դա-
րսնօդ։ Կապիկն՝ նենդժոտ, խաբեքայ, բղջախոհ,
բամպառակ, սխակալ, հեկնօդ և սասայօդ։ Շու-
նըն՝ բարկայող և աղահ։ Կատուն՝ գող, գաղ-
տառ, փոքրահոդի և վեասագործ։ Մուկն՝ քսու-
և վեասող։ Կապտառակն՝ երկչոտ և զաղիր։
Կոզնին՝ գաղտառ և վիրաւորի։ Գորտն զգուիչ
և վայրահնչու։ Օձն, խորամանկ և եղբայրա-
տեաց։ Կարիքն, չարախեզու և կշոամբօդ։ Շան-
չըն՝ զգուիչ և տմարդի։ Սիրամարդն՝ փառա-
մոլ։ Արագիլն՝ բուժ և ուսումնատ։ Արծիւն,
ամբարիշտ և կլանօդ։ Զայլամն, ծոյլ և անհոդ։
Ցին՝ աւարառու և բազմակուլ։ Ադռաւն՝ ան-
երիս և լեզուագոր։ Ընծեղն որ է կաչաղակն,
լեզուագար և շողոքորիժող։

Քանի մը ճիչ հանելուհետու տոտիշեաց ՚է Գիտոց։

Եշն

Վանուկ մի քաջ աղվոր հա-
կաղէր կըրծոցը դաստա

սակ,
սակ,

է նա բարի անմեղ տե
և բրիստոսի ինքն օրի
կըն

սակ,
նակ։

Է աննըման աղվոր տի
ինքըն ծնանի ըլմայրն ո
փոքրու մասըն թէ բեղ ոլի
դու լաւ սիրէ ըլորտոր

կին,
ձին,
տին,
դին

Այժ

Զամին շրջի ինքն ՚ի քա
ռենի ծալսու մազէ կըը
զինւոյ ունի աղվոր տը
ևօժաէ ձըրի դանկի կո

ըեր,
ծեր,
կեր,
թեր

Մաքի

՚Ի յլսոուծոյ բոնն է նմա
հերն փայելուչ և գռուզ ե
է նա բարի ւաղվոր ըն
քայց զօձն ուտէ զինչ ըզ խո

ներ
կեր
կեր
տեր

Խոշ

Զէտ միսակից հաղնի խո
վինքն ՚ի բընէ մաղեղնոտ
զորմէ ասեն թէ չէ աղ
վէ բրիստոսի կայ նենգա

շըր
ւոր
գոր
ւոր

Այջ

Շըլսուկ մի կայը զէտ ըլֆը
վինքն խաւար մուշտոկ ու
խոլոցը քաչօլ կենայը ւյո
՚ի հետ տանձին զաշելն ա

ըեր
ներ
ներ
ծէր

Ասուանձ չարսը, եղիւ նա
շատ հիացայ ես վասն այ
լէ էպէտ նման է ՚ի փայտ
ըլնա սիրէ խիստ ձիս

Վարչէ

Զէտ ըզայսը խիստ է ՚ի
սիր զ մորթին ւատէ զըսնի
տմ ինչ կարդամ զ իւրմէ քեզ
խելօթըն ծով է զէտ խի

Վարչէ

Որպէս տիկին ուշէկ զը
սլոր մն ՚ի հետըն քարշ կու
քազմի յոոկի բորձի զէ
որսիկ առնէ զէտ ըլըտ

Վարչէ

Դի սուշտանի մեծ քարիսա
կայր մին ուստա խիստ աննը
տուանց հորի և մաքու
գործէր քարակ գործ անխա

Վարչէ

Գայր ՚ի յազին որպէս ըլ
չափահ սւանէր ինքն խա
զիրացէր է զէտ զիրաց
քայց ինք չութէ քա մէկ մի

Վարչէ

Հանց զեղեցիկ հաւ իմաս
ոք չէ սեւեալ հանցեղ զի
երք զողըն զայ մտանէ ՚ի
նա զազազակ բառնաց ՚ի

Վարչէ

Աբր ըուբատամն կտ ու պար
ու շատ դարձար ու կանանչ
անդ կ ու Շամի չըտայ քար
եւ անձն ամէն սոկի տը

Վարչէ

Տեռայ փոքրիկ մանսոս
ունէր սլուլ իւր կընկը
յառաւօսուն սկոընոյր մի
պաշոէր սնոյշ քաղցր եղար

Վարչէ

Զէտ զշահէն հանց սուր եր
հոմլայ կազէ դարտակ դառ
զէտ զասորի երէց կար
ուտէ չորթան և թարիսա

Վարչէ

Եարմանք տում քեզ սիրէ
կին մի ծլուաւ զըսուլ որ
տըդան ունի ալիք ծե
երբ ծերանոյ դառնայ սկ

Վարչէ

ԳՐԻ

Բալջուրն հրոյ նման սե	առյ
ու հմնյ պայծառ քան դլուսըն	կայ
քան գծիբանի ծով կու ծը	փայ
շատոյ արիւն հեղեալ է	նա

Ը

Թէ շատ կաֆայ չափես 'ի	ձախ
պ'ցիս 'ի յաջ գայ խիստ յա	ձախ

Ծ

Յաժն է ժանի բան շաղկո	սպած
դիջ ըզ դիւտ վթճակիս փա	կած

Գ

Կամքը մշոկ ծառայ դա	տես
կախեալ զառենըն դայե	լես

Ը

Խորտ ժըպտիս լոտ ը կո	ծով
լոտ առաջ ի խոչ ի ժըռոչ իո կո	ռով

Ժ.Օ.

Սարմոս ասա վշտահա	ձայն
առաջապահ առ չըչա	ձայն

Լ.Բ

Փրիբայաւ ցաւ ցա	լոք
քարայաւ առաբ ցա	լոք

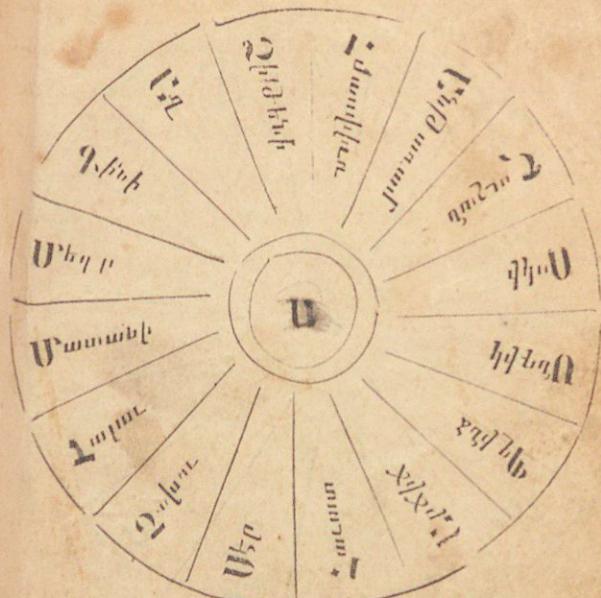
Օսմնի՞ր սիրել իմ, ուն եթէ կտմիցիս զբօն
նուլ սովու և կաբդալ առաջի ուրուք, յամէն
տան առարտիլին հարց թէ կալած գիրս կայ 'ի
նման թէ ոչ, և յորում առէ թէ կայ, ուն վե
նորին եղած թիւն ժողովին, 'ի միասին, և հա-
մարկան սկսել չի յայբէն. ուր Ըթիւն գադարի՝
կալած գիրս այն է: Բայց պիտայիր՝ ուն Ըթէ յա-
ռաջին, տունն միայն կայ առէ, այն ֆէ է: Եւ
թէ 'ի վեցին տունն միայն կայ առէ, առդ շփո-
լութի է. զի չի վեցին տունն երկու վիր կայ,
ոք չկայ 'ի միաս այլ տունն, թէ թ և օ: Բայց
ուրովհանե արտաք ոյ են թի ժուռոց երեսաւն և վեց
դրոյն օ և ֆ, բարեսք է ուն մի կալցեն զայնո,
զի անշփոթ մասցին այլ քն: Ըթէ յամէն տան
մէջն կայ առէ, այն այլն է:

Օսմնի՞ր և զինի սորին հետեն լ բոքրակայս
գլկիւառուլ. ուն 34 տունք են սորս, որք և ա-
սին. Ընտկանք, որոց իւրաքանչեւրն չի վերայ
միոյ միջ իրոց արարեն է: Որք են սզորքին:

(Հաւատ, Յայս, Աէր, Արախին, Զախու,
Շաղիկ, Հալակ, Գօսի, Արտառնի, Բանալի,
Մեղը, Զուք, Գիտի, Հայ, Ազ, Արմաւենի,
Զիթենի, Վարդ, Համառափեռ, Բրաբիս,
Անժառամ, Անհոռաշեկ, Շուշան, Նօնօփար,
Առիլի, Արծամի, Անդիկ, կլայել, պղինձ, Ար-
կաթ, Արչեն)

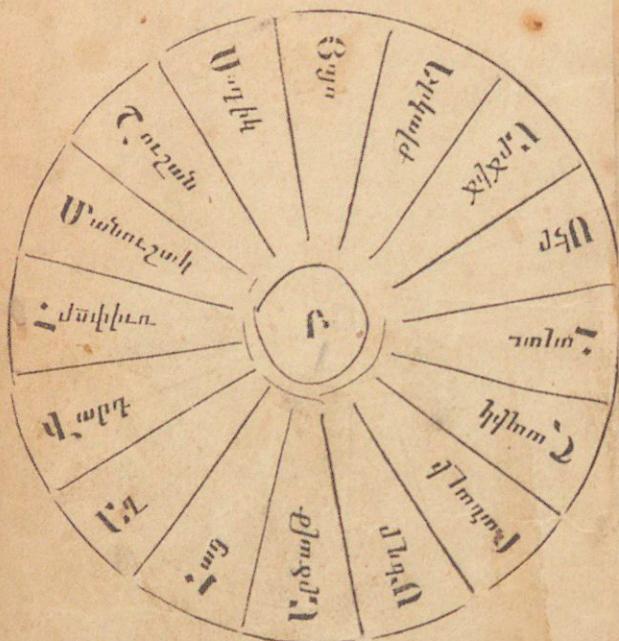
Վրդ՝ մինչ կամիցիս դու առաջի ուրուք հայել՝
՚ի բոլորակն, նախ զստ զոր առա զրեցի ըն-
թերցի՞ր առաջի նորա, զի իմացեալ թէ որ-
քան քան ՚ի ումա դոյ այնպէս զալցի զոր և կո-
միցի: Եւ սկսել յառաջին բոլորսկէն՝ ընթելո-
ցիր կարգաւ: Եւ յամէն ըստ բակի առարտիլն
հարց թէ կայ կարած քանն ՚ի նմա թէ ոչ-
և յորում ասիցէ թէ կոյ, զ՚ի միջի նորին ե-
զած թիւն ժաղավիալ ՚ի միասին, երթ ՚ի բնա-
բանն, որը կարգաւ համապրեկեալք են յիւ-
րաքանչիւր քնաբանի մերայ: Եւ այսպէս լո-
ւագոյն ՚ի կիր արկեալ աշխատանքն շնողին
մի՛ ՚ի զուր լիսիւա:

Եւ յիւրակի զի թէպէտ տղայականք են ոյ
սոքիկ, բայց և մեք ոչ սակա չափահասիցն, ոյլ
վան նոցին ածաք զստա ՚ի ապօւմն. զի պա-
րապերով ՚ի սոսին ժիստ քարշենքն ՚ի մասու-
կար խաղաց, և ընդ զրոյն լիզի գտարկուի
նոցին օր սիհետ տղայական բարացն ոյսպի-
սիքու են ախորմելեք:

Յորժամ կարդաս զայտ նախա
՚վ գու խոհեմ իմաստնա
բորւսք պահեա՛ մըտառա
թէ զայ թէ ո՛չ կալած մար

զայն
զայն
զայն
զայն

Օվինովեալ հետեւա

և այս ահա երկրորդա

զոյս ևս խսկոյն պահեա' նոյն

Դէ սասց զոյց հաշուին հան

պէս

պէս

պէս

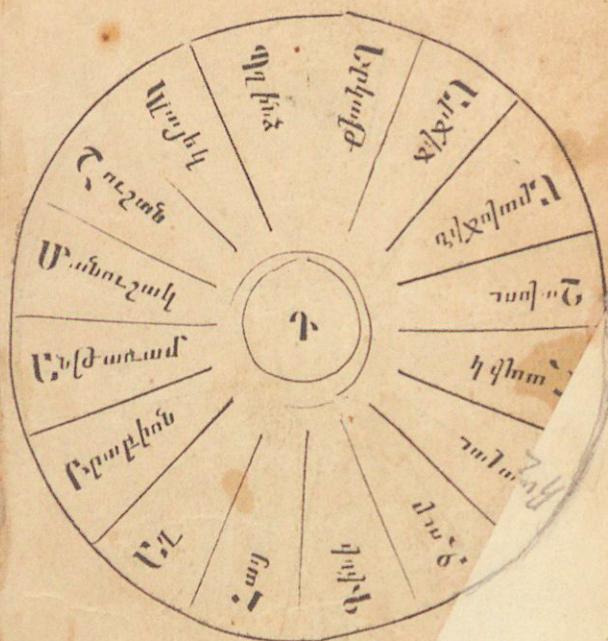
դէս

Հըմուս լեռտ քո 'ի կեր

բոլորսկիս երբորդ ծայ

արդ անթերի 'ի յիշե

քեղ ուս պահեա' լ

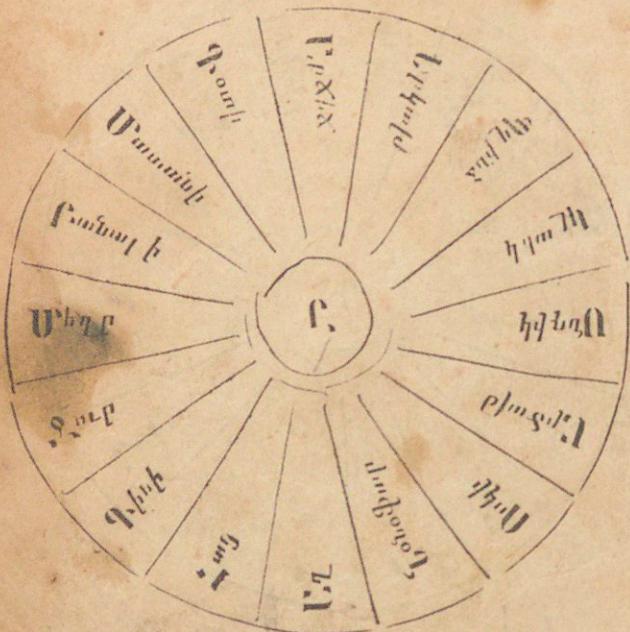

Հըմուս լեռտ քո 'ի կեր

բոլորսկիս երբորդ ծայ

արդ անթերի 'ի յիշե

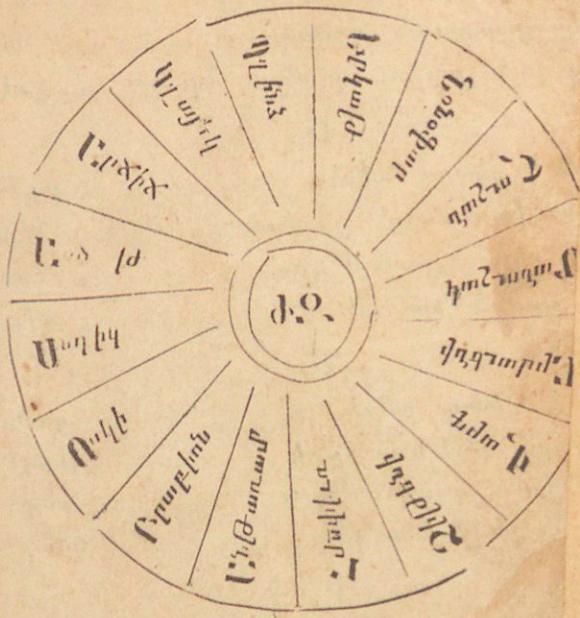
քեղ ուս պահեա' լ

չորրորդ կար
Խուխս բալուբա
բ խորին մը
ակահիմ՝ բար

գօք
կօք
տօք
բոք

Կորող քանիս որ սովե
բոլորակիս որ Տըրե
ըզ բօմնդ ոյ իոկ ազո
՚ի յաշ խատանս ո՞չ նայե

Ա

Հաւտուըն սուրբ՝ ւահկեղծու
քարի զործով ք՝ ՚ի սուրբ սըր
հաջոյ յաստուած՝ զընօդն առ
բայց զայն յաւէտ՝ որ միշտ սեր

Բ

Յոյն է ըստոյգ՝ ակնկա
անձաւ խոստմանցն՝ յաւլուե
որ աներկբայ՝ յուսով յու
լինի արժան՝ նա ամե

Գ

Մէրն է պիտոյ՝ ամենե
որ թարդ որսց՝ կար ոչ է
եթէ սիրեա՝ զընկերն ըստ
զւը ՚ի քեզ՝ իմա՛ բնա

Դ

Սրախընդ այդ՝ որ կայ ՚ի
է քեզ ընծայ՝ ՚ի սաղ ի
յիրաւաղ էմ՝ յորժամ զը
ւ դռ մեզ բեր՝ և մահա

Ե

Ի չափաւդ պայտ՝ նաղ չուն ներ
ի չեա ՚ի քեզ՝ դու յոյժ սի
ւ մեզ բերցիո՛ յորժամ ՚ի
յոսպիտու՝ պացիո բա

սոր
տէ
նէ
տէ

Կալիկն անձինդ՝ է օրի
մեռելութեան քում պատա
մուո՛ և դու՝ զալսոն հոդ
պահպանութեամբ Տեռան օրի

Զ

նակ
նաց
նոյդ
նաց

բուֆն
նից
սայ
նից

Հալտւ մորդ ոյն՝ պարկիշտու
զը մերկութիւն՝ անձին ծածէ
մի՛ ոլքասոէր՝ է ինիր բա
որ զհազին՝ զարդուց մեր

թեամբ
կէ
բուք
կէ

յուն
կեալ
քեզ
կեալ

Պասիդ որկեալ՝ ընդ մէջ ան
է նշանակ՝ արիու
աքի՛ և դու՝ ըմբթշ հան
մարտի՛ք ուժդին՝ ընդ մուռն

ձինդ
թեան
կոյն
թեան

Բ

պլութ
մայ
նաս
մայ

Վատանին է՝ քեզ զարդ պատա
նաև սպարզե իշխանու
ուրեմն և դու՝ զիշխան հա
մի՛ առնիցիս՝ ծառայալ

ուսի
կան
զիդ
կան

Ժ

կեալ
բուք
սուրբ
բուլ

Իսնալին է՝ իր իթի տղ
քայդ օրինակ՝ մտայ իսո
զի վակիցես՝ ընդդէմ չու
և քանայցիս՝ միշտ առ բա

նին
ըին
բեաց
ըին

Նըման նոյս, վորքը են
իրկ առ ԱՇ, միշտ փառա
ԻՐ

Մանուշակն է, կապուտու
Նոխուծաղիլ գարնան գու
առ հանդերձւալ, կանց գար
քեզ առա Ճարեա', և դու թռ

ԻԳ

Ըուշան ծաղիկն է համա
Եւսաղ գիստիցն, երանե
որք և փայլին յարքայու
ըստ սօւրբ զրոց հաւասա

ԻԹ

Կօնօֆարն է, եղէփնա
՚ի ըսչեղջ, տեղիս բու
՚ի ջրոյ ախտից մաքուր կտ
գոհն Աստուծոյ, բարեւք ու

ԻԵ

Ուկին տսի, ՚ի մէջ եօժ
Հրահալելեաց, անասպա
հողի մարդոյն, միայն ա
և մէջ դպայնոց, անմահա

ԻՕ

Կրծաթն ՚ի վաշխ, եթէ տա
յամ' որ լինի արծաթա
ուր լիտան որժան, նա չէ կաց
զմուերգուն որսիկս ա

ՅԹԸ**ՀՈՐ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԼԵԱՋ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ****ՈՒԵԱԼ****ՑԻՔ****ՍԵԱԼ****ԱԲԱ****ՆԻՋ****ԿԱՆ****ՍԻ****ԿԱՆ****ՊԵՅ****ՉԱՎ****ՆԱԽ****ՉԱԼ****ՄԻՄ****ԺԵԿԱՆ****ԼԵԱՋ****ԱԲԱ****ՃԱԿ**

Ապրուիսիքու որք առա եդան
Հայ կառապահան Տըստադ Հայու հան
Ա. Ալ ալզոյոց կախ ջամբեցան
Ջն ն հասդին շահ այստէան

Եւ որպէս ՚ի սկիզ բն ոսրին առացաւ, թէ լո
տուն է սա: Արոց եօթն են ՚ի վերաց իրաց
տպանելեաց և կրելեաց: Եօթն են ՚ի վերաց
կերակրելեաց և ըմպելեաց: Եօթն են ՚ի վերաց
ծալ կանց հասանելեաց: Եօթն են ՚ի վերաց
է հրահայելեաց: Խակ առաջն երեքն՝
յայտնի են: Որք չըս անգամ եօթն, և մի
կրեք լինիս: Որոց բաժանումն և իրքն՝ խո-
հական մտաց ո՛չ է դարատէով: Որք և առքն
զրեթէ հային ՚ի հոգեւորական կյու, զե դե-
տուրունի իրեք երե՛ եթէ չիցէ առ կայացել
՚ի հոգեւորն, իրն այն ընդունայն է:

Ուստի սիրուն երեւ ենու	թէ
՚ի հորց աւշեպարց ամենոց	նէ
Արեց ու եղանեւ ալհայ հու	թէ
եւ զի հետեւ պարզուու	հէ

Հայոց առաջն իրական հարց ինտուունի բարուա-
կանաթան:

Յաղագո Խելաց և Հանձարոյ:

Հանձարքու առէ Շանապարհորդք ՚ի առւնո
և ՚ի հայրենին գաւնալ փութան: Խեկ
իմաստակարք ՚ի խելս և յիմաստութւնու:
Խենդոս հարցափորձեալ յումեմնէ, թէ ՚ի
մէջ այլոց խորհրդակցաց՝ ո՞ իցէ ապնուազոյն,
ուաց՝ ժամանակին:

Ըսրիսո առէ, Պարու է յամենացնում՝ զվախ-
ռան իրին նկատել, և արոց ձիռնարկել՝ ՚ի նոյնն
Արքու առէ, Որ ոչ կամի տրամիլ, մի՛ տըրու
մեցուայէ սայլ ոք:

Ծիանդոս առէ, Աղջախոհապոյն է նախապէտա-
պատրաստին, և պահէն զանձն ՚ի կրից, քան
զինի անկման ամբաստանելն:

Յաղագո Քաջութեան և Արիութեան:

Աղեքսանդրոս առէ, Ո՛չ է վայելուչ թագա-
լորաց գողանալ զյաղթութ իւն:

Վասնիոս առէ. Ինկալ յօժարութիւն դ մահ
բարի, եթէ սպարտ իցէ, վեմի' պուցէ յետ առ
կաւոց զ վահն պատնիցես, բայց զ բարին ոչ:

Յաշումքն Բարեհամաց և Ալբեկումք:

Դիոն Հռովելայեցի առէ. Որքան զ բարեկամա
ստացեալ ես, այնքան գաջո, զականջո, զձեռու
ե զայլ զ զայտանու ունիս առ իմանու զ բոյն
օգուուի, և եթէ համարիցես զ քէզ Աճ գու ո՛չ
սխալեցիս, վեհ ՚ի միում անձին զ բազում ան-
գամո ՚ի քել ցաւցանես, որովք առագել բան
զայլ կառավարես զ քեզ եւ նախախնամեսո:
Կղ իստրքոս առէ. Փորձեա՛ զ բարեկամո ՚ի ժա-
մանակի ձօխորդուի, քանիզի ոսկիս հրով փար-
ձի, խոկ բարեկամոն, ՚ի զիշտոս և յանձկուիս:
Արիստոնտել առէ. Ամենեցուն հաջոյ զոլոյ յայտ
գժուարին է: Ալիրել զանարտեհու տարածու-
մու, դաելի է հաւասար քնոդ առելուի:
Գվանկիրիսես առէ. Որ ոչ կարէ օպսել սիլե-
քիայ՝ զանկարուին յայսնէ, խոկ որ ոչ կամի՝
զ չարուին բայցայալուէ:

Եփիկիւրոս առէ. Ո՞ի պոք յանզկաց առնիւ-
ցես քեզ բարեկամ. վեհ մի՛ և դու ը կոսին հա-
մարիցիս: Ըսդ իստուրափի և ը կամակ քի՛ մի
հաղթաբակցիր. և ե ՚ի համա բայս գերենցէ ըզ
քել, և զանցանելն քո մարդկապէս ընդդէմ:
Հաճաւի անձին յաղթելն զերադայն է քան
զամնայն յաղթութիւն:

Արիտոն առէ. Որք բարեկամաց զ հաջոյն խո-
սիս սակու հեշտուի, ՚ի վախճանի ութ շնամանս
կրեսցեն:

Եպիքտոս առէ. Հանգ իսլութիւն իւրձուեց, զ բա-
րեկամս վարձէ և զ թշնամիս հրատարակէ:
Միքիսոս առէ. զ խոքհուրդու զորու ՚ի ժամա-
նակի սիրելու լուար, ՚ի ժամանակէ լուծուան
մի՛ բացայացուիր, զ ե թէ կոկէտ ո՛չ սիրելոյն
այլ սիրայն վնասեցէ:

Յաշումքն Խանականութեան:

Որք ՚ի վերաց բաց ևահեք ևն՝ ՚ի բազմութ-
երկնչին վեհ յորմէ տմենեքիս սարսիս, և իւ-
րին յամենեցունց սարսիս

Սոկրատէս առէ. չար իշխան է այս որ իւրում
ոնձին ո՛չ իշխէ:

Գիմոկրիսէս առէ. որք խորհիս ունիլ զիշ-
խանուի ՚ի վերաց սցլոց, սպարտին նախ իշխան
անձանց իւրեանց:

Կղ իստարքոս առէ. թէ ընդ իշխանութ կետն
ո՛չ ուսար, մի՛ ձեռնարկեցիս զ իշխանուէ:

Պլատոն առէ. Որք լը մեծամեծոց հայրդակ-
ցիս, դմեծ զ զամուռի սպարտիս ունիլ:

Անձամբ անձին յաղթելն զերադայն է քան
զամնայն յաղթութիւն:

Գիօվինէս առէ. Պարտէ վարիլ ընդ իշխանութ
իւրին ընդ հրց ո՛չ սցլոցն մերձանալ գէ

կելելցիմք, և ո՞չ այնքան հէ ռանձնը՝ զի ցըը
առնեցյիմք:

Եւ որոնիս թե եռացիս տեսնոյ ուրիշ զգօրք
բողոքման գեղեցիկո և քաջամարտիկո թժարց
զօրավարի ասէ օրսփոխ ինչ է դուզանս այս օք
ո՞չ ռանի զդութիւն:

Քիսնելինէս ասէ, Զար էմն մեծ է՝ մինչ վասու
ժամքն լաւագույն իշխնն, և չարողյն իմն
է մինչ անմլաքն ՚թ պիլայ իմաստնոց կարգին:

Յաղագու էրդիման:

Ազկրատէս ասէ, Չերդումն եկեալ ՚ի վը քո
պարտիս ընդունիւ վասն երկուց տառձառաց,
մի՛ զի զանձն քո ազատիցու ՚ի կանկանանոց
խոկ միւսն զի բարեկամն քո զերծանիցու յա-
րպայթէ: Կամէ որ ո՞չ հաւասայ երդման ըն-
կերին, գիւրին է նմա երդնաւ առւտ:

Յաղագու իրատու և բանառուման:

Պատոսն ասէ, Վան այն մակացուի որոշեցնուր
յարդարուի, և յարդոց առաքիւուի, խոքէուի
ասի և ո՞չ իմ ուսութիւն:

Տիւովն էսս ասէ, Վրմատ իրառուն դառն է՝
բայց պառուն քաղցր իրառն բարենորհաց
զարդէ, իսկ վաստբախիցն ապաւէն:

Ազկրատէս տեսնաւ զամն մեծ ուսուն և անհրա-
չանդ, ասէ անառան իմն ուկեղին, եր-
բեմն ՚ի հարցանելն ումանց ցնա թէ ո՞ւ է զե-

դեղկաղցն ՚ի մէշ կ'ադր հնաց, առէ՝ մարդ
իրառու զտրդորեցիալ:

Վրիտափու ասէ, աշակերտոց իւրաք զայնովի-
ով ինչո տապարտուր ՚ի յաշխարհի այսմիկ որ
՚ի նաւաբեկուն լոգացին ը ձեզ ՚ի վր արեաց:
՚ի հարցանելն ումանց թէ զինէսի թէ զի՞ւ չ
բանց երկիրն նակրացան վենքինէ, ասէ՝ ԸՆ
մարդ անհրատուն և անիրատ:

Խմառանէր սմի ունէր զերկու աշակերտու, մի
ուն յոյժ մասցի, և որդիրդ առ ՚ի ուսունիւ,
խոկ միւսն անմիտ և չոնացօգ, որոց յունիւն
շահելն, հալածեաց զի և ասէ՝ երկոքեադ ՚ի
կորուստ եղիջեք, զի մինդ կարէ, և ոչ կամի.
խոկ միւսոդ կամի, և ոչ կարէ:

Յաղագու բայց բանառուման և ըստաշ-էրմ-մէն:

Վրիտափել ասէ, Աւ հիւանդաց բաղում ու-
կեղին, և ոչ անմանց բարեբախտուի ինչ օգտէ.
այլ հիւանդաց բժիշկ, և վասու բախտոց պիսոյ
է բարեկամ:

Երիսն ասէ, Հիւանդաց զերելն ըստնաւ, և
անմանց զմիծուի շնորհելն մի ևնոյն է:

Պլիտարքոս ասէ, զանքախտուի քո թագո՛ զե
մի՛ զթ շնորհին քո ուրախացուցանես:

Ազկրատէս ասէ, մի՛ զսուկ և գտրտմաւի նախա-
տինս ումեք վարեկիցն, զի բախտն հերակաց է,
և հանդերձելումն անառս յամենեցունց, և այս-

ու ոչ ՚ի բարեբախտին քո ուրախանցիս, և
ոչ ՚ի վասարքախտին քո արտմեցիս բախտ
նման է ազդպատորիս որ երեմն Ճարտարապէտ
հօրին ՚ի նորտակու երբեմն մերձ ՚ի նպառակի
և երբեմն հռչի ՚ի նմանէ:

Ներդիւն տոէ, բախտն նման է անիրաւի ու
մեմն պակող իս որ զանարժանս բաղմիսս պատ
կէ, և գործանիս լըէ:

Քունաքոս տոէ, Դաստագոյն է հանդիպին և
պրկիւն ՚ի բարեայ. բայ ոչ հանդիպին:

Յաղագն մեզաց և բռնառվածութեան:

Ունդիւն տոէ, նմանին մեղք գարանողի, արք
դելողի ՚ի մէսջ զըարերարուն Առտուծոյ:
Յովոէփոս տոէ, Ոչ յարձառախիլն ախտից զիւ
մամարտին ընութիւնք:

Ալիսարքոս տոէ, Ոչ զհուր ը հանդերձից, և
գշարակրաւի ՚ի որտի ը երկար ժամանակ պարտ
է թագուցանել:

Երիստոսէլ տոէ, Ոչ արտաքոյ անմեղուն կառ
ցուցանէ զանձն, որ զյանցուածս իւր հեղա-
բար խռոտովանի:

Պիթաղորաս տոէ, Օմեզ քո մի՛ փութասցես
ծածկել բանիւք, այլ ջանասչիր ՚ի ձեռն հբա-
տարակման ըութել զնոյնս:

Յաղագն բժշկոց:

Ցըրոֆիլոսի հարցին ոմանք՝ թէ՞ ո՞ իցէ բժիշկ

կոսորեալ, տոէ այն որ զհետքուրմն և զան
հարսն կարէ Հանուչիլ:

Արլնոս տոէ, Շնարքիս բժիշկը և հարազատը
բարեկամք այնոքիլ են՝ որք ՚ի ժամու նեղում
՚ի նորառ համանին:

Յաղագն հաղանդունքն օդինոց:

Վիւթէնէս, զրբէնո հողիո քարարաց դու տո-
ոէ, զի ոոկ մարմին որկեցրէ, ՚ի հոգոյ մեռնէ է
այսպիս քաղաք առանց օրիւայ աւերակ:
Օկիւրոսի հարցին թէ զո՞ համալի, անիրուն
տոէ զայն որ ոչ հասպանդի օրիւայ:

Խալերոս տոէ, ոոկ բժիշկը վրկութիք են հե-
տանդաց, այսպիս օրէնքն զըկելոյ:

Յաղագն անտառիւնուն:

Բարեբախտուն առաւել ոցիալ քան զչափն
պատճառէ ՚ի յանմիսո զանառակութիւն:

Յաղագն զգնուաշ և ուշամատանաշ:

Վեանք արձաթ սիրացն նմանին ողաւորաց ուն-
զանոյ, որք թէ և քամ ինչ ունիցին, ուկայն
զայն որ ուրախացուցանէ ոչ ունին: Ոչ զիսոս
՚ի մեռելոց, և ոչ զնորհս ինչ ՚ի յարձաթասի
բայ ողաւան է խնդրել:

Պիսիսոն տոէ, կիրակուր արձաթասիրացն է
ցանկուն շահից, վոյ յափշտակումն ընչեց նո-
ցին ոոկ զիեղութն արեան զւահ ածէ, ՚ի վոյ նոցու:

Ասիստ ամէլ ասէ. Կենանին մեծառաւնք ազահք չըրպղից. քանզի ան սք լցմանը ջր ցո միշտ ծարաւին. այսպէս նոքա լցմանը լուշից ոչ չ' գենան:

Պիսիդ-ն ասէ. Ոչ դձի քաջ կամ արդիւ անուանեմք վա արծաթաղատ սանձիցն և ովալարիցն, և ոչ զմարդ պատ ևսկան վա ընչիցն այլ վա խոհեմունցն և առաքիսունցն:

Վրիստոսէլ ասէ. Վզքատուին բարում ընչից է կարօտ. իսկ աղահնւին ամենայնի:

Վակրատէս ասէ. մեծառանց ինչք նմանին թը զինեաց. որք բուսանին 'ի յապառաժու և 'ի տեղիս դժուարապնաց. յորս թէպէտ ոչ հասանիս ձեռք մարդկան. սակայն պտուղը 'ն ցիս թռչոց և ագռառուց լինին կերակուրք:

Յաղագն աշխատանքութեան և աղջառու:

Վրիստէս նոխատիւր երբեմն 'ի մեծառանէ ուժմինէ վա աղքատութ, և ասէ աղքատուին իմ զինին ոչ պատմ'աղքէ զչարուի ինչ բայց հարը տուի քաջանողաւ մոլութք զքեզ պլատաւոր է:

Քաննոփան ասէ. Վէծառաւն անհրահանգ աղքէ արծաթաղատ:

Դիմոսթէնիս եասս երբեմն զարծաթասէր ոմն մեռեալ, զոր բարձեալ տանէին 'ի թաղել, ասէ ահա կենդանի ոմն տռանց կենաց սնեալ որ զկեանն իւր այլոց թողու այսօր:

Սոկրատէս ասէ. Շարի է տառնու զինչո մա երկուց պատճառաց. ն սի' զի 'ի դիպուածոց կարեւորց դիւրու զերծանիցին և երկրորդ զի ունկիւց բարեկամին քո օվնել կարիցես:

Յաղագն արթեցութեան:

Պիտորքոս ասէ. Վշխարհս ապականի ջրով և հրով. իսկ տունք արքեցողաց ապականի զինով:

'Ինողինէս 'ի խրախանի իմբք քանզի յահանապէս մատուակէին նմա զգինի, և նա ընկալեալ զայն հեղաք յերկիք, և յասելն ուսեց. թէ ընդէր տանէր զայն անպատճօրէն, ասէ եթէ ըմբիցեալ զսա, զիս և զինքն 'ի միասին կորուանէ. բայց 'ի հեղանիլն յերկիք՝ լոքն միայն կորնչի:

Վաճքարէս ասէ. 'Ի մատուակիւ բաժակին զառացինն արբցես յօժարութը, զերկորդն թշնամնօք. իսկ զերդն 'ի մոլեզնիւ բուկմց:

Վէկնանտրոս ասէ. զինւոյն է բայցայտելն բարեկամաց զբարու բարեկամաց:

Յաղագն պատը ջնողաց:

Վրիստոտէլ ասէ. Պարտ է որդւոյ ող զծառաց հնապանդիւ հօր և մօր խրում, առառելքան զծառաց, զի որդին ընութէ ծառաց. իսկ սպատառին օրինօք միացն:

Վակրատէս ասէ. Վշխալէս պատուեամ զծնողս քայ. ուղ զի կամփս զի որդիքք քոյք պատուես ցին զքեզ:

Եւրոպիտէս առէ. Որ զճնողս իւր ՚ի ժամանակի կինայ իւրօց պատշաճովէս պատռուէ, ՚ի կինդանունք և ՚ի մահուան սիրի յԱՇՅ:

Սոկրատէս առէ. Օսրպիսի հարկս մատուցանես այժմ քոյց ծնողաց. զայնալիսիս ընկացիս

յորդոց քոյց ՚ի ծերուն:

Կափեքոս առէ. ջանա զորդի քո թողուլ խրանեցեալ՝ բան թէ հարուստ: Գուստը ստաց ուաց օտար է և հօրն թշնամնք: Ընդ ուսուե բըս և ընդ դստերս քոյս մի ծիծագնացիս, զի մի յետոչ լացիս զնոսա:

Յաղագն շահնդունք:

Պղիսարքոս առէ. Որպէս նաովտուակաց են թշնամիք շունքը, այսպս և սիրելունց մարդկան ևն առելիք շորմոդք:

Սոկրատէս առէ. Վահան զշգմոզս իբրեւ ըգ մուրեցուցիս, զի երկ քեսն սոքա հաւասարացն ինքեւնց, հաւասարավէս վնասն:

Կիսոյնէս առէ. ՚ի վը շորմոգաց, ոոլ ՚ի վը զի րեզմանաց անուն սիրելունք միայն զոլ զրեցի: Կհարց զատ ոմն ՚ի բարեկամուց իւրօց՝ թէ մ ՚ի մէջ զարոնաց ստատկալիս վնասէ զմարդ. պատասխանեաց, ՚ի վայրենեաց օճն և ինձն խոկ յընասանեաց շորմոզքն:

Վը լուսուէլ տեսեալ զորդի արութի մհաման:

՚ի պատեալը էնն զնովու շորմոդքը, առէ ո՛վ պատանի սորըմիմ ՚ի քումդ զի ըստան:

Յաղագն տաջառհաւունք և վասացքաւունք: Եւրոպիտէս առէ. Ովնչ է բարետոհմունի տռ ենչս, զի ինչք զգութմարու մեծացուղաննեն և լ ընդիրուն լքնն:

Անշողիմսու առէ. Քաջազգի դու իւնք մի զայնուիկ որք ՚ի բարետք և ՚ի հարսունից են ծընկաւք, այլ զայնուիկ որք զբարիս զործեն յա ժակութեամք:

Զինան առէ. Ոչ է խոհեւուի ընտրել զարու ՚ի մեծամեծաց, այլ զմեծամեծու յարեստաց: Սոկրատէս ողիստացի երբեմն ՚ի նովաստին յումնին է թէ իցէ ՚ի հարց անեթելեաց, (յէ յ զքատաց) առէ, այդ է իմ զովուի. զի աղ գըն իմ յինէն ոկսանի:

Յաղագն շորմունքնեան: Պղիսարքոս առէ. ՚ի նատին ընդ օտարքաց ՚ի ուղանին յուուք պատօւին զի վաստակաւ. Սոկրատէս առէ. Բարեօք է միշտ խոսին զայն շանէ զորս հաւասարեաւ զիտեմք, և առ սրա հարկաւոր է, ապա թէ ոչ բարեօք է լուենք ՚ի յանէ չարէ և ՚ի բանկաց զգուշացիք: Արիստոտէլ առէ. Որ ոչ զիտէ լուել նա աշ զիտէ խօսել:

Դիմոկրիտէս տեսեալ զոմն զի շատ և լ զայր խօսէք, առէ առ ոչ եթէ ունի զկորողութիւն

խօսելոյ, այլ դանկարող ունի լուիլոյ:
Արեսոստէլի՝ ՚ի հարցանելն ուրումն թէ զինչ
է դժուարագոյն՝ ՚ի կենցաղում այսմիկ, ասէ՝
լուելն դայն զոր ոչ է սրբութ խօսիլ:
Օդիմութէնէս նախառէն թէ ըերան նորին
հուկացեալ իցէ, ասէ՝ ՚ի պատճառս պատմելոց
զանալառմէլիս, հոտեցու ըերան իմ.

Յաշուաք կուտաց:

Պղիտարքոս ասէ. Ո՞չ ոք բարի սիրելով ըդխա-
ռըն՝ չար լինի, քանդի բորութիք փախանակ
դուզնաքէի դժուարութ զիտոս յաւիտենակա-
նըս առ ըերէ:

Արիորոտէլ ասէ. Իշխանունի մեծ է՝ ոչ ընդու-
նելն զպատիւ և արժանի պատւոյ զանձն ցու-
ցանել:

Սոկրատէս ասէ. որոց փառաց և յանկայցես
ցանկն և նոցին բարեաց զործոցն:

Խրակլէս ասէ. Կարճակոյն Ճանապարհ ժամա-
նելոյ ՚ի փառու է բարեսիրութիւնն:

Յաշուաք Տեհուան:

Սոկրատէս ասէ. Լաւագոյն համարեալ զբար-
ւոր մեռանիլիս քան զջութչար ապրիլին:

Սեկունդ ս ասէ. Ք ևս մաս է և երկիւալ մե-
ծառանց, և իզձ աղքատան:

Փելիխառն ասէ. Ո՞մ զհոգի ոչ կորուանէ.
այլ անմաքուր կեանս՝ սս ասէր, ՚ի գերեզմա-

նոց ոչ ոք հաւսոտրիմ սիրելի:
Եւրոպիտէս ասէ. Պնդրու է զնորածինս ողբար
վե ՚ի չորիս գաս և ՚ի դաշնութիա տշխարհի ան-
կանին, խոկ զվարխանեալուն խնդուլք ուղարկել
վե ՚ի չարեաց զերծանին:
Կուսիսնացիքս, մինչ ծնանի ոք՝ լան զնա. խոկ
մինչ մեռանի ոք՝ երանեն զնա:

Յաշուաք շարուն և տնշուամուն կատանց:
Պիթագորաս ասէ. ՚ի հուր և ՚ի կիս անկա-
նիլ մի և նոյն է:
Սեքտոս ասէ. ՚ի վեր չարաց կանանց բարւոք
է կուիք:

Դիմոկրիտէս ասէ. Ընդ իշխանութիւն կանանց
զբաւելն զիւժչամանս մեծամեծս առ ըերէ:
Ելք է կամիս կոսջ զերախտիս առնել՝ ընկիա-
զնա ՚ի գետ, վե չեք կոսջ երախտիս ՚ի միտ ա-
ծել ամ ցաւոց զոյ բժշկութիւն, խոկ կոսջ անզդա
մի ոչ բաւու:

Ըսնութասեցին զոմի ՚ի վիլխովացից ածել ըլ-
կիս, և ըերին առ նա զբազում կանայս՝ իբր
թէ ընտրեցէ զորն և կամիցի. խոկ նա ընտ-
րեաց զիւքրիկ օմն ՚ի նոցանէ, և ՚ի հարցանե
լըն ցնա՝ թէ հիմա ընտրեցիր զիոքրիկդ զայդ
առաց՝ զալ անաց փոքրուգոյն է ընտրելի մինչ
ոչ զոյ հնար զերծանելոց:
Ո՞մ ՚ի վիլխովացից ըններ զտուն և զներ զհկմա-

արքաց և վ'րահերակը գնա՞ 'ի սերտից քառանց, և յասելն ումանց թէ ընդէ՞ր գործեր անպատճէն, ասէ՝ կոմիմ զկին ածել և նա եկատը փախարիեցէ զներքին 'ի վերին, և զվերինն 'ի ներքին, և յայնժամ ուղղեցի շնուռական վարչութեամբ:

ՃԸՆ տան:

Դի գինէո ասէ՝ Հարիւր այր 'ի միուն տան կենալ կարեն, բայց երկու կիս ոչ երբէք: Կիս յարժամ խրատ տաց կնօջ նմանին իժի և քորբի, որ հաղթէ զդաւուի իւր այլոց օձից: Աւկունդոսի հարցին թէ՝ զ բնչէ կին չար. առաջ, Առն ընկղղիչ, տան մըրիկ, անհոգութեան արդել, կենաց կողովուիչ, հանտալաղորդ մահանք. բայլ մադիմի պատերազմ, հացակից գոզան, աթոռակից վեշապ, իժ մարդավգեստեցեալ, ինքնայժար կռիւ, անժուժ զիջութեն, սուր թափանցիկ, կաքաւ երկպառակ, կատուխվընկէց, աղուէս պօսպօզող, գայլ արաբացի հանտալաղորդ կաթիլ 'ի տան, և ընդ մայտ տուզանք:

Դի զինէո տեսեալ զպտուաւ ոմն պաճուչեցիր ասէ՝ 'ի կենդանեաց հրաժարեցեալ ես, և վայրէալոց ոչ պատեհումէս զարդարիս:

Յաղաք բարձրացնացից:

Ավրաք ասէ. Կնօջ իմաստնց երանեցեալ է այր նորին, և թիւ ամաց նորա կրկնակի. կին բարի արեգակն ծագեալ 'ի բարձանց տեսան:

Եւրում, և զեղեցկուի կոտը բարւոյ տօս ոլլ: Պարուն 'ի ննիշ կիս խոսարչ, և չի՞ք զիս ոլլ: Սովոր լոն ամէ, Անն ժբառլութ, պատկի է տաւ եւրում: Անն երկիւզան և հանձորիզ եթէ դուսիցի, պատուականդապայն է ք ան զականս պատուականս, վաստահ է 'ի նա սիրտ տան իւրոյ,

և աւարաց ոչ կարօտացի:

Յաղաք համեստութէան:

Վահքանդրոս ասէ. Ոչ ումեք պարտէ առա. նալ զմեծուի և զպտիւ, որովհետեւ ոչ որ գի պած բախուի է հաստատուն, այլ յամաւմ ժամու յեղափոխի և զայլանդակ լնդումի: Առասէր, կամ վեհ պարտի ինի ոք, կամ վեհց ըզ հարիս տուլ:

Դարձեալ, ասէ Վզէբանդիրոս, բաշումք 'ի մարդկանշ մինչ կարեն զօրուի և ուժինութիւ զվրէժու խնդրել. կամ կատաղեալը լրիւ պշունը յիգուռք իւրեանց զնոսել ջանաւ: Աս առնէր ամ յաղթաւի լինել պարտի 'ի խնադայն վերնոց:

Թէոդորոս ասէ, Վմենայն կատարեալ շնուռած՝ ոկիլըն է ուերման:

Պարս իրաց պարսի հրաժար այդ ժամ բուզ է առաջ:
Միշտ լինել զբաղեալ ի զօրծ ինչ, Արկունի.
Ճինքէնէ. Ըստ պատշաճի կերպարել պատ. Զա
վաւորաթար զգեստաւորել:

Չորս իրս Էն անգին:

Գիտութիւն Առողջութիւն Ազատականութիւն. Առաքե-
նութիւն:

Չորս իրս Էն անդամութիւն:

Քարն յետ ելանելոյն ի ձեռաց. Ծանն որ ելու
նէ ի ըսթանց. Դիմուղութիւն յետ որոյ անցե-
րոյն ժամանակն մինչ էանց:

Չորս իրս Էն անցագէնապէն:

Հուլիս. Հոդի. Դժողովն. Կիսն:

Չորս իրս Էն առօգուտու պահի առանձնուց:

Վնջութիւն. Մտածութիւն. Օկնի զօրծելոյ քննելն.

Տրամութիւնն:

Չորս իրս պարզուե տառել աշակէրտն:

Պատուել գվարդապետն իւր. Լինել յոյժ ըջ
զատ ի լսելն. Ծազմից կրկնել զօրս լուաւա.
Առնուլ զիսրհուրդ ի գիտնագունից:

Չորս իրս ոչ կարէ կոստնէլ հարէ տառանց աշխատից:

Գերազանց գրվասնութիւն. Բազում գիտութեա-

Վացուածոց. Խշանութեան:

Չորս իրս պահ զինդրութիւն տառ:

Վեղեցկութիւն գիմաց. Պէսպիտութիւնն պունոց:

Հանես պիտունէ, օդուակուս և ինչեւ տառա-
շեալ յութիւն բնակութիւն է զա ա-
զն գոյս:

Վագուսութիւն:

Չորս իրս առանձն զմայը ագահ:
Երկիւղն չքաւորութիւն մարկիւն ի ներքոյ ծառ
ուայութիւն. նախանձ դէսլ առ այլո. Բազմութիւ-
որդչոյ:

Չորս իմանանին յագահութենէ:

Գողութիւն. Երդմականցութիւն. Խորեւթիւն.

Վարդապատմութիւն:

Չորս իրս աշխատայութիւն զայրէ:
Կանայք: Խստալ դրամով զիսաղո. Չար ըն-
կերն. Վանել դդաւս:

Չորս չափնին յաշտութենէ:

Գործել զչար ուի. Վնարդութիւն անձին. Վապեկա-
նութիւն մարմաց. Խոնդպարութիւն ընտանեաց:

Չորս իրս առանձն զայրէ հայրութենին տառ բե-
բէն հան զայր:

Վարտանալ. Ընդունել զնախատինս. Աղա-
չել զայր. Լինել մերժեալ յընկերակցութիւ-

Հայուսքին կաղմաւածն. Պարզուի երկնելոյ:

Զար իր հոգիութիւնը էն տեղաշխառվածն:
Խոստվականել բերանով. Զզջաւ սրտիւ. Ալը
ձարել գործով. յարատեև ի պրծո բարիօ:

Զար իր ճեղանին նախալու դաստիարակութեան:
Երբաբար խօսիլն. Անդանչելն. Ազահութին.
Բաժմանել պինչո:

Զար իր էն, որ մերդին դարձարարութեան:
Անըն. Վահլուին. Արկիւզն. Շահասիրութին:

Զար իր փուլապիւն ամբառուան զարդի:
յաշխառապատեւթեան:
Ստացուածքն. Ուժ' զուին. Գիտուին. Խորո-
մանկուին:

Զար բանես էն, որոց յառիւալու պատճե:
բաշ բաշ:

Թէ յոյժ տատաձենաւութին ոչ կարէ յարտու-
ել. Թէ խոցականութին ոչ միշտ օգնէ. Թէ ճա-
ռաւաթանութին երբեմն որտարէ. Թէ չափաւո-
րութին բնաւ ոչ կորուսանէ զիւրն:

Զար իր էն, որ առաւելապիւն մը բուռնէն:
յառաջականութիւնն հովուրյո:
Աւելորդ սէրն. Երբեցութին. Ազահութին. Վ-
տելութիւնն:

Զար էն աշունէ գլուխութիւն բարեկամաց:
Քարեկամ բ սիստի քարեկամ. սեղմաց. Քար-

բեկամ սրաշտօնի. Ծարեկամ հաւատարի բ:
Առաջինն հրաժարի մինչ բախտն ունէ. Ենի-
բարդն անեւելոյթ անայ մինչ բառնի սկզբնն.
Երրորդն սպահէ զկատ բարեկամուե մինչ տիէ
սրաշտօնն. և Զարրորդն յարատեէ մշտակիս:

Զար իւրդ Տարտին անարդարակութիւն իրարանին ու բո-
բեկամութիւնն:

Հարաւոնն բանագատեալ ՚ի հարկաւորութէ.
Խշովն զրկեալ յիշանաւթէ. Շահրի մո-
շեալ յամաց. Ծարեբախտն նուածնուլ ՚ի ձա-
խորդութիւնէ:

Զար իր շարժն մշտին տանէլ զբարեց սրանին:
Շահն. Արկիւզն. Յայն. Անըն:

Զար իր ճնունին ՚ի բարեկամութիւնն:
Սշաստաւի խելաց. Տղիտութիւն. ինքնան. Վար-
դար արարք. Անիրաւ լինիո:

՚ի չար իրաց Ճնուն ի բարեկամութիւնն:
՚ի ճանակութիւն. Յահորդութիւն. Յափերախտու-
թեանց. Յանիբաւութիւն:

Զար իր մարդն զբարեկամութիւնն:
Քաղցրաբանութիւն. վրէժառութիւն. Անիւ. Ալքա-
րութիւն:

Զար հասներդարանութիւնն տանէ բաշինիւ-
թիւնն:

Վարելացուցանի. զհօգին. Տիարացուցանէ զգ-

գայում, Ատանէ պոտացուածս. Արտղէ ըգ-
ծերութիւն:

Չորս իրս չն որս բարդուածն զբազուհութեան:
Օօրեղագոյն կալմաւածք, Քաղցրահամ կե-
րակուրք, Էնտանեկցութիւնդ կանանց, Պոլառ
սլորդութիւնն:

Չորս իրս չն, որս մէջմէն պաշտոնիւալեան:
Ըմբել զսոսկ ջուր, Ուսոել կհրով կերակուրք
Հեռի կալ ՚ի կանանց, Էշխտիւ հանապէրդ:
Չորս իրս փոխութէն զբազու, և զանութեան ժարդոյն:
Պատիւնք Աթըն, Քաղցրաբանութիւն կնոջ
Գինին:

Չորս իրս օգտակարք չն հպատիւթըն բանութըն:
Պատուել զմեծամեծա, Զվշտացուցանել զոք
Խօսիւ սակաւու, Կեալ առանձնապաթք:

Չորս չն գործա բանուորաց:
Յափշտուկել զինջու, Մերժել զաղքասոս, Մե-
ծացուցանել զչարոս, Արհամարհել զսոքնիս:

Չորս հերք հարդիկ ճանաչյեաց եղն գերազանց:
Սողովման մինչ կոչեցաւ իմաստուն, Արիստո-
տէլ մինչ կոչեցաւ փիլ իսով աց, Աիրմիլիս-
մինչ կոչեցաւ ը մաստուեց, Այս Պոլու մենչ
կոչեցաւ առաքեալ: Աւաջինն ուսուցանէ ե-
մաստրել, երկրորդն՝ փիլ իսովայութ, երրորդն՝
բարձրագոյն ոճ լ, չորրորդն՝ կատարեալ և
կինդանի հաւատով:

Չորս իրս Են որս ներացէն զմարդուն ՚ի գնահանեան:
Աէրն ոլատւոյ, Հեշտուին ընթերցման, Յան-
կութիւն շահելոյ, Ներշնչումն Վճային:

Չորս իրս ո՛չ հարդին գործացէալ և ինեւ ՚ի հարդիանէ:
Գիսուուին, Կամքն, Արհեստն Խելքն:

Չորս իրս արքանէ չն մէջէ գործաթեան:
Խնդիրել զխորհուրդո, Աոլիրել աշխատութ իւ-
րուլ, Գլժաւ առ տառապեալս, Առնել զո-
գորմութիւն:

Չորս գործո պարսէ ՚ի հեռ արհանել հափառին:
Կատարեալ ոէր առ ընկերո, Քաղցրաբանուի
առ ամենեսին. Ուսուցանել զտղէտո. Մեշտ
պատուել զծերս:

Չորս գործս չն չոչէ գուշէլ:
Առնել զիազարութիւ, պահել զարդարութիւ, Կանդ
նել զանկեալս, Օդնել կարուտելոց:

Չորս իրս դարմանէն պատաստունն:
Պատիւն, հմտ ևի առ ՚ի դատել, Պատժել ըլ
չորագործն: Առնել զբարերարութիւ:

Չորս իրս հրառուսն ըտաստունն:
Աթերելու, Ատելութ, Արկելու, Շահամերութ:

Չորս իրս պատկանին դատաւորին:
Լանել զթաճապէս, Պատասխանել խոհեմո-
պէս, նկատել մտերմապէս, Պատել յայսնզ:

Չարս իր քառակի ու բարեմահուս:

Միջաղյան քարյուրի ՚ի ըերանն՝ որով խալքէ,
Վահոքիր լուղին ՚ի սրտի՝ որով թիւնաւորէ:
Վաւո ծիծաղն ՚ի յերեսն՝ որով պատրէ. Վահոքիր
զորձն՝ որով կեղծէ:

Չարս նշաղ Տարբանի հասունի հարստությ:

Խոքիբայք. աղահք. Արբամիտք. Հետաքըր-
քիրէ:

Չարս իր վերապատճեն տառոց դրամոց:

Վեհագարհութն իւրեան. Չըաւորուի. Սոլ. Հե-
տանդուի:

Չարս իր սուցանն ու առնիւ շատթարտագոյն ել:
Վահրդէլ դիսորհուրդո. Չարապէս ոկտանիւ.
Քիր ինչ. Վանել տառել քան զոր կարէ. Յա-
փըշտակել դվաստակս այլոց:

՚ի չարս իրաց ըմբագոյն շնորհ ընդունի երիւս:

՚ի ծառայէ մինչ թագաւորէ. ՚ի խելագարէ
մինչ յաղեցեալ է. ՚ի լիտի կնոջէմինչ ա-
մուսնանայ. ՚ի աղտինոյ մինչ լիսի ուիլին և
ժառանդ:

Չարս նո նաշանկութեան, որք հրիտա-

զնին բարչեց յանէմընիւթեան:

Խազմուի որդւոց. Խազմուի հարստութեանց
ուլիւլ ՚ի միւլաց հայրենեաց. Ունիւլ պարում
բարեկամու:

Չարս իր նորացուացան ըմբագութեան:
Խաչ վիճաբանելոց. Բարեխաւնեցեալ մասմա-
յլս. Կինցազալվարին ընդ իմաստունա. Շնոր-
հելն զառւու:

Չարս իր յոյժ օգտակարք նո զօշագիրոց:
Բազմուի դրամոց. Խազմուի մարդկան. Վուտ-
տուի զինուց, և ուսելեաց. Գիտիւ դբարա-
հակառակորդին իւրաց:

Չարս իր զօրացուացան դմարդն:
Բանականութն. Ուժեղութն. Վախական քաջութն.
Տիարացեալ թշնամին:

՚ի Չարս գործուանեն ընծայս և պատրան:
Վրժեն զագահութն. Օածկեն զմաւութն. Յա-
ւելուն զժղուութն. Խամսգարեն զժշնամին:
՚ի չարս իր ոչ համեն նալիւ ընկէլանից:
՚ի հրամային ՚ի միում քաղաքի. ՚ի կենակցի
լըն ը կնոջ իւրում. ՚ի շահիւ զօդուտ ինչ. ՚ի
ուսել յամանէ իւրմէ մինչ քաղցեալ եցէ:

Չարս իր նախառէն ծնունդն ըլլումնաւթեան:
Խօսել Արբար. Աղջախոհութն. Վգահութն:
Օտոր առնուան:

Չարս հւարակ նորուի նո Աշուառական:
Որ միշտ է ՚ի մէջ մեղաց. Որ կարէ առնել. Ու
քարի, և ոչ առնէ. Որ ոչ գիտէ, և ոչ կամի
ուսանիւ. Որ զիտէ, և ոչ կամի ուսուցանել:

Չափ իրա այս գուշակով է չէ գոտեն ՚ի հարդիք:
Յսելովն հորտուելու. Տուանին զնորադոյնս.
Բաղձակն ՚ի գիտել. Լոելն ակած ջաք:

Չափ իրա ու ըստիցն լինել ՚ի ընըստ լատառոյն:
Գովել դու գովելին. Ու գովել զովելին. Կեր
հակիլ ընդդեմ այնմ՝ զոր ու իմանայ. Առուիլ
ընդ դրացւոյն անոմօթաբար:

Չափ իրա նոշան հան զեմայութեանունեանն:

Մարմն կան ցանկուին. Մեծ աղոյն ձախարդուին.
Կուաճումն Երկիւզի. Չափազանց յուջուղուին:

Չափ իրա ծառնին ՚ի չար լեզուէ:

Մերմանել զառովուի. վատահամելուել դրարի
անուն. Ենքուորաբար թարգմանել. Վանել
զար վարդապետ ւի:

Չափ իրա ծնառնին ՚ի բար լեզուէ:

Կերտօնան սիրելուե. Գովաբանուի մարդկան.
Աւուցումն կերպի ապրելոյ. Երդիւսք կեցուե:

Չափ յառիւթեան պահած ջին ՚ի լուն:
Լոել մահրմալք. Լուսը. Համբերութեամբ.
Հափանդուլ:

Չափ իրա հեշտուցուն զ լունին:
Քոլլբահոչիս արգւլո. Շաբատարութ իօնի:

411
լըն. Հաճելաբար բարբառին. Հնչումն դրա-
մոյ:

Չափ իրա կարստն դարդին:
Յանկուին շահելոյ. Փաղցրուին բանից. Սակա-
ւութիւնն իսելաց. խորամանկուին կնոջ:

ՀՉափ իրա պարա է տանել հարդ առ ՚ի հետ
իտղաղութեամբ:

Տեսանել. Լոել. Լուել. Համբերել:

Չափ իրա նու որս առանցն զնորդն խոհին:
Սովորական ուսումն. Փորձառուին իրաց. Գի-
շերային մոտծումն. Հետեւումն խոհեմ արանց:

ՀՉափ իրա ուսուցանէ խոհեմութիւնն
Յիշել զանցեալս. Կորդառել զներկայս. Կո-
խատեսանն դհանդերձեալս. Հանդարտել ըզ-
տարակուսանս:

Չափ իրա առականն զինհեմութիւնն
Ակրելուին. Վանելուին. Երկիւզն. Պահանի-
ցութիւնն:

Չափ հետպ հարդիկ ունին զարդարութեան մեծն
խոհեմութեանն:

Քահանացք առ ՚ի զնել զապաշխարուին. Դա-
տաւորք առ ՚ի տալ զգիւռա. Բաժիշկք առ ՚ի
բուժել զհիւռադա. Փութամք առ ՚ի կերաբ-
կանել զփարթամսւիս.

Չորս իրա գլուխութե Անտառի հոմքու
առ ինչեւ այսից:

Խօսել, և գործել զգարշելի իրս, Բացտուել
զարդարուի. Երհամարհել զայլս. Հաւատաք
ամենից ասողաց:

Չորս իրս աղջեւան զբանավճառանիւննե
հաւատախն ապլրիւլ 'ի բազում ժամանակս. Ա-
մօթն խոստովանելոյ. Երկիւզն վճռոյ. Յուսա
հուսաթիւնն:

Չորս իրս ոչ հորէն ծածկելս
աղջան. Էլիբելն. Խորիկանալն. Ջաւադինին:

Չորս էլոյ ծառապյէն հորդէն:
Քաղզլազյն բանից. Կահեցան դրամոյ. Պատ-
ժոյն ձախորդուե. Օդինելոյ անձին:

Չորս իրս Տնակին 'ի Ֆերանիւնն:
Տիմբուի զգայունը. Կուազումն ուժոյ. Երկո-
տութիւնն. Կործեցողութիւնն:

Չորս առ ըերեն յասկարէն զդուսութիւնն:
Մթադոյն տեղիք. Առանձնական հանդուսութիք
Տրամական կերք. Բնդունայն մտածմունք:

Չորս գլխաւորագոյն իրս պատկանին
հուսումուշէ մոյ:
Օգնուհան լինել բարեաց. Կուածել զչարս
Պատուել զառաքինիս. Կանզնել զանկետաւ:

Չորս իրս չուսացն պարզէն:
Հմտուի արհեստին. Հետեւ խոհեմագունից.
Պահպանել զիկրարիութիւ Բարւոք արտաքի-
րութիւնն:

Չորս իրս ոչ հորէն առեւլ 'ի բառաւմ ժամանակն:

Կուսարար մարդն. Անխոհեմ բունակալն. Ա-
նիրաւաթքար ժաւանիպն. Չափազանց սսխողն:

Չորս իրս երկարէն զիւնն:
Կոալ ժուժկութիւն. Բանկիւլ ընդ այնու առ-
որս յոժարի. Լինել առողջարար տեղուոչ. Ու-
րախ լինել յարաժամ:

Չորս իրս պարտին գլխաւորագոյն գտնեւլ 'ի հենն:
Գեղեցիուի 'ի դեմու և 'ի յանդում. Աղջ-լսո-
հութիւն 'ի մոքմիւ Համեստուի 'ի բարս. Հան-
ճալելութիւն 'ի գործառնութիւն տան:

Չորս իրս առաւելադին բառ չոն հանոյք:
Ունիւլ զգեցիցիկ և զերխտասրդ սոր. Ունիւլ
զբազում որդիս. Ունիւլ զբազում և զպա-
տուական զգեստ. Ունիւլ իշխողութիւն, 'ի վե-
րայտմնայն ընտանեաց:

'Ի չորս իրս շրջ լշտուին հանոյք:
Միջտեսանեն զայրն սիրել զայլ կին. Ո Տու-
նըն աղմկիւ բազմից. վշտակրել կարօսութ
որդւոց. Մինչ մեռանին նոքա տարաժամ:

'Ի չորս իրս հոգնանիւլ ոլոստ է հենն:
Արել զայր եւր. Աչ զայրացուցանել զնա.

Ասկաւուք բաւականալ. Ունիլ զմեծ զգուշու
թիւն դէստ առ ինքնէ

Դ շրջ յտահութեան պարս է գիտէս նո՞ւ որ համե
ամուսնութեան:

Դ գեղեցկութիւն դիմաց. 'ի մաքրուի բարեց.
Դ հարսաւի ընչից. 'ի հարսղատուի տոհմիւ

Չորս իր ոչ հայէն սոտոցեալ լինել տառանց բացում
հըլութեանց:

Գիւնել զքերական ութիւն. Շարագրեէ ուղղա
պէս. Քարսկել լաւապէս. Կաղմիւ զոտանւորս:
Չորս իր պատճենն է ծնուառնին:

Սոկաւիս ելանել արտօքրոց վանաց. Գոհել ըզ-
հնազանդութիւն առ մեծաւորն. Փախչիւ 'ի դա
տարկուէ. Յաճախապէս լինել 'ի յաղօթս:

Չորս իր յոյժ համելիւ չն, որս գտնուէ պարփէն տո
ամենայն ոչ:

Խաստուի. Զերմեռանդուի. Խոնարհուէ. Օւզ
ջութիւ:

Դ չար աստաւէ համեն աստած:

Դ միաբանուի եղբարց. 'ի ոչը ընկիրաց. 'ի
հպատակութիւն ամուսնուկցաց. 'ի դորձութիւն
դուրբաց:

Դ Չորս իր պարփէ տառնէ հայրն որդեռնին:
Տաէ նմա զբարի սովորուի. Ուսուցաւել նմա
զարհեստ իմն. Լծել զնա ենթ հրամանի. իւ-
րում. Սուրբանել զնա սիրով:

Չորս իր առանձնին գոյ սովոր պատճենէն, որս Են
յոյժ հարիտարուն:

Պատուել զդումնեսին բանիւ. Խօսիւ զշմա-
տուի. Ոչ զայրացուցանել զոք. Կնյաղավա-
րիւ ընդ առաքինեաց:

Չորս իր ծնանին 'ի հաւատոյ:
Շշմարտուի իրաց. Բարուի բարեց. Մուցու-
մըն հոգւոյ. Պաշտումն Վատուծոյ:

Չորս իր գլեխութիւն պատճենն սհնչառանեան:
Քաղցրահնչութիւն ձայնի. Գեղեցկուի կերպարա-
նաց. Համեղագոյն կերպարք. Ծաղկաւէտ տե-
ղիք:

Չորս իւստ ճարդին բարեց, Բնիչ ընդառնին ինչեանց
յայլ:

Թասպաւորն զհպատակու իւր. Հայրն զորդին
իւր. Այլին զկին իւր. Վարդապետն վաշա-
կերտն իւր:

Չորս իր մշցէն պհողառանեան:
Վերատուին. Վրհամարհիլն. Ծերանալն. Հե-
տանդութիւնն:

Չորս իր հարցարարացն պարունին:
Ստացուածք. Կարուղւի. Վրժանազատութիւն.

Վալուեկանութիւնն:

Չորս իր առ պէտքառանեան:
Տաւախական անձրւն. Շառախօսութիւն կոլոր-

Դ սբայից՝ Զ եւ մային հողմն. Տառապարակը կան աշխատանքն:

Չորս իրք ոչ հողմն ճանաչելը
թուզուն հաւուց ՚ի յօդն. Շառաւելին նաւել ՚ի
ծովն. Շանապարհն օձի ՚ի յանտառն. Անանքն
մարդոց յերիտառարդուն իւրում:

Չորս իրք առանքն զարդն ճոխաբն:
Համարձակուլի. Աներամուլի. Շարահիւսուլի.
Ավուրուլի:

Չորս Ծն սրբ վառմարդունին Ծն քան զմահն:
Օքերուլի ընդ աղքատուել. Պակասուլի զգայու
թեանց. Հնանալն ՚ի մեզ. Բանտարկիլն հիւան
դութեան:

Չորս իրք ճակաց աւցանքն զարդն յառաջ քան ժամա-
նուն:

Գեղեցիկ կին. Տրտմուել խթանն. Յունալի
կերպակուն. Վալսկանեալ օդն:

Չորս յափէութեանք գապանին ՚ի ճանիւան:
Փութապէս զայրանալ. Արագապէս շրջել,
Դիւրապէս մոռանալ. Յօժարաբար խաղալ.

Չորս իրք տուաւշապէս դայլն ՚ի ճարդն:
Գեղեցկուի մարմույն. Խմասուլի հոգւոյն. Բառ
ի համբաւն վարուց. Շարտարութիւնն իսո-
ուելոյ:

Չորս պիտանիք Են ճարդոյ աշխարհն յայտնէ:
Դանաչել զինքն. Տանիլ անիւրաւթեանց:

Բարւուր կառավարել զընտանիու. Ոչ տալ զիւ-
խանուլի ՚ի ձեռս կանանց:

Չորս իրք զմահագոյն արքունուն հաղողինին
Վեռանին որդուց. Արբաւուն ընչեց. Յառա-
ջադիմումն թշնամեաց. Կուտաճամն բարեկա-
մաց:

՚ի չըս իրաց ոչ հողմն իտիւն հարդն:
՚ի գալոյ ծերուել. ՚ի կորսենէ բարեկամաց.
՚ի վշտալի պատահմանց. ՚ի հասանելոյ մաշ-
ուսն:

Չորս իրք առանքն զարդն կառավեալը
Աիրելն զիւն. Աիրելն զընկերն. Վանել այլոց
զայն զոր կամի առնել իւթեան. Ոչ կամի լի
առնել այլոց զայն օր ոչ կամի վոն իւթեան:

Չորս իրք պատշաճն նրան ճարդն:
Պահել զարդարուլի. Մեծացուցանել զբարին.
Լանգնեցուցանել զանկալս. Խրամել զմուր-
եալս:

Չորս կէրպ ճարդին անյանչունն Վասինչոյ:

Վերատ հարան. Սոսասաց փարթամն. Բըլ-
ջախոհ ծերն. Բանասարկուն ՚ի մեջ կը պարս:

Չորս իրք ցրացուն պըտու ճարդոյն:
Խօսակցուն. Տրամադրուն մարմոցն. Իրան
հոգոն. Աիրեքն կերպարանաց:

Չորս հերթիւ Տարբիլուս գտնենքն առաջ և հաշուն
արդեմ:

Առաջը ՚ի արցոյուն. Դուժկալուն յառատ ուն.
ինսպիրուն յոջողուն. Համբէրութիւն ՚ի ձա
խորդութեան:

Չորս իրօն հեշտանոն և չափանչն:
Երթան ՚ի յօրս. Ընդունիլ զարարի. Խօսել
զ լավմանուն. Գուլաբսնել յայլոց:

Չորս եղան գտնեն և առաջարկոյն ՚ի ճաղին:
Սոգոնիլ զընկերն. Առել չար զայլոց. Առնուլ
անիրաւաբար զինչո օտարաց. Հրապարակաւ
հախատել զոք:

Չորս են առաւել գործեն ճաշելիւն,
որք գտնել կարեն:

Ուրանալ զին. Դաւաճանել զհայրենիս. Ապո
նանել զհնողու. Պատրել զընկերն:

Չորս իրս ճածին զդոլութեան:
Վառառանեանուն ՚ի ծախին. Շոլստքանութիւն
՚ի խօսին. Համեստուն ՚ի բարս. Խրաման-
կուն ՚ի գործա:

Չորս հեղալ Տարբին հուլապին ճառանին
զընկելու բարելուրութեան:

Տղայն դկնի զարգայման. Աղքատն պկնի ելա-
նելոյն յարժանապատուուն. Հպարտն շաղախն
յափարտաւանուն. բանտարկեալն յետ ազա-
տութեան:

Չորս իրս Ճուռ իւ ՚ի յունոց:
Ուրտիսուն մարմայ. Կիցուն հոգույ. Ցեղեթ եռուն
աշխատանսոյ. Աւանք երկարատի:

՚ի արքա իրաց Ճառանին նախունչ:
՚ի Յանկուն պատույ. ՚ի Յանկուն շահույ. ՚ի
յերջանկուն այլոց. ՚ի յատելուն դրացւոյն:
Չորս իրս երգչն զնունիչն:

Օրկունն իշխանուն. Ժամանունն յաղքատուն.
Վնասունն զլայունց. Պակասունն զօրունց:

Չորս նիւթե ըն, յորսց Ճառանին ոճ շարիչ Ռի:
Նախանձ. Էպահուն. Հպարտուն. Հ շաստիրու-
թիւն:

Չորս հերթ Տարբին առն պահեանց շահեւ
առաւել չան պար շահեն:
Գերասանին. Փառառըանքն. Աստիլանքն.
Բժիշկըն:

Չորս հերթ Տարբին առն պահեանց շահեւ
առաւել չան պար շահեն:
Մաքսառուն ՚ի կառավարելն. Հողագործն ՚ի
սերմանելն. Վաճառականն ՚ի վաճառելն. Պա-
մարպութն ՚ի խաղալն:

Չորս իրաց արդահանի ստիտագոյն շահ:
Տահին զձուս ՚ի քսակի. Գաղել զհուը ՚ի ծո-
ցի. Անուցանել զօձս. Առնել զբարի ապերալ:
տից:

Հայոց կը բարիւ սպասութեանք համելիք էն այս:
Տօւրք աղքատաց, Կերել անիբաւութց. Արա-
մել զմեղ մնջօղս. Աւղել զմոլորեալս:

Հ Զարս պարագաւորութեան ռաւին սրբին գէպ ան-
հայրն:

Պատուել զնա. Հնականդիլ նմա. Աւ տրամե-
ցուցաննել զնա. Օդնել նմա մինչ ծերասցի:

Հ Զարս իրս ռաւին զմարդին սրիւթանը:
Սովորուի երթալոյ ՚ի զինետունս. Ընկերակ-
ցին ը որկրամոլից. Ունիլ գըտզում եկամու-
տըս. Հանուսեազորդակոն հանգատութիւնն:

Հ Զարս իրս սրբի որդիայնառոց էն ՚ի քը այլաց:
Եւրալ ՚ի ներքոյ հրամանի ըստակալաց. Հաւա-
տաւ Հաղմաց. Ե իսել նախնթաց ՚ի սրատերազ
մի. Եփնագիլ ընդ խելադարս:
Հ Զարս ռաւատել ռանի հաշտն սպա ըսր հարծէ:
Օթշնամիս. Օմեղս. Օտուս. Օսլորտս:

Հ Զարս իրս ռանի հաշտ ռախտ հան զար իսրիծէ:
Իմացականուի. Բարուի. Բորեկամ. Տարական
յանկութիւն:

Ե սրբ իրս հանի հարմագոյն ռարագութեան:
Եւամել ՚ի բանեց. Ամուսնանալ ը կնոշ.
Մտաննել ՚ի վինուսուլի. Հասանել արժանա-
պատուել:

Հ Զարս գործք էն, որս յայժ չարատէն ՚ի իւր արդի-
նեն:

Թաղաւոր սնիւաւ ՚ի թագուորելն. Անհօդ ան-
ձըն ՚ի կրօնի իւրում. Խմաստունն տասնյ գոր-
ծաց. Փարթամն առանց սպարմուել:

Հ Զարս գործք գտանին յթէ յայժ շարադ
Քրիստոնեաց վիճակէր. Եղբատ հալուրտ. Օներ
առանց կրօնից. Այն առանց ամօքտոյ և ան-
պարկեցու:

Հ Զարս իրս էն յթէ, որս շարադ ՚ի իւր արդին էն:
Վիճաւոր առանց առագիսուել. Ճաղավուրդ ա-
ռանց օրինաց. Վարդ առանց կրժուել. Տզաց
առանց հնագանդուել:

Վ ամն շարս իրսց լինի իրատաճէ պատերազ:
Վ ամն հաւատաց. Վ ամն արդարուել. Վ ամն պա-
հելց դիսպազուել. Վ ամն դուց ազուր:

Հ Զարս իրս ռուկըն զմարդին ռանել պատերազ:
Բաղմուի գանձուց. Փառասէրաւին. Յանկութին.
Յուլուի զինուց:

Հ Զարս Շառագայն գործու ռուկէ պատերազ:
Դաստարկայուցունէ գրադաքն. Առ բերէ ըզ-
նուազուի կերտկաց. Ատիսէ զմարդիկ հեռա-
նալ ՚ի հայրենեաց. պատճառէ զուլ:

Հ Զարս էն աւունէ պատնից հասարակալէն:
Առաջնն կը սիրահարութեն. Երկրորդն՝ ան-

յագեկալի ցանկութեա, Եպրորդն առ ՚ի յտիշ-
տակել զինչս. Չորրորդն առ ՚ի հաշակել:

Չորր նո առաջմանք սեղեւրոյ:

Տեսանելն. Խօսակյելն. Շօշափելն. Փառան-
դելն:

Չորր իրս Գյուղել պրոբեկ ՚ի վարչը սովորութիւն:
Հանձնորեղութիւն ՚ի ծառայելն. Վրագութիւն ՚ի սպա-
սաւորելն. Քողզրաբանութիւն ՚ի խօսիլն. Հաւա-
տարիւութիւն յառեւորելն:

Չորր իրս իրութեալին հրաշողակն զարութաճն ՚ի նարի-
կանէ:

Հրկիկութիւն. Քաւնակալն. Հեղեղն. Ապրելուսն:

Չորր իրս առն նարկոյ զմեծագոյն մեշտ:
Հոգածութիւն որդւոց. Արուստն ընչից. Վնակն
ունել ՚ի դիպուտածն. Ծնամեայ. Վուաճումն
բարեկամայ:

Չորր իրս նո որս բանանն. ՚ի վարդիքմանէ, յեղոյ ոչ
կարեն դարձուցմանէ:

Կուսութիւն մինչ ապականի. Աեանքն մինչ բառ-
նի. Հաւթաւն մինչ ապահղանայ. Վնդամն մինչ
հատանի:

Չորր իրս առանել նախան. և նո առանց օքանէ
Բողախոհութիւն առանց որդեծնութե. Վրելական
արտութիւն. Բնդունայն մոսծմունքն. Խանձա-
մաղ նախանձն:

՚ի չարս դժբակաճն պատուին Տարին:
՚ի հասանիլ արժանապատուե. ՚ի փախչիլ յան-
քատուե. ՚ի հրաժարիլ նախատանաց. ՚ի հա-
ընստացուցանել զորդիս իւր:

Չորր հւրող նազութիւն անհրատաբար արյուն ՚ի վեցու-
ոցը:

Փարթամք. Խաբեբայք. Հալորտք. Համար-
ձակք:

Չորր իրս առաջարացմանն զնեթն:
Աիրտն. Ունայնասիրութն. Լեզուն. Ցանկութն:

Չորր իրս գարշուցմանն նաշմաց զմարդն ՚ի տու-
նը:

Աէր կնոջ. Վայելչութիւն տան. Ու գտանելն
կընկերակիցա. Վշտագոյն ժամանակն:

Չորր իրս որդուանն զմարդն ՚ի տոնեն:
Վռաււ գարշուութիւն. Վաստկագոյն ծուլն.
Կաթիլ անձրեաց. Լըրենի և շտախօս բար
կուի կնոջ:

՞Չորր իրս առյ նարդն տառանց նախեան:
Գնուութիւն մինչ ուսուցանէ. Ճրագն մինչ լու-
սաւորէ. Վայելչական արարողութիւն մինչ առնէ.
Քողզրաբանութն մինչ ՚ի կիր արկանէ:

Չորր իրս փոփոքն նաշուաց անգում:
Կամքն կնոջ. Շաղդն յաջողակ. Վայն երեսաց
վասն գործելոց. Հողթն հոսանուտ:

Չափս ից մայելու էն չահանգըց:
Կախտախռասել զայն ժամերգութիւն գոր առելոց
է՝ ի վաղիւն. Արթել զինքն յուսումնասիրութիւնը
՚ը մի մասն դիշերոյ. Սակնել աշակերտաց իւ-
րաց զգժուտրիս իրա. Լինել քաջըբաբարոյ Է
նասա:

Հայոց կայսերական պատմության վե Եպիտափության
առջևու դաշտան

Ըստմուն ունկնդրոցաց. Ծաղմունին եկամտից՝
ասութիւն առաւել գիտուել. Պատմւն որ շահի
ի նորանէ:

‘Օանույանել ժողովրդեան զօգտակար իրու’
‘Եշանակել զնիւթն զորմէ ընձեռէ. Աչ կըրկ
նել բաղմիցս զայն զոր միանդամ ասաց, ’ի
կիր արկանել զհայառութի:

լոյ վասն իւրաքանչիւր իրաց. որք
ո՞չ են ըստ հաճումն մերոց. 'Ի
ցաւելոց առ վթանցիւոց
իրաց. 'Ի կամելոյ դայ
նըս որ ո՞չ է հնարի
ունիլի :

A decorative horizontal border at the bottom of the page, featuring a repeating pattern of stylized flowers and leaves in a dark brown or black color.

የኢትዮጵያ ክመኑውንድና ዳንብቅነውኑንዎች ገጽ-
ሸውንድ ተረጋግጧል፡፡ የሚ መስቀል ይችላል፡፡

§ V. § կուա օֆթալմիքա լատինացւոց: Ե, կապ
տագոյն ջուր ինչ բողադրական: յոյժ
մասնաւոր է սորա գործունեութիւն ու դիպուածն
բարձրատեսակ ախտից աշաց, զի է որբեէ մաք-
րեւ, զովացուցիւ, կակացուցիւ և ցամաքե-
ցուցիւ բնութեալ:

Արթէմիզիա վուկարիս, ըստ լունց. ըստ տաճկաց
միսկ օժոււ. և ըստ մեզ նկածաղիկ: Ե, բայս ինչ
որոյ արձատն է երկայն կարմը բանգ. աւերեն
անուշահոտ են և քաղցրահամ. իի է իւղով, և
գյոյաց կան աղիւ, և բնութիւն ժուլացուցանէ
զարգանդն, և լուծանէ զիսցանս գաշտանի կա-
նանց: Աս ունի միւսո ևս ներզործութի, զի եթէ
եփեալ զնա սպիտակ զիսեաւ արբուսցեն ծնըն
դական կնոջ, դիւրաւ վիժէ. օդուէ և միջահա-
տական տենդի: Չափն ՚ի մի դրամէ՝ մինչեւ յշ-
կամ յշ խառն ընդ վեց ունկի շրոյ:

Վայթէր. կամ վժինժօրինու ջլոս բըխմաւ լո
տինաց: Ես խառիս բավառանեղն ան, երկայն,
կարմիր տերեւ նշ է երկայնունք՝ դոյր ինչ
դառնահամ, և համեւային: Խոկ ար առա ոսրա
դառնահամ, որ է դեղ ու լինացունթեան եթէ
եթեալ ջը պի ողիսցի ու լն (յի ալօլուզն):

Վարպալմուս, կոմ ունետո, կոմ քշաւրուս
բանց". և լը մեզ մաժուզինի զոր եփեալ ՚ի
ջուր և եղեալ, ՚ի վը ոււուցեց, վաղ վաղակի
յըրուէ զն: Մէժայիլն, կոմ ունետո, և կամ
տապալմուս. կեզւ ոսրու և տերւեք է դեղ ու
լան ցաւոյ, (յի ալօլուզի), եթէ եփեալ ջըով
ողողուցի ու լն:

Վուրանթիում, կոմ արանցիում, կոմ տու-
րանձիում, և այլն լը լո": Ես պառզ անուշտ-
հոտ, որոյ երկու են տեսակիք, զառաջինն կո-
չեմք ՚ի մեր բարբառ ներինջ զ ր լոտինք մա-
լում օսսիրուն անուաննն: Խոկ տաճիկիք թու-
ռունջ կեզւ նը է լինակի՞ և լինի դեղ լըդէմ
տկ որութե ստամբուի, չլաց և ուղոյ, քսովի
իի է իւզով և ցնդակոն աղիւ: Մէջ նը դեղին
և հիւթալից, և թթու ող գլեմանն, և բնուր
թուլ ցուցիւ: Խոկ երկդն ՚ի բարբառ լոնց
առու նթիում տուլէ, խոկ տաճկց բօրթուգուլ:
Աս է ախորժահամ և բնութք զովացուցանէ
զ առուի սրուի, դիմակալէ վա խութեան,
հանապաղբեաց տեսդից, և փոլուհարութ մանա

ւանդ յոր յմ խառնի իւ շագարի. բազադիեց
վարդէ ջլով: Խոկ ծաղիկք սր զեզեցկատեսնի,
հիսկը երթես, ովիսաւկ և հասաւէս, որը են
գեղք ազգոզուկանք լըդէմ տկարւեն սրտի և չը
լոյց, ցաւոց պլայց, ստամբուի, սրովայնի և ար
գանտի, զի է իթիւ բնութեամբ:

Վէճը ապուլում լը լոմ": Ես բայս ջրասէր
որոյ երկու են տեսակիք՝ տռաջինն մեծ և կծուա
հոմ, իսկ միւսն կոչի լը լոնց աչէթ ապուլում՝
մարինուս մինուս, և բնութք բացողական, ո
րով և յիւրեւն զմէզն և տովաքինեն զշ լոգուռ
թիւմըն և զդալուկին:

Վնէթում, լը լո՞ւ և լը մել սատիթ: Բնու-
թեամբ է չերմ և չոր յարմէ չափաւոր ուսուկ
լըն գագալեցուցանէ զթանչս, և արդիւր ըլ
հիծ կլասան:

Վնիմաց ըսէի լը լո": Ես ջուրն եփեալ և պար
զեալ նիւթն կամ շլիէն ըլուաւէնդի, որ յոյժ
օգաէ ըւպիլն չոփաւոր փարապեացուեց ցաւոյն
Վայէլթիս կոմ ֆարմաթիչիս: Ես հող իսչ
սեաւ, մածուցիկ ող զիունը յաճախեալ ՚ի հոմ
ըըս քարանց, բնուրէ չերմ միանդաւոյն և
դեղ սատակիչ ձկուայ և որդոնց որովայնի, օգ
տէ սաև լըդէմ տիստի հերաթափուն, ստէսլ
ներկիւնով սովաւ դհերս և զյան:

Վնիուիլա լո": լը տաճկաց ելան պալըլը: լը
մել օձաւեկն մարմնոյ և մեծուրէ նման է հա-

տարակ օձի, այլ ստուար ք զնա, որոյ վե և կռ
չեցաւ յանուն նը, ունի զմորժու իւղայինս և
մածուցիկս զրբ եղեալ ՚ի վը ուռուցից՝ կակ-
դայուցիալ յըուէ: Բայց ախորժահամ իշխ ստա-
մաքսի դժուարամարսելի: Արա իւլն ունի ըզ
գործունէուի բժշկել զիսլուն, եթէ փաքը իսչ
ջերմացույեալ արկցի ՚ի մէջ ականջաց, և մի
անգամայն եթէ օճանէ երեսն՝ սրբէ զբիծու (յու
քէքէնս երեսաց), կամ թէ օճանես զգլուս,
բուսուցանէ պհերս զլխոյ. նոյնակ օգտակար է
ընդդէմ թունից:

Եմուքս ը լո՛. ը տՃ եաղըն թօռթուսու-
ը մեզ մրուր կամ գերդ իւղայ, որ ՚ի պս ը իւն
իւղայ իջանէ ՚ի յատակս անօթոյն բնութէ է կակ-
դացուցիչ և միանգամայն ասլաքինէ զցաւս զըլ
խոյ, եթէ ջերմացույեալ արկանիցի ՚ի վերայ
Ճոկատուն:

Կնաէր ը յու ը տՃ' զտզ. ը մեզ ստպ: Է
թ եաւոր կինդանի մի ջրաստէր ՚ի ձեւ բագի, այլ
մեծ ք զայն՝ և փոքր ք զկարս՝ յաճախին յՃ
ուն միս սը պարտը և ախորժահամ, բայց յա-
ճախս ուտին սլատճառէ զիստս ստամոքսի, իւղ
սը եթէ օճանես դրուս, բուսուցանէ պհերս,
որոց թափեալ իցէ ՚ի պիսակէ. խաղաղայուցա-
նէ զ շշունչումն և զ թնդումն ականջաց, մեղմէ
զ ցաւս թանչոց եթէ ջերմացույեալ դիցէ ՚ի
մը ախտացի վասին յարմայտ Արկանք այսը կնն

դանեայ, զոր լատինք կոչին՝ քէնոքօքրուս, լինի
դեղ աղդու ըդէմ միզարկելուն, և կալուա-
ծոց դոշտանի կանանց: Զափին ՚ի կէս դրամի,
մինչև յմի ամբողջ, և ը ոմանց նախնի հեղե-
նակաց՝ ունի զօրուի ևս վիժողականն: Խոկ ըզ
մօրիժ ոտիդ սը լուսեալ ՚ի ջուր ըմալն, և լինի
դիլ օգտակար ՚ի դիպուածու հասման արեան
դիլ օգտակար ՚ի դիպուածու հասման արեան

առժժելոյ ՚ի քանչից:

Վէճթում լո՛, և ը մեզ քացախ: Է թթ-
ուածն գինւոյ, որ ՚ի կիր արկանի ՚ի կար սկու-
րըս զօրուի է թուլացուցիչ և զովայուցիչ,
և իքոր չշպիտ դեղիթափ ըդէմ ամ՝ փտախ-
տիյ, ժանսախտից և թիւնոյ ափիսնի, դիմակալ
է ամենակերպ թիւնալից օդոց և հիւթոց, ք
զ ի տեսանեմք, զ ի խորշակահարաց զ պատմու-
հանն թացեալ քայլափիւ զդեցուցաննեն նոյս,
և ապարինեն: Դարձեալ՝ օգտաւէտ է ՚ի գիպ-
ռւածու ամ ջերմախտից, զ ի փարատէ զջերմուի
արեան, հատանէ զ ծառաւն, շարժէ վքիրտն,
դատանէ զ վնասակար հիւթու խառնելու ը արեն
միտնդաւայն և փարստէ զ զուսնս ստամբաց-
ևսս մաքէ զ վէրս յուղամալք, և շտայ նե-
խիլ նոյս:

Վէճթօ շիլիթէքօ, կամ սկուելլիթէքօիսա-
յացուց ը տՃ. ատասողան սիրքէսի. և ը մեզ
քացախ ծովային սոխոյ, կամ մկնսոխոյ:
Վնօրէ զկաչուն հիւթու մաղասի, մանաւանդ

Ճերոյ, օգուտ է ջրպղուհ, և չնչարկելութե՛,
դիմակալ է փառխոսւհ, և ունի մամնառոք գոր
ծունշուլ ՚ի շիջուցանել զ ծարաւն, չափն ՚ի մի
դրդու է մինչև ցերկու:

Աչեժթօ սամթուռնօ, կամ աչեժթօ լիթարձիրիօ,
կամ օսսի աչեժթաթօտի բիօմտօ լիգումտօ,
և կամ աչեժթօ տի բիօմտօ իտալոցւց ը տն
միւրտեսէնի սիրբէսի, կամ զուրշւն սիրբէսի.
և ը մեզ՝ քացախ քարմարցակի, դոր բաղառ
դրեն ՚ի մի պրկալ ՚ի զտաղոյն քայախէն, և ՚ի
կէս լիսլու ք որմարցակէ. որ լինի դեղ օդոտա
կար լիդէմ խաղուարտից՝ եխնդոյ՝ այտուցուց
և վերաց քաղցկեղի և գաղցիականի և ըհանրա
պէս լիդէմ ամ խացից պատճառելոց յտպառ
կանուհ արեան, եթէ թայեալ կտաւն արկանի
ցի ՚ի վը նոցա այլև լիդէմ բորբոքման աչայ,
զի է թուրացուցիչ և սեղմիւ քնութ. բայց զի
տեղի է՝ զի միշտ պարտէ յայդպիսի դիպուառ
ծըս բարեխառնել զայն օղուլ և դառն ջրով
և յայնժամ առ ձայնի աքզուա վէճեժթօ մինէ
բակէ տի կոռւլարտ:

Աչեժթօ տէի զուաթթիք լու լսութե սի մարսին
լիս, կամ աչեժթօ քանիթ լու բէսովի է, կամ օսսի
աչեժթիքուաօմաթիք իտլց. Աչեժթում ան-
թիթէսթիլինցիւուլ է ը լոնց. տճ, տեօրիք
խառըլ լար սիրբէսի ը մեզ քայախ ը ժանտիւ-
տի, զորոց զ բակմուլան օբուաէտութիւն և.

զ համագումանո ՚ի մի բան բովանդակեալ բայցա
յայտ ծանուցից յետաղս պատմութո: Օ այս
քայախ աներկեւան ՚ի դործ արկանէն չորս
հռչակաւոր գողը ՚ի ժամանակի ժանտիւտի ՚ի
բաղաքն մարսիլեայ, որով թայեալ զ հոտոտե-
լիս և զշօշտիելիս համարձակ մատչէն ՚ի գո
ղանալ զինչու և զ կարստիս մեռելոց ՚ի ժան-
տիւտի: Յոյժ օգտաւէտ է յամենայն առաւո-
տու ըմպելին ՚ի սմանէ յերկու արամէ մինչեւ
ցվեց, կարեւոր պլոտշաճ դատեցան նտինի հե-
ղինակք՝ զ կիբրառուլի որ ՚ի զիպուածու տարա-
փուիկ ախտից. յաւէտ ևս վկայէ խակապէս
քաջ և հմուտ միքայէլ բէսուէն բժիշկ եղիպ-
տացոց արբայն. մանաւանդ՝ յսցմ ՚ի առ-
բարաղդ ժամանակիս որ 1850 ամի յամ տե-
ղիս մերժէ զ հեղամաղչուլի. (յի քոլէռա մօ-
պոււ): Այժմ ՚ի Վոսկուլ երկելի բժիշկք հե-
տամուտ եղին և գտին զայս քայախ սի զ մե-
ծամեծ օգուտու բերէ առ ՚ի պահպանել անձին
վոյ և մեր զայս քայախ անդադար ՚ի զործ
ածէաք, ՚ի ժամանակիս այսր ախտի ը հրամա-

նի բժշկաց:

Ոհեժթուլիում, կամ լաբեսուլէռմ լոսին
և զ թաշեաղը. և ը մեզ՝ իւզ քարի: Ե հեղէ
դուկ զ օրէն կըպրածէթոց. բայց աղնիւ և ըն
տիր համարի սպիտակին, յայն սակս հարկ է ՚ի

կիր առնուլ դայն որ է դեղ օպտակար ըդէմ
թռւնից, և տկարուն ջպայ, միանդամայն և ոս
տակէ զորդունս և զՃՃիս որովայնի, և կակդէ
զ կուրծու: Զափն մինչև ցչորս շեմս խառն ը
շաքարի: Ա, և շահաւէտ է ՚ի դիպուծու ցա
ւոց ոսկերաց և ջպայ, եթէ ջերմացուցեալ օջ
ցի հովաւ ախտացեալ մասն մարմիոյ:

Ռաւանդառը ոինայ, ը լտ': Ե խոտ ՚իմի կակ-
դացուցանոզ, ողլ զ ձնչղկաբլիժ խոտն, զ որ
կաթնուլ կամ ջրով եփեալ դնեն՝ ՚ի վը ուռու-
ցի գոկզայուցեալ ցրուէ կամ հասուցանէ: Եւ
ը մեղ ասի՞ արջնտեղի խոտ:

Բուզլոսի ֆլորէս: Ե ծաղիկ խոտոյ միոյ, որոյ
խոտն նմանի կովի լեղուի. զ որ պարսիկք կո-
չեն կեաւ զըպան. որոյ ծաղիկն, կամ ծաղկեն
քաշած գիլապանման ջուրն մասնաւոր յըմ-
պելն յոյժ օպտակարէ, ցաւոց կրծոց, և հովա-
ցուցմամբ զօրուի տուող սրտի:

Բուզլոս արմէնի ը լտ": զ որ պարսիկք ասեն
քիլարմէնի: Ե կարմեր հող նիւթաւոր, հովա-
ցուցանոզ, և փորապնացուն է օպտակար գեղ.
պա՛րտէ փոքրէնչ խառնել ը ջրոյ, ապա ըմ-
պել:

Շիսթօրմէ ըռատիք՝ ը լտ": և ը ռուսաց ա-
սի կալկան: Ե արմատ ինչ կարմիր, դեղ է
թռւլութեան զաւակատան կանանց, և առա-
ւել հեղման արեան տեռատեսութեն և վիժ-

ման երախայի, յորմէ ժառն ինչ փոշի որալու:
ջրով կոմ արտղով և կոմ կալմիր զինեաւ ըմ-
պելն զաւակատան և մէջքն սկսուէ, և արիւն
կոնգնէ, և ինքն բուսանի ամ ուրեք:

Ծա՛լար, որ է գեղմափն ը լտ", ը առ ՚իոն
զէհր, գովելին և յոյժ զօրեղագոյն է կուլ-
կինս: Ե օդուտ դեղ սրտի մարդոյ, զօրութի
տուող, և քրանտըեր, վարի իւշ հարեալ ըլ-
րով ըմպել, բազում օդուտոս բերէ անձին ը
ամենայնի:

Ծէլլիգիս մինօր, ը լտ". Ե խոտ ՚իմի, յոյժ
օպտակար վիրաց, բուսանի ամ ուրեք ՚ի դաշ-
ալո, քանզի յայսմ խոտոյ չորացուցեալ և փո-
շի շինեալ, պարտի ունիլ ամ ոք, որ ՚ի վիլսա
ւորիլն սրուլ՝ փութանակի ցանեալ ՚ի վը վի-
րացն ողջացուցանէ այնու՝ զիլիրո. ըւմ ամենից
պատահի երբեմ զանակաւ, կամ այլ սրուլ
կորել զձեռս կամ զայլ մասունս մարմնոց:

Բասթիքէ տի ձինկուէնկ՝ ը խոալի": Ե զանդ
ուած ինչ բաղադրեալ, ՚ի 5 ունկի ձինկուէնկ
արմատոյ լոսելոյ, ի 10 ունկի վանիլիս պողոց
լոսելոյ, ՚ի 10 շիժ էսսէնցա տի ամբըմ. ՚ի 5
դրամ թիլթուրա տի քանթէրէլլէ. ՚ի 50
շիժ՝ իւղ կինոմանի, և 15 յիսլրայ մոքաւը շա-
քարէ. յոր աւել այնչափ մուշւլաճճինչ, որո-
չափ պէտք իցեն առ յօրինելոյ զանդուածո-
պայս, արաբեալ հատիկո՝ որ կշուցէ 24 կամ 30

յորհամար ՚ի զ անդուսծոց տատի ՚ի մի կամ յեր
կուտ ժամա միտեպոք առառւ հիւանդն ըսր կամ
հինգ հատ առ իւրաքանչիւր նուագ: Զարաւոր
է յոյժ դեկո ՚ի դիպուածս տկարուն ջղաց, և
առնի անդամաց, և միանդամայն դրդուէ զազմեն:

Ըիհելլիբէտ, կամ չիսրուս ըլ լոտ": Այ ծառ
ինչ բազմաստեան, որոյ ծագիկին են սպիտակ
լինի դեղ արդու ըլլէմ դաւոյ դլիսոյ մանու-
սանդ՝ յորժամ խոռնի ը բացախոյ և դեցի ՚ի
վերայ ճակատու:

Ըստնչենթա բօգարում, ըլ լո', և ըստ մեզ
(ժանձրութան վարդի, (ը՛) վարդն զանդել քա-
յախով, կամ եփեալ, դնեն ՚ի վերայ ճակատու
առ ՚ի ըստել զդուս դլիսոյ:

Ըիհելլա մերանօ ըլ լո", տհ" սըտհ պիսով, և
ը մեզ" սեռու պլակեզ զոր ՚ի վար արկանեն ՚ի
կերտկուրո, նուե ՚ի դեղորաց: Որ է ցրուիչ
փրաց, արհանդիչէ ապդշցուն տումոքսային և
փորային հիւմոց, տհեցուցիչ ախորժակոց՝
զօրոտութիչ ջլոց տումոքսի և ընդերական
խոզվակաց, վարատիչ տիսբէբսիտ անուանել
ախոտի հեծկլտանաց, և անդամալուծութեան
այլե օգտէ ՚ի դիպուածս ջղային դժուարամար
սուլթեան զի է խթիչ բնութ՝ յորմէ սարտ է
առնուլ 42 կամ 43 հատ ՚ի դնալն յանկողին:
Յա զում օպւտ բերի կերառութեամբ սորբա:

Գոյ միւս ևս սպիտակ բ/րէր՝ ո՞ւ կոչի ըստ
լո՛ բիբէթ ալպաւմ, հասաւէտ, բայց մի.և նոյն
է զրաւին ընդ ուսււին: Ա, լու բաց ՚ի սոցանէ
այլ և իմն տեսակ մէխակահոտ պղպիկին որ կո
չի բարբառ լո՛ բիբէթ կորիօբհիւաթում: Բայց միայն հօտով տարբերի ՚ի նոցանէ այլ
կորամթիւնն մի և նոյն են:

Ըիհելլ լոնկամ, կամ մաքրօբիբէթ ըլ լո", տհ"
տառ գիքիւ ֆիւ, և ը մեզ բիբար ևս: Ե ուշ
տուղ ինչ խոկ երկայն՝ սոսուար՝ եթք գյամու
մանկան, և գրյու նը միթ ին կորմիր, համն ալ-
տիպ է և միանդամայն խայթող: Այ վա բու-
ռըն խթողական զօրուն իւրաց մեղմէ զշտրուն
թունից, արծարծէ գզօրուի սոսուարսի, և ջը
զայ, առատացուցանէ զտավմ՝ ցրուէ պիտքս
և վարսանէ զկսիթա սոսուրին որովայնի:

Գառլայ թուրցիքայ ըլ լո": Ե զիստորն (յի մա-
զու), զոր ծեծեալ և փոշի արարեալ յանեն
՚ի վը խարշեալ ձուց, և տան ուտել փորազ-
նացունց ցաւ ունող հիւանդին:

Դիքթամբնի քրէթիյի վէրի ֆուկայ ըլ լո":
Ե տերել զորեղաղոյն բուսոց միոյ որ զրէթէ
յաց տերեւոց փոշի արարեալ՝ 10 կամ 15 զը-
րան: (յի) 15 զօրենաքաշ, ջրուլ խանել տան
ծնընդական կնոջ որ մեծաւ դժուարութ ծնցի
երախայն, կամ թէ մեռեալ լիցի յարգանդէ:

փուլժով զիմէ, և է աեռառես մէ արեանն բա
յօլ: Եւ եթէ ՚ի սմանէ փոքր ինչ ՚ի տեղի չա
յի մին քանի առաւօտ՝ երկարատև տենդ ու
նեցող հիւանդն ըմպէ, տենդ կտրվի. և ինքն
է արբեցուցանօղ:

Օ ինպիրէք ըռադիքի ըլ լո՛, ըլ տ՛հ' զէնձեւ
ֆիլ. և ըլ մել՝ տոի տոք դեղ: Ել բնութիւ
ջելմ' և չոք մաքրող զիմուե փողին, և մար-
սեցուցանօղ դիւրաւ զկերակուրն:

Խունացէռս ըլ լո՛: և ըլ մեղ: Ել ոզնիկեն-
դանին քառասանի. զոր այրեալ խորովեալ չո-
րացուցանին և շինն փոշի, յարմէ կէս մըս-
խալ՝ ջրով խառնել տան՝ ջրդողիլ և գեղուուի
ունու հիւանդին ամբ տառաւ որ մէջ՝ որագ
որագ երանելով՝ ջրդողիլոյն ջուրն, և դեղուու-
թիւնն ՚ի դւրս ազէ: զի է յոյժ միզարէք դիզ:
Խուռս ըլ լո՛: և ըլ մեղ երիխար կամ ձի:
Եկենցանի ծոնօթ ամեւեցուն: Արտ կոթն,
Սող և եղան ոչ գոյայ այնքան որարարու ոգ
ուսկանէ ՚ի դիորւոծու թոքաժետւեն նուրբ
ուխու (յի՛ բարակացուն), շնչորպւուն, հըստ
զոյ սուսից վերառու ւթէ, և այ Ց սպալիսի
նու պարացիչ սխակից: Եւ եղ ոչն սր փշիս
զոյց առաջին դոզ տղաւ ըդէս բառառն
և բնագույնու սրբագիչ չոփն ՚ի Յու սրիա-
նան ՚ի դոզ առաջին ցու ու եւ հասուն:

Ըստերիթուս լումիթրիթօրում թէրքէսիթ ըէ
ասի ըլ լո՛: Ոս է յոյժ օգտակար դեղ ոսկե-
բաց յաւոյն, քումւոյ և ուռաւցի, զոր սրաս-
բուու քուն ՚ի վր յաւակիր սեղեացն, և որ
փ լժալ կագդուրէ յաւս:

Թան ց թուր ըլ լո՛: Ել խոտ ինչ հոտաւէս,
որ տոի ըլ առ Ճլ ց բուադրան խոտն՝ ծոյի
կըն և ար հասն է դուղ քա այ յաւոյն ՃՃի
կրու չ և կանցի Պուռկասան յաւոյն յոյժ
օրու կար դեղ, բուռունի թթուրիք, և ՚ի ծազ
կանց ո բնի գլուլոպանմ' ան ջուրն քուշեալ
տան ը պիլ լիս քո այ յաւոյ :

Յէշութեւու ըլ լո՛: Ել յոմբուշարժ կենդանին
կրիպ, որ սամբկօրէն տոի (թօսպապայ). որոյ
ձանի գեղէ քամբւոյ ուռաւցի, զոր մածեալ ՚ի
մը կուռւոյ՝ դին ՚ի վր ուռաւցեալ ամուլճեցն
տղացոյ, ուռացոյ իջանէ:

Յաւուլ ադր ըլ լո՛: Ել խոտ ինչ յոյժ օգտա-
կար ըլ դուն վա հո զի սոյստէս և ծաղիկն նո
ր նու գոր և ու ւոք՝ մաշիմաշի խոյ տոնն:

Յօրիթօլիկ ոկւռաթիցն ըլ լո՛. ըլ առաւաց տրէ
ֆու տոի. և ըլ մեղ նունով օր: Ել յոյժ օգտա-
կար դեղ յանկօթնի (յի՛ նազուլէի) ցուցն, տ-
րիսն յոտակօզ և կուլուանց ըոյօղ:

Յէրբան քամթէբում թրէբարամթում ըլ լո՛
ըստ աճ', զէհատ հինտին ըստ պարսից գէռվէհ:
Ել օդ, կամ կաւ ինչ բաղադրել ՚ի բուղմաւսի

նիւթոց, բնութել է սեղմիչ, որով արգելու ըլ
լուծութիւն որովայնի, զիւնաւութիւն և զէժքանութիւն
արեան, և զգարշահոտութիւն չնշոյ և բերանոյ,
այլ և օդուշը լութէմ վրիսակաց ձայնի, որ պարտ
է ունել ՚ի բերան, և ՚ի լուծանիւն՝ կլանել
չտին մի դրսմ ամբ բողջ:

Խալափէ ըռատեքս ըրա լու''. ըստ պարսկաց զօն
լիսաբայի: ՚ արմատ յոյժ զօրեղ լուծութ,
ներաւայն կծու խոնաւութ և մաղաքի յստակօք
և ձհաայ՝ դուրս մզ օվ յորմէ մին մոխալ ծե-
ծեալ և փաշի արտըհալ՝ ըլով յառաւօտու ըմբ
պէ ոք, բաւակրանին լուծէ, և զներանային խո-
նաւութին և զիւղան մաքը:

Կիփէրամծօրիէ ըռատիքս: ՚ քարաւուզի ար-
մատն, գեղ՝ կանայի արեան և բաքասիլի ար-
ձակօդ:

Լափիս քէնզօտու ըլ լու'': Որ է փանզէհերն:
Լիմարձիրիուս առորի ըլ լու'', և ըլ մեղ՝ քար-
մարցակ սոկւսյ, որով լուսայել զամ վէքս դըժ
նեայ՝ իսկոյն զամառքեցուցեալ ըռուժէ:

Լուբրուս ըլ լու'': և ըլ մեղ գայլ: ՚ գաղան
ծանօժ ամցն, սորու իւղն՝ մծ օգուսէ ջղաց
օջելն:

Լուփուլուս ըլ լու'', ՚ անուն ծողկալի խոտոյն
իմէլի, ըլ թուբրաց հմէլ ասի, և ըլ ուռսաց
իմէլ: Յաբմէ եփին զփիվայն, է զօրութեամբ բ
քեփ տուող, միզաբեր, և կանայի արեան շար-

ժող. զոր ելինեալ ջրով կտմ՝ զինեաւ դսելն
՚ի վը ծւծեալ անդամոց և ուռուցի օդիէ ցա-
ւըն կազդուրի, և զուռուցի նոռուցանէ:

՚ ինում ըլ լու'': և ըլ մեղ՝ կտաւատ. ՚ ի-
սնրմանց աստի հանեն զիւղ՝ որ է փարստիչ
և խմ իչ յաւոց որովայնի, վատթար չաղի
ախտի գաղղի խականի և պիղուն մորթոյ. ՚ ի
ուսնէ ևս հանեն կաթն, որ է գեղ սերմա-
կաթուն, հաղից և երիկոմնաժետուն. պարտէ
ըմպել մանաւոր յառաւօտու ՚ի ծոմուտ:

՚ խամօմիշլ ըլ լու'': է անուն հռօմանի ծաղ-
կին, ըլ թուրքաց փափաթեայ չէնչէլի ասի, և
ըլ ուռսաց սամաշլայ, է յոյժ կակղացուցիչ
և ցաւոց կաղդուրիչ. կոլլամծոյ և կանայի
արեան՝ արձակօղ դեղ ըմպելն իբրև չայ.

՚ կրանալ ըլ լու'': ՚ բայս մշտագլար, մի-
ծատերև հելժալին դառնազին՝ և թիմաւոր-
որ սովորաբար բուսանի յամերիկա և յափ-
րիկէ. դոր սոհու կախեն առ պարսպօք և որ-
մովիք տանց իւրեանց. և է գեղ ազդող կան
ըդէմ ցաւոց գիխոյ, և ուռուցից. կասիլով
՚ի վը վշտանդեալ մասին մարմնոց:

՚ կալինն ըլ լու'': և ըլ մեղ՝ հաւ: ՚ թը-
չուն ընտանի և ծանօթ ամցն. որոյ միսն հա-
մեղ է և առողջաբար. Ճարու նը է ուռելի ցոր-
չափ թարմ է՝ մանսաւօնդ վրիսակաց ձայնի,
և ՚ հնանալն լինի աղդու ը դէմ ուռու-

ցեց պատճառելոց ՚ի թթախտութէ: Արուն
այսր հաւու զօր լատինք կալ լուս անուանեն, և
ըստ մեզ աքաղաղ ունի ճարպ իբրև հաւ.
յորմէ կազմեն դեղ ըդէմ ուռաւցից, կարծ-
րուեցի, զգոց և ցաւոց սոկերաց օծանելով:
Աերական անդամ նորա չորացուցել և փոշիա-
ցուցեալ ՚ի վոր արկանեն իբր դեղ նուազուե
ստղմի. չափն ՚ի 40 ցորենոց մինչեւ ց60:

Հելէնի ըռադիքո ըլ լո": Ես արմատ ինչ
կարծը և անուշահոտ, զոյցն արմատոյս չըրն
փոշի շինեալ փոքր ինչ զինեաւ ըմպելն, վասն
ըստամոքսի ցաւոցն և թուլուեն, յոյժ օգնէ.
ունի և միզոքեր զօրուելո:

Հէմաթիթիս լափիս ըլ լո". ըլ մեզ արե-
նաքար. և ըստ ոռուսաց ասի՝ կրովի կամին:
Յորմէ փոքր ինչ փոշի արարեալ՝ ջրով յըմպե
լըն օդուտ է, սաստիկ հեղման արեան փորոցն
և կամ տեռատեսուե կանանց:

Հիսսօփուս հերբայ ըլ լո". է զուլայ և ծօլժ-
րին կոչեցնել խոսն: Ես յոյժ օգասակար՝ կմծոց
հաղին արիւն յատակօղ, և ստամոքսի զօրուի
տուօղ:

Հէլաթինա տի բօյօ ըլ իտլց": ըլ տՃ, էլ-
մա վէլլթէսի: Ես մածուած խնծորոց. դիմա-
կալ է թալկուե, և տկարուե սրտի, զի է զօ-
րացուցիչ և զովացուցիչ բնութ՝ մանաւանդ
չուր սորա օդուտ է վրիսեալ ձայնի,

Հէլաթինա տի քօթօնիս իտլ": Ը ոճ այ-
ժայ փիլլթէսի, Ես մածուած սերկելին, դերա-
հաշոկ է ՚ի մասին օգտուեաուն ՚ի դիպուածն
փորսիարուե, թանչչից, տկարուե ստամօքսի, և
սրտի, որով արգելու զիտխուեմն և դիբումոր
սեցուցանէ զկերակուրն Զափն ՚ի մի դրկուէ
մինչեւ ցերկու:

Վաթրիքարիս ըլ լո": Ես բոյս հատուետ և
դառնահամ. սորա տերես և ծաղիկն է դեղ
ազդու ըզէմ ախտից արգանդի, և նուազուե
ամսական պարտուց կանանց: Զափն ՚ի բառնէ
մինչեւ ցմի. զօր օրէն է տրկանել ՚ի մէջ ըլին
թաթ ջրոց եռացուցելոյ. զկնի 42 ժամուց քա-
մեա զայն կոտառու յայլ ասպակի անօթ, և
ուեալ լինի ըմպելիս այս միջոցի 24 ժամուց
երկու ունկի առ լըրաքանչիւր նոււադ:

Վէնթհա բիբէսկթա ըլ լո". ըլ տՃ Ծնկիլ
նանէսի: և ըլ մեզ անանուս կոմ (նահնայ)՝
անկլից: Որա տերեն եվեալ ՚ի ջուր և արբու-
ցեալ դեղ լինի ստամօքսի՝ չզաց՝ լուծան
որովայնի՝ փոխման՝ վքոց և ցաւոց սրովայնի՝
իւղ սր իսասկերէն կոչի օլիօ էսոէնցիալ է տի
մէսթա բիբէսկթիսէ: Որոց ներգործութիւնն
ոյն է ը տերեօյն: Զափն ՚ի չորս շլէ մինչեւ
ց60 խան լը շաքարի: Ունի սա միւս ևս ազ
դուուի ՚ի ցրտացուցանել դբերանն: Էլզ այս
կոչի ոււսերէն մետնօն մասլօ իոկ Ըուըն
մեանտեայ վատա:

Վումիտ ըլտ", և ըստ մեղ՝ մումեայ: Արով անուամբ հասարակօրէն նշանակի մարմին երկարատե ամաց մեռելոց օծեցեալ ազդի ազգի բարսանօք՝ հալուէիւք՝ կպրովք՝ դըմովք՝ ինսկօք և սոցին նման համեմային նիւժովք՝ ուրոյ ընտիրն է սեռու, փայլուն, և տառոկահօտ, ՚ի կեր արկանի սովորաբար ՚ի քիոզուծոյ յուրում ոք երկնչի կամ խրտնու յոյ և իցէ իրաց, ՚ո՞ւ և՝ դեղէ օդուաւէտ ոս ըդէմ՝ խոխտեալ և թ բասկիալ ոսկիրաց, և ձերեալ անդամոց և թուլացեալ ջզաց:

Վալուս ըլտ", ըլ մեղ խնծոր: Ծանօթ ամենեցւն, բայց ընտիրն որ լինի սպիտակախառն կարմիր, մաքուր նրբակեղեւ, փայլուն մէջն ըլ պիտակ իբրև զձիւն, սառնատեսակ ջրալիր, սա կաւակորիվ և տիսոժահամ: Որ է դեղ ՚ի դիալ ուածո տկարուն որտի, ախոնտանոտութեան և խոճանաց:

Վալուս լիմօնիա: կամ՝ մարուս մէտիքո: ըստ մեղ լիւման: Լա պոտղ ծանօթ ամենեցուն, ուրոյ մէջն ջրալիր, և թթու ողկ ազոխ, որ է փարատիշ փոտախուն, և ամենալինրալ ջերմ ախուից, պառաւակելոց յուժպունէ, մեզմէ և ըզ չըրավթիւն թունից, և արգելու զյուդառատ հասութիւն որեւ ՚ո՞ւ դովացուցիչ և թուլացուցիչ քն որ, և նաւանդ յորժամ խտանի ըշաբարի բաղադրելոց հասարակ ջրով: Կեղեւ ուրա է դեղ ըդէմ տկարուն ստամոքսի: ՚ի կե

զեց աստի ելուկյանեն դիւղ ինչ ոսպէզոյն, որ լինի դեղ ըդէմ տկարուն ստամոքսի և ուղղոյ. զի է խթիչ կամ դրզոիչ և ձեհէհալած: Չափըն յթ շթէ մինչեւ յթօ:

Վէլ ըստ լտ", ըլ մեղ մեղը: Բայց լաւն է սպիտակն. պոտակար է կրծոց. չնչարկելութե՝ և հազից, զի է թուլացուցիչ՝ անօսրիչ՝ մար սեցուցիչ և յայտ մեղմուն լուծիչ բնութիւն. և օդուտ է՝ ՚ի դիորաւածս ախտի ելափանդակնի և դժնեայ բորտութեն. զոր մարթ է ՚ի գործ արկանել թէ՝ ՚ի ներքուստ առաւտորին ուտելով՝ և թէ՝ արտաքուստ օծմամբ, այլ և օդուտ է հեծկլուանց հին հազից և այլ ախտից կրծոց:

Վէլ ուզ թում՝ ըլ լտ": որ ըլ մեղ ասի մեղը վարդի, և տուր սովոր ողողել դկոկորդն և զբերանն առ ՚ի բուժիւն վայնութիւն:

Վաննա ըստ լտ": և իալց ըստ մեղ յանանաց: Բայց լաւն է սպիտակ և մաքուր և տռաւել օդուակար, զի լուծէ մեղմապէս և թեթեւ եապէս զմաստակար հիւմս ստամոքսի և փորունց անօսրէ զի թանձրամածութիւնունից. կակդապուցմնէ դկուրծու և գորկորս մեղմէ զհազս և կազդուրէ զաւու որովայսի. զի է թուլացուցիչ բնութիւն: Չափն ՚ի 8. տրամէ մինչեւ յթօ:

Վէլքուրիալիս ըստ լտ": ըստ ոչ' ետպան փէսլինի, և ըստ մեղ վայրի ոհչաս: ՚ի բայս

ինչ քաղմատեսակ, յորս երեվելի են երկու
տեսակը, առաջինն կոչի մէռքուրիալիս մաս,
որց ցողունն է երկայն իբր մի ուստաչուի, բոլո-
րսկ, այս բոյս լի է դյացական աղիւ, ունի
մասնաւոր իմացուուի ՚ի բանալ զմանրա-
դասեայ երակն, և ՚ի գրգռել դդաշտան կա-
նանց, եթէ արգանակ կամ խաշու կազմեալ
արքցի, վե է բացողական միզաքեր, և մեզ-
մապէս լուծիչ:

Մարրուպիում լո՞՛: Ե քոյս աղդու հոտա-
էտ, օգտուես ՚ի դիպուածու դալիկան, խցանաց՝
ժայծեղան և լերդի, և արդանդի, նցանքէն՝
շահուէտ է նորապայն ախափց՝ լժքոց, ըլնո-
շարդիւուից և ցաւոց, և նուալուի ամստկան
պարուց կանանց: Չափն ՚ի կէս գրամէ մինչ-
և ցիրն:

Մակնէզիս ալպա՝ կամ մակնէզիս ուօ-
թու լը ուստաց ասի մաղնիզը՝ լը տճ՛, կիւր-
մէլչէլ է քայծուզը: Ե փոշի ՚ի չայժ սպի-
տակ թեթե, յինքն քարչէ զ վաստաբեր և
զ ախտարադարձ հւեթս մարմնաց. յորոց պատ-
ճառին ակարուի ստամբուի, ցնցումն մլանանց
կամ ջղաց, իէթք ստամբուի և որովայնի,
բարսի արձիս ախան՝ և փորահարուի, և այլ
ախար սոցին նաևն: Ունի և զործաւէսուի ՚ի
լուծել միզմանդո զորովայնն և բանալ լան-
քը ՚իզի Չափն ՚ի 20 ցորենոց մինչեւ ցիշու ուն-
ին խանն լը գալջ ջրոյն ՚ի պահ աւ ուշտուաւ:

Մարթիս իիմոթուրաց ըստ լո՞՛: Ե տեսէն
խարսեալ և փոշի տրաբեալ պօղպատին, յարմէ
քոսն կըսն ընդ կէս մոխալ ծեծեալ խորա-
սնի և երեք մախու մեղու խամսեալ, օգուտ
է ուսեւ որդն և ձջի ունօղ հիւանդին, զորս
մեռուցանէ և ձջուս ՚ի գոււրս մդէ:

Մէկիլթում ըստ լո՞՛: ըստ տճ՛ եանձայ տոփ
մեծ: Ե խոտ ինչ ունի ծաղիկս սպիտակս յոց գ
օպտակար գեղ է. հոկուուղիչ, և կալուածոց
կանացի գաշտանի լուծօղ, և ամենայն ուրիշ
բռւսանի:

Միեվիեզում ըստ լո՞՛: Ե օնուն պապուկ զեռ
նոյն, զոր ժողովեալ չորացուցանին, և փոշի
մենաւու փոքր ինչ պինեաւ կամ զբով տան
ըմպիւ զրկովեալ կամ զեղութեան ցաւ ու-
նող հիւանդին զի է յայժ միզաքեր, որ արագ
միզեցուցանի լով՝ զներսնային կծու խոստուիս
բաժաննի, և ՚ի զուրս մդէ:

Ե բարհոււ կամ սիստում լո՞՛: Ե քոյս վայ-
քի: Օսպիկ սորս նեման մանուշակիս սրոյ հոտ-
քըն եփեալ: ՚ի ջւր և արքուցեալ, գեղ է ո
սպիկանուն արեան, և նուալուն սագմի, այլ և
ցըուէ զ գոլորշիս արդանդի և գրգռէ դդաշտու
նըս կանանց որուլ և պատրաստէ ՚ի յութիւն
զնոյն զործունէուլ ունի և արման որ:

Անդիլինթում ըստ իլինիս բառ լո՞՛: Ե .
յայժ օգտակար սպիզմնի, ոմք միրաց մաքրող:

974

Ուրինա՞ կամ լոմիում ըստ լատինաց. Ըստած՝ սիսիկ՝ կամ խորար և ըստ մեզ՝ առի մէջ: Որ է յաւելուած գլխաւթեց ըմպելեայն յորմէ մարթէ ձանաչել զխօմուիս, կամ ըզ հիւնդուիս, ևմիանպամայն գուշակել զնշանս եթէ մահահբաւէրս և թէ կենաստուս: Վաղ եթէ մեծն իցէ տառատ՝ տհամ ջրացին՝ և անդոյն նշանակէ թէ ախտն ՚ի վեր երեւաքէ ՚ի տկարուէ և յանլօրուէ ջղաց և ՚ի մանրաճելից ստամոքսի. Քոնդի քաջայսցտէ թէ յայնժամ ոչ մնուցանէ, և ոչ զօր սցուցանէ զմարտիննե Իսկ եթէ իցէ նսւաղ՝ կարի իմն թանձրահիթ և ներկեալ, կամ նուե վագընդիպիթ պղորեալ և մրրայից, գուշակէ թէ ախտն գոյացեալէ ՚ի նոյն տկարուէ ջղաց՝ և ՚ի դանդաղ մանէ առնեխուե ստամոքսի և ընդերաց: Տայց եթէ գոյնն միզի լիցի նմանագոյն ելեկտրոնի, կամ ևս մթագոյն ցուցանէ զխառնումն մաղձի ը արեան: Վ.յլ եթէ փրփուր ինչ գեղնագոյն ՚ի վեր երեխ յերեսս նորա, յայնթմ գուշակէ ըզ գտալուէն: Պարձեալ՝ եթէ ը մեզն արտաքս եւ լաւիցն հատորիի մանունք մսեղէնայ՝ գուշակէ զծիւրին և զսպառնալիս լիրդի, կամ այլ ընդերաց: Եթէ ՚ի վլճակի սաստկագոյն ջերմուե մեզն ախտակրին յոյժ կարմրագոյն և սեագոյն լինիցի, ցուցակէ սուզորման և բորբոքման

արեան, և կոմ ներքին մատունոյ մարտիոյ, և է յոյժ վատթարակոյն: Խոկ եթէ իցէ մըրաւեց գեղնագոյն՝ և կամ՝ ՚ի գոյն նարնջոյ, և կարի սսէս և առատ, և զաղը սհոս ցուցակէ արմատախլից խօմուին որովհետեւ յայնժամ սյսանի նուազել ջերմուին, օր քան զօր՝ զըուարթանալ ողի նը, և գառնայ յառաջին առջըուի իւր, և նշանս այս առ լատինս ձայնի զըիսի:

X

Ունդինթում նշրվինում: ՚ի կանաչագոյն իւղ անման սպեղանի, զոր արտաքումո օծանեն և քսեն ՚ի վը քամւց ցաւով ախտացեալ անդամոյն և ուկերացն և նուազեալ կամ թուլացաւ երակացն և ջլացն:

Ունդինթում տէալթէ ը լո՛: ՚ի սպազմնի կակացաւցանող և արձակող կալուածոց ուռուց ցեց:

Ունդինթում տիկէովթիւ ւ.մ ը լո՛: ՚ի սպեղանի ընդհանուր ամ վիրաց և յոյժ օգտակար մ ծեալ՝ ՚ի քսթանոյ գիցի ՚ի վը վիրաց:

Ունդինթում լիթարդիրիւ ւ.մ, ը լո՛: ՚ի ըսպեղանի հովացուցիչ և խոնաւութեան վերին ցամոքնցուցիչ և յոյժ օգտի ջրջրուկի որ ը ռուաց ասի զօլօտուխայ

Աւակպէնթում նիհիլ-լմ տլբում ըստ լո՞ւ
Ես սպեղանի ոպիտակ հովացուցիչ և յամոքեա
ցուցիչ վերաց, մանաւանդ ՚ի ջրոյ կամ ՚ի հը^ր
րոյ պատահ եցեալ վերաց՝ առաւել ևս օպտէ:

Զիտոնիս՝ կամ մայուս չի թռնիս ըստ լո՛, և
ըստ մեզ՝ սերկեիլ։ Ե՞ ձանօժ ամենեցուն պը-
առզու այս, և գորատու սրտի և ստամոքսի զի
է սեղմիւ։ Կ'ըբօք սորա լինի դեղ հապիս, թո՞
քոյ, արիւն թքանոփայ թանչից և փորահա-
րուն։ Չափն ՚չ կէս դըրամէ՛ մինչև ցմի, զոր
պարտ է եռացուցանել ընդ չորս ունկի ջրոյ։
Այլ և օգտէ ուռուցից և ցաւոց աշաց, շրթանց՝
լեզուի և բերանոյ, եթէ դիցէ ՚ի թքմոց ՚ի
ջուր ջերմ ժամս երիս, և արկցի ՚ի վը այտուցել
և զաւագնեալ մասին մարմնոյ։

Չիքլամինուս ըստ լր՝ ըստ տէ՛ եէր սօմունիւս. և ըստ մեզ նշանակի՝ հաց խոզի: Ես խոտ երկայնացօղունս զոր ծհծեալ և եղեալ ՚ի վրուուցից՝ շուտով դրուէ և հասուցանէ:

Առադիքունշանտէլարմատ. և եւ իցէ:
Սալլըսունէլլա՝ կամ քուիթալլօ մինէռալէ
ըս լտ': և ըս տաճ' սէրչօ հիւղէամա: Եւ ազ
ինչ արուեստական, կազմեալ է՝ ի շընչըս-
րակէ, և ի մաքուր ծծմբոյ: որէ դեղ հը-
րատապ տենդից և բորբռոգականուեց. զի է
թաւլացուցիչ միզաբեր՝ և զովացւցիչ

բնութեա, և արդի լու գհուութեա վայսաշատկան
սպառէ զիւթը ու սերմանիւթուն և սկսէ զուր-
զուին զօրութիւն: Զայն ՚ի 12 յարենց մինչեւ ցմի
որամ ամ բողջէ:

Ազգական հեռավորությունը կազմում է 1000 կմ, իսկ առավելագույնը՝ 1500 կմ:

Սպիտակը տի սովոր ամօնիոքօ, ըստ իտլ' ըստ առ
նշառը ուռհու, և ըստ մեզ՝ ողի անուշառը (յո՞
նշառը ըստիրոն): Եթէ ողի ուժգին հոտաւէտ,
թափանցիկ, նուրբ, յնտական, և կիրանով լիլ
ուի և բերանց զոր մայթէ ՚ի կիրառաւլ
եթէ ՚ի ներքուստ ջրախառն ըստելով՝ և եթէ
արտաքուստ հոտաւմամբ օճելով. որ է հըս-
չակուոր ըդէմ յոռի և միասաբեր ոդոց և հո-
տաց, ժանտախուց, մահոքեր տեսդից, ախտից
ջղաց, և նեարդից, անդամունքութեան, յաղ-
ուժացուուեն, ոլխակաց, ցաւոց զլխաց, հարսա-
ծոց իժից և կործաց, զի է ջերմացուցիչ, ևը
թիչ, և քրտնաբեր բնութեամբ: Չափն ՚ի 6
շթէ մինչև յ20 խառն ըդդ չորս կամ 5 ունկի
ջրոց. դարձեալ, եթէ բաղադրեցի ը ևսոց ձի-

Վինում առօմօֆէռռամթում ը լո՛. ըստ տՃ
չէ ի իրի շերապ. և ը մեզ՝ գինի հանդերձել
երկամթով կամ պրզպատիւ, բաղ որիեալ ՚ի
չորս ունկի ամենանուոք խարտածոյ երկամթոյ,
՚ի մի ունկի կինամոնէ, և ՚ի չորս լիոր սպիշ
տոկ և աղջնիւ գինւոյ Օայս ամ օրէն է լը-
նուլ յանօժ ապակեայ, զկնի չորից աւելրց
պարու է հեղուղ զգուշութեամբ յայլ ապակի
անօժ, այնպ զի մի խառնեցի մրաւին ը ։ ։ ։
քրւր հէղանիւթպյն, և ապա տուր ըմպել հի-
ւոնդին երկու կամ երեք անդամ յաւուրն զկը
շեա միոյ դրզոյ ի մինչեւ ցերկու: Զդեոցի զին
ըմպուխ այս ցերեսուն և ցքառասուն օր, և տես
ցի օգուուի սր մեծ ՚ի զօրացուցանիւ Պտկարուի
Զզայ մկանանց և ստամոքսի, ՚ի յարծարծել
պազդեցուի փորային հիւթոյ ՚ի նորոգել զոյժն
տկարացեալ յերկար խօժուէն ՚ի ցրուել զախ
տարձալք հիւժս խառնեալս յարեան, ՚ի լու-
ծանել զայցանո լիրդի, ՚ի փարասել զախոն-
դանուի և զուուուին, ՚ի բուրեկարզել դդըն
զուի մարտոգուի, և ՚ի բժշկել զջզային դժուա-
րամարտուի. զի է խօժիւ կամ զլպուի ընուել:

Տուօնիքում բառուուիսնքէս կամ տուօնի-
քում ուօմնօռում: ՚ բայս ինչ գարօնադոյն
երկայն ի բը երկու ոսն չոփ և բու ը ոկ ձե
բազմացիւղ. տերե սր է լայն բոլորշի պայ-
ծառ, կանաչ ը նմանուե մելքապոպի ծաղիկն

Թապտղոյ, կամ քաղցր նշոյ. լինի դեղ լուէմ
հսրուածոց օձից, ցուոց յօդուածոց, միջաց, ջը
դոյ այլոց, այսպիսի ցաւոց, օծեալ նոքօք ըլ
ցաւագնեալ մասունս մարթոյ, և շինեալ ուժ-
դին. զի բաղտդրեալ ոդին այս լ մասնիցէ ՚ի
հակտիս մորթոյ որով և բժշկի. վարի և տա
՚ի հոտոտուլ. որ կարի ոթափողական է և զդաս
տայցուցիչ, որով իսկ և իսկ զգաստաց ւրանէ
զնուադեալն կամ զթալկայիալն: ՚ խարձել ու
նի ոս զմանաւոր գործունէուի յինքն ձպել.
զթոյնս առթեալս ՚ի թիւնաւոր մնիոց, ելքէ
արբյի ը նախաւանդեալ չափու և կանոնի:
Աբիսեիթօ տի ֆուլիձինէ ը իտլ. ը տՃ զու
ռում ռուհու և ը մեզ՝ ոդի ձանձ սիստիթի:
Յցի օգուուէս է սորա գործունէութիւն ՚ի
զիալւածու անդամալւծան, լուսնոտութեան,
բաբ սիման սրտի, դորդոջ և ձեռաց առվճելոց
յերկիւզէ, և ախտից ջզաց, և մկանանց մար-
թոյ: Կըլ և արգելու զպոյցոտ դիլոյ, և զախ
ուլս ախմնդանաց և արբանդի: Զափն ՚ի չորս
շիթէ մինչեւ ցքուն յաւուրն:

Աւս կամ բօռքուս ը լո՛. և ը մեզ խոզ:
Հ կենդանի որց միու է պարարտ յոյժ համեզ,
բայց դժ ւոր ու սրտելի իսկ իսկ ՚ է դեղ կակ
զայցուի ուռուցից, և մեղմիչ զյաւու ջզաց
ոսկերոց և երակոց. լէզի սորա լինի դեղ
ըդէմ ցաւոց ականջաց և հերտժափոււն:

սպիտակ և ճառագայթ աձեւ, որոյ արքան փո-
շիացուցեալ և արքուցեալ խառն զաղջ ջրով
լինի դեղ օգտակար լըդէմ՝ պատուաման գլխոյ և
բարախման պրտի և լըումանց դեղ է ևս ընդ
դէմ թիւնից:

Պարհանուս ապթիվուս՝ լը լատ⁴, և լը մեզ՝
բողիք: Ես արմատ ինչ քըսուց իրիք ծախօթ առ-
մենեցուս: Այսուք, սեաւ որք և են գեղք ոդ-
տակարը ընդդեմ սքօսպութօին միւս լուկունին,
երիկամաժետունի, ջրդողունի, զի են խօթ իշ և
մադագուցիս բնուքի:

Գիլճիկին ըստ լուս՝ Խ խոս ինչ՝ յոյժ օպոտ
կար՝ ուշան ԾՊ՝ պատափի ։ և ըերանոց յառոց,
պար եվին ջրով՝ զրծիցնք և զուլն օպոփի ին օպոտէ։
Քրիժը ուլբաց ըստ լուս՝ Խ ջերմակոհով ըստ
պարսից գէլի աջիտանի ։ և ըստ ուռատյ՝ մէլ՝ օք
ժակար դեղ էակարմիք քամբոց, զար պարմէ
փաքք ինչ հաքիլ ջերմ ջրով՝ յետոց քսել, և
ջաւզանէ զուլոպպն և կազզուրէ յառն:

Քարիօքհելլուս տռօմն թիվուս ըլլու". ըլլ տճ
քառանգիլ. ըստ մեզ մեխակ: Ա ծանօթ ամե-
նեցուն: Խող սր է միանգում այն օպտակար և մեզ
միշ ցաւոց առամանց: Չափն երեք շմէ մին-
չև ցե դոր սպարո՞է կաթեցացանել դոզու ինչ
չի վը բամ բակի և դնել ՚ի ծակոցին փակլ ա-
տամանց. Կա ևս գեղ է ցաւոց զլխոյ. ըլլ մին օ-
բին ակի օգուտ է հիլն ՚ի դիպուածս ակոր ան

սուածոքովի և ջղաց. ջղուց սրբայնի առթե-
լոց ՚ի փոստում, զի է խթի ընութեամբ:
Քոնսուս մասում ըստ՝ ըստ մազ՝ չում կամ
զօղալ: Ես պառազ ինչ ծանօթ ամենեցուն
միանդամայն է դեղ փարահարում, հասման որո-
վայնի և թանգիր, զի է սեղմի և զուլացու-
ցի ընութեամբ:

Քամիլուս ըստ իսկ՝ և ըստ մեզ ուրդու; Են կենդանի ծանօթիք ամենց առաջնահանություններից մեջ օգուտ է շնչարդելութեանն, և իւրի որ չու է յժմանց այս եւ կաբճրատափիւս ուռաւցից պար կական ցուցանել կամ՝ ցրաւել; Արօնն ուսուածք սրար է և մարքիս տարսկանակ արեւան, և ոտքինքն այսու կենդանուոց պատրաստուն՝ ՚ի յզուին, յարժամը ոք զայդն ինչ ռետիցէ զայն լունէ՝ ով հաստատեն բարումը, ՚ի փոքրաւուաց:

դօրոցուցիչ քնութ. և 'ի մահաւրի 'ի սաստ
կել գորդունս և զՃՃիս որավայնի: Չափն՝ յեր
կու շմէ մինչեւ ցն խառն փոքր ինչ ջերմ ջը
բով: 'Ի նոյն պէտու կարգի և իւղի իւժուի: պէռ
կամաթթօի և նարնջոյ:

Օլէում փոյսթիէ միռիսթիքոէ մոռքամթա
է ըստ լո": ը տՃ' հիստիստոն Ճէվիզին ետ
զը. և ըստ մեզ՝ իւղ մշկոհոտ ընկուպոյ: Ի իւղ
դեկիսապոյն ախսրժահոտ՝ միանգամայն և դեղ
աղդու լըդէմ փորահարուն՝ փքախտուն դըժ-
ռարամարուն՝ հեծկոտանաց՝ խթիչ դրդոիչ
դօրոցուցիչ՝ և փքահարաճիչ քնութեամբ:

Չափն՝ յ² շմէ մինչեւ ց10 յաւելլով 'ի նոյն
շաքար սոլիտակ, ըստ կշռոյ միոյ դրամոյ՝ մինչեւ
ցանկի մի. զօր սոլրոտէ առնել նըքցս անդամ
յաւուրն: Կոյնակ՝ օգուտ է լըդէմ տկարութե
տումոքսի և ոտոքին որովայնի, դժուարամաք
սուն, նողկան, փոխման, և փորահարութեան
երկու կամ երեք անգամ յաւուր օծելով զայն
'ի զը սոտամքսի, և պորտոյ մանկսաց տղայոց:

Օլէում քութիսում թում ը լո": տՃ' քա
ֆուր եադը և ը մեզ իւղ քաֆրոյ: Սա լնի
յժանձր, քափիրահոտ և ցնդական, որ կտղմի,
'ի չորս ունկեց իւղոյ ձիթապազոյ, և միոյ ուն
կւոյ քափիրոյ, որ վրի արատքուստ 'ի փարա-
տել զցաւս անդամոց, և 'ի ցրւել դուռոցոյ
մասնաւորս:

Օգսիմէլ սիմբոէկոս սալբի: Ի քայտխավ և
շաքարով շինեալ դիղ հովացուցիչ և ստամոք
սի կարօղութիւն տուօղ ըմակիի ինչ: զոր պար
սիկը սքանչամին ասեն: Օրիսակ շինելոյն այս
է: մին չայի թաս յատակ ջնւը, երկու չայի
թաս լաւ գինւոյ քացախ, մին չայի թաս յըս
տակ մեղր կամ շաքար, չորս մսխալ չոր անս
նուխ (ցը՝ նաչնայ). խառնեալ զայս ոմ' 'ի միա
սին 'ի մէջ բորոյ, և եղեալ 'ի վը հանդարս
կրակի եփեա. յետոյ պարզեալ պահեա 'ի մէջ
շուշայի, և փոքրիկ ինչ եփեալ զգաբւոյ ջուլք
և յատակեալ, խառնեան 'ի միասին՝ և տուր տա
քուի ունօղ հիւանդացելոյն:

Օլէում անտա ը լո": Ի իւղ ինչ օպտա-
ւէտ որով. օնեալ զիթուլացեալ մասն մարմնոյ
և շփեալ առ հրով զի մտանից ը ծակափս
մորթոյ. 'ի զօրունէ նորին բժշկութիւն լինի
տկար անդամոցն:

Օլէում օլիվառում. ը լո": ը տՃ' զեթն
եադը. և ը մեզ ձիթ զամ իւղ ձիթապազոյ:
հօնով ամենեցուն սա ստեալ վարի 'ի կերա-
կուրս և 'ի դեղօրայս, որէ փարատիչ յաւոց
յօդուածոց, սատակիչ ՃՃեաց, մեզմիչ բոր-
բաքման երիկամանց կակուցուցիչ կալուածոց
որովայնի, և դիմակալ լժունից զի է կակտա-
ցուցիչ, և խաղաղիչ քնութեամբ: Չափն 'ի
կէս ունկեց մինչեւ ցերկու, 'ի կըկնելն ըզ-

կըխն առթի լուծւմն որվայնի, վարի և արքաքառստ առ ՚ի յիւքն ձգել զժոյնս կարձաց, և թունաւոր տղրկոց և ՚ի փարատել զցաւս յօդուածոց:

Օւէում ֆօէնիքուլի ըստ լո՛. ըստ տՃ' ուշինչ եազը և ըստ մեղ՝ իւղ սոսթի: Ի; իւղ ինչ դիղնալոյն, սամթահոտ, և ջերմահոմ, միանգամ մայն և դեղ օգտակար ընդդէմ իսթից և յա ւոց պրովայնի, տիկարութեան ստամբսի, և տեն դից առթելոց ՚ի տկարութե, դի է իսթիչ և պրուիչ բնութ: Չափն յշ ցորենոյ մինչև ց10 խառն փոքր ընդ շաքարաւ: Ա արի և արտաքուստ ՚ի բուժել զանդամալութեթիւն, ըդցուրտ ուռոյցս զցաւս ատամանց և սոկերաց, ևս ստամբսի և ստորին որովայնի: ՚Կ ստորին կարպս դասին և իւղըն անիսօնի, քառվիի, և երեցի:

Օքելի քանքաի, կամ լաքիս քանքուի ըստ լո՛. ըստ տՃ' այնի սէրէթան, և ըստ մեղ ստու պաբանի ակն խեցեանոյ, (յո՞ւ սաքի աչքն): Ի; նիւժ ինչ սպիտակ, որ գոյանայ ՚ի գլուխ և ՚ի ստամբս խեցգեանոյ, և է դեղ օգտակար ընդդէմ փորահալութեան հուման արեան, և հըստ պատ տենդից, զի է ձգով, սնդմիչ և զովացուցիչ բնութ: Չափն ՚ի կէս դրամէ, մինչև յ մի խառն մի լիսոր ջրոց: Աւ ՚ի մասնաւորի ՚ի մաքրել զարիւն, յինքն ձգել զժութ և դոտիպ հիւթ ստամբսի, և ՚ի խառնել դիտիւն:

՚Երուս քառիքո, ըստ լո՛. ըստ պարսից լունչի, ըստ մեղ՝ թուլ: Ի; պառւլ սխորժամ համ և ծանօթ ամենեցուն, որ է դեղ կրծոց և հարից, ևս ցուռց երիկամնի, զի է կոկու յ շինիչ և թուլ թուլուցիւ ընուլ: ՚Եղնպէս և կակաղոցուցեալ հասուագոնի զուռաց լամերաց, եթէ եփիցի կոթամը և ողորիոյի բնուսն:

՚Ֆլորէս էպուլուս, կամ սումալ երուս էպուս յուս, ըստ լո՛. ըստ եէր միւրվորի: Ի; թուլի ինչ զազրահոտ, և դառնահան, ծաղիւ ո բուօգուտ է ըստ ամի, ևս ՚ի վերընձիւղել զմաւս պլույ:

՚Ա միւրարէւ վժի հուման գաղլ ական հիւթոց ՚ի սաղմանց խ դ կէ որ աս ւում նոկի ևս լուծման արկանդի կանանց, որոց պատահի վախտանկ ահ և ս և հ հոսիւ հիւթ սպիտակ շաբանոյ նման՝ ընկամը պալմամութ քումաղիսոյ քումաղ և թիւ ո որ պարտ է խառնել յ մի ձուց դեկանոցի, ը մի դրամը խիժի տրաբից, ըստ ասի կումի արտադիթում. ը մի դրամ ծեծեալ քաղցր նշոյ, յաւելլով ը նման փոքր ինչ շաքար՝ և կէս ֆունդ գուլ չուր դո՞ւ

բոլորն խառնել ՚ի միտովն քամեա քայլ անով և
լից ՚ի մէջ շուշայի, յեռոյ ՚ի միջոյո 12 ժամուց
պարտ է ըսպել, բաժանելով ը չափու ժամու.
և զիսքն պարտ է պահպանել յըսպելեաց և
՚ի կերակրոց վնասակարաց:

Փաշի լուծողական օգոստուս է ՚ի դիպուածո
յորթութայ և իջուածոյց մասու անդ՝ առթելոյ
՚ի թանձր հիւթոյց մաքրէ մերժողութա քերի-
լով և ՚ի գուրս վանելով գաղտեղուի ոստամք-
ովն և ոտարին որովայնի: Բաղադրի ՚ի կէո դը-
բամ եալափայ արմատայ լոսելոյ, և յերկու
դրամ քրէմօրէ տի լժարթարոյ փաշխացելոյ:
դոր ըսպեն խառնեալ վոքք ինչ դու ջըռվէ, ՚ի
պահ առաւօտօնն ՚ի ծոմուստ:

Օքանուալիւնէս զանուանոց և զանուանուանոց չափու-
նէ գրիպութեան ըսպեցորոց Եշչութեանին, որ յէլի մէրութէ

Լիովրո ը լո՞ւ ը տճ իւզ տրամ և ը մեզ
լիոր է չափ նշանակիչ հարիւր դրուց քանա
կուն, որ և իցէ իրաց յօրում ուրունակի եր
կառաւան ունկի և կէս:

Կամթթա ը լո՞ւ և ը մեզ կամթ իւ կամ շիթ
ը ունաց կառլեա որով իմանամք կ կաթու-
ած մի դուզլնամանեաց և ե իշէ հեզ ոնիթոյ,
որոց վամթաւն կ ուժ ուածն կշռէ ը բժշկաց
գմի ամբողջ դրում, ուրիշն 60 կապլեան կամ
60 շիթն և կամ 60 կաթին մի դրամ է, և
յայս մի շիթն կամ կաթին է զուգակշռ մից
յօրենոյ:

Ունչ լո ը լո՞ւ ըստ մեզ մի ունկի ըստ ուու-
սաց ունցիյ է կշռո դեղօրէից որ առնէ ութն
դրամ, կամ երկուսուներբորդ մասն լոեր և
չորս դրամ, ուստի 50 ունկիքն առնեն 400 դր
ամ ամբողջ:

Պրանութ ունում, ը լո՞ւ: Ե, յորենաքաշ կը ը-
ուց ըստակն որոյ 60 զրամն եւրալացի դեղա-
նալիքն համարեն 4 մսաւ, որէ դրախմայ. և
ութն դրախմայն է 4 ունցիյ, և 12 ունցիյն է
4 լիքրայ, որէ ֆունդ:

Յակուտ համար առաջնային առաջնային առաջնային
Հայութ համար առաջնային առաջնային առաջնային

Դ Յ Յ աղապս ցաւայն կամ հիւանդուեն զորմեն
Բանքը աստանօր, կարեսը վարկարցիւել նա-
խագույն զսովաւ ինչ զբանելիս, ասեմ հայ-
առաջնային զանուանէ նորաւ որ ասի հաւելուարաւ:

Այս է բառ յունական տառագարձեալ ՚ի բա-
տին բարբոռ, և թարգմանի մաղձամթափու-
թիւն կամ մողձահեղութիւն, որ է անուն վա-
րշնակին յառաջնային ցաւայն ինչ, որով մարդ-
ունդադար վլուխէ և լուծանէ զլոկ մաղձ, և
վասն նմանակցութեան ընդ այս ցաւայն ըն-
ինչ մասնց և յատկութեանցն, ույս առ-
ան եղաւ և ոմաւ:

Երդ՝ այս ցաւ երեսիցաւ զտռաջնային ՚ի պահ-
եալայ հնդկաստանի ՚ի դիւլաբրդոք Ճոշը ՚ի
Տ 16 ամի ան, արս և յայլ բարբոռ անուն
և ՚ի քաղաքը հնդկաց աշխարհին, ոոկ ՚ի բում
բայի, ՚ի մատրաս, և յայլու մինչեւ ՚ի բիժա-
մեաց և ՚ի սմարան, և յայլ բառ սրս մալու-
մի նաև ՚ի սլորայ, ՚ի պաղպաս, ՚ի բուշեաւ
՚ի շիրազ, ՚ի թեհրեն, և այլ քաղ քու սլո-
րըսկասանի և այս ոչ ըստ որում վիճա-
գրական, այլ յատկանեալ օդոյ ինչ պատ-
հաւեալ, զորոյ ցարդ քննեալ ներչուն բըժ-

կոյ և բժշկութեաց անոյիսցւոց ոչ պահին
զիսկ և թիւն որու Խոսին: Վիայն այստի ինչ
ծանուցու իրեւ սույզ թէ ՚ի յօդն դոյմաց
ապաքինութիւն ինչ հակակիր մարդկային թը
նույթեան, ոչ ամենայն մարդոց, այլ ոմանց,
կոմ մանւանդ բազմաց, և չէ իսկ յայտնի
թէ որ տեսակ մարդոց, և որ թնութեան է
ուսուել հակառակ զի ամ հասակի և թնու-
թեան և կազմուածոյ զրեթէ հաւասր պա-
տահէի, միայն թէ մականց և արաց ոչ ուս-
ուաւ պատահիլ այնպէս յուժուն: Այսէ ոչ մի-
ւում ՚ի հազարաց:

Եւ ոոկ զուձն, նոյն պէս և գժամանուն ոչ զի-
տէ խարեւ այս ցաւ զի ոոկ յամառան և ՚ի
սօթազին եղ սնուկ, նոյնպէս և ՚ի ձմեռան և
՚ի ցրատպին ժամանակու անխատիր երեկի բայց
թմեծի մասին յամարացնի ՚ի ջերմապին եղա-
նակու:

Ք որձեալ յերեւելի ուրեք նշանի սյոր ցաւայն
պարաին բնակիրքն առ հասարամ զգուշանալ
փակթով, ծիւել ՚ի բնակարանու լորեանց ըլ-
իսանկ, կոմ քայլաւ արկեալ ՚ի վերս ջեր-
մացույեալ աղեւու կրու ակուրի, և կոմ յայլ
ինչ սյունիսի կրու ակուրի, այլ և ստէպ հաւասել զիստոր
որպէս և զառակ բացախ, և ը ամի յատկ և
մարդոք պահէլ զաեղիսն, այլ և ՚ի կարի ըս-
մարուք պահէլ զաեղիսն, պարտ է փոխել դընակարա-
սիպէլ հարկին, պարտ է փոխել դընակարա-

նըն, կամ՝ զտեղին, և զնուլ յայրեր չեռաւոր
կամ՝ ՚ի մերձակայ, ուր մաքուր իցէ օդն. զզու
շանուլ պարտ է և ՚ի շրջելց յարեսւ կամ. ՚ի
տօթտամու առուբն դի մասուակար է յայն
ժամ:

Ասմեցեալ յայսմ վայրի ըստ կարի օգնել
ախտացելոց ժամանակաւո կալիբրամտրապ, ա-
ռաջի առնեմք զի՞նի այսր զայլ ևս մետասան
աենդս սմին նմանս, որք՝ ՚ի ներդրծութիս հայե
ցեալ յարաքինս, գողես մի և նոյն են ընդ
այսմ, բայց յ' բումք բաւմաք զանալ անին:
Պատշաճ համարեցար յաւելուածս զ այս նոյն
էն այն զի՞ հիւանդագեանս միուլ ՚ի մետասան
աենդիցու մի համարելու ախտանիւլ կոլիբրա-
մարալում՝ յուսահռատեցի թերեւ առաջանուր,
այլ ծանիցէ թէ գն ևս այլ նմին նման ցաւը
ու այնչափ երկնչելիք: Երկրորդ առելմն որ
յորդոր եղիւ մեւլ յայս էր՝ առաջի առնել որ
շափ մարթէ է պայծառակէս զսպատճառս, յո-

1. *Introduction*

ԵՐԴ կերպն է՝ յորում մարդ յանկարծա-
կի ուշաթափի և փրփրի, և շատ թուլանայ, և
յետ քայնի մի բռպէից նոյնակո փոխէ և բռձանէ;

Վոր յերիս կերպո յացոսովին, յորժոմ ըստ
կոսնի հիւանդն փոխել և լուծանել յառաջին
կամ յերկրորդ ուղաթն փոխէ և լուծանէ մի-
այն ըստ կերածն, և առա հետ զհետէ թէ փո-
խետին և թէ լուծեուին փոխին՝ ի պարզ չուր,
և միանդոմայն բազէ քան գրոպէ և աստիճա-
քո՞ քառակին առաւելու և սաստկանայ լու-
ծաւմն և ուղիւաւմն անդապար:

Յօրժամ այս սցովէս լինի, հիւանդն սառ-
տիկ ծարաւութիւն կրէ, և շատ ջերմութիւն
կամ տաքութիւն՝ ի ներսն, որով այրեցնանէ
սրտին, անդադար աղաղակէ և ջուր խնդրէ
յերեսաց պայն և շրթունքն, որ է պաօշներն
առ հասարակ կտպանան, ողլ և ծայրը մա-
տանցն ձեռաց, ոտքն և ձեռքն շատ առաւել
սառնանան կամ պազին, ունչքըն կամ քիթս
սրտնայ և քարականայ. և ՚ի բոլոր մաքմոյն,
և յանդամոցն հօսին ամենասառն կամ շատ
պալ քրտունքն, զարկ բազկին, որ է նամզն
նուազի յոյժ և թռւլմայ սցնքան, մինչեւ չը
ինիլ զ զալի նուազի կոմ բարակի և ձայնն,
հիւնդին այնքան, մինչեւ դժուարաւ լիչ մարդ.
և արագ շռնչ առնելովն, կոմ շռոտ շռոտ հե-
լալովն հազիւ թէ պահէ զինդանութիւն, այլ
և զոնդատի հիւնդն շատ վասն ցաւոյ միջոցն,

և ո՞ւ բնաւ կտանէ հանդարտութեան յան-
կողի իւրում:

Եւ յացոսովին ոմի ոնկ առացաք, ոչ դադա-
րի լուծութին և փոխութին այլ հետ զհետէ ա-
ռաւելու և սատականայ. և վերջապէս լուծեու
լըն կոմ փոխեալն փօխարկին ՚ի պայ արեան
և կամ ՚ի պայ ջրայ՝ յորում յառցեալ ից միս,
և եթէ դեկն ոչ արագեցէ, կոմ շատ
չհասնի, հետ երեք կամ չորս ժամուց կամ
ոհաթից արագի. մահն, և ազատէ դադորմելի
հիւանդն ՚ի ցաւոյն: Բայց դիտել պարտէ, զի
այս ցաւ ո՛չ է փոխադըմական կոմ փօխուզող,
ոոկ ժանտամահն է, և այլք սցովիսիք. այլ
պատճառի անմիջապէս յաղականութենէ իւն
օդոյ, ողլ պասցաւ ՚ի յառաջաբանութեան:

Յետ մեռանելոյ հիւանդին, յորժամ բացցե
որովայն նորա և ժառունք ներքին առդարացն
զննեսցին, ուղեկն զիլսոյն, և խախացոյն, կամ
ստամոքն, և վորոտիքն ամ, և ու առաւել թո-
քըն և լեարդն զըտանին լի յորդապոյ արմեր.
և աղիքն առ հասարակ փոխեալ ՚ի բառար
որեց իւրեանց:

Այս բայլ և դարձան այսպէսէ հիւանդառութեան և այս բնչ
զարնշանակէմք ՚ի ներքոյ. զար և պարսէ շատպահոցոյ և
գործ պահելուստի հարթելին է:

Եթէ ցաւն լինի լը առաջնոյն ՚ի վերայ նշանաւ
կ'ալ երից կերպից՝ յորժամ հետանդն նոր ըս
կոսնի վշտանալ կամ նեղանալ ՚ի ցաւոյ պորտ
տոյն պրաւէ շռտով տալ ըմպել զներքոյ
գրեալ դեղդ:

Ընկալ

առ իմ լուս ապաս	առ իմ լուս ապաս
օչու մաս ի կու աբէց ի	երկան ի կու ի կու
ի աղ աղ ի աղ ի աղ ի աղ	տան և կիրաք կու ի աղ
Զայտոնիկ ՚ի միամին խառնեալ տուր ը լովել	բայ թէ հիւանդն չկարսոցէ պահել զայս դեղ, և պղուեալ յետո դարձւոցէ, պարտ է կրկն տալ և երիցո, մինչև կարողացի պահէլ:

Եթէ ցաւն իցէ ըստ երբորդ կերպին, յոր-
ժամ անդամին սկսանին կարկամիլ կամ քաշ
վիլ հանդիրք ցաւով որովանին, կամ պոր-
տոյն, պարտ է շռտով երակ հատանել, և ա-
րիւս թուղու մինչև քառասուն կամ յիսուն
մոխուլ, այլ և ՚ի վնարոյդքեալ դեղոյն մռու-
ցնիլ մի անգամ:

Եթէ ցաւն ըստ երբորդ կերպին լինի, յոր
ժամ հիւանդն սկսանի ուշովթափիլ և փըր-
փըրմիլ և թօւլտնալ, պարտ է յերես հի-
ւանդին յանտի և շռտ շռտ սասն ջուր սըր
սկիլ և կուռ ինչ տողորեալ կամ թըշեով սառն

Ըսով, ոնել ՚ի վերայ կրծիցն, և ՚ի ջերմա-
նալն փոխել վերատին, այլ և տուր հտոստել
զսողե զըսեալ դեղն ոգելից կամ ըռուհն շաւո
շուտ:

Ընկալ

առ ի աղ աղ աղ ի աղ	առ ի աղ աղ աղ ի աղ
լուս ապաս ապաս ապաս	լուս ապաս ապաս ապաս
օչու մաս ի կու աբէց ի կու	օչու մաս ի կու աբէց ի կու
Զայտոնիկ ՚ի միամին խառնեալ լից ՚ի մէջ վարքի չի չափուի պակել	Յայտոնիկ ՚ի միամին խառնեալ լից ՚ի մէջ վարքի չի չափուի պակել

Եթէ յաց երբորդ կերպին պատահեցի և
կորկամիլ կամ քաշվիլ անդամոցն՝ ըստ եր-
բորդ կերպին, յայնիմամ պարտէ ևս երակ
հատանել և արիւս թօպուլ, որոիս զրեցաք
՚ի վերայ և յետ ՚ի յուշն զալոյ հիւանդին,
տուր նա և ՚ի վերացզքեալ դեղոյ ոօմով, թէ-
բաքի ջըով և անանուիի եւդով շինեալ:

Եւ քանիլի յոցոպիսի տկալութեան, հի-
ւանդի սիրու և սատուքոն շատ անհանգարա-
լինի եթէ չկարօգացի ընկալնուլ զդեղն հի-
ւանդի կամ ջրի պարտ է յայնժամ՝ սաւ, զե-
ղահատ, կամ հառ այսովիսի:

Ընկալ

առ ի աղ աղ աղ ի աղ	առ ի աղ աղ աղ ի աղ
լուս ապաս ապաս ապաս	լուս ապաս ապաս ապաս
օչու մաս ի կու աբէց ի կու	օչու մաս ի կու աբէց ի կու
Յայտոնիկ ՚ի միամին խառնեալ լից ՚ի մէջ վարքի չի չափուի պակել	Յայտոնիկ ՚ի միամին խառնեալ լից ՚ի մէջ վարքի չի չափուի պակել

Օսյու ՚ի միասին խոռնեալ հաստաբն և տուր, եթէ և զայցն յետո դարձուցանէ հիւանդն, պարս է կրկնել շատ անդամ մինչեւ կարողունայ պահել, նաև պարտ է առնել հօգնայ այսու դեզօրէլոք:

Բնկու

Քառ էլլիչն կամ գործայ յնառնե նոկու ջուռ լինրանի կամ ալլիչն բնուսան կունել
Օսյոսոսիկ խոռնեալ ՚ի միասին կէս ժամէ ՚ի կէս ժամ՝ հօգնայ արակ:

Ամէ կայ ամբ գեղորայք չօգտեսցին ինչ, և ոչ դադարեցի լուսամն և վոխումն հիւսն զիս և սառնութիւնը ձեռացն և ստիցն սառն աերացի, և ոքան բոլորովին կաղապացի, և զարկ բացին, կամ նուպին առաւել նուազեսցի, յայնժամ փութով պարտ է պատրաստել ու երմ կամ պաք ջուր, և զնել զէիւանդն ՚ի մէջ ջրայն բոլոր անձառը մինչեւ ՚ի պարան ցն կամ ՚ի վիզո թագեաչ և յամենայն կողմանց բաւագիս ծածկել, և պահել այնպէս մինչ չե քան բայէ, կամ տաղիսայ, եթէ հիւանդն կարողացի տոկար կոմ դիմանալ. և լժէ ոչ որքան կարէ այնքան մնացած ՚ի ջուրն սոկայն մինչեւ պատրաստին ջրայն վասն բոլոր անձնն, որտես է շուրջով պատրաստել զակու. տաք ջուր, և արկան ՚ի ոլովի ելկայո, և զայս կառ սիր ՚ի մէջ ամիս ձեռացն, և ՚ի շերքոց սոհեցը, և կամ ողիւս, որ է ակառ կամ ժառըլլայ, ջեր ոց ուցանել, և պատա-

տեալ կոտառով ինչ դնել ՚ի նոյն անդ ինն:

Յետ հանելոյն ՚ի ջրոյ զէիւանդն, պարտ է բաւագիս սրբել և մաքրել զբուրոր մարմինն և այնպէս հանգուցանել յանկողնի կամ ՚ի դօշակի իւրում և ծածկել յամ կողմանց նու թիւքարի ջուր քսել ՚ի մը ստամոքսի ՚ի դրսի կոգենենէն, ութն մասնացարի ՚ի վիր գան դպրատն, որ թէ չօգտեսցէ ինչ կամ շահ չունիցի, պարտ է յայնժամ զօրացէկի սուխ կոշ չեցեալ գեղն մածուծանել կամ կողինել ՚ի նոյն անգին, մժողլով ՚ի վիրացն լըրի ժամու քրոն և չոր, ացէ և առնել հօգնայ պատրագուէլոք:

Բնկու

աւէլու չ
առանգ աւէլունց
գայէլընը
Օսյոսոսիկ ՚ի միասին խոռնեալ յամէն կէս ժամու կամ ահամթի հօգնայ արակ. ընդ նմին կթիւնան և զիւրոյզրեալ տաք չուրն, թաղելով դաշճեալ զէիւանդն մինչեւ ՚ի վիզն. և պահերով ՚ի ջուրն որքան կարացէ մնալ մինչ չե հանգարանացի ուլ:

Եւ զի հիւանդն որպէս ասացաք շատ ծարաւով կրէ և պապակի և ջուր խնդրէ, ոչ է պարտ տալ ջուր ամենեն, որ շատ վիւս է. այլ միայն սակաւ ինչ գարեջուր թիցէ

տուլ առնուլ՝ ՚ի քերանն և ողոք՛ալ՝ ՚ի դուրս
ժամկել:

՚Ի արձեալ սկսուահի, որ հետ հանդարտե-
լոց հիւանդին և լաւաւլցն միզորպել կամ՝ զոզ
կամ լինի. որոց դեղին սցուէ:
Ռնկուլ

որդէշա հոմ հ անուոց

գուլ ջաւը

տառն նորով

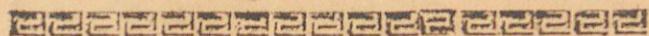
Երեսուն երկու նորով

և ՚ի միտոին խառնեալ տուր ըմպել լլ նմինա
բա՛ և զվերցոյթ րեալ հօդայն լժիրաքի ջրով շե
նեալ՝ մի կամ երկու անգամ. այլև կոտա իսչ
ոտեպ կամ շւտո շուտ տագորեալ կոմ լժըր-
չեալ ՚ի ջեր ՚ կամ ՚ի տոք ջուր, դեր ՚ի վր
փորբանիուն և կամ զհիւանդն նստեցուր ՚ի
սառք ջուրին:

Վ.յլ և պրատհի զի հիւանդն շուտ շուտ ձը
զըռտաց եթէ տին ձգուտալն չդադարի, ոտկու-
ինչ լու զինի ջերմացն, և տուր զի ըմպէ, այս
օդաէ և ապատէ ասոււծով:

՚Առն եթէ հիւանդն յետ լաւապէս առողջա-
նալցն միացն լժուլութիւն ունիցի, պարու է
տուր յայնժամ զդեղ զրայուցանօղ. այսէ մի
մախորսչափ թիւսոքինայ գինետու խառնեալ. և
կամ այլ սցովիսի դուռահաշամ՝ դեղ:

Լոկ կերտկուր հիւանդին յամես պն ժամա-
նակս տիարութեան նըրոյ ու այլ ինչ պարտի
լինել, և թէ ոչ խարշում ջուտի ջուրն. և կամ
նշասոսց կամ տոլապ հիվանձ մտուուցի:

՚Ի նորէլ էս ինչ ժողով ոհանից ունցընէց:

Յուման ՚ի հշանակեալ դեղորէէց դտանին կազ
մեալք ՚ի դանապան դեղոց, զոր պարտ է ու-
սանիլ. որալիսի է լժիրաքի ջուրն, որ լատինե-
րէն կոչ է զինդիւրաօքիայ:

Ռնկուլ

Ռնկուլ, իոմ աբենն սան նորով

Հարկ ար սան և ուն նորով

Զար համ լլունէլ է հորեր սան և ուն նորով:

Զայսոսիկ ՚ի միտոին խառնեալ ՚ի

մէջ պրալթիլկացի, դիցի յարեւու տուրու տամն

և չորս յետ այնորիկ քամեցի լժլժով.

և այն քամետ պարզ չուրն արկեալ ՚ի պու-

թիլկացն վերստին, ՚ի գործ արկցի ըստ պի-

տելցին:

Վ.յլ և գոն դեղորացք ինչ, զորս անհնա-
րին է կաղմել, զի կարօտին զանազան դոր-
ծեաց, և հմուռե. և այսպիսիք ոնկ և այլքն,
ուր իցեն դեղովաճառք կամ աբդերք, դեւ-
րու դտանին ուռ նոսա լտուինական անուանին-
իսկ ուր չկցեն դեղարմնք կամ աբդերք, զանց
արարել զնոքօդ, միւսովքն նշանակեալ դեղո-
րէիւք պարտ է վարիլ. և բաւական է:

առան չառ շառինացաց.

Կեջոմիլամ. ոչ է նույնօշան, ոչ է նույն է ՚՚

Բանի և Տէղուց, Եմեկ առհնորդ ինչ ՞՛
Ճշուա Բնելել, Յատակոն Են Քա-
դեղորայն, այստեղ աբեօնն. և
Ե-Ղե առողիքոյ:

ԱԵԿՈՒԱՅ գարտիֆուլիայ, որ է Տէղուա Ենայն
Թակէտըն առողուոյ:

ԵՐԱՄԱՍԻՄ կէնթթ Եռէտիս. որ է շպանցէ՛ Տուքն-
ոյն է ճանձ սպանցոյ, սպէշանէ կայ Տուքն արած:

ՕԼԻԷՄ մէնթի բէյբէրէդի. որ է [Ե-ՂԵ առող-
իքոյ:

ՎԱՆՆԱՅ, որ է ռընէշտին:

Հանցնաջնջ զօրութիւն կալիբաժարովահ ըստ
լոն, որ անցեալ ՚ի հոգիաստնէ
տարածեցաւ գոգցես ՚ի բուրով Ավտո, ձգեցաւ
և առ մեզ առ խաղաղասէր բնակեցո հեւսիուչ
ամբաւ նըին միայն զարհուրելի բ ւական հ-
ղե զբաւել ՚ի կենաց զբագում ոզրմութիւն անձի
նըս, որ.ք ՚ի վագուց լուհել եին զահալին ներ-
կործութիւնըին: Օքը անուեալ արթ առ կառա-
վարուել Ուստաստանի ձեռնամուխ եղի ՚ի մեծա-
մեծ պատրաստութիւն: Կախա մինչգեռ շիր ցա-
ւոյն տարածել ՚ի բոլոր Մասկուլ, սկզբէն աբա-
րին տաղաղը բարդում շահաւետ իր սոս առ-
շի պահպանել Պանձինս ՚ի ցաւոյն, և առա ՚ի
տիրել նըին բոլորովին մայրաքաղաքի ։ կուռ-
ցանել կառժամանակնայ հիւսնդանոյո:

Պատրաստութեն՝ զորս առանձին, Են սցուրիկ.
Ժնմ առուր երկիցս կամ երիցս անդու Տիսէին
զքայախ, ածեալ զայն ՚ի վլ ջերմացեալ աղիւ
զգեռոս և զդաշկինակս առգորէին (Յժ ըշէին)
սակաւ ինչ քայախով և սանչով սանչով հաւատե-
ին. յանկիւնու տան կամ ՚ի վլ պատուհանից զը
նէին զամանն ինչ լցեալ կըսկ խառնելով լը հասո-
րակ ջրոյ: Բաց յայսանէ բժիշկք հրաւացին
ևս առնուլ յոթքերքէ զպաքասւզովացես ուծ-
լա չափով մին ռւնցիյ ածել զայն ՚ի բութել
կայ ինչ լցին ռամու և խառնել զայն ՚ի միասին
թողուլ օր մի հանդարտիլ առա յնից առաւ-
տու և երեկոյի ըմպիւ մի փոքրիկ սիւմքաց չուր

իսուսնեալ մի չայի դրգալ դեղիւս:

Առ ՚ի տու զիտուի մերտպնեց և զեզոնանեց, որոց բժշկէին ասու զախտացելու կալիբում մարտիւ յառժամանակեաց հիւանդանոցու, առաջի առնեմք աստանօր զհամառօտ եղունկ ինչ բժշկէլոյ զտկարացելու կալիբռ երրով և որ միա շունչ ընկալել եղեւ յառժամանակեաց բժշկական խորհրդարանէն, որ փորձեալ զայն ՚ի բարդ գիւղւաճու պատշաճ համարեցաւ հրատար սիւլ յուռու հաս ունկաց:

Յորժամ հիւանդն զբաց զբաց, տնւր նմա ըստիւ մին կիրակից դրգալով զմարնէզիս, քանի մազնէզիս տրորիւ ՚ի մէջ ջրոց, խափանէ զիօնութն և տայ հիւանդն լուծանել: Առա զիր զախտացելն յանկանի և ծածկեու զնոտ սա լուսով մինչեւ ցիսւրծաւ խոկ ՚ի կիծոցն մինչեւ ցոսու տիւեան ՚ի վը տաւանին զանորոցն կամ զմնացրդն չորսցեր խոաց (զորոց պատրաստելն ցւցուրք ՚ի ստորի): ՚ի նոյն ժամն զբացե հիւանդն զբարցիւ ՚ի մարմաց և զոլունաձեւ քրուռն յիրեաց: Թաղեալ փոքր մի ներգործել գոյրշեացու, տնւր հիւանդն զնոր կառաւիս և որբեան մաքուր զրբունս մարմացն, ուշ զիր յայսմ՝ մացրի զի մի մրտեցուցիս և զոչ մի տաշամ՝ ախտացելոց: Զշնի փոխելոյ կոտաւետ ցըս դեմ կրկիս զշիւասկս յանկողնի և ծածկեան սոււանով, ըստ առաջնոյն սփռեան ՚ի վը ծածկոյին զմնացրդն չորսցեր եղունկ անհրաժեշտ պարտաւոր կոյսուցանէ զմեզ յերես եղունկ հիւանդն ուն ՚ի մի դրա կամ ըմոլիցէ զմը թու ընդուիտ:

Կամ երեցս անպամ: Յորժամ այս այսպէս առնես հիւանդն զբաց զհանդարտութիւն, փոխւթիւն և լուծութիւն դադարի և նու նոյնժամանցն ննջէ, ու բով և ցաւն անվաս խափանէ:

Յիտ առողջանաւոյ հիւանդն, զրբացն զնարաւ հօֆֆմանեան կաթլովք, տալով նմա յոմին ու կը յերեկոցի և յառաւօտու տան տանն կաթիւս, և կրակով որ բաղկանաց ՚ի Ծրոյ լուռ մարտը մսի եփերց չը զարւոյ, ընդ ոմա տաւր ւեսել հիւանդն սպիտուկ հաց, բայց մի ամենեն կերիսիէ թթու հաց, և զայլ աղի երակ ըմոլիցէ զմը թու ընդուիտ:

Պատրաստաւեն հայութքի խոռոց:

Եսդ զըրացեալ մնացորդու զայսոսիկ յածոն ինչ և թթուեն զայն եռայիւլ Ծրոյ, բայց մի լիցի հեղիեղուկ, տպա խառնեա զայն վայսեայ իրօր ինչ և նոյնժամանցն ծածկեան, զի մի զորոր շիքն ցրուեացին: Յիտ սցանրիկ յորժամ մնացորդքն խոտոց ծածկեացին զոլորշեաք հան զաց նըս և սփռեան ՚ի մի դրաց սաւացաք:

Արեւունդն կարեկցուի առ ուղրմելի ախտացեալ կոլիբռաներպու և ոչ տայ մեզ ըստ կանանու այս և երկոքութք եղանակօքա, զոք ՚ի մի դրաց ցուցարք այլ անհրաժեշտ պարտաւոր կոյսուցանէ զմեզ յերեսն անել զամ ինչ որոց միանպամ իմացիւ է օգոււան: Վայ ոչ անտեղի համարիմք նշանաւելիւ յայս վայրի զայլ եղան

Խակ ես բժշկելոյ դհիւանի գացեար կողիքամար
սրուիւ, զորչ թէ կոտ օգուտն մեք անձամք ան
ձին չերք տեսեալ բայց լուսեալ յարժանահա-
ւատ բժշկաց՝ որք զշահ նորին ոչ օւրանային:

Խ նոյն խոկ ՚ի սբառահիւ ցաւոյք.
Նախ պարտ է՝

Թողուէ վարիւն կէս չայի թառաւ,
Հետոյ ըլափէ փոքր ինչ ձիթենւոյ իւրէ:
Խոկ ՚ի սկսանիւ կարկամիւ անդաւոյն տրորեան
ուրուոր մարմին հիւանորդին քացախով խառնես
բոլ ընդ ուռուի պիտարին, խոտորի և խալդարին
առլու ՚ի վ՛րաց կրծոցն դի՞ր զբէիթ (ց՞ լէքե
օջբա) խոռնեալ խալդարին:

Խամ մորթէ եւ եռ գնել զբղբուալու ՚ի վերայ
կրծոցն, և տարս տրորիւ դանդամու հիւանդին
կանքարացիւն տան ևս ումանք ՚ի հմուտ բժշ-
կաց թէ փանդահին արկեսու ՚ի վարդի ջուր
և տուեալ հիւանդին բաղում օգուտու բերէ:

Դ Հերայ Հայուասը անդին, զար իտաւահին հուշն՝ վէտ
որու բնուանին իւղա:

Վ Տ ենդու ացո չաբարար՝ է աւստ ինչ դը-
մուկակ և իւր թիւաւոր, յազ գէ թէնտու
տենդին, որ սովորուիր տառակէ տիթովեան յաշ-
նան քան զայլ եղանակու տարւոց: Վառակէ
գոտանի ախուս այս յեւրոսիխա, և յայլ նօհան-
գըս ինչ իդուիխց, մանաւանդ, ՚ի դեզիս ցածու-
գան և զեհու, և այն տառակէ յապէն ՚ի զիւզու-
գան, որք լնս սկին յացգովիսի զիհուցիս վայրու,
կանա, որք լնս սկին յացգովիսի զիհուցիս վայրու,
և սպիրին դժուարամարսին կիւրակլւելիսօք: Զիք
տենդը ինչ այնքան շուտավոյլթ մահահուալի
իւրիւ տենդը այս ոթ և թազոււմ անգում ՚ի
միջոցու քսան և չորից ժամուց, կամ յերկուս
և կամ յերիս առօւրս սպանանէ, յայն սակու
սպատշառ վարկաք տենդ չարաւար անուանել:
Արկոտասան ևն ահասուք սպուտենդիս որք ղա-
նակ անին ՚ի միմեանց անուանադրութ, երևու-
թիւ նշանաւ սցլովին հանգերձ, զոքս մի առ-
մի տեսցես բացադրել յառաջիկաց:

Վատչին տեսակն կոչեցեալ յիստալիացւոց
գեպպոէ բէռնիչիօլա քօլէսիքս, այսինքն տենդ
չարարար և զայրադին, որ սբառահի յանը ա-
չելսառնութէ և յառատութէնէ սուր և տ-

Այլ զիտել արժան է, զի կը դադարիլ տես
գի զոյտ ընմին դադարին և վերսիշել նշանքն
բարովին: Տայց եթէ ախտն լեռին թափիլ
իցէ զթոյնի իւր և արևատայետը յայնժամ լի-
նի յոյժ վասնպար և երկիւդալի, և առաւել ք
դամ աղետալի է այն, յորժմ վերսախն դարձ
առնէ լուծարուին այլովն հանդերձ: Դարմոն
նորուն խթիչս սեղմիչ և խտղազիչ գեղորոյքն
ողի են ջուլն կինամնի կոմ անանխյ. Լիզ-
ուունէ անօափիօ, և լուսանօ լիզուիտօ: Զոր
օրինակ, առ երկու ունկի ջուր կինամնի կամ
անանխյ, և երեսուն շիթ լիզուունէ անօտինօ
մինէռալէ հօփֆման յաւելով ՚ի նոյն 24 շիթ
լուտունո լիզուիտօ. և առւր ըմոկիլ հեւոն-
դին յամ ժամու մէս մի դրդալ սեղմնոյ մին-
չև ցգադարութն ախտիս: Ըմպելին նը պարտի
լիսել ջուրն խորովն հացի ևթէ դասնիցի առ
ձեռն պատրաստ՝ օդտակարագոյն ևո է հացն վար
սակի: Վաճէ այսուն նկատիւք ոչ դադիքի վախուցն
և լուծութն օրսայնի, յայնժամ օրէնէ տալ նմա-
ժամի ՚ի ժամ երկու դրդալ սեղմնոյ հիւլապիէ
տի սուլինա, յորոյ վիր սպարտէ յաւելուլ 45 կմ.
20 կաթիլ լաւատանօ լիզուիտօ: Կոյնող և օդտա-
ւէտէ լուծարութն երկցիկի, և սիէսո տի լամթէ վի-
նոզո փութէ՝ առ ՚ի սպահ անկիլ վոյժ ախտակընին
և առ ՚ի շարժել լարտաշնուրի մարմնոյ: Կոյնող
կարեօր և զգնիութէ լուս սխառիլին ՚ի

պականնով մաղձից, և այլ հետմայ, յանձնար-
ութէ, և ՚ը կերակրոյ, որք դիւրաւ թթու-
նի ՚ի սղամնաբնն, որսլիսի են կ զի, ճարագն մը-
սոյ քաղցրաւենիք, ձմերուեն, սեխն, կեռասս,
և այլ միրզք, որք են զոյ և թուլացուց' ը
բնուրէ: Ելքեմն ևս պատճառի յաւեգին լու-
ծիչ և ործացուցիչ դեղորէից, ՚ի վեստակար
սունկոյ, և ՚ի թթիւնուր դեղորէից մաերց ՚ի
ստամոքսն, ՚ի սասաթի կրից և յերկիւդէ, ՚ի
ցրտուէ՛ ՚ի տօժագին ջնրմուէ՛ և ՚ի իմաչա-
ցաւուէ՛: Աս նախ քերեւ ոստաիկ լուծողուի իւչ
՚ի վերուստ և ստորաւտ, և առա ուժգին ջեր
մուի ՚ի ծագին ստատօքուի և աղեաց, անձկուի,
Ճոշումն կը ծաց, կերկերաւմն ձայնի, և ձրաւումն
տկարանաց տեսուին աշաց ախտակրին, և եթէ
սցսպիսի լուծոզականութիւն յարաւեէ, ոչ է
մարթ նոյցա այլեւս պատապարիլ և ոթմափիլ:
Դարձեալ՝ ոխտակիրն կրէ զ ծըւ տաստիկ և
զարկն բազկի լինի՝ արագ մանր՝ գագրանալոյն
և անհաւասար խոկ ՚ի յարաւե. յառաջանալ
տխտիս զարկն նուռալի այնքան մինչ և լինի
անդ գալիք ծայրը անդամոց ցրտանան. ՚ի վեր
երեւի ցուրտ թիւսն միացն յերեսու մէջն լինի
արբնլական, և սուէզոլ սուէզոլ զ դաց զ գողդուն
ուն որսիք. ձեւը և ոտքն ցրտանան և փոխոք
կին ՚ի դայն կ ողցու, կրէ զոյտ ը ախտիու և ըզ-
թալ կուի, զուշագնայուի և զ հեծկլատան:

մէջ ջերմադին ջրոյ, և յետոյ բարւոք չորացուցին ջերմ պատառաւ՝ դնել ՚ի նրբանսն սահից զ ջերմ կղմինդրու: Խոկ եթէ կիրառոււք այսոցիկ դեկորէից չեցէ հնար ստանալ զ տենչացին ներս դործուի և վօգուտն, յայնժամ պարտէ տալ ախտակրին վեց տնդամ յաւուրն ընկուզաշափ զ հետաղոյ դեկու: Առ երկու դրամ՝ սուլ տի աօտա, ու որ մարթէ յ լուծանել բաւականաշափի հիւմով կիսրոնի՝ յաւելլով ՚ի նոյն դրամ մի է թէւէ, երկու դրամ՝ թինժուռաւ տիսուչինօ, չորս դրամ՝ քանֆէցինէ Ճիաչինմինա, և նոյն չափ՝ շաքար սալիտակ և մաքուր:

Ի՞նդ այսոցիկ զիտել արժանէ զ լի լինի դադարման տենդիս պարտ և պատշաճէ փոյթ ընդ փոյթ ձեռնամուլս լինել ՚ի գործածութիւն քինա քինափ առ ՚ի խափանել զ վերադարձումըն այսպիսի դժնդակ և զ այրակին տենդից: Յայսպիսի դիպուածու օրէն է լրց պահել և զ որովայնն սոսկապէս ՚ի ձեռն թինժուռամ յորինելոց երիցկաւ, և այլ խթէ զ եղորէւիւք: Կիրակուրք պարտին լինել սնուցիւ և կարի սակաւ քանտկութիւն, և չափաւոր ինչ շարժութիւն է ևս շահեկան:

Երրորդ տեսակն կոչի յիտալիացւոց ֆէպուէ բէանիչիոզա տիսէնմինիքա, այսինքն տենդ չարարտ խառն ընդ տրիւնային փորս

հարութէ: Պատճառը սորտ դրեթէ նոյն են ընդ պատճառաց չարարտ և պարապին անեղիւ որտիչու աւանդեցաւ վիրապոյնու: ՚Ա զեղուածու ածու տիստիս հասարակօրէն զուզընթաց լինի ջերմութիւն ուժդինս արիւն այլն փորաշարութիւնի սրբանին, սաստիկ ցաւ սոսամոքսի և խիթք սրբանին, նողկանք որտի և հեծկուանք յեզուս լինի չոր և խիստ, մէզն թամնը և քըրքք մազդցին, զարկ բազկին լինի մանր և արտադ կըլ կըղանքն ՚ի սկզբան սնդ լինի մազմապոյն, աւապա մաղասային, հուսկ յետոյ արիւնային, հըրբեմն ախտակիրն բունութիւն պատճենի փոխել այլ ՚ի դադարիւլ տենդի զոյլ ընդ նմին անչ հետ լինին և նշանըն: Առ եթէ տենդու այս ենք կամ չորս անգամ դարձ առնէ մի զ կնի միոյ, ոչ է մարթ ախտացելոյ այլ ևս սպասուպարիւն սթափիւ. որոյ զեղէ նախա քօստիօ, կամ լաւտանօ լիդուիտօ, ջուրն անան խոյ կամ կինմօնի և ավաքինսքինա առատօրէն

Վըրորդ տեսակն կոչի ֆէպուէ բնունիչիու դասուպառութամ, կոչի և ըստ ասխնեաց ֆլուսո էրամթիքօ այսինքն հոսումն լիրական: Տենդ այս չարարտ զուշակի ՚ի ստէպ ստէպ տրտութորմանէ մսապոյն հիւթոց խառն ընդ կղկղանաց, հանդերձ նուազմամբ որտի, ցրտութիւն ձեռաց և ոտից, նուազմամբ ձայնի, ց1

և տագնապաւ շնչառուե՛: Դարձեալ՝ որպէս ՚ի դիմուածս այլոյ չարարար տենդից, նոյնովէս ՚ի դիմուածս յայս թուլանան զօրութիւնք ջղոց և բոյը մարմնոյ, զարկ բաղկին բաղկին մանր, և նուրբ. որոյ սեփական դեղէ քիւնո քինսա, զոր օրէնէ տալ առատօրէն:

ԱՅԼ եթէ տենդս այս վերակրկնէ, անվրէպ սորմնանէ: Բայց երբեմն ևս դէպ լինի, եթէ ախտակիրն էլու երկուառորդ, և վհճակեալ զօրեղ կողմուածոց, զի յերկարուեէ ախտն, և յայնժամ կոչի քոժնիքա:

Չորբորդ տեսակն կոչի ֆէպպաէ բէանիչիօ դա քառտիմքա: Տենդս այս չարարար՝ ՚Ճամա չն ՚ի սատուիկ յրտոց, ՚ի ջեր լուէ, ընդ որում դուզընթաց լինի և սրապոյն իմն ցաւ ՚ի վերին ծագն սոսամոքսի, ՚ի ստէպ ստէպ ուշազ նացութենէ, ՚ի տաղակութենէ, ՚ի դժգունութենէ դիմաց, ՚ի հառաջանաց, ՚ի հւարոց, ՚ի կող կանձնանէ, և ՚ի փոքրիկ բաղկամանէ շնչերակին, որոյ դեղէ ջուր կիսաւնի, լաւտահօ լիպուխո. լիպուօ տեսուին. և այլ սոյին նման խթէ և խաղաղուցիչ դեղորացք, և յետ սոյոցիկ քինսա քինսա: Վիտելիէ՝ եթէ տենդս այս չորս կամ հինգ անդամ դարձ առնէ, անվրէպ սովանանէ:

ՀԻՆԴԵՐՈՐԴ տեսակն անուանի ՚ի նոցանէ՝ ֆէպպաէ բէանիչիօդա էմէթիքա տէլ լուլա-

չօ, այսինքն չարարար տենդ ործացուցիչ դու ետը ՚ի վերջին ժամանակո ՚ի սօվածօ բժշկի: Աս նախ բերէ դոզումն և ջերմութիւն սատափիկ, և առա ստէպ ստէպ վրովումն, յարակ յեալ ՚ի նոյն ցաւ ստամոքսի, և ուժդին ծանցւու. որոյ դեղ նոյնէ ընդ վերնոյ: Բայց եթէ բաւ տիպ դեղ նոյնէ ընդ վերնոյ: Եթէ եթէ բաւ լինի ուժեղ և լի, և ՚ի վեր երեխն նըզարկն լինի ուժեղ և լի, և ՚ի վեր երեխն նըզարկն եռացման. յայնժամ նախ պիտոյ է երաշուատուի, և առա ՚ի կիր տանուլ զքինսա քիւնա:

Վ ԵԿԵՐՈՐԴ տեսակն յորջորջի՝ Փէպպուէ բէռ նիշխօպա տիպօսէթիքա այսինքն չարարար տենդ քրտնաբեր: Աս նախ բերէ բիրտն յորդուաստ, և առա դոզումն և ջերմութիւն ուժդուգին, զուգընթաց ցրուու անդամոց, և թուլութի ջտոց և բոյը անդամոց, և տագնաւութեն մին ՚ի մեծագոյն մետառուց որպաւ շնչառութեն. մին ՚ի մեծագոյն մետառուց միշտ դուսնի ընդ ախտին է արագումն տուրելառութեն շնչց, և հաշումն բովանդակ մարմնութեն մանրութին, արագութին, և անդորրութիւնն զարկի բազկին: Եւթեմն մարմնէ ՚ի դիմուածս այսօրիկ տենդի ստանալ զարպինուի, եթէ փոյթ ընդ փոյթ ՚ի կիր արագութիւնուի, և առաջիկ քինսա քինսա ՚ի սկզբան անդ տենդին. բայց եթէ ախտն ժամանեսոյէ յատիքան ինչ, բայց եթէ ախտն ժամանեսոյէ յատիքան ինչ, հասարակօրէն անսպուղ և վայրապար լինի նպաստն քինսա քինսա, և այլ ամենայն դեղուալապար լինի

բէից, և առուելը քան դամենայն վտանգաւորա
զայն է այն, շորժամ՝ վերադարձյի տեսդն:

Եթէներորդ տեսակն կոչէ՝ ֆէպլուէ բէռ-
նիչօզա սինքօքալէ, այսինքն չարարար տեսդ
թալկացուցիչ: Աս գուշակի ՚ի յաջալսակի թալ
կայժանէ, որ ՚ի դոյզն ինչ շարժմանէ ծնանի
նուազումն սրտի գողումն և ջերմութիւն որ
դուզընթաց լինի ընդ տեսդիս այսորիկ երբե
մըն լինի առաւել և երբեմն նուազ: զարկ
քաղկին հատանէ արագ, մանր յոյժ և նուրբ,
քիրան ՚ի մեր երեկ միայն ՚ի ճական և ՚ի ու
րանցն աքն տկարանայ, և մժակնի, և եթէ
ոչ աճապարեալ փութով դարձանեսցի, մեռա
նի անվրեպ, որոյ դեղ է հօտոտալ զիրս զօրտ
ցուցիչս և սթափիչս. որպիսի են՝ մելխոնէ, լի
պուռ անօտինօ, ևն, արբուցանելով ստէպ քի
նա քինա:

Ուժ երրորդ տեսակն սոմ՝ ֆէպլուէ բէռնի-
չօզա այջիստ, այսինքն չարարար տեսդ սո-
ուցիչ: Աս ճանաչի ՚ի սաստիկ դողդոջմանէ
և ՚ի յրտոյ. եթը զի թէ ոք ըմբռնեսցի յախ
տէ, տուժամայն ամենայն անբանք մարմնոյն ցը
տուցիալ սաստին, մինչև լինել եթը ոի սցլա-
զունեալ զինուիին զոր յայն սակո կոչեն տեսդ
ցրտսառոյց, և յրտութիւնո այս յարատե-
նալ մնայ մինչև յաւարտ տեսդիս առանց

ջերմանալոյ ամենին ին. սովորաբար գուզըն-
թաց լինի և ծարաւ ինչ ուժգին, չորսութիւն և
կարծութիւն լիզուի, և կերկերութիւն ձայնի: ՚ի
վախճան տեսնքիս, թէթէ կեցցէ ախտակիլն) ՚ի
վեր երեսի ջերմութիւն ինչ թեթև, և տարա-
ծանի ՚ի զանազան մասունս մարմնոյն մանա-
ւանդ ՚ի ծայրն և յայնժամ օրէն է իսկ և
իսկ ձեռնամուլս լինել, ՚ի գործածութիւն քի
նաքինակ տռ ՚ի արգելուկ վլիւառարձումն այ-
սորիկ աենդի չրաբարի:

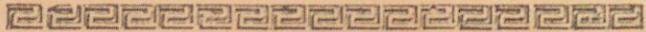
՚ներորդ տեսակն անուանի՝ ֆէպլուէ բէռ-
նիչօզա ըլէուութիւնա, այսինքն տեսդ չարա-
րար կշայցին զոր մարթէ ճանաչէլ ՚ի ցըր
տոյ, ՚ի սարսափոյ, որում զինու զայ ջերմու-
թիւն, պտայտ դ խոյ, նոգկանք սրտի, փոխութե-
և ծարաւ սաստիկ: Կը զինի այսոյիկ հւեանդն
զ զայ զցաւ ինչ ուժգին և խայթիչ ՚ի մի կող
մըն կրծոց կոմ ՚ի կուշտն, մանստանդ ՚ի վայր
կենի՝ յորում ախտակիլն հաղայ: Օ արկն բաղ-
կի լինի արագ, խիստ և անկանոն, մէկն թան-
ձըր և մըլրալլց. կրէ հաղ սաստիկ, և ցնո-
րութիւն, և դժուորաշնչութիւն, որոյ դեղ նոյն
է ընդ դեղոյ բորբռքման թոքոց. և ՚ի դա-
գարիւն նշանաց՝ օրէն է իսկ և իսկ ձեռնամուլս
լինել ՚ի գործածութիւն քինաքինային ըստ և-
զանակին զորմէ նշանակեցաք ՚ի տեղի լւ-
թառմ:

Տասներորդ տեսակն կոչէ ֆէպլուէ բէռ-
նիշխաղա քօլիքա, այսինքն չարաբար տեսդ խի-
թաւոր: Ախտո այս հասարակօրէն զոյգ ունի
ընդ իւր զանհնարին խէմու սառորին որովայնի
և արդանդի, զփքախութիւն, զնողկանա զանձ
կութիւն, զործութիւն զջութիւն բնուի, և ըզ
սաստիկ ծարաւ: Օտրի բազկին լինի մանր և
անկանոն: Երբեմն ևս հոսէ զբիրտն ցուրտ, և
դեզի՝ զբիս կակզացուցիչ, ֆօմէնժա, արբու-
ցանելով թիւրակէս, րաւունօ, և այլ դեզ
խազաղիչո: Երբեմն մարիժ է ևս երակ հասա-
նել, եթէ իցէ զօրեզ և խիստ զարկն ըստ կին:
Եւ զկնի դադարման տեսքին՝ օրէն է վայը-
լուդ փոյժթ՝ ի կեր արկանել զբինարինա առ՝ ի
խափանել զմերտդաւթիւն նոյին:

Մետասաներորդ տեսակն ասի՝ ֆէպլուէ
բէռնիշխաղա սօբօօզա, այսինքն չարաբար տեսդ
թժբքեցուցիչ, կամ քնոքեր: Յորժամ ըս-
կանի սք ըմբռնիլ յախտէս յայտմանէ՝ լինի
թժմբքեալ և ափշեալ, մինչև լինել իբր նըն-
ջեալ կամ արբեալ անզաց զլիսովին, կրելով
զուշուբարձութիւն: Երբեմն և զհես զայ թըլ
ուստութիւն լիզուի, և երբեմն հեծկլտանք:
Եթէ տեսդո այս երկու կամ ելիք անդամ
դարձ տռնէ, անվլիշալ սալանանէ՝ որոյ դեզ է ե
բակաչ ուսւթիւն, լուծովական զբենք, խարա-

նողեղ, և այլ դարմանք որք պատճառեն ըզ
սիմափութիւն: Եւ հետ դադարման տեսդիս
օրէն է առատօրէն ՚ի կեր արկանել քինա քի
նա:

Խոկ երկուսասաներորդ տեսակն սնուանի ֆէպ
պուէ բէռնիշխաղա չիշքա տէլ մօսանտի, այ-
սինքն չարաբար տեսդ կուրացուցիչ՝ զտեալ
՚ի մօսանտի բժշկէ: Ըմբռնեալքն յախտո յայո
լինին իբր կոյր, զոյդ ունելով ընդ իւր զյօ-
րանջութիւն, զկերպերումն, զջրառութիւն, զդոլ-
դոջութիւն զանութուի ձեռաց և ոտից, զանձկուի,
զնողկանք սրտի, զծանըուի և կցաւ զլիսոյ, ըզ
փոխութիւն զժուլուի ջղաց և բոլոր մարմույն,
զցնորութիւն, զժմբռութիւն, զծարաւ սաստիկ,
զտատութիւն զլիսոյ, և զժմախճութիւն: Օտրին բազ
կի հարկանէ նուազ՝ խիստ՝ և անզօր: և մէզն
մըբալից, և թժանձր: Այլ ՚ի դադարիլ տեսն-
դի զոյդ ընդ նմին դադարին և նշանքն բոլո-
րովին: և դեզն երակահատութիւն, լուծողա-
կանք, և խարսնադեզը: Եւ հետ աւարտելոյ ըզ
տեսդն՝ ՚ի կեր առնուլ զքինաքինա:

Համառօս ջահովութեան վասն է մահաւոք

Առ Եպիսկոպոսաց առաստեղուհին

Հայոց.

՚ի ժամանակաց անտի մեծին Պետրոսի և
կայսերուհւոյն կատարինէի երկրորդի և այլոց
յետակայ կայսերաց՝ վիճակաւոր արքեպիսկո-
պովը Հայոց՝ ի Ոռուսաստան քնակելոց, միշտ
արժանացան մատչիլ յամենողորմ աթոռ Կո-
ցա և ընդունիլ զյատուկ կայսերակ սնվանամն՝
թէ ՚ի ստկս պատշտօնի հոգեւոր հոգուն և թէ
՚ի նպատամատոց լինիլ քաղաքաց և հասարա
կութեց Հայոց քնակելոց՝ ի Ոռուսաստան, ՚ի
Վրաստան և ՚ի Պեսսարապիսաւ որոց թիւ հա-
սանէ յմիլինն մի՛ Որք քանզի ըստ մեծի մասին
յորդորանօք հոգուացն եկեալ են Հայլ տերու
թեց, վա այն և ըստ հաւատոյ սովոր են յարգել
զնն իբրև զառաջնորդս և զհարս:

Վասն այսոր պատճառի արքեպիսկոպովը
Հայոց շարժեալք Տշմարխոն նախանձայուղութէ
՚ի պաշտօնէ առ նոր հայրենիս իւրեանց, միշտ
հոգացան տնկել և արժատացուցունել ՚ի հօտի
իւրեանց, ոոլ հարք ՚ի դերասատանս, զբորի
միաձայնութիւ, զշմարխոն լուսաւորուի և զմիա-

շունչ բերանութիւն ՚ի խողալ պաշտօնատարութիւն
հաստակախնն: Ողեղորիեալք նոյնավետն սխրա-
գործութիւն ՚ի ժամանակս պատերազմաց և խո-
ղաղունք լը տաճիկս և ըստ պարս, ոոչ ՚ի գերեւ հն
նին նք զառիթու ուղղելոց զդիտաւորութիւն ազգին
յայն ինչ՝ յոր ձգէր և Ուռուսաստան այլ ՚ի
ներքս կոչմամբ զժողովուրդու իւրեանց միշտ
քաղաքացուցին զբնակիչս այսոր տէլունի ոոլ յայտ
է ՚ի կամամթից պարզեւելոց այլ և այլ հաստ-
րակութեց հայոց և ՚ի մեծափառ Ուքազից հրա-
տարակելոց վասն սոյնօրինակ պատսհմանց:

Յայսպիսի կենցազոգուրա հայրենասիրութիւն
հոգուացն հայոց կառավարուի տէրութեն հո-
յեցաւ ողորմածութիւն, և արժանացոյց զնու դւ-
նազան պատուանշանու զերազանցութեն, թէ ՚ի
վկայութիւն արժանաւորութենոցաւ թէ ՚ի յոց կայ
սերական զթութեն առ բոլոր ազգն Հայոց:

Վայսպիսի զերազանցութիւն պատուեցաւ արքե-
պիսկոպոսն Յովսէփ ՚ի ժամանակս մեծի թու-
գութեան կատարինէի երկրորդի, ընկալեալ ՚ի
նորին կայսերական մեծութիւն զականակալ պնա-
կիս կիսաչ զփիլոն (Ճանթիւ) և զականակալ
խաչ ՚ի վը մեզարի, և ՚ի տէրութեան Պօղոսի առաջ
նոյ զառաջին աստիճան պատուանշանի ոորյն Ան-
նային նոյնն ընկալու ևս զիշեանութիւ (Քնեա-
զութիւն) Ոռուսաց տէրութեան արդութիւնսկից Տուլկո-
ռուքով կոչեցեալ, այն է՛ երկայնաբազուկ Վը

զութեանց: ՚Ի նմին ժամանակի վարդապետք նորին ընկալան զերկրորդ աստիճան նոյն պատուանշանի խել առագ քահանայք՝ լականակառ և զուկի խաչու:

Վրքեպիսկոպոսն Եփրեմ ՚ի ժամանակս Աղեքրանդրի առաջնոյ ընկալաւ զառաջին առափան պատուանշանի սրբյն Աննայի, դականակառ խաչ խաչ ՚ի վը վերպարի, և ապա յաւուրս կաթողիկոսունեղ զպատուանշան սրբյն Աղեքրանդրի Երվակւոյ:

Վրքեպիսկոպոսն Եերակս ՚ի Վրաստան ընակեալ Հայոց ՚ի ժամանակս կայսեր Աղեքրանդրի առաջնոյ պատուեցաւ պատուանշանաւ սրբյն Աննայի առաջին աստիճանի և ականակառ խաչիւ ՚ի վերայ վեղարի:

Վրքեպիսկոպոսն Յովհաննէս ՚ի Ռուսաստան ընակեալ Հայոց յորդամ էր ՚ի Պիստարապիս ընկալաւ զպատուանշան սրբյն Աննայի առաջին աստիճանի:

Վրքեպիսկոպոսն Գրիգոր ՚ի Պիստարապիս ընակեալ Հայոց՝ ՚ի նոյն թագաւորէն պատուեցաւ պատուանշանաւ սրբյն Աննայի առաջնոյ սսութանի և ականակառ խաչիւ ՚ի վը վեղարի:

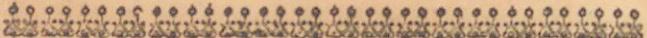
՚Ի ժամանակի թագաւորունեղ կայսերն Եերայսոնի Յովհաննէս արքեպիսկոպոսն ՚ի Ռուսաստան ընակեալ Հայոց պատուեցաւ ականակառ խաչիւ ՚ի վերայ վեղարի. խել Գրիգոր արքեպիսկոպոսն Պիստարապիս զպատուեցաւ խաչիւ

սրբյն Վլատիմիրայ երկր ստովիճանի: Վ.ո. հաեղեալ վարդապետք և այլ վարդապետք և աւագ քահանայք ունանք արժանապահն պատուանշանի երկրորդ և երրորդ աստիճանի սրբյն Վ.ո. նայի և չորրորդ աստիճանի սրբյն Վլատիմիրայ իսկ այլք ընկալան զականակառ և լուսկի խաչու:

՚Ի դաելն զդաշն խափաղուն և Պարս ՚ի 1828 տմի, վիճակաւոր արքեպիսկոպուան ՚ի Վրաստան ընակեալ Հայոց Ներոէս՝ ոքան ացաւ մեծավառ Կրտուաթի և պատուանշանի սրբյն Աղեքրանդրի գեկոււց և ըստ առաջարկութեալ նոյն արք եղիսկոպոսին եղիսկոպոսինք Հայոց եղեալը ՚ի Հայ աստան և ՚ի Վրաստան մռեցեալ ևն ՚ի շարս պատերաց պատուանշանաւ սրբյն Աննայի երկրորդ և երրորդ աստիճանի և սրբյն Վլատիմիրայ Հեթու աստիճանի: Բաց յայդցանէ և սմանկը ՚ի քաղաքական սնձանց արժանացան այլ ևսայլ աստիճանաց ըստ առաջարկութեալ նոյն եղիսկոսն Երվակւոյ:

՚Ի յունվարի 1828 տմի ընծայեաց տէրութիւն մեծի պատրիարքին բոլոր Հայաստանի և Կաթողիկոսին Խջմիածնի կալանակառ նշան սրբյն Աղեքրանդրի Երվակւոյ:

՚Ի հոկտեմբերի 1350 տմի Կարապետ վիճակառ արքեպիսկոպոս հայց Վրքեքրում նաշհանգի արժանացաւ պատուանշանի սրբյն Աննայի առաջին աստիճանի ՚ի սակս ծառայուն մատուցելոց Տէրութեանն Ռուսաց:

Համարական քաղաքացիութեան Համար
Համարական քաղաքացիութեան Տեսք 1.
Ապրիլից:

Հայկական ազգաբոյս Շեմարանի Արեւելեան յեզրաց, որ արդէն երկելի գտեալ ըստ՝ Ոռուսաստան յինքն հանդոյց զհովանաւուուի տիեզերակալ կայսերն Ոռուսաց, Շնէալիու ի նմանէ զանուն ինսդիդուզի (որ է Շեմարան), կառուցաւ ի Վուկով ի ներգործական ներքին խորհրդական է ի համանասարէ և տոպիաէ Յովհաննու լազարեանց և յերջան կայշչատակ եղբօրէ նորին յիշանապետէն Յովիլիմայ լազարեանց ի 1816 ամին որք ի ոլէտս մշանջնաւորուել որին եղին զմեծ դրույն դրամոց ի կայսերական լամբարդն յարդիւնաքրուի, այլ և թօպին զպէսպէս շինուածու, յորլու և զայլ բաղումու յաւելին երեք որդիք վեհ հայունաց իշխանապետին Յովիլիմայ լազարեանք, որոց ամենեցուն դին ցամ 1830 հունիսի իբր միլիոն մի ռուպէի:

Կարառակ Շեմարանիս է նախ պատրուտել զմանկում յարքանի զինուորական և ի բարա-

քական սրաշտամունա Եշրկըորդ՝ ռւսուցանել ըլլ գիտնական և զգործնական ուսմունս արեւելին լեզուաց, առ ի պատրաստել զթարգմանիչս հարկաւոր տէրուել ի քաղաքական և ի գոճ ու ուսկան կապակցուիս ընդ ասիսկան տէրուլիս, Եշրդ՝ հասուցանել զմարժավետս ի պէտո հայ կակոն դպրոցաց յայլե այլ քողաքու ռուսաստանի և հայաստանի հիմնելոց: Զըրդ՝ համերձել զլուսաւորեալ պաշտանեաց սկզբեցւզ լուսուուրչական հայոց: և հիմք՝ ըրդ՝ պատրաստել զքիչիչս: Խ կառուցմանէ անտի Շեմարանիս մինչեւ յայօօք աշակերտք իբրև չորեք հորիւրք առալուեալ զընթացու ուում ուց մեկնեալ են ի զանագան քաղաքու Ռուսից և նուի բետալ զանձնու քայլեայլ պաշտամունս: ի ու ցանէ իբր յիսունք օրինաւոր հարցաքննութիւն կայսերական համալսարանին մուկովց ընկալեալ են զտրժանաւորուել ուում մասէրայ որ է ստուդէնդից և գանդիսաւոց:

Շեմարանս մինչև ցամ 1827 օգոստոսի 19 կայր ըստ հայաստարուել զօրապլաստիւնին թնդանօժական զօրաց Արաք Անէքսէյ Անդրէասնն Արակընի, զօրուկը հրօգարտուկին տուելոյ մեծ կայսերէն յԱղէքսանդրէ առաջնոյ ի 30 յունիսի 1825 ամի: Խակ յօրէն 19 օգոստոսի 1827 ամի, ըստ օրինակի այլոց ուսումնական դպրոցաց՝ անկալ ըստ վերատեսչութիւնի արարին

ազգային լուսաւորութեա, ապա լը օրադրութե նաև խարարակոյտ ժօղովոյն (քօմիդէղ)՝ թ 1628 ամի հաստատութեա Նորին Կայսերական մեծութեա յանձնեցաւ զօրագլխապետին հեծելազօրաց զե ներալի Արքանդերու քրիստովիորեան Պին կենդորֆի: Հոգաբարձու Շեմարանիս է ացմա անդրանիկն յորդիս իշխանապետին Հովակիմաց Պիտական խորհրդականն և Սովետն Յով Համնէս Յովակիմեան լ ապարեանց. Կառավարիչ է եղբայր սորտ Պիտական խորդականն և Սովետն Խոչչառութեա Յովակիմեան լ ազարեանց. Անգամ խորհրդարանի Շեմարանիս է եղ բայր սոցա Հավաքապետն (յու պոլիովնիք) և Սովետն Պազարու Յովակիմեան լ ագարեանց խիկ Կարգովար է Միքայէլ Տայբազոյն Վարդապետն Ալլանիթեանց:

Բաց յացցանէ գտանին և այլ պաշտօնատարք, այն է, վերատեսութեա, կրօնուույցը յեկե զեցականաց, դատուութեա, աւագ և կրտսեր ուսուցիչք, վերակացութեա, բժիշկ՝ ՚ի հեւանդանոցի վա տկար մանկանց, տնտես, ատենադպիք համարուկալ, դատուքնիւ դրոց, կոռուպտիչ տպարաւին, և այլք, որոց թիւ հասանէ իբր ցերեսուն, և որոց ոմանք են ՚ի հաւալսարանէ տէրութեա: Առ վերակացուի աշակերտաց՝ վարձու կալեալ լինիւ ՚ի զանազան ապաց արք հը մուսք, բարի ըտրացք և Լեզուսկութեա, որք յամ

Ժամանուիի ը մանկունո դոլուլ՝ դէտ լինի յարուց նոցո ՚ի զրոյց զանազան լիզուաց: Ծիւ ձբիվարժ աշակերտաց Շեմարանիս առհմանեալ է լինել երեսուն կամ թիւ առաւել՝ քառասուն, որոց տասունք միշտ լինելոց են Պատակիք աղքատ եկեղեցականաց հայոց և ինքեանք բահանայացուք կամ վարդապետացուք. իսկ մասցանքն որդիք աղքատ աշխարհականաց մերոց զայսուիս որդեզիբս ընտրէ և ընդունի Խորհրդարանն Շեմարանիս, որոյ անմիջական անդամք են երեք որդիք և երեք փետայք նոյն Տեարց լ աջարեանց, Կարգավարն և այլ գօրա գըլխապետք. իսկ պատուանուն անդամք են ծայրագոյն Պատրիարքն ամմ հայոց և վլճակաւոր Ընդելուկոսութեա հայոց միասուունի և ուսուսատանի: Բաց ՚ի ձբավարժ աշակերտաց ընդունի Շեմարանն ՚ի հայոց և յօսար աղքաց, դայլ լիաթոշակ, կիսաթոշակ և զերթևեկ աշակերտը, յորոց առաջնիք՝ վա միոյ ամի հատուցանեն զ750 ռլիս. երկըդք՝ զ450 և երգք զ250: Զրիսպարժ որդեզիբք ընկալիալ լինին ՚ի Շեմարան ՚ի 40 ամաց հասակէն մինչև յ14, որք ՚ի մտանէլն իւրեանց՝ պարտին ը ինքեանս բերել զաղերսազիբս և զվկայազիբս զօրինաւոր ծննդենէ իւրեանց զմլրտութէ և զտխտանլոյ ընտկան և պահպանող պիսակաւ ծաղկի՝ ստորագլեալ ՚ի բժշկէն:

Վ. Ա. Խ. Շ. Ը. Ն.

Sept 23rd 1873

inf h f 04000001 25 L - 74

1873 inf 34000001 100 - 74

1.5 inf 04000001 274

11 - L - 74

new inf 11. Jan 1873

✓ inf 13. Aug 1873

~~13. Aug 1873~~

inf 13. Aug 1873

ամսվա պացիուանք	424
Համակարգություն -	- 0
Գլուխացություն -	450
Խոշ ամուսնություն -	456

10099.520/557

